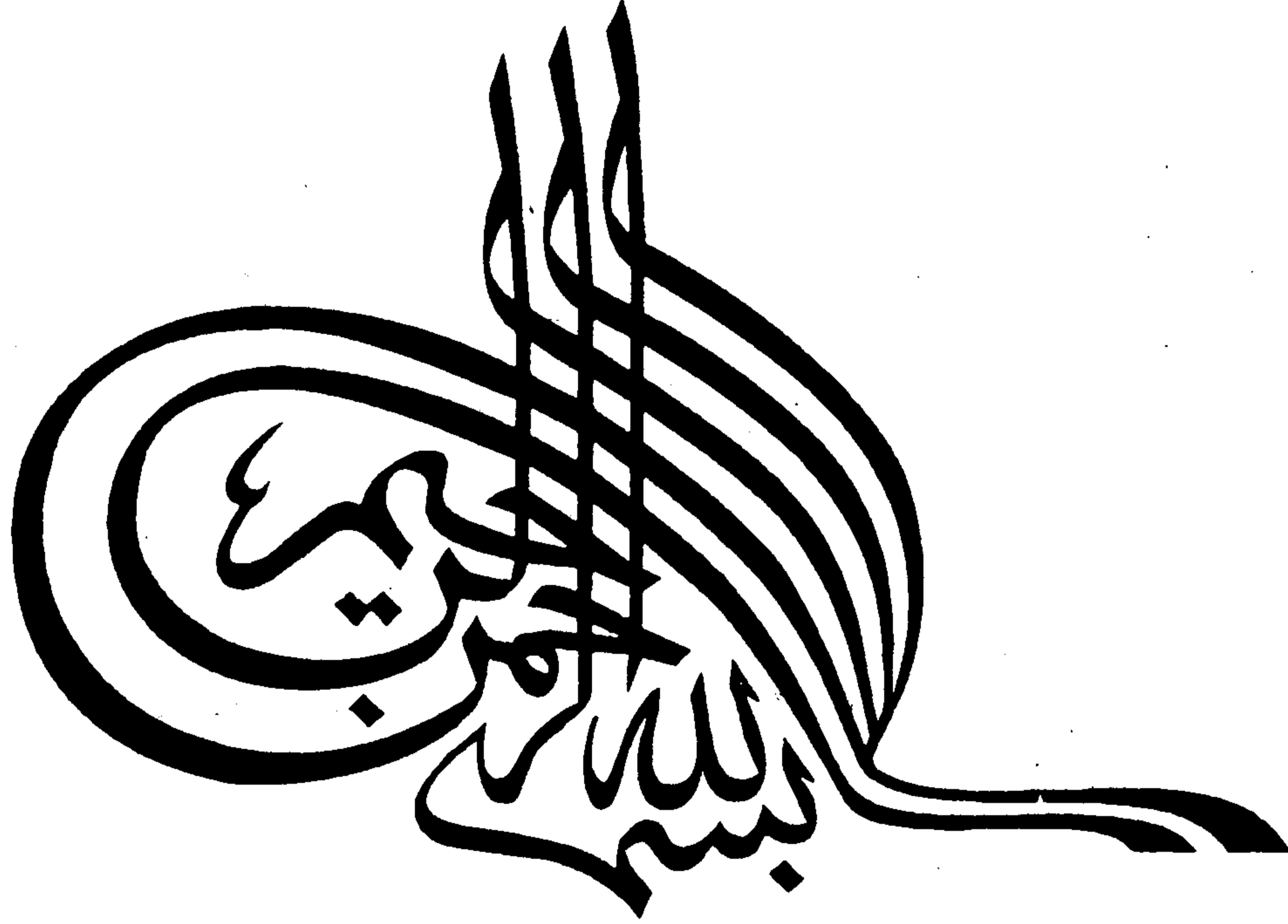
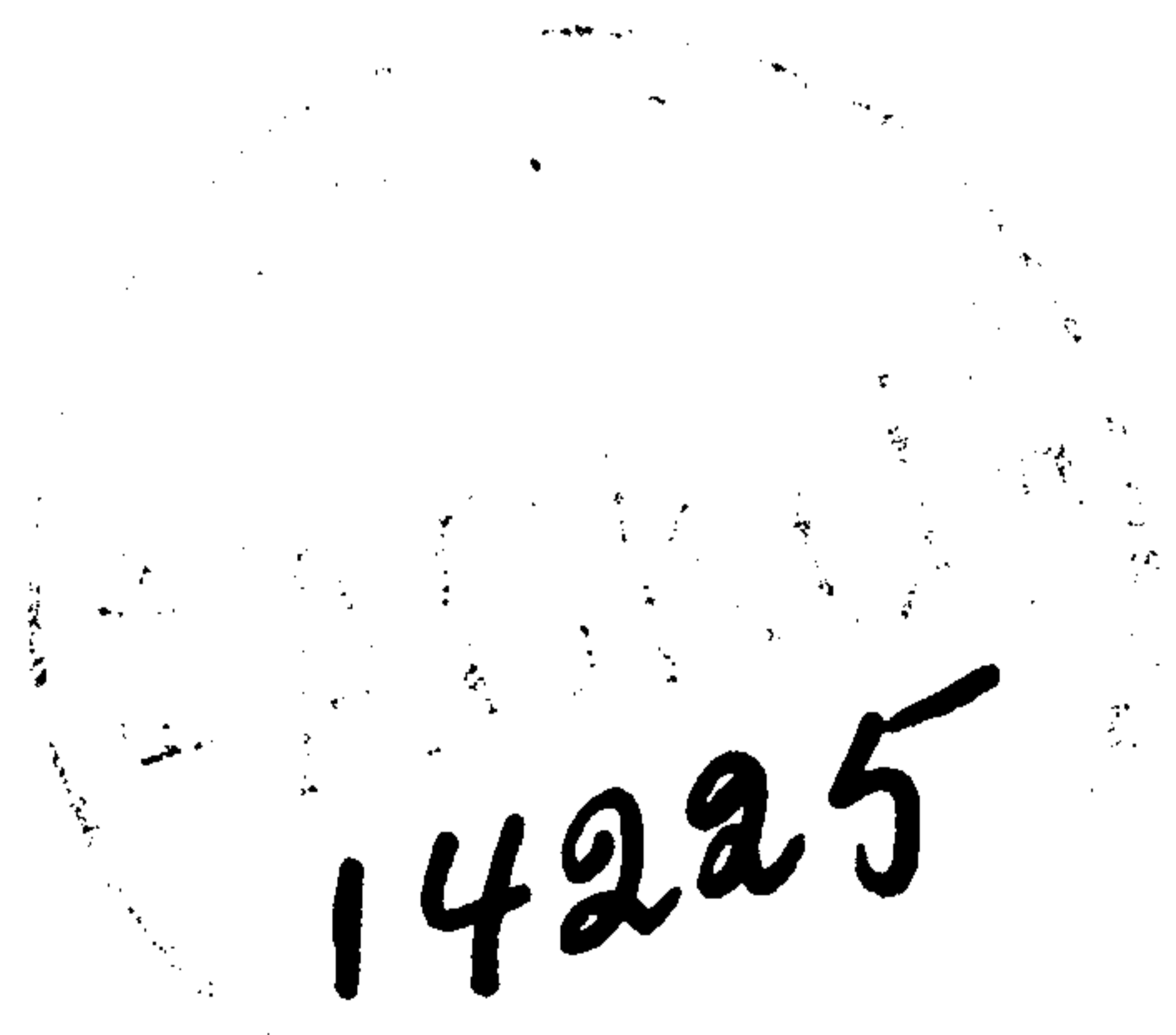

Ketabton.com

د گوانتنامو ماتې زولني

د گوانتنامو

ماتې زولني

د ۱۴۲۲ / ۹ / ۱ هـ سپوږميز نه تر ۱۴۲۶ / ۳ / ۹ هـ سپوږميز کال پورې د پېښور د آی ایس آی ، دباگرام ، قندهار او گوانتنامو د امریکایي زندانونو وحشتناکې کیسې کوي اود ډېرو پلمو، ظلمونو او دردونکیو فجایعو نه پرده پورته کوي .

استاذ بدر الزمان بدر

عبدالرحيم مسلم دوست

بيیه

افغانستان - ۱۷۰ / افغانی
پاکستان - ۲۰۰ / گلدارې
دهيواد نه د باندي ۲۵ / امریکایي ډالر

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم : د گوانته نامو ماتې زولني.
ليکوالان : عبدالرحيم مسلم دوست استاد بدر الزمان بدر.
شمېر : (۲۰۰۰) ټوکه .
د خپرېدو نېټه : جمادى الثانيه ۱۴۲۷ هـ ، سپوږميز ، سرطان
۱۳۸۵ هـ لمريز .
کمپوزر : عبدالشافى .
خپروونکې : " خلافت " خپرونډويه ټولنه .

د کتاب ټول حقوق ليکوالانو سره خوندي دي .

پته : G.P.O.Box:532

پشاور .

گرځنده : ۹۳۲۴۱۹۸ _ ۳۳۳ .

Email: alkhilafa_alkubra@yahoo.com 0321- 9087180

الحمد لله وحده والصلاة والسلام على من لا نبي بعده وبعد :

لوستونكيوتو ته به څرگنده وي چه په ۲۰۰۱ / ۹ / ۱۱ م دامريکا دنيو يارک په تجارتي برجونو او پنتاگون داستشهادي بريد نه وروسته امريکا دخپلو متحدينو سره دسمندر او هوار له لارې په افغانستان وسله وال بريد وکړ . کروز ميزايل ، محدودې اتومي ، بيالوجيکي او کيمياوي وسلې او په زرگونه کيلوگرامه درانده بمونه يې دافغانستان په مظلوم او بې وزله ولس وازمپيل او هغه وسلې يې استعمال کړې چې تردغه وخته دنړۍ په هيڅ گوټ کې نه وې استعمال شوې . پاکستاني چارواکو دخپل منافقانه سياست له مخې ددالرو په بدل کې امريکاته هوايي ډگرونه وسپارل ، په افغانستان باندي بزدلانه او دشرم نه ډک يرغل کې يې ونډه واخيسته او بې گناه وگړي يې ددالرو په بدل کې په امريکا وپلورل ....

په دې ترڅ کې مونږ هريو . عبدالرحيم "مسلم دوست" او بدرالزمان "بدر" هم دپاکستان او امريکا دپلمو او ظلمونو بنسکار شوو . په شامي سرک دارمي ستيديم سره نږدې دآی ايس آي په دفتر ونوکې دننه دخانگړي پټ زندان نه واخله دباگرام ، قندهار او دکيويا دگوانتهنامو په زندانونو او پنجرو کې مو ۱۴۲۲ / ۹ / ۱۱ هـ ق نه د ۱۴۲۶ / ۳ / ۱۹ هـ ق پورې درې نيم کاله تېر کړل او بيا آزاد شوو .

دتاريخ دغه پړاوونه ، شپې او ورځې داسلام او انسانيت په ضد دداسې دردوونکيو پېښو او بوگونو کيو کيسو څخه ډک دي چې تاريخ کې ساری نه لري . بشپړ تفصيل به يې په راتلونکيو بحثونو کې ولولئ .

داچې مونږ ولې ونيول شوو؟ ، څه مو وليدل؟ ، څه مو واورېدل؟
 او څه نه خبر شوو؟ داټول هغه حقائق دي چې په راتلونکيو څېړنو کې
 به ترې پرده پورته کړو خو دڅېړنو د موضوعاتو سره دارپيکيوله امله
 د اضروري ده چې دسريزي په توگه دافغانستان او سيمي په سياسي
 اوضاع ، جهادي او سياسي تنظيمونو او دځينو گوانډيو هيوادونو په
 سياسي کړنلاره . تگلاره او دهغوی داستخباراتو په پلمو لنډ او
 ځغلنده نظر واچوو.....

دېر وروسته نه څو دظاهر شاه دڅه دپاسه څلوېښت کلنۍ شاهي
 دورې دپای ته رسېدونه او د داود دنظامي کودتا په ترڅ کې
 دجمهوريت داعلان نه وروسته دافغانستان سياسي حالاتو ته يوه لنډه
 کتنه کوو او له همغه ځايه يې رانيسو.

د داود کودتا

په ۱۹۷۳/۴/۱۱۷ م ۱۳۵۲/۴/۱۲۶ هـ ش کال داود ديوې کودتا
 په ترڅ کې دقدرت په مسند قابض شو او دظاهر شاه ۴۰ کلنۍ
 شاهي دورې ته يې دپاي ټکي کېښود . ظاهر شاه په دغه وخت کې
 ايټاليا ته تللی و داود په يوه وخت کې جمهور رئيس ، صدر اعظم ،
 ددفاع او دبهرنيو چارو وزير شو . کمونستانو - چې تر مخه يې په
 پوځ کې نفوذ کړی و او داود سره يې په کودتا کې ونډه اخيستي وه -
 داود دسياسي محاصرې لاندې راوست او دهغه په حکومت او پوځ کې
 يې لاريات نفوذ وکړ ، نوله همدې امله يې داسلامي نهضت
 دمخنيوي هڅه وکړه ؛ داود دافغانستان دپرمختگ له پاره لس کلن

پلان طرحه کړ ، د پښتونستان مسأله مطرح شوه .... او د پاکستان سره يې حالات ترينگلي شول . کله چې د ديورنډ د کرښې د تړون د پای ته رسېدلو د تاريخ درانږدې کېدو له امله د دغه تړون د ځنکدن په ورځو کې پاکستان يو قوي او پرمختللی افغانستان نه شو زغملای او باوريې درلود چې د داود د ماسټر پلان عملي کېدل د پاکستان له پاره ستر گواښ او خطر دی او کله چې د اسلامي نهضت منسويينو د کمونستانو نفوذ او په مسلمانانو تېری محسوس کړ نو د داود د حکومت سره د مبارزې له پاره د پناپه لټه کې شول. په دې وخت کې جنرال نصير الله بابر د ذوالفقار علي بوټو د حکومت د سرحد د صوبې گورنر و چې په عين وخت کې د استخباراتو يو فعال غړی هم و . د پاکستان له پاره د داود د حکومت سره د اسلامي نهضت مخالفت يو ارزښتناک ذهبي فرصت و نوله همدې امله يې د فرصت له لاسه ورنه کړ او د اسلامي نهضت منسويينو ته يې پناور کړه ، اگر چې د پاکستان او د اسلامي پاخون په اهدافو کې څرگند توپيرونه خود مشترک دښمن دو هلو له پاره دواړو يو دبل د مجبوريت نه گټه پورته کړه . د فوج ، حکومت ، استخباراتو او د اسلامي نهضت تر منځ نصير الله بابر د منځگړي او رابط په حيث ولوبېده ؛ د نهضت غړي د پټولارو نه پېښور ته تلل ، هلته په بالاحصار کې د مېجر رنگ بادشاه له لارې اړوندو مقاماتو ته حواله کېدل او د تريننگ (تمرين او تدريس) پټو ځايونو ته چې په چرات او اسلام آباد کې وو . په بندگاډو کې لېږل کېدل .... د پېښور په گنج ، بېرسکو او فقير آباد کې ورته دفترونه پرانيستل شوي وو ، د تمرين نه وروسته د وسلو او

وسائلو سره دغرونو دستونزمنو او پېچليو لارونه افغانستان ته ننوتل او په همدې ترتيب په ۱۳۵۴ هـ ش کال دافغانستان په مختلفو ولاياتو کې په ولسواليو او دولتي تاسيساتو مسلح عمليات پېل شول په لومړيو کې عام وگړي نه پوهېدل چې دا عمليات څوک کوي؟! او داتکلونو له مخې به چاڅه او چاڅه ويل. وروسته ورو ورو خلک پوه شول او اواز ه خپره شوه چې دا عمليات اخوانيان کوي. په دې وخت کې داسلامي پاڅون منسوبينو له پېښورنه ځيني چاپ شوي منشورات او شبنامې هم په پته دافغانستان په ځينو ښارونو کې خپرې کړې لکه: " دداود بله خندوونکې ډرامه " مضحکه ديگري داود خان " ، " فاجعه ۲۶ سرطان " او .....

دنوموړيو عملياتو په ترڅ کې دپاڅون ځيني مهم غړي لکه: مولوي حبيب الرحمن ، ډاکټر عمر ..... ونيول شول، وروسته ځيني دداود او ځيني يې دکمونستانوپه مختلفو دورونو کې اعدام شول او ځيني لاتراوسه ورک دي .....

لنډه داچې په دې اوږدو کې دپاڅون دمشرانو ترمنځ دځينو لاملونوپه ترڅ کې اختلاف پيدا شو او پاڅون په دوه برخو ووېشل شو. يوه برخه يې دحزب اسلامي په نامه ياده شوه ، انجنير گلبدین حکمتيار يې اميروتاکل شو او بله ډله داستاذ برهان الدين رباني په مشرۍ دجميعت اسلامي په نامه ياده شوه. دلومړۍ ډلې دريځ داؤ چې په نظامي او وسلوال پاڅون يې ټينگار کاوه ، او د دويمې ډلې دريځ دسياسي هڅو پلوي و او لساني او نژادي تعصب يې هم درلود.

د اسلامي نهضت ځوانان پاکستان ته پټ په پټه تلل ، هلته يې تدريبات کاوه او بيرته دوسلو سره افغانستان ته ننوتل .....

داسلسله روانه وه چې د داود د دورې په آخر کې دهغه اوروسانو ترمنځ اختلاف پيداشو او داځکه چې روسانو افغانستان خپله مستعمره گڼله او داود يې خپل لاسپوڅی او گوډاگي گانه خوداود خپل ځان دناپيلي افغانستان مستقل توالواک گانه ، نو دروسانو داوامرو په وړاندې يې بې اعتنايي وښوده. د داود او خلقيانو ترمنځ اړيکې خړې پړې شوې او هغوي د شوروي اتحاد جمهور رئيس برژنيف ته وويل چې داود له امریکا نه مشاورين غوښتي دي. په ۱۸۱۷ اپريل (۱۹۷۸م) داود مسکو ته وغوښتل شو ، هلته برژنيف داود نه پوښتنه وکړه چې : ايا داسمه ده چې تاسو له امریکا نه مشاورين غوښتي دي ؟ داود په ځواب کې ورته وويل چې : زه د يوه آزاد مملکت جمهور رئيس يم هېڅوک حق نه لري چې له ماڅخه داسې پوښتنه وکړي .

داود هند ، مصر ، سعودي عربستان ، کويت ..... ته سفرونه وکړل او د اسلامي نړۍ سره يې د اړيکو د غښتلي کولو کوښښ پيل کړ . په دې وخت ۱۴۱۷ ۱۹۷۸ م کې د پرچم کمونستي گوند يو رهبر : ميراکبر خيبر ووژل شو ، و ويل کېږي چې ميراکبر خيبر روسانو وواژه او هغه له دې امله چې له يوې خوا هغه دبیرک کارمل رقيب و او هغه KGB ته نږدې و او له بله پلوه يې دهغه وژنه په داود ورواړو له اوهمداد کمونستانو د پارېدنې پيلامه شوه . کمونستانو دهغه جنازه د يوې لويې مظاهرې په ترڅ کې په کابل کې وگرځوله او د خلق

ګوند او د داود ترمنځ اړيکي ورځ ترورځ خرابېدلې ترڅو دروسانو په امر او مشوره په ۱۳۵۷ ۱۲۱۷ هـ ش . ۱۹۷۸ ۱۴۱۲۷ م خلقيانو د جنرال عبدالقادر او نورو خلقي پوځيانو په مرسته په داود خونړۍ کودتا وکړه هغه يې په ارگ کې محاصره کړه ، هغه د ژوند تر اخرې سلگۍ پورې پخپله و جنگېده او اخر ووژل شو د خلق ګوند د قدرت مسنده ورسېد . نور محمد ترکي چې د خلق ګوند مشر و د افغانستان د ديموکراتيک جمهوريت د صدر اعظم او د انقلابي شوري درئيس په توګه اعلان شو . بېرګ کارمل چې د پرچم ګوند مشر و د صدر اعظم د مرستيال او د انقلابي شوري د مرستيال په توګه اعلان شو . په همدې ترتيب او په همدې توګه د کمونستانو دواړو څانګو ، " خلق " او " پرچم " د حکومت چوکۍ په مساويانه توګه سره ووېشلې . په پاکستان کې مېشت اسلامي نهضت خپل کونښنونه او مبارزې چټکې کړې او د خلقي نظام د رانسکورولو او ړنگولو له پاره يې وسلوال جهاد ګرځېدې کړ . . . . . پاکستان امريکايي مارفور ، هندي شل ډزي ، او ځېنې نورې انګرېزي او شلځۍ (دره والې) وسلې ورکړې او په دې ترتيب د اسلامي نهضت او پاکستانې استخباراتو اړيکي سره غښتلي شول . . . . .

هلته په پاکستان کې په ۱۹۷۷ ۱۷۱۶ م جنرال ضياء الحق د ذوالفقار علي بوټو په حکومت کودتا وکړه او پوځي حکومت يې اعلان کړ . د ضياء الحق په دور کې د پاکستان پوځي استخبارات زيات غښتلي شول او د (آي ايس آي) ځواکمن بنسټ يې کېښود د افغانستان مسائلو ته يې توجه زياته شوه او د ترکي ، امين ،

ببرک او نجيب لاسپوڅي او ګوډاګي حکومتونه دهمغه په دور کې پرله پسې راغلل .

په ۱۳۵۸ ۱۶۱۲۵ هـ ش ۱۹۷۹ ۱۹۱۱۷ م دنور محمد ترکي وفادار شاګرد حفيظ الله امين ترکي دکابل په ارګ کې بندي کړ بيا يې په خوله ورته بالبت کېښود او ويې واژه ؟ امين دخلي حکومت واګې په خپل لاس کې واخيستې او دهمدغه مياشتې په " ۱۹ " مه دانقلابي شوري درئيس او صدر اعظم په توګه اعلان شو .

د ۱۹۷۹ م ددسمبر په (۲) مه شوروي الوتکو يو شمېر پوځونه په دې بانه دباګرام هوايي ډګر کې ښکته کړل چې په افغانستان خاپي خارجي يرغل مخه نيسي . ددسمبر په (۲۷) مه روسانو امين وواژه په همدغه وخت کې روسانو په افغانستان يرغل وکړ او دپرچم دکمونستي ګوند مشر ببرک کارمل يې دګوډاګي رئيس جمهور په توګه اعلان کړ . ببرک کارمل دتاشکند دراډيونه دکابل په فريکونسي خبرې وکړې او دروسي ټينکونو ، الوتکو او پوځونو سره کابل ته راغی ، دروسي سور لښکر سل جزوتامونه چې لومړنی شمېر يې (۸۰۰۰۰) اتيازره و بياتر (۱۱۵۰۰۰) يوسل او پنځلس زروپورې لوړشو . په ۱۹۸۶ ۱۵ ۱۴ م ببرک کارمل استعفا ته اړايستل شو او نجيب دګوند دعمومي منشي او دانقلابي شوري درئيس په توګه اعلان شو .

د ۱۹۸۹ م په فروري کې روسي ځواکونه دافغانستان څخه ناکام ووتل . ببرک کارمل لامخکې يو نژادي ګروپ جوړکړی و او مسعود ته يې سپارلی و چې آخره کې دشمالی اتحاد ترعنوان لاندې راڅرګند

شو او دنجيب دحکومت دسقوط نه وروسته کابل ته ديوي طرحه شوي پلمې په ترڅ کې ننوتل . دنجيب دوره پای ته ورسېده ، دپېنډۍ او پېښور دتورو تړونونو نه وروسته دصبغت الله مجددي دوه مياشتې بې واکه دوره دستمي ځواکونو ترسيوري لاندې پای ته ورسېده او بيا درياني او مسعود فوضوي او کرغېر نه دوره پيل شوه . دشمالې اتحاد ستمې ، پرچمي او اخوان نما غړي مسعود ، محمود بريالی ، نجم الدين کاوياني ، فرید مزدک ، عبدالرشيد دوستم ، جنرال مومن ، نبي عظيمي ، پيگير ، آصف دلاور ، بابه جان سياف او نور ..... وو . کابل دگډوډۍ ، بې نظمۍ ، ظلم اولوت سره مخ شو ، دامنيت مصئونيت کډه وکره ، هر لوري ته پاتک سالاري شوه دهرپاتک شاته بېل دکتاتورحکومت و . کابل دبريدونو ، ټکرونو ، انحصار طلبۍ ، غلا ، خيانت ، نهب قتل او ..... په تورو تيارو کې ډوب شو ..... رياني دقيادي شوري ، اهل حل وعقد شوري اونورو لوبواو موامرو له لارې دخپلې دورې نه وړاندې پښې وغځولې او ان دطالبانو په دوره کې يې هم خپل ځان قانوني رئيس جمهور باله اودگرځنده رئيس جمهور په حيث دشمال په څو ولسو اليو کې لالهانده او سرگردانه گرځېده ... دخپل حکومت مهرونه به يې په جيب کې گرځول تردي چې دشاه شجاع ، امير عبدالرحمن او ببرک کارمل يادونه يې تازه کړل او اخر دامريکايي پوځ دسيوري لاندې کابل ته رانه واته ..... امريکايانو داستعمال نه وروسته دبدن په ځينو خاصو منطوقوټپ ورکړ او سپکه وړۍ شو ..... ددې له پاره چې په دې ټولو دورونو کې دمسلح مقاومت په تحريکو نو رڼاواچوو

او بيا اصلي موضوع ته ننوځو ، لږ شاته ځو او د افغاني جهادي او اسلامي تحريکونو په هکله لنډه څېړنه کوو .

د افغاني اسلامي گوندونو مسير

په پاکستان کې د افغاني اسلامي گوندونو د مسير د پراوونولنډيز دادی چې د حزب او جمعيت نه وروسته نور د پراوونولنډيز د جوړشول لکه دملي نجات جبهه ، ملي محاذ ، .....

يو ځل د اتحاد کونښن وشو د حرکت انقلاب اسلامي په نامه د مولوي محمد نبي محمدي په قيادت کې سره متحد شول چې په دې وخت کې مولوي محمديونس خالص دهغه د حواريونو سره په دې اتحاد کې يو ځای نه شو او څرنگه چې هغوی د اتحاد نه مخکې د حکمتيار په مشرۍ د حزب اسلامي په گوند کې وونو د حزب اسلامي په نامه يې خپل گوند اعلان کړ د حرکت اتحاد بېرته رنګ شو نور تنظيمونه ورڅخه ووتل او محمد نبي محمدي ته د حرکت په نامه نوی تنظيم پاتې شو . هر ځل چې اتحاد شوی نوی بچی يې زيږیولی دی ، کله چې د حکمتيار حزب اسلامي د اتحاد د رنګېدونو وروسته بېرته په پښو او درېدونو خالص صاحب د توپير له پاره دخپل حزب لفظي ترکیب په پښتو واراوه او حزب اسلامي يې د اسلامي حزب په نامه یاد کړ . سیاف چې بندي و د حفيظ الله امين په وخت کې له بنده ازاد شو او له ازادېدو وروسته پېښور ته راغی . په دې وخت کې دهغه په شمول ځينو بيا د اتحاد له پاره هڅې پيل کړې چې په نتيجه کې (شپږ) تنظيمونه : حزب اسلامي ، اسلامي حزب ، حرکت انقلاب ، جمعيت اسلامي ، د نجات ملي جبهه او ملي محاذ د مجاهدينو

د اسلامي اتحاد په نامه سره يوځای شول او سياف يې امير شو. افغانستان ته دروسانو دراتگ نه وروسته نړۍ راويښه شوه ، جهاد گړندی شو ، دهجرتونو سلسله زیاته شوه دکوزې پښتو نخوا او بلوچستان په سيموکې دمليو نونومهاجرو کمپنونه جوړ شول او ايران ته هم ځيني مهاجر لارل .

امريکا او نورې نړۍ سره وپره پيدا شوه ، تودو اوبوته دسرو لښکرو درسېدلو ، دخليج په تېلو د روسانو د قبضې او ..... وپرې پيداشوي ، همدا لاملونه وو چې ټوله نړۍ يې افغانستان ته متوجه کړه پاکستان هم دذهبي فرصت نه گټه واخيسته .د " تيمم نبود گنج خدا بود که اموخته شدم اسوده شدم " . معامله وه دافغانستان جهاد او هجرت نه و . گنج خدا و . په پاکستان دټولې نړۍ دمرستو ناوې راسپرې شوې ، پاکستاني واکدارانو کچکولونه غاړې ته واچول او دجهاد او هجرت په نامه يې خيراتونه راټولول پيل کړل . پاکستانيانو افغان کمشنري کې دکار پيدا کولوله پاره په لکونو او ميليونونو رشوتونه ورکول پيل کړل چې دافغانانو دمالونو خوړلوله پاره لار پيدا کړي ، آی ايس آی دافغانانو په منځ کې دا اختلاف پيدا کولو او گڼو تنظيمونو په جوړولو کې مهم رول ولوباوه . دپاکستان پوځ دافغان جهاد په نامه دستينگروپورې وسلې راجلب کړې په سلو کې يو يې افغانانوته ورکړې او نورونه يې خپل گودامونه ډک کړل . دپاکستان بينکونه دافغانانو دمرستونه ډک شول ، نري نري سرکونه يې پلن شول ، په خېته ماره شول ، دکارخانو خاوندان شول او داتوم پورې وسلې يې جوړې کړې

دامريکاپه اشاره يواځې سعودي عربستان پاکستان ته مهاجرينو دکرايي په نامه په کال کې (۳۷۰۰۰۰۰۰۰) درې سوه او ياميليونه اودنظامي او ځينو نورو په نامه (۶۰۰۰۰۰۰۰۰) شپږ سوه ميليونه ډالرورکول او تېل اونورې مرستې يې هم ورته مفتې رالېږلې . پوځ ته وسلې او مهاجرينو او مجاهدينوته يې مرستې او بسپنې ورکولې لنډه داچې دافغانانو په قربانيو کې دپاکستان غوانگه شوه ؛ په زرونو خيره موسسو کارپيل کړ ، دکورونو کرايي لوړې شوې او دمرستويوبي ساري بهير په پاکستان رامات شو . دنړۍ په سترگو کې دخاورو اچولو له پاره به پاکستاني چارواکو لاداهم ويل چې زمونږ وسائل لږ دي او مهاجرين دپاکستان په معيشت يولوی بوج دی . خو په زړه کې به يې دخوښۍ نه گورې ماتولې او ډېره دافسوس او اندېښنې خبره خولاداوه چې افغانانو خپل غږنه درلود او پاکستان دافغانانو وکالت کاوه .... عربي دولتونو او يواځې داسلامي نړۍ نه بلکه دنړۍ دگوت گوت نه مسلمان ځوانان دجهاد دملا تړلپاره رامات شول تر دې چې دپاکستان په شمول ځينو دولتونو دخانگړيو مقاصدولپاره دپاسپورټ او وېزې پوښتنه هم نه کوله . دالجزائر نه يوه کورنۍ بې پاسپورته پاکستان ته راورسېده مختلفو تنظيمونو ، مؤسسواو شخصيتونو دارالضيافي (مېلمستونونه) جوړ کړل . هرچا کوبښښ کاوه چې مرسته کونکي اشخاص او عربي ځوانان دغه مېلمستونونو ته راجلب کړي ، دهغوی دمرستونه گټه واخلي اوځوانان يې دجهاد گرمو سنگرونوته ولېږي . اسامه بن لادن ، عبدالله عزام اونورو گڼو اشخاصو او مؤسسوپه دې هکله مهم رول

ولوباوه . عبدالله عزام په پېښور کې دمکتب الخدمات په نامه يو دفتر پرانيست ، د " الجهاد " په نامه يې مياشتنۍ عربي مجله خپره کړه او د عربي هېوادونونه يې ترټولو زياتې مرستې راجلب کړې .....
پېښور کې د عربي مجاهدينو ځوانان دومره ډېرشول چې دهرهېواد په نامه ځانگړي مېلمستونونه جوړ شول .

دمشهورو لويو تنظيمونو نه پرته ورې ورې ډلگۍ هم جوړې شوې لکه : دحرکت دوه بچي : (۱) دنصر الله منصور ډلگۍ او (۲) درفيح الله مؤذن ډلگۍ ، دمولوي محمد افضل په مشرۍ ددولت انقلابي اسلامي نورستان په نامه ..... دنظار دشوري په نامه ډلگۍ .
پاکستاني واکدارانو ، پوځ او د استخباراتو مشرانو : جنرال ضياء الحق ، جنرال اختر عبدالرحمن ، جنرال حميد گل ، کرنل سلطان امير تارچي په مجاهدينو کې په کرنل امام مشهور و .....
دافغانستان مسئله په خپل لاس کې ونيوه او بشپړتښت او لاسوهنې يې په کې پيل کړې . آي ايس آي ورو ، وروپه تنظيمونو کې خپل نفوذ زيات کړ او دقوماندانانو سره يې په خپله اړيکې ټينگې کړې تردې چې ډېرقوماندانان تنظيمونو څخه بې پرواشول ، دتنظيمونو په ځای دآي ايس آي دقوماندې لاندې شول او ډېر يې ددغې شبکې بې قیده او بې شرطه غلامان شول . تردې چې دپنجابيانو دگټو له پاره يې دافغانستان درنگولو ، سياسي قتلونو او نورو فجائعو څخه هم درېغ ونه کړ.....

لنډه داچې دتاريخ په دې سلسلو ، پړاوونو او لوړوژورو کې په ۱۴۰۵ هـ ق يوه ډلگۍ د الجماعة السلفية . په نامه جوړه شوه او يوه

مدرسه د " جامعة الدعوة الى القران والسنة " په نامه تاسيس شوه چې لږ وروسته د " الجماعة السلفيه " نوم د " جماعة الدعوة الى القران والسنة " په نامه بدل شو او د ۱۴۰۵ هـ ق په خای يې ظلماً عدواناً او کذباً په سمبول کې ۱۳۸۴ هـ ق وليکل چې مايې مخالفت وکړ خوڅه گټه يې ونه کړه . دکونړمولوي حسين اخونزاده چې په مولوي جميل الرحمن مشهور شو ، او د حزب اسلامي يو غړی و هغه د دغه ډلگۍ امير شو ددې ډلگۍ اکثره غړي د حکمتيار د حزب اسلامي نه راجلا شوي وو او ځينې يې له نورو تنظيمونو نه هم وو لکه مرحوم شارقې او دهغه ملگري .....

مونږ په دغه ملمع نوم ذخرف القول غروراً باندي وغولېدو او گومان مو کاوه چې دا ډلگۍ به د قرآن او سنت د سوچه او نگه عقېدې او دافغانستان او اسلام د بېگنې له پاره کار وکړي ..... که دانه وای نودنوي تنظيم د جوړولو هېڅ جواز نه و تنظيمونه بايد لږ شوي وای د تنظيمونو زياتوالی دا اختلاف لامل دی او اختلاف دافغانستان ، اسلام او اسلامي امت په تاوان تمامېږي .

ماپه دغه ډلگۍ کې فرهنگي کارونه پيل کړل او د دغه ډلگۍ امير او دا ډلگۍ مونږې ته وروپېژنده . دکوېت هلال احمر او د سعودي هلال احمر او ځينو عربي تاجرانو ، شيخانو او سعودي دملکي کورنۍ اميرانو دغه ډلگۍ ته لاسونه را اوږده کړل بې خرته مرستې يې ورسره وکړې تردې چې د سعودي هلال احمر ځينو مسوؤ لينو به دنورو تنظيمونو ، اشخاصو او قوماندانانو په نامه د دغه مؤ

سسي مالونه را ايستل او ددغه ډلگي محدودو اشخاصو ته به يې ورکول داډلگي دا اجتماعيت په خاي شخصي شوه ، امير يې د سعودي دوري وکړې او د سلفي تنظيم په نامه يې بې خرته مالونه راجلب کړل .....

د ابو صهيب په نامه يو مصري عربي ديو معهد بنسټ کېښود چې وروسته يې دامام بخاري د پوهنتون په نامه ياد کړ د "المجاهد" په نامه يې يوه عربي مجله خپره کړه چې د سعودي ملکي کورنۍ دامير سلمان او دهغه د يوه خانگري نماينده په مشوره خپرېده او د سعودي اميرانو د مصالحو له پاره يې کار کاوه. يو ځل ابو صهيب د سعودي پلاوي د کتنې نه پرته مجله چاپ کړه او په هغې کې د عربي هېوادونو د کوم چارواکي له پاره "طاغوت" کلمه استعمال شوې وه هغه مجله يې خپرېدو ته پرې نه بنوده او کله چې له چاپه رااووته ټولې يې وسپړلې . داددې له پاره: هسې نه چې څوک ترې مطلب د سعودي چارواکي طواغيت وانه خلي . دامير سلمان خصوصي نماينده ته ابو صهيب وويل چې له دې نه زمونږ مراد يو کمونست چارواکي دی . هغه ورته وويل چې فرعون دې ورڅخه مراد وي نو هم د "طاغوت" کلمه به په مجله کې نه ، استعمالوي . جماعة الدعوة د شيخ جميل الرحمن شخصي ملکيت شو او د شوري غړي يې يواځې ددې له پاره ساتلي وو چې کله عربي تاجران او شېخان راشي نو هغوی د بړو منځو شو يو بړو او بېرو پگړيو او لويو القابوسره وروپېژني او په دې ترتيب دهغوی جېبونه قيچي کړي ..... د عربانو له پاره په اسلام اباد او

پېښور کې " دارالضيافي " (مېلمستونونه) جوړ شول او د سعودي
داستخباراتو يو غړی يې مسئول شو.....

دشيخ جميل الرحمن يو پرکتي : ولي الله په يو اروپايي هېواد کې
په يوهوټل کې مزدوري کوله او داشپزخاني لوبښي يې مينځل . کله
چې مولوي جميل الرحمن سره مال ډېرشو هغه يې راوغوښت او يوه
خيريۀ مؤسسۀ يې ورته جوړه کړه چې وروسته يې دبشري حقوقو
ادارې په نامه ياده کړه ، نو مورې دغربي هېوادونو دکنيسو او
استخباراتو سره اړيکي پېداکړل او په دې ترتيب له يوې خوا د عربونه
داسلام په نامه اوله بله پلوه دغربيانونه دبشري حقوقو او هغوی ته
دکار کولو په نامه دپيسو راټولولو دنده پيل شوه .....

دپاکستان استخباراتو آي ايس آي سره يې دبل پرکتي حيات الله
له لارې اړيکي ټينگې کړې . نوموړي دآي ايس آي جنرالانو او
کرنېلانو ته دشرابو جينکو او نقدو پيسو لوی لوی رشوتونه ورکول
اوپه همدې ترتيب يې دآي ايس آي د ادارې غړيتوب لاس ته راوړ .
تردې لامخکې لار چې دپېښور دشامي روډ دآي ايس آي ددفتر هغه
مامورين به يې بدلول چې دده له خوښي يې سرغړونه کوله . جماعة
الدعوة په دې ترتيب دسعودي ، غربي او پاکستاني استخباراتو يوه
کوډاگي ډلگي شوه ، اصلي کاري يې آي ايس آي له پاره کاوه
خود هغوی له لارې ددې لپاره په نورو استخباراتو کې ننوتل چې دآي
ايس آي دمصالحو له پاره په کې کاروکړي . دډلگي داميرشيخ
جميل وراره : روح الله دغربي مؤسسوسره معرفي شو او دهغوی نه
دمرستو لاس ته راوړل او دجماعت ځيني کارونه هم دهغه دوراره

اوپر کټيوپه محور خرخېده ..... حیات الله ، ولي الله او روح الله په آخر کې د آی ایس آی سره دومره پاخه گوډاګیان شول چې شیخ جمیل هم ددوی له رایې پرته کوم کار نه شو کولای .

آی ایس آی له پاره د قاچاقو ، سیاسي قتلونو او جاسوسی دندې دهمدې درې ګوني فاسد مثلث په غاړه شوې .....

پېښور ، اسلام آباد او باجوړ کې یې ډېرې زمکې واخستې ، لویې لویې ماڼۍ او عمارتونه یې جوړ کړل ، د هر کال نوي ماډل قېمتي ګاډي یې پښو لاندې شول. د شوکرانو اخونزادگانوته شرابونه او زناګانې یوه عادي مسأله شوه، په دروغ او تزویر کې ډېر مخکې لاړل ، د پاکستانی ملېشې خو کیداران ورسره ګرځېدل او داستخباراتو داسې خصوصي کارتونه ورسره وو چې د پاکستان په هر ګوټ کې یې پولیسو خبره منله او هېچا یې مخه نه نیوله .....

مونږ ډېر کونښن ورکړ او شیخ جمیل الرحمن سره موبیا بیا خبرې وکړې چې خپل پرکټي او وراره اصلاح کړي او د جماعت مسير دانحراف نه راواړوي خو هېڅ ګټه یې ونه کړه ، اخر خبره دې حدته ورسېده چې ددغې ډلګۍ امير د پاکستان چارواکو ته یوه عريضه ليکلې وه او ماته یې راوليږله چې په اردو یې ورته واوروم. په عريضه کې یې د پاکستان له چارواکو نه غوښتنه کړې وه چې افغانستان د پاکستان سره یو ځای او په پاکستان کې مدغم کړئ، د افغاني جهادي تنظیمونو په شمېر افغانستان په اتو صوبو ووېشي او هر یو تنظیم ته یوه صوبه ورکړئ مونږ ته د کونړ ، لغمان او ننگرهار نه یوه صوبه جوړه کړئ او مونږ ته یې راحواله کړئ . دا عريضه د تنظیم امير

اوشوری امضا کړه اود آی ایس آی له لارې یې جنرال ضیاء الحق ته ولېږله زه دتنظیم امیر ته ورغلم او ورته ومې ویل چې داخو داسلامي امت او افغانستان سره یولوی خیانت دی . لومړی خبره خو داده چې افغانستان یواځې ستا ملکیت نه دی چې چاته یې ورکړې ، افغانستان ډېر لوی دی اودادتهولو افغانانو شریک دی ، ټول اسلامي امت ترې دفاع کړې ده او دجهاد ملاتړیې کړی دی . یونیم ملیون شهیدان شول ، بنځې کونډې شوي ، ماشومان یتیمان شول ، کورونه او جوماته ړنگ شول افغانستان لوتې لوتې او بنجر شو اوس چې دفتحې ورځې رانږدې شوي نو ته اوس داتولې بنسندنې په غلیمانو پلورې؟! افغانستان خو زمونږ کوردی ددې خوداسې مثال دی لکه غلو او ډاکوانوته ووايې چې راځئ دازما کور ستاسو شو خو یوه کوټه به په کې ماته راکوئ! افغانستان خوتول زمونږ دافغانانو شریک کور دی آزاد او آباد به یې ساتو. ته څرنګه پنجابیانونه عریضه کوي چې دازمونږ کوردې ستاسو وي اولږه څنډه یې مونږ ته راکړه؟! دهغه ځواب داو چې زما حیثیت په کې معلوم نه وي زه په کې ..... وهم!!! ما ورته وویل : ته نورڅه حیثیت غواړې دجهاد او هجرت په برکت دیو تنظیم مشر شوي ، نویو نویو ګاډو کې ګرځې ، دعربو او عجمو اموال دې په لاس کې شول ، تردې چې ټول تنظیم په یوه لاسي بکس کې له ځانه سره کړځوي او یو مطلق العنان ټولواک دې له ځانه جوړ کړی دی ..... مونږ درنه لارو اوس ګورو چې ستاشاهي نظام ترکوم برید رسېږي؟! زه اوزمونږ ګن ملګري دهمدغوبې لاریو ، درغلیو اونادودوله امله دغه غلام تنظیم ته

طلاق ورکړې موبنوده ، او کلک مخالفت او مقابله مو ورسره پیل کړه .....

په لومړيو ورځو کې چې کله جماعة الدعوة دعريو نه دکتابونو، اسلامي دعوت، مدرسو، جوماتونو، کونډو، يتيمانو او نورو دخير کارونو په نامه بې خرته مالونه راټول کړل نو دغه فاسد مثلث هر يواته اولس مليونه دقرض، تجارت، مضاربت او دموئسو په نامه دتنظيم نه واخيستل ..... ما او زمونږ نورو گڼو ملگرو چې کله په ۱۴۱۰ هـ ق کې جماعت پرېښود نو دغه درې گوني مثلث ته نوره هم لاره اواره شوه، ځکه چې نورو دخپلو شخصي گټو له امله دمنکراتو هېڅ پروانه کوله، څه موده وروسته دکونړپه ولايت کې دآی ايس آی اودسعودي چارواکو په لمسونه دجماعت او حزب اسلامي ترمنځ سخت جنگ ونښت په دې وخت کې سعودي چارواکو دسعودي هلال احمر له لارې جماعة الدعوة ته بې خرته پيسې راولېږلې چې دمليا ردونو په شمېر وې، شېخ جميل الرحمن ددغه پنډ مبلغ دتسليمولو له پاره حاجي روح الله وگماره هغه څه په خپلو اکاونټونو کې جمع کړې، څه يې په ترکونو کې باجوړ ته نقل کړې او شېخ جميل الرحمن ته يې وويل چې ته امر کوه او زه به يې وېشم په همدغه وخت ۱۴۱۲ هـ ق کې چې کونړ کې دحزب او جماعت ترمنځ جنگ گرم و او جماعت يې پسې راخېستې و حاجي روح الله دا يو ذهبي فرصت و گانه ددې له پاره چې له يوې خوا مخکنې قرضونه او دا اوسني لوی مبالغ خپل کړي اوله بلې خوا جماعت ددرې گوني مثلث تصرف لاندې راشي دشېخ جميل الرحمن وژلوته يې پلمه جوړه کړه . په

داسي وخت کي چي خلک ٽول لمانځه ته تللي وو اوشېخ جميل الرحمن د عبدالله رومي په نامه يوه عرب سره خبرې کولې، حاجي روح الله راغي لومړي يې شېخ جميل الرحمن باندي ډزي وکړې، ويې واژه، بيبي په لږه فاصله کي عبدالله رومي عرب ناحقه وواژه، او آوازه يې داخپه کړه چي شېخ جميل الرحمن دغه عرب وواژه نومونږځکه دي وواژه. دمولوي سمیع الله نجیبي دخولي خبره ده چي دشېخ جميل الرحمن په ژوند کي دغي درې گوني مثلث دقوماندانانوپه نامه دوسلي داخيستلو اوامر واخيستل اوبيبي ما (سمیع الله) ته چي مالي مسئلوم وويل چي په کاغذونو کي وليکه چي داوسله واخيستل شوه او بياد تسليمی امضاء هم پرې وکړه اوپه همدې ترتيب يې اموال څه په قرضونو کي معاوضه کړل او څه جېبونوته لارل، دايوه بېلگه ده ددې درې گوني فاسد مثلث اودسمیع الله نجیبي اودهغه دزامنو اودجماعت مفاسد، خيانتونه، مؤسسونه په څه ډول اموال را ايستل، دسعودي سفارت، استخباراتواو..... سره روابط اونور فجائع به ان شاء الله په جلا کتاب کي دژونديو اسنادو سره خپاره شي.

کله چي شېخ جميل الرحمن ووژل شو نو درې گوني مثلث وليدل چي مولوي سمیع الله نجیبي چي دډېر ضعيف شخصيت خاوند اوددوي غوندي غل ونوهغه يې دجماعت امير وټاکه، په همدې ترتيب جماعت دنکه غلويه تصرف کي راغي او درې گوني مثلث څلورگوني مربع شو: سمیع الله نجیبي، روح الله، حیات الله او ولي الله.

دوی اوس په فساد کې په مخکنی مثلث هم پښه واړوله. دپوهنتون، مدرسو، یتیمیانو، کونډو، جوماتونو، اسلامي دعوت، کوهیانو، کتابونو او نورو..... نو مونو باندي يې دسعودي هلال احمر اونورو عربانو نه مالونه وهل. تردې چې په غلا او خیانت کې ورسره دهلال احمر ځینې افغاني او عربي مسئولین هم شریک شول. دغه اموال ددوی په شخصي تصرف کې راغلل.

کورونه، پلازې، بارکینونه او..... يې جوړ کړل تردې چې دپېښور اشغري ته نږدې يې يو کلب پرانیست، دخان کلب په نامه يې ونوماوه اودهر ډول فساد، مجون، میوع، شرابخوری، ډمتوب اوزناکاری مرکز شو. خارجیان او پاکستانی مالدار مفسدین ورته راځي او هرڅه ورته مهیا کېږي..... لنډه داچې دبې غیرتۍ او فساد لوړې څوکې ته ورسېدل، له هیڅ ډول فجائعوڅخه يې دریغ ونه کړ، او دافغانستان سره يې هرډول خیانت، غدر او جفا ته لاس واچاوه چې دافغانانوپه لمن یو تور داغ شو. زمونږ (عبدالرحیم مسلم دوست او استاذ بدر الزمان بدر) او زمونږ دامثالو گوناداره چې ددغو مفسدینوفجائع موراخرگندول، غنډل، خپل وگړي مویوهول او ددوی دخیانتونواو جرمونو مخنیوی موکاوه. درې ځلې يې په ما (مسلم دوست) قاتلانه حمله وکړه اولارې يې راته ونيوې خوزه الله تعالی وژغورلم، ماجرات له لاسه ورنه کړ او ددوی په خلاف لاگړندی شوم تردې چې په ۱۱ ستمبر کله په نیویارک حمله وشوه او امریکاپه افغانستان حمله وکړه مونږ دامریکاود هغې دمتحدینو داحملې په قلم او بیان وغندلې او له هغې مخکې او وروسته هم ما

دامريکا ظالمانه او متکبرانہ سياست غندلی دی او غنده مې په کلنتن مې طنز هم کړی و.....

امريکا د حملې نه مخکې د پاکستان استخباراتو: آی ایس آی ته وويل چې مونږ ته داسې افغانان رامنځته کړي چې هغوی مونږ لپاره په افغانستان کې کار وکړي چې دا خبره د جماعت نږدې کسانو مونږ ته کړې ده هغوی دخپلو نورو ګوډاګيانو په ترڅ کې د جماعة الدعوة خپل دغه مخلص غلامان ورمعرفي کړل او دامريکا په استخباراتو کې يې وردننه کړل. هغوی ته يې داسې وښوده چې مونږ تاسو لپاره کار کوو خو په سلو کې پنځه يې امریکاته کار کاوه او (۹۵) يې د آی ایس آی لپاره کاوه .

لنډه دا چې کله امریکا په غرکيو او پرشکيو منطقي ته راغله نو سترګې پرې پټې وې هر غدار او منافق ته يې ډالري ورکولې او په خپل زعم يې کار ورڅخه اخیسته ، د جماعة الدعوة مذکور مفسد مربع (سمیع الله ، روح الله ، حیات الله او ولي الله) لپاره د ايو طلايي فرصت شول له يوه پلوه يې دامريکانه (۱۵۰۰۰۰۰۰۰) یوسل او پنځوس ملیونه ډالر ، په سوونو سټيلايټ ټيلفونونه او نور وسائل واخیستل او امریکادا مبلغ دکوکنارو دکښت دبنډولو او دجهادي قوماندانانو ، قومي مشرانو او دطالبانو دلورپورپور اشخاصو داخیستلو لپاره ورکړ چې دوی او آی ایس آی په شريکه خپلو منځو کې سره ووېشل او امریکاته يې ددرواغولستونه ورکړل. ځينې نومونه په کې داسې وو چې هيڅ وجود يې نه لاره ځينې نومونه سم وو خو هيڅ يې نه وو ورکړي او ځينو ته يې څه لږ غونډې ورکړي

وو خويه خو چنده زيات يې وريسي ليكلي وو دكوكنارو دبنډولو
 معامله داسې شوه چې په ډېرولړو ځينو منطقو كې يې
 دكوكنارو دوهلو او اړين داودرېدلونه وروسته ډكي تلف كړي او
 انځورونه يې ورته اخيستي، چاته يې چې (۱۰۰) ډالرو كړي نو
 (۱۰۰۰۰) يې وريسي ليكلي او (۲۰۰) يې چې وركړي نو
 (۲۰۰۰۰) يې وريسي ليكلي له بله پلوه چې كله په افغانستان
 امريكايي يرغل پيل شو نو دجماعة الدعوة دغو مفسدانو په نورو
 درغليو سربېره دعربانو او نورو خارجيانو په نيولوپيل وكړ، نوي
 تجارت يې پيل كړ چې جماعة الدعوة دغو څلورو ډاكوانو د عربانو
 او نور خارجيانو سره درې ډوله معامله وكړه :

ځينو ته يې ووېل چې په تليفوني رابطې دخپلو كورونو نه ډېرې
 پيسې راوغواړي او په دې ترتيب يې هغوی دآی ایس آی له لارې
 د هوايي ميدانونو دځانگړيو دروازو او نورو لاروڅخه وايستل ،
 ځينې بې پيسويې امريگايانو ته وسپارل او ځينو نه يې هم پيسې او
 موټرې واخيستي او هم يې امريگايانو ته وسپارل .....

چې ددې ډالرو د حساب اودې ته ورته نورو فجائعو
 د راڅرگندېدو په نتيجه كې روح الله امريگايانو نيوه اوله مونږ نه
 وروسته گوانته نامو ته راوړسېده چې دامسأله به وروسته ان شاء الله
 وڅېړو.....

له بلې خوا دې څلورگونيو مفسدانو زمونږ هغه ټول منشورات او
 داخبارونو مضامين راټول او انگليسي ته وژباړل چې مونږ د امريكايه
 خلاف ليكلي وو او په سلو كې نهه نوي (۹۹%) يې نور د درواغو تورونه

ورسره وترل اومونڙي يي داي ايس آي له لاري امريڪا يانوباندي
 دڊروڊالرو په بدل خرڅ ڪړو چي له يوه پلوه يي جيبونه له ډالرو ډک
 ڪړل اوله بلي خويي خپل دشمنان دامريڪا په واسطه ونيول.....

جلا جلا ڪتابتي ، سمعي او مرثي گواهي يي زمونږ په خلاف وکړه
 او زمونږ اړيکي يي دطالبانو ، اسامه بن لادن (القاعده) او دنړي
 ټولو اسلامي تنظيمونو سره وښودل.....

چي زمونږ دنيولو ، گوانتنامو پورې درسېدلو او بېرته دراختوشي
 کېدلو داستان اونور بريند حقيقتونه په لاندې توگه خپرو:

له کوره تر گوانتنامو اوله گوانتنامو

تر کوره

زمونږ کرايي کوردپېښور دخيبر روغتون شاته په اکاډمي ټاون کې

و.

د ۱۴۲۲ هـ ق کال درمضان دمياشتي لومړي د ۲۰۰۱ م کال
 دنومبر ۱۷ مه وه مونږ دري ورونه : (مولوي سيد محمد وحدتيار ،
 عبدالرحيم مسلم دوست اوبدر الزمان بدن) اومونږ سره نور مېلمانان
 اودوستان عبدالحليم همت ، نور الحبيب نثار ، دروېش ، قاري
 غلام موسي او زما (مسلم دوست) زامن عبدالاحد ، عبدالوهاب ،
 عبدالله ..... اونورو مېلمنوسره دخپل کور چي په کرايه مونږ ټولې
 و - دننه په کابتون او اوڅره کې ناست وو دشپي يوولس نيمې بجې
 وې چي پاڪستاني پوليس او دپوځي استخباراتو (ISI) آي ايس آي

تور پنجابيان ، تور افسران او منسوبين دڊا کوانو او غلو په څېر
 دتورو پلمو سره په کور راننه وتل ، زمونږ دکور له وره دننه کين
 لورته زمونږ دکتابتون او اوجرې وريرتنه و او مونږ دمېلمنوسره په
 خبرو بوخت وو چې ناڅاپه پوليس اودآي ايس آي کسان وسلې په
 لاس داوجرې مخې ته اودرېدل اوپه ډېر وارخطا هيئت يې دکلا
 شينکوفونو شپېلۍ زمونږ لورته راواړولې او ويې وېل : ونه خوڅېرئ
 ..... زه وريباڅېدم او ورته ومې ويل چې څه خبره ده ؟ تاسو غله يئ
 اوکه پوليس ؟ ! په کوم جواز او کوم قانون زمونږ کورته دڊا کوانوپه
 څېر رانتوتئ مونږ خودنبار په لمن کې دننه په امن او سپرونه ،
 فراريان يو اونه دا ځای کومه قبائلي سيمه ده . که تاسو له مونږ سره
 کوم کارلاره نوخبر به موراگرې و ..... يو پنجابي سپاهي زمونږ
 لورته کلاشينکوف نيولی و او رېرېدېده ..... مونږ ورته په اردو ژبه
 ووېل چې : کښېنه مونږ نه مجرمان يو اونه دتېښتې والا خلک .
 دهغوی له خولې هيڅ غږ نه راواته او ډېرپه بيره او وارخطايۍ يې يو
 خوا اوبل خواته کتل ، يو گنجي پنجابي کرنېل يوبل لوړ پښتون
 غلام ، دموندې سپينې ږيرې والا تانه دار او څه پنجابي اونور وسله
 وال ورسره وواو دوه توري بدرنگې ښځې هم ورسره وې ، هغه دواړه
 کور ته ننوتې او دوی په کتابتون کې لټون پيل کړ ؛ هره الماری اوهره
 خانه يې ولټوله اوله نېکه مرغه ووايم اوکه له بده مرغه چې له اردو
 پرته په بله ژبه هيڅ نه پوهېدل ځينې فرهنگي دوسيې ، مجلې او نور
 کاغذونه يې راټول کړل اودباندي ولاړو گادوته يې ولېږل . په
 کتابتون کې يې داسې حرکتونه وکړل چې دټولو کتابونو بشپړتوهين

و چي په هغو کي قرآن کریم ، تفاسير د حدیثو او فقهي کتابونه شامل دي ؛ لکه دخپليو سره گرځېدل ، د سگرت څکول او په قالينه گل کول ، د قرآن کریم اونورو کتابونو يو خوا بل خوا غورځول او داسې نور ..... بيایي د بنځينه پوليسو په لټون بسنه ونه کړه زه د بنځينه پوليسو سره کورته تللی وم چي گورم د آی ایس آی او پوليس والا کورته دننه رانه وتل زمونږ د کور دننه مونږ نه پرته لوی او واره ټول په خواږه خوب ویده وو زه دکوتې نه دکور دالېز ته راووتم او ورته ومې ويل چي نه درسره اسلام شته اونه غېرت واوځي بي غيرتو، تانه دار دکلاشینکوف لت وواهه اوزما په لور يې شپېلی راواروله. ماورته وويل ووله بي غيرته د دروازي لورته لاړل زمونږ بنځي يې يوي کوتې ته کړې واره واره ماشومان له خوبه راويښ شول اونه پوهېدل چي څه خبره ده؟! چا ژړل اوچاپه خورو وروشیندلو شيانو کي دخپلي خوبني څه لټول ..... زمونږ د دواړو ورونو په کوتو کي يوه يوه تمانچه وه يوه ورته مونږ پخپله راواخېسته اوبله بنځينه پوليسو راوړه. لومړی يې يوه کوټه بشپړه ولټوله او بيایي نورې کوتې وار په وار ولټولې دوه بکسونه يې واخېستل چي نقدي پيسې ، قېمتي کاني ، زيورات دخلکو امانتونه ، شخصي اسناد او کاغذونه په کي وو ، يو کمپيوټر اونور ..... سامان يې د ډاکوانو په خير راتول کړ اوله ځانونو سره يې واخېست . مونږ دواړه وروڼه (مسلم دوست او بدر) ، زمونږ مېلمه ورور مولوي سيد محمد وحدتیار او زمونږ بل مېلمه : عبدالحليم همت يې روان کړو څه نور مېلمانان او زمونږ بچي وروسته پاتې شول ، د هريوه په هکله يې پوښتنه وکړه چي داڅوک دی

؟ اوداڅوڪ دي ؟ ..... غوښتل يې چې هغوي هم له ځان سره روان
 كړي خو مونږ ورته وويل چې دازمونږ مېلماننه دي اوزمونږ ددين ،
 دپښتنو دوداوننگ نه يو لوي مخالف اوبې ننگه كاردى چې تاسو
 زمونږ له كوره زمونږ مېلماننه په دې ډول روانوئ ..... نور پاتې شول
 او مونږ څلور واړه يې روان كړو . يو لوړپښتون سپاهي خپل پنجابي
 بادار افسرته په خواره خوله وويل چې : سر! مونږ خودوى نه وسله هم
 واخيسته اودكور لويان مو هم ونيول ددې علاقې امن هم ښه نه دى ،
 دوى كې يو كس نه پريږدو؟ تور پنجابي وويل : ايک هي رات كي
 تويات هے " (بس يواځې ديوې شپې خبره ده) بېچاره پښتون غلام
 غلى شو . مونږ ته بيا وروسته داڅرگنده شوه چې دالور پښتون هم يو
 كرنيل و اودتورې شبكې (ISI) يو غړى و خو دپنجابي كرنيل په
 مقابل كې يې دخبرې جرات نه شو كولاى اودهغه مخكې يې دغلام
 په څېر منډې وهلې . داخبره مونږ ته وروسته نوره هم ښه څرگنده
 شوه چې كله كله به كوم پښتون مونږ ته په غلا راته . اوراته ويل به
 يې چې كارټول داسلام آباددپنجابيانو په لاس كې دى او مونږ ډېر بې
 وسه يوو . مونږ ته يې وويل يودوه كمپلې هم له ځانه سره راواخلئ
 تاسو به مونږ سره يو ځل لارښئ او سبا به بېرته خپل كورته راشئ ،
 دلوى نهر نه راپه دېخوايې زمونږ دكورشاوخوا سيمه ټوله محاصره
 كړې وه او دبزدلى نه دومره زيات گاهي او مسلح افراد ورسره وو ته
 به وايې چې په يوه لويه فرقه بريد كوي !..... زمونږ دكور غربي او
 جنوبي لورته شپږ گاهي او ښكته پورته لرې لرې هم پوليس ښكارېدل
 زمونږ دراخلاصېدو نه وروسته مونږ ته خلكو وويل چې زمونږ

د کورنه گرد چاپېره يې ټوله منطقه محاصره کړې وه چې د اټولې دتورو پنجابيانو دتورې شبکې دبزدلی نښې دي . مونږ ډېر ټينگار وکړ چې دادوه کسان مېلماننه دي داخوشې کړئ او مونږ به درسره لار شو خوويې نه منل . زمونږ دڅلور وارو سترگې يې راوترلې ، فولادي کړې او زنځيرونه يې لاسونوته راواچول اوپه بې نمبر پلټه گاډي کې يې کښېنولو . دا هغه مجرمان دي چې دهیڅ ډول قانون پروانه کوي ، د هر ډول قانون څخه مستثنی دي اوپه همدغه ډول بې نمبر پلټه گاډو کې اختطافونه ، وژنې اونور جرمونه کوي او هيڅوک ترې نه پوښتنه کوي اونه يې کولای شي ..... مونږ په دې پوه وو چې داد آی ایس آی والا دي خوپه دې نه پوهېدو چې کوم لورته مو بيايې ؟ او زمونږ د کور خلک هيڅ خبرنه وو چې مونږ چا اوپه کومه بوتلو؟! ..... مونږ په دې فکر کې وو چې زمونږ دنيولو لامل به څه وي؟! خو داهم راته څرگنده وه چې دتورې شبکې حلقه بگوش غلامان : ملاسمیع الله ، حاجي روح الله ، حاجي حیات الله او ماستر ولي الله سره زمونږ دښمني وه اوروح الله مونږ ته ټيلفون هم کړی و چې دتورې شبکې په زندان يې وپړولي وو . دهغوی داغداره ماضي دجرمونو نه ډک ژونداود آی ایس آی سره اړيکي يې راته مخې ته اودرېدل نوځکه زندان ته رسېدونه مخکې مونږ په دې وپوهېدو چې چاونيولو او ولي؟! ..... مونږ دتورې شبکې اودهغوی دگوداگيانو تور اهداف خپلو وگړوته څرگندول نوځکه هغوی مونږ دخپلو شومو او کرغیړنو اهدافو په لار کې خنډ گڼلو.....

لږه شېبه وروسته يوه ځای ته ورسول شوو اوله گاهې رابښکته کړای شو ولاړو کسانو مونږ نه په پتو سترگو دنومونو پوښتنې وکړې زمونږ کورته چې ورسره کوم افغاني گوداگان راغلي وو هغوی یوې خواته ولاړ وو ما (عبدالرحيم) نه يې چې کله دنوم پوښتنه وکړه ما ورته نوم واخيست هغه وويل چې پوره نوم واخله ، مطلب يې داو چې تخلص هم ورسره ياد کړه مانوم او تخلص تکرار کړل ، مونږ وروسته په دې وپوهېدو چې دغه ځای دپېښور شامي روډ دآرمي سټيډيم سره نږدې دآی ایس آی دفترونه وو او هلته ځانگړی پټ زندان و ، دغه زندان دباندې اودلوی وره دننه ديوه کور يادفتر غوندي ښکارېده او چاپرې دزندان گومان نه کاوه دزندان ودانې داسې وه چې له زمکې څوسپمټي پورې ورپورته شوې وې مخې ته يې دگاهو دمينځلو ځای و. دودانې لومړۍ دروازه عادي دلرگي دروازه وه ددروازې دننه وره کوڅه وه ښي او چپ لورته دوه کوټې وې ددې لنډۍ کوڅې په پای کې داوسپنودپېر و توروډنډويوه غښتلي دروازه وه ددروازې نه وروسته بله کوڅه وه چې ښي او کين لورته غځېدلې وه مخامخ يو تشناب و چې يو کمود په کې و اوداوسپنې کوم نل يابمبه هيڅ په کې نه وه ، ددېوال بېخ ته يو وړوکی سوري کې دپلاستيک پيپ راتېر شوی و اوپه هغه کې اوبه راتللي. يوسطل هم په کې اېښی و او دتشناب دروازې دننه هيڅ زنجير ياد بندولو کوم شی نه درلود.

دتشناب ښي او چپ لورته دوه دوه تنگې تنگې کوټې وې هرې يوې کوټې دوه دوه دروازې درلودې دباندې دلرگي دروازه وه چې

دولار سري دسترگو مخامخ يو گرد سوري په کې و چې په گرځنده
 اوتاوېدونکي لرگي دباندې له لوري بندېده او خلاصېده اود کوټې
 دننه لورته دپېرواوسپنيزو تورو تورو ډنډو مضبوطې دروازي وې چې
 دتوروي پنجابيانو دتورو پلمو اوتورو موامرو اودسيسو ترجماني يې کوله
 اود اتوري دروازي په غټو غټو قلفونو دبهرله خوا قلفېدې دا کوټې
 دومره تنگې وې چې په پلنو په کې پښې نه غځېدې او په اوږدو په کې
 غځيدای شوي ، چتونه يې ډېر لور لور وو او په چت کې دبرېښنايو
 گروپ لگېدلی و خودروښانه کولو اوبندولو بټنو نه په کوټو کې نه
 وو بلکه دباندې خواته وو کله کله به يې دروحي فشار له پاره دغه
 گروپ مړکاوه چې دورخ اوشپې توپير په کې نه کېده . کوټې ډېرې
 لمدي او زيمناکې وې يوه يوه خيړنه اوناولي شلېدلې دري او په
 همدې ډول توشک ماشي هم په کې و چې سوري سوري او ډېر
 بدبويه وټو له کوټني ډېره لمده اوبدبويه وه . دانسان لآخه چې
 دحيوان داوسېدو قابل هم نه وه ددروازې مخامخ دېوال کې ډېره لوړه
 يوه داوسپنې جالی لگېدلې وه چې دباندې نه په کې دموترو او خلکو
 اوازونه اودآرمي ستيديم دلويو شور اورېدل کېده ، په يوه اوچت
 کونج کې يو مسند لگيدلی و چې دوروستي معلوماتو له مخې
 دځينو بنديانو دنظارت له پاره په کې کېمره نصبېده ..... مونږ
 يې بيلوبيلو کوټو کې واچولو چېبونه يې راولټول نغدي او کاغذونه ،
 قلمونه او ..... يې راڅخه واخېستل هره کوټه کې يې دانساني
 حاجت درفع کولو له پاره دتعميراتي رنگ تشه ډولچه ايښې وه ،
 دپنځه وخته لمانځه اوداسه ته يې نه پرېښودلو ، شواروز کې يې

يو اڃي يو ځل تشناب ته پرېښودلو مونږ به کوبښښ کاوه چې اوبه او خواړه ددې له پاره لږ وخورو چې د حاجت درفع کولو ځای هم نه و اودلمانځه له پاره مو اودس هم ساته ، که برېښنا به نه وه نو د شپې او ورځې هيڅ توپير نه کېده ..... دوه مياشتې اودوه ويشت ورځې يې نه ګرځېدلو ته پرېښودو اونه مولمر لېدلی دی ..... چای نه و اود څوکيدارانوپاتي شوني کتغ سره به يې ساړه پنجابي چياتي (پتېرې ډوډۍ) راوړل چې دواړه دخوراک قابل نه ووما به د سوي ډوډۍ نه سوي ځايونه لرې کول پنجابي په غوسه شواوويل يې چې داسوي ځايونه له ډوډۍ نه مه لرې کوه دې سره يې خوره! څو ځل داسې هم شوي دي چې دبېخ پاتي ککړقاب کې دخوړل شوي غوښې پاتي هډوکي پروت دي ..... دآی ايس آي ددې جېل اودفترونو ټول څوکيداران او اشپزان پنجابيان دي مونږ په دغه جېل کې نږدې درې مياشتې تېرې کړې اوپه دې ټول وخت کې مويو پښتون څوکيدار هم ونه لیده دآی ايس آي پنجابي مسوئين په پښتنو هيڅ اعتماد نه لري اوډېر په سپکه سترګه ورته ګوري .....

څه وخت وروسته يو پښتون کرنيل چې زمونږ کورته هم راغلی و راغی ، مونږ يې د زندان داوولي دروازي دننه لورکوټې ته يو يو بوتلو ، زمونږ عسکونه يې واخيستل ، دشخصي پېژندګلوی له پوښتنونه وروسته يې راته وويل چې دچاسره خودبښمني نه لرئ؟ ماورته وويل چې ولي نه! ستاسو دحلقه بګوش غلامانو او ګوډاګيانو د جماعه الدعوة د مشرانو: ملا سميع الله ، روح الله ، ولي الله اوحیات الله سره چې حقيقت کې ټول اعداء الله دي د بښمني لرو. کله مې چې

دحيات الله نوم واخيست نو هغه وويل چې هغه شرابي او زناكار ؟
 ماوويل : هو هماغه يادوم . هغه وويل : هغه خودوژلودی . بيایې په
 اشارو او کنایوکې پوه کړم . او خو ورځې وروسته يې راته ژوندي
 اسناد او شواهد هم وښودل . چې ستا خبره سمه ده همدغه خلک دي
 دوی په افغانستان کې زمونږ د پنجابي مشرانو په اوامرو مونږ له
 پاره څه کارونه کړي دي نو د " کچه لو کچه دو " (څه واخله څه راکړه)
 په بنسټ به مونږ هم دوی له پاره څه دغه شان کارونه کوو او دايې
 راڅرگنده کړه چې مونږ بهي وسه یوو او کارټول داسلام آبادلاس کې
 دی . دجماعة الدعوة دغه خلک زمونږ افسرانوته دجينکو او شرابو
 سپلايي کوي نو هغوی ځکه په دغسې مواردو کې ددوی خبره
 مني .....

زما دکوټې خواکې کوټه کې دوه عربان وو چې تشناب ته دتللو په
 وخت کې مې وليدل . هغوی يې مونږ نه خو ورځې وروسته راوړي
 وو او په هغو کوټو کې يې اچولي وو چې مولوي صاحب سيد محمد
 وحدتيار او عبدالحليم همت يې ترې خوشې کړي وو . تېر ما سختن
 څه کسان راغلل ، سترگې او لاسونه يې راوترل په گاډي کې يې يو يو
 بيل بيل بوتلو دزدان مخې ته دسړک بلې خواته دفتر ته يې بوتلو زه
 مسلم دوست چې کله ددفتر دننه يوې خونې ته وردننه کړای شوم
 سترگې يې راخلاصې کړې چې گورم درې امريکايان دي او يو هغه
 اصلع (گنجی) پنجابي کرنيل ورسره دی چې زمونږ کور ته زمونږ
 دنيولو لپاره راغلی و . لومړی يوه امريکايي زما څو ډوله عکسونه
 واخيستل دخولې سره ، سرتور ، مخامخ ، له بني او کين لورنه لږ او

ڊپر مایل ..... بيا يي دلاسونو ڊپلو ڊپلو ڳوتو او دبشپرو ورغيو بصمات (خاپونه) په تور رنگ د کاغذونو په مخ واخپستل بيا تشناب ته بوتلل شوم، لاسونه مې ووېنځل او بېرته همدغه کوټي ته دتحقيق لپاره راغلم. په يوه چوکي زه کښېناستم زما بني لورته گنجي پنجابي کرنيل او مخامخ او کين لورته امريکايان کښېناستل زما دبيو گرافي (شخصي پېژند) په هکله يي پوښتي وکړې نوم، تخلص، دپلار نوم، دنیکه نوم، واده دې کړې که نه، څو اولادونه لري؟ څو مړه زده کړې دي کړې دي، په څو ژبو پوهېږي؟ کوم کوم کارونه دي کړي دي ..... او ځوابونه يي وليکل يو گيره ورپښتون هم دپنجابي خواته ناست و اودخبرو د له لهجې داسې ښکارېده چې دکوهات دي. وروسته يي بيا خپل نوم طارق وښود. دا دواړه دترجماني له پاره ناست وو کله چې پنجابي ته دا څرگنده شوه چې زه په اردو گوزاره کوم نو پښتون يي وشاره او بيانه راته. په لومړيو دوه ورځو کې ورته څو ځل پنجابي غوسه هم وکړه او په ترجماني کې يي پرې نيوکې وکړې، بې واکه اوبې وسه پښتون غلي شو او بيا رانه غي، تور گنجي پنجابي ترجمان څو ځل غلطه ترجماني او له ځانه خبرې هم په کې ننه ايستي.

امريکايي محقق دپاخه عمر څښتن و چې تقريباً د شپېتو او اويا کلو نو شاوخوا کې ښکارېده هغه نوردوه ورسره همکاران وو او ترده ځوانان وو دامريکايانو سره يو کاغذي کاتېن و چې دهغوی دضرورت سامان په کې ايښی و اوداکاتېن دکوټې منځ کې په ځمکه اېښی و، کوټه کې فرش و ظرف ښه وو.

لنډه داچي زما ورونو او همت صاحب نه يې مخکې تحقيق کړې و او دهغوی دشخصي معلوماتونه پرته يې زما په هکله هم ترې پوښتنې کړې وې چې زه بيا وروسته خبرشوم . امریکایانو پنځو شپږو ورځو کې څو ځل تحقيق وکړ چې هرځل د شپې و، يوه شپه يې دوه ځل وغوښتم او تحقيق يې راڅخه وکړ، د امریکایانو د تحقيق لنډيز دادی چې : ماته يې وويل: ته او ستا ورونه نه مونږ نيولي يئ اود آی ایس آی والا ته يې اشاره وکړه چې نه مو دوی ته امر کړی دی چې تاسو ونيسي دوی تاسو نيولي ياست او مونږ ته يې وويل چې مونږ ترهگر نيولي دي راشئ، پوښتنې ترې وکړئ او دروايې خلئ ، بيا يې يو کارت راوايست څلور نومونه يې پرې ليکلي وو : سمیع الله نجیبي ، حاجي روح الله ، حاجي حیات الله او حاجي ولي الله . دولي الله نوم يې لومړې وولا وولا لوسته بيایي سم کړ ، ماورته وويل چې هو دا خلک پېژنم چې د آی ایس آی گوداګيان دي دهغوی له لارې ستا سو استخباراتو ته درننوتی دي او زموږ د نيولو باعث همدوی دي . د آی ایس آی په گنجي پنجابي کرنیل زما دا خبرې بشپړې ونه لگېدلې او څه تاوه راتاوه ترجماني يې زما وکړه . بيا يې راته پټ وويل چې داسې مه وايه خو ماونه منل..... امریکایانو سره دوه ځل يوه يوه بنځه هم وه چې يوه نسبتاً ځوانه او نرۍ وه او بله دپاخه عمر شين سرې او ډېره څربه اوپېره وه .

د امریکا يې محقق د تحقيق نورې پوښتنې او زما ځوابونه داسې وو :

_ اسامه بن لادن پېژني ؟ .

— هو ، هغه خوتاسو مونږ ته راوپېژند او او س يې ماشومان او لېوني هم پېژني .

— ايا تاليدلي دي ؟

— نه مانه دي ليدلي او که ماليدلي واي نو داسامه ليدل کوم جرم نه دي مابه ضرور ويلى وو چې ماليدلي دي ، ما غوښتل هم چې هغه وگورم خوتر اوسه موفق شوي نه يم چې ويې گورم . هغه نري بنځي و غوښتل چې هغې ته متوجه شم او زما جرات وازمايي ، رابره شوه او ويې وېل چې : تاهرو مرو اسامه ليدلي دي . مابه ډېره بي اعتنايي ترجمان ته ووييل چې څه دليل دي ؟ دلږ تکرار نه وروسته يې سترگې مړې شوې او غلې شوه .

— اسامه څرنگه سړي دي ؟

— زه نه پوهېږم ځکه چې مايو څوک لېدلي نه وي څرنگه کولای شم چې دهغه په هکله دښه يانابښه پرېکړه وکړم .

— دنيويارک په تجارتي برجونو باندي دانتحاري بريد څخه خبر يې ؟

— هو دامريکا غږ له راډيو څه مو واورېدل .

— کله چې په نيويارک حمله وشوه ته خوښ شوي که خفه ؟

— داپرېکړه هم پېچلې ده ځکه چې مونږ ونه پوهېدو چې دا حمله

چا وکړه ؟! په چا يې وکړه ؟!!! اودڅه له پاره يې وکړه .

— دامريکا دخلکو په هکله څه نظر لري ؟

— زه امريکا ته نه يم تللی .

— ايا کومې ايجنسي (استخباراتي ادارې) سره دې کار کړی دی ؟ .

— نه .

— ايا پوځ کې کار يا پوځي ټريننگ (تدریب) دې کړی دی ؟ .

— نه .

— دکومې وسلې په استعمال پوهېږې ؟ .

— هو ټوپک او تمانچه باندې پوهېږم .

— جهاد دې کړی دی ؟ .

— هو .

— پاکستاني استخباراتو (آی ایس آی) ستاسو کور څارلی او وایي چې په دې ورځو کې ستاسو کورته زیات مېلمانې راځي آیا داسمه ده ؟ .

— یواځې په دې ورځو کې نه بلکه هر وخت زمونږ دهر مسلمان خصوصاً دهر افغان او په ځانگړې توگه دهر پښتون کورته مېلمانې راځي ، مونږ یې دخپل وس مطابق احترام او اکرام کوو اوله کوره یې نه شرو .

— مونږ ته ویل شوي دي چې ستاپه کور کې دامریکا خلاف مشورې کېدې او تارهبري کولې .

— داسمه نه ده .

— ایا ستاسو کور ته عربان راتلل ؟ .

— پخوا راتلل او اوس نه دي راغلي .

- ايا د القاعدې غړي ستا کورته راغلي دي ؟.
- زه د القاعدې غړي نه پېژنم زموږ کورته اکثر هغه عربان راتلل چې په خيريۀ مؤسسو کې يې کار کاوه يا کومه تعليمي اداره کې استاذان وو .
- دڅه له پاره راتلل ؟.
- مطالعې ، پوښتنو او دعربي قواعدو (صرف او نحوي) زده کړې له پاره .
- مونږ خبر شوي يو چې تاسو يو شخصي کتابتون (کتابخانه) هم لرئ ؟.
- هو داسمه ده .
- دادڅه له پاره ؟.
- دمطالعي نه پرته نورڅه کېدای شي ؟.
- په دومره زياتو کتابونو څه کوي ؟.
- دمطالعي سره مينه لرم دکتابتون بل کوم هدف کېدای شي آيا کتابتون او کتابونه لرل کوم جرم دی ؟.
- نه جرم نه دی خو آيا دا ډېر نه دي ؟.
- نه زه غواړم چې نور هم زيات کړم کتابتون کوم حد نه لري .
- ستاسو په کتابتون کې څه ډول کتابونه دي ؟.
- مونږ غواړو چې هرډول کتابونه ولرواوس تفاسير ، احاديث ، فقه ، اصول او ادبي او فرهنگي کتابونه لرو .
- آيا ستاسو په کور کې وسله وه ؟.

– زمونږ په کور کې دوه تمانچې وې چې ستاسو دې گوډاګيانو –
ترجمان ته مې اشاره وکړه زمونږ دنيولو په وخت کې راواخېستې او
يوې وړې .

– ايا ستاسو په کور کې نوره وسله ، تلویزون يا سټلايت نه و ؟
– دوی – ترجمان ته مې اشاره وکړه – زمونږ کورټول ولټاوه او
دنوک په کچ ځای يې هم پرې نه بنود .
پوښته ورڅخه وکړه چې دغه شيان يې وموندل ؟
امريکايي دآی ايس آي دترجمان نه پوښتنه وکړه چې آيا تاسو دغه
څيزونه ونه موندل ؟

هغه وويل چې : نه داشيان مو ونه موندل .

– تاسو ولې ونيول شوي ؟

– مونږ دپاکستاني استخباراتو گوډاګيانو : جماعة الدعوة
دمحوري غرو : سمیع الله نجیبي ، حاجي روح الله ، حاجي حیات الله ،
حاجي ولي الله اوداسې نورو غلامانو سره اختلاف لرو ، هغوی دآی
ايس آي سره داريکولرونه بده گټه واخېسته او ددوی له لارې يې
مونږ ونيولو مونږ خو چاته عريضه نه ده کړې چې مونږ ونيسئ دوی
نه پوښتنه وکړه چې مونږ يې ولې نيولي يو ؟!

امريکايي دهغه نه پوښتنه وکړه ترجمان ورته وويل چې دوی په
ورځپاڼو کې ستاسو مخالفت کړی دی ، دکلنتن دوژلو له پاره يې
پنځه ميليونه افغانۍ انعام ټاکلی دی او ستاسو په خلاف يې
فرهنگي کار کړی دی ؟.....

— ايا تادا کار کړی دی؟

— هو د کلتن دوزلو پنځه ميليونه افغانیو نه څه د پاسه سل (۱۰۰) ډالرجورپړي داد کلتن او امریکا په سیاست او په افغانیو باندې يو طنز دی چې د کاریکاتور حیثیت لري او داکار په مطبوعاتو کې ازاد دی، تاسو په افغانستان حمله وکړه بې گناه و گړي مو ووژل او کورونه مو ړنگ کړل نو مونږ دا حق لرو چې په تاسو طنز وکړو او ستاسو په خلاف قلم استعمال کړو.

امریکايي محقق ماته مخ راواړاوه او راته ویې وپل چې داستادیمو کراتیک حق دی په مطبوعاتو مخالفت مونږ څوک نه نیسو مونږ له دې ټولو خبریو خوپه دې کار څوک نه نیسو اونه یې قانوناً نیولای شو زمونږ خپل ژورنالستان هم زمونږ په سیاستدانانو او حکومت طنزونه او ردونه کوي او سیاست یې غندي داډول وگړي په نړۍ کې ډېر زیات دي مونږ خو ټول نه شو نیولای.

له دې وروسته امریکایان دباندې سره ووتل خپلو منځو کې یې سره خبرې وکړې او مونږ پوه نه شو چې څه یې وویل؟

په دې منځ کې یو ځل ترجمان ته موبایل کې زنگ راغی هغه وواته یو امریکایي زرزر د فرصت نه په گټه اخیستلو ماسره په عربي ژبه خبرې پیل کړې ماهم ورته په عربي ځواب ووايه. او مونږ دواړو غوښتل چې خبرې سره اوږدې کړو خو دې منځ کې پنجابی گنجی ترجمان چې موبایل سره وتلی و — بېرته زر په بیره راغی کله چې یې ولیدل چې امریکايي ماسره په عربي ژبه خبرې کوي نو ډېر زیات وار خطاشو ځکه چې هغه نه پوهېده چې مونږ څه وايو له مانه یې

پوښتنه وکړه چې ته څه پوه شوي چې دا امریکایي په عربي پوهېږي؟
ماپنجابي ته هيڅ اعتناونه کړه او ځواب مې ورنه کړ. امریکایي بیا په
انگلیسي پوښتنه وکړه.

ایا ته په دې لنډ وخت کې جلال اباد ته تللی یې؟

هو.

کله؟

د جلال اباد د سقوط نه یوه ورځ مخکې.

په داسې حال کې چې هلته د امریکایي کابریډ روان و او بمباري کېده
تاپه جلال اباد کې څه کول؟

جلال اباد او افغانستان زموږ وطن دی او هر وخت څو راځو
هلته مو زمکه ده، دنورستان دکانو معدنونو کې کار کوو، او جلال
آباد کې د جنکو یوه مدرسه لرو چې د طالبانو نه مو پټه موجوده کړې
ده دهغې پوښتنې ته تللی وم.

تاسو هلته نورې مدرسې هم لرئ؟

هو د جلال اباد په ښار کې طالبانو بندې کړې دي او په لرې
اطرافو کې شته.

کابل ته کله د طالبانو د مشرانو سره د کتنې له پاره تللی یې؟

هو.

د څه لپاره؟

دې له پاره چې زموږ د تعلیم او تربیې ادارو ته د کار کولو اجازه

ورکړي.

— بياڅه وشو؟

— دوه درې ځل لارو خو کومه زړه پورې پايله يې ورنه کړه .

— تاسوسره د جلال ابادته آخري تگ کې يو ملگري و هغه

څوک و؟

— هيڅوک نه و زه يواځې وم .

— ايا تاسره کوم لاسي بکس و؟

— نه .

— په کومه لاره لارې؟

— د تورخم په لار .

— په تورخم څو بجې واورېدې؟

— ټاکلی وخت مې ياد نه دی .

— په دې وخت کې پنجابي ترجمان له ځانه ماته وويل چې : له

هرڅه انکار مه کوه ، او بيا يې په امريکايي احسان وکړ ورته ويې

ويل چې ماداسې ورته وويل .

زه الحمد لله په پوره اطمینان اوبې پروا ناست وم او يوه پښه مې په

بله اړولې وه .

خو پنجابي گنجی کرنيل دامريکايي مخکې داسې ناست و لکه

غلام او درکوع غوندي ټيټ شوی و ، خو ماته به يې دامريکايي په

غياب کې ويل چې د اتماتر درواغ وايي دآی ایس آی ټول مسوئين

دامريکايانو په مخکې دډالرو دراشوکولو او جېبونو دوهلو له پاره

خالص او مخلص غلامان وو او پسي شايې امريکايانوته (ټماټر) ويل .

يو ڄل امريڪايي تڙي شو پنجابي گنجي کرنيل ورته ديخو معدني اوبو بوتل راوڙ هغه تڙي يو گوٽ وڪڙ او بوتل يي په مپڙ ڪپڻوڊ. ڪله يي چي ڊبل گوٽ ڪولو له پاره بوتل ته لاس وڃاوه نو گنجي کرنيل ورته ڊڊري چايلوسي او غوره مالي لپاره وويل چي: نوسر " (نه باداره) بل گوٽ ڊڊي بوتل نه مه ڪوه! اود دوهم گوٽ له پاره يي ورته ديخچال نه نوي بوتل راوڙ. او هغه مخڪني بوتل يي ڊبرڪت له پاره په خپل سر راواڙاوه!!! ماته هم ڊڊر سپڪ وڊرپڻپڻده او باورلرم چي امريڪايي ته به هم خپل دغه غلام ڊڊر سپڪ ٻنڪاره شوي وي. داسي ڪارخو امريڪايان دواشنڪڻن په سپينه ماني ڪي هم - گومان ڪوم چي - نه ڪوي چي ديوه بوتل نه يو گوٽ وڪڙي او سمدستي بي له ڇنڊه ڊبل گوٽ له پاره نوي بوتل را واخلي! خو پنجابي غوره مالان ڊڊالرو دلاسته راوڙلوله پاره هر ڇه ڪوي او هر ڇه ته تيار دي ....

دآي ايس آي په زندان ڪي نور بنديان

"آي ايس آي" ڊڊر زيات پت زندانونه لري خو دشامي سرڪ په زندان ڪي مونږ سره نږدي نور بنديان هم وو. يو ڄل زما ڊڪوتي ڊبانڊني دلرگي ڊروازه بږته اودننه داوسپنيزو ڊنڊوڊروازه بنده وه چي ومي ليدل دوه عربان واريه وار ڊڊروازي له مخي تږ شول پوه په ڪي زما په لور راوڪتل اوپه اشاره يي راته ووڊل چي دعاء راته وڪڙه. بياله دغه ڄايه وايستل شول خو پوه نه شوم چي ڇه شول ڄڪه چي نه مويه باگرام، نه په قنڊهاز اونه په گوانتهنامو ڪي وليدل.

يوي بندي وږوڪي مراهق هلڪ و چي تقريبا ۱۳ - ۱۴ ڪلونو به و. يوه ورځ داسي برابره شوه چي دغه هلڪ سره ماخبري وڪڙي

داهلک تور پوستي اودبنگله دپش و . پاکستان کي ځيني بي ضميره
 تاجران د بنگله دپش دخلکو داقتصادي ستونزو نه ناوړه گټه اخلي
 اوله هغه ځايه جنکي او بنځي دډېرولږو پيسو په بدل کي رانيسي او
 کراچي کي يې دبنځو دپلورلو په يوه ځانگړي منډي کي پلوري .
 دغه هلک راته خپله کيسه داسې وکړه : زما مور يوه پاکستاني تاجر
 په بنگله دپش کي واخيسته زه دماشومتوب له امله دخپلي مور سره
 پاکستان ته راوستل شوم بيا په کراچي کي دبنځو پلورلو په منډي
 کي يوپنجابي زما مور دشلو زرو پاکستانيو روپيو په بدل کي
 واخيسته ، زه او زما مور دواړه پنجابي له ځانه سره بوتلو ، هغه
 پنجابي زما مور دوينځي په توگه استعمالوله اودخپل چوپړ سخت
 سخت کارونه يې پرې کول ، زما مور ډېره سخته بدعمره شوه اوزه هم
 دخپلي مور سره د بدمرغي په لومه کي ونښتم . سره له دې چې ما او
 زما مور دواړوشپه او ورځ دپنجابي خدمت بڼه په اخلاص کاوه خو
 بيا هم پنجابي زه او زما مور ډېر سخت سخت وهلو او ټکولو تردې
 چې پوليس هم ددغه پنجابي ملگري وو او زمونږ خبره يې نه اورېده .
 زما مور يوه ورځ دډېرو زورېدو او رېږېدونه وروسته تانې ته لاړه اوپه
 دغه پنجابي يې عرض وکړ خو ددې په ځاي چې ديوې مظلومي
 پوښتنه وشي تانه دار دغه پنجابي چوهدرې ته خبر ورکړ چې بنگله
 دپشي دهغه په خلاف تانې ته عارضه شوې ده . پنجابي ددغه
 عريضي په گونا په ډېر ظلم او بي دردي زما مور دټپکتر پورې وترله
 اوپه زمکه يې ترډېره ځايه رابښکوده چې د بدن پوستکي يې دزمکې
 پورې پاتي شول او هغه سخته ټوک ټوک او ټپي شوه .... مونږ دواړه

د پنجابي د ظلمونو له امله پوزې ته راغلو او په ژوند مو مرگ ته ترجيح ورکولو له کله چې زه دغه عمر ته ورسېدم چې گوري مې، دخپلې مور په مشوره وټنېتېدم ماته چا وويل چې افغانستان ته لاړشه افغانان ډېر بښه خلک دي او هلته به له دې ظلمونو څخه خلاص شي. هلته د پنجابي هيڅ وس هم نه رسېږي نور دلته پاکستان کې د پنجابيانو حکومت دی او هرځای ته چې لاړې پنجابي دي بېرته راولي. زه په همدې هيله روان شوم تردې چې کله طورخم ته ورسېدم نو هلته دغو خلکو (آی ایس آی) ونيولم او دلته يې راوړسولم. اوس مې وهي ټکوي او راته وايي چې زر کوه حال ووايه ته دهندوستان جاسوس يې !!.

حال دا چې ددغه هلک عمر ددې وړ بېخي نه و چې دخپل هېواد نه دباندې دې دکوم بل هېواد له پاره جاسوسي وکړي، کله به چې د آی ایس آی مامورينو واهه نو مابه يې هم چغې او سورې اورېدې. ددغه هلک د ژوند افسوسناکه کيسه به تل زما په زړه داغ وي او هېڅکله به مې هېره نه شي.

نور څلور عربان هم دغه زندان ته راوستل شول چې دوه يې يوې اودوه يې بلې کوټې کې واچول. څه په کې زخميان هم وو يو ديمن يو دبحرين يو دسعودي اوبل دتونس و يو ځل يې زه هم دترجماني له پاره هغوی سره يو ځای کړم.

مونږ نه مخکې هغوی ته داسماني رنگ درېشي گانې راغلي ورواغوستل شوې او ورته وويل شول چې تاسو يوبښه ځای ته بيايوو ....

هغه نور دري واره مو په قندهار او گوانتهنامو کي وليدل . خو هغه سعودي مو هيڅ ونه لیده هغه ته سعودي سفارتکاران هم د آی ايس آی زندان ته راغلي وو او هغه يې دامريکايانو نه هم پټ وساته ، بيا خبر شوو چې دپنځمبلغ په بدل کي يې سعوديانو ته تسليم کړي و . او سعوديانو ته يې ويلي وو چې دغه رشوت مونږ نه اخلو بلکه امريکا يانو ته يې ورکوو .

د آی ايس آی په جبل کي بل بندي حاجي ولي محمد صراف و چې مونږ سره يو ځای باگرام ، قندهار او گوانتهنامو ته بوتلل شو . مونږ بيا وروسته وپېژنده چې ډېر ښه سړی او بي گونا نيو ل شوی او خرڅ شوی و ، ولي محمد صاحب د بغلان د پلخمرې و او د پېښور د يادگار چوک کي يې صرافي کوله .

حاجي ولي محمد وروسته مونږ ته په گوانتهنامو کي کيسه وکړه چې کله زه آی ايس آی ونيولم او له کوره يې را وايستم نو په لاره يې راته ووبل چې ته پېښور کي صرافي کوي او مونږ باندې ځان نه پوهو؟ حاجي ولي محمد وايي چې ما ورته ووبل : زه خو صرافي کوم څه د پوډرو کار خو نه کوم ، ستاسو مطلب څه دی ؟ هغوی ووبل چې په مطلب به اوس پوه شي . حاجي صاحب ويل چې وروسته يې رانه دپيسو مطالبه هم وکړه خو ما ونه ومنله . نو امريکايانو ته يې حواله کړم او د دروغو تورونه يې راپسي وترل . حاجي ولي محمد ځيني داسي نومونه هم يادول چې د آی ايس آی ايجهنتان وو او د حاجي صاحب ورباندې پورو ، دمطالبې نه تنگ وو او دغه دسيسه يې ورته جوړه کړه .

بل بندي يو اردني عرب و چي مايي يوخل ترجماني هم کړي وه هغه د تعميراتي رنگونو کار کاوه. د سيال سياحت له پاره راوتلی و ، پاسپورټ او وېزه يې هم درلوده چې آی ایس آی نیولی و او بيا يې په رشوت پرېښود .

استاذ بدر الزمان بدر په مخکنيو مشترکو معلوماتو سربېره خپله کيسه داسې کوي .

په لومړۍ شپه لږه شپه وروسته د دروازې دخلاصولو آواز راغی او اوتوو زمونږ د اول پيشمني ملمستيا په يو توري سوي چپاتي او يو قاب کې په يو څه توري لي وکړه . الله خبر چې زمونږ د کور افرادو او مېلمنوبه زمونږ اول تيار شوي پيشمني خوړلي وي او که نه. زه هم پوه نه شوم چې شپه څنگه تېره شوه او د پيشمني وخت څنگه راوړسېد؟. د سهار لمونځ مې په تېم وکړ او د شپې د بېخوبۍ اثراتو راباندې زور وکړ . زه په خيشتي برستني نيم اوده او پرېشان وم چې دخبرو آواز مې تر غوږ شو . په څنگ کې کوټنيوکې خبرې وې خو زه نه پوهېدم چې څه وايي؟ لږ ساعت وروسته زما دروازه هم خلاصه شوه گورم چې گنجی تور پنجابي چې د شپې يې د چاپې قومنده په لاس وه څه کاغذونه په لاس يوبل مامورته لارښوونه کوي چې مونږ نه ابتدایي معلومات قلمبند کړي . د ابتدایي پوښتنوله پاره د پنجابي مامور سره يو پښتون مامور هم و چې په وېره وېره به يې ما او پنجابي مامور ته کتل او غوښتل يې چې ماته څه ووايي گوتې يې رانه ولگولې ابتدایي پوښتنې همداوې چې نوم . دپلار نوم ، سکونت ، مليت ، تحصيل ، وظيفه ، .....

اويوه پوښتنه يې داوه چې پاڪستان کې دننه كوم كوم ښارونه مې ليدلي او بهر دنيا کې مې كوم كوم ځايونه ليدلي؟ ددې پوښتنې په لامل زه وروسته پوه شوم.

ورځ په فکرونو کې تېره شوه، شپه راغله او دماسختن نه وروسته زما دڅنگ په کوټنيو کې گونگسي شروع شو. څه وخت وروسته زما ورهم خلاص شو او دهمدغه وړوکو کوټنيو ترڅنگ يوه کوټه کې ناست هماغه لوړ ډنگ پښتون کرنيل ته محافظينو ور مخامخ کړم هغه زما دژوندپه اړه يو څو مختصرې پوښتنې وکړې او بيا يې دطالبانويا القاعدې سره زمونږ دارتباط په اړه وپوښتل. ما په نفې کې ځواب ورکړ. دپښتون کرنيل - وروسته معلوم شو چې کرنيل عزيزو - سترگې ډېرې خړې وې ماته دهغه له مخ نه بې وسي ښکاره شوه اصل کې هغه هم دنورو غلامانو پښتنو په شان په نوکري ايمان لاره هغه کولی شول چې مونږ سره ډېر کومک وکړي خو هغه اسلام اباد ته وفادار و. هغه چې په کومو فورموليکل کول په هغې **top secret** (ډېر خفي يا سري للغاية) ليکلي وو. دليکلو بندولو نه وروسته يې ماته وويل چې يو څو ورځې وروسته اسلام اباد څه امريکا يان رالپړي هغوی به هم تاسو سره خبرې کوي.

اولنی پوښتنه يې داوه چې چا سره دښمني يا سياسي مخالفت لري که نه؟ ما ورته په ځواب کې وويل چې هو بلې مونږ ستاسو دنږدې گوداگيانو او مخلصينو دجماعة الدعوة سره شديد مخالفت لرو. دجماعة الدعوة مشرانو هريو ملا سميع الله نجیبي، حاجي ولي

الله، حاجي حيات الله، حاجي روح الله اونورو اعداء الله خو خو ځل زمونږ دوزلو کونښن کړي، زمونږ دکور مخکي يې مسلح کسان کښولي خومرگ او ژوند دالله په لاس کې دی هغوی په دې لار کې ډېرې پيسې مصرف کړي او مصرفوي يې پښتون کرنيل دقناعت په لهجه کې ماته اشاره وکړه او ويې ويل چې بس مسئله بېخي واضحه شوه. وروسته مسلم دوست راته وويل چې کله دهغه نه هم همدا پوښتنې وشوې او هغه ورته دالله والاو نومونه واخيستل او کله حاجي حيات الله ته نوبت راوړسېد نو کرنيل صاحب وويل چې "بڼه هغه شرابي او زاني هغه خو دوزلو دی" معلومه ده چې دوزلو خبره يې زمونږ له پاره کړې وه خو دشرابو او نورو مردارخوري مجالسو کې ورسره کرنيل صاحب ضرور اشتراک کړی و. وروسته بيا دآی ایس آی وړو افسرانو ددې اعتراف هم وکړ چې داستاسو مخالفين زمونږ لورپور افسرانو ته جنکي سپلايي کوي او افغانستان او پاکستان کې يې زمونږ ايجنسيانو ته ډېر کارونه کړي نو زمونږ مشران خوبه هم دوی ته کار کوي.

دآی ایس آی يو کس مونږ ته حتی داهم وويل چې حاجي حيات الله حيات آباد کې يوه کابلي ډاکټره لري چې ډېره حسينه ده پخپله هم ورسره ناجايز تعلقات لري او زمونږ افسرانو ته يې هم راوړي. خير دا خبرې خو وروسته په تفصيل را روانې دي خو راضي چې اوس خپله کيسه وړاندې کړو.

دآی ایس آی دابتدایي تحقيق نه وروسته خاموشي شوه او مونږ ته يو پنجابي محافظ چې زمونږ د کوټني وراو کوټنيو ته دننوتو په

لاره کي دوه نور ورونه به يې قلف ساتل مقرر وهغه به مونږ په
 څلرويشت ساعتو کي يوځل تشناب ته وړو او نوريې راته په سپل کي
 يوه يوه ټيمي ډريز دبورگي ايسني و دڅلورو سپلونو منح کي تشناب
 دننه طرفته دبنډولو کونده هم نه لرله او داوبو پلاستيکي نل هم ورته
 دباندې طرف نه په يو وړو کي سوري کي رادننه شوي و .

يوه هفته وروسته ما بيا هماغه دچاپي دښپي گنجي تورپنجابي
 او ورسره يو لوړ پنجابي چې دلوړ پښتون کرنيل سره و او پکول او
 واسکت يې هم اغوستي و او معلومېده چې دا پښتون دي خوپه
 پښتونه پوهېده هغه بيا په همدغه لباس دتورگنجي سره راغي او
 مونږ ته يې وويل چې تحقيق دي . مونږ څلور واړه يې نوبت په نوبت
 دکوټنيونه را وايستلو ، لاسونه ولچک او سترگي پټې په هماغه
 نووبي نمبر پلټه ليند کروزرو کي کېنولو او دلسو دقيقو په گرځېدو
 يې يوې بنگلي ته وردننه کړو . په يوه کوټه کي يې ماته سترگي
 اولاسونه راخلاص کړل اوپه يوې چوکي يې دکېناستلو اشاره راته
 وکړه . زما دکېناستو سره تورگنجي دکړکي پردې بندول شروع کړل
 خوپه دي لږه وقفه کي مې دکړکي نه بهرښکلي شين چمن او هغه
 کښي دپراخه خانگو يوه ښکلي شنه ونه وليده داډېر غټ چمن و او
 زما دناستي کوټه هم ډېره صفا ستره وه دروازه خلاصه وه او زما
 دکوټي او نورو کوټو د منح مشترکه سالون کي يې TV هم لگولي و
 او نورو کوټو نه دخبرو آواز هم راته، زما کوټه کي زما چوکي ته
 مخامخ درې چوکي پرتې وې اوپه همدغه کوټه کي دوه فومونو والا
 ډبل بېډونه هم پراته وو . ددې بنگلي رنگ او روغن ډېر برابر و او

ماهلته محسوس ڪرڻ چي ڊ (isi) safa house ڊي هغه اصطلاح
 چي مامخڪي په اخبارونو ڪي لوستي وه ڊايو دهغوسيف هاوس يا
 محفوظو ڪورونو نه ڊي . چي دمختلفو استخباراتي مقاصدو له پاره
 استعمالهري . ددغه سيف هاوس يو مقصد ڊڊپرو معززو مېلمنو
 دناستي له پاره ڊي . هو! ماڪوته ڪي تورگنجي ته دلمانخه ڪولو
 ووپل ، هغه راته اول ووپل چي تحقيق ڊي وشي بيا به يي وڪري بيا
 يي راته ووپل چي شابه زر زر لمونخ وڪره چي خه ڊپر اهم مېلمانه
 تاسره ڪوري زه لادمازيگر په لمانخه ولاڙوم چي تورگنجي زمادڪوتي
 ددروازي نه غڙ وڪر چي he is waiting for you هغه تاته
 منتظر ڊي) اويه خواب ڪي ڊڪوتي دمخي سالون نه اواز راغي (oh
 We are ready !) (اومونڙ تيار يو) او په ڊي ڪي تورگنجي سره
 ڊري نور ڪسان ڪوتي ته راننوتل . ڪله چي ماسلام وگرخاوه نو ڪورم
 چي دوه امريڪايي بنخي او يو سڙي مي خنگ ته ولاڙ ڊي . تور
 گنجي ماته دمخي په چوڪي ڊڪهناسوووپل خو ماتسبيحاتووپلوته
 ادامه وركره ڊي ڪي تورگنجي ته دنمبرو اخيستلو او غورمالي
 موقع په لاس ورغله ، امريڪايانوته يي ووپل چي they are very
 very religious people (دوي ڊپريزيات مذهبي خلڪ ڊي)
 زما لمونخ او تسبيحات ڊ تورگنجي له پاره يوبنه دليل پيدا ڪر چي
 خپلو بادرانو ته ووايي چي واقعي ترهگري يي نيولي ڊي او شايد
 همداوجه وه چي دل مونخ اجازه يي راکره . تورگنجي چي ماته
 دل مانخه نه وروسته ڊ ژر پاخېدو ووپل نو امريڪايانو ورته ووپل چي
 let him complete his prayer (پرپڙده چي لمونخ مڪمل ڪري

(وروسته بيا مونږ ته معلومه شوه چې امريڪايانو زمونږ د لمانځه نه وروسته د دعا يا تسبيحاتو خاموشي هم زمونږ د لمانځه حصه ګڼله. نو ځکه تور ګنجي غلي شو. کله چې زه پخپله راپاڅېدم او په چوکۍ کېناستم ، امريڪايان راته مخامخ کېناستل نو تور ګنجي زما چپ لاس ته ډبل بېل باندې کېناست ، دې وخت کې يو ځوان نري نروچکي مامور قلم او کاغذ سره رانه واته ، په ډبل بېل باندې کېناست او ليکل يې شروع کړل. وروسته معلومه شوه چې ليکونکي نوي سړي د پېښور ښار پښتون و خو واک اختيار ټول د تور پنجابي ګنجي سره و. تحقيق شروع شو او تور ګنجي غوښتل چې ترجماني وکړي خو چې کله امريڪايانو مانه پوښتنه وکړه **Do you speak English** (ايا ته په انگلېسي خبرې کولی شې) خو چې کله يې زما ځواب مثبت واورېده نو امريڪايان ډېر خوشحال شول تور ګنجي ډېر خفه شو ځکه ، هغه غوښتل چې له ځانه خبرې په ترجماني کې ورننه باسي او هغه وخت ثابت شو چې کله ماته مسلم دوست صاحب د تور ګنجي د ترجماني کيسه وکړه.

امريڪايانو اول ځانونه راعرفي کړل . درې وارو اول خپل ددرواغو نومونه راوښودل ماته مخامخ ځوان ، بني لاس ته ځوانه نري نروچکي ورکي. انجلي او چپ لاس ته د پنځوس شپېتو کالو سپين سړي تجربه کاره ډبوسکي. ښځه کېناسته چې د ټول تحقيق په دوران کې يې ماته ډېر په زېر زېر کتل . سوالونه ټول ورکي. چالاکي انجلي کول او ځوان امريکايي هلک فقط زما د ټولو ګوتو د منجیلو لگولو تکليف وکړ . چالاکه انجلي سره يو ډيجيټل کمره هم وه چې زما څو

قسمه عكسونه يې واخېستل ، يويې بېرته ماته په سكرين هم وښوده، همدغه چالاكي انجلي. زما دسر نه پكول پورته كړ اوويل يې چې ډېر ښكلي پكول دي او زما داډېر خوښ دي . پكول يې داسې چاپي كړ چې زه پوه شوم چې څه په كې لټوي . ماورته وويل چې ستاسو ليدي ډيانا هم دا پكول ډېر خوښ كړي و شايد چې ليدي ډياناسپين پكول سره عكسونه دي ليدي وي ، دا پكولو نه زمونږ دافغانانو هم ډېر خوښ دي او اوس ز مونږ دملي لباس يوه برخه گرځېدلي هغې وخنډل او ويې ويل : چې داډېر ښه لباس دي .

دپكول په ارتباط خبره اصل كې دژورنالېزم په اصطلاح warm up يا دمخاطب په خبرو دراوستلو ابتدايي گرمونكې خبرې وې چې اصل موضوع ته دننوتلو له پاره لاره اواره كړي. اصل موضوع شروع شوه او اول يې مانه دمختصر شخصي معلومات په اړه وپوښتل ، ماپه څو لنډو جملو كې خپل نوم دپلار نوم دزېږېدوځاى . قبلي او فعلي سكونت ، دتحصيل ، كارو بار او وظيفې په هكله لنډ معلومات وركړل . مخكې پوښتنې يې داوې :

_ ته آخري ځل افغانستان ته كله او كوم ځاى ته او ولې تللى وې او دڅومره وخت لپاره ؟..

_ زه افغانستان ته دوه نيمې مياشتې مخكې خپل كلي صاحبانو ته دخپل پټي دحاصلاتو اخېستلو لپاره دلسو ورځو له پاره تللى وم. ددې ځواب په اورېدو يې يوه لويه نقشه را واخيسته اوماته يې دخپل كلي په گوته كولو وويل : ماورته دكوټ په ولسوالۍ گوته كېښوده .

_ داځاى دتورې بورې نه څومره لرې دي ؟

– زه توري بوري ته نه يم تللي خودومره خبر يم چې توره بوره هم
ننگرهار کې ده .

– مشرورور دي (مسلم دوست) افغانستان ته کله ، کوم ځای
ته ، ولې او دخومره وخت له پاره تللي و .

مشرورورمي څو مياشتې مخکې نورستان ته دکانو معدن ته
دپنځلس ورځو له پاره تللي و دکانو کارو بار دهغه ذمه وي .

– نور ورونه دي چېرته دي او څه کاروبار کوي ؟ .

– له ټولو مشرورورمي چې همدا اوس دلته بندي دي او مانه
مشرورورمي دواړه دشاتو دمچوفارمونه لري اودمشرپسي دويم
نمبر په سعودي کې دي هلته دنان بايي دوکان لري .

– آيا هغه افغاني ډوډي پخوي ؟ .

– بلې .

– زما افغاني ډوډي ډېره خوښه ده .

– بلې افغاني ډوډي او افغان په ټوله دنيا کې خلک خوښوي .

– ستا خبره صحيح ده په امريکا کې هم ځيني افغاني ريستورانو

نه شته ډېر امريکايان هلته ډوډي خوري په نيويارک کې مونږ

افغاني ريستورانوته څو .

– ماهم داسې اورېدلي دي .

– ته نيويارک ته تللي يې ؟ .

– نه .

- په نيويارک او واشنگټن کې د يوولسم ستمبر واقعاتو ته په کومه سترگه گوري؟
- زه ددغو احداثو په هکله هيڅ معلومات نه لرم.
- ته څوک داسې عربيان يا طالبان پېژني چې د نيويارک په احداثو کې لاس لري؟
- زه هيڅوک نه پېژنم.
- ستاسو د القاعدې او طالبانوسره له څه وخت نه تعلق دی؟
- زموږ ددغه دواړو ډلو سره هيڅ ارتباط نشته.
- ايا ستاسو کورته عربيان نه راځي؟
- زموږ کورته هيڅ عربيان نه دي راغلي.
- يعنې تاسې هيڅ عرب نه دي ليدلي؟
- دروس د جهاد په وخت کې مو عربيان ډېر ليدلي.
- پاکستان او افغانستان کې دهغې جملې نه څوک د القاعدې رکن پېژني؟
- زه نه پوهېږم چې کوم عرب القاعده او کوم غير القاعده دی.
- داسامه او ملا عمر سره ستا اخري ملاقات کله شوی؟
- دهغوی سره زما بېخي ملاقات نه دی شوی.
- ستا په بعضې ليکنو کې د القاعدې له بعضو مشرانو نومونه شته؟
- بلې شته خودغه خلک خو تاسې مشهور کړي. دغه نومونه خو په انټرنېټ هم موجود دي او دهغوی د ژوند په هکله خو زما په

شان ډېرو صحافيانو ليکل کړي دي آيازه تاسې په دې وجه نيولی
يم؟

— نه مونږ په ليکلو او وېلو څوک نه نيسو مونږ د بيان په آزادي
يقين لرو .

داستاسو جمهوري حق دی گرده نړۍ کې زمونږ په ميليونونو
مخالفين دي که هغوی مونږ د بيان په وجه ونيسو نو دابه ډېره بده
خبره وي .

— نو بيا ولې تاسې مونږ سره د تحقيق له پاره راغلي ياست؟
— تاسې نه مونږ نيولي ياست اونه مودوی ته (دآی ایس آی
افسرانو ته اشاره کوي) ويلي چې تاسې ونيسي داستاسې اوددوی
ترمنځ معامله ده البته مونږ دوی راوغوښتلو چې تاسو سره خبرې
وکړو زمونږ او ددوی ترمنځ قرار داد دی چې که دوی هم څوک
مشکوک ترهگر ونيسي نومونږ را غواړي چې تحقيق ورسره وکړو .
دوی وايي چې تاسې ترهگر ياست .

— نو اوس تاسو زمونږ په خلاف څه وموندل؟

— مونږ يو څو پوښتنې نورې لرو .

— تاسې کولی شئ چې خپلو پوښتنو ته دوام ورکړئ .

— تا ستلايت ټيلفون څه کړ؟

— ما خو ستلايت په خپل ټول ژوند کې هم نه دی استعمال کړی .

— ورور دې هم نه لري؟

— نه هغه هم هيڅ وخت دغه شی نه دی استعمال کړی .

- _ تاسو کور کې ډش لری؟
 _ بالکل نه.
 _ عادي تلویزون خوبه لری.
 _ نه دغه لانجې نه هم خلاص یوو.
 _ نو بیا وخت په څه شي تپروئ.
 _ مونږ سره دوخت اکثر ډېر کمی وي.
 _ ځکه چې تاسو ډېر مهم خلک یاست.
 _ دې کې دمهم او غیر مهم څه خبره ده مونږ خو خپل کار اوروز
 گار کې ډوب یوو.
 _ ستاسو کور کې خو سیاسي غونډې پندې هم کېږي؟
 _ نه دا خبره غلطه ده زمونږ دکور دسیاسي غونډو پندو سره څه
 کار دی؟
 _ نو بیا ولې ستاسو کورته دومره مېلمانہ راځي؟
 _ مېلمه پالنه خو زمونږ د دین او ثقافت یوه مهمه برخه ده.
 _ څه قسم مېلمانہ تاسو ته راځي؟
 _ دچم گاونډ خلک . خپل خپلوان . عزیزان او دوستان .
 _ طالبان او عربان هم .
 _ طالبان او عربان په دې شرایطو کې په ښار بازار کې او بیا زموږ
 په کور کې څه کوي؟
 _ ته اخري ځل اروپا او امریکاته څه وخت او کله دڅه له پاره تللی
 وي؟

زه دغه ځايوته بالکل نه يم تللی .
 _ نوبيا په انگرېزي څنگه پوهېږي چېرته دې زده کړې ؟
 _ په انگرېزي خو ډېر خلک پوهېږي ماهم کالج او يونيورستي کې
 زده کړې .

_ تاسو ډېر پېسه دار ياست دادومره پيسې مو دکومه کړي ؟
 _ دابېخي درواغ ده که مونږ پيسې لرلی نواقلاً خپل کور کې به
 اوسېدو او خپل گاډی به مو درلود .
 _ ستادځوابونونه ډېره مننه مونږ يو لسو دقيقو له پاره دمه کوو .
 امریکايانو يو بل ته وکتل او بيا دکوټې نه بهر ووتل .
 _ يولس پنځلس دقيقې وروسته بيا راغلل او په لاس کې يې ډېر
 کاغذونه وو .

اول يې په يوې پاڼه زمونږ په کور کې ټول موندل شوي مهرونه
 ماته وښودل چې دادچادي ؟

ماورته وويل چې دازمونږ دي . بيا يې مهرونه يو يو مانه وپوښتل
 او يو يو ورته ماتشریح کړ چې ټول فرهنگي او کاروباري مهرونه وو .
 په دغه مهرونو کې يو مهر دخيبر انټرپرائزز . Khyber a tertrises په
 نوم و چې مادتجارتې پاسپورټ دلاس ته راوړلو په خاطر دوارداتواو
 صادراتو ددفتر دخلاصولو لپاره جوړ کړی و ، خولا تردې وخته يې نور
 مراحل نه ووترسره شوي . ددغه مهر يې خصوصي پوښتنه وکړه .

_ اياله دغې لارې تابهر ته څه لېږلي اويادې دبهر نه څه
 راغونښتي ؟

— نه داخويو آينده پلان و چې زه يې لاتراوسه په تکميل نه ووم
موفق شوی .

— تا دخيبر نوم ولي خوښ کړی ؟!

— دره خيبر خودلته زمونږ د پښتونخوايوه مشهوره سيمه ده (د
د پښتونخواپه اورېدو سره د تورگنجي پنجابي کرنيل ټنډه ډېره تروه
شوه خودبادارانو په وړاندې يې څه نه شو وېلی) .

— هو بلي خيبر ډېر ښه نوم دی .

(ما خودخيبر دنوم اېښودو وجه ورته وويله خود امريکايي انجلی
چې خيبر په کومې وجې خوښ و او يايې توجه ورکړه هغه نوره وه او
هغه داوه چې نوموړي محققين په امريکايي استخباراتو کې
دمقتدره يهوديانونه وو او هغوی ته دخيبر نوم ډېر مهم دی . هغوی
ته دخيبر دغزوې تاريخ ډېر ښه معلوم دی او اوس هم دټولې نړۍ
يهود او بالخصوص اسرائيل گواښونه کوي چې هغوی به يو ځل بيا
دمدينې خيبر په زور نيسي او دپيغمبر صلی الله عليه وسلم په لاس
دخپل شکست بدل به اخلي . کله چې امريکايي محقق وويل چې هو
بلي خيبر ډېر ښه نوم دی نود هغه مقصد دمدينې خيبر و ، نه
دپښتنو خر خيبر ، لکه خاطر آفريدي چې وايي :

مونږه دخيبر زلمي پښتوزمونږه شان دی

مونږه پښتانه يوو خپل وطن راباندې گران دی

*****

دخاطر رنگين غزل ته جبران ٻڙم

گني خر خيبر کي بي دخاورو څه دي

په آخر کي يي ماته هغه پوسترو بنوده چي زمونږ دنيوونه مخکي
مسلم دوست صاحب په کي دامريکايانوډ بمبار په خلاف اواز پورته
کړي و او منافقين يي هم پکي غندلي وو . منافقينو د ماضي په
اختلافاتو او د سايسو سربيره اخرنی يوه دسيسه دا جوړه کړه چي
پاکستاني استخباراتو ته يي دغه پوستر په لاس ورکړه او د دروغو
پلمې يي ورسره جوړې کړې چي زمونږ نيولوته لاره اواره کړي .

_ ايا داپوستر ستاورور تيار کړي ؟

_ دا پوښتنه زما دورور نه وکړي هغه تاسو سره دي .

_ ايا هغه زمونږ سياسي مخالف دي ؟

_ داپوښتنه هم دهغه نه وکړي ؟

_ ته دامريکا يانو مخالف يي ؟

_ زه دامريکايانو دامريکايي توب په وجه نه يم مخالف البته

دامريکايانو د ډېرو ناوړه سياستونو مخالف يم .

_ لکه .

_ لکه په افغانستان بمباري کول د غريبو عوامو ويني تويول . په

منځني ختيځ کي د غلط سياست غوره کول اوداسي نور .

له دي پوښتنې نه وروسته هغوی بيا د لسو دقيقوله پاره ووتل

اوچي کله بيا رانوتل نوپه لاس کي يي يو څپک سپين کارت باندي

څلور نومونه ليکلي ماته وښودل چي مايي لوستل پېل کړل . نومونه

دملا سميع الله نجيبى ، حاجي ولي الله . حاجي روح الله او حاجي حيات الله وو .

– ايا داكسان پېژني؟

– هو بلې داخو زمونږ ډېر نږدې خلك دي .

– دوى سره كوم سياسي مخالفت يادښمني خونه لري؟

– ولي نه ډېره كلكه سياسي دښمني زمونږ ترمنځ روانه ده، دوى ډرې ځل زمونږ اوبالخصوص زما د ورور مسلم دوست صاحب د وژلو كوښښ كړى او اوس يو ددوى نه حاجي روح الله همدا زمونږ د نيولو نه لس ورځې مخكې مونږ ته په فون اخطارونه راكړي چې زر به مونږ د تورو تمبو شاته وغورځوي .

– تاسې د دوى سره څه مخالفت لري؟

– زما ورور ددوى سره يو تنظيم كې كار كاوه دغه تنظيم ته يې فرهنگي كار كاوه او يوه مجله يې چلوله دوى د آى ايس آى سره ډېر نږدې روابط لري اوچې كله مونږ ددوى تنظيم پرېښود او ددوى دبدو اعمالو مخالفت مو وكړ نو مونږ ته يې دسيسې جوړول شروع كړل. دوى د افغانستان دملت سره ډېر خپانت كړى خودا ډاېرې اوږدې كيسې دي. مونږ ته يې بمونه ايښي خو الله پاك مونږ ساتلي يوو اوبالاخره يې دادى د آى ايس آى د تعلق نه ناوړه استفاده واخيسته اوپه دوى يې بې گناه ونيولو.

دا خبرې د آى ايس آى په ناستو افسرانو ډېرې بدې لگېدې فى الحال يې څه نه ويل خو امريكايان ډېر حيران شول او آخري يې ماته

ووېل چې تاسو له مونږ نه فارغ ياست زمونږ پکار نه ياست مونږ
درنه لاړو.

ماښام نږدې يې زه بېرته خپلې کوټنۍ ته راوړم او ور يې راپسې
په ډير غضب رابند کړ.

ماسختن ناوخته دای ایس ای یو پښتون افسر راغی ویل یې:

— هلکه ته خو ډېر بدسړی یې .

— ولې ماڅه کړي؟! .

— داسې خبرې څوک کوي؟! .

— ولې ماڅو ټول حقيقت ووايه .

— تاته پته نشته چې مونږ دوی ډاچ کول او دوی مونږ ډاچ کول

غواړي.

— هغه خوستاسو خپل کار دی مونږ خومه ډاچ کوی که نه.

— بس دازمونږ د مشرانو کاردی په آرام کېنه دا اوږدې خبرې دي.

يو دوه شپې وروسته بيا گنجی تور پنجابی راغی او يو څه بې

هوده غوندي سوالونه يې رانه وکړل اکثر تکراري سوالونه وو

خو ډېر په کې د جماعة الدعوة په باره کې وو کله چې ما ځوابونه

ورکول نو ويل يې چې که امریکایانو درنه بيا پوښتنه وکړه نو داسې

ورته ونه وايي.

— نوڅه ورته وایم؟ .

— دا ورته مه وایه چې جماعة الدعوة دای ایس ای خلک دي که

نه نوپته به درته وښایم. داگپ دی څه؟ .

- يو دوه شپي وروسته بيا هغه پښتون افسر په وپره وپره راغي او
 دهرې خبرې سره به يې شاته كتل ويل يې:
- ياره ريښتيا چې مونږ غلامان يوو.
- دچا غلامان ياست؟
- ددې سرو تماټرو كنه.
- سره تماټر څوك دي؟
- دا انگرېزان نه دي.
- دا امريكايان چې هغه بله شپه راغلي وو؟
- بس ټول يو خلك دي كنه.
- اوبيا تاسو دسرحد خلك خو ورسره د پنجابيانو هم غلامان
 استئ كه نه؟
- او و الله چې څه وكړو نو كړي ده كنه پنجابيانو خو زموږ د درې
 صوبو برخه و خوره.
- هغه گنجي پنجابي خومونږ سره ډېره بده وضعه شروع كړې.
- او هغه امريكايانو ته هم سپي سپي كپړي صرف ديو خورالرو
 او وېزې له پاره.
- نو تاسو هغه نه شئ منع كولى؟
- نه مونږ دهغه مخكې بې وسه يوو دهغه مركز كې موگى
 مضبوط دى.
- زما ددغه افسر سره څو څو ځل مكالمې وشوې او په ټولو كې راته
 جوتنه شوه چې دسرحد پښتانه د پنجابي حكامو د لاس لاندې دي.

وروسته مونږ ته دا اندازه هم وشوه چې مونږ ته يې پښتانه افسران نه را پرېښودل اودغه افسر به چې کله مونږ ته راته هم نوپه پته به راته. ماته به يې ويل چې زماپه عريانو ډيوټي ده خوزه تاته هم په پته راځم يار ډېر زړه مې درباندي زهېرېزي تاسو سره ظلم شوی.

وروسته يو بل پښتون هم راپيداشو او اکثر به يې ماته ويل چې تاسو چې کومې خبرې کوي دابالکل صحيح دي خو زمونږ مشران نه غواړي چې تاسو پرېږدي ځکه چې ستاسو داسياسي مخالفين اوس هم زمونږ مشرانو ته راځي هغوی زمونږ له پاره افغانستان کې ډېر کار کړی اوس خوبه زمونږ مشران هم هغوی ته څه کوي که نه. بله خبره داده چې زمونږ مشرانو ته شراب او جينکی په کار دي او هغه ورته حاجي حیات الله راوړي. هغه بله ورځ مې هم ورسره هغه کلم جمه ډاکټره ليدلې وه چې زمونږ مشر سره ناسته وه هغه ډاکټرې ته يې حیات آباد کې کورنيولی او دکور خرچه هم ورکوي ډېره ښکلې ده پخپله يې هم استعمالوي اوزمونږ مشرانو ته يې هم راوړي.

شپې او ورځې تېرېدې او وخت په وخت به مونږ دمختلفو وړو افسرانو له خولې خبرېدو چې دجماعت الدعوه مشران اوس هم لگيادي اومونږ پسې ګوتې وهي. وړو افسرانو مونږ ته داهم وويل چې مونږ څو څو ځل اسلام آباد ته ستاسوپه ارتباط مکتوبونه ولېږل چې داخلک بې ګناه دي خو هغوی ځواب نه راکوي. اصل کې هغوی ستاسو د مخالفينو په لمسونه تاسو ايسار کړي ياست. ستاسو مخالفين اوس هم مونږ له پاره ډېر کار کوي هغوی اوس دامريکايانو نه هم مونږ ته ډير معلومات راوړي اودهغوی ډالري اودسعودي

ريالونه هم زمونږ مشرانو سره شريکوي. تاسو خو اوچي غواگانې
استي او اوچي غواگانې خلک قصاب ته ورکوي.
ريښتيا هم چي مونږ يې امريکايانو ته ساتلي وو.

په دې دوران کې داسې وخت هم راغی چې دوه درې هفتې
هېڅوک نه راتلل فقط ټول پنجابي څوکيدار په مونږ ولاړو اويابه په
څنگ کوټه کې ناست و. نور څه مونه اورېدل قضای حاجت هسې هم
په يوه ډولچه کې و چې پنجابي پيره دار به يوه ورځ پس په تشناب
کې خالي کاوه. څوکه څو ورځې پس به يې زه هم تشناب ته
راوايستلم نو که دبعضي کوټنيو اولې دروازي به خلاصې وې نو
ځيني خلک به مې په کې ليدل خود خبرو اجازه نه وه. وروسته راته
معلومه شوه چې په دوی کې زياتره عريان وو. که مابه پوښتنه وکړه
ماته به يې زما د ورونو او عبدالحليم باره کې هم وويل چې هغوی
بڼه دي خوليدل مې نه.

يوه ورځ يو افسر راغی ځيني کاغذونه يې لاس کې وو اوزما
وريې راخلاص کړ ويې ويل چې راووځه. کله چې زه ور ووتلم نو
معلومه شوه چې په څنگ کې کوټنيو کې دپرتو عربانو ترجماني ته
مې وړي. د درې عربانو دجملې نه دوو وويل چې هغوی په
افغانستان کې اوسېدلي او هجرت يې کړې و اوزه پوه نه شوم چې
دآي ايس آي افسر څه وليکل خو دريم عرب چې وروسته معلومه
شوه چې عيسي نومېږي او دبحرين و وويل چې هغه پاکستان ته
دکراچي د آغاخان روغتون ته دخپلې ملا د درد علاج ته راغلی و.
اوپاسپورټ کې يې هم همدغه مقصد ليکلی و. دآي ايس آي افسر

چې داوخت يې کاغذونه هم لاندې په ځمکه ايښي وو او ليکل يې کول وليکل:

"بناغلی عیسی افغانستان ته د طالبانو د کومک له پاره تللی و"
 زه هم حیران شوم خوفکر کې شوم چې دې کې عیسی لاس کړ او کاغذ يې د افسر نه واخېست هغه که څه هم روانه انگرېزي نه شوه ویلی خوبیا هم لوستلی يې شوه او د املا په دې جمله پوه شو چې هغه پسې يې دروغ وليکل... افسر ته يې وویل: زه افغانستان ته د طالبانو کومک ته تللی يم؟! افسر ورته وویل ولې ته په انگرېزي پوهېږې څه؟

عیسی د خواب په ځای کاغذ ټوټې ټوټې کړ او ویل يې چې زه ستا د سوالونو خواب تر هغې نه درکوم چې ترڅو دې زما او زما د خوبني دوکیل په مخکې نه وي ليکلي.

افسر ډېر غصه شو او ورته يې وویل چې زه به دې هم خوبن شم زه يې هم دکوټنی نه راو ایستم، خپلې کوټنۍ ته يې راوړم او په غصه يې راپسې ور رابند کړ. عیسی بیامونږ په باگرام کې ولید چې مونږ نه مخکې يې وړی و او زه ايله پوه شوم چې د "زه به دې خوبن شم" مطلب څه و؟.

کوم عربان چې ماد پېښور د آی ایس آی په سپلونو کې لیدلي وو هغوی اکثره ما بیا په باگرام، کندهار یا گوانته نامو کې ولیدل. خو یو عرب چې زخمي هم و او وروسته نور و عربانو وویل چې هغه هم ورسره په توره بوره کې و د پېښور نه وروسته ماونه لیده. اګر چې دا خبره ماته پېښور کې هم د آی ایس آی افسرانو کړې وه خو په

گوانتهامو کي داخبره بيانوره هم تصديق شوه؟ چې ځيني عربان چې شاته دکورني نه مضبوط وو، په سياسي اثر او رسوخ او پيسويي خپل کسان دآي ايس آي اوشمالي اتحادنه واخيستل اوياهم دخپلو حکومتونو خلک وو چې دمجاهدينو منع ته يې راننه ايستي وو. اودمشکل په وخت يي وايستل. دهغه عرب په هکله کي هم چې مانه دپېښور د کوټنيونه وروسته غايب شو ماته دآي ايس آي لاندي افسرانو او بياعربانو هم ووېل چې هغه پسي دسعودي دسفارت کسان راغلي وو او ځان سره يې يووړ دآي ايس آي يو افسر چې يوه شپه مخکي يې څه عربان دپېښور هوايي ډگر کي دشپي امريکا يانو ته سپارلي وو ماته ووېل چې مونږ فقط هغه کسان امريکايانو ته ورکوو چې بي موره اوبي پلاره وي. وروسته زه ددې جملې په مطلب پوه شوم، ددې مطلب دادی: هغه څوک چې نه امريکايانو سره ارتباط لري نه آي ايس آي سره اونه دخپلو حکومتونو خلک وي اونه پيسي لري، نو دغه و چې غواگاني دوی قصابانو ته ورکوي.

پاکستاني او افغاني منافقينو هم په همدغه فارموله عمل کاوه. هغوی هم خپلو بادارانو ته که هغه امريکايان وو اوکه دپاکستان دآي ايس آي وو هغه کسان سپارل چې پيسي به ورسره نه وي. البته د حکومتونو خلک خو مخکي نه دحکومتونو په حفاظت کي وو. پاکستان په افغانستان باندي د امريکا يي حملې نه مخکي خپل مهم فوځي مشران، د طالبانو او عربانوځيني مهم مشران راو ايستل اوځای په ځای يې کړل. د طالبانو مشرانو مونږ ته په کيوبا کي ووېل چې حتی طيارې يې ورپسي رالېږلې وي او پاتي کسانو ته

يې حتى الامكان کومک ورکاوه په شمال کې نيول شويو
پاکستانيانو کې دآي ايس آي وړو مامورينو هم خپل حکومت ته
کنځلې کولې چې مشران يې طيارو کې يووړل او مونږ يې پرېښودو.
په هر صورت دا تفصيل وروسته را روان دی. بيرته دآي ايس آي
کوټنيو ته راگرځو. په هغه شپو کې چې زما کوټني ته هيڅ يو افسر
نه په پټه اونه په ښکاره راته، ما درې ورځې غذايي اعتصاب وکړ.
هسې هم سوزيدلو چپاتو اود مسالو گروبي زما خرابه معده نوره هم
پسي خرابه کړې وه، ډېر کم خوراک به مې کاوه او بدن مې په
سپکېدو راغلی و.

مسلم دوست صاحب چې کور کې دغوايي دشلې په غوړو عادت
و اوباتي غوړي به يې بالکل ځکل هم نه تريوي مياشت پورې فقط
په شودو او مستوگوزاره کوله خو چې کله پرې ډېر ضعف نه
سروچورلېده نو بيا هغه هم دآي ايس آي دمسالو گروبي شروع
کړ دهغه هسې هم مسالې خوښې دي.

دغذايي اعتصاب په وجه پيره دار مشران راخبر کړل يو مشر
راغی ماته يې وويل چې ستا اعتصاب هيڅ فائده نه لري دلته
تاغوندي ډېر مړه شوي او مونږ نهرونو ته غورځولي. کله چې ما
اعتصاب ته دوام ورکړ نو يو پنجابي مشر راغی او مانه يې پوښتنه
وکړه:

— ولې اعتصاب کوې؟

— مونږ ولې دلته پراته يو مونږ سره انصاف ولې نه کېږي؟

— تاسو څه جرم کړی دی؟

— داپوښتنه مونږ تاسو نه کوو که مونږ کي څه گناه گوري راويي
بنايي.

— طالبان به ستاسو خوښ وي (طالبان آپ کے Favorite
هونگي)

— طالبان خوزمونږ نه بلکي ستاسو خوښ دي.

— داسي خبرې مه کوه (په خداکي).

ريښتيا هم چي کله امريکايي ډنډه راورسېده نو بيا آي ايس آي
دخپلو کړونه منکر شو بيا يي په ملا عبدالسلام ضعيف او ملا خير
الله خيرخواه نمبرې جوړولې. خو دمولوي کبير په شان ايجنتان يي
دخان سره ساتل .....

مونږ دآي ايس آي په سپلونو کي د ۱۱۷ نومبر ۱۲۰۰۱ نه تر ۱۸

فروري ۲۰۰۲. پوري پوره دوه مېاشتې اودوه ويشت ورځې پاتي
شو. دې دوران کي به دآي ايس آي دافسرانونه ځيني حقائق هم
راوتل. دهغوی نه څو څو ځل اظهار مافي الضمير زما مخکي وشو.
څو څو ځل به چي ما پوښتنه وکړه چي زمونږ قضيه ولې نه فيصله
کېږي؟! نو هغوی به وويل چي "ډالر خوبه هم هضمول غواړي کنه"
کله به چي مونږ په پوښتنو ډېر رامجبور کړل نو ويل به يي "بس دعاء
کوي چي الله مو خلاص کړي هيڅوک دچاغم نه کوي هر سړي سره
دډالرغم دي".

يوه ورځ رانه يو افسر پوښتنه وکړه چي کوم ځای ياست؟

— دآرمي سټډيم ترڅنگ يوو.

— ډېر تېزي.

— دي کي دتپزي خه خبره ده ستا سو بدنام زمانه دفتر چاته نه دي معلوم؟ اوبيا زه خويه پېښور کي وړو کي رالوي شوي ېم. کوڅه کوڅه راته معلوم دي.

— ته خومونږ پتې سترگې راوړي يې دڅه نه يې معلوموي چې دآرمي ستيډيم څنگ کي يې؟
دا اوازونه اوږې؟
— کوم آوازونه؟

دا آرمي ستيډيم کي چې خلک په زانگو گانو کي شور کوي ماښام کي دا آواز ډېر تېز وي.
— بل چاته دا خبره ونه کړې.

زمونږ په کوټنيو کي دآرمي ستيډيم دزانگو گانو دماښام په آوازونو سربېره به همدغه تعمير ته دوږو او غټو گاهو دوتو او رانتوتو او دپه شاتگ گېرسره خاص اړندونه. چې ډېر کم آواز لري اوزما غوږونه ورسره بيرون کي اشناشوي وو. راتلل، وروسته مونږ ته معلومه شوه چې په همدغه تعمير کي دگاهو دوينځلو ځای هم و معلومه چې دا دآي ايس آي خپل سروس ستيښن و. ځکه چې ددغه مجرمانو بي نمبر پلټنه گاهي هم خصوصي ځای کي وينځل کېږي چې دخفيه ادارو پرته نورو خلکو ته پوښتنې راپورته نه کړي. په دي سربيره زمونږ دکوټنيو شاته يو پخلنځای هم و چې دډوډي دپخولو تپار به درې وخته په کي راته او پېره دارمونږ ته وويل چې ددغه پخلنځای نه خوا اوشا اونورو سپلونو ته هم خوراک وړي. په

پخلنځاي کي به دموسيقي دکېستو آوازونه هم اورېدل کېدل چې
اکثره به پنجابي سندرې وې او تکرار اورېدل کېدې .

په پخلنځاي کي موجودو موظفينو ته خپلو منځو کي يوبل ته
يادبل چادنوم اخیستو اجازه نه وه . ددې اندازه مونږ ته داسې
ولگېده چې دوی به يوبل ته " هلو " " گاندو " (کوني) او مېرې جان
اواز کاوه . کله چې مادپيره دار نه پوښتنه وکړه چې دوی ولې دغه
الفاظ بيا بيا استعمالوي ؟ حتی آوازونه يې هم بدل شي ؟ هغه وويل
چې دلته مونږ ته دنوم اخیستلو اجازه نشته نو ځکه مونږ دانومونه
استعمالوو .

هو! دای ایس آی همدغه له اخلاقو پرېوتې ميلوگان او گاندوگان
وو چې افغانستان يې تباہ کړ.....

وخت تېرېده او آخر هغه شپه هم راغله چې دای ایس آی
یوانسپکټر - چې هروخت به زمونږ خواته راته - راغی او ماته يې
وویل چې نن زمونږ څه افسران داسلام آباد نه راځي او له تاسو نه
تحقیق کوي . دغه انسپکټر چې زما اود پيره دار ترمنځ دليونی شیخ
په نوم مشهور و نن ډېر وارخطا معلومېده دمعمول نه يې سترگې نن
ډېرې بکې وې . زما تالاشي يې مکمله واخیسته سبا ما بنام نږدې
يې وویل چې زه وروسته راځم .

ماسختن ناوخته لیونی شیخ او هغه بل لور پنجابی راغلل چې
واسکت او پکول به يې هروخت په ځان وو او په ظاهر پښتون
معلومېده خو په پښتونه پوهېده . همدغه لور پکولي دچاپې نه
مخکې ورځ مادکور مخکې دسرکاري گاډي سره لیدلی و .

او مابه پيره دار ته دلور پکولي په نوم نوماوه . زه يې سېل نه را وايستم سترگې يې راته په توري پټې وترلې ، لاسونه يې هم راته زولانه کرل او دتحقيق په نوم يې روان کړم دې ځل دلورپکولي او ليوني شيخ سترگه ډېره خړه وه . ماسره يې هيڅ خبرې ونه کړې او گاډي کې يې کېنولم دا هماغه انداز کې نوي ليند کروزر و چې مونږ يې دکورنه په کې راوړي وو ، تحقيق ته يې پکې وړو او اوس يې بيا دتحقيق په نامه دپېښور هوايي ډگر ته روان کړو .

که څه هم دآی ایس آی کسانو مونږ ته ويلې وو چې زمونږ مشر ورور سيد محمد او همت دواړه يې زمونږ دنيوونه لس ورځې وروسته خوشې کړي . زما يقين نه کېده خو وروسته راته معلومه شوه چې ريښتيا يې هم هغوی خوشې کړي .

که څه هم لاتراوسه خبره واضحه نه وه او ماته که شک پيداشوی هم و خوپه دې مطمئن وم چې امريکايانو ته خو چې دوی څوک تسليموي نو هغوی ته يوه کڅوړه لباس چې **Jump Suit** يې بولي وراغوستل کېږي ، لکه زمونږ دڅنگ دسېلونو نه به يې هوايي ډگرته دبنديانو دتلو نه مخکې دغه لباس وراغوسته . زه يې په خپل لباس کې چې په کميس پرتوگ ، پټو اوپکول مشتمل و روان کړم وروسته ماته معلومه شوه چې زما په خبرې پټولو سربېره يو هدف داهم و چې دوی يقيني نه وو چې طياره به راشي .

زمونږ دسېلونو نه دتحقيق بنگلې ته پنځه دقيقې او هوايي ډگر پورې زيات نه زيات لس دقيقې دگاډي مزل دی خو مونږ په دغه غم لرلې شپه دغه مجرمانو تقريباً پنځه څلوېښت دقيقې په مال

روڊگرڄولو او آخر هوایي ډگرته ننوتو . زه تردي وخته لانه پوهېدم چې چرته یوو. دفروري اتم تاریخ و یخني وه اوپه گاډي کې بخاری لگېدلې وه . شيشي خوددي مقصد لپاره هم بندي وي چې مونږ دباندې آوازونه وانه ورو. خو چې کله په هوایي ډگر کې زمونږ دگاډي نه یو کس کوزېده نو دطیارو آوازونه اورېدل کېدل . گاډي ته دراختو په وخت کې زه دومره هم پوه شوم چې مسلم دوست صاحب یې هم راسره کېناوه ماگاډي ته دراختو په وخت کې دهغه آواز وارېده خو مونږ ته دخبرو اجازه نه وه.

گاډي کې یو ډریور، مخکې سېټ کې یو افسر او ډریور شاته سېټ کې ډریور پسې متصل یې زه او مسلم دوست صاحب سره مخامخ کېنولي وو چې یو ځل زما اودهغه لاسونه وجنگېدل او زه پوه شوم چې دهغه لاسونه هم ولچک دي . له بده یاله نیکه مرغه یې بیامونږ سره لوړپکولي او لیونی شیخ کېنول چې هغوی ته هم دخبرو اجازه نه وه. خوچې کله هوایي ډگر کې دمخکې سېټ افسر کوز شو نو دوی دواړو یو څه سره وویل او مونږ یې آوازونه وپېژندل. دې وخت کې ما ولچک لاسونه پورته کړل، او دگرولو په بانه مې دسترگوپتی لږه پورته کړه اولږ ودمې پیدا کړ چې دسرکږولو او دیوې سترگې په پورته کولو سره مې ولیدل چې لیونی شیخ او لوړپکولي ناست دي دگاډي نه بهر رڼا گانې دي خو په گاډي کې دلگېدلې بخاری او دباندې یخني ترمنځ په شیشو خوله راغلي وه .

دگاډي دننه نه مې په خولې بنیښي ولیدل چې لوړپکولي په مسواکي گوتې ولیکل : " کیا یہ طالبان هین " لیونی شیخ ورته

دنفې اشاره وکړه بيا ورته لوړ پکولي وليکل : " شايد آج جهاز نه آئ" او بيا ورته ليوني شيخ دحبرت اشاره وکړه اوس نوزه پوه شوم چې مونږ دطيارې انتظار باسو ما خپله پښه دمسلم دوست صاحب په پښه زور کړه او ورو مې ورته وويل " څنگه چل دی؟ " هغه راته وويل . " چل خراب دی " او بيایې وويل چې هوایې ډگر دی او مونږ هم امریکایانو ته تسلیموي .

دهغه خبره بالکل صحیح وه او په کوم حالت چې مونږ انتظار کاوه او بيا په خولې بنیښي د " شايد آج جهاز نه آئ" لپکل ټول ددې دلايل وو چې دمسلم دوست صاحب خبره صحیح ده خو بيا هم زه حيران وم چې مونږ ولې امریکایانو ته تسلیم شو؟! . ليوني شيخ او لوړ پکولي زمونږ دا خبرې اورېدلې او غلي وو څه یې نه ويل . مونږ خو پرېږده چې بنديان وو هغوی ته هم دخبرو اجازه نه وه خوله نېکه مرغه دهغوی افسر دگاډي دمخکې سپت نه کوزشوی و اوله گاډي بهر دهوایې ډگر په پراخه رن وی (دطيارو سرک) باندي دآی ایس آی دکرنیلانو او جرنیلانو په مېله کې ورشامل شوی و .

که څه هم د بندگاډي دننه دطيارواو گاډو معمولي معمولي آوازونه اورېدل کېدل خودیوې طيارې آواز لمحې په لمحې تېزېده او زمونږ خواته رانږدې کېده چې په دې کې زمونږ دلیند کروزر گاډي شاتنی دواړه دروازي خلاصې شوې اود " نیچر آو" آواز وشو. دې کې مونږ له متونه ونیول شوو او دگاډي نه کوزشو . ماچې وکتل نو دامریکا یې نظامي طيارې نه دبرگو درېشيو عسکر را کوزېدل چې دسپینو درېشيو والا هم ورسره وو . دې کې مادمسلم دوست صاحب

آواز واورېده " دالله نه نه وېرېږئ چې مونږ امريکايانو ته تسليموي
دقيامت په ورځ به الله ته څه وايي؟! "

داډېر دلر وخت عمليه وه . متصل زه يو نوي کس دلاس نه
ونيولم، تېزيې دامريکايانو په لور روان کړم او هغوی ته دلاس په
لاس ورکولو په وخت کې يې راته وويل: " چلو الله تمهاره ساته هه "
ماپه ځواب کې ورته په لور آواز وويل: " الله تو مېره ساته هه ليکن
الله آپ سره بهي پوچهيگا " ددې الفاظو سره سم زه دوه امريکايانو
دمتونه ونيولم، اول يې زما دسترگو نه دتورو پنجابيانو توره پتۍ
اخوا کړه او زر يې يوه ډبله بوجۍ راپه سر کړه چې څه کېمیکلزيږي
مړل شوي وو اود دوايانو دزيرمې دبوی په شان بوی يې کاوه. دتورې
پنجابی پتۍ او بوجۍ اغوستلو ترمنځ څو ثانيې هغه لمحات وو
چې ماپه کې امريکايي عسکر، دهغوی حقيقي سپي او معنوي دآی
ايس آي سپي ټول ولاړوليدل. دطيارې شاته دروازه چې دځمکې سره
لگېدلې وه خلاصه وه اوددروازې نه دواړه طرفته امريکايي عسکر
بني او چپ لاس ته دوه قطاره ولاړ وو . فقط هغه څلور پنځه عسکر
چې مونږ ته دډبلې بوجۍ را اغوستلو اوزمونږ په تړلو موظف وو
دخپلو سپينو ورديو والا افسرانو سره زمونږ مخې ته ولاړوو.

سپو غپل او دآی ايس آي پنجابيو سپو مونږ ته خاموش کتل.
واړه سپي يې شاته ولاړ وو، اوپه ځاكي درېشيو کې کرنېلان او
جرنېلان امريکايانو ته دخپلو پوځي جيبانو مخې ته سلامي ولاړ وو؛
يو دوه جيبان او شاته يې پوځي لاری او عسکر راغلي وو چې تابه
وېل خاص داسامه بن لادن دتسيلمولو محفل جوړ شوی دی.

امريڪايانو مونڙ ته دبو جي له را اغوستو وروسته يو ڊبل ٽائپ
 زمونڙ په سرونو گير چاپيره خو خو واري ٽاوڪر او بوجي يي کلڪه
 زمونڙ په سرونو پوري پلستر ڪره. دپلستر دٽاڀ ڪاڊبل ڊپر غٽ و چي
 دبو جي داغوستو په وخت يو پوڻي زما مخي ته منتظر ولاړ و.
 امريڪايي پوڻيانوزما دسرٽرلونه وروسته زما لاسونه دآي ايس آي
 داوسپني دولچڪو نه خلاص ڪرل او زر يي شاته وارول او شاته يي په
 پلاستيڪي ولچڪو وٽرل. بيا يي زما دواڙه پڻي سره جوختي ڪري، په
 پلاستيڪي ولچڪ يي وٽرل او زه يي زر په ڄمڪه راوغورزولم. دغه
 ٽوله عمليه ڊپره تپزه وه اوپه ڊپر تشدد سره يي اجرا ڪو له چي دوڀري
 عنصر په ڪي ڊپر واضح و. په ڄمڪه له راغورزولو وروسته يي ڊپري
 چغني شروع ڪري. ڇه هاهويي هم ڪوله اود **Don't move** "مه
 خوزپره" آوازيه يي ڊپر په چغو ڪاوه.

په ڄمڪه يي زه اڀر په اڀر وارولم راوارولم او تلاشي يي زما
 واخپسته. ڇه يي ونه موندل زمونڙ ڪور آي ايس آي ڇه راصفا ڪري و
 چي زما په لاس يو راڊو ساعت هم دآي ايس آي غلورانه هوايي
 ڊگرتي دراوستو نه مخڪي واخپسته. هغوي خو اوس ايله مطمئن شو
 چي اوس نو دغوڻتو ڇوڪ نشته او مونڙ خويي دتل له پاره پناه گهلي
 وو. پاتي دي نه وي چي دطالبانو دسفير ملا عبدالسلام ضعيف
 صاحب نه يي هم يو ساعت اخيستي چي شپڙ لڪه ڪلداري قيمت
 لري. دضعيف صاحب ماته په گوانتهنامو ڪي ووڀل چي داورته دخيل
 سفارت په دوره ڪي چاتحفه ڪي ورڪري و. ضعيف صاحب يي مونڙ
 نه خو ورڇي مخڪي داسلام اباد نه پڻبور ته راوڀري و، دري ورڇي

يې پېښور کې مېلمه کړې و او په څلورمه ورځ يې د همدې پېښور په هوايي ډگر کې امريکايانو ته تسليم کړې و؛ امريکا يانود خپلواندېوالانو مخکې بريندې طيارې ته خپړولی و بيا يې لويې بېرې ته اودهغه ځای نه باگرام ، کندهار او بيا کيويا ته وړې و چې هغه بحث په تفصيل سره وروسته را روان دی.

له تالاشۍ وروسته دوه عسکرو زه له متونه ونيولم او ډېر تېز يې د طيارې په لور روان کړم په ترلو پښو د تېزو قدمونو اخيستلو لومړۍ تجربه همدا وه. سترگې پټې وې خودومره پوه شوم چې ټيټې نه لورې ته خپړم ، طيارې ته له ختو وروسته يې د طيارې په فرش کېنولم او معلومه شوه چې دوه کسان نور هم زما څنگ کې دي . مسلم دوست صاحب خورامعلوم و چې يو ځای يوو خو يو اجنبي آواز مې واورېده چې په چغو خو په ډوب آواز يې ويل: " ساه مې بندېږي " دا آواز ما څو څو ځل واورېده خو صحيح پرې نه پوهېدم چې مسلم دوست صاحب راباندې آواز وکړ چې دې عسکرو ته ووايه چې ددې سړي سا بندېږي سا خوزمونږ هم خپه وه خو شکايت مونه کاوه خودويم سړي ترجماني وکړه او عسکر ته مې وويل :

Cannot Breath "هغه تنفس نه شي کولی" امريکايي عسکرو چې مخکې لاچغې وهلې: **be quite** "چپ شئ" او **Don't Move** حرکت ونه کړئ دې ځل يې چغې کړې **shut your Fucking mouth** دا.... خولې مو بندي کړئ.

کله چې بياما د دريم بندي د شکايت ترجماني وکړه نو امريکايي عسکر وويل: **You Will get used to it** تاسوبه دې سره اموخته شئ.

اودي سره يي زمونږ د وپرولو او چپ کولو په خاطر سږي را
لنډ کړل چې بېخي يي زمونږ خولي ته غيل او شوکاري يي راباندې
لگولي. طياري ډېر شور کاوه او خبره ډېره په مشکله اورېدل کېده
خويوه جمله ماداهم واورېده چې **the Fucking dog Knows that a**
fucking military action is going on داپيرکوسي سږي پوهېږي
چې پيرکوسي پوځي عمل روان دی وروسته رامعلومه شوه چې
امريکايان **Fucking** کنځل په عامو خبرو کې هم زيات استعمالوي
چې دهغوی اخلاقي پستي بڼايي. طياري ته دراختونه مخکې عمليه
کې او طياره کې دناستې په وخت عکسونه اخيستل کېدل مونږ به
بيا بيا فلش محسوساوه.

مونږ يي دطياري په فرش په داسې حال کې وتړلو چې دناستې
اودملاستي ترمنځ حالت و. په تړلو لاسواوتړلو پښو سريږه يي په
پښو، خپتې اوشاته داسې پلنې پتې وتړلې چې پښې اوملامو په
۱۳۵ زاويې کې راغلي که دکېناستو کوبښښ به مو وکړ نو هم يي
سوکان اولغتي راکولي او که دملاستي کوبښښ به مو وکړ نو هم به
دغه حال و. دا عمل په نيمه شپه کې اجرا شو چې نوره دنيا خوږ پرېده
دپېښور مسلمانان اوختی زمونږ دخپل کور اعضا هم خبر نه وو چې
مونږ سره څه کېږي؟ دخفيه ادارو دغه مجرمان په نيمو شپو کې
دغسې ډېر جرايم کوي چې دهر قانون له سترگو پناه وي. زمونږ
طياري هم په دغه توره شپه کې پرواز وکړ او ماپه خپل تصور کې دتل
لپاره دامريکا دطياري لاندې گړدې پختونخوا اوخپلې کورنۍ سره
مخه بڼه وکړه.

طياره په مخه روانه وه او مافکر کاوۀ چې مونږ سيده کيوياته روان يو، ځکه چې مخکې په جبل کې راته دآی ايس آی مجرمانو ويلي وو چې عربان دتسليمولونه وروسته کيوياته وړي دامې هم په جبل کې اورېدلي وو چې امریکايان بنديان خپلوسمندري بېړيوکې ساتي . کله به تصور کې بېړۍ کې پروت وم او کله به دکيوبا گوانتناموکې خپل له ځانه جوړ شوي تصوير کې پروت وم . دومره پوهېدم چې طياره ساعت په ساعت ارتفاع اخلي . دومره مې هم اورېدلي وو چې کيوياته شل ساعته مزل دی . تقريباً يونيم ساعت وروسته دطيارې بنکته کېدل پيل شول اوبالاخره يې دتايرونو په ځمگه دلگېدو جتکه محسوس شوه . آخر طياره ودرېده اومونږ يې دطيارې نه بنکته کړو . اوس مسلم دوست صاحب ته قلم ورسپارم هغه وايي :

لنډه داچې دآی ايس آی دتورې شبکې دتورو پنجابيانو دشامي روډ دتورپټ زندان په تورو زيمجنو کوټنيوکې ما اوزما ورور استاد بدرالزمان تقريباً درې مياشتې تورې ورځې اوتورې شپې دتورو پلمو اوتورو دسيسو لاندې تېرې کړې . په دې درې مياشتو کې مولمر هيڅ ونه لیده او صحت مو ورځ تر ورځ خرابېده . زمونږ دکور خلک څه وخت وروسته په دې پوهېدلي وو چې مونږ آی ايس آی دخپلو غلامانو اوگوداگيانو (روح الله ، حیات الله ولي الله او سمیع الله) دخوشحالولو لپاره نيولي اوساتلي يوو . هغوی ډېر کوشنې کړې و خو هېڅ نتيجه يې نه وه ورکړې . لاسر بېره په دې ټولو دآی ايس آی يو افغاني گوداگي . زمونږ ديوه مخلص دوست نه په دې بهانه (۲۷۰۰۰۰) روپۍ اخيستي وې چې دآی ايس آی افسرانو ته رشوت

ورکوم چې دادواړه ورونه راخوشي کړي زمونږ دورونو او کورنه يې هم خه پيسې اونورشيان دآی ايس آى افسرانو ته دډالۍ ورکولو په نامه آخستي دي او درواغ يې ورته ويلې چې نن مې وليدل اوپرون مې وليدل او دادی راخلاصېږي ... کله چې مونږ باگرام او قندهار ته بوتلل شوو نو دغه تور مخى خبرنه و چې زمونږ دکور خلک له دې خبرې خبرشوي دي ، ورته راغلی اوويلي يې دي چې هغوى کوهات ته بيول شوي دي ! دآی ايس آى دتورې شبکې يوبل گوډاگي زمونږ دورور حاجي مسيح الزمان نه پنځه لکه روپۍ په دې بانه اخيستي چې ستاسو ورونه راخلاصوو ... دې دوران کې زمونږ دوستانو زمونږ دراخلاصولو کوشنېونه کول اودآی ايس آى گوډاگيانو زمونږ پرخلاف ددروغو راپورونه تيارول . دآی ايس آى ځينو لاندې او وړو مامورينو زمونږ خپلوانو اومونږ ته په زندان کې هم وويل چې زمونږ دجرنيانو اوکرنيلانو جينکو اوشرابوته اړتيا ده اوستاسو دښمنان د (جماعه الدعوه) مفسد گوډاگيان ورته کلمجمې راولي ، دهغوى هرطلب ته ليک وايي اوهره اړتيا يې په بې دريغه اخلاص پوره کوي . نو له همدې امله تاسونه پرېږدي .

مونږ ته ځينو لاندې مامورينو د جماعه الدعوه ددغو مفسدانو هغه ژوندي اسنادوښودل چې زمونږ په هکله يې امریکايانو ته برابر کړي اوورکړي وو چې هغوى کې دسميع الله ، روح الله ، حيات الله ، ولي الله ، اوځينو نورواعداء الله سمعني ، مرثي او کتبي شهادتونه وو په هغو کې يې ويلې وو چې ددې دواړو ورونو دالقاعدې ، طالبانو ، حزب اسلامي اونورو اسلامي ترهگرو ډلوسره اړيکي

دي ، کور کي دچاپ مشين ، ڊول ڊول وسلې اوستلايت ٽليفونونه لري ....

دآي ايس آي ڄينو افسرانو مونږ ته وويل چي مونږ ته پيسي راڪري زمونږ لوږپوري افسران ڊبري پيسي غواري که داڪار وڪري نو تاسو به خوشي ڪرو ...

مونږ درشوت ور کولونه انڪارو ڪر او ورته وموويل چي رشوت مجرمان ور کوي مونږ الحمد لله مجرمان نه يوو مونږ دخپلو سپڻخلو اهدافو په لار کي هر ڊول بنندنوته تياريوو ...

آخريه ۳۰ / ۱۱ / ۱۳۳ هـ ق ، ۸ / ۲ / ۲۰۰۲ م .

دآي ايس آي يو تور مجرم مامور راغي سترگي يي راباندي په توره ٽوته وترلي ولچڪ اوزولني يي راواچولي ، دتور وبنيسو په يوه گاهي کي يي زه اوزما ورور کينولو اونا معلوم لورته يي روان ڪرو ، راته ويي ويل چي تاسو ڇه پوښتنويگنوته بوڄواوبيرته به راشي زمونږ دسترگو په کونج کي لږوت پاتي و هغه کي مو وليدل چي دپښور هوايي ميدان ته يي دڄانگري وره له لاري وردننه ڪرو ، په گاهي کي ناست وو انتظار مو کاوه . دگاهي بنيسي بندي وي اوڙمي ونو بنيسي يي خولي شوي . په وروستني بنيسي دننه خواته دآي ايس آي يوه ماموردلاس په گوته وليکل چي (شايد جهاز آج نه آيو) (کېدای شي چي نن الوتکه رانه شي) .

خبري يي ددي لپاره نه کولي چي موږ يي وانه ورو او هغوي مطمئن وو چي زمونږ سترگي يي ترلي دي خومونږ دسترگو کونج کي ديوه وت نه ليدل . لږه شپه وروسته دامريکا الوتکه راغله . کله چي

مونږد جهاز غرار واوريد: هو ابي ميدان او بيا پوځي امريڪا يي
 الوتڪه مودتڙل شويو سترگو دوت نه وليدل نوپوه شوو چي
 امريڪا يانوته مو ورسپاري ، ما پنجاب يانوته په اردوڪي وويل چي ((
 بز دلو ظالمانو د قيامت په ورځ به الله ته څه ځواب وايي!!؟)) او
 همدا هغوي سره زما آخري خبره وه استاذ بدر الزمان ته مې وويل
 چي امريڪا يانو ته مو سپاري ، گاڏي بېخي د الوتڪي خواته ورغلي و
 دگاڏي نه يې رابنڪته ڪړو او امريڪايي ڪمانډو يانوته يې وسپارلو .
 د تاريخ بې ساري بې غيرتو د آي آيس آي بز دلانو په دي ترتيب
 ډالري واخيستي او مونږ يي پري وپلورلو اوس نو د ظلم او تشدد بل
 دردوونكي داستان پيل شو .

د پېښور هو ابي ډگر کي د امريڪا يانو په لاس کي

امريڪايي پوځيانو مولومري په پتو سترگو عڪسونه واخيستل
 چي د ڪمري دفلس برېښنا مو محسوسوله نوپوهېدو چي انځورونه مو
 اخلي او ويڊيو يي فلم هم اخيستل ڪيده . مادامريڪا يي ڪڅورې نه
 مخڪي دپتي لاندې د امريڪايي پوځيانو پښي اودرېشي گانې وليدي
 چي ډېر زيات وو هغوي د آي آيس آي پولادي ولچڪي پرانيستي ، په
 ډېر تشدد يي زمونږ لاسونه شاته وارول او په يو ډول کلکو پلاستيڪي
 ولچکو يي وترل خود سترگو پتي يي بدله نه ڪړه . بلکه دهغې پتيو
 له پاسه يي يو ډول توره ڪڅوره سرته راواغوسته اودپاسه يي پري
 نورې پتي کلکي وترلې ، له دي مخڪي مودلاسونو ساعتونه
 وايستل شول پوه نه شوو چي پنجابيانو وايستل او ڪه امريڪايانو؟
 ځکه چي سترگي يي کلکي راترلې وې . دراخوشي کېدو په وخت

کي زما ساعت ورک و ماته رانه کول شو، داستاذ بدرالزمان بنه
اصلي راهو ساعت يي په خراب بدل کړي و اوامريکايانوته يي هغه
خراب ورکړي و. امريکايانو زماپه ولاړه تلاشي وکړه؛ استاذ يي په
زمکه را خملاوۀ او بيایي تلاشي واخيسته له کلکي تلاشي
وروسته يي پوځي الوتکي ته ورپورته کړو، الوتکه کي يي په چوکي
کښي نه نولو بلکه مونږ ترهگر د چوکي مستحق نه گڼل کېدو!

د الوتکي په کلک اوسپنيز فرش (زمکه) يي کښېنولو، په ناسته
يي دورنونو دپاسه اودملا شاته يو يو پري راتېر کړ او په دې ترتيب يي
فرش پوري کلک وتړلو؛ مخي اوشاته مو عسکر ولاړوو که لږ حرکت
مو کاوه، وهلو يي اومخي ته مو سپوږمپر سخت غپل. دکمري دفلش
برېښنا وي موشېبه په شېبه په کڅوړوکي دننه محسوسولې، نه
پوهېدو چې په کومه مويي يي؟

د با گرام په هوايي ډگر کي

زمونږ له اټکله يو ساعت وروسته الوتکه په نامعلوم هوايي ډگر
کي ښکته شوه د الوتکي له کښېناستو وروسته يي د فرش پري
پرانيستل اودوه عسکرو دښي او کين مته ونيولو؛ په ډېر تشدد يي
پاخولو او په رابښکودلو اومندو يي د الوتکي نه ښکته کړو. دهوايي
ډگر په سيمتي کلک سرک دځغلولو په حال کي يو عسکر يو سخته
کړيکه وکړه، دشاله لوري يي په ډېر زور سره دمخي لورته تېل
وهلو او په سرک يي پرمخه وغورځولو. مخ مو الله تعالی وژغوزه
خوزنگنونه مو تپي اوويني شول او يولورته پښتي مو سختي

وبرېښېدې چې ډېره موده يې دردونه كول اوبې له درمله الله تعالى
بڼه كړل .

دېر مخه غورځولونه وروسته په ملا ، متو او پښو راته عسکر
كښېناستل سخت يې تالاشي كړو اوله لومړۍ شېبې تر آخره به يې له
بزدلي په ډېرواز كومي چغې وهلې او ويل به يې چې (نوټاكنگ نو
اتيک) ((خبرې مه كوي اوپه مونږ حمله ونه كړئ)) .

كله چې تالاشي پای ته ورسېده په رابښكودلو يې راپاڅولو ، زه ،
زما ورور استاذ بدر او يو بل كس يې پرله پسې سره جوخت په يوه پري
دمتونه يو بل پورې وتړلو . وروسته بيا معلومه شوه چې هغه دريم
كس حاجي ولي محمد صراف و چې دافغانستان د بغلان دي . بيا يې
درې واړه په ډېر تشدد ، تېل وهلو او رابښكودلو روان كړو . په لاره
چې روان وو دامو محسوسه كړه چې په واوړو ځودلته نو وپوهېدو چې
دپاكستان نه وتلي يوو خولاپوه نه وو چې دادافغانستان دباگرام
هوايي ډگردي .

لږه شېبه وروسته يې په يوه خونه وردننه كړو هلته يې سترگې
راپرانستې ، پلاستيكي تسمې يې دلاسونونه غوڅي كړې لاسونه
مود ډېروسختو تر لوله امله تك شنه او پرېښېدلي وو ، دهمدې تر لوله
امله زما د بني لاس دخټې گوتې عصب (پله) غوڅه شوې وه چې
تريوه كال پورې زما داگوته بې حسه وه . بيا وروسته بڼه شوه . تردې
ځايه زمونږ په غبارو كې خپلې جامې وې بيا يې پرزمكه
څملولو ، جامې يې راڅخه په قيچي گانو قيچي كړې او دبوټانو سره
يې يوې خواته وغورځولې ، يوه تنگه درېشي يې راواغوسته چې

پتلون او کميس سره يوځای گنډل شوي وو اوزمونږ د بدن په مېچ برابر نه وو. انځورونه يې راڅخه واخيستل اوبيايي په ولاړه راڅخه وپوښتل چې نوم او دپلار نوم څه؟ داوسېدلو اودنيولو ځای کوم دی؟ ايا پوليسو ونيولئ اوکۀ پوځيانو؟ ...

بيا يې يوې لويې گودي ډوله خونې ته وردننه کړو دا په اصل کې روسانو جوړه کړې وه اوچاويل چې گودام و. امريکايانو ترې ماشينونه او نور سامان اوځيني منځني دېوالونه لرې کړي اونرولي وو. داورکشاپ شمالاوجنوباغځېدلی و دلويديز لورته يې په يوه کتار کې دوه پوريزې کوټې وې منح يې خالي پرې ايښی و، ختيز لورته يې په اغزنو سيمانو ځايونه سره وپشلي وو اومخې ته يې هم اغزن سيمان وو چې په کې يې يو دبل پسې دوه داوسپنيزو ډنډودروازې جوړې کړې وې دباندې خواته دروازې ته قلف پروت و اودننه دروازه دباندې نه په يوه مزي پرانيستل کېده، دهر جلاشوي ځای زمکه دلرگي دتختونه جوړه وه هرځای کې مخامخ نيم غوڅ دتارکولو بلر دانساني حاجت دکولو له پاره ايښی و، په هر ځای کې له يوه نه تر لسو کسانو پراته وو. ولچک اوزولني يې راڅخه لرې نه کړل له مونږ مخکې نور بنديان هم وو چې اکثره په کې عربان اواکثره ټپيان وو. وروسته مو بيا دغه عربان دقندهار او گوانتهنامو په زندانونو کې وليدل، خبرې مو ورسره وکړې اوپه توره بوږه کې دېمبار له امله دټپي کېدو نورې کيسې يې راته وکړې.

دباگرام دغه دالوتکو ورکشاپ کې دننه زندان و اومخامخ دوه پوريزه کوټې دتحقيق اوتعذيب له پاره وې.

دانساني حاجت درفع کولو له پاره چې کوم نيم بلر ايښی و ټولوته
 ښکارېده او د پردې کول منع وو، په داسې حال کې به پرې
 کښېناستي چې ټولو بې پردې ليدلې ، بنديانو خويه نه ورليدل
 خو عسکرو بايد ليدلې ، څرنگه چې کميس او پتلون سره يوځای
 گندلي وو او د گروان له لارې په کې پښې اوبيا لاسونه دننه کېدل او په
 دې ترتيب اغوستل کېده. نو د حاجت درفع کولو له پاره بندي مجبور
 و چې کميس ټول اوباسي او دورنوونو د نيمايي پورې يې ښکته ښويه
 کړي ...

نوله دې امله چې د حاجت درفع کولو له پاره اړتيا زياته نه شي
 ماڅوارلس ورځې ډوډۍ ونه خوړه يواځې په اوبو څښلو مې بسنه
 کوله هغه هم ډېرې لږې .

دلته نوزۀ او استاذ بدر سره يوځای په يوه خانه کې د حاجي ولي
 محمد ، عبدالحنان ، او شريف الله صاحب سره واچول شوو خو زر
 يې بېرته سره جلا کړو. زۀ داغزنو خانو په آخري خانه کې او استاذ
 بدر له مالري په دريمه خانه کې واچول شو. ماسره دتورې بورې ټپي
 عربان هم وو .

دباگرام په دغه زندان کې خبرې کول بېخي منع وو ، حال دا چې
 که چا خبره کوله نو هم چانه اورېده. يو مشين يې څلرو شت ساعت
 چالان پرې ايښی و چې ډېر سخت زور يې کاوه او داددې له پاره و
 چې له يوې خوا بنديان سره خبرې ونه کړي او له بل پلوه بنديانو
 باندې يو ذهني فشار وي . د سختې يخنۍ سره سره د سرپټول منع وو
 او د زياتو کمپلو د موجوديت سره سره له يوې کمپلې پرته بله کمپل چا

استعمالولای نه شوه ، کمپلي هندي او دريشي گاني بنگله دېشي .
وي اودواړه ډېري نري نري اونا زکه وي . دپنوله پاره دخپليو
يابوتانو په خاي يو ډول پېري جرابي وي چې ډېري ازادي وي ، دسرله
پاره غوړ وري توري تاري خولي وي اودلاسونوله پاره هم توري
لاسکشي وي .

دهريندي دکميس په شا دهغه نمبر ليکلي و . زمانمبر (۹۶) شپږ
نوي اوداستاذ بدر (۹۴) و . چې وروسته بيادقندهار په زندان کې
بدل شول .

هريندي ته دهغه په نمبر اواز کېده . (لوک ډاون) (بنکته گوره)
(نوټاکنگ) (خبري مه کوه) (گت آن يورنيز) (په خپلو زنگنو
ودرېره) (هينډزان دي هيد) (لاسونه په سر کېنېرډه) (نواتيک)
(په مونږ حمله ونه کړي) (شډاپ) (چپ شه) .

دا هغه انگلېسي جملې دي چې مونږ دامريکايي عسکرونه ترټولو
لومړي واورېدي او ترآخره ورسره ډېر روږدي شوو .
نورينديزونه داوو چې بندي بايد دخوکيدارانو امريکايي عسکرو
لورته مخ کړي ټيټ زمکې ته وگوري ، ونه خاندي ، بل بندي ته ونه
گوري ، خبري ورسره ونه کړي ، ....

دتلاشي په نامه به شپه او ورځ راتلل ، بنديانو به يوې خواته
شا کړي ، په زنگنو نو به اودرېدل ، لاسونه به يې پرسرونو کېنودل
اوزمکې ته به يې ليدل ، هيڅ ډول حرکت به يې نه کاوه . ، خبري به
يې نه کولې ، مسلح عسکر به يې شاته اودرېدل ، بيا به نورو
عسکرو ټول خايونه ولټول ، بيا به يې بنديان ولټول ، بيا به يې بيرته

په زنگنو شاكري اودرول، لاسونه به يې په سرونو كېښودل، هغوی به مخونه بنديانوته كړل، په وېره وېره به په شاپيرته روان شول، و به وتل اودروازې به يې وتړلې. څلور پنځه ورځې په همدې ترتيب په زولنو كې وو بيا يې زولني راڅخه خلاصې كړې. تحقيق ته به يې چې بوتلونو دوه عسکر به زولنو اوزنځيرونوسره راغلل دبندې دنمبر اواز به يې وکړ، هغه به ورپاڅېد دننه دروازه به عسکرو دپري په رابښکلو بيرته كړه بندي به چې كله ددواړو دروازو منح كښې شونو دننه دروازه به يې بېرته بنده كړه، بندي به عسکروته شاكري په زنگونو اودريده اوددواړو لاسونوگوتې به يې سره ورکړې او لاسونه به يې په سر كېښودل. بيا به عسکرو دباندني دروازه بېرته كړه او دېره په بېره به يوه دبندې لاسونه ونيول اوبل به يويولاس په ولچكو كې وتره بيا به يې له مالاڅخه يو زنځير راتاو او قلف كړ اود لاسونو ولچكې به په همدې ترتيب دملاپورې وتړل شوي چې بندي هيڅ لورته لاسونه نه شو خوځولي دملانه دتړل شوي زنځيرنه د لاسونو دولچكوسره يو زنځير دپښو دزولنو سره تړل شوی و په پښو كې به يې زولني واچولې اوبيا به يې په يوه كونجې ولچكې اوزولني قلف كړې.

ددواړو پښو دزولنو ترمنځ يو زنځير تېر شوی و چې بندي پښه ازاده نه شوه اخيستی اوتنگ تنگ به روان و. په دې ترتيب به مخامخ پاسنيو کوټوته په ورختلو پورې پورته كړای شو اود تحقيق کوټې كې به دمحقق مخې ته كښېناست، محقق به كله يو، كله دوه

اوکله درې يادپر هم وو . يوبه ورسره ژباړونکي و ، زمونږ دباگرام په تحقيق کې دپېښورپه پوښتنو سر بېره دا پوښتنې وې :

څه انځورونه يې رابشکاره کړل چې په دې کې کوم پېژنې ؟

مونږ نورنه پېژندل يواځې د (اسامه بن لادن) او (ايمن الظواهري) انځورونه مو په ورځپاڼو ، مجلو اونورو خپرونو کې ليدلي وو دهغوی په هکله مو ورته وويل چې دا پېژنو اوداڅکه چې تاسو ټولې نړۍ ته وروپېژندل .

دآی ایس آی اودهغوی دافغاني مذکورو گوډاگيانو سره زمونږ دمخالفت ، زمونږ دنيولو دلاملونو ، په افغانستان کې دلاسوهنو او دامريکا په ناوړه سياست موسره څه ناڅه خبرې وکړې .

زما ترجماني يو ځل يوه هندي په اردو ژبه کوله ، يو ځل يوه مصري په عربي ژبه ، يو ځل يوه فارسيوان په فارسي ، اونورويي پښتو کوله ، يو ځل يو بندي زما ترجماني ته راغی خو تمبوزک يې وهلی و او زولني هم په کې وې . هغه وويل چې زه هم بندي يم ، بله ورځ يې زه په پورتنی پور کې يوې کوټې ته دننه کړم چې گورم هلته يوافغان و چې گيره يې خريلې وه او په پښتو غږيده يوورسره يو عربي هم و دواړوته يې چپرکتونه ورکړي وو ، دهغه پښتون لاسونه چې ماو ليدل ومې پېژنده چې هغه بله ورځ يې تمبوزک وهلی و اوزما ترجماني يې کړې وه ، همغه دی . ماورته وويل چې ته هماغه نه يې چې هغه بله ورځ دې زما ترجماني کړې وه ؟ .

هغه وويل چې ولې نه زه هماغه يم زمانوم حلیمي دی مادطالبانو دحکومت دباندنيو چارو په وزارت کې کار کاوه چې دبهرنيو مېلمنو

پالنه او ترجماني زما تر غاړه وه. زه دمصر د ازهر د پوهنتون څخه فارغ شوی يم ... ما څخه يې هم څه پوښتنې وکړې او ما ځوابونه ورکړل. هغه بل عربي ديمن و او (ايمن) نومېده چې ډاکټر هم و وروسته مو بيا په گوانتهامو کې وليده چې دماغي توازن يې له لاسه ورکړی و ....

دې دواړو بنديانوته يې امتيازي اسانتياوې ورکړې وې د تېلو يوه بخاری ورته لگېدلې وه چې هم يې کوټه گرموله او هم يې اوبه جوش ساتلې، عسکري تيارخوراک (MRE) دپاکټونو يوه باره ورته لگېدلې وه داسفنجي گيلاسونو يو بندل ورسره و .... ماته يې هم په چټکۍ سره يوه پياله تورچای راتيار کړ او دڅه بسکتواو خوږوسره يې راوړاندې کړ ...

تقريباً پنځلس (۱۵) دقيقې يې زه دهغوی سره پرېښودم ، ما گومان وکړ چې زه يې ددې له پاره هغوی سره دغه لږ وخت پرېښودم چې حلیمي داوگوري چې آيازه او ډاکټر ايمن سره پيژنو او که نه ؟ اوزما او دهغه ترمنځ څه خبرې کېږي ؟ دخبرو په ترڅ کې حلیمي ته ما دا شعر هم ووايه :

دمراني او غيرت په ورځ مې گوره يو وېښته به وروسته نه شم که افغان وم
دېښتو فطرت مې دومره اسلامي دی که اسلام نه وای نو هم به مسلمان وم

دا شعر د حلیمي ډېر خوښ شو ځان سره يې په کاغذ او دکوټې ددروازې په شا وليکه . هغوی ته دکاغذ او قلم اسانتيا وې هم ورکول شوې وې ؟ ! پنځلس دقيقې وروسته يې زه بيرته له دغه کوټې وايستم اولاندې يې دمخکني اغزن سيم دننه ځای کې واچولم .

يوه خندوونڪي ڊرامه

په باگرام ڪي ڊامريڪا يي پوڄيانو اومحققينو د خندوونڪيو ڊرامو
 خخه يوه ڊاهم وه : ددي له پاره چي مونڙ ته داراوبيني چي گني
 هغوي اودسره صليب مؤسسسه سره بيل دي اوسور صليب يوه خيريه
 مؤسسسه ده نوڪله ڪله به يي دسره صليب دڪار ڪوونڪيو نه مونڙ پتولو
 اودهغوي دراتگ پنه وخت ڪي به يي دپاسني پورپه يوه يخه ڪوته ڪي
 دخو شپبوله پاره دبندو دروازو ترشا دننه ڪولو ، مسلح عسڪر به
 راته په چوڪي ڪي چمتوناست وو چي خپلو منڃو ڪي له خبرو ،
 هغوي ته له ڪتلو ، سرپتولو اوداسي نورو حرڪتونو خخه به يي په
 سختي سره منع ڪولو .

اوڪله به چي دسره صليب ڪار ڪوونڪي لارل بيرته به يي مخڪني
 حاي ته وروڙلو .

په باگرام ڪي دبند يا نو نظافت

باگرام ڪي دبنديانو دنظافت هيخ خيال نه ساتل ڪبهه داوداسه له
 پاره اوبه نه وي ، يواڻي دخنبلو له پاره اوبه ڪول ڪهڊي چي
 دڪويت د (روضتين) تصفيه شوي اوبه وي اويويو بوتل يي راکاوه .

دغابونو له پاره په اوني يالسو ورڃو ڪي يوڃل دغابونو ڪريم
 په دي ترتيب ڪول ڪهڊه چي برشونه اوڪريم به يي راورل دبرش په
 سريه عسڪر پخيله لڙ غوندي ڪريم پوري ڪرل بيا به يي دغه برش
 بندي ته ورڪرچي دعسڪر په مخڪي خوله پري پرمينڃي بيا به يي

برش بېرته ورڅخه واخيست او داددي لۀ پاره هسې نه چې دبرش نه
دوسلې کار واخلي !.

پنځلس ورځو کې يې يوځل دلمبلو پۀ نامه پۀ خپل واربندي پۀ
زولنو او زنځيرونو کې يوې کوټې ته ورچې پخوادروسانو لۀ خوا جوړه
شوي وه يوه لويه کوټه وه هلته يې په اودان کې اوبۀ اچولې وې زمونږ
پۀ وخت کې يې دنامۀ پورې پردې لۀ پاره دلرگي يوه تخته اودرولې
وه دهغې يوې خواته به څو عسکرو لارو او بلې خواته به بندي ډېر پۀ
بيړه ايله پۀ ځان لږې اوبۀ واچولې چې لوند به شو بېرته به پرې عسکر
چغې کړې چې بس دی. دگډ کميس پتلون دايستلو پۀ وخت کې به يې
ديوه لاس نه دزولنو کړي وايسته بيا به يې بېرته پۀ کې واچوله
اوبيا پۀ همدې ترتيب له بل لاس نه ، بندي به پۀ تړلو لاسونو پۀ ځان
اوبه اچولې دغسل پۀ دې وخت کې همدومره اسانتيا وه چې لاسونه
دملا سره نه وو تړلي .

زمونږ نه وروسته چې کوم بنديان گوانته ناموته راتلل هغوی
بيامونږ ته ويل چې مونږ دې ته مجبور بدلو چې دامريکايي عسکر
پۀ مخکې بريندولامبو ، اولادځانگريو غرو پورې به امريکايي جنکو
ملنډې هم وهلې ...

نوردنوکانو اوزياتي وېښتانو داخيستلو اودجامو دبدلولو هيڅ
انتظام نه ؤ ... دتيمم لۀ پاره پاک ځای هم نه ؤ مونږ به چې پۀ کوم
ځای تيمم واهۀ هلته به ډېر تک تور گډونه اودورې پرتې وې کله به
مو چې پرې تيمم وواهۀ نو مخ اولاسونه به موتک تور شول ...

د باگرام خوراڪ

باگرام كې په پاكټونو كې يو ډول تيار خوراڪ راكول كېده چې پاكټونه به عسكرو وڅېرل دهغوی چې څه خوښ وو هغه به يې ترې لرې كړل ، كاشوغي به يې ترې لرې كړې اونور به يې مونږ ته راكړل. دافغاني نانبايانو نيمه ډوډی هم ورسره وه . څرنگه چې زه ددغه زندان په كوز سر كې يواځې پروت نوم نوماته مخامخ يوه بې درې د روازو وه اودهغې دننه ماهغه څه ليدل چې نورو بنديانو نه پنا وو هلته په زمكه په خاورو او گردونو دپاسه ډېرې ډوډی پرته وې اودڅولارونه پرې دهوايي ډگر خاورې ، گردونه اولوگي راتلل اوداپه دې ډوډيو پرېوتل همدې گرد جنوډوډيو باندې څو ورځې تېرېدې اومونږ ته راكول كېدې له يوه پلوه دهمدې چټلۍ له امله اوله بله پلوه له دې وېرې چې دانساني حاجت درفع كولو له پاره دپردي انتظام نه و اودخلكو مخكې په نيم غوڅ شوي بې پردې بلر كېښناستل وو نو ما په باگرام كې څوارلس ورځې ډوډی ونه خوړه .

باگرام كې افغاني بيرغ نه و

باگرام كې مونږ هيڅ ځای كې دافغانستان بيرغ ونه ليدله بلكه لورته لوی او واړه امريكايي بيرغونه څرېدلي وو !!!.

باگرام کي دامريکا يي پوځيانو بد سلوک

باگرام کي امريکايي پوځيانو ډول ډول بدسلوڪي اوډاخلاقي کو له دبيلگي پۀ توگه : کله به چي بنديان ويده شول نو لوي لوي کوتکونه اولرگي به ورسره وو اوزمکه به يي پري درزو له کله به يي پري اوسپنيزي دروازي وهلي ، کله به يي چغې وهلي ...
اوپۀ همدې پلمو يي بنديان بي خوبه کول ، جنکي به دوسلي سره گډپدلي اوسنډري به يي ويلې ، ناوړه حرکتونه به يي کول .....
خبري مه کوه ، ماته مخ کره ، لاندي گوره ، سرمۀ پتوه ... او داسي نورې چغې به يي وهلي .

باگرام دامريکايي تعذيب مرکز دي

باگرام اوس دامريکايي استخباراتو او تحقيقاتو (CIA) او (FBI) (لومړي مرکز دي . دافغانستان دننه اودنورو هېوادونو نه بنديان اول باگرام ته وړل کېږي ، باگرام دتعذيب مرکز دي . وهل ټکول ، بي خوبه کول ، دلاسونو او پښونه څوړندول ، برق ورکول ، په واوړو حملول ، په سخت سوږژمي کي په بدن يخې اوبۀ اچول اوداسي نور ... دتعذيب ډېر ډولونه په باگرام کي شته اوداتول پخپله امريکا يان کوي . دافغان گوډاگي حکومت پۀ کي هيڅ ډول دخل نشته اونه يي څه وس رسېږي ... البته دافغاني استخباراتو خپل ځانگړي دتعذيب مراکز دي مسؤلين يي اکثر زارۀ کمونستان دي چي دمجاهدينو اومهاجرينو پر ضد انتقامي جذبه لري اودشمال فاسد عناصر هم ورسره همکار دي چي هغه ځايونه کابل اوشمال کي دي . باگرام کي

مونڙ خپله يوه شپه يويندي وليده چې دباندې نه يې په زولنو او
زنخيرونو کې په راښکودلو راوړ؛ گيره يې پرې خريلې وه ، اوسريې
يوې خوابل خوا زنگېده ، ژړل يې اوزگېروي يې کول ، سخت يې
وهلي و بيا يې يواځې په يوه خانه کې ايسار کړ چې مونڙ
ټولوورليدل. په سختو سرو کې يې دڅه شي اغوستلو، خوب
اوناستي ته نه پرېښوده او ورته ويل يې چې گرځه هغه به چې لږ
ودرېده پرې چغې به يې کړې د عسکرو لۀ چغواو دهغه بندي د فریادله
امله هيچا خوب نه شو کولای . کله کله به بندي په زمکه راپرېواته
عسکر به راغی ، وبه يې واهه ، اوبېرته به يې ودراره په همدې
ترتيب يې يوشو اروز تېر کړ ...

هغه بندي بيا وروسته مونږ په قندهار او گوانتهنامو کې وليده يو
مولوي و چې دېرو ښو اخلاقو څښتن و کۀ داوېره نه وای چې
خپلوان به يې خپه شي نو مونږ به يې نوم ليکلی و خو څرنگه چې هغه
اوس هم په گوانتهنامو کې بندي دی نو ځکه يې نوم نه ليکوو.

باگرام کې دامريکا يې تعذيب لاندې وژل

شوي بنديان

زمونږ خوباگرام کې ټولې څوارلس ورځې وې ، زمونږ په مخکې
خو څوک نه دی مړ شوی خو وروسته چې گوانتهناموته کوم بنديان
راتلل دهغوی دشمېرې په بنسټ باگرام کې (۲۹) کسان
دامريکايانو د تعذيب لاندې وژل شوي دي په دې کې يې يواځې ديوه
کس مړی کورته ليرېلی دی چې دخوست و هغه ته يې هم دا پلمه جوړه

کړې وه چې له وژلو وروسته يې پرې د خپتې يوه خواخوږي کړې وه
 بېرته يې گندلې وه اودمري خپلوانو ته يې ويلې وو چې ددې اپنډي
 سائټس و مونږ يې اېرېشن وکړ خو بچ نه شو اوسايې ورکړه . حال
 دا چې بنديانو ويل چې مونږ يې خپله چغې اورېدلې چې واهه يې
 تکبيرونه او کلمې يې ويلې او له دروازي وينه هم راووته آخريې غږ
 غلي شو بيا وروسته يې مړې راوايست او مونږ خپله وليده .
 دننگرهار د پچير او اګام دولسووالي يوبوډا يې هم وژلې و څه ورځې
 وروسته يې دهغه زامن هم نيولي وو او باګرام ته يې راوړل بنديانو
 کيسه کوله چې کله يې زامن راغلل نو ددې له پاره چې مونږ پوه شو
 چې دپلار مړې يې ورکړې دي او که نه ، هغوی نه مو پوښتنه وکړه
 چې آيا ستاسو پلار کورته بېرته درغلي دي او که نه ؟ هغوی وويل
 چې نه نه دي راغلي نومونږ نور غلي شوو او حال موورته ونه وايه چې
 گنې ستاسو پلار يې وژلې دی .

په دې (۲۹) وژل شويو کسانو کې اته (۸) افغانان اونور خارجيان
 وو ، دوه شينواري يې په جلال آباد کې نيولي وو او هغه تراوسه ورک
 دي مونږ ته دسره صليب کار کونکيو په گوانته نامو کې وويل چې
 هغه دوه کسان نه په جلال آباد کې شته نه په باګرام اونه په
 گوانته نامو کې . خپلوان يې پوښتنه کوي اومونږ يې تراوسه هيڅ درک
 نه دی پيدا کړی . نو داسې برېښي چې هغوی هم د تعذيب لاندې وژل
 شوي دي . زمونږ دازادۍ نه وروسته اوس معلومه شوه چې باګرام
 کې دوه نور افغانان هم دتعذيب لاندې وژل شوي دي چې راډيوگانو
 اودخپرونو نورو وسايلو هم اعلان کړل اوامريکايانو پرې اعتراف هم

وڪر. ديوي بلي پيڻي کيسه هم چاوڪره چي دڪونر داسعدآباد پءِ
تويچي کي هم يو ڪونري دتعذيب لاندي وڙل شوي دي نويءَ دي
شمپري هغه وڙل شوي ڪسان چي رابنڪاره شوي دي ٽول (۳۴) څلور
دپرش دي ، داياوڇي هغه دي چي راڻرگندشوي دي پءِ ڇينو يي
امريڪايان معترف اوپءِ ڇينو منڪر دي نور هغه چي پت دي اوچاته
يي معلومات نءِ دي شوي هغوي به لاشومره وي ؟!

پءِ دي کي هيڻڪ شڪ نشته چي خامخا به داسي ڊير بنديان وي
چي دامريڪايي پوڇيانو او محققينو دتعذيب لاندي وڙل شوي وي او
امريڪايانو به هغوي پت ڪري وي .

جلال آباد کي تعذيب

امريڪايانو پءِ هرڇاي کي بنديانو ته تعذيب ورڪري دي. دجلال
آباد يوءِ بندي چي نوم اڃستل يي ڊپورٽني لامل لءِ امله مناسب نءِ
گهم راته کيسه وڪره چي پءِ جلال آباد کي امريڪايانو ڊپر سخت
ووھلم ، برق يي راڪر اوييايي ديوءَ ڪت نه زماسر وايسته ، ڪلڪ يي
وترلم اويوءِ لوي تپ کي يي چي لءِ اوبو ڊڪو زما سردننه ڪر تقريبا
پنڄلس دقيقوپوري مي سا بنده وه اوپءِ اوبو کي ڇرٽبدم مرگ مي پءِ
خپلو سترگو وليده ، او ديوءَ نامعلوم حقيقت حال يي پءِ زور راباندي
وايه ، ماته يي ويل چي حال ووايه ! ماورته وويل چي دڇءِ شي حال
درته ووايم ؟! هغوي دداسي يوءِ نامعلوم شي حال غوبنته چي خپله
يي هم پري نوم نءِ شوپنودلاي. زءِ حيران وم چي ڇءِ ورته ووايم ؟!
دڊپرو وهلو ، ٽڪولواوڊول ڊول ڇورونو او تعذيب نه وروسته يي

باگرام او بيا گوانتهنامو ته راولېرلم . داډول کيسې ډېرې زياتې دي چې ځينې به يې د بېلگې په توگه په ځينو ځايونو کې وڅېړو خو د ټولو ليکل لۀ دې امله مناسب نه بولو چې دا کتاب به ډېر پندشي . خو د مضامينو په مختلفو او گڼو شکلونو به يې ان شاء الله دورځپانو او مجلو لۀ لارې خپرې کړو چې راتلونکيو پرگنيو لۀ پاره د پندتاريخ شي .

استاذ بدرالزمان د باگرام کيسه داسې کوي : د طيارې نه د کوزېدو په وخت کې ماته دوه خبرې ذهن ته راتلې : يوه دا چې ددې دومره لږ مزل نه وروسته د طيارې کوزېدل ياپه بحري بېرې کې دي چې د کراچۍ د بندرگاه سره نږدې بشودل کېده او بله خبره مې د اهم اورېدلي وه چې د کراچۍ زور هوايي ډگر يې هم امريکايانو ته ورکړی دی نو کيدای شي چې هلته مونږ يوسي او ياهم د کيو باپۀ لارې چېرته دمه جوړوي . خو چې کله مې په غوږونو تېزه يخه هوا ولگېده نو شک مې پيدا شو چې چرته افغانستان نه وي ؟ ولې چې د کراچۍ موسم په ژمي کې هم نرم وي دې چورتونو کې وم چې عسکرو د طيارې نه لږ مخکې په ځمکه کېنولم . مانه مخکې يې څوک کېناوه ، زما مخ يې دهغه په ملا ولگاوه اوزما په ملا يې د بل چامخ ولگاوه . ددرې وارو مټې يې په يوه ډبل مزي وتړلې اودرې وارو مټوته يې ولونه ورکړل دپري يوسر يو عسکر اوبل سر يې بل عسکر په لاسونو کې ونيول اود get up (پورته شئ) چغه يې ووهله .

هوا ډېره يخه وه او په هوايي ډگر کې د طيارو آوازونه اورېدل کېدل . خصوصاً د څرخکو آوازونه ډېر وو په دغه يخه هوا اود شپې په آخري

پارکي يې مونږ ته په پلاستيکي ولچکو دترل شوو پښو اولاسونو دتېزي منډې وهلو امرکاوه تېزي چغې يې وهلې . *move hurry up* تېز شئ، حرکت وکړئ. له بده مرغه ما دپېښور دکوتنيونه دراوتوپه وخت کې دخپلو خرمنود خپليو وندني هم نه ووترلي. ځکه چې مونږ خويې دتحقيق په نوم را ايستلي وو . اوس نوپه خلاصو خپليو کې په ترلو پښو منډه هم ډېره مشکله وه خو دموجودو عسکرو ټيم به همدا يو غږکاوه چې *move hurry up* يوځل دوه خومي لادعربي جمله واورېده ، وروسته بيا معلومه شوه چې امريکايي عسکرو ته يې ځيني جملې بنودلې دي. دوی به چغه کړه ((يا الله ياشباب)) دغه دتکليف وخت کې دې جملې ډېر خوندو کړ او حيران يې هم کړم چې ددې جملې زده کولوته دا امريکايان چا اړ کړل؟! وروسته په باگرام کې مونږ وليدل چې دازغن تار دننه بنديانوته مخامخ دفارميکايوه سپينه تخته لگېدلې وه چې په هغې به يې لنډې عربي جملې په انگريزي حروفو ليکلې وې او عسکرو به ورته وخت په وخت مراجعه کوله لکه : *Min Aina Anta, Ma Ismuka* وغيره وغيره .

په هر صورت مونږ ته يې تقريبا پنځلس دقيقې منډه راکړه ؟ يو ځل نيم دخرخکې دخرخ هواپه مونږ ولگېده . يوځل دکومي بلې طيارې څنگ کې تېر شوو په مونږ ديخي هوا په منځ کې دگرمې هوا يوه څپه هم راغله او آخريې يوداسې سالون ته وردننه کړو چې ناڅاپي موغورپونه تاوده شول . که څه هم مونږ پتې سترگې اودلاس اوپښو نه يې هم ترلي وو خو په سختې يخنۍ کې ناڅاپه تودځای ته ننه ايستل

ډېر ښه پرېوتل . بل مويه تکليف کې له منډې وهلو وروسته دمه هم وکره . که څه هم مونږ يې ډېر په غير انساني توگه په ځمکه وغورځولو او يودبل د پاسه ډېری شو ..... په دې سريپره يې د **Don't move and be quite** . (حرکت ونکړئ او خاموش اوسئ) اوازونه هم کول .

تقريباً پنځه دقيقې په دغه حال پراته وو چې يوکس راغی ، په مایې لاس کېښود اود " انگلش " غږ يې وکره خاموش وم او بيایې د **Do you speaking** ايا ته په انگليسي پوهېږې؟ غږ وکره اوله بده مرغه ماورته د **Yes** (بلې) ځواب ورکره بيایې زما دڅنگ په ملگرو لاسونه کېښودل . زما د ملگرونه يې هم د انگلش ، پښتو ، فارسي او عربي ژبو د پوهېدو پوښتنې وکرې . مسلم دوست صاحب ورته د عربي ، پښتو او فارسي په هکله مثبت ځواب ورکره او حاجي ولي محمد ورته پښتو او فارسي ورپه گوته کره . اوس يې نو زمونږ دمتوپرې خلاصول پيل کړل او هر يويې بيل بيل ځای ته بوتلو وروسته معلومه شوه چې مونږ ټول يې بيلې بيلې کوټې ته دتالاشۍ ، طبي معاینې اود کاليو تبديلو لو له پاره وړي وو . مانه يې خپل ملي لباس کميس او پرتوگ ، يو پکول يو گرم پتو او يوه جوړه سرې چارسده والې دهايي کورم فرمايشي جوړې شوې خپلۍ واخيستې اوپه بدل کې يې راته هغه کڅوړه راکره چې کميس او پرتوگ يې يو وي اوپه انگريزي کې ورته **junt suit** وايي تېز آسماني رنگ يې و چې زمونږ په مخکې به يې د پېښور په محبس کې هغوبې وزلو عريانوته وراغوستې چې په کومه شپه به يې په هوايي ډگر کې

امريکايانو نه تسليمول. دغه لباس زمونږ په ملک کې يوازې د لاريو موټرو ميخانیکانو يا مستريانو اغوست خو زه هم ورسره په ژوند کې په لومړي ځل مخامخ شوم. ددې په څنگ کې يې د وړيو جوړې شوې هغه خولۍ چې مونږ يې عموماً ماشومانو ته ورپه سر کوو هم راکړه. يوه جوړه وړينې لاسکشي يې هم راکړې او يوه جوړه هغه ارتي جرابې يې هم راپه پښو کړې چې د ليمخي په شکل جوړې شوې وې، له همدې امله يو کچ وي او د تنگېدو او ارتېدو وړ نه وې. بل کار يې داوکر چې زما د لاسونو نه يې پلاستيکي ولچک ديو امبور په ذريعه پرې اولرې کړل په ځای يې فولادي ولچک راوترل او د ترلو په مهال هم زما هر لاس بيل بيل عسکر مضبوط نيولی و، په ډېره وېره وېره يې زما لاسونه راوترل او چې کله يې زما پښو نه بېرې خلاصې کړې نو پاس اولاندې يې راته په وېرې وېرې وکتل او ويې ويل: Cooperate (مدد وکړه).

— څه کومک وکړم.

— مهرباني وکړه! د پښو ترلو په وخت ونه خوځېږې او د سپينې کرښې د چوکاټ نه دباندې ونه وځې.

ماچې لاندې وکتل نور بښتيا هم دلويې کوټې په منځ کې د دوو گوتو په اندازه پلنه پټه په سپين رنگ جوړه شوې وه چې زمانه گېر چاپېره يې مربع جوړه کړې وه او ددغه يو متر مربع په منځ کې زه ولاړ وم. کله يې چې دطيارې دټول سفر نه وروسته په لومړي ځل زه دغه مربع کې اودرولم او زما دمخې نه يې بوجی اخواکړه نوماوليدل چې مانه گېر چاپېره دولس کسان په نظامي او ملکي

درېشيو کي ولاړ دي. او له پوښتنه يې داوه: **Are you militant?** (اياته نظامي شخص يي؟) کله چې زما ځواب منفي و نوبيايې وپوښتل چې:

— نوڅه کار کوي؟.

— زه په يو کالج کې استاذ وم او ورسره مې صحافتي کارونه هم کول.

زه پوه شوم چې کله دوی پوه شوو چې زه نظامي سپړي نه يم نو دوی هم زړور شوو او زما په سينه يولوړ مضبوط ډاکټر **Static cope** کېښود. ډاکټر مانه زما د صحت په باره کې پوښتنې کولې او يو عسکر زما لباس تلاشي کاوه.

زما د څنگ په جيب کې يودوه گولۍ لاس ته ورغلې زريې هغه ډاکټر ته راوړې کله چې د آی ایس آی په کوټنيو کې د مصالحه دار گروبي، مرچکو او سويو چپاتو نه زما معده ډېره خرابه شوه اوله خورا که پرېوتم نو هغوی ماته د نظامي روغتون **CMH** نه د **Zintac** په نوم گولۍ راوړې وې چې دستي يې ماته لږ آرام راکړې و د هغوی دغه گولۍ اود مسلم دوست صاحب يوڅه دوايي يې په مونږ باندې څو څو ځل زيات کره چې گنې مونږ تاسوته مفت سرکاري علاج کوو خو بيا معلومه شوه چې هغه يې هم زمونږ د جېبونو په پيسو اخیستې وه. د باگرام د تفتيش په کوټه کې ولاړ امریکايي مانه پوښتنه وکړه:

— داگولۍ دې کوم ځای نه راوړې؟.

— محبس کې يې راکړي وې.

— داڅه له پاره خوري؟

— د معدي تکليف لرم.

— داڅه فائده درکوي؟

— لږه ډېره.

ډاکټر څه ليکل ځان سره شروع کړل اوزه په دې فکر کې شوم چې داگولي څنگه زما په جيب کې پاتې دي ځکه چې زمونږ د کورونو او جيبونو صفايي خو آی ايس آی کړې وه او هيڅ نقد او جنس يې نه دي پرې ايښي نو داگولي څنگه پاتې دي؟ بيا مې ځان په دې قانع کړ چې شايد داگولي به يې دې له پاره پرې ايښي وي چې امريکايانو ته وښايي چې دوی بنديانوياندي لگښتونه کړي دي او ډالرتري واخلي. واه واه! دادوه گولي اود آی ايس آی هغه ټولې دسيسي او فريبونو چې افغانانو ته يې جوړوي؟! هغه سياسي قتلونه... زه د امريکايي تفتيش په کوټه کې په يو متري چوکاټ کې ساکن په غم کې ولاړ يم او هغه هم د آی ايس آی د لاسه او بيا زما د څنگ په جيب کې قصداً او عمداً دوه گولي پرېښودل زمايه شونډو هماغه ترڅه موسکا راوړه دکوم په هکله چې عبدالحميد بابا وايي:

لکه سرد پسه په اور غاښونه سپين کا

ماله نن له ډېره غمه خدا راغله

په هر صورت په پښو او لاسونو د فولادي ولچکوله تړلو وروسته يې زه بلې کوټې ته بوتلم او په عسکرو سريبره دوه سپين پيري امريکايان وو چې وړې وړې پيري يې هم درلودې. اويو هم د وړې پيري خاوند ځوان مضبوط امريکايي چې ټول په ملکي لباسونو کې

ووزه اودرولم اوله مایي پوښتني پیل کړې. داوړه کوته وه ټولو ماته ډېر په زیر زیر کتل او مضبوط ځوان چې سوالونه یې کول بیا بیا ماته ویل چې زماسترگو ته گوره او بل خوامه گوره. د دوی هم اول سوال داو.

Are you militant? (ایاته نظامي شخص یې؟) _؟

_ نه زه استاد او صحافي یم.

_ ایاته کیمیا دان هم یې؟

_ نه زه دکیمیا په الف ب هم نه یم خبر. ما اجتماعیات لوستي

دي.

_ په اجتماعیاتو کې دې څه لوستي؟

_ د لسانس په دوره کې مې سیاسي علوم او ژبې لوستي

اوماستري په انگلیسي ادبیاتو کې لرم.

_ نور څه کار کوي؟

_ د جامو وینځلو د صابون د عمده فروشی. دوکان لرم او ورسره

ورسره د قېمتي کانو په کار کې هم همکار یم.

_ کوم ملیت لري؟

_ مونږ افغانان یو خوله دېرشو کالو راهیسې په پاکستان کې

اوسوو.

بس په دغه کوته کې همدا پوښتني وې ویې لیکلې اوماته یې

وویل چې لار شه اوس به تا دخپلو اوسېدو ځای ته یوسوو اوسبابه

بیا خبرې کوو.

له دې وروسته يې زه يوه داسې ځای ته وردننه کړم چې يو ډېر لوی سالون و. ددغه سالون يو اړخ ته د دوه چته کوټو کتار و چې په لاندې چت کې يې سامانونه ايښي وو او د پاس چت کوټې د خصوصي بنديانو ، تحقيق اود محققينو د ناستې ځای و. دغه کوټوته د سالون دواړو سرونو ته پورې ورختلې وې. چې د ترلو پښو د بېرېو سره به ورباندې ختل گران وو خود بنديانو ناکام و.

د سالون لاندې او غټه پراخه برخه کې يې تقريباً دولس متره مربع پنځه ځانې جوړې کړې وې چې د ځمکې نه خورې گوټې پورته يې د لرگو چوکاټونه ايښي وو په هغې يې دلرگي تختې مېخ کړې وې اودهغې د پاسه يې خرفرش مېخ کړی و. هلته د نارينه و د ژمي دپټو په اندازه نرۍ شري هم پرته وې چې د يخني د کمولو دپاره کافي نه وې او هرې ځانې ته د ننوتو له پاره دوه دوه دروازې هم وې. چې د ننوتو پرمهال په اوله دروازه د ننوتونه وروسته دغه اوله دروازه بنده شوه نو بيا به يې دننه دويمه دروازه دپري رابشکودو په واسطه خلاصه کړه او بېرته به يې هم دپري د رابشکودو په واسطه بندوله زه يې هم دمنځ ځانې ته ور دننه کړم اود ولچکو سره يې پرېښودم يو دوه بنديان نور هم وو.

زه چې د ISI په تيارو ، لمدو او يخو کنکريټ کوټنيو کې دوه مياشتې او دوه ويشت ورځې پاتې شوی وم اوپه دغه شپه يې هم راته څوساعته سترگې ترلې وې په لومړي ځل راته په يو پراخه سالون کې په وچو تختو ناسته عجيبه ښکارېده . زر زرمې په سالون کې گير چاپېره يو غغلنده نظر وگرځاوه. په سالون کې دټولو نه عجيب شی

دامريکايي بيرغ رازورنده شوي غته او پلنه ټوټه وه دي سره څنگ
کې بل کوم بيرغ نه و.

وروسته مونږ ته معلومه شوه چې داد روسانو دوخت جوړ شوي د
کارگوييا د هوايي ډگر د سامانونو گودام و چې پاس د چت لاندې يې
د سامانونو د خپږولو او کوزولو له پاره يو متر لوړ لوړ تيران هم
لگولي وو او ددغه سالون په اړخ کې کوټې د گودام د مامورينو
کوټې وې .

د بنديانو د غټو خانو چې ازغن تارونه ترې تاو وو شاته هم
څه خالي ځاي معلومېده چې د ماشينونو دومره تېز غرار ترېنه راته
چې خبره سمه نه اورېدل کېده. په سالون کې يې درنه له پاره
داوچتې پايې غټ برقونه لگولي وو چې بيخ کې يې ټېرونه هم
درلودل او يو انجن غوندي هم وڅودغه برق توليدونکي مشين څه
خاص شور نه کاو. بلکه شور ټول دهغه مشين و د کوم نه چې يې يو
غټ پلاستيکي پايپ د بنديانو د درېو خانو ترمنځ تېر کړی و او د
امريکايانو دعوه داوه چې دامونږ د حرارت پيدا کولو له پاره لگولي
چې د بنديانو يخني کمه کړي. بې شکه چې پايپ پخپله تودو
خودسالون د يخني کمولو کې يې کوم کومک نه کاوه بلکه دشور د
زيات والي له امله مونږ دپاره يو نفسياتي تعذيب و. د بنديانو د
هرې خانې په آخر کې چې تقريباً دولس مربع متره وه او تر شلو پورې
کسان په کې ځای کېدل دتار کولو غټ ډرمونه په منځ پرې شوي وو ،
په يو وېله شوي اوسپنيز چوکاټ کې ايښودل شوي وو او د ډرم د
اخوا کولو په وخت کې د عسکرو د غير حاضري او غفلت په صورت

کې بنديانو کولی شول چې ماشينونو اود بنديانو دخانو ترمنځ د اوسپنيز دېوال شاته پټ شي اوپه تېښته کې بريالي شي. زمونږ خو باگرام کې وخت کم و کيوبا کې خبرشوو چې دوه کسانو له همدغې لارې د تېښتې کوښښ کړی و او له بېرته راگېرولو وروسته امريکايانو په وهلو وژلي وو. د خوست د ډاکټر خاندان په قول يې يو بندي د بنديانو په مخکې دومره وواهه چې دخولې نه يې وينه قی کول شروع کړل او مړشو. بيا عسکرو بنديانو ته مخ راواړاوه چې که څوک دتېښتې کوښښ وکړي نو حال به يې داوي. خوسره ددې " سپر پاور " اودهغې د متحدينو او افغاني گوداگانو د پيرو او طيارو، الله پاک سرکال د ۲۰۰۵، کال د جولاي مياشت کې څلورو عربانو ته دهمدغه باگرام د بندينه نجات ورکړ.

داو دباگرام د بند دهغو ورځو ظاهري صورت اوس راځو زمونږ او دامريکايانو ترمنځ خبرو او تحقيق ته. دښپې په اخري پارکې چې کله زه د ازغن تار لرونکي دېوال کې دننه ورننوتم نوماسره راغلو عسکرو راته وويل چې تاسې اوس دلته ارام وکړئ. سهار به تاسوته خوراک راوړو. دې کې گورم چې مسلم دست صاحب هم په کڅوړه لباس کې زولني په لاس او بېړۍ په پښوکې ورپنې دستانې په لاسونو او ورپننه خولۍ په سر اود سپين رنگ دليمڅي جرابې په پښو را روان دی، زه دې منظر ډېر خفه کړم. مسلم دوست صاحب ماته په دې لباس کې نه شو زغملی. ريښتيا هم غم سره انسان عادي کېږي اوچه څو ورځې تېرې شوې اول به مې دبنديانو لباس ته وکتل اوبيا به مې ځان ته وکتل نو ځان به راته سم کارتون ښکارېده او کله به خندا هم راغله.

دمسلم دوست صاحب پسي يي حاجي ولي محمد هم راوړ او مونږ ته معلومه شوه چې مونږ سره يي په يوه طياره كې د پېښور نه راوړي و. ماد ډېرې يخني نه په ځان نري شري راواچوله يو طرفته يخني اوبل طرف ته زولني لاس اوپښي. سټكوري راغونډ شوم. په دې كې چا و خوځولم چې پاڅه دلمانځه وخت دي چې سرمې پورته كړ دڅنگ په خانه كې يو عرب آذان كاوه چې دماشين د آواز له كبله ډېر ت اورېدل كېده .

زياتي خبرې به په اشارو كېدي. ماعسكركه ته د اوداسه دپاره داوبو اشاره وكړه او هغه دنفي اشاره وكړه. دڅنگ خانې عرب چې مونږ نه يي ډير وخت دلته شوي و او لاس اوپښي يي هم خلاصې وې ماته د تيمم اشاره وكړه اوددغه ځاي نه د درې مياشتو دپاره تيمم شروع شو. مونږ ته به يي فقط دڅښلو اوبه راكولې او هغه هم په اندازه. او به پلاستيكي بوتلونو كې وې د كويت Rawzatain روضتين په نوم كمپني تيارې كړې وې .

دلمانځه په وخت كې مې دوه نوي كسان په خپله خانه كې وليدل . وروسته رامعلومه شوه چې يودغزني مولوي عبدالحنان دي او يو هم دمزار ملا محمد شريف و دواړه يي ډيل خمري نه راوړي وو او مونږ سره يي دملا آذان نه مخكې اچولي وو. دواړو باندي يي ډيري خريلې وې كه څه هم ددوي شكلونه بدل شوي وو اوداسې نه ښكارېدل چې دابه ملايان يادطالبانو دتحريك كسان وي خو دشمالې اتجاد كسانو دپښتونولي په جرم نيولي او امريكايانو ته يي ډېر غټ

معرفي ڪري وو. هغوى وويل چي اول يي ترې دپيسو مطالبه ڪري وه
 اوچي پيسي يي نه درلودې نو په امريڪايانو يي خرڅ ڪري وو.
 همدغه عبدالحنان ماته سباته (زمادپوښتنې په خواب ڪي) پٽ
 وويل چي مونڙ باگرام ڪي يوو.

دسهار د لمانځه نه وروسته نورو خانو ڪي بنديانو تلاوت پيل ڪر
 اومونڙ چي قرآنونه نه درلودل غلي ناست وو اود سهار اذڪار موپيل
 ڪرل. ڪله به چي مونڙ يودبل سره دخبرو ڪولو ڪوښښ ڪاوه نوپه پيره
 ولاړعسڪر به راته په شونډو دخاموشي ګوته ڪېښوده.

سهار شو اوپه لومړي ځل دامريڪايي خوراک سره مخ شوو. هغوى
 مونڙ تازه راغليو پنځو بنديانو ته يو يو ګيلاس د هګيو يخني راوپه
 مونڙ چي د ISI په جېل ڪي دمسالو د ګروبي نه تنگ شوي وو
 داراته ډېره ښه پرېوته. وروسته يي بيا دحلال په نوم پاکتي خوراک يو
 وړوڪي ډبي ميمز اوڅه بسڪٽ د افغاني نانبايي نيمې ډوډي سره
 راوړل چي همدا زمونږ دوه وخته او ڪله ڪله درې وخته خوراک و. ڪله
 ڪله به يي ورسره يوه مالته يامنه هم راوپه. دسهار دناشتي په وخت
 اوپه اول تحقيق ڪي دمحقق له خوادنان بايي افغاني ډوډي او يوه
 پيال ګرم تورچاي چي پخپله يي هم خوړل ماته شک پيدا ڪر چي مونڙ
 افغانستان ڪي يو. خو مادامريڪايي نه پوښتنه و ڪره چي مونڙ ڪوم
 ځاي يو؟ هغه وويل چي ته څه فکر ڪوي؟ . ماورته عارفانه تجاھل
 سره وويل چي آيامونڙ په امريڪا ڪي يو هغه وويل چي نه (you are
 not in America but you are in American hands.) ته
 په امريڪا ڪي نه يي خوپه امريڪايي لاسونو ڪي يي . او ورسره يي

دغه وړاني ويجارې کوتي ته لاندې باندي وکتل يوه تمسخراميزه خندا يې وکړه اوويې ويل: (Is America Like this?) (ايا امريکا داسې وي .) بيایې وويل چې ايا تا امريکا ليدلې؟ ماوويل: نه . نوبيرته يې سوال وکړ چې نوانگرېزي دي چرته زده کړې؟ ماوويل چې پاکستان کې . دغې خبرې ته هم هغوی د شک په سترگه کتل .

همدا وجه وه چې که يو طرفته زه په انگرېزي د پوهېدلو له امله د غلطو ترجمانانو د ضرر نه بچ وم خو بل طرفته به امريکا يانو ويل چې تا ضرور سفرونه کړي . يورپ او امريکا کې پاتې شوی يې خومونږ نه دا خبره پتوي . په دې ارتباط يې پوښتنې کولې خوبې ځايه .

له دې مکالمې وروسته کله چې په همدغه لومړي تحقيق کې ما د امريکايي نه پوښتنه وکړه چې آيا مونږ په افغانستان کې يو نوهغه وويل چې بلې اوبيا يې د افغاني نانبايې ډوډۍ چې د توروچايوسره يې په خوړو بوخت و راپورته کړه اوماته يې وويل چې آيا دا ډوډۍ بل ځای کې پيدا کېږي؟ ماوويل چې زه نه يم خبر بيایې وويل چې دا ډېره بڼه ډوډۍ ده زمونږ وطن کې هم افغانان دا پخوي او زما هم ډېره خوښه ده .

دناشتې نه وروسته يې د ټولو مخکې زه تحقيق ته په همدغه سالون کې د دوهم چت کوټوته پورته کړم . زه يې د ډېرو کوټو نه تېر کړم او تقريباً د سالون د منځ .. کوټې ته يې ننه ايستم دوه عسکرو له مټو نيولی وم او يو کس راته مخکې و . يوه کوټه چې همېشه به ورته محققين وتل ننوتل په هغې په انگرېزي کې **Blood and soul** (وينه او روح) ليکلي وو . زه تر اوسه پوه نه شوم چې ددې څه مقصد

و. خودومره پوهېدم چې داد محققينو دناستي خاي دي، تحقيق نه محققين له همدې خونې راووخې اودبنديانو ټولې دوسيې هم دغلته ساتي. دبنديانو په اجتماعي خانو کې يې په يوې Pentagon پنټاگان، په دوهمې Kamia of Tanzania کينيا او تنزانيا اوپه درېمه خانه يې ليکلي وو ۱۱, September, It will help. يعني دابه ديولسم ستمبر دحملې يا حالاتو سره کومک وکړي.

په هر صورت زه يې د "وينې او اروا" د خونې ترڅنگ خونې ته ننه ايستم په خونه کې دوه کسان ولاړوو او چوکۍ او مېزونه يې برابرول. پاتې دې نه وي چې داوخت د امريکايانو په باگرام کې فقط درې مياشتې شوې وې او دوي لاخليل نظام نه و برابرکړی. نو له همدې امله په باگرام کې زما دلومړني تحقيق خونه هم ورانه ويجاړه وه. د روسانو دوخت نه وروسته بيا نه وه رنگ شوې شاته کړکۍ يې خلاصې وې؛ د چاريکارو دغرونو په مورگې سپينې واورې بشکارېدې. اودسالنگ نه رارسېدلې يخه هوا هم زمونږ په ټټر راننوته. ډېره يخني وه اوزه ديخني نه تنگ وم. محقق ماته په چوکۍ دناستې اشاره وکړه اوزه کېناستم.

دشخصي معلومات، تحصيل، سکونت او وظيفې نه وروسته يې رانه اول داپوښتنه وکړه چې (دپېښور) په هوايي ډگر کې يې چې کله تاسې مونږ ته تسليمولی هغه پاکستاني تاته څه وويل اوتاورته په ځواب کې څه وويل؟ زه د واره پوه شوم چې زما اود ISI دپنجابي ترمنځه اخرنۍ مکالمه دوي اورېدلې. دپنجابي اخرنۍ جمله چې زما په دماغ يې ډېر بد اثر کړی و او هېڅکله به مانه هېره نه شي

اوزره مي غواري چي دغه پنجابي پيدا ڪرم اوله گريوان نه يي ونيسم
 اوپوشتنه تري وڪرم چي دڻه تمسخر له پاره تا دا جمله وويله؟! جمله
 داوه چي ڪله يي دپڻسور په هوايي ڊگرزه لاس په لاس امريڪايانو
 ته ورسپارلم نويو پنجابي چي زه يي دمت نه نيولي وم. ماته
 وويل (چلو الله تمهاره ساڻه هه) ماورته په خواب ڪي وويل. الله
 توميره ساڻه هه ليڪن الله آپ سره پوڇهڻگا (الله خوماسره دي ليڪن
 الله به تانه هم پوڻتنه ڪوي).

ڪله چي ماداخبره امريڪايي محقق ته وڪره نو هغه سروخنده او
 ويي ويل. بس ستاسو مسلمانان دي. زما اول امريڪايي محقق چي
 خپل نوم يي Antonio بنوده خو ڄل يي راسره تحقيقونه وڪرل
 اوزمونڊ ڊ ژوند ڪيسه يي واوربده. دهغوي زياتي پوڻتني دطالبانو
 او القاعده په ارتباط وي چي زمونڊ د معلوماتونه ڊپري لري وي.
 هغوي زمونڊ دي معلوماتونه هم دشڪ په سترگه ڪتل چي گني
 دمولوي ڪبير په شان د ISI گوڊاگيانو اولاسپوڻو له لاسه مونڊ په
 خپل ولايت ننگرهار ڪي هم نه شو اوسپدي. هغوي د انقلاب په
 تاريخ ڪي د ISI اودهغوي د گوڊاگيانو اود مجاهدينو ڪيسي
 اوربدي خو يوولسم ستمبر هغوي گنگس ڪري وو او ISI دهغوي په
 غولولو ڪامياب وو او دي.

ماسره داوول تحقيق په وخت د لنڊي ڊيري ڊيري يوسپين ڊيري محقق
 هم زماشاته ولاڙ و او ڄيني پوڻتني به يي ڪولي؛ وروسته هم خوڄل
 زما تحقيق ته راغي.

خويوخل يي خان سره يو بل عمر رسیده محقق راوړ، هغه وويل چې مادويتنام په جنگ کې هم اشتراک کړی او کافي تجربه لرم. هغه به دخبرو په وخت ماته دمخامخ کتلو امر کاوه. هغه داهم وويل چې عربي کې متل دی چې د اوبو يو ډک لوبښی په سر ډېر وخت کېږدي نو اخري يې اوبه په مخ راتويږي. معنی دا چې کوم معلومات زه په سر کې لرم دوخت په تېرېدو به هغه زما دخولې نه راووي. هغه په عربي ډېر ښه پوهېده خو هغه بې ځايه هرڅه ته د شک په سترگه کتل.

يو عربي ترجمان چې د ايلای Elai په نوم يادېده هم ماسره مخ شو هغه د مسلم دوست صاحب ترجماني کړې وه اوماته يې وويل چې د مسلم دوست صاحب تحقيق ډېر ښه روان دی. هغه مسلم دوست صاحب ته ويلي وو چې هغه عرب نصراني دی، امریکايانو سره دخو کالو راهيسې په پوځ کې کار کوي اود نصرانیت سره سره امریکايان هغه ته دعربیت په وجه د شک په سترگه گوري اودميرې مور سلوک ورسره کوي. زما په باگرام کې نهه تحقيقونه وشول اوپه اخري تحقيق کې ماته خپل محقق Antonio وويل چې اوس يوسړی راځي چې ستا په هکله پوره معلومات لري اوکه ته رينستيا ونه وايې نو هغه به ستا په هکله منفي نظر ورکړي اوزه په هغه څه اختيار نه لرم دا د محقق يو تکتیک و چې په کار يې اچاوه. ما ورته وويل چې ماسره هيڅ نه دي پاتي ماتاته دخپل ژوند ټوله کيسه وکړه نور څه غواړې؟ اوکه څوک زما په هکله معلومات لري رامخامخ يې کړه زه يې کومه پروانه لرم. همداوو چې يو مضبوط ځوان راغی چې برش ډيره

يې درلوده اود وېښتانو رنگ يې هم عجيب و وېښتان يې خړوو چې لږ لږ سوروالی يې هم درلود داسې ښکارېده لکه مصنوعي چې يې وېښتان رنگ کړي وي. سترگې يې تکې شني وې چې بل هيڅ يو رنگ په کې نه ښکارېده. داسې معلومېده چې لينزونه يې په کې لگولي وي. دغه سړی عضلاتو نه داسې معلومېده چې ښه ورزش کار وي هغه هم دنورو محققينو په شان ملکي پامدني لباس کې و دغه سړی ماته مخامخ ښي لاس ته په چوکۍ کېناست او محقق Antonio مې چې لاس ته مخامخ کېناست يو دوه عسکر هم مسلح ولاړوو.

آخري تحقيق کې Antonio مانه زمونږ دعاید او کاروبار په هکله پوښتنې کولې او آخر اصل موضوع ته راغی. او ويې ويل چې داسې معلومات لري چې تاسود الوفا په نوم يوې مؤسسې سره کار کوی. زه ددغه نوم سره په لومړي ځل مخامخ شوم ماځواب ورکړ چې دغه مؤسسه خوزه نه پېژنم. هغوی وويل چې ته دروغ وايې ته قسم وخوره چې ته دامؤسسې نه پېژني. ماچې هرڅومره فکر وکړ هسې نه چې زه حانث شم فکرته څه رانه غله له ډېر فکر وروسته د آزاد افغانستان دليکوالو ټولنه راپه زړه شوه چې څه وخت به زه هم ورسره ارتباط کې وم نو ددغه ټولنه د Wafa په نوم يادېږي چې د **Writer Union Free Afghanistan** مخفف دی. سمدستي مامحقق ته وويل چې زه خود وفا په نوم د افغاني ليکوالو يوه ټولنه پېژنم نه د الوفا په نوم. هغه وويل چې نه داد ليکوالو ټولنه نه بلکه يوه مؤسسه ده چې په افغانستان کې کار کوي. وروسته کيوبا کې

مونږ ته معلومه شوه چي دالوفا په نوم د عربانو يوه خيريه مؤسسه په افغانستان کې کارکوي چې خيريه کارونه يې کول اودهغې دمستو لينو سره هم مونږ مخ شوو. دغه آخري تحقيق تقريباً يوساعت دوام وکړ خودپره عجيبه داده چې ددغه پوره يوساعت پر مهال د محقق ترڅنگ نوي سړي مسلسل ماته کتل او يو ساعت دده سترگې رپېدل ما محسوس نه کړل. د بدن يوه حصه يې هم نه خوځېده هيڅ قسم د ژوند اثارپه کې نه ليدل کېدل فقط ديو بوت په شان زمامخي ته ناست و او سترگې يې په ما کې راخښې کړې وې. وروسته نورو تحقيقونو کې مونږ ډېر کسان د محققينو ترڅنگ وليدل او مونږ پوهېدو چې رواني ماهرين دي خو هغوی به فقط غلي ناست وو. نه يو ساعت مسلسل ساکن! وروسته ځينو نورو ملگرو چې تعليم يافته خلک وو او همدغه سړي ورسره تحقيق کې مخامخ شوي و وويل چې دغه سړي د Mind Science يعنې د علم النفس دهغې څانگې ماهر دي چې د دماغ يا فکر لوستلو Mind reading اود مخ د علامو لوستو Face reading په واسطه دروغ او ريښتيا معلوموي. د علم النفس دغه څانگې ټيلي پيټي (Telepathy) اومسمريزم (masmarisum) بلل کېږي چې دنظر دارتکاز په زورهم معلومات لاسته راوړي اوکلک اوجامدشيان هم ماتوي.

ضرور نه ده چې دوي دې سل په سلو کې بريالي وي ځکه چې مونږ د ريښتيا ويلو سره سره کيوياته ولېږل شوو.

ماسره د آخري تحقيق په وخت کې زما محقق Antonio يوځل ځان هم عصبي کړ، زما دوسيه يې په زوره په مېز ويشتله اوويې

ويل چي ته هم دخيل خان په هکله دومره معلومات نه لري لکه مونږ يې چي لرو. ماورته وويل: هغه څه چي ته يې لټوي هغه خو ماسره نشته خوداڅنگه کېدای شي چي ته زما د ژوند نه زما نه زيات خبريې؟! زه ددي سوال په مقابل کې موسکي هم شوم. دي باندي هغه ته ريښتيا غصه ورغله؛ پنځه شپږ مسلح عسکر يې نور هم خونې ته راوغوښتل او ماته يې وويل چي که ريښتيا نه وايي نو اوس به درته معلومات وشي. ماورته وويل چي تاسې اوس هرڅه کولی شئ خوزما يوه خبره ده. ددي خبرې په آورېدو سره محققينو پوبل ته وکتل او دکوټې نه د اضافي عسکرو سره بهر ووتل. ماسره فقط دوه عسکر پاتي شوو. لږه شپبه وروسته يو عسکر راغي او نورو دوه عسکرو ته يې وويل چي دا بېرته خپل ځای ته بوزئ.

پاتي دي نه وي چي مونږ پېښور کې خپل کور کې نيول شوي وو اوزمونږ قضيه بالکل واضحه وه. دتحقيق په دوران کې به هم مونږ ته اندازه لگېده چي کوم سوال امریکايان زمونږ نه د سرنیولو له پاره کوي او کوم سوال د ملا حسين اخونزاده (مولوي جميل الرحمن) د ورېرونو د شیطاني په نتیجه کې منځ ته راغلی دی؟ محققين هم په دي پوه شوي وو چي مسئله څه ده؟ خود ISI دحرام زادگانو اود اخون زادگانو د مسلسلې شیطاني په نتیجه کې مونږ کيوبا ته ولېږل شوو. خو الحمدلله زمونږ دقضيې دوضاحت او زمونږ د صداقت نتیجه داوه چي مونږ د امریکايانو له پلوه جسماني تعذيت سره نه يومخ شوي. د انتقال په وخت ټپل وهل، زنځيرونه او ولچک، ..... دنورو بنديانو په شان زمونږ په برخه هم وو. البته د

نورو بنديانو ځورېدل اود بند روحي فشار به مونږ هم زغملی وي. د کندهار او باگرام بدني او رواني تعذيب يوځانگړی بحث دی مونږ فقط څوارلس ورځې باگرام کې تېرې کړې. نوله همدې امله مو ډېر څه ونه ليدل مونږ د بنديانو ټوله شپه ودرول، بې خوبه کول، د شپې د خوب په وخت کې د عسکرو د کوتکونو په فرش وهل، داوبو د پلاستيکي خالي بوتلونو په زوره په کوتکونو وهل، تېزه موسيقي لگول... د قرآن دوهم چت نه راغورزول، هره ورځ د تلاشي په وخت کې د قرانکریم په ځمکه په زوره ويشتل، بنديان د تلاشي په وخت کې په گوندو کول او په سر د لاسونو ايسنودل زمونږ د سترگوليدلی حال دی.

په حاجي ولي محمد صراف په يخ ژمي کې يخې اوبه اړول اوبې خوبه کول هم زمونږ مخې ته دي. خوزمونږ نه وروسته چې کوم بنديان کيوبا ته راوړسېدل هغوی په باگرام او کندهار کې د بدني تعذيب ډېرې کيسې کولې چې (۳۴) تنه هم د تعذيب لاندې مړه شوي دي. مونږ نه وروسته په باگرام کې Solatum يا انفرادي خانې هم جوړې شوي او نور ډېر مثبت او منفي اقدامات هم شوي دي. زمونږ په وخت کې په باگرام کې ډېره يخني وه. اود تودوخې هيڅ سرشته نه وه خو وروسته بياتول سالون په ژمي کې گرم ساتل کېده. ماباندې په ژوند کې دومره يخني نه ده راغلې لکه باگرام کې. د بند سالون چت هم دروسانو په وخت کې په ميزايل سوري شوی و او باران به په کې ښکته راڅخېده. باگرام وروسته ترميم شو او چې کله زه ۲۰۰۴ م کال د اپريل په شلم راکوزېدم نو باگرام ډېر بدل شوی و.

په باگرام کې د امريکايانو دوو خبرو زه ډېر حيران کړم. يوداچې مانه خپل محقق Antonio په ننگرهار کې زمونږ د کلي او هلته د پېښور نه دتلو راتلو پوښتنه وکړه او ما ورته وويل چې مونږ خپل کلي ته دمري ژوندي اود پټي د حاصلاتو لاس ته راوړلو له پاره خو راخو په دې خبره محقق ماته وويل چې آيا د پېښور نه هلمند ته تگ راتگ مشکل نه دی.؟! ما ورته وويل چې هلمند ته مونږ دڅه له پاره خو؟ هغه وويل :

ولي ننگرهار په هلمند کې نه دی؟! ددې خبرې په اورېدو په ماسر وگر څېده او ورته ومې ويل چې که ستاسو دغه معلومات وي نو تاسو خوبه خلک غرق کړئ. بيایې وويل چې زه به نقشه وگورم.

دوهم داچې باگرام کې زمونږ د قيام پرمهال د سره صليب عمله دوه ځل باگرام ته راغله او هرځل به يې د صليب د مامورينو محبس ته راننوتونه مخکې زه، مسلم دوست صاحب او حاجي ولي محمد درې واړه د تحقيق کوټو ته وخېژولو، مسلح عسکر به يې راباندې پېره کړل، دکوټې ورپه يې بند کړ او دوه درې ساعته وروسته به چې د صليب مامورين لارل نومونږ به يې بيا اجتماعي خانوته راوړو. مونږ ته اول ځل هغه مهال پته ولگېده چې لاندې په اجتماعي محبس کې موجودو بنديانو ته سره صليب کارتونه ورکړي وو اود لاس نه ورته امريکايانو د دوسيې د نمبر پټۍ يا SN:No تړلې وې. وروسته چې کله مونږ د سره صليب سره مخامخ شونو هغوی وويل چې مونږ په دې پوه وو چې څه خلک يې مونږ نه په خونو کې پټ کړي خو مونږ څه نه شو کولی. اصل کې ددغه

مامورينو مقصد داؤ چي ڪه چرته مونڙ د امريڪا يانو په نظر مهم خلڪ وختونو بايد چي دسره صليب په ريكارڊ رانه شو، اودهغو ڪسانو سره ورڪ شوو ڪوم چي لا تراوسه ورڪ دي اود امريڪا يانو په مخفي جيلونو ڪي دي، چي په هغوي ڪي د القاعدې مشران په اول صف ڪي دي. داهغه خلڪ دي چي امريڪا يان پرې هيخ تبصره ڪول نه غواړي اونه اوس په مېڊيا ڪي په دولتي سطح څه ويل ڪېږي. عام اشخاص په هغوي غږيدې شي خود دولتونو پاليسي داده چي بايد په هغوي خاموش پاتي شي. داهغه خلڪ دي چي دنيلو نه مخڪي استخباراتو په مرگ يا عمري قيد محكوم ڪري دي نوڅڪه دوي غواړي چي داد خلکو د اذهانو نه ووځي اود تل له پاره دخاورو لاندې شي. بله داچي د دوي د يادولو نه حکومتونو ته نور مشكلات پيدانه شي.

مونڙ سره په ڪيوبا ڪي دمراکش يا المغرب يو بندي و چي ابو احمد المغربي نومېده، پاڪستان ته د تجارت په غرض په وېزه تللي و او دا هماغه ڪس دي چي د څلورو نورو ڪسانو سره پاڪستان ڪي نيول شوي و او چي ڪله يې د اسلام آباد په هوايي ډگر تسليم او نه نو د ماسخوتن دلمانځه وخت و دوي د لاسواو پښو نه ترلي وو او په سترگويي ورته پتي ترلي وې دوي وويل چي ڪله مونڙ د ISI مجرمانو نه د لمونځ ڪولو اجازه وغوښته نو هغوي اجازه نه راکوله، نو مونڙ مجبور شو او له اجازي پرته مايو ملگري ته وويل چي اذان وکړه هغه بڼه په زوره اذان وکړه مخڪي شوم اونورو ملگرو ته مې وويل چي ماپسي ودرېږي چي جمع وکړو هغوي د سمت له معلومولو

پرته يودبل سره څنگ په څنگ ودرېدل د ISI مجرمانو راته څر څر کتل او يوځل يې راته وويل چې لمونځ مه کوي ستا سو اوس پرواز دی. هغوي د امريکايانو د طيارې منتظر وو ابو احمد المغربي وايي چې مونږ دهغوي د خبرو پروا ونه کړه اقامت مو وکړ. اودفاتحې وروسته مې په اوچت اواز په قرآن کې د منافقينو په هکله اياتونه تلاوت کړل. ابو احمد وايي چې عجب منظر و د ISI منافقين مسلح امريکايانو ته منتظر ولاړ وو او مونږ ته په تړلو لاسونو او پښو دغه لمونځ ډېر خوند راکړ. د آي ايس آي بي ايمان اوبې غيرتو مجرمانو کې دا وس نه و چې په زوره مونږ د لمانځه نه منع کړي. که څه هم مونږ يې په خولې د لمانځه نه منع کړي وو! هغه وايي چې وروسته امريکايي طياره راغله او طيارې ته يې دخپړولو نه مخکې زمونږ په حضور پنځه ويشت زره ډالره يعنې سړي سرپنځه زره امريکايي ډالر ورکړل. هغه وايي چې د پيسو شماريې زمونږ په مخکې کاوه او مونږ اورېدل چې د امريکايي اخرنۍ جمله داوه:

"This Twenty Five thousand US Dollars" يعنې

داپنځه ويشت زره امريکايي ډالري همدغه ابو احمد وويل چې مونږ يې هم د سره صليب نه پټ کړي وو. يوځل د سره صليب عمله راغله اود باگرام په کومه خونه کې چې ابو احمد المغربي اوملگري يې وو نو ابو احمد د دروازې څنگ کې و او د صليب د عملې اود امريکايانو ترمنځ خبرې يې اورېدې. هغه وايي چې د سره صليب کسانو د امريکايانو نه پوښتنه وکړه چې **IS this door Purposely**

closed يعني ايا دا دروازه د خه خاص مقصد له پاره عمداً بنده ده؟
د امريکايانو ځواب Yes (بلي) و.

ابو احمد المغربي وايي چې دهغه دگروپ په کسانو کې يې باگرام ته د زورولو په وخت کې يوبندی ته په سترگه لغته ورکړه اوسترگه او مخ يې ورته شين کړ. هغه وايي چې دلغتي ورکولو په وخت يو امريکايي عسکر بل ته وويل : ته وگوره چې وړو کي عرب ته په سر لغته ورکول څنگه خوند کوي؟!

باگرام کې زما د اخري تحقيق نه وروسته مونږ دوه درې ورځې پاتې شو. د مسلم دوست صاحب سره هم مختلف تحقيقونه وشول باگرام ته درارسېدونو دوه ورځې وروسته يې مسلم دوست صاحب مانه ډېر لرې خانه کې واچوه، دهغه د تحقيق ترجماني مختلفو ترجمانانو کوله چې يو هم په کې د طالبانو د بهرنيو چارو د وزارت د تشریفاتو د شعبي مسؤل و چې محمد قاسم حلیمي نومېده. دمصر داظهر د پوهنتون نه فارغ و او په ډېرو ژبو پوهېده هغه هم د مسلم دوست صاحب ترجماني کوله او يو ځل يې زه هم هغې خونې ته چې په دوهم چت کې وه اود مستنطقينو دخونې ترڅنگ وه ور وړم. هلته حلیمي صاحب او يو بل عرب چې وروسته معلوم شو چې ایمن نومېږي دواړه ناست وو. خونه کې گرمه بخاری ایسې وه اوزما ايله غوږونه بڼه تاوده شوو. حلیمي صاحب ماته وويل چې ته هم دهغه مولوي صاحب ورور يې چې د مدرسو اشراف کوي؟ ما وويل چې کوم مولوي صاحب؟ نو هغه د مسلم دوست صاحب نوم واخيست، مایه اثبات کې ځواب ورکړ او هغه دگرم آبدان نه راته

دچای جوړولو ست وکړ. دغه ټول وخت به درې دقیقې وې او هغه چې د تورو چایو یوه پوښی په گیلانس کې کېښوده او گرمې اوبه یې پرې واچولې عسکر راغی زه یې دمت نه ونيولم او بېرته یې لاندې یخ اجتماعي محبس ته بوتلم. معلومه شوه چې زه یې فقط دغه دوو کسانو ته وربښودلم چې که مهم سړی یم چې غم مې وخوري. حلیمي صاحب په ترجمانی کې د مسلم دوست صاحب په شمول د ډېرو خلکو سره کومک هم کړی اود بز اود باز کیسه هم دهغه په ذریعه حل شوې وه اوس قلم مسلم دوست صاحب ته ورکوم.

د قندهار په لور

عربان یې مونږ نه مخکې یوه شپه د زندان د خانونه وايستل، د دالېز په منځ کې یې کتار په زنگنو کېښول، توري کخوري یې سرونوته ورواغوستي، لا سونه یې شاته وروترل او پښې یې هم وروترلې. بیا یې په یوه لوی پېرمزي چې پوځي رنگ یې و. یو دبل پسې دمتونه وترل بیا د ډېر انتظار نه وروسته داټول کتار پاڅول شو او په تنگو تنگو قدمونو وايستل شو مونږ پوه نه شوو چې هغوی چېرته بوتلل شول؟

ديارلس ورځې وروسته په ۱۲۱۱ ۱۲۰۰ م یې یوه شپه مونږ پاتې لس دولس کسان هم دالېزته وايستلو، لا سونه یې شاته کلک راوترل پښو کې یې زولني راواچولې، سرونوته یې توري کخوري راواغوستي سترگې او غوږونه یې کلک راوترل او دمخکنيو عربانو په ډول یې کتار په زنگنو کېښول چې سرونه او ملاگانې مو منحني شکل کړې وې. خو ساعته انتظار مو وکړ، بیا یوه بنځه

راغله بپرته يي داغزنو سيمانو خانو ته وردننه كړو او خپلو منځوكي يي وويل چې هوا خرابه ده دورو الوتكو دالوتو وړنه ده اولويه الوتكه راونه رسېده. سبا شپي ته بيا په همغه پروني ډول وايستل شوو ، وترل شوو او بيا په يوه پري او يو كتار كې يودبل پسې ترل شوي روان كړاي شوو ، داخل هم دالوتكي په زمكه په همغه ډول لكه چې پېښورنه باگرام ته راغلوو ، كښېنول او وترل شوو او الوتكه ديوه نامعلوم پړاو په لور والوته . ځينو بنديانو گومان كړي و چې گوانته نامو ته وړل كېږو خو زما په زړه كې الله تعالي دا غوټه كړي وه چې قندهار ته وړل كېږو ؛ هماغه وو چې دخو شېبونه وروسته دقندهار په هوايي ډگر كې الوتكه ښكته شوه او كښېناسته. په هماغه ډول سختي يي ښكته كړو ؛ دشپي په تياره او دژمي په سخته يخني كې ، په ترل شويو سترگو ، او زولانه شويو لاسونو او پښويي دښكو دپاسه پرمخه واچولو. دوه درې ساعته همدغسې پراته وواو هيڅ حركت ته يي نه پرېښودلو بيا يي يو يو په دوه امريكايي عسكروله متو څخه ونيولو ، پايي خولو او وهل شويو تجيرونو ته يي دننه كړو ، هلته يي په ډېر تشدد په زمكه وايشتو او دباگرام جامې (گډ كميس او پتلون) يي په قيچي گانو راڅخه قيچي كړي ، لغړ يي اودرولو او يوه ډاكټره راغله زمونږ طبي معاينه يي وكړه اونارينه عورت باندي يي راته گوتي ووهلې .

بيا يي همداسې برينه بوتللو ، گيرې ، سرونه او وروځي يي په زور او تشدد راوخريل. زمونږ لاسونه او پښې ترلي وو سرمو واراوه راواراوه خوهيڅ مو له وسه پوره نه وو ، دانو دزدان په ټوله موده كې

ترتولو لوی روحی فشار و. که دگیری دهرتار په های یې یو یو ځل وژلي وای نو دامونږ لپاره ډېره آسانه وه. او هغوی په دې پوهېدل. دگیری و خریل هم په ډېر وحشي انداز کې وو ماشین ته به یې ښه زور ورکاوه چې پوستکي یې هم راوگرول نیمې نیمې وروځې یې هم راوخریلې اودسراوگیری ځینې برخې یې گنجی گنجی پرېښودې چې ډېر بد برېښېدل. داټول یې قصداً او عمداً ددې لپاره کول چې مونږ وځوروي، خفه مو کړي او روحی فشار راباندې راوړي. هغوی په دې پوهېدل چې دا کار زمونږ ددین، عنعناتو، ننگ او غیرت سره لویې دي. اودالاشه چې دانسانیت او بشریت خلاف دی بلکه دحيواناتو سره هم څوک په دې ډول تشدد نه کوي ...

بیا یې همداسې لغړ او برینډ بوتللو، عکسونه یې زمونږ واخیستل، بیا یې توري کڅوړې راپه سرکړې، سترگې یې راوترلې او همداسې ترلې سترگې اولغړ یې په زنجیرونو کې بوتلو، یوه محقق ته یې اودرولو اوپه ولاړه یې راڅخه تحقیق پیل کړ. یو بی ننگه افغان چې فارسي ژبی و اوپښتو یې لږه لږه زده کړې وه په ماته ژبه یې راته دملنډو په توگه وویل چې: بیا افغانستان کې اوسېږې؟ ماورته وویل چې: هو افغانستان زما وطن دی او ستادپلار او ستا دبادارانو شخصي ملکیت نه دی چې ته ماترې منع کړې. بیا امریکایي راته وویل چې: کله تسلیم شوی یې؟ ماورته وویل چې: زه تسلیم شوی نه یم بلکه په پېښور کې په خپل کور کې پنجابي استخباراتو: (آی ایس آی) نیولی یم اوپه تاسو یې خرڅ کړی یم. دنوم، پلار نوم، های .... په پوښتنو سر بېره یې داهم وویل، چې:

بندی لږ او په سر کڅوړه روان دی یو امریکایي عسکر سپی ور وشکي کوي او بل لږته ور کړې ده
دا ده دیمو کراسي او دادی بشري حقوق!!!

بندی لڼر او په سر کڅوړه روان دی یو امریکایي عسکر سپی وړ وشکي کوي او بل لغته وړ کړې ده
دا ده دیمو کراسي او دادی بشري حقوق!!!

امريکايان بشري حقوق دي ته وايي

په وحشي ډول د بنديانو سروونه، ږيري او وروځي خړپيل كېږي

طالبانو کي دي څه دنده درلوده؟ ماورته وويل چي ماطالبانو کي کارنه دي کړي. ترجمان پرته له دي چي امريکايي ورته ووايي. رابرگ شو اوراته ويي ويل چي ريښتيا ووايه. ماورته وويل: زه ريښتيا وایم اوتاغوندي ددرواغو دزده کړي کورس مي نه دي لوستي.....

بيا يو امريکايي عسکر دښي تخرگ لاندې لاس رادننه کړ، په ملايي کېښود اوبل دکين لورنه همداسې وکړل. په سريي راته زور وکړ په ټيټه ملا، ترلوسترگو، ترلولاسونو او پښويي روان کړو په لار کي خټي هم وي عسکريه په وچه اومونږي په خټو کي بېولو؛ تردي چي څه وخت وروسته دکندو کپرو لارو څخه تېر شوو يو ځای کي يي پرمخه څمولم لاسونه اوپښي يي راخلاص کړل خو کلک يي نيولي وم دسرته يي راته کڅوړه لري کړه خوراته ويل يي چي خوڅېرې به نه هغوي ډېر په بيره مخ په شاووتل او داغزن سيم دروازه يي راپسي وتر له بيایي دباندې نه راغږ کړ چي پاڅه! زه پاڅېدم، دوه کمپلي يي راواچولي او دکويت دروضتین يو بوتل اوبه يي راکړي. ماچي اخوا دېخوا وليدل گردچاپېره داغزنو سيمانو خوپوريزه، څو غبرگه بنديزونه راتاو وو، منح منح کي لاري وي اودلرگيو نه يي څپرگي غوندي جوړ کړي وو چي لاندې يي هم دلرگي تختي وي اودپاسه يي ترپالونه پرې اچولي وو. دانوترپالي لويي څمپي وي خو غاړي يي ورتاوي کړي وي اوگرد چاپېره ټولي څمپي ښکارېدي، چي گورم په خواکي څپرگي کي مي څو بنديان ويده دي زه يي جلاپه يوه څپرگي کي واچولم، استاذ بدر يي له مالري دنورو بنديانو سره په يوه څپرگي کي واچاوه او حاجي ولي

محمد يي ددوه نورو بنديانو سره ماته مخامخ کين لاس ته په يوه
خپرگي کې واچاوه .

دانو دقندهار دهوايي ډگر په خوا کې نوي امريکايي موقت زندان
و. ګردچاپېره ترې دخټو دېوال و چې تقريبا څه کم دوه متره لوړو ،
بيا ددېوال سره نږدې اودهري څمې چاپېره داغزنو سيمانو ديوالونه
او بنديزونه وو . اودازمونږ دچاپېريال عادي اغزن سيمان نه وو بلکه
امريکايي ځانگړي پېرسيمان وو چې په دواړو خواوو کې يې تېره تېره
چاقوگي لرل او په دا يروي شکل کړې کړې غځېدلي وو . دهوايي ډگر
الوتکې چې کښېناستي او الوتې بڼه په ډاگه ښکارېدې چې اکثره
دوه څرخه او يو څرخه څرخکې اونورې پوځي الوتکې وې چې
دکښېناستو او الوتوپه وخت کې به يې ټول گردونه اودورې په مونږ
راتلې . کله کله به يې په الوتکوپوځي تمرينونه هم کول لکه په هوا کې
اودرول ، په يو پري کې يولوی بلر رابنکته کول اوداسې نور ...
دکمپ ګرد چاپېره دلرگيو لوړې لوړې مورچې وې چې مسلح عسکر
په کې وو اودورينونه هم ورسره وو . مونږ چې کله په خپرگيو کې
واچول شوو نو شپه لږه پاتې وه . لمونځ مو وکړ اودسبا په انتظار
کښېناستوو دژمي سخت ساړه وو . کله چې سباشو لمونځ مو وکړ او
بيا چې ورو ، ورو رڼا خپره شوه زما په خوا کې بنديان مې وپېژندل .
هغوی هغه عرب بنديان وو چې باگرام کې ماسره يوځای وو .
دخپرگيو ترمنځ لارو کې مسلح عسکر ګرځېدل . اګر چې ددوه
خپرگيو ترمنځ خبرې بندي وې خوڅارونکي عسکر چې کله شاګړه

مادخواکې خپرکي دبنديانونه پوښتنه وکړه چې دا قندهار دی ؟
هغوی وویل چې هو .

له درې نیمومیاشتو وروسته لمر

لکه مخکې موچې وویل دپاکستان دآی ایس آی په خصوصي پټ زندان کې مو په تنگو زیمجنو کوټو کې درې میاشتي داسې تېرې کړې چې دشیپې اوورخ معلومات راته نه کېده اولمر مو هیڅ ونه لیده . بیا مو پنځلس ورځې دباگرام امریکایي زندان کې هم داسې تېرې کړې چې لمر مو په کې ونه لیده کله چې قندهار ته ورسېدو نو دټولو ستونزو او کړاوونو سره سره چې کله سباشو ، رڼا خپره شوه اولمر راوخوت نو دخپمې نه گردچاپېره اوداغزن سیم دلورو بندیزونو نه دننه لږه فاصله وه چې بندي په کې گرځېدای شو په لومړۍ ورځ مو دلته په خاورو کمپل واچوله اوپیتاوي ته مو کړی ورځ د لمر دورانگو څخه خوند واخیست ، لمر هم مونږ ته خپله غېږه پرانستې وه ځکه چې له نېکه مرغه اسمان شین ؤ . په لومړۍ ورځ یې یوځل تحقیق ته بوتلم یودتورو وېښتانو او تورو سترگو والاخوان محقق ؤ اوپه ډاگه معلومه چې امریکایي نه ؤ فارسي یې هم زده وه په زولنو او زنځیرونو کې په یوه وره خېمه کې کښېنول شوم دسرته یې زما کڅوړه لرې کړه چې گورم مخامخ راته په چوکۍ یو ځوان محقق ناست دی ماته یې وویل چې زه فرانسوي یم او فارسي مې زده کړې ده ؛ دزرو پوښتنو په تکرار سر بېره یې راته وویل چې تاسره چې ورورنیول شوی ؤ هغه چېرته دی ؟ ماورته وویل چې داپوښتنه خوزه

له تا کوم ځکه چې هغه تاسو سره دی ، هغه راته وویل چې هو هغه مونږ سره دی او همدلته دی بیا یې وویل : زه باور لرم چې تاسو دواړه ورونه ریښتیا وایئ زه به خپل نظر ستاسو په دوسیه کې ولیکم نور وړاندې نه پوهېږم چې څه به کېږي ځکه چې پرېکړې نور خلک کوي .

په دې ترتیب بیا بیا تحقیق ته غوښتل کېدوله دوه و پرتله د انور ټول محققین امریکایان وو . په هغه لومړي فرانسوي نمامحقق سر بېره یو بل پېرپوزی غنم رنگه تور بخن محقق و چې پېرې پېرې شونډې یې وې او پنجابی معلومه بیا وروسته په گوانته نامو کې ماولیده او هلته یې اردو راسره وویله . ډېر بدسلوک یې کاوه دقندهار دمحققینو دتحقیق پوښتنې څه هماغه مخکنی تکرار ېدې خوځینې نورې پوښتنې یې داوې :

— آیاته کوم بهرني هېواد ته تللی یې ؟

— هو پاکستان کې مهاجریم او سعودي عربستان ته تللی یم حج مې کړی دی .

— آیا ستاورور (استاذ بدر الزمان) کوم بهرني هېواد یا امریکاته سفر کړی دی ؟

— نه .

— ولې نه ته یې پتوې خامخا تللی دی .

— داناسمه ده تاسره څه دلیل دی ؟

— آیاتاسو تلیفون درلود ؟

— هو زمونږ په کرایي کور کې عادي تلیفون لگېدلی دی .

— نومره يې څه ده ؟

— نومره مې ورته وويله .

— آيا تاسره موبایل يا سټيلايټ ټليفون و ؟

— نه .

— خامخاو .

— دا خبره ناسمه ده که ماسره دا ډول ټليفون واي نو مابه هرو مرو

درته ويلي واي دټليفون لرل كوم جرم نه دی .

— تشدد يې وکړ چغې يې ووهلې او ټينگار يې وکړ چې زرکوه

ووايه چې ستا دستيلايټ دټليفون نمره څو وه ؟

— کله يې چې ډېر ټينگ کړم ماورته وويل چې وليکه ! قلم او

کاغذ يې راواخيستل او ډېرپه مينه ، خوشۍ او په بيره يې راته وويل

چې وايه .

— زما دستيلايټ دټليفون نمبر دی : زيرو ، زيرو ، زيرو ، ون ، ون ،

ون ، ټو ، ټو ، ټو ، تري ، تري ، تري ، او فورته چې ورسېدلم نو

ليکل يې بس کړل پوه شو اوراته ويې ويل چې په مونږ ملنډې وهي ؟

— تاسو مې دې کار ته مجبوروي تاسو خپله ريښتيانه وايئ نو نور

خلک هم درته درواغجن ښکاري .

ما خودرته وويل چې سټيلايټ فون نه لرم خو ته مې نه پرېږدي

اوتشدد او ټينگار کوي !!!

— آيا ستاورورسره موبایل يا سټيلايټ ټليفون و ؟

— هو موبایل و خو سټيلايټ نه و .

— ولي نه ستيلايٽ ٽيليفون خامخا ورسره و خوته مونڙ ته حال نه وائي .
— نه و .

— ته دخيل ورونه هسي ڪلڪه دفاع ڪوي ڪيڏاي شي چي
ستيلايٽ ٽيليفون هم ورسره و اوامريڪاته يي سفر هم ڪري وي خوته
به خبرنه يي .

— زه بنه خبريم زما ورون ماسره په يوه ڪور ڪي وروڪي رالوي شوي
دي هغه نه امريڪاته سفر ڪري دي اونه ورسره ستيلايٽ ٽيليفون و .
— ته اوستا ورون په يوه ڪور ڪي اوسيدئ ؟ .

— هو .

— ڊڪور نقشه څرنگه وه ستا ڪوته چيرته اودهغه چيرته وه ؟ .
— اگر چي زه په نقشه نه پوهيم خويه دي ڊول وه (نقشه مي ورته
جوڙه ڪره اود ڪوتو ڄايونه مي وروبنودل) .

— آيا ستا اوستا ورون په منح ڪي ڪله اختلاف راڻي ؟ .

— هو .

— په آخر ڪي ڪوم يو گتندوي وي ؟ .

— ڪله هغه اوڪله ن .

— زه هم دخيلو ورونو سره همداسي يم .

يوه سورمخي اوسپين سترگي محقق په سخته يخه هوا ڪي په
زخمي زنگنواو درولم لاسونه يي راباندي پورته ڪرل بيا ڊپروخت
وروسته يي په زمڪه پر مخه حملولم اوپه شاراته اودرپده بيا يي

راپاخولم پښې لاسونه مې ترلې وو په خوله يې راته لاس کېښود . چې
 خواب ورنه کړم اوپه ولاړه يې په يوه غوږ کې راته په چغو او کړيکو
 ډېرې سختې اوپوچې کنځلې کولې اوپه بل غوږ يو فارسيوان ترجمان
 په ماته پښتو ترجمه کولې خو ترجمان دهغه نه يوپه دوه زور کاوه
 اودومره سخت زور يې کاوه چې ماته وېره پيدا شوه چې له ډېره زوره
 يې باد پرې نه شي!! . اوداددې له پاره چې خپل ځان وفادار غلام
 وښيي او خپل امريکايي بادار خوشحاله کړي !

دډېرو کنځلونه وروسته يې يوبل امريکايي له خېمې راوغوښت
 هغه پوځي چمپر دباندي وايست بياراننه واته اوراته ويې ويل چې : ته
 پوهېږې چې زه څوک يم ؟ .

— نه نه دې پېژنم .

— زه يو امريکايي يم اوزما خور دنيو يارک په برجونوکې دستمبر
 ديوولسمې په انتحاري حمله کې وژل شوې ده تاسو زمونږ برجونه
 ړنگ کړي دي ، امريکايان مو وژلي دي ، اسامه ته مو پناور کړې ده ،
 خارجيان مو ساتلي دي ...

— داچې ستاسو برجونه ړنگ شوي دي نو ړنگوونکي يې معلوم
 دي مونږ نه دي ړنگ کړي اوداچې ستاخوږ په کې وژل شوې ده
 نودابنه نه دي شوي په کار داوه چې ته په کې وژل شوی وای ...

— ښه داهم لاوايې ؟ ويې وهلم اودغوسې نه نورهم دډېرسور والي
 نه تک تور شو .

— آيا ته خبر يې چې له تاوړوسته ستاپه کور څه شوي دي ؟
 غوښتل يې چې ماسره اندېښنه پيداشي .

— نه زه نه يم خبر .

— خبر به شي .

— ستا کورته اوس څوک ډوډۍ ورکوي ؟!

مخکې هم الله تعالی ورکوله او اوس اوبيا به يي هم ورکوي .

سړيې د تمسخر په ډول و خوځاوه او ويې ويل چې ستا بچي به

اوس له ولرې مړه شي اوته به مونږ سره په جبل کې مړشي .

يوه محقق يوه ورځ راته وويل چې تاسو کره وسله وه اوته منکر

يې .

— نه دا خبره درواغ ده له دوه تمانچوپرته هيڅ وسله نه وه .

— ستاسو کور کې وسله وه ستاورور بدرالزمان اعتراف وکړ او مونږ

ته يې ټول حالونه وويل خوته منکر يې هغه به کورته لارشي اوته به يو

لري جبل (گوانتنامو) ته لارشي هلته به دې دداسې خلکوسره گوزاره

شي چې په ژبه به يې نه پوهېږي او ډېره سختي به درسره کوي . بيا به

خپله اعتراف وکړي .

— دا خبره درواغ ده زمونږ کور کې وسله نه وه اوزما ورور په

درواغو اعتراف نه کوي .

— رابړگ شو او په چغو يې وويل چې آيازه درته درواغ وایم ؟!

— هو ته درواغ وايي هغه دا اعتراف نه دی کړی .

— له چوکۍ پاڅېده له ډېرې غوسې تاوراتاوشو دای ایس ای

دگوداگانو دجماعة الدعوه دمخکنیو ذکر شویو درواغجنو

ددرواغو راپوريې راواخيست او ويې ويل چې دادي مونږ سره لست او گواهان دي چې تاسو سره په کور کې وسله وه اوته منکريې؟! .

— که وه نو ستاسو پاکستاني دآي ايس آي گوداگيانو څرنگه پيدانه کړه هغوی خو زمونږ کورټول ولتياوه او دنوک په کچ ځای يې هم بې لټولو پرې نه بنود؟ .

— ستاسو په کور کې ددغه لست ټوله وسله وه خوته درواغ وايې .

— دې لست کې کومه وسله ده؟ .

— راکټ لانچر ، هاوان ، پيکا ، زيگاويک ، دهشکه ، مينونه ،

گرنبټونه اونوري درندي اوسپکې وسلې ...

— داخو ډېر مختصر لست دی زمونږ په کور کې دوه ډوله وسلې

نوري هم وي .

— کومې؟ .

— بم غورځونکي الوتکې او ټينکونه .

— ته بيا بيا په مونږ ملنډې وهي .

— ملنډې خو په تاسو هغه چاوهلې دي چې دغه لست يې درکړی

دی مونږ دپېښور ښار په حدودو کې په دې وسله څه کول؟ .

— امریکايانو سره جنگ .

— پښتو کې يو متل دی وايي چې باران په تيرا وشو او خره يې دلږه

مورې نه يورل ! عجيبه خبره ده چې امریکايان افغانستان ته راتلل

اووسلې مونږ په پېښور کې په خپل کور کې اېښودلې؟! بيا يې راته

يو ځوان ځورونه (عکسونه) وښودل چې يو يې ديوي لويې پخې کلا

په ډول و چي لويه دروازه يې وه د پاسه پرې اغزن سيمان او برېښنايي
مزي غځېدلي وو او يويې يو کت وچې بندي په کې بند په بند ترلي
و... په پته خوله يې راوښودل اوڅه يې ونه ويل .

— ما خودغه ځای نه دی ليدلی ستاسو څه مطلب دی ؟ .

— زه هم پوهېږم چې تانه دی ليدلی خو که سمه خبره ونه کړې او
اعتراف ونه کړې نودغه ځای ته به دې ولېږو دادامريکايوسخت جېل
دی اودلته سخت تعذيبونه دي اعتراف وکړه که نه نو دغه ځای ته به
دې ولېږو .

— دڅه شي اعتراف ؟ .

— هغه هم نه پوهېده چې دڅه شي اعتراف خونور څه يې چې ونه
موندل نو ويې ويل :

— ددې چې تاسو کره کومه اوڅومره وسله وه او څه شوه ؟ .

— ډېر يې چې راتنگ کړم ماته زياته غوسه راغله اوورته ومې ويل
چې هوماسره دوه ډوله وسله په کور کې وه اودلته مې هم له ځانه سره
راوړې ده .

— کومه ؟ (په ډېره حيرانتيا) ! .

— ماسره يو ميزايل اودوه بمونه وو چې اوس هم راسره شته .

— په ډېره وارخطايي او حيرانتيا : کوم دي ؟ .

— ترجمان پوه کړ چې زماڅه مقصد دی ...

— په ناڅاپي توگه يې بې ارادې سخت وخنډل له ډېرې خندا نږدې
وو چې له چوکۍ سره شاته وغورځېږي . زماپه غوسه پوه شو او له

خبري يي ٽوڪه جوڙه ڪرڻ لڳو ڏياندي يوه بنڃينه عسڪره وه هغه
يي راوغوبنته اوورته ويي ويل چي ڏياندي داسي وايي ..

بي شرمي عسڪري ته يي خونڊ ورڪر اوماته يي ڇه وويل چي
ترجمان په سوچ ڪي شو اوبيايي وويل : ڏايوه جمله وايي او مفهوم
يي ڏادي چي : په دغه ميزايل زما مورچه ووله .

— ماورته هيڻ ڄاواب ورنه ڪر .

سباته بياتحقيق ته وغبنتل شوم محقق بدل و اووضعه يي هم
بدله وه ڊپري نرمي خبري اوبنه سلوڪ يي ڪاوه ...

ڊامريڪي محققينو همداڪار و چي ڪله نرمه اوڪله گرمه يوبه
سختي ڪوله اوبل به نرمي... له هري وسپلي يي ڪاراخيسته
اوکوبشني يي ڪاوه چي له بندي اعتراف واخلي اوتروسه زيات
معلومات لاسته راوري . پروني سختي يي وغبنتله او ويي ويل چي
هغه بنه نه دي ڪري اوبيا يي وويل :

— دورور سره دي ليدلي دي ؟.

— نه .

— ڊاڊره سخته نه ده ؟.

— هرڇه چي وي ستاسوله لاسه دي .

— غواڙي چي دخيل ورورسره وگوري ؟.

— هو .

— له لڙ ڇنڊوروسته زما ورور بدر الزمان په زولنوڪي ٽرل شوي
راوستل شو ، زه دتحقيق خيمه ڪي په چوڪي ناست وم هغه يي

دخمي په دروازه کې اودراوه محقق ورسره ولاړو راته يې وويل چې ورور دې دادی ماچې ورته وکتل، بېخي راته بدل بنکاره شو چې بڼه ورته متوجه شوم ومې پېژنده، مانه خو خپل مخ پناو چې زه به دخپل ورور په سترگو کې څنگه بنکاره شوی يم؟ اودهغه پټ انفعال به څه و؟ خوماچې دهغه مخکنی دمبار کې گيرې سره له وقاره ډک مخ ليدلی و او اوس مې خريلي گيره وليده چې مخ يې بېخي وړوکی و خوار شوی هم و اودغمونو، اندېښنو او کړاوونوله لاسه يې رنگ هم تور اووښتی و... زه په دغه حالت کې دخپل ورور په ليدلو ډير زيات خواشینی شوم. وبوگنېدم، زړه ته مې سخت درد او ټکان ورسېد.

ددغه غمجنې شېبې اودهغه دغمجن مخ زېښلی او مراوی انځور زما په سترگو کې تراوسه پاتې دی اوزما په زړه کې يې داسې داغ او ټپ جوړ کړی دی چې تر عمره به يې سوی اودرد محسوسوم...

مادخپل ورور استاذ بدر په مخ کې يوه جعلي غوندي موسکا ددې لپاره وکړه چې هغه زما په درد پوه نه شي. همدومره خبرې موسره وکړې چې سترې مه شي څنگه يې؟ زه الحمدلله بڼه يم. نوريې نه هغه کښېناستلو ته پرېښود اونه يې دواړه زياتو خبروته سره پرېښودو هغه عسکرو سمدستي بېرته ستون او پنا کړ.

ماسره محقق کښېناست ماورته وويل چې! تاسو خو دبشري حقوقو، ديموکراسۍ، ازادۍ اوداسې نور... شعارونه زوتوی، دلته خو بشري حقوق، بېخي ترېښولاندې دي، تاسو خو مونږ سره له حيواناتو هم بتر سلوک کوئ... داوولې؟ هغه وويل: په لويو جنگونو، دولتي امورو اودبيري اقدامونو کې همداسې کېږي. کله

کله بي گونا هم دگونا هگارو سره خورول کېږي ، زه به ستاسو په هکله واشنگتن ته وليکم چې دا دواړه وروڼه بي گونا دي بايد خوشي شي . خو وعده در سره نه شم کولای اونه پوهېږم چې راتلونکي کې څه پېښېږي ؟ .

عسکرو ته يې حواله کړم او په گنگس حالت کې يې څپرکي ته ستون کړم .

دقندهار په څپرکي کې زما ملگري

دقندهار په زندان کې ديو اڅبتوب له ورځو وروسته زه دروغتون دخېمې له وره سره نږدې څپرکي کې واچول شوم استاذ له ماڅخه لرې اود هوايي ډگر دخټو دېوال ته نږدې و . ماسره لومړی حاجي صاحب ولي محمد صراف و چې دپېښور اوباکرام په زندان کې هم راسره نږدې ، خو جلاو او قندهار کې مويه يوه څپرکي کې سره گوزاره شوه . هغه ډېر ښه سپری و او په همدغه څپرکي کې مونږ يوبل سره وپېژندل بل دایران يو چرسې شيعه و چې عبدالمجيد نومېده هغه امريکايي محققينو ته ويل چې زه افغانستان ته دمخدرا تودرانيولو له پاره راغلی وم خومونږ ته يې ويل چې زه دایران حکومت دجاسوسی له پاره رالېږلی وم ، دقندهار په ښار کې ديوه نانباي سره اوسېدم کېمره اونور سامان مې هم دهغه سره ايښی دی ... ډير احمق او لاوبالي سپری و چې وروسته يې بيا په گوانته نامو کې صليب هم په غاړه کې څوړند کړ ، امريکايانو ته يې جاسوسي هم کوله او په ډېرو خلکو يې ددرواغو تورونه هم لگولي وو . يوه ورځ يې ديوه ازبک

عبدالله فاريابي سره دمخالفت له امله دښمني په يوه ټوټه خپل لاسونه وگرول لږ لږ ويني شول اوبيايي امريکايي پوځي ته وويل چې داکار راباندي عبدالله وکړ، دڅپرکي ټولو بنديانو او دهغه دلاسونو کړبنو ددې گواهي وکړه چې هغه درواغ وايي نو له همدې امله عبدالله دسزانه وژغورل شو. خو ورځې مونږ درې واړه سره وو بيا دمزارشريف قاري صاحب فضل الرحمن اوداندخوي نورالله صاحب هم زمونږ دڅپرکي ملگري شول. دواړه دډېروښو اخلاقو څښتنان وو په ځانگړي توگه زما اودنور الله صاحب ترمنځ ډېره مينه پيداشوه. خبرې اودخپل ژوند ځيني کيسې به مو سره کولې او وروسته بيا دگوانته نامو په اخري ورځو کې موداملگري او مينه ډېره غښتلې شوه. نورالله صاحب ډېر لائق، پرهېزگار اودښو صفاتو څښتن او دملگري وړانسان و.

زما دڅپرکي نور ملگري دپکتيکامولوي محمد صديق، دارزگان دديراوت نورالله. چې دطالبانو دمشر ملامحمد عمر صاحب باجه هم و. دديراوت حاجي نظر محمد، دخوست حاجي خان زمان، دپکتياقاري عصمت الله، دارزگان حاجي امان الله دفارياب عبدالله ازبک عربيانو کې عبدالخالق يمني، محمد حمادي يمني، سلمان يمني، وليد يمني، صالح يمني، سعيد جزائري، عبدالله کردي اودکوزې پښتو نخوا طارق وو.

دقندهار وضعیت

په قندهار کې هم انساني معيارونه او بشري حقوق ترپښو لاندې شوي وو ديو تريال لاندې چې دخو لرگيو دپاسه خپور و. ترشلو پورې

بنديان اوسېدل کله به چې باران و نو ډننه ورېده او په باران کې به ټول بنديان ولاړ وو، دناستې ځای به نه و. داتريالونه په اصل کې خېمې وې خودغاړو پټې يې پورته ورنغاړلې وې نو ځکه يواځې دچت تريال پاتې و او گرد چاپېره هيڅ نه وو. باران کې به دخېمې نغاړل شويو برخوکې اوبه جمع شوې خېمې به راڅخېدې او چې اسمان به شين شوهم خو ورځې به همداسې څخېدلې. دا اجازه نه وه چې پټې راخلاصې شي او اوبه ترې لرې شي. دډېر شکايت نه وروسته بنديان يو خواته شاګړي په زنگنونو اودرول شول ، بيا عسکرانته وتل او دخېمو دغاړو هغه برخې يې په چاقوانو څيرې کړې چې اوبه په کې جمع شوې وې .

سخت بادونه لګېدل او ټولې شګې او خاورې په مونږ راتلې ، نه داوداسه اوبه وې اونه دمخ لاسونو پرېمينځلو ، څيرن خچن دلپونيو غونډې اوسيدو. ديوه تريال لاندې ددرې کسانو څخه زياتو خپلو منځو کې خبره نه شوه کولای ، خواکې خېمه کې چې يو اغزن سيم يې ترمنځ و او يو تريله به مو سره ليدل يو تريله خبرې منع وې ، که په چابه هسې شک هم و شو چې دبلي خېمې خلکو سره ياددرې کسانونه زيات سره خبره کوي نو هغه به دخپرګي مخکې په خاورواو کاڼو کې په زنگنونو اودرول شو اولاسونه به يې په سرکېښودل، يو ساعت يادوه ساعته به دغسې لمرته ولاړو ، ددرې کسانو نه زيات دخپرګي گردچاپېره خالي ځای کې نه شوگرځېدای او که دريونه به زيات وو نوټول به په زنگنو ودرولو جزايي شوو. کله کله به عسکرو بې موجه بنديان جزايي کول ، هيڅ قانون نه و اوقانون دهرعسکر په

خپل لاس کي و. په نيمه شپه کي به په لسگونو عسکريه منډو منډو راغلل او ديوې خېمې نه به گرد چاپېره او دريدل، چغې اوسوري به يې وهلي چې پاڅېرې پاڅېرې سپي به هم ورسره وو. هغو به سخت سخت غپل. بنديان به يې له خوبه راويښ کړل د خېمې يوې خواته به ټول په سپېرو خاورو او کاهو کي پرمخه ځملاستل، سرونه به يې ټيټ نيولي وو لاسونه به يې شاته وو بيا به گرد چاپېره او مخې ته مسلح عسکر او دريدل او نور به خېمې ته دلتهون په بانه ورننوتل کمپلي به يې اخوادېخوا په خاورو کي وغورځولي او قرآنونه به يې په خاورو کي اخوادېخوا گوزار کړل، ټول ځايونه به يې تلاشي کړل، که چاسره به دخوراک يو ناخيز او معمولي شي هم پيداشو نو د خېمې ټول بنديان به جزايي په زنگنونو او درول شول. د تلاشي په وخت به يې يو يو اول په ولاړه ولټاوه بيا به يې په خاورو کي راځملاوه اړخ په اړخ به يې واراوه تردې چې په عورت به يې هم ورته گوتې ووهلي بيا به يې ټول ځملولي پرېښودل او ورته ويل به يې چې ونه خوځېرې. عسکر به له وېرې په شاشاتللو ووتل، دروازه به يې قلف کړه، بيا به يې اواز وکړ چې پاڅېرې. بنديان به خړپړ په خاورو کي سپېره مخونه راپاڅېدل قرآنونه به يې راټول کړل او ځانونه به يې وځنډل. بيا به يې کمپلي له خاورو راپورته کړې وېه يې ځنډلې او د الله په هيله به ځملاستل. زه دروغتون د خېمې سره لنډ دناروغانو او ټپيانو په خېمه کي پروت وم نو زموږ دغه ډول تلاشي ترنورو لږه وه. که چا به د پاڅېدو په وخت کي لږ ځنډ وکړ هغه به بيا جزايي کېده يوه شپه يو ناروغ د پاڅېدو په وخت کي لږ ځنډ وکړ يو بد اخلاقه عسکر و هغه

دخمي ټول بنديان په زنگنو کرل او چغې سوري يې جوړې کړې. بيا يې په بنديانو ملنډې وهل پيل کړل وروسته به يې کرل اوبيرته به يې په بيره په زنگنو کرل چې دې کار به شپه دوام وکړ ...

تحقيق ته به چې څوک غوښتل کېده نو عسکر به زنجیرونه په لاس راغلل، دروازي سره به يې دبندې نمبر واخيست ټول بنديان به دخمي شاته لارل هلته به ساکري په زنگونو اودريدل اولاسونه به يې په سرونو کېښودل؛ مخې ته به يې مسلح عسکر اودرېدل هغه دتحقيق بندي به دروازي ته لار هلته به پرمخه په خاورو کې ځملاست اولاسونه به يې شاته واړول، بيا به عسکر په ډېره بيره او وارخطايي سره راننول، يو به دبندې په ملا گونډې ولگولې اولاسونه به يې ورته ونيول بل به په پښو کېښناست. لاسونه به يې شاته په پولادي ولچکو وترل، پښو کې به يې ورته پولادي زولني واچولې اوتوره په خاورو کې کڅوړه به يې سرته ورواغوسته بيا به يې بندي راپاڅاوه يوې خواته يو او بلې خواته بل عسکر به يې دتخرگونو لاندې لاسونه ننه ايستل او په شابه يې ورته کېښودل، مټې به يې پورته خواته زور کولې او ملا به يې ښکته خواته. په سريه يې ورته دزمکې لورته زور کاوه، لکه درکوع په ډول به يې روان کړی و. سره له دې چې پښو کې به زولني وې او ددواړو پښو منځ کې زنجیرو چې بندي ازاد پل نه شو ايښودای، خوبيا به يې هم ټپل واهه او بيره به يې پرې کوله، ډېر ځله به بندي په زنگونو راپريواته او زنگونه به يې زخمي شول. په لاره به عسکرو په راتښکودلو، ټپل وهلو او وهلو ټيټه او ماته ملا روان کړی و. په لاره کې به څو ځايه بنديزونه وو، په

تاوو راتاوو کنډو کپرو لارو او ختوکې به يې دتحقيق خېمې ته ورساوه هلته به دمحقق بشکلې او دبندي په خاورو لرلې چوکۍ وه پرې به کښېنول شو او تحقيق به پيل شو ...

عسکر ډېر زيات بداخلاقه وو يو ضابط و چې حاضري به يې اخيستله ډېر متکبر انسان و بنديان به يې ټول په يو کتار کې اودرول بيا به يې ديوه يوه نمبر اخيست کله به يې په پېرتورتوش قلم دبندي په کميس شاته نمبر وليکه او کله مخامخ . کميس به ټول په نمبرو او خيرو تک تور شوی و . بنديانو ته به يې ويل چې ما کله له لرې وگورئ نويو کتار به اودرېږئ که چا به لرځند وکړ جزايي به پرزنګونو اودرول شو . بيا يې په کارتونو نمبرونه وليکل او ويل يې چې هريو کس به دحاضري په وخت کې غږ هم کوي اوداکارت به هم بنايي . دا ضابط به ډېر په تکبر روان و ، بنديانو ورته رامبوويل يو بل عسکر چې په لومړيو ورځو کې به يې سخت ژړل او ويل به يې چې زه امریکاته ځم بيا وروسته نفسياتي ناروغ شو بنديانو سره به يې سخته کينه کوله ، بې ځايه يې جزايي کول ، چغې سوري به يې وهلي او کنځلي به يې هم کولې . يوه ورځ يې يو ناروغ بندي ته وويل چې په زنګونو اودرېږه هغه نه شو اودریدای چغې سوري يې جوړې کړې ، بيا يې نور عسکر راوغوښتل ، بنديان يې يو خواته کړل او له ډېرې کينې نه يې عسکري جمپر او خولې دباندې کېښودل بيا دنورو عسکرو سره راننواته او دغوسې نه تک سور او تور اووښتی و ، بندي يې راځملاوه ، ويې واهه ، لاسونه پښې يې پرې زولانه کړل

، توره کڅوړه يې ورپه سر کره اوداوسپنيزو څادرونو گودام (انفرادي) ته يې په تېل وهلو ، رابنکلو او وهلو بوته .

دقندهار زندان کې دبنديانو خوراک

دقندهار امريکايي زندان کې دبنديانو دخوراک مهال وېش داسې و چې دسهار او ماښام له مخې هيڅ خوراک نه ودغرمې خوراک و او دماښام پرځای په نيمه شپه کې خوراک و. اودا ددې له پاره چې دخوراک په نامه بنديان له خوبه وباسي. نيمه شپه به بنديان ويده وو چغې به يې پرې جوړې کړې او خوراک به يې پرې تقسيم کړ. دخوراک نوعيت داو چې تيار عسکري خوراک و، په پلاستيکي کڅوړو کې بند و او پنځه شپږ کاله مخکې جوړ شوی و. دگرمولو کوم انتظام نه و همداسې يخ به يې راکاوه. يوه وچه کلچه يو وړوکی کېک ، پاپر، خودانې خوړې دانې يو وړوکی ډبي کې مميز ياممپلي ، يوه اوږدې ددوه گوتو په پلنوالي پلاستيکي لفافه کې دخنزير غوښه ، يوه لفافه کې کله دچرگ اوکله دغويي غوښه او وچ ککوړي. يوه اردني عيسايي ترجمان باگرام کې مونږ ته ويلې وو چې داوړه لفافه دخنزير غوښه ده اودانوره غوښه هم حلاله نه ده ځکه چې په اسلامي طريقه نه ده ذبح شوې، دا امريکايانو خپل فوځ ته تياره کړې ده دخوراک دغه ټوله کڅوړه يې (MRE) ايم آراي په نامه يادوله. کله کله په کې يوه کڅوړه مکروني (ميانچې) يالوبيان ، يادال هم وو. مونږ يې غوښې نه خوړې بيا وروسته دغه وچه بدله شوه او يوه بله کڅوړه وه چې دپاسه پرې حلال ليکل شوي وو هغې کې حلالې غوښې هم وې

نورسابه گان هم وو هغه به موبيا خوړل . څه وخت وروسته بيا په ماښام کې يوه افغاني ډوډۍ او دگډو وډو ترکاريو دډبليوهغه اوبه وي چې هغه اصلاً دډبلي دخلاصولو نه وروسته تويپري هغه به يې هم لري غوندي دهغه بوتلونو په بيخ کې راکولې چې مونږ به ترې اوبه څښلې وي اود ډېران دگوزارولو به وو، هغه به عسکرغوڅ کرل نور به يې وغورځاوه اوبېخ به يې پرېښوده په هغې کې به يې دغه دايشولو سبزيو زيرپخني اوبه راکولې چې ډوډۍ په کې چوکه کړو همدغه مات ډبلي به مو ساتل اوبې له مينځلو به مو هره ورځ په کې دغه اوبه راخيستي اوډوډۍ به مو ورسره خوړه . دخوراک پلاستيکي لفافو کې به چې دعسکروڅه خوبېدل هغه به يې ترې ستنول او دگرمولو يو ډول ماده وه په اوبو کې اچولوسره يې جوش کاوه چې دترکاري دگرمولو لپاره وه هغه به يې هم ترې لري کوله. يوه ورځ په تېر کې ديوه بندي په خوراک کې راغلي وه .

په سطلونو کې دانساني ضرورت رفع کول

دقندهار په بريندوخېمو کې دهرې خېمې سره يويادوه سطلونه دانساني ضرورت لپاره ايښي وو هر بندي به په همغې کښېناسته او يو څادر به يې له ځانه راتاواوه کله به چې سطلونه ډک شول نو دورځي يويا دوه ځل به يې دوه بنديان په زولنو کې را ايستل چې

پښې به يې ترلې او لاسونه به يې خلاص وو، مسلح عسکر به ترې وروسته روان وو هرې خېمې ته به اودريدل او دخېمې بنديانو به خپل ډک سطلونه داغزن سيم دمنځونو نه ورکول، هغوی به وړاندې وړل او يوه ماشين کې به يې اچول. عبدالسلام ضعيف صاحب باندې به يې اکثره دغه کار کاوه الله تعالی دې اجر ورکړي.

بيا زما ورور استاذ بدير هم دنورو بنديانو په څېر ددې له پاره چې ماسره وگوري. په خپله خوښه دسطلونو راټولولو ته دوه درې ځل راوواته څه لږې غونډې خبرې به مو سره وکړې او دجوړناجوړپوښتنه به موسره وکړه. خو عسکرپه دې پوه نه وو چې دادواړه سره ورونه دي دا خبره يواځې محققينو ته څرگنده وه.

قندهار کې دپاکوالي کچ

په قندهار کې هم دپاکوالي له پاره هيڅ انتظام نه و، نه داودس اوبه وې اونه دمخ لاس مينځلو. کله کله به مو د عسکر نه پټ دهغه بوتل په اوبو مخ لاس ومينځل چې دڅښلو لپاره به يې راکړې وې هغه به هم که عسکروليدلې نو سمدستي به هغه بندي جزايي کېده او لمرته به خاورو کې په زنگونو ديوه يادوه ساعتونوله پاره اودريده. دبرېتونو يازياتي وېښتانو يادنوکانو دلرې کولو له پاره هيڅ انتظام نه و. په آخر کې بيا دغسل په نامه يو دوه ځل يوه ځای ته په کتارونو کې يودبل پورې تړل شوي اوزولانه په پټو سترگو بوتلل شو او هلته يې راته په يوه وړو کې سطل کې دومره خرې اوبه اچولې وې

چي ايله سرپرې لوندیده؛ هغي کي به هم ختي او خاورې وي اويه
اجتماعي ډول دي ته مجبورېدو چي برينه دغه اوبه په خان راواچوو .
کله چي مونږ انکار وکړ نو يوې عسکري افسرې راته وويل چي ولي
برينه نه لامبي؟ زه خويه دي ارمان کي يم چي داسي يو څوک
پيداشي چي جامې رانه اوباسي اوتاسو برينه نه لامبي!

قندهار کي دارو درمل

اودډاکټرانوسلوک

د ناروغانو د علاج هيڅ انتظام نه و دروغتون په نامه يوه لويه
څېمه وه يواځي دهغو ټپيانو پټي په کي کېدي چي امريکايي
بمباريو کي ټپي شوي اولاسونه اوپښي يې غوڅ شوي وو. ډېر سخت
ناروغان به هم په څېمه کي پراته وو. که ډېر په سخت وو نو نور
مريضان به دخپمي شاته په خاورو کي په زنگنونو يا همداسي
کښېنول شول او ناروغ ته به يې سيرم ولگول، هغه نور ناروغان به
تر هغه هلته په خاورو کي شا کړي په زنگنونو ولاړوو ترڅو چي دناروغ
سيرم خلاصېدل ...

اکثره ناروغانو به چي کله شکايت هم وکړ نو ورته ويل کېدل به
چي مونږ سره ستاد درملني هيڅ انتظام نشته ... ناروغان به بي
درملو کېدل اودالله تعالي اسرې ته به پراته وو . څه ناروغان داسي
هم وو چي پښي به يې دواړه په واورو يا بمباري کي داسي ټپي شوي
وي چي پټي به يې پرې ترلې وي او يو لاس به يې هم په بېخ کي غوڅ
شوي و . هغه به هم تحقيق له پاره داسي بېول کېده چي يو لاس به

يې ورته شاته دبل لستوني سره وترل شو، پښې به يې هم په
 زنځيرونو او زولنو کې وترل شوې او بيا به تحقيق ته روان کړای شو.
 نورو ناروغانو ته يواځې د دردونو له پاره گولۍ ورکول کېدې
 اوبس. گولۍ هم په دې ډول ورکول کېدې چې د برېښنايي مزو
 دغځولو يو کلک پلاستيکي پايپ به د نرسانو سره و په زمکه به يې
 دامسا په ډول لگاوه او روان به و خپمې ته به چې ورسېده. نو دا په
 خاورو کې پايپ به يې داغزن سيم په منځ کې وردننه کړ، د پايپ
 يوسرته به بندي لاس ونيوه او بل سر کې به نرس گولۍ په کې
 ورواچو له اوپه دې ترتيب به دغه چټله گولۍ د بندي په لاس کې
 ولويده بيا به يې بندي دهغې خوړلو ته په زور مجبور او د نرس په
 مخکې به يې خوړه او بيا به يې پرې لاخوله هم وازوله چې ويې گوري
 چې آيا ريښتيا يې خوړلې ده او که درواغ وايي! که په زمکه به
 وغورځېده هم بندي يې دهغې چټلې گولۍ خوراک ته اړايسته.

په قندهار کې د بنديانو لباس

په قندهار کې هم د باريک تاري رخت درېښي وه چې لکه
 دمستريانو غوندي کميس او پتلون يوځای سره گنډلې وو د حاجت
 لپاره به ټول کميس ايستل کېده ...

دلوی بدن او جسيمو کسانو کې تنگ و، پتلون به يې اغوستی و
 او کميس يې نه اغوستل کېده د کميس لستوني به يې دملانه تړلې
 وو او د نامه نه پاس به لغړ و.

څه وخت وروسته دسره صليب والاو دهلکانو واړه واړه تاري ارزان بيه پتوان راوړل چې هغه هم دکارنه وو . دوه دوه نري نري کمپلي يوه بندي ته ورکول کېدې نور هيڅ نه وو هغه به مو په خاوروکې خپرولې او پرې ويده کېدو، بالخت نه و، اودسختو بادونو او دهوایي ډگردالوتکو ټول گردونه ، خاورې اوشگې به په کمپلو او زمونږ په خټونو اونور بدن پورې نښتې وې . کله کله به يې دفتيش په وخت کې څه کمپلي يورې چې چاته به يوه او چاته به يوه هم پاتې نه شوه.

دقندهار زندان کې دامريکايانو خپل گوداگان

يوه شپه امريکانو تقريباشل بنديان راوستل اومونږ ته مخامخ خپمه کې يې واچول، يو په کې سپين گيري سړی و کله يې چې دزولنودپرانستلوپه وخت کې په خاورو پرمخه وغورځاوه نو خوله يې هم وينې شوه دنورو بنديانو په څېر يې ټولوته گيرې هم ورخرييلې وې . سپين گيري چغې وهلې اودغورځولوپه وخت کې يې گومان کاوه چې وژني مې . سباته معلومات وشو چې دغه سپين گيري په قندهار کې درباني دجمعيت اسلامي(?) يو قوماندان و . هغه جمعيت ، رباني اوشمالي اتحاد چې کله امريکاپه افغانستان بمباري کو له نورباني وويل چې دابمباري رنگی ده بايد گنه شي او بمونه غټ شي !!! او هغه رباني، سياف، نظار شوری او شمالي اتحاد چې امريکايان دهغوی په اوږو سپاره کابل ته ننوتل ....!!!.

گومان کوم چې دغه قوماندان حاجي او ملاهم و . دانور
 دکري دنوي حکومت سري و اودشمالی اتحاد دنورو غريو په
 خپر داهم دامريکايانو خپل گوداگي وو خو په تهر کې يې دخپلو
 ملگرو سره نيولي وو او زندان ته يې رادننه کړل . دې پتي او بې
 عزتي نه وروسته چې کله دکري اورباني دسپارښتنو په ترڅ کې
 امريکايانو ته معلومات وشو چې داخو زمونږ خپل گوداگي دي نو
 عذريې ورته وکړ او خبر شوو چې قوماندان ته يې دمرمۍ ضد
 يو واسکت هم ورکړی و ، او همداسې خرپيلې گيرې يې خپلو
 کورونو ته ولېږل . دافغانستان لاشه چې دزمکې زري زري پرې
 لعنت وايه ...

نه پوهيرو چې ددومره سپکاوي اودشرم سره به يې دخپل کور
 اونورو خلکو ته څه ويلي وي ؟ خوزه په دې باور لرم چې داډول
 خلک نه شرمېږي او دامريکا په گوداگي توب يې پت ، عزت او
 عرض لاپخوا بياللي او خرڅ کړي دي . مونږ نور بنديان خود
 اسلام ، پت ، عزت او نواميسونه ددفاع په گونا هلته پراته وو نو
 دوی په کومه بنادي کې هلته راغلل اولارل ؟!

د قندهار زندان ته د نورو بنديانو راتلل

د قندهار زندان ته د بنديانو د راتگ سلسله جاري وه يوځل يې مونږ ته مخامخ څپرگي ته نوي بنديان راوستل چې د طالبانو وزير او دهرات والي ملا خيرالله خيرخواه هم په کې و. کله يې چې د زولنو دپرانستلو له پاره پر زمکه راوغورځاوه نوسختې چغې يې وهلې او فریاد يې کاوه. اګر چې هغه بيا گوانته نامو کې مونږ ته وويل چې هغه زه نه وم بل څوک و؟! په دې ډول يې له مختلفو ځايونو بنديان راوستل او په څپرگيو يې وپشل په دې کې عربان، شرقي ترکستانيان او نور بهرني او داخلي بنديان و. ځينې په کې زخميان هم وو.

په لاسونو شوتې په پښو گوډان او نور تپي او ناروغه بنديان هم وو. دپکتيکا يوبندي يې راوست چې ډېر سخت تپي شوی و په امريکايي بمبار کې په سر لگېدلی و چې ډېر ژور تپ په کې و او زياته وينه ترې تللې وه تردې چې دماغې توزان يې له لاسه ورکړی و او گډې وډې خبرې به يې کولې، امريکايي څرخکورا پورته کړی و تريوه وخته يواځې څپرگي کې و بيا يې مونږ سره واچاوه. ځينو نورو بنديانو وپېژنده او هغوی ويل چې دغه شخص ډېر غښتلی او هوشيار ځوان و خو اوس په دغه بد حال و. څه سیر مونه يې ورته ولگول مونږ بيا گوانته نامو ته لاړو هغه هلته رانه غی نو پوه نه شو چې اخري برخه لیک يې څه شو؟!...

قندهار کي انفرادي زندان

په قندهار کي داوسپنيزو خادرونو نه يولوي گودام غوندي جوړشوي و مخکي چي دهر مقصدله پاره استعمالېده خو په دغه وخت کي امريکايي پوځ دانفرادي بند (کوټه قلفي) په حيث استعمالاوه دننه يي په کي داغزن سيم په واسطه بيلې بيلې خانې جوړې کړې وې. ما خودننه نه دي ليدلي ځکه چي زه يي نه يم وردننه کړي خو استاذ بدر يي د (۲۵) پنځه ويشت ورځو له پاره وردننه کړي و هغه ددغه انفرادي زندان په هکله پوره معلومات لري چي وروسته يي خپله تاسوته کيسه کوي.

دقندهار د زندان آخري ورځي

مونږ په قندهار کي ټولې دوه مياشتي او اته ورځي تېرې کړې په آخري ورځو کي امريکايانو راته دنمايش له پاره دکريم بورډ او شطرنج تختي او ځيني زرې شکېدلې مجلې اودخيالي کيسوڅه کتابونه راکړل چي هغه هم مونږ غنيمت گانه خو ورځي وروسته يي بيرته راڅخه واخيستل داهم هسي ملنډي وي دهغه بدسلوک سره چي امريکايي پوځ دبنديانو سره کاوه دشطرنج او کريم بورډ مثال داسي و لکه چي يو څوک سربښکته پښي پورته ځورند کړي. وهي يي، سکونډي يي او مخکي ورته دکريم بورډ تخته کښېږدي چي واخله لوبي کوه!.

دگوانتهنامو زندان ته دلپرلو نښې

دکيو بادگوانتهنامو ټاپوکي امريکايي زندان ته دلپرلو پنځه نښې
ملا مخکې ليدلې وې چې هغه دادي :

۱_ دباگرام په زندان کې دطالبانو حلیمي نومي بندي
دامريکايانو سره خبرې کولې اوکله کله يې دبنديانو ترجماني هم کو
له لکه مخکې چې ماوويل : هغه سره يوه ورځ زه دخو شېبو له پاره په
يوه کوټه کې واچول شوم هغه دخبرو په ترڅ کې داخبره هم وکره چې
هغه بنديان چې دگوانتهنامو زندان ته لېرل کېږي هغوی دقندهار
زندان نه لېرل کېږي .

ددهغه وخت خبره وه وروسته بيا دباگرام نه کيوپاته بنديان لېرل
کېدل .

۲_ دقندهار په زندان کې يو هندي ترجمان سره ماخبرې کولې
هغه وويل چې امريکايان دگوانتهنامو په ټاپوکې دې بنديانو له پاره
پنجري جوړوي . کله چې هغه جوړې شي داټول بنديان هلته لېرل
کېږي .

۳_ په تحقيق کې دمحققينو دخبرو څخه هم ددې استنباط کېده
چې مونږ گوانتهناموته لېږي .

۴_ کيوپاته دلپرلو نه خو ورځې مخکې يې په زيات مقدار کې
نارنجي جامې راوړې ، دروغتون په يوه لوی تجير کې يې په زمکه
خپرې کړې اودوايې پرې وشيندله ، مونږ لامخکې اورېدلي وو چې
دکيوپا بنديانوته نارنجي جامې وراغوندي نو ځکه مو داکيوپاته

دلېرلو خواکمنه نښه وگڼله . نورو خيموته نه ښکارېدې خو مونږ سره نږدې څلور خيموته دا جوتته شوه نو ځکه ډېر خفه او اندېښمن وو .

۵_ ددوهم ځل له پاره يې گيرې راوخرېلې .

اگر چې اکثر و بنديانو سره دازادۍ هيله وه خو دې پنځو نښو په دې دلالت کاوه چې له قندهاره څوک نه پرېږدي او ټول کيوبا ته لېږي . ماهمدا گڼله خو نورو ته مې له دې امله نه ويل چې خفه نه شي .

استاذ بدر له باگرامه تر قندهاره کيسه کوي او وايي : په باگرام کې زما د آخري محقق په دويمه شپه يو امريکايي محقق راغی چې شکل يې د افغانستان د ازاره گانو په شان و او زما پرې اول د افغان گومان و ځکه چې دغه شکل خلک په امريکا کې **Red Indians** قبایلو په نوم يادېږي . په عربي کې ورته هندو الحمر وايي ډېره ښه فارسي يې ويله او هيڅ نه معلومېده چې هغه افغان نه دی درېشي يې هم د پنجشيريانو په شان کړې وه او د **CIA** او ايف بي آي **FBI** اکثر و مامورينو چې اوس هم په افغانستان کې په افغاني ملي لباس ليدل کېږي په هغه وخت يې ځانونه بالکل دشمالی اتحاد قوماندانان جوړ کړي وو ما پخپله څو کسان په پکول او افغاني ملي لباس اوياهم هغه خړو يا کمپو فلاج درېشيو کې وکتل چې اصحاب الشمال يې اغوندي ، ورسره به يې د پنجشيريانو په شان دسمالونه غاړه کې اچولي وو او لنډې لنډې ږيرې به يې پرېښودې . اوس خوپه موجوده افغانستان کې دلويو ږيرو او پگريو خاوندان

امريڪايان هم ليدل ڪپري چي دهرې منطقي سره مناسب لباس جوڙوي او پيژندل يي له ورايه مشڪل دي.

دباگرام لوي محقق چي ڪله ماسره په انگلېسي خبري شروع ڪري نو ماورته وويل چي ته خو ڊپره بنه انگريزي وايي! هغه وويل چي دا خوزما خپله ڙبه ده زه حيران شوم او ومي پوئته چي آيا ته امريڪايي يي؟ دهغه خواب مثبت و نوما بيا ورته وويل چي ته خو ڊپره بنه فارسي هم وايي دهغه سوته غٽه شوه وپي خندل او ويل يي: زه غوارم چي فارسي مي نوره هم بنه شي ماپه دي خو ڪاله خواري ڪري. اوبيايي ماته وويل چي خان تيار ڪره چي نن شپه ستاسو ڊپر اوڀر پرواز دي. ڪه تشناب ته ڄي او ڪه نورخه حاجت لري نو بيا په طياره ڪي نه ڪپري. ماته يي وويل چي دا خبره نورو بنديانو ته هم وڪره. ڪله چي ما دا خبره نورو بنديانوته وڪره نوپه ٽولو غم راغي چي اوس به مونڙ ڪيوياته وري. خصوصاً حاجي عبدالحنان چي په خبرود پابندي سره سره به يي بيا بيا ماته ويل چي مونڙ به چرته وري؟ ايا وڙني موڪه ڪيوياته مو وري؟ ڇرنگه چي ما پخپله هم خوڄو ڄل د نورو بنديانو او ڊاڪٽر ترمنځ په همدې اجتماعي خانو ڪي ترجماني وڪره نو حاجي صاحب فڪر ڪاوه چي ماته به شايد ڊپر معلومات وي. زه هم دهغه د خواب نه عاجز وم. يوه شپه مخڪي يي زمونڙ د ڇنگ خاني دوه عربيان او ڇه نور ڪسان افغانان زمونڙ په مخڪي د ازغنو خانومخڪي ميدان ڪي ڪپنول پلاستيڪي خلتي يي ور واغوستي اوپه يو ڊبل مڙي يي د ٽولو مٿونه سره وٽرل او روان يي ڪرل. مونڙ يي هم په هغه شڪل په دويمه شپه ڪتار ڪپنولو او خلتي

يي هم راواغوستي خو څه شپه وروسته يي لري کړي . مونږ ته د روانېدو د خبره شپه خوزمونږ خوب وتښتېده خو نيمه شپه بيا همدغه هزاره شکلي امريکايي راغي او ويل يي چې نن پاتي شوو د هوا د خرابي له امله مونږ نه شو کولی چې تاسو په وړه طياره کې انتقال کړو سباشپي ته به لويه طياره راشي مونږ تليفون کړي دي که څه هم موقتو موبلا له سره اخوا شوه خوشبته بيا په تشويش کې وو سبا شپي ته د ماسختن نه دوه عسکر راغلل او په لاسونو کې يي هماغه شني پلاستيکي خلتې وې چې زمونږ نه مخکې گروپ ته يي زمونږ مخکې وراغوستي وې. هغه خلتې يي زمونږ مخکې د دېوال ترڅنگ کېښودې او د خاص لباس عسکر چې غوږونو او سترگو ته يي خاص آلات او خاص خولۍ اغوستي وې ودرېدل اوزه ، مسلم دوست صاحب ، حاجي ولي محمد صراف ، حاجي عبدالحنان غزني وال او مولوي شريف الله د مزار شريف ؛ پنځه واړه يي يودبل ترشازنگون کپش کېښولو. اول يي شني پلاستيکي خلتې راپه سر کړې ، بيایي زمونږ په سرونو د خلتې د لا مضبوطولو له پاره ټيپ واراوه . په آخر کې يي راته مټې را وتړلې او روان يي کړو.

دمحبس نه يي طيارې ته په هماغه شان يوږو په کوم شان چې يي راوړي وو. د طيارې په فرش يي وتړلو او دملاستي او ناستي ترمنځ حالت کې يي پرېښودو اوس نو زمونږ مکمل يقين وشو چې داد کيوبا سفر دی. ولې چې هزاره شکلي امريکايي هم ماته ويلې وو چې ډېر اوږد سفر دی. طياره کې ډېر شور و دشورنه اورېدلو له پاره

خو پخپله امريکايي عسکرو هم غورږونو ته آلات لگولي وو او په خپلو کې دخبرو يا بهر سره ارتباط له پاره يې هم خولې ته مايک لگېدلی و خو د طيارې شور زمونږ غورږونه را و خوړل او يخني هم ډېره وه.

آخر تقريباً د درې درې نيم ساعته مزل نه وروسته طياره کوزه شوه مونږ يې بيا په همغه طريقه کوز کړو لکه په باگرام کې يې چې کوز کړي وو. دې ځل هم زمونږ لاسونه او پښې په پلاستيکي ولچکو تړل شوي وو. څه منډې را کولو نه وروسته يې يو ځای ته ننه ايستو چې په ملاسته يې جامې راخپري کړې او بيا يې برينډ په يوه تخته کېنولو سرونه او ږيري يې پاکی رامشين کړې. په همدې حالت کې يې زمونږ عسکونه واخيستل او بيا يې يوې خېمې ته ننه ايستو چې هلته يې بيا دتت آسماني رنگ کڅوړه جامې **Jump Suit** را واغوستې. پاتې دې نه وي چې ددغه عمليې د اجرانه مخکې يې مونږ په ځمکه پرمخه ديودوه ساعتو له پاره ځملولي وو او زمونږ نه مخکې بنديان يې پنځه شپږ ساعته باران ته په لمده ځمکه په سخته يخني کې پرې ايښي وو. ددغه ملاستي په وخت کې مونږ ته داهم ديو ترجمان په ذريعه وويل شو چې تاسې به اوس خپل د اوسېدو ځای ته ورو او سباته به تاسو خپلو کورونو ته خطونه هم وليکئ.

د طبي معاينې اولباس تبديلولو نه وروسته يې رانه يو څو پوښتنې په پتو سترگو وکړې ، سترگې يې راته په پکول پتې کړې وې. په کندهار کې يې چاته د په سرولو له پاره پکولونه او چاته ورپښې

خولي ورکړې وې . دسترگو پټولو له پاره به يې يا همدا پکول او وړيني خولي ورته په سترگو راکوزولې او تحقيق ته د وړلو په وخت کې به يې توره خلته هم په مخ وراغوسته.

طبي معائنه او پوښتنې يوي بنځې وکړې چې د بدن نه ډېره وړه او ډېره بد اخلاقه وه دغه وړه ډاکټره به اکثر د اجتماعي بند د څېمو په ساحه کې عسکرو ته ور غاړې وټه او يابه ور په شا کېده. يوه ورځ يې يو بندي ته قبض کشا دوايي ورکړه په خپله خېټه يې لاس کېښود، بيا داسې حالت کې کېناسته لکه چې انسان قضای حاجت ته کېښي او دخولې ډر يې هم ورسره وکړ. معنی دا چې دا قبض کشا گولي به ستا خېټه نرمه کړي او دغسې عمل به اجراء کړي. کله به همدغه ډاکټري نورو عسکرو ته په مخ خپل مخ کېښود ، دټيټ قد له امله به ورته ورپه شاشوه. اودغه حالت کې به يې عکسونه واخيستل.

همدغه لچري ډاکټري مانه د شخصي معلومات نه وروسته پوښتنه وکړه **When did you last time meet Osama and Mullah Omar?** يعنې ستا په اخري ځل د اسامه بن لادن او ملا عمر سره کله ملاقات شوی؟ زما ځواب دا و چې زما په ژوند کې هيڅکله هم د اسامه او ملا عمر سره ملاقات نه دی شوی. دا هغه پوښتنه وه چې دټولو بنديانونه په کراتو مراتو شوې ده.

له دغې مرحلې وروسته يې زمونږ د گوتو منجیلې ولگولې، بيایي سترگې راپټې کړې او لاسونه يې شاته راوترل ، خو البته په فولادي زولنو. دوه عسکرو په تړلو مټو کې لاسونه د تخرگ لاندې راننه ایستل او سريې زما په زور ټيټ کړ په لباس تبديلولو کې يې زما په

پښو کې يو څو جوړه کر ميچ هم وليدل خو تنگ وو نو بيایي لور
 ساق دار دڅرمني عسکري بوټيان راپه پښو کرل. اودرکوع په حالت
 کې يې چرته روان کړم. دومره پوهېدم چې د اوبو ډنډونو او خټو کې
 روان يم. څه وخت وروسته يې ودرولم اود لږ ځنډنه وروسته يې بيا
 روان کړم. څو قدمه مخکې يې په ځمکه پر مخه څملوم خو په لارې
 يې په انگرېزي کې راته ويل چې تابه اوس مونږ يوه پنجره کې اچوو.
 مافکر وکړ چې دابه دکيوبا پنجرې وي. دپرمخه اچولو نه وروسته يې
 زما لاسونه چې شاته تړلي وو او پښې چې په فولادي زولنو تړل
 شوي وي خلاص کرل اود **Don't Move** (حرکت مه کوه) تېزغږ
 يې وکړ زه غلی پروت وم اونه پوهېدم چې ددې څه مقصد شو؟! د
 طيارو آوازونه وو او هوا ډېره يخه وه. شاطرف نه مې د **Gut up**
 (پاخه) آواز واوریده خو مافکر نه کاوه چې ماته وايي آخر راباندي
 په پښتو کې چا آواز وکړ چې "پاخه" او ورپسې په آردو کې چا آواز
 وکړ چې "اتهو" ماچې سر راپورته کړ گورم چې ديوڅپرکي مخې ته
 پروت يم. گېر چاپېره رانه ازغن تاردی. زمونږ د څپرکي يا څپمې نه
 گير چاپېره نور څپرکي دي اوداتهول څپرکي د ټيټو دېوالونو په يو
 کنډر شانتي ځای کې دي د دېوالونو شاته د لرگي جوړې شوې
 لوړې لوړې مورچې دي او امريکايي عسکر په کې مسلح ولاړ دي
 ددغه عارضې مخيم غرب خواته دهوايي ډگر د ترمينل برج ښکاري
 او ورسره دلويو لويو تجيرونو يا څپمو سرونه ښکاري. جنوب خواته
 څه ونې ښکاري اود څپمو ترمنځ امريکايي عسکر د سپو پري په
 لاس مسلح پيره کوي او گرځي.

زما په خېمه کې موجودو کسانو ماته ستړي مه شي وويل او ويل
 يې چې راشه دخېمې دتريال لاندې راننوځه ، کمپلې درته راوړي .
 پوښتنه يې وکړه چې دکوم ځای يې ؟ ما ورته وويل چې دننگرهار يم
 اوپېښور کې اوسېږم . هغوی وويل چې داد کندهار هوايي ډگر دی
 راځه خمله نورې خبرې به بيا کوو . يوکس راته دخپلو دوه کمپلونه
 يوه راکړه او راته يې جوړه هم کړه چې نيمه ځان لاندې کړم اونيمه
 په ځان راخوره کړم . داکمپلې دباگرام دکمپلونه ډبلې وې اوزما
 ډېره گوزاره په کې وشوه . دملا آذان نه مخکې عسکرو يوه کمبله
 اويو پتو راوړ ډېروخت وروسته مولمونځ په جمع وکړ . خو دلته هم په
 تيمم . بياځيني خلک ويده شول او ځينو تلاوت کاوه .

داپه کندهار کې زما اوله ورځ وه او زه په لومړي ځل په ورځ کې
 دوه ځل دبنديانو حاضري ته په کتار کې د اودرېدو سره اشناشوم .
 دلته يې دورځي په يوه برخه کې عسکري خوراک راوړ چې دباگرام د
 حلال خوراک برعکس عسکري خوراک و چې پخې يخي سبزيانې ،
 بسکت ، دشریت دپاره پوډر ، يو دوه خوږې گولۍ اودکافي يوه پونۍ
 په کې وه . يوه پونۍ به په کې د لمر پرست سپين شوي مصالحه دار
 زني هم وو . او حرامې غوښې به هم په پاکټو کې وې . مونږ به فقط
 سبزيانې ، بسکت اود لمر پرست زني وغيره خوړل . او غوښې ځينو
 خلکو اول په سهوه کې خوړلې وې خو وروسته يې پرېښودې . يو
 د عبدالمجيد په نوم يو تور رنگي ايراني شيعه به بڼه په شوق خوړې
 او ويل به يې چې څوک داحرامې غوښې نه خوري مونږ ته يې
 راکوئ . عبدالمجيد د جاسوسانو د جملې نه اوډېر بد اخلاقه و .

په کندهار کې په اوله ورځ په افغانانو او عربانو سر بېره زما تعارف د لاهور ډاکټر سرفراز احمد صاحب سره وشو چې په شمال کې نیول شوی اود شبرغان د جېل نه راوړل شوی و. دهغه د کندهار په محبس کې څه وخت شوی و اود ټولو قوانینونه خبرو هغه ماته لازم هدايات راکړل او دهغه په ذریعه زه خبر شوم چې نوي بنديان یوځای کې نه اچوي. بلکه په مختلفو څېمو یې تقسیموي. همدا وجه وه چې زمونږ د طیارې نور ملگري یې ټول هریو په بيله بيله څېمه ورتقسیم کړي وو ماد مسلم دوست صاحب ډېر تالاش وکړ خو پیدامې نه کړ. کله چې لمر راتود شو اوزه درې میاشتي وروسته لمر ته مخامخ شوم نو ډېر ورته لېوال وم. دغه ورځ ډېره په خوند تېره شوه، ېو دلمر خوشحالي اوبله خوشحالي داچې د کیوبا په ځای په خپل وطن کندهار کې یوو. دخپمې ملگرو راته وویل چې ډېر ملگري یې په نارنجي لباس کې کیوبا ته بوتلل خوزما یقین نه کېده چې مونږ هم کیوبا ته روان یوو له همدې امله مې هغوی ته هم تسلي ورکوله چې الله به خیر کړي. د ورځې په یوه برخه کې چا راته ملا عبدالسلام ضعیف هم راوښود چې مونږ ته مخامخ څېمه کې یې قدم واهه په څېمو کې په یو وخت درې کسانونه زیاتو ته نه د گرځېدو اجازه وه اونه هم په خپلو منځو کې دخبرو. په همدغه ورځ ماداهم ولیدل چې د قوانینو خلاف ورزي کوونکي جزایان شوي او څوک دنیم او څوک د یو ساعت له پاره په گونډو نېغ ولاړ دي اولاسونه یې په سر ایښي دي. د همدغه اولې ورځې د ثابت په وخت یې زه هم تحقیق ته بوتلم چې ډېر توهین امیز شکل یې درلود.

کندهار کې بندي تحقيق ته وړلو او تړلو لپاره پروت دی

وحشي او بزدلو عسکرو بندي تحقيقاته روان کړی

بندي به د تحقيق په وخت دخپلې دوسيې دنمبر اورېدو سره د دروازي لورته خالي خای ته ورغی او پرمخه به په خاورو کې ځملاست ، لاسونه به يې شاته په خپلې ملا کېښودل او خپل مخ به يې دخاورو سره ولگاوه. دخپمې نور ټول بنديان به دخپمې شاته لارل هلته به په گوندو شول ، لاسونه به يې په سر کېښودل ، دازغن تار شاته به ورته مسلح عسکر ودرېدل او درې عکسرو به دخپمې د دروازي له طرف نه چې مخکې به يې خلاصه کړې وه رامنډې کړې او تحقيق ته د تلونکي بندي د پاسه به يو په ولو کېناست او يو هم په پښو او دريم به زر زر اوپه وپره زولني ور واچولې. بيا به يې توره ځلته ور واغوسته ، راپورته به يې کړ او درکوع په حالت کې به يې تحقيق ته روان کړ. سپی به هم ورپسې و اوماته پخپله يو ځل سپي ځله راواچوله او گوتې يې زما لمدي کړې خو زخمي نه شوې. دغه ټول ترتيب دوی دبنديانو د وپرولو، ذليل کولو اود خپلې وپرې له امله کاوه چې چرته بنديان د محبس نه بهر د دوی نظامي قرار گاه ونه گوري. په لاره کې به څو څو پاتکونو نه تپريدو اود هر پاتک سره به يې د بندي د دوسيې نوم اخيست په باگرام کې يې ماته ۹۴ حاجي ولي محمد ته ۹۵ او مسلم دوست صاحب ته شپږ نوي نمبر ورکړی و خو څرنګه چې مونږ هلته د سره صليب سره ثبت شوي نه وو نو په کندهار کې يې مونږ ته نوي نمبرونه راکړل چې زما ۵۵۹ د حاجي ولي محمد صراف ۵۶۰ او د مسلم دوست صاحب ۵۶۱ و. په لومړۍ ورځ يې چې زه د څانبت په وخت په کندهار کې لومړي تحقيق ته بوتلم نو اول يې رانه شخصي پوښتنې وکړې، اوبيا يې راته

وويل چي ته نن د صليب له لاري كورته خط ليكلي شي. د پوښتنو په وخت يو ټيټ قدي محقق چي ښه فارسي يې ويله مانه پوښتنه وكړه: "چي وقت تسليم شدي؟" (څه وخت تسليم شوي يې؟) ماورته په ځواب كې وويل چي زه خو تسليم شوي نه يم. هغه حيران هم شو او رابريگ هم چي څنگه نه يې تسليم شوي ته خوښدي يې. ماورته وويل چي اول ته د تسليم ټكي په معني ځان پوه كړه خيردي تاته قصور نشته او ستامورني ژبه بله ده هغه وويل چي هو زما مورني ژبه فرانسيسي ده بيبي وويل چي ته يې راته معني وښايه. ماورته وويل چي تسليمېري خو هغه څوك چي ياپه جنگ كې محاصره شي اوياهم له جنگ پرته ځان چاته حواله كړي. او مونږ خوپه خپل كور كې نيول شوي بلكه يرغمال شوي او خرڅ شوي يو. محقق نه و خبر هغه فقط ابتدائي معلومات ليكل مانه يې عفوه وغوښته، بيبي راسره په انگلېسي خبرې شروع كړې او عسكرو ته يې وويل چي دده خيال كوه چي صليب والا راشي چي زر ترزره دوي كورته خط ولېري ولي چي دا ترجمحي قضيه ده ډېر وخت نه يې دكور سره رابطه پرې شوې ده. بيبي ماته وويل چي څه اوس لارښه نور تحقيق به بيا كوو.

زه عسكرو بيا خپمې ته راوړم اود ډاكټر سرفراز، جان ولي او انور سره په خبرو بوخت شوم كه څه هم بند و خو زه نن ډېر خوښ وم ځكه چي ما د دري مياشتونه پس آسمان اولمر وليدل اودچاسره د خبرو كولو اجاره راكړي شوه. په كندهار كې د اولي ورځې په مازيگر زه په دې ونوانېدم چي مسلم دوست صاحب پيدا كړم هغه يې

په يوې خېمې کې يواځې اچولی و ږيره او وېښتان خويې نه وو خود تېرې پوزې، مزل او څادر اغوستو نه مې وپېژنده ډېر مې لاس ورته په غلا غلا و خوزاوه خو دهغه فکر نه شو اوشپه راغله. د شپې په مختلفو برخو کې بنديان تحقيق ته وړل هلته معمول و او چې کله به يې يو بندي تحقيق ته وړنو د ډېر لرې ځای نه به يې په ډېر اوچت آواز د **Get Up** پورته شئ اوازونه کول، سپي به هم ورسره وو نو خلک به ټول راويښ شول، سترکې به يې لانه وې ورغلي چې د بل کس د تحقيق نمبر به شو او يابه هم تالاشي راغله.

د تالاشي ترتيب به داو چې د عسکرو يوه لويه مجموعه به د دوه درې سپو سره ناڅاپي په يوې خېمې راغلل د **Get Up** پورته شئ چغې به يې شروع کړې اود خېمې ټولو اوسېدونکو ته به يې د خېمې آخر ته دتلو حکم وکړ هلته به په گونډو شو لاسونه به يې په سر کېښودل اود هر بندي په سريه درې عسکر ټول په يوځای ورننوتل سپي به غپل او هر بندي به د تحقير کېدو او سپکېدو انتظار ايسته. هر بندي به يې راپورته کړ پښې به يې ور آزاده کړې او ټول بدن به يې ورته تالاشي کړ بيا به يې په ځمکه په گونډو کړ اود خېمې انچ انچ به يې تالاشي کړ. ځينې کسان به يې د کاڼو او کاغذونو ټولولو ته موظف کړل. د کاغذونو ټولو لو کار به کيوياکې عسکرو پخپله کاوه د تالاشي له ختمېدو وروسته به چې کله ورن بند شونو د **Get Up** پورته شئ آواز به وشو او دهغې نه وروسته به بنديانو ځانونه خنډل او کمپلې برابرول شروع کړل.

يوه شپه يو بندي په کمپله کې اوده پاتي شوی و مونږ هم نه وليدلی مونږ دخپمې آخر کې په گوندو شو او يوکس يې تحقيق ته يوږدې وخت کې دپيره دارخاني د عسکر په اوده بندي نظر شو مخابره يې وکړه ، ډېر عسکر راغلل ، ټو له خپمه يې هم تلاشي کړه او اوده بندي يې هم درې ساعته په گوندو کړ. مونږ د خپمې ټول کسان يې ټوله شپه کې په مختلفو وقفو سره راپاخولو او نيم نيم ساعت به يې جزايي کولو. دامريکايي بنځينه او نارينه عسکر يو بل ته غاړه وتل ، بنکلول او داسې نور سپک حرکات عام وو خوداسې هم شوي دي چې بنديانو عسکر سړي او بنځي په باگرام او کندهار کې دزنا په حالت کې ليدلي. په کندهار کې دمحبس د وره سره نږدې عسکر وکمپيوټر ايښی و چې په هغې به يې فحش فلمونه ليدل. يو عسکر چې همېشه به يې د آذان پېښې کولې په لاس کې به يې د انسان وچه گنگي نيولې وه او بنديانو ته به يې ويل چې داوخورئ . همدغه عسکر يوه ورځ پتلون کوز کړ او درکوع په حالت کې شو شايې هغه پيره دارخاني ته کړه چې په کې ولاړ عسکر په دوربين کې خپمو ته راکتل . که څه هم دپيره دارخانو او خپمو ترمنځ فاصله کمه وه خو ددې له پار چې وگوري چې په هره خپمه کې څه کېږي؟ د دوربين استعمال به يې کاوه. بې شرم عسکر د دوربين خاوند عسکر ته شاور واړوله او خپلې شرمگاه ته يې اشاره کوله چې دې خوا وگوره.

يو بل بد اخلاقه عسکر يوه ورځ راغی يو يمنی عرب ملگري رفع حاجت ته دسطل دپاسه ناست و عسکر ورته دوه درې ځل وويل :

زرکوه چې دبنديانو مخيم ته څوک مشران راننوخې او مونږ نه غواړو چې زمونږ دمشرانو په مخکې څوک قضای حاجت ته ناست وي. عرب ملگري چې ضرورت يې لانه وپوره کړی سر تپت کړی و او عسکر چې همدغه عرب ته مخامخ ولاړ و او فقط يو ازغن تار د دواړو ترمنځ و بيا بيا عرب ته د پاڅېدو ويل او آخره کې يې په کاني وويشت ترڅو خامخا سر ورپورته کړي. عرب بې چاره هيڅ نه ويل مجبوراً يې ځان د تشناب په کاغذ پاکول شروع کړل. عرب چې دوه ټوټې کاغذ مستعمل کړ نو امریکايي عسکر ورته وويل چې ولې دومره کاغذ ځان پورې سولوې؟ څه خو له خونه ده چې خوراک پرې کوي Bung Whole (شرمگاه) خو هسې هم گنده ځای دی او بيا گنده کېږي. امریکايي چې د استنجا او نمازي کېدو د اهميت نه ناخبرو عرب ته د زر نه پاڅېدو سزا ورکړه، هغه يې د نیم ساعت له پاره په گوندو ودراره اولاسونه يې په سر ورته کېښودل. داکار زمونږ په څېمې کې وشو او مونږ ددې عيني شاهدان يوو.

ابو احمد المغربي په لندن کې اوسېده اوله هغه ځايه پاکستان ته د تجارت په غرض په وېزه راغلی و؛ د پاکستانی حکامو له خوا په امریکايانو خرڅ شوی و چې ډېر جزایي کېده دهغې وجه داوه چې هغه په انگرېزي پوهېده او امریکايانو ته به يې ويل چې تاسو ظالمان یاست ..... هغوی ورسره کینه اخیستې وه اوداسې هم شوي چې ابو احمد المغربي په یوه ورځ کې لس دولس ځل مسلسل جزایي شوی. دیوه عسکر یو ساعته یا دوه ساعته جزابه چې ختمه شوه نو بل به راغی او هغه به جزایي کړ....

لکه مخکې موچې وويل په کندهار کې يې د رفع حاجت له پاره دوه واړه سطلونه راکړي وو، ټولې خېمې له پاره به يې دوه رو له د تشناب کاغذ هم څلر ویشته ساعتو کې راکاوه، اوبيايې د تشناب د کاغذ په شان ارزان شی هم راباندې زیاتاوه چې تاسودا ډېر مصرفوی. مونږ نه مخکې خلک به په سپین میدان د سطل د پاسه کېناستل اود ځان پټولو اجازه هم نه وه مونږ چې کندهار ته ورسېدو نو له نېکه مرغه څو ورځې دمخه يې هرې خېمې ته دوه پلاستيکي چوکاټونه ورکړي وو چې یونیم متر لوړوالی يې درلود او یونیم متر يې هم دننه د کېناستو ځای و؛ د درې طرفونو نه بندو او څلورم خلاص طرف يې چې د ورننوتو طرف و ددې له پاره خلاص و چې باید د رفع حاجت په وخت کې بندي مخه د چوکاټ خلاص طرف ته کړي اود نامه نه پورته ځان اولاسونه هم نه شي پټولی ځکه دا معلومه نه ده چې بندي دلمني يا کمپلې لاندې چې په زنگنو نويې پرته ده په پټولاسو څه کوي؟ ايا دابم جوړوي او که څه بله تخريب کاري کوي؟! خودغه چوکاټ هره خېمه کې نه و دڅه خېمو خلک د پخوا په څېر په ډاگه د سطل د پاسه کېناستل.

په هرې خېمې کې به اکثر اتلس شل کسان وو دوه سطلونه په څلر ویشته ساعتو کې ډکېدل او اکثر به ترې گنگي تويېده. خودخپل وخت نه مخکې به يې نه خالي کول اود تعافن نه به بنديان تنگ وو، په ځينو خېمو کې به یوسطل و چې هغه به بالکل کافي نه و او چې بنديانو به د بل سطل مطالبه وکړه نو عسکرو به ورته ويل چې تاسې د سره صليب نه مطالبه وکړئ هغه به مونږ ته ووايي نو بيا به تاسې

ته سطل درکړ شي . بيا به بي چاره بنديانو د سره صليب د راتلو انتظار کاوه چې هغوی راشي اوبيا دا مسئله ورته حل کړي . دغسې ډېر واره واره مسائل به يې سره صليب ته راجع کول چې بنديان هغوی ته مجبور کړي او ددوی په خپل گومان کې سور صليب بنديانو ته محبوب کړي ځکه چې هغوی يو يو سطل غوندي غټ غټ مسایل حل کوي اودهغې په مقابل کې به سور صليب هم د بنديانو نه معلومات غوښتل اودځيني بنديانو نه يې داسې سوالونه کړي چې امريکايانو ترې په تحقيق کې هم نه دي کړي !!

کله به چې د خپمو د سطلونو د خالي کولو وخت راغی نو عسکر به د پښو دزنځيرونو سره راغلل اودهرې خپمې نه به يې په نوبت سره هره ورځ دوه کسان ايستل چې دگنگی سطلونه دخپلې خپمې نه شروع کړي او نوبت په نوبت دټولو خپمو سطلونه هغو ډرمونو يا بېلرونو کې خالي کړي چې دهوايي ډگر دپوال طرف ته هوايي ډگر ته دننوتو دلويې دروازي سره نږدې ايښي وو . دغه بېلرونه له ډکېدو وروسته ديوي غټې ټينکې لرونکي مشين په ذريعه چې په يو گاډي به نصب و ديو پایپ په ذريعه راښکودل کېدل اوخالي کېدل . دا همغه ډرمونه وو چې په ۱۷ مارچ ۲۰۰۲م يو بداخلاقه امريکايي عسکر قرآن پاک ټولو بنديانو ته وښود اوبيايي عملاً دغه بېلرونو ته ور وغورځاوه !!!

د سطلونو دخالي کولو مسئلېت اول ديودوه بي ايمان عربانو په لاس و چې يود عراق علي نومېده اوبل دبحرين عيسی . هغوی دواړو ديوي اضافي عسکري وجبې يادعسکري خوراک دپاکټ په

مقابله کي داسپک کار کاوه هغوی په دغه وخت کي لمونځونه هم پرې ايښي وو، او امریکایانو ته يې ويل چې دوی عيسايان شوي دي. اودبنديانو په منځ کي به يې تجسس هم کاوه. علي عراقي خو هماغسې مردار خور پاتي شو خو عیسی بحريني کيوبا کي اصلاح شوی و اوويل يې چې دا کار يې دوېرې له امله کاوه هغه بيا په ظاهره توبه ايستي وه اوبنه لمونځ او اودس يې شروع کړی و(؟) نور دزړونو مالک الله تعالی دی. ددغه دوه تنو عربانو سره دنورو بنديانو سلوک ښه نه و.

وروسته بيا داترتیب جوړ شو چې هره ورځ به ديوې څمپې نه دوه کسان اخيستل کېدل چې سطلونه بېلرونو کي خالي کړي په پښو کي به يې زنځيرونه ور واچول اولاسونه يې خلاص وو دغسې به دټولو څمپو د دوه کسو خدمتيانو نمبر راته. له خپلې څمپې پرته به دبنديانو دبلي څمپې سره دخبرو اجازه نه وه اود څمپو يا څپرگو ترمنځ دلرې والي له امله به هم نه معلومېده چې د چاملگري چرته دی؟ اویاکه وي نو څنگه پېغام ور ولېږي؟ نويوه طريقه يې داوه چې پخپله ځان د سطلونو خالي کولو له پاره وړاندي کړي اوپه دغه طريقه د نورو څمپونه دسطلونو د راپورته کولو او بېرته د خالي سطلونو ورکولو په وخت کي خپل ملگري سره زر زريو څو خبرې وکړي يا هم د نورو ملگرو سوال ځواب وروري. دا طريقه بيا وروسته دومره عامه شوه چې سطلونه خالي کوونکي بندي به حيران شو چې د چا پېغام چاته ورسوي؟! اوکوم کوم پېغام په يادوساتي؟ ځکه چې يو خوبه يوې څمپې ته دډېرو څمپونه مختلف پېغامونه وو اوبيا به د

همدغي خېمي نه بيرته نورو خېموته هم پېغامونه وو. د ډکو سطلونو اخیستل اود خالي سطلونو بيرته ورکول به په دې طريقې وو چې هغه دوه بنديان چې هغوی به د سطلونو دخالي کولو له پاره منتخب شوي وو د خپرگي د ازغن تار سره ودرېدل اود خپرگي دننه بنديانو کې به هم يو يادوه کسانو ډک سطلونه راواخیستل اود ازغنو تارونو ترمنځ فاصله کې به يې ډک سطلونه د ازغنو تارونو نه بهر کسانو ته ورکړل او هغوی به خالي سطلونه له خو دقيقو وروسته بياپه همدې طريقه ورکړل. ددغه راکړې ورکړې فرصت به بنديانو له قصده هم اوږداوه ترڅو ډېرې خبرې وکړي خوشاته به ولاړو عسکرو **Hurry Up** (زرکوه) آواز کاوه. په دغه طريقه به بنديانو ته په دغه ظالم کمپ کې د موجودو کسانو په اړه کافي معلومات کېدل. امریکايان تر آخره په دې پوه نه شول چې د سطلونو خالي کولو په وخت کې څومره معلومات د بنديانو ترمنځ تبادله کېږي؟.

دگندگي د سطلونو دخالي کولو دغه ظاهري گنده عمل به ان شاء الله چې دالله سره اجرولري خوداچې بنديانو ددغه عمل نه څومره کار اخیست او څومره معلومات يې ترلاسه کول؟ ډېره په زړه پورې موضوع ده. دا عمل بنديانو کې دومره مقبول شو چې کله به د سطلونو دخالي کولو غږ عسکرو وکړنو دنويت په خېمي کې به هر چا داکوبښښ کاوه چې هغه د سطلونو خالي کولو ته ورمخامخ شي. ترڅو ډيرو ملگرو سره وگوري اوداخدمت وکړي چې دملگرو ترمنځ پېغامونه تبادله کړي. زه چې د انگلېسي ژبې دزده کړې له امله دخپلې خيمې مشروم او دهرې خېمي مشريه عکسرو **English**

انگلش باله او کوبښن به يې داو چې هرې خېمې کې بايد يو انگلش وي. کله به چې عسکرو په اوچت آواز دانگلش غږو کړ او ملگري به پوه شوو چې د سطلونو دخالي کولو وخت دی او عسکر د انگلش نه خدمت له پاره دوه کسان غواړي نو هر ملگري به ماته ويل چې بايد هغه انتخاب شي. بلکه ددغه کار له پاره به له وړاندې نمبر نيول شوی و. زه هم د انفرادي محبس نه له راوتووروسته ډېر لېواله وم چې خپل ورور مسلم دوست صاحب وگورم چې هيڅ معلومات يې نه کېده چې هغه چرته دی؟ محققينو به فقط همدومره ويل چې هغه همدلته په کندهار کې دی. همدغسې مسلم دوست صاحب هم اندېښمن و چې ورور مې څه شو؟ وروسته بيا هغه هم ماته وويل چې د محققينو نه به يې زما پوښتنه کو له او هغه ته به يې هم زما په شان ځواب ورکاوه. ددغه مشکل دحل يوه لاره مادا راوايسته چې بايد زه هم د ډکو سطلونو دخالي کولو په بهانه خپل ورور په خېمو کې ولټوم او چې کله مې دا کار وکړ نو کامياب شوم. مسلم دوست صاحب يې زما دخېمې بالکل مخالف سمت کې چې دکمپ بل کونج واچولی و. له نېکه مرغه هغه د مريضانو په خېمه کې و چې نسبتاً يې جزاگانې کمې وې.

کله چې زه د مسلم دوست صاحب دوی د څپرکي د څنگ څپرکي کې د سطلونو خالي کولو له پاره دخپل يو بل ملگري سره د عسکرو نه مخکې زنځيرونه په پښو روان وم نو دغه وخت کې مسلم دوست صاحب چامتوجه کړی و چې ورور دې سطلونو خالي کولو له پاره راغی زرکوه خبرې ورسره وکړه او سطلونه ازغنو تارونو کې ورکول

بل چاته مه پرېږده. چاچې مسلم دوست صاحب متوجه كړې و هغه زمونږ د خپرگي په څنگ كې بل خپرگي كې پاتې شوي و او دومره معلومات ورته و چې زه د مسلم دوست صاحب ورور يم. كله چې د مسلم دوست صاحب دوي د خپمې ترڅنگ بلې خپمې نه زه اوزما ملكري فارغ شوو او د مسلم دوست صاحب دوي خپمې ته ور روان شوو نو مسلم دوست صاحب له ورايه ماته لاس وخواوه. كه څه هم زمونږ د دواړو پيري نه وې او مخونه مو اوس لږ لږ راتور شوي وو خويوبل مو وپېژندل. زه هم ورگړندي شوم او د څنگ ملكري ته مې چې زما په كيسه پوه و. وويل چې "ورور مې پيدا شو" مسلم دوست صاحب هم راگړندي شو او دهغه د خپرگي يوبل كس چې سطل يې ماته را روان كړې و زه مسلم دوست صاحب دهغه نه سطل واخيست او څه يې ورته وويل زما ملكري هم شاته شو او زه او مسلم صاحب مخامخ شوو په ازغن تاركې موسره لاسونه وركړل او زر موسره يو څو جملې تباد له كړې. د تحقيق په باره كې مو لنډ لنډ يوبل وپوهول او د ځاني حال احوال پوښتنه موسره وكړه. د غمونو په منځ كې داد خوښي عجيبې لمحې وې خو ډېرې لنډې. مونږ ته د ډېرو اودرېدو اجازه نه وه اونه دا كافر عسکر په دې پوه وو چې دا دواړه سكه ورونه دي او بيا د شرقي دنيا ورونه بلكه دوه مسلمانان افغاني ورونه دي عسكرو د **Hurry up** (زر كوي) غږ وكړ، ما اوملكري مې ډك سطلونه بېلرونو ته يوړل او چې دهغه ځای نه راگرځېدو نو د مسلم دوست صاحب د خپرگي خوا اوشاتول خپرگي په دې خبر شوي وو چې د دوو وركو ورونو ملاقات وشو په خپرگو

کې ټولو موجودو بنديانو ته هم دا ملاقات ډېر په زړه پورې و او چې کله مونږ خالي سطلونه راوړل او بيا مسلم دوست صاحب رامنده کړه او له مانه يې خالي سطلونه د ازغنو تارونو ترمنځ واخيستل نو زر زړ يې راته دخپل تازه جوړ کړي شعر يو خوبيتونه وويل چې دپسرلي موسم و او دقندهار په امريکايي زندان کې دپسرلي هيڅ نښه نه وه نو هغه دا وضعه داسې انځور کړې وه :

داڅنگه پسرلي دی نه گلبن اونه گلونه شته
نه په کې بلبل نه يې نغمې نه چينارونه شته
خاورې دي او دورې دي شکن ساړه بادونه دي
ظلم دی تېری دی سراسر ترخه يادونه دي
دلته دانسان نه کرامت نه ارزښتونه شته
نه په کې بلبل نه يې نغمې نه چينارونه شته
دلته په گوگل کې اښکېني څړيکې دردونه دي
هر خوا وحشتونه دي آهونه فريادونه دي
فصل دبهاردی نه يې نښې نه کښتونه شته
نه په کې بلبل نه يې نغمې نه چينارونه شته
داڅنگه سپرلي دی چې .....

ريښتيا چې دپسرلي دگلانو دبوې پرځای زمونږ ترمنځ دگنده سطلونو بوی و بلکه د بېلرونو نه دگند کش کولو په وخت کې خوبه

ټول کمپ بوي په سر واخيست او امریکایانو به ډاکوښښ کاوه چې
ډرمونه د ډوډۍ په وخت کې خالي کړي. داهم په مونږ دذهني اورواني
جنگ یوه حریه وه.

زه او مسلم دوست صاحب په کندهار کې تقریباً یوه نیمه میاشت
یو ډیل د حال نه نه وو خبر او حتی له ورايه مو هم سره نه شولیدی.
دهغې لامل داو چې کله مونږ کندهار ته ورسېدو زه او مسلم دوست
صاحب یې په بیلو بیلو څپرگوکې واچولو نو زه یې په دوهمه شپه
کوټه قلعي یا انفرادي محبس ته یورم. په کندهار کې زمونږ په
وخت د مالونو له پاره جوړ شوي زاړه داوسپنې څادري لوی لوی
گودامونه د انفرادي جېل له پاره مستعملېدل. دغه لوی څادري
گودام د بندیانو ترمنځ د کنتینر په نوم یادیده او کنتینر ته دیوچا وړل
بڼه نښه نه وه. دغه کنتینر ته به یاد محققینو له خوا اویا هم د
انتظامي مشکلاتو له امله خلک وړل کېدل. زه خو فقط دوه شپې
مخکې کندهار ته رارسېدلی وم او د عسکرو یا بندیانو سره مې څه
انتظامي مشکل نه لاره خو محققینو زه د تحقیق خصوصي سختیا
له پاره کنتینر ته بوتلم.

د انفرادي محبس یا کوټه قلعي له پاره - چې پاکستانی جیلونو
کې ورته چکی وايي - امریکایانو دغه ځای انتخاب کړی و. زه
خو یې دغه کنتینر ته په پټو سترگو ننه ایستم خودننه یې چې کله
زما سترگې خلاصې کړې گورم چې کنتینر یې په اتو حصو وېشلی.
اول یې د ټول کنتینر منځ کې یو عارضی د اوسپنې څادري دېوال
وهلی او بیایي هر طرف کې د ازغن تار په ذریعه څلور څلور خانې

جوړې كړې دي. چې هره خانه درې متره مربع مساحت لري. دهرې خانې دروازه هم د ازغن تار په ټولولو او غځولو خلاصېده او بندېده او دواړه طرفته د انفرادي خانو ترمنځ يو متر نرۍ لاره وه چې عسکر په كې ځي راځي او بنديان له همدغې لارې تحقق ته په پټو سترگو او كړه ملا وړي راوړي. دكتينر يوسر خلاص و او بل سر كې يې هم د پيره دار له پاره څلورمه برخه خوله خلاصه كړې وه. دواړه طرفته د كتينر د بهر د طرف نه زينې راختلې او هلته د هريو دوه او ځينې وخت درې ساعته پس مسلح پيره دار بدلېده دغه كتينر د روسانو دوخت د جگړو له لاسه سوري سوري و اود باران په وخت كې به په كې لاندې پراته بنديان لمدېدل. هرېندي ته يې فقط يوه كمبله وركړې وه چې نيمايي به يې دځان لاندې كوله اونيمه به يې اغوستله. د كتينر د باندې د اجتماعي څپرگيو فرش به دلرگيو و خو په انفرادي كتينر كې به بنديان په زيمجنه شگه پراته وو.

مادكندهار په كتينر كې پنځه ويشت شپې و كړې او له مخې مې ډېر خلك تېرشول ځينو خلكوته به يې لومړۍ خوشې يوه كمپل هم نه وركوله او په لمده شگه به پراته وو. په دغه انفرادي كتينر كې پراته خلك د امريكايانو په فكر خطرناك يا وړان كاري خلك وو نو له همدې امله به يې ورسره بده رويه كوله يو بل سره د خبرو اجازه نه وه شپې او ورځې يواځې تېرېدې. كله به يې چې د تحقيق له پاره يو بندي ته آواز و كړ نو بندي به د نورو عامو بنديانو په شان په ځمكه پرمخه ځملاست او خپل لاسونه به يې په خپلې شاكېښودل د كتينر دواړو سرونو كې د پاتخو سرونو ته

اوچتو ناستوڅو کيدارانو به دخپلو ټوپکونو لټونه ووهل او شپېلی به يې د پرمخه ملاست بندي خواته کړه اود Don't Move (مه خوڅېړه) آواز به يې پرې وکړ نوبيا به عسکر د زنځيرونو او توري خلتې سره ورننوتل، بندي به يې وتره، توره خلته به يې ورواغوسته اود رکوع په حالت کې به يې تحقيق ته روان کړ. تحقيق ته دوړلو په وخت کې د عامو بنديانو له پاره د سپي موجوديت هروخت لازم نه و خوددغه انفرادي کنتینر نه تحقيق ته وړونکيو بنديانو له پاره تحقيق ته دوړو په وخت کې عسکرو سره د سپو موجوديت لازمي خبره وه.

په کنتینر کې بنديانو ته د نفسياتي تعذيب له پاره ځينې عسکر موظف شوي وو چې کله به شپه پخه شوه نو د کنتینر د پاسه به يې غټ غټ کاني راغورځول. د کنتینر پاس سر دائروي و او کاني به پرې نه ټينگېدل خود کور شوي څادر په وړو وړو لختيو کې به يې د کنتینر بېخ ته دراکولي کېدو په مهال وخت اخيست او په دغه ترتيب به يې گرزاکو له چې ديوکاني د راکولېدو پسې به يې بل د کنتینر په سر وړ واچاوه اوبيا به گرزاکو جوړه شوه په دغه ترتيب به ډېر وخت داکار روان و. اوبيا به هم يو يا دوه کسه د کوتکونو سره موظف وو چې د کنتینر څادر په کوتکونو ووهي اومونږ خوب ته پرې نه ږدي. کله به يې سپي کنتینر ته رادننه کړل او په غيا به يې خلک نا ارامه کړل، دغسې به يوه نه يوه لويه روانه وه. دټول کنتینر په اتو بنديانو کې به هم يونه يو تحقيق ته روان و اوبيا به د تحقيق نه د سپو په بدرگه کې را روان و، هغه به هم يوه لويه وه. په کنتینر کې

به شپه او ورځ يو کس نه يو کس جزايي هم و، دغه جزايي به ياپه گوندو شوی اولاسونه به يې په سر ايښي وو او يابه هم ولاړو اوناستي يا ملاستي ته به يې نه پرېښود. په کنتینر کې ماسره درې مهم کسان مخامخ شوو. په اوله هفته کې يې يو تور رنگی او ټيټ قدی کس راوړ او زما چپ طرف ته خانې کې يې واچاوه په کنتینر کې زمونږ د طرف څلورو خانو کې يې مونږ څلورو کسانو ته يو قرآن شريف راکړی و چې نوبت په نوبت به مويه کې تلاوت کاوه او يوبل ته به مونوبت په نوبت د ازغن سيم ترمنځ فاصله کې ورکاوه.

کله يې چې نوی تور رنگی ټيټ قدی سړی زما ترڅنگ د شپې واچاوه زه دهغه په عربيت او عجميت کې شکي وم، سباته مې د قرآن شريف ورکولو په وخت کې ترې پوښتنه وکړه چې څوک يې؟ هغه زر په انگرېزي کې راته وويل چې زه د برطانيې اوسېدونکی يم هماغلته پيداشوی يم، مور او پلار مې پاکستانيان دي اوزه يې يوه هفته مخکې په اسلام آباد کې ونيولم. مونږ ته دخبرو اجازه نه وه خود طيارو د غرار په وجه زمونږ خبرې عسکرونه اورېدې. بله دا چې مونږ د خبرو پرمهال ظاهراً قرآن شريف يوبل ته ورکاوه. دلته زمونږ د ضروري خبرو بهانه همدغه يوه وه چې د بلې خانې نه به ما قرآن شريف وغوښته او په ازغنو تارونو کې به دور کولو په وخت کې مونږ يوبل سره خبرې کولې.

وروسته زه خبرشوم چې دغه تور رنگی ټيټ قدی سړی حذيفه نومېږي او په کابل کې د عربانو سره نږدې اوسېده. کابل کې يې يودار الايتام درلود. ډېر متحرک سړی و ډېر ورزش کار هم و. په

کنتینر کې يې هم ورزش کاوه. په انگلستان کې يې يو اسلامي مرکز لاره؛ اوس يې دخپلو ماشومانو سره هجرت کړې و او کابل کې اوسېده د عربانو دمشرانو سره دنږدې اړيکو اود اسنادو د لرلو تور پرې لگېدلی و؛ وروسته معلومات وشو چې حذيفه يې د کندهار نه بيا باگرام ته وړې هلته يې يو کال ساتلی او په باگرام د تېرېدونکو بنديانو په هکله معلومات اودهغه مخکې تېرول يې په باگرام کې د ډېر وخت د ساتلو هدف و. د لاهور سعد مدني چې سعودي کې پيداشوی او انډونيشيا کې نيول شوی و. هم باگرام کې يو کال ساتل شوی و د متوکل سره درې مياشتې کوتې کې هم اچول شوی و اود بنديانو ترمنځ مشکوک هم و...

حذيفه وروسته د باگرام نه د عربانو د مشرانو سره څه وخت اچول شوی و ويل کېږي چې اوس آزاد شوی دی. په کنتینر کې دوهم سړی د حمزه په نوم راغی چې د تيونس اوسېدونکی او کيوبا کې د عربانو ترمنځ د حمزة البطل په نوم يادیده. حمزة البطل لوړ دنگ سړی و له رنگه لږ تور اود مضبوطو غړو او غټو هډونو خاوند و، هغه هم ورزش کار برېښېده. دهغه کيسه هم ډېره عجيبه وه حمزة البطل يې زما په کنتینر کې د درې هفتو پاتې کيدونه وروسته راوړ او کنتینر ته يې سوچه برينه رادننه کړ. دوه شپې يې په سخته يخني کې همداسې برينه اودرولې و، کمپل يې هم نه ورکوله او خوب ته يې هم نه پرېښوده په ژبه هم نه پوهېده او عسکرو سره به يې په اشارو خبرې کولې.

همزة البطل ته امريکايان په دې غوسه شوي وو چې دا دومره ماهرسري و چې د نيول کېدو نه رادې خوا چې په سوونو ځل يې دټول بدن تفصيلي تلاشي هم شوي وه او جامې يې هم څو ځل امريکايانو پخپله وربدلې کړې وې څو هغه په همدې حالت کې د سلو امريکايي ډالرو نوټ د ځان سره ساتلي و او تراوسه ورباندې امريکايان نه وو پوه شوي چې کشف يې کړي! دې ته وايي د CIA او FBI قوي استخبارات! (؟). همزة البطل دغه د سلو امريکايي ډالرو نوټ د باگرام نه هم راتېر کړي و او په کندهار کې هم دټولو پلټونو ته وروسته ورسره و. هغه به چې کومه څېمه کې اوسېده او هلته به تلاشي راغله نو نوټ کې به يې يوه وره تيره کېښوده او د څنگ څېمې ته به يې ورواچاوه کله به چې تلاشي ختمه شوه نو ملگرو به بيا بيرته ورواچاوه. کله کله به چې د څنگ په څېمه کې ډېر اعتباري ملگري نه و نود کمپ بل سرته ډېرې لري څېمې ته به يې د گاتې سره دغه د سلو ډالرو نوټ ورساوه.

داسلسله ډېر وخت وچلېده خو آخر بې چاره ښکاره شو او هغه هم فکر کوم چې دبنديانو ترمنځ کوم جاسوس افشا کړ. بيایي هم نه شو موندلی خود تعقيب لاندې و او د گوزارولو په عين موقع يې ونيوه.

محققين همزة البطل ته ډېر غصه وو او ويل يې چې: ته دهغو خلکو د جملې نه يې چې زمونږ د قوي اميگرېشن نه تېرېږي او طيارې د بلډنگونو سره جنگوي.

کله يې چې حمزة البطل برينه کنتینر ته را دننه کړ نو يو افسر راغی او غوښتل يې چې ده ته وښايي چې حمزة البطل هم دهغو کسانو دجملې نه دی چې طيارې دبلډنگونو سره جنگوي او په دې هم پوهېده چې حمزة البطل په انگرېزي نه پوهېږي نو امریکايي افسر چې ډېر غوسه معلومېده په تکرار حمزه ته گوته ونيوله او خپل پیغام يې ورته دجملې نه بلکې په نیمګړو الفاظو داسې ورساوه.

You, Newark, airplane, Bummm.. يعنې تاسوپه

نيویارک کې طيارې جنگولې چې د بوم آوازي کې و. ددغې خبرې سره به امریکايي نظامي افسر دخپلو دواړو لاسونو نه هم دطيارې وزرې جوړې کړې اود "بوم" سره به يې خپل ټول بدن ته داسې ټکان ورکړ تابه ويل چې واقعي طياره د تجارتي مرکز سره وجنگېده.

حمزة البطل په گوانتنامو کې هم په يواځې زندان کې ډېر وخت تېر کړ او دا خبره مشهوره وه چې هغه محققينو ته معلومات نه ورکوي بلکه تمسخر پرې کوي دحمزة البطل دملګرو ترمنځ يوه جمله ډېره مشهوره وه چې هغه يوه ورځ پخپله دخپل تحقيق کيسه کوله:

محقق د حمزه نه پوښتنه کړې وه چې نوم دې څه دی؟. هغه ورته وويل چې حمزة البطل يعنې اتل حمزه دهغه خپل نوم خو فقط حمزه و بيا يې ورنه پوښتنه کړې وه چې افغانستان کې دې څومره وخت

تېرکړی دی؟ هغه وویل : یونیم کال . بله پوښتنه داوه چې نظامي تدریب دې کړی که نه؟ د حمزه ځواب داو چې نه . نو محقق ورته وویل چې دا څنگه کیدای شي؟! عربانو به د محقق الفاظ عربي کې تکرارول.

محقق : (حمزة البطل سنة ونصف في افغانستان ومافيه التدریب؟! لا يمكن). حمزه: (نعم سنة ونصف في افغانستان ومافيه التدریب) یعنی دا څنگه کیدای شي چې دیواځې حمزه پرځای دې یوسړی حمزة البطل یا اتل حمزه وي او یونیم کال دې هم افغانستان کې تېرکړی وي او نظامي تدریب دې هم نه وي کړی؟! هغه وویل هو یونیم کال په افغانستان کې وم او نظامي تدریب مې نه دی کړی. خو ددغه جملو سره به حمزة البطل دامریکایانو په شان حرکات کول اودهغوی پېښې به یې کولې. زما د کنتینر نه د راوتو دوخت پورې حمزة البطل بریند پروت و البته دوه ورځې وروسته یې یوه کمپل ورکړه .

دریم سړی چې ماسره دکندهار د کنتینر په یواځې بند کې مخامخ شو د طالبانود اسلامي تحریک یونامي شخصیت وخوت کله چې زما په یواځې بند کې تقریباً پنځلس ورځې وشوې. د شپې په شگو پروت وم ، د شپې آخري پار و اود ډېرو فکرونو نه وروسته ایله زما سترگې ورغلې وې چې ناڅاپه مې تشي درد وکړ اوداسې فکر مې وکړ لکه چا چې راباندې گوزار وکړ خو متصل مې په خپل څنگ کې یو غونډاری محسوس کړ چې سرمې راپورته کړ زما د خانې د ازغن سیم خواته دوه امریکایي ، عسکر ولاړوو او په کرس کرس یې

خندل. دغو عسکرو ټوله شپه د کنتینر په درزولو اود کنتینر د پاسه په تیږو اچولو تسلي نه وه شوې، د یو کیلو په اندازه تیږه یې راخیستې وه او چې زه یې پټې سترگې ولیدم نوزما د پاسه یې راواچوله اوزما په بني تشي داسې راوغورځېده چې زه یې ودردولم خود پاسته تشي له امله مې هډوکي ته کوم زیان ونه رسیده. البته تشي مې دڅو ورځو پورې درد کاوه او چې کله مې طبي ټیم ته شکایت وکړ نوله پاسه به یې زماتشي ولید او ویل به یې چې ښه دی کوم ظاهري زخم نه لري کیسه به یې هم زما واوریده چې عسکرو په تیږه ویشتلې یم خوڅه غوږ به یې پرې نه رپاوه درې ورځو پورې مې تشو بولو کې نری نری وینه هم راتله خو له درې ورځو وروسته الله پاک تکلیف په کمېدو کې او بالاخره پخپله ښه شو.

وايي چې یو سړي په ولاړه بولې کولې چا ورته وویل چې دا ولې؟ خو مره غټ سړی یې اوداسې بدتمیزه کار کوي چې د ماشومانو په شان په ولاړه بولې کوي؟! متیازن سړي ځواب کې وویل:

— زه خواوس ډېر ښه شوی یم مخکې به ورسره چورلېدم هم. زما د یو سوال په ځواب کې زما امریکایي محقق ماته تقریباً همداسې ځواب راکړ. کله چې ما خپل محقق ته وویل چې زه بېګا ستاسو عسکرو بې لامله ولې په درنه تیږه وویشتلم؟ نو دهغه ځواب دا و چې:

— دا اوس حالت خو ډېر ښه دی ستاسو د راتلونو نه مخکې دلته حالت ډېر خراب و او زمونږ عسکر د نیویارک او واشنگټن په احداثو ډېر غوسه وو. خوزه امریکایي عسکرو د غوسې په حالت

کي په تيرپه نه وم ويشتلي بلکه هغوی زماپه ويشتلو خندل او تمسخریې کاوه. د کنتینر دواړه طرفته پیره دارانو هم خندل اوددغه کار نه یې خوند اخیست چې دهغوی دتکبر ښکارندوی و.

هو! په ماد امریکایي عسکرو دتیرپې دگوزار شپه هماغه شپه وه په کومه شپه یې چې یو نوی مېلمه زما خواته راوړ. کله چې زه دتیرپې دگوزار ددردنه راپورته شوم او دامریکایي عسکرو خندا مې ولیده نو عسکرو چې زما اودهغوی ترمنځ فقط یو ازغن تار حایل و _ ماته اشاره وکړه چې داتیرپه راپورته کړه. ماتیرپه راپورته کړه او عسکر ته مې وویل **Is this your human Rights** (ایا

داستاسې بشري حقوق دي؟) عسکرو زما دسوال دځواب پرځای ماته وویل چې داتیرپه واخله اوداستا دڅنگ خانه کې دغه بل بندي نه خپل انتقام واخله او هغه پرې ووله. ماورته وویل چې دهغه څه گناه ده؟ ظلم تاسې کوی او انتقام دهغه نه واخلم؟! بیایې دریمې خانې ته اشاره وکړه چې ښه څه دهغه وړاندې بندي نه انتقام واخله یعنی هغه په تیرپه ووله. په دریمه خانه کې یو سپین ږیرې عرب پروت و وروسته ماته معلومه شوه چې دکندوز د ولایت د الوفاء دخیریه مؤسسې مسؤل دی. دعسکرو دهغه په گټه دویشتلو امر هغه هم حیران کړ او ماته یې حیران حیران راوکتل. ماتیرپه لاس کې نیولې وه چې که کوم نظامي مسؤل راشي اوزه ورته شکایت وکړم خو بیامې فکر وکړ چې دا کار بې گټې دی اوتیرپه مې د ازغن تار نه دباندې لارې ته وغورځوله.

دغه عسکر اصل کې دنوي مېلمه ليدوته راغلی و اوچې ي څو
دقيقې وروسته يوئيل عسکر کنتینر ته راننوت نو موجودو عسکرو
هغوی ته وويل چې :

We have a special guest today (مونږ نن يو خاص مېلمه
لرو) بيایې ورته وويل: **He was Taliban governor of Herat Province**
۰۰۰ (دادطالبانو د هرات والي و).

دا خبرې ماد عسکرونه واورېدې اوزه هم متوجه شوم خود خبرو
اجازه نه وه دورځې چې کله مانه نوي مېلمه دقرآن شريف غوښتنه
وکره نو د ازغن تاريخ په منځ کې مې دقرآن شريف دورکولو په وخت
کې ترينه زر زر څو پوښتنې وکړې هغه راته وويل چې زه ملا خير
الله خير خواه يم ، په کوپټه کې يې ونيولم او بېگايې دلته راوړی
يم . ديواځې قيد شپې تېرېدې زه به يې هم تحقيق ته وړم خو
خيرخواه صاحب به يې ډېر وړ اوزماد يواځې قيد نه دوتونه څلور
ورځې مخکې يې ډېر تنگول شروع کړل .

په باگرام کندهار او کيوياکې يې چې کله مونږ تحقيق يا
روغتون ته وړلو نودنوم اخیستو په ځای به يې زمونږ د دوسيې نمبر
اخیست چې هغوی د ISN نمبر په نوم نوماوه. څرنگه چې زه ، مسلم
دوست صاحب او حاجي ولي محمد صراف يې باگرام کې د سره
صليب نه هم پټ ساتلي وو نو له همدې امله يې په باگرام کې
مستقل ISN نمبر نه وراکړی بلکه هلته يې د موجودو بنديانو
مسلسله گڼه راکړې وه چې د مسلم دوست صاحب (۹۴) د حاجي
ولي محمد صراف (۹۵) او زماگڼه (۹۶) شپږ نوي وه . خوپه

کندهار کې بيا د ISN يا دوسيو نمبرې زما (۵۵۹) د حاجي ولي محمد (۵۶۰) اود مسلم دوست صاحب (۵۶۱) نمبر و. په نورو نمبرو سربېره د ملاخير الله خير خواه نمبر زما په ذهن کې ډېر پوخ شوی اودهغې لامل داوچې د کندهار په يواځې قيد اوبيا وروسته زما په څپرگي کې دهغه نه ډېر زيات ما اورېدلی و دهغه د دوسيي نمبر (۵۷۹) و.

زما د يواځې قيد نه د راوتو نه څلور ورځې مخکې يې چې کله ملاخير الله خير خواه ته بې خوبي ورکول شروع کړل نو د امريکايانو د قرار گاه په مخابره کې - چې هغوی ريډيو بلله - به يې (۵۷۹) ياد کړ او متصل به د کنتینر پيره دار په ملاصاحب غږو کړ چې ودرېږه. ملاصاحب به چې ودریده نو نيم ساعت وروسته به بيا غږ وشو چې (فايوسيون ناين) او ملاصاحب ته به يې اشاره وکړه چې کېنه. نيم ساعت وروسته به يې بيا اودراوه اونيم ساعت وروسته به يې کېناوه په همدې ترتيب به شپه او ورځ تېرېده. هغه يې ځملاستو ته نه پرېښوده او مسلسل بې خوبي يې ورکوله. آخر داسې شوی و چې نه اودرېدی شو اونه کېناستی شو؛ عسکرو به پرې چغې وهلې د ملاصاحب د څلورو ورځو بې خوبي نه وروسته زه د الله په فضل د انفرادي قيد نه اجتماعي څپرگي ته راووتم. ملاصاحب وروسته راته وويل چې هغه ته يې اته شپې بې خوبي ورکړې وه او تحقيق به يې ترې کاوه زه چې کله بيا نورو خلکو سره يوځای شوم نو د اجتماعي څپرگي قيد راته د انفرادي قيد په نسبت بېخي راحت ښکارېده. اوچې کله ملاصاحب خيرالله خير خواه

راووت او زما څپرگي ته يې راوړ نو هغه هم ډېر خوشاله و. په دې وخت کې مونږ ته د دريو کسانو ترمنځ د خبرو کولو اجازه وه. ملاخیر الله خیر خواصاحب چې دانفرادي تعذيب ليدلی و، کله چې اجتماعي څپرگي ته راوړسید نو د ټولو ستونزو سره سره ورته څپرکی بڼه بڼکاریده بيا هغه مونږ ته ديواڅي قيد دېې خوبی په وخت کې دخپل نفسياتي اندېښنو کيسه وکړه. هغه ويل چې کله هغه دېې خوبی نه ډېر تنگ شو نو خو څو څلې يې اراده وکړه چې خپله مری دانفرادي خانې نه چاپېره دازغن تار په تېرو څوکو پري کړي او ياهم د پښو لاندې شگې زر زر خولې ته واچوي او تر هغه يې خوري چې ترخويې ساينده شوې نه وي؛ چې عسکر ترڅو ده ته رارسي نوده به ځان وژلی وي. ملاصاحب ويل چې بيا به غيرت راغی چې خیر په نارينه هر قسم تکليف راڅي او که زه دا کار وکړم نو وروسته به خلک څه وايي چې د دومره معمولي تکليف په مقابل کې يې ځان وواژه. هغه مونږ ته د طالبانو په تحریک کې دخپل پرمختگ کيسې هم وکړې او د طالبانو د سقوط نه مخکې او وروسته حالات يې هم راته بيان کړل؛ په هغې کې په عشق آباد کې دامريکايانو سره مذاکرات، په هرات کې دهغه د ولايت پر مهال د ايران سره روابط، دمولوی عبدالوکیل متوکل دريځ، د حامد کرزی سره دهغه زړه رابطه، په کوپته کې د آی ایس آی په ذريعه دهغه نيول؛ لس ورځې په تياره کوپته کې دهغه غورځول، په دغه جېل کې د آی ایس آی له خواد مخالفو افغانانو تعذيبول او داسې نور معلومات شامل وو چې دلته يې ليکل مناسب نه دي. هغه داهم وويل چې هغه او کرزی دواړه

وېلزيان دي او کرزي د طالبانو په وخت دهغه په ذريعه کوبښن کړې چې په امریکا کې د طالبانو نماينده شي؛ دغه خبره د طالبانو مرکزې شورې تصويب کړې هم وه او دهغه د تقرر مکتوب يې هم ليکلی و خودغه مسأله آي ايس آي په شاوهلې وه او کرزي په دې خبره پوه شوی هم و.

دمحبس پرمهال د طالبانو د ډېرو مشرانوله خوا دا خبره جوتې شوه چې دنورو افغاني شخصيتونو په شان دحامد کرزي پلار عبدالاحد کرزي هم د پاکستان فوځي استخباراتو آي ايس آي وژلی دی او هر هغه څوک چې د افغانستان په ملت کې څه اثر او رسوخ ولري او د افغانستان دملي گټو نه دفاع کوي هغه آي ايس آي نه پرېږدي او وژني يې.

په هر صورت دغه اوس زمونږ د ليکنې موضوع نه ده.

په انفرادي قيد کې زما بل څنگ ته يو برطانوي پاکستاني: حذيفه و چې وروسته يې باگرام ته يوړ، هلته يې يو کال وساته او بيا يې د القاعدې دمشرانو سره ساتلی و، اوس راخوشی شوی دی د حذيفه په هکله بيانور و بنديانو ويل چې هغه په کابل کې دخپلو ماشومانو سره اوسېده او په برطانيه کې يې يو اسلامي مرکز درلود.... د سيف الله اختر چې په کابل کې يې د پاکستانيانو مشري کوله خاص سړی و. سيف الله اختر يا اختر سيف الله هغه څوک و چې د طالبانو په وخت کې يې د زرگونو پنجابيانو مشري کوله افغانانو ته به يې ويل چې هغه د پاکستان د حکومت سره وران دی اوله همدې امله يې خپل ماشومان هم راوړي؛ بېرته يې اوږده کړې وه او مولوی سيف الله اختر ورته ويل کېدل. دهغه دا حقيقت وروسته رابنکاره شو چې هغه د آي ايس آي د کرنيلانو نه و؛ يولورته يې داخل کې دنده ترسره کوله او بل لورته يې په افغانانو، عربانو او پاکستانيانو کې د پاکستان اصلي مخالفين معلومول هغه به مرکز ته لستونه ورکول او اشخاص به ترور کېدل. دامريکايانو د راتلو او د طالبانو د سقوط نه خو ورځې مخکې

هغه دخپلو مسلحو باډيگاډانو سره ترټولو مخکې اسلام آباد ته ورسېده او داسلام آباد مرکز وروسته دا خبره مشهوره کړه چې هغه دوبي ته تېستېدلې وروسته هغه په نظامي وردۍ کې ليدل شوی چې دطالبانو غټه پيره يې پاڪه خريلې وه او اوس په نورو دندو گمارل شوی و. وروسته دامعلومات هم دځينو پاڪستاني بنديانو نه افشاشو چې آي ايس آي دطالبانو دسقوط پر مهال خپل مهم مشران په ځانگړيو الوتکو کې ايستلي وو اوځينې تريبب يافته خلک يې شمال کې پرې ايښي وو ترڅو د امريکايانو، شمالي اتحاد، د شبرغان د جېل، باگرام، کندهار او د گوانتېنامو ټول حالات وڅاري. په کيويا کې آخنيو پاتې دريو کسانو بنديانو کې يو سعد مدني هم و. د راخوشي شويو بنديانو نه يو سپين بيري هم و د آي ايس آي له لوري افغانستان کې موظف و هغه وويل چې مدني صاحب هم داسلام آباد نه لېږل شوی و. مدني صاحب ته کيويا کې بنديانو د شک په سترگه کتل. له دې وروسته مسلم دوست صاحب ته قلم سپارم هغه وايي:

له قند هاره تر گوانتېنامو

د ۲۰۰۲ / ۲ / ۲۳ م نه تر ۲۰۰۲ / ۴ / ۳۱ م پورې مونږ د قند هاره په امريکايي زندان کې پاتې شوو. کيويا ته دلېږلو نښې هغه وخت ريښتيا وختې چې د دوه مياشتو او دوه ويشت ورځو نه وروسته په ۲۰۰۲ / ۴ / ۳۱ م مونږ د خپلې څېمې ختيز لورته د ماسپينين نه وروسته د څېمې نه دباندې د څېمې ورمات سيوري ته په خاورو گمپلې خپرې کړې وې او پرې ناست وو چې امريکايي عسکر راغلل ترټولو دمخه زمونږ څېمې ته او درېدل او ترټولو دمخه يې زما د نمبر (۵۶۱) غږ وکړ. ما گومان کاوه چې

گني تحقيق له پاره مې غواړي وړياڅېدم اود معمول مطابق يې په لاسونو او پښو کې زولني راواچولې، توره کڅوړه يې راپه سرکړه او روان يې کړم. سره له دې چې دتورې کڅوړې لاندې څه راته نه بڼکارېدل خود معمول خلاف د لارې په کې وېړو کې پوه شوم چې دتحقيق ځای ته نه بلکه بل لور ته روان کړای شوم. دهوایي ډگر دننه يې په يوه لويه څپمه کې څملوم، دمخکې په څېر په تشدد يې جامې راڅخه په بيتي غوڅې او گوزار کړې، بيایي نارنجي جامې راواغوستې، يوپتلون او يوکميس و چې دنيمایي متو پورې لنډ لستونې اودنامه پورې اوږدو، نارنجي ټوکري بوتان يې هم راپه پښو کړل، توره کڅوړه يې له سره لرې کړه اود چشمو په ډول په غټو کلکو تورو پلاستيکونو يې سترکې راوترلې چې دغوږونو له پاسه يې سختې پټې تېرې شوې وې اود سرشاتنۍ برخې سره نښتې وې. غوږونه يې هم په همدغه ډول پلاستيکونو کلک راوترل او خولې اوپوزې ته يې هم ټوکري ماسکونه را واچول، بيایي په يوه لويه څپمه کې دلرگي دتختې په يوه اوږده کورسۍ کې نولم. ماپسې استاذ بدر او بيانور بنديان په همدغه ترتيب راوستل کېدل چې دې کار زيات وخت ونيوه نه راسره گړۍ وه اونه مو سترگې خلاصې وې چې په وخت پوه شوي واي ماداستاذبدرڅه خبره واورېده نوپوه شوم چې هغه هم راغی. هيڅ يې راته نه ويل خو اوس مو باور راغی چې گوانتهنامو ته لېږل کېږو. الله تعالی مو په زړه کې يو ډول اطمینان اوډاډ واچاوه چې له همدې امله مو گوانتهنامو ته د انتقال له امله په

بندیان د انتقال په انتظار کې

الوتکې ته د بنديانو وحشي انتقال

زړه کې زياته اندېښنه ياد حواسو کوم بدلون رانه غي خود کړ اوونو
او سختيو نوي پړاو پيل شو.

په ترلو لاسونو، ترلو سترگو او ترلو غوږونو يې تقريبا مابنم نه
وروسته د مابنم ډوډي راته لاسونو کې کېښوده چې دنيمې وچې
افغاني ډوډي څخه عبارت وه خو مونږ ونه خوږه. اعلان يې وکړ چې
د چا ضرورت و نو په البوتکه کې به يلاس يا پښه پورته کوي. زه حيران
شوم چې مونږ به ترلې لاسونه او ترلې پښې څرنگه پورته کوو؟!.

د بنديانو د پېرې د پوره کېدلو نه وروسته البوتکې ته نقلول پيل
شول. په لويه پوځي باروړونکې البوتکه کې يې په کلکو لرگيو يو لور
او بل لورته کتار کېښول، په لاسونو او پښو کې موفولادي زولني
وي چې لاسونه دملا سره په زنځير تړل شوي وو او حرکت مونه شو
ورکولای دغه د لاسونو او ملا زنځير په بل زنځير د پښو ترمنځ زنځير
سره نښتی و، د دواړو پښو ترمنځ هم دواړه زولني په زنځير سره نښې
وي، د البوتکې په زمکه کې يوه کونډه وه چې د پښو زنځير ورسره په
قلف کلک تړل شوی و او دملا زنځير هم شاته د څه شي سره تړلی و
چې په دې ترتيب بندي هيڅ حرکت نه شو کولای کله به مو په
ولي د غوږ او په مټ دسترگو پټيونه د سخت درد له لاسه حرکت ورکړ
چې عسکرو به ووهلو و. د بز دلې او ډار نه يې په لوډ سپيکر کې
ويل چې ونه خوځېږئ، په مونږ حمله ونه کړئ. په دې وخت کې
مو د غوږ پلاستيک لږ ډډ کړای شو. خو مونږ حيران شو چې په داسې
سختو فولادي زنځيرونو تړل شوی بندي څرنگه حرکت او حمله
کولای شي!؟.

دالوتکې داسفر ترټولو سخت ، څوروونکي اوله کړاوه ډک و .
 ډېر بنديان بي هوبښه شول ، دخولې اوپوزې ماسک باندي زما
 ساډېره تنگه شوه ، څو ځله مې غږونه وکړل ، امریکايي عسکر به په
 سر ټس راکړ . اخريو عربي ترجمان راغی له يوه غوږه يې پلاستیک
 پورته کړ اوراته ويې ويل چې څه مشکل دی ؟. چپ شه حرکت مه
 کوه .

ماورته وويل چې سامې په ماسک کې تنگه ده مرم داماسک مې
 دخولې يا پوزې نه لرې کړې چې لږه ازاده ساواخلم . امریکايي
 عسکرته يې وويل هغه ماسک نورهم پوزې اوخولې ته راجوخت کړ
 سامې نوره هم تنگه شوه او فکر مې کاوه چې اوس مرم . يو وخت
 راباندي دې هوبښی حالت راغی اوخواته بندي باندي ورتکيه شوم .
 سفرډېر اوږد او څوروونکي و دعاوې اواذکار موپيل کړي وو الله
 تعالی مهرباني وکړه او حالت مولږ بڼه شو . په لارکې پنځه ځل راته په
 ترلو لاسونو کې دپرسېدلې ډوډی يوه وړه ټوکړه اودرې ځل يوه يوه
 منه کېښودل شوې چې هم يې خوراک مشپکل وڅکه چې لاسونه
 خولې ته نه رسيدل ، هم موزره ته نه کېده اوهم له دې وېرېدلوو چې
 انساني ضرورت به څنگه رفع کوو ؟! اوبه موخوځل وغوښتي يوه
 ورځ وروسته يې وړوکی کاغذي گيلاس زماخولې ته ونيوه خوچې
 دوه گوټه مې وکړل لرې يې کړې .

تقريباً ددرې ساعتونو سفرنه وروسته الوتکه يوځای کې ښکته
 شوه . وروسته مونږ ته څرگنده شوه چې هغه ترکيه وه دډېر ځنډنه
 وروسته بيا پورته شوه نورنو بيا ترگوانتهنامو چېرته نه ده ښکته شوې

او مسلسل والوته . يو وخت کي يي يوه يوه گولي راته په خوله کي واچوله چې سخته ترخه وه او گومان کوم چې دملارياوه ځکه چې دگوانتهنامو ټاپو کي زيات ماشي دي . داوبويوگوت يي ورپسي راکړ چې په هغې گولي پوره تېره نه شوه اودمري په يوه برخه کي کلکه ونښته . ډېر مو اوبه اوبه وويل خو چاوانه ورېدل . هغه گولي ترآخره زيات په تکليف کړم . ماترگوانتهنامو نه څه وخورل ، نه مې څه وڅښل اونه مې انساني ضرورت رفع کړ . ترگوانتهنامو په دغه اوږد سفر کي په لرگي دکښناستلو او (۲۴) څلرويشت ساعته حرکت نه کولو له امله ډېرو بنديانوته درگ نساتکليف پيداشو چې له دې جملې زه هم وم . ماته درگ نساتکليف پيداشو چې تريونيم کال پورې ترې په پنډرو کي بي علاجه وکړېدم اوترډېرې مودې پورې نه کښاستي شوم اونه مې لمانځه کي رکوع اوسجده کولای شول لمونځ مې په ولاړه په اشاره کاوه اوډوډي مې هم په ولاړه خوړه .

ترکيويا دغه هوايي ستونزمن سفر پای ته ورسېد اوآخر کيويا ته ورسېدو .

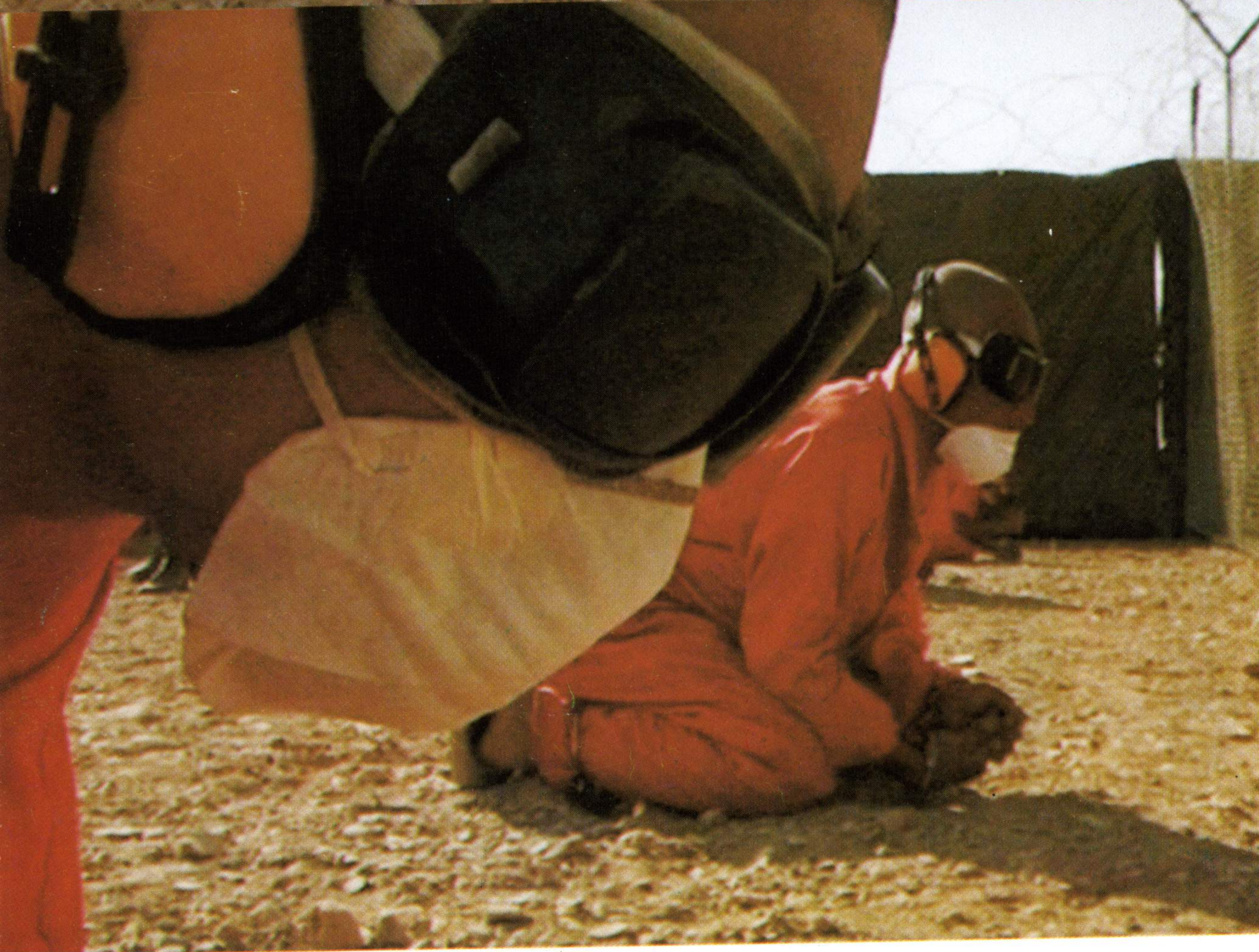
دگوانتهنامو په ټاپو کي

اگر چې زمونږ سترگي اوغورږونه راترلي وو اونه پوهېدو چې څومره وخت وواته خوتقريباً څلرويشت (۲۴) ساعته وروسته په ۱/۵/۲۰۰۲م دکيويا په يوه هوايي ډگرښکته شوو . وروسته بيادامعلومه شوه چې شل ساعته لارپه هواکي وه اوتقريباً څلورساعته په انتظار ، ترلو پرانستلو اوبښکته کولو پورته کولو ولگېدل .

دالوتکي نه په ډېر تشدد په رابنکودلو او تېپل وهلو بنکته کړای شوو دمصري لهجې يو عرب ترجمان دا جمله تکراره چې: " لا تتحرك . انتم الان في يد القوات المسلحة الامريكة . ((مه خوځېږه تاسو اوس دامريکا د وسله والو ځواکونو په لاس کې ياست)) يو يو يې يوه داسې بس ته وروځېږولو چې چوکۍ په کې نه وې . داځکه چې مونږ يې دچوکيو مستحق نه گڼلو . د بس په منح کې په زمکه کښېناستوو ، بس روان شو ، لږ وروسته بس داسې يو گرزو کړ لکه په يوه مورچه چې واوري اوبيا ودرېده . ډېر بنديان په دې نه وو پوه شوي چې بس بېرې ته وروځوت اوبېرې دگوانته نامو دتاپو په لور روانه شوه . خومونږ څه کسان پوه شوو . تقريبا څلوېښت دقيقې بېرې په بحر کې روانه وه او په ډېر باريک دقت معلومېده چې زمونږ بس يوي خوا اوبلې خواته کږېږي اومونږ همدغه باريک کږېدل محسوس کړي وونوځکه پوه شوي وو چې بېرې کې روان يووځواکثرونه وو محسوس کړي . څلوېښت دقيقې وروسته دگوانته نامو جزيرې ته ورسېدو بس له بېرې بنکته شو اوله لږې شېبې منزله وروسته په يوه ځای کې اودريده .

څو څو ځل مودلمانځه کولو وويل خوراته وويل شوو چې ددې عمليې اجازه نشته .

مونږ دپولادي زنځيرونو په ولچکو او زولنو تړلي لاسونه ، ملا او پښې دبسونو نه بنکته کړای شوو ؛ نه موڅه ليدل اونه پوهېدو چې چېرته ورسېدو خو په يوه داسې زمکه يې روان کړي وو چې دپښو لاندې مو دکانو جغل و . بيا په همدغو کلکو کانو کښېنول شوو

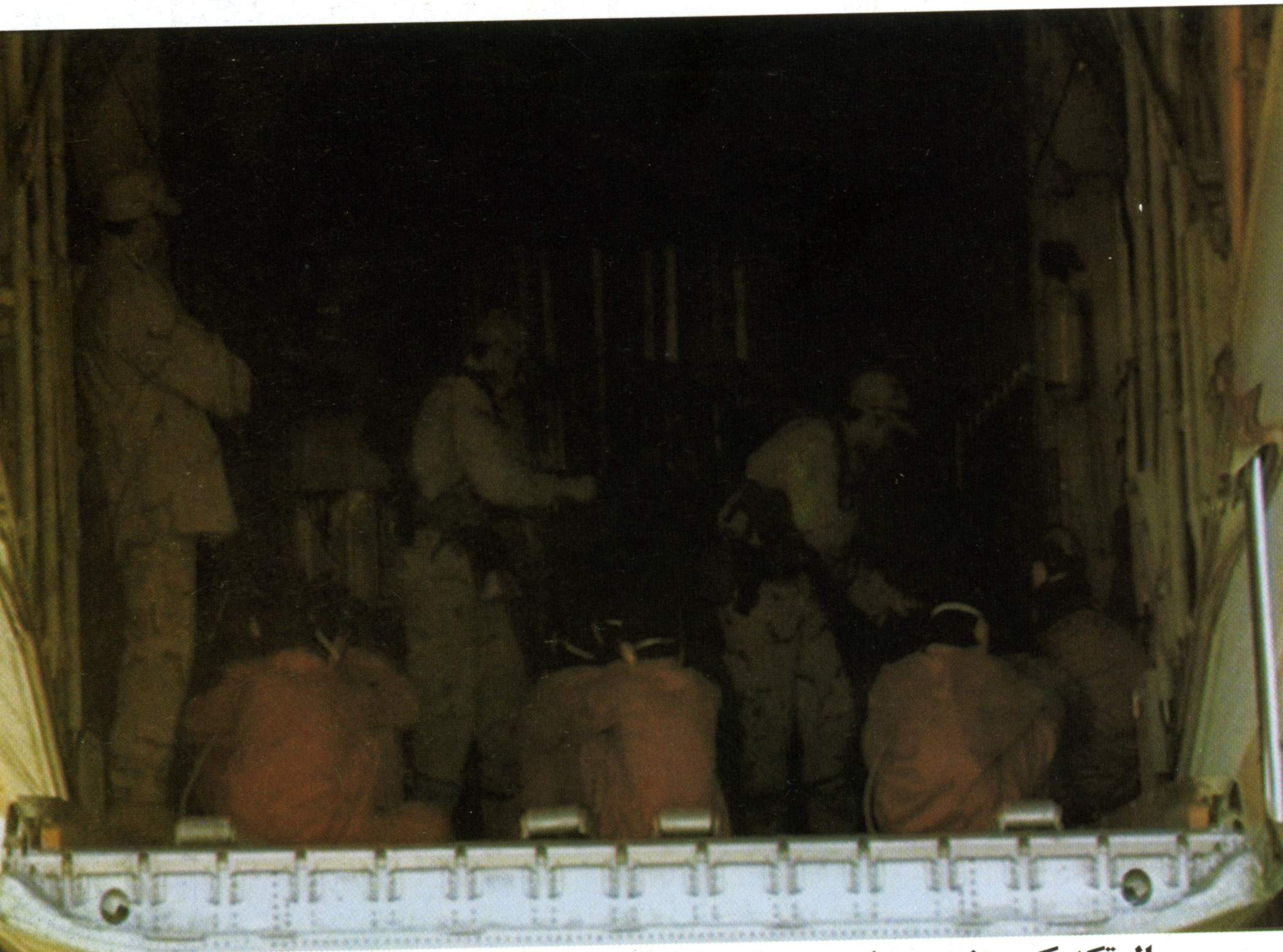
يو بندي بي هوښه شوی او بل ناست دی

کوانتهامو ته د رسېدو نه وروسته بنديان په کار کې کسپنول شوي او د پنجره انتظار کوي

کوانتنامو کې په پټو سترګو او تړلو لاسونو بندي لامبي(؟)

الوتکه کې دننه بنديان چې غوږونه، سترګې، پوزه، خوله، لاسونه او پښې يې تړل شوي دي او د پښو زنجير يې د الوتکې د ځمکې د کونډې پورې قلف شوی دی.

امريڪاڀيان بشري حقوق دي ته واپي

امريکايان بشري حقوق دې ته وايي

سر مه پورته کوه

بندیان یو د بل پسې له مټو تړلي الوتکې ته ور روان دي

سروونه يې په زور راټيټول ، د حرکت ، خبرو او پوښتنې هيڅ اجازه نه وه. خو ساعتته دغسې ناست وو دخت پلوموسخت درد کاوه او ځيني خلک بې هوښه شوو بيا يې يو يو پاڅولو ، په لاره کې يې جامې راقبچې کولې او لغړيې په يوه پورې پورته کړو. مونږ څه نه ليدل نوله همدې امله به موچې په هر پار کې پښه کېښوده عسکر به ويل چې " اگين " يعنې بيا تکرار کړه ترڅو يوه ځای ته وروختو چې څو کوټې په کې وې. سترگې يې راپرانستې ، يوه ډاکټره راغله معاینه يې وکړه او په خصيتينو يې راته لاس وواهه وايې رولې راوايې رولې بيا يې يو تشناب ته دننه کړو چې دروازه يې نه وه. په تړلو لاسونو او تړلو پښو يې اوبه راباندې راخوشې کړې چې فقط لاندې شوو اوبس . بيرته يې راوايستو نارنجې جامې (کميس پتلون) يې راواغوستل ، بيا يې وتللو او دلوروالي کچ يې رامعلوم کړ. بيا يې زمونږ عکسونه داسې واخيستل چې خولې او پوزې ته را اچولی دټوټې ماسک يې فقط غاړې ته راښکته کړ ، دکمپيوټر دچاپ دآلې نه يوه شنه سوري سوري پلاستيکي تسمه راووته چې ددوه کوټو په کچ پلنه وه يوې خواته دبندي عکس او ورسره خواکې دهغه ددوسيې نمبر ، عمر اودهېواد مخفف ليکل شوی و. زماپه تسمه (AF) ليکل شوي وو چې دافغانستان مخفف و . دلاس نمبر (۵۶۱) ، دبدن وزن ، دلوروالي کچ او عمر پرې ليکل شوي وو. دغه تسمې يې دلاس نه دساعت په ډول راوترلې بيایې راڅخه وینه واخيسته. يواځې د عکس اخيستلو په وخت کې مودکېمرې لورته وکتل نوريې راته په تکرار ويل چې (لوک ډاون) ښکته گوره. کله چې دوينو اخيستلو له پاره په

کت و غځول شوو ډاکټرانو هم دا اجازه نه راکوله چې ور وگورو .
اوداځکه چې ټول راڅخه سخت وپربدل او گومان يې کاوه چې مونږ
ډېر خطرناک ترهگريوو....

په دې پوه نه شوو چې څومره وينه يې را څخه واخيسته؟! .
بيا يې دمالوچو په ذريعه دلاړو بېلگه راڅخه واخيسته ډاکټري
راته دمعاینې نه وروسته نورڅه ونه ويل خو پوښتنه يې راڅخه وکړه
چې کله خودې زياته دوانه ده خوړلې؟ زيات گيڼي (شهد) خودې
نه دی خوړلی؟ .

بيا بل بلاک ته په وړو کي گاتورگاډي کې د عسکرو په بدرگه
بوتلل شوم او هلته يوې کوټې ته دتحقيق له پاره دننه کړای شوم.
کوټه کې يوه بې کاره پلاستيکي چوکۍ دبندي له پاره اوڅو ښې ښې
چوکۍ دمحققينو او ترجمان له پاره ايښې وې . دچت په يوه کونج کې
دتورلوی گروپ غوندي ښيښه لگېدلې وه چې دبلي کوټې کمپيوټر
ته يې عکسونه ورکول اود اواز ثبتولو او راښکلو آلات هم پټ پټ
خوندي شوي وو، دکوټې يودېوال کې لويه ښيښه لگېدلې وه چې
ظاهر کې هنداره برېښېده او سړي په کې خپل عکس لیده خودبلي
کوټې له لوري ښيښه وه ، دبندي څارنه ترې کېده اونفسياتي
اورواني ماهرينو دبندي حرکات په کې څارل. ډېرو بنديانو ته دڅه
وخت پورې دانه وه ښکاره شوې خو مونږ ځينو ته دځينو باريکو
ښونه دهماغه لومړۍ شپې نه معلومه شوه چې کيڼه لگېدلې ....
اوکله چې څه موده وروسته محققينو ته دامعلومه شوه چې زه په دغو

شيانو پوه شوي يم نوحيران شول اوراته ويې ويل چې چاته ونه وايي.
خوبنديان ټول بيا خبر شول .

يوه عسکر ديو مټ او بل دبل مټ نه نيولی وم او يو وروسته
راپسې را روان و. کله چې دتحقيق کوټې ته ننه ايستل شوم نو په
چوکۍ يې کښنولم يو عسکر مې ښي لورته اودرېده يوه پښه يې
زما په پښه کلکه کېښوده يو لاس يې زما په ښي زنگون کلک
کېښود او بل لاس يې زما په ښي اوږه کېښود په همدې ډول بل
عسکر له کين لورنه کلک ونيولم . سره له دې چې په پښو اولاسونو
کې مو زولني هم وې اولاسونه مو دزنځير په واسطه دملاسه تړلي
وو .

خوله وېرې يې ويل چې په مونږ حمله ونه کړې . دريم عسکر راغی
په زمکه کې يوه پنډه پولادي کړۍ په سيمټوکې کلکه لگېدلې وه .
زما ددواړو پښو ترمنځ نښتي زنځيريې دحيوان غوندي دزمکې
دکړۍ سره په يوه غټ قلف او وتاره .

بيا دوه محققين او يو ترجمان راغلل ، دمحققينو په لاسونوکې
کاغذي دوسيې وې ، ديوه محقق په غاړه کې پوڅي درېشي وه او بل
ملکي درېشي اغوستې وه چې زما په گومان يو د(سي آي اي) او بل
د(اف بي آي) نه نمايندگي کوله. درې واړه ماته مخامخ کېښناستل
. زما او دهغوی ترمنځ يو مېز و په هغه يې کاغذونه کېښودل.
ماپوښتنه وکړه چې دا کوم ځای دی ؟ هغوی وويل چې دادکيويا يوه
جزيره ده بيا يې پوښتنې پيل کړې. نورې خو اکثره زړې پوښتنې وې
چې تکرارته يې اړتيا نه ليدل کېږي او مخکې تېرې شوې دي .

دباگرام او قندهار سره يې توپير داو چې که ځواب يې نه وايه هم دپوښتنې او مناقشې څه ناڅه فرصت يې راکاوه. دشخصي پېژندپرېوښتنو سربېره يې وپوښتلم چې: چېرته ونيول شوي؟ چا ونيولې؟ ولې يې ونيوي؟ ددې لومړني تحقيق نه وروسته تقريباً د شپې لس بجې وې، محققين لارل اودڅه ځنډنه وروسته څلور عسکر راغلل، دوه وزه په همغه لومړني ترتيب ټينگ ونيولم دريم دزمکې دکونډې دترل شوي زنجير قلف خلاص کړ او يو ولاړو. بيا دوه عسکرو ديوه اوبل مټ نه ونيولم او روان يې کړم دودانۍ دوتو ددروازې نه لږ مخکې دمستطيل په شکل څو تختې لگېدلې وې چې په عربي، پښتو او څو نورو ژبو پرې ليکل شوي وو. زه عسکرو تختې ته مخامخ اودرولم په هغې څو مادې ليکل شوې وې چې د عسکرو اودکمپ دمسو لينو خبره به مني، دکمپ دقوانينو نه به سرغړونه نه کوي... اودمادو په ترڅ کې دادروغ هم ليکل شوي وو چې تاسوته دژينيود کانفرانس دبنديانو دحقوقو دتړون نه هم زيات مراعات درکول کېږي. (؟) که سرغړونه مو وکړه نو بيرته به درڅخه واخيستل شي اودسختې سزا سره به مخ شي. عسکرو دومره فرصت رانه کړ چې زه دتختې ټولې مادې ولولم او په زور يې ترې روان کړم. په لاريې په تکرار ويل چې (لوک ډاون) (بنکته گوره) دسرپورته کولو اوبل لورته دکتلو اجازه نه وه. دودانۍ ددروازې نه چې ووتو اوپورې ته ورمخامخ شوو وړاندې داوسپني بلاکونه اودهغو په سر دپاسه وړاندې بحر بنکارېده. په پورې بنکته شوو اودنامعلوم ځای په لور په شرنګېدلو زنجيرونو کې په تنګوتنګو قدمونو روان وم. هر

لورته داوسپنيزو جالونو دېوالونه راتاو وو او د پاسه پرې داغزنو سيمانو دائروي کړې غځېدلې وې. په دوه اوسپنيزو جالي دروازو ننوتوو چې څارونکي عسکرته دکارت په بنودلو به يې ماسره عسکروته دروازه پرانيسته؛ په يوې دروازې به چې دننه شوو بله به يې ترهغې نه خلاصوله چې لومړنۍ به يې ديوې لويې پلنې کونجې په واسطه بيرته تړلې او قلف کړې نه وه. ددوهمې دروازې نه چې ننوتوو نو منځ کې لويه لاره وه او دواړو خواوته داوسپنيزو پنجره بلاکونه وو چې داوسپنيزو جاليو دوه غبرگ دېوالونه ترې راتاو شوي وو او د پاسه پرې داغزنو سيمانو حلقې غځېدلې وې. مونږ د بلاکونو ترمنځ په لويه لار د جنوب لورته روان وو او مخامخ مو بحر و؛ لږ وړاندې کين (ختيز) لورته ديوه بلاک مخې ته او درېدو په يوې وړې سپينې تختې په تور رنگ د (G) توري کښل شوی و چې دگولف مخفف و دگولف بلاک څوکيدارانو ته يې غږو کړ يو راغی، دواړه اوسپنيزې جالي دروازې يې يو دبل پسې پرانيستې اوز مونږ دننوتو نه وروسته يې وتړلې. او سپنيز بلاک دزمکې نه تقريبا يونيم گز لوړپه سيمته ستنو او اوسپنيزو تيرانو ولاړو. دلته نوپه انساني تاريخ کې دانسانانو سره دځناورو نه دبتر سلوک ديونوي دردوونکي باب پانې پرانيستل شوې.

اوسپنيزي پنجرې

دبلاک منځ کې کوڅه وه اوسني او کين لورته يې پنجرې وې . په يو بلاک کې ټول (۴۸) اته څلويښت پنجرې وې چې (۲۴) څلرويشت ښي او څلرويشت کين لورته . داټول بلاک (۴۸) پنجرې دي اويوه پنجره کې يوبندي وي . بلاک ټوله اوسپنه ده نه په کې سيمت نه لرگی اونه پلاستيک شته . زمکه اوچت يې هم اوسپنه ده اوگر دچاپره يې اوسپنيزجال دی چې اسمان ، لمر او نږدې مخامخ ، ښي او کين لورته بنديان په کې ښکاري . د ټولوپنجر ورونه دمنځ کوڅې ته رامات دي . په هروره کې دسينې په کچ لوړه يوه وړه کرکې ده چې دباندې خوانه ورته داوسپنې تمبه گي لگېدلې ده . داوړه کرکې ددې له پاره ده چې دډوډي په وخت کې عسکر بندي ته په کې لوبنې ورکوي ياناروغ ته په کې دوا ورکوي اوياجې کله دچاتحقيق وي نوبندي په کې دزولنوله پاره لاسونه را اوباسي يادجامو دبدلولو په وخت کې بندي ته په کې جامې ورکول کېږي ... هره پنجره يومتراو اتياسانتي مربع ده کله چې پنجرې ته ننوځي مخامخ داوسپنيزي زمکې او فرش سره برابر دنکلو کمود اوخواکې ورسره دلاسونو مينځلو دپاره دنکلو لوبنې لگېدلې دي . په لومړيو ورځو کې دکمود داوبو له پاره دنکلو يوپنډه بتن په زمکه يوي خواته لگېدلې و بيا دلاسونو مينځلو دلوبنې په يوه اړخ کې ولگول شو چې دزور ورکولو په وخت کې يې اوبه راپرېښودې . دلاسونو داوبو هم همداترتيب و .

دپنجري بني لورته دروازه ده اودننه کين لورته دنامه په کچ لوره
داوسپني تخته ولدشوي ده چي دکټ کار ورڅخه اخيستل کېږي .

دپنجرو ژوند

پنجري ته دننوتو او بلاک ته دراتلونو مخکي ما عسکروته ويلې
وو چي دتش حاجت له پاره تشناب ته ضرورت لرم. نو کله چي
عسکرو دگولف بلاک کين لورته لومړي پنجري ته ننه ايستم دکمود
مخي ته يي په زنگونو اودرولم ، زولني يي راڅخه خلاصي کړي ،
لاسونه يي راته په سر کېښودل ، دحرکت نه کولو يي راته وويل ، ډېر
په بيړه ووتل او دروازه يي راپسي وټرله . ماگومان وکړ چي داتشناب
دي او څرنگه چي ما مطالبه کړي وه نو ځکه يي ددي له پاره رادننه
کړم. چي حاجت پوره کړم ، وروسته به مې بل ځای ته بوزي؛ خبرنه
وم چي همداتشناب نماپنجره زما داوسېدوځای دي. کله مې چي تش
حاجت پوره کړ او راپاڅېدم ، چي گورم يوې خواته داوسپني تخته ده
په هغي دوه باريکي نري نري کمپلي پرتي دي ، دوه ورسره
ځانپاکونه اويو وروړکي لاسپاک دي . چي گورم بني او کين لورته
دواړو کتارونو کي يوې يوې پنجري کي يو يو بندي دي او هغه
بنديان په کي دي چي باگرام اوقندهار کي مونږ سره وو اوپه يوې
الوتکه کي مونږ سره راغلي دي . له دي وروسته پوه شوم چي زمونږ
داوسېدو ځای همدغه تشنابي پنجري دي او دا دکيويا دگوانتهنامو
دزدان هغه پنجري دي چي قندهارکي هندي ترجمان راته ويلې وو .
ټول بنديان دستونزمن سفر دستريا ، خفگان او نابلدی له امله
غلي ناست دي . ورو ، ورو موسره ستري مه شي وکړل اولږي لږي

خبرې مو پيل كړې . مونږ نه مخكې چې دايكسري كمپ نه كوم بنديان راغلي وو نو هغوی ته د اذان او خبرو اجازه هم نه وه خو هغوی احتجاجونه او مظاهري كړې وې نوله هغه وروسته بيا دخبرو او اذان اجازه شوې وه هغوی هم بيا همدغه دلتا كمپ ته راغلي وو او زمونږ خواكې بلاكونو كې اوسېدل . زمونږ په وخت كې دخپل بلاک دنږدې بنديانو سره دخبرو اجازه وه او خواكې دپلاستيک او اوسپنيزو جالونو نه اخواته بل بلاک سره دخبرو كولو اجازه نه وه خو مونږ يې پروانه كوله او هغوی ته مو غږ ور كاوه له همدې امله چې كله عسكريوه شول نو جزايي به يې كړو .

دلته نو اوس انسانانو سره دحيواناتو نه بتر سلوك او معامله كېږي ، دبشر حقوق دپېښولاندې دي ، اخلاقي موازين ړنگ شوي دي ، بنديان داندېښنو ، دردونو او غمونو په رېږوونكيو او سوزوونكيو توپانونو كې اوسېږي . انساني حاجت ، خوراک ، خوب ، لمونځ او ټول ژوند په همدغه پنجره كې دی . دنږدې پنجره كموډونه ټول يوبل ته سره ښكاري ، ديولور پنجره كې كموډونه دلمانځه په وخت كې دبندې مخې ته دي اودنږدې هيڅ انتظام نشته . مونږ نه مخكې په لومړيو ورځو كې دقضاء حاجت په وخت كې دعورت دپټولو اجازه هم نه وه خودمظاهرونه وروسته بيا زمونږ په وخت كې دومره اجازه وه چې يوه اسفنجي نري گته يې دشلاستلو له پاره راكړې وه مونږ به هغه له ځانه راتاوه كړه چې دملا نيمايي پورې به په كې پټ شوو عورت به مو پټ و او نور به ټول ښكارېدو او همدا قانون و چې عسکر بايد دبندې سروگوري ..

يو وړوکی صابون ، دغابنونو کریم ، وړوکی دنيمې گوتي په کچ
دغابنونو برش او يو کاغذي اسفنجي گيلاس هم په پنجره کې وو .

يو يو قران کریم يې هم را کړی و چې دپنجري په جال کې به
مودتوتې ماسک کې خوړند کړی و . يو کال وروسته يې يو اسفنجي
توشک او يوه روجايي هم را کړل چې توشک به با داخيستل نوله
همدې امله خو ک پرې نه ويده کېدل .

خوبالبت تر آخره نه و . کله مې چې وليدل چې پنجره کې دننه
داوبو بمبه ده نو ډېر خوښ شوم دبنديانو سره دسلام او خبرونه
وروسته ما تر ټولو لومړی په دغه پنجره کې ولمبل . اګر چې داوبو
راخيستلو له پاره کوم لوبښی نه و خودخښلو له پاره کاغذي وړوکی
گيلاس نه مې کار واخيست . لږې لږې اوبه مې په ځان اچولې ،
صابون مې استعمال کړ او د شپږو مياشتو خيري مې لږې کړل چې
اوبه يې خړې پرې کړې . بدن مې سپک شو او بيا مې دمانښام
اوماسختن لمونځونه په يوځای وکړل . دخوشېبو شغل نه وروسته چې
گورم استاذبدریې دتحقيق نه په نارنجي جامو ، زنځيرونو اوزولنو کې
راروان کړی دی اوبه بلاک يې رادننه کړ ماچې په دغه حالت کې
ولیده ډېر غمجن او اندېښمن شوم خو دبنديز سره سره مې هغه ته د
ډاډڅو خبرې وکړې او هغه دبلاک اخرته دبښي لاس دگتار اخري
پنجري ته بوتلل شو چې نه موسره ليدل کولای شوو اونه مو غږونه
اورېدل کېدل .

دخو شېبو شغل نه وروسته دسبا راختونه مخکې راپاخېدو ، او
دسونه مو وکړل عبدالسلام ضعيف صاحب مانه څو پنجري وړاندې و

هغه راباندي غږ وکړ چې شپه لاهېره ده ويده شه. دلمانځه او اذکارونه وروسته د سبادراختوپه انتظار ناست وم. ... د سبا راختونه وروسته مومونځونه وکړل، يو يو قران کریم يې راکړی و تلاوت مومو وکړ. بيا سبا ناری راغی. دمعمولي خوراک نه وروسته مومومو سره خبرې کولې چې د گوانته نامو په ټاپو کې په مونږ دلومړی ورځې دلمر څرک راولگېد. مونږ د "گولف" بلاک کې وو زمونږ کينې خواته بلاک کې مخکني زاړه بنديان وو زمونږ اودهغوی منح کې دجال پرده وه سره ليدل مومونه خو غږ مومورېده، هغوی غږ راوکړ او ستړي مه شي يې راته وويله. عربان، افغانان او نورگډوډ سره پراته وو. يو افغان چې ماته يې پنجره نږدې وه غږ يې راوکړ اوراته ويې ويل چې زما نوم سراج الدين دی زه دخوست يم ماسره زما زوی گل زمان هم همدلته گوانته نامو کې بندي دی، زما يو ورو چې حاجي خان زمان نومېږي دهغه په هکله معلومات راکړه چې ايا بندي دی که خلاص شوی دی؟ ته يې پېژني که نه؟.

دهغه په هکله څه معلومات لري که نه؟ ... زه پوه شوم چې دادخوست دهغې کورنۍ مشر حاجي سراج الدين دی چې ورور (حاجي خان زمان) يې مونږ سره په قندهار کې ديوه څپرکي لاندي و اودامريکايي پوځ په بمبارۍ کې يې دکور (۱۱) يوولس کسه شهيدان شوي دي ....

ماورته وويل چې حاجي خان زمان ماسره په قندهار کې يو ځای و هغه هلته پاتې شو او مونږ دلته راوستل شوو. څه ورځې وروسته

هغه هم گوانتهانو ته راغی . په دې ترتیب د گوانتهنامو په اوسپنيزو پنجرو کې د تاریخ نوی باب پرانیستل او د ژوند نوی پړاو پیل شو . اوس به استاد بدر ته قلم ورکړو هغه دقندهار نه د گوانتهنامو په لور دروانېدو کیسه داسې کوي .

لنډه دا چې دقندهار کړاوونه پای ته ورسېدل او د ۲۰۰۲ م کال د اپریل په میاشت کې یې بیاگیری راوخریلې او یوه ورځ غرمه چې مونږ دخپلو څپرگیو نه دحاضری ورکولو له پاره راووتوو، یو عسکر ماته وویل : کېدای شي چې تاسې نن یاسبا شپې ته له دې ځایه بل ځای ته لاړشئ . مسلم دوست صاحب له مخکې د صلیب دیوه هندي ترجمان له لارې خبر شوی و چې کندهار کې ټول موجود بندیان گوانتهنامو ته وړل کېږي خو هلته پنجرې لانه دي تیارې . بندیانو له پاره نارنجي رنگ کې تیار شوی لباس هم د مسلم دوست صاحب دوی د څپرګي سره لنډپه آخري ورځو کې راوړل شوی و .

د عسکر خبره ریښتیا شوه په همدغه ورځ زه او مسلم دوست صاحب لومړني کسان وو چې دقندهار د هوایي ډګر د عارضی بنديخانی نه وایستل شوو . کله چې عسکر زما نمبر (۵۵۹) پنځه سوه نهه پنځوس واخیست اوزه یې په مذکور حالت کې د هوایي ډګر په دروازه وایستم نو د تحقیق دورو څپمو پرځای یې یو غټ تجیر ته یوړم ، کله چې یې زما دسترگو نه توره کڅوړه لرې کوله او ګاګوز Gagoes یې راته په غوږ کول اوسترګي یې زما پټولې نو دغه وقفه کې ما مسلم دوست صاحب ولیده او د ترجمان سره دخبرو پرمهال مې دهغه اواز هم وپېژنده .

دغه اوږد تجير ته دهر و خو دقيقو په وقفه خلك راوړل كېدل اود مازيگر دڅلورو بجونه دشيپې ترنهو بجو دبنديانو عارضي طبي معاينه، نارنجي رنگ لباس وراغوستل ، اسماني رنگه خلته **Jump Suit** ترې ايستل او زنځيرونو كې تړل وغيره عمليه اجراء شوه. د تجيرنه يې وار په وار راوايستوو ټول يې دمتهو نه دمخكې په شان په يوه رسي خو كتارونو كې په ناسته وتړلو او هوايي ډگر كې يې روان كړو. مادخپلو پتو سترگو په يو كونج كې يو معمولي منفذ ومونده اودهغې نه مې وليدل چې مونږ يې ديوې لويې طيارې شاته كېنولوچې شاته دروازي يې خلاصې وې او دننه په كې د صفر واټ ته سره رڼا لگېدلې وه او عسکر كوزېدل راكوزېدل . له څه وقفې وروسته يې وار په وار يو وور وڅيړولو دلرگيو په كلكو سپتونو يې وتړلو....

په طياره كې مونږ وليدل چې د موجودو عسكرو كيمو فلاج درېشې گانې د خاكي برگو پرځاى شنې برگې وې او دهر بندي په سر ولاړ درې درې عسکر د كندهار د عسكرو په نسبت غلي وو اودومره بداخلاقي يې نه كوله لكه د كندهار او باگرام عسكرو.

د زنځيرونو او **Blue Box** (د لاسونو ترمنځ شين بكس) د غوږونو او سترگو په پټولو سريېره يې داسې دستكشي هم راپه لاس كړې وې چې حتى گوتې مو هم نه شوې خوځولى د خوځېدو په صورت كې بنديان وهل شوي....

ځيني بنديان چې تشناب ته وړل شوي وو په پټو سترگو ترې پتلون بنويه شوي او په تړلو لاسونو يې اودس مات كړي ؛ د

لمونځونو اجازه نه وه. دخوب گولي راكول شوي خوله ډېره غمه نه چا خوب كړي او نه خوراك. طيارې ته د خپڙولو نه مخكې يې چې كندهار كې نيمه نيمه ډوډي راوړې وه هغه هم چا ونه خوړه. ملا عبدالسلام ضعيف خير الله خير خواه، حاجي ولي محمد صراف، مولوي امين الله اونور عرب او عجم ټول پنځه ډېرش كسان مونږ سره په دغه طياره كې وو. عبدالرحمان آغاد گوانتهامو په څلر وېشت ساعته سفر اودوه درې ساعته پنجري ته دتلو په انتظار كې خپلې وړې بولي ټينگې كړې وې چې وروسته ورته بولي تكليف پيداشوي و. دمسلم دوست صاحب په شمول ډېرو بنديانو ته د عرق النساء تكليف پيداشوي و چې مسلم دوست صاحب يې يونيم كال په گوانتهامو كې وكړاوه.

په باگرام، كندهار او د آي آيس آي په جېل كې دتكاليفونه وروسته دټولونه مشكله مرحله د كندهار او دكيوبا ترمنځه دسفر وه، دغه سفر په جسماني او رواني لحاظ ډېر ستونزمن و. له دوه درې ساعته وروسته طياره ودرېده چې تقريباً درې ساعته وقفه يې وكړه او وروسته معلومه شوه چې تركيه ده. مونږ نه درې ورځې وروسته طياره كې كسانو ته يې طياره هم تركيه كې بدله كړې وه چې د كندهار د شپې د سفر دپيل نه وروسته د طيارې د بدلولو په وخت بنديانو په خپلو شاگانو لمر محسوس كړي و.

طياره كيوبا ته ورسېده. ټول تكليفونه يوې خواته خود طيارې په لوډسپيكر اعلان شوي يوه جمله بل لورته چې د طيارې كپتان وويل

Show no affection to the terrorist : (د ترهگرو سره هېڅ قسم همدردی ونه بنایئ) .

دغه جمله ماد درد له امله خپل ولی د غوږ ونو د پوخ گاگوز سره دمېنلو پرمهال هغه وخت واوریده چې زما د غوږونو پوخ دولي په ذریعه په تېله کولو لږ د غوږ نه پورته شو. دا جمله د پرواز نه فقط یو څو دقیقې وروسته وویل شوه. زه دې ظلم ته حیران وم، زه او مسلم دوست صاحب د خپلو بچو سره په خپل کور کې اوسېدو. او مونږ د آی ایس آی اودهغوی د ایجنټانو له خوا دیو سازش په نتیجه کې نیول شوي وو نو څنگه کېدای شي چې مونږ دې ترهگریو؟! او مونږ دې دهیڅ قسم همدردی مستحق نه یوو؟! د گوانټنامو په هوایي ډگر کې د کوزېدو په وخت کې بیاد کندهار او باگرام په شان د بداخلاقی مظاهره شروع شوه بیا عسکرو چغې وهل پیل کړل، دطیارې نه یې کوز کړو، د بې چوکیو بس دننه یې په فرش کینولو اود معمولي خوځېدو په صورت کې به یې راباندې د سوکانو باران جوړ کړ فقط یو عربي ترجمان و او ډېر زر زر به یې یوه جمله مسلسل تکراروله.

" الان انت في يد القوات الامريكه اسكت " ضع يدك على
رجلك اليسرى لا تتحرك .

بس روان و، یو وخت بس یو گرز وکړ لکه په کنده چې تېر شي، خوبیا د بس عمومي باډي ډېره لږه خوځېده خود بس غرار یاد ایکسلېټر آواز نه راته. وروسته معلومه شوه چې دهوایي میدان اود ډیلتا د کمپ ترمنځ یو وړوکی خلیج دی، بس په بېړۍ کې خپږول

شوی و. بياد خو دقيقو بحري سفر نه وروسته بس وچې ته خپږي او په وچه دلږ مزل نه وروسته محبس ته ننوځي. لنډه داچې بس محبس ته ننوت مونږ يې کوز کړو، په ځمکه خور کارباندي يې کېنولو او وارپه وار يې روغتون کې غسل او کاليو بدلولو ته بوتلو.

اکثرو بنديانو د اودس ماتي دفشار نه شکايت درلود چې د شکايت په صورت کې به د چپ کېدو ورته ويل کېدل او سوکان به هم ورکول کېدل. سپي به هم موجود وو چې بنديان ووېروي او غلي يې کړي. مونږ ديوې شپې او يوې ورځې د اوږد سفر نه وروسته دبلي ورځې د مازيگر لمر په خپلو ملاگانو محسوساوه، لمونځونه مو تراوسه په اټکل او اشاره کړي وو اوږدې بنديانو بيا پنجره کې دوباره وکړل.

يوډېر زړه راښکونکی کار چې تل به زما په ذهن کې نقش وي داوچې دبس نه دکوزيدو اوپه ځمکه دکېنولونه وروسته مې په لوډسپيکراذان واورېد. خولوډ سپيکروړوکی و. داسې ښکارېده لکه له لرې فاصلې نه چې راځي. دغه اذان زما اودنورو بنديانو په زړونو کې دومره لاروکره اودومره يې زمونږ زړونه غټ کړل لکه له سره چې مونږ بنديان شوي نه يوو! ماهيڅکله په خپل ژوند کې دومره روحي خوشحالي نه ده محسوس کړې لکه دغه اذان چې ماته راکړه. يوعجيب خوندي يې وکړ؛ داذان هر يولفظ ماته سکون او اطمینان راکاوه داسې برېښېده لکه زه چې دخپل کلي دجومات اذان اورم اوزه ازاديم. اذانونه خو کندهاراو باگرام کې هم کېدل خودومره اثر په کې نه و. يو خوزمونږ سترگې پټې وې او غوږونه يې راته خلاص کړي

وو ، مونږ دليدلوپرځاي آواز ته ډېر متوجه وو اوبل دتکليف په وخت کې دې اذان يو عجيب الهام رابښه . داسې ښکارېده لکه چې مونږ ته وايي چې فکر مه کوي . تاسو دلوی رب په حفاظت کې ياست . لکه چې دټولې نړۍ دمسلمانانو اوازمونږ ته په دې اذان کې رارسي ، لکه چې مونږ دمادي دنيا داندېښنونه روحاني سکون ته راکاږي . داذان سره ماخپل ذهن کې نور تصويرونه جوړ کړل... مافکر وکړ کېدای شي چې مونږ دگوانتهامو دکوموينجرو په هکله اورېدلي دي هغه دبل چاله لپاره دي اودلته موجودبنديان شايد په غټو اجتماعي سالونونو کې اوسېږي ، او اوس به بختور ددې اذان پسې جمع کوي . دغه ټول تصورات په پټو سترگو روان وو چې په مايې دپاڅېدو غږ وکړ اوزه يې هم روغتون ته روان کړم .

روغتون ته زما وار نسبتاً وروسته راغی ، روغتون چې دمحبس په نسبت لوړ ځای کې جوړ شوی و په پورېويي وروڅېژولم اودروغتون دننه يې ديو شواروز له کړاو وروسته سترگې راپرانيسټې ، جامې يې رانه په ولاړه بيتي کړې اوغسل خانې ته يې وردننه کړم . دوه عسکر راته ولاړ وو اوزه زنځيرونه په لاسو او زولني په پښو غسل ته ولاړيم اوله ملا مې دلاسونو زنځير راتاودی له شپږومياشتو وروسته مې غسل وکړ . عسکرو بيابيا دبيري آوازونه کول خوزمادمياشتو مياشتو خيري چرته دپاکېدو وو او هغه هم په ترلو لاسونو اوپښو؟! . ددغه بې شرمانه غسل نه وروسته يې يوې کوټې ته ننه ايستم چې يوې ښځې زما طبي معاینه وکړه ، نارنجي رنگ جامې يې راواغوستې اوپه بله کوټه کې يو سړي چې ډېره

مکاره قواره يې درلوده مانه زما د شخصي ژوند او نيولو په اړه خولندي پوښتنې وکړې خويوه پوښتنه يې ډېره بې هوډه وه او هغه دا چې په دغه حالت کې ماته وايي چې تا انگرېزي ادب لوستی په انگرېزي ليکوالانو او شاعرانو کې دې څوک ډېر خوښ دی؟. دا پوښتنې ټولې په ولاړه وي، زه ولاړ وم او پوښتنې کوونکی ناست و. زه عسکرو د متونه نيولی وم ما په ځواب کې ورته وويل چې په ټولو دې تندر پريوځي زه تاسو دې پوښتنو ته راوړی يم؟. هغه سړي ماته ډېر په زير زېر کتل. بيایي پوښتم چې Keat په نوم شاعر دې لوستی او که نه؟ ما ورته د هو ځواب ورکړ، بيایي وويل چې: Keat دې ډېر خوښ دی او که Kaplin؟ ما ورته د خوښۍ او ناخوښۍ په ځای وويل چې ماد Kaplin په نوم شاعر نه دی لوستی. بيایي د Keat په هکله رانه پوښتنه وکړه چې که کوم شعر دې يادوي؟ خو چې زما سترگو ته يې وکتل نو دا موضوع يې پريښوده او يو کاره يې رامخې ته کړ چې په دې خپل د کور ادرس وليکه او لاسليک وکړه. د دومره ستري سفر نه وروسته متصل د انگرېزي ادب په حواله پوښتنې کول فقط زما د معنويانو مطالعه وه. داسې وشو عسکرو زه روان گرم اود محبس د کلينک په بله دروازه يې د ايستونه وروسته يوې پوستري ته ودرولم چې په مختلفو ژبو پري ليکل شوي وو او غټه خبره په کې دا وه چې مونږ تاسو ته د جنیوا د معاهدې نه هم زيات حقوق درکړي او که تاسو کمپ دقوانينونه سرغړونه وکړه نو دستخې سزا سره به مخ شئ، بيایي د کلينک نه دوتو دروازي ته ورمخامخ گرم. کله چې زه دروازي نه ووتم او د پاتخي د کوزېدونه

مخکي مي په خلاصو سترگو کير چاپره نظر و اچاوه يو عجيب منظر په نظر راغي . دغه منظر اوس هم زما په دماغ ډېر پوخ تصوير لري اوزه يې هيڅکله نه شم هېرولي . څرنگه چې کلينک په لوړه و نودروازي نه دوتو سره سم مي سترگي په بحر ولگېدې . زما اود بحر ترمنځ مي دمحبس بلاکونه وليدل اود مختلفو بلاکونو ترمنځ مي دټوټې هغه شني پردې وليدې چې اول ماته ټول محبس تقسيم شوي شين چمن بنکاره شو . دباگرام او کندهار د کثافتونو اودور و نه وروسته راته چاپيريال ډېر صفا بنکاره شو اودغه چاپيريال يقيناً هم څه ناڅه صفا و . خو دسمندر په ليدو مي زړه ډوب شو او پوه شوم چې مونږ کيوبا ته رارسېدلي يوو . اوداڅکه چې د آي آيس په محبس او کندهار اوبگرام کې مي اورېدلي وو چې دگوانته نامو محبس سمندر کې دی .

دباگرام او کندهار د بد اخلاقه عسکرو په نسبت راته دگوانته نامو د عسکرو رويه ښه بنکاره شوه . عسکرو زه د کلينک دزينې نه کوز کړم اولاندي يې د رکشي په شکل يو وړوکی گاډي کې کښېنولم . يو يو عسکر مي ښي او کين لاس ته کېناستل او يو هم د غټو ټېرونو والا دغه بي چته گاډي کې مخکې کېناست چې گاډي يې چلاوه ، فقط ديو درې څلور دقيقو د کار دپاسه سفر نه وروسته يې کوز کړم اودتحقيق کوټې ته يې بوتلم .

په کيوبا کې دا زما داول تحقيق اوله کوټه کې اول محقق و . دتحقيق بلاکونه د اوسپنيزو چوکاټونو نه جوړ شوي اود فارميکا په پردو پوښل شوي دي دپردو ترمنځ تشه دفوم په مسالي ډکه کړې .

هر بلاک بني او کين لور ته شپږ شپږ کوټې لري . د تحقيق د هرو دوه کوټو ترمنځ د مراقبت کوټه ده چې د تحقيق دوران کې د تحقيق فلمبندي په کې کېږي اود تحقيق اود مراقبت د کوټې ترمنځ د يوې غټې کرکې په اندازه د بنسټي ترشا بندي ته کتل کېږي، د بنسټي هغه مخ چې د بندي خواته دی آينه ده چې بندي خپل شکل په کې گوري هر بلاک خپل رنگ لري چې د زير Yellow نه شروع کېږي. دوهم بلاک د آسماني رنگ Blue په نوم دريم دنارنجي Orange خلورم د گلابي Gold او پنځم د نسواري Brown په نوم يادېږي. په بنديانو کې دا خبره مشهوره وه چې زير د عادي تحقيق، آسماني دشکو کود بنديانو نارنجي د مستشرقينو په ذريعه د فکري مطالعې او وډونو سره دملاقات له پاره، طلايي د مهمو معلوماتو د حاصلولو اونسواري د خطرناکو بنديانو د تحقيق له پاره ټاکل شوي وو.

دا خبره تر ډېره حده صحيح هم وه او بله وجه يې دا هم وه چې په کيوبا کې د نظامي او استخباراتي مختلفو شبکو تحقيق کاوه چې هرې شبکې به مختلف بلاک استعمالاوه. خود ضرورت په بنا به بلاک هم استعمالېده.

زما اولنی تحقيق د زير بلاک نه شروع شو نظاميانو به اکثر په زير بلاک کې تحقيق کاوه. په افغانستان کې د خلقي وزير دنازولي زوی کيسه مشهوره ده هغه دومره نازولی و چې هيڅکله يې وينه نه وه ليدلې خو چې د عسکري نوبت يې راغی اود جنگ سره مخامخ شو نو د خنګ د ملگري نه يې پوښتنه وکړه چې د وينې رنگ خنګه وي ؟ هغه ورته په غوسه کې وويل چې ولې ته دوينې رنگ نه پېژنې

؟ نازولي خلقي خوان ورته وويل چي كه رنگ يي زير وي نوبيا خو ما زخمي درواخله. ملگري يي چي وكتل واقعي خوان پرتوگ زير كړي و .

زه فكر كوم چي د نظاميانو د تحقيق د بلاك نوم زير ايسودل څه همداسي ربط لري ځكه چي مونږ دخپلو دري نيمو كلونو دبندي په دوران كې امريكايي نظاميان ډېر نازولي وموندل، هغوي به تل شخوند واهه او زمونږ په مخكې به يي له هغې توبرې نه چي تل به ورسره وه قسم قسم خوراكونه، لكه بسكتان، شريتان، اوداسي نور شيان را ايستل . دټا پرسو وريته زني به يي هم ډېر خوړل ډېر به زمونږ نه وپرېدل او حتی چي ځينو عسكرو خو مونږ ته عذر كاوه چي كه تاسي د پنځرو نه راووخئ نو مونږ ته به څه نه وايئ مونږ ستاسو دبنمان نه يو. لنډه داچي زه يي زير بلاك كې دريم نمبر كوتې ته ننه ايستم. كوته كې يو اوږد مېز پروت و يوه چوكي دبندي اودوه دمحققينو له پاره پرته وي عسكرو زه د كوندې پورې وتړلم او خاموش اودرېدل.

لږ ساعت وروسته يو لوړ كار ساو محقق چي نظامي لباس يي په غاړه و او يو بوډا تور رنگي ترجمان هم ورسره و كوتې ته رانوتل. محقق خپل نوم Dave وښوده اود ترجمان تعارف يي فقط ديو ترجمان په حيث وكړ. ده خبرې په انگرېزي كولي اوماته يي وويل چي ستا دراتلونه مخكې ما ستا دوسيه لوستلې ده ، زه چي ترڅو په كيوبا كې يم تا سره به تحقيق كوم اووخت په وخت به دمحققينو مختلفې ډلې هم راځي اوتاسره به گوري. محقق داهم وويل چي موجود ترجمان به مونږ سره دمشكل په صورت كې كومك وكړي ،

هغه وييل چي ستا دوسيه كي ليكلي چي ته انگرېزي كي روانه
محاوره كوي او كه ته ددي نه انكار هم وكړي مونږ ته معلومه ده.

په اول تحقيق كي يي مانه دژوند په په هكله عادي پوښتنې
وكړي اوويي ويل چي : كه تيار يي نو ډېري پوښتنې لرم او كه نه نو
آرام وكړه دشپي ناوخته به دي راوغواړو. ماورته وييل چي زه د سفر
نه ډېر ستري يم اونه شبنم كولاى چي ستا پوښتنو ته ځواب دركړم. هغه
وييل چي سمه ده خو پام كوه چي دلته دنورو بنديانو خبره ونه مني
تاته به زاړه بنديان مشوره دركوي چي په تحقيق كي خبري مه كوه
اوياهم معلومات مه وركوه نو كه دا خبره دي ومنله ټول عمر به دلته
پروت يي او كه زمونږ سوالونه دي ټول ځواب كړل نو فقط دوه
مياشتي پس به تا آزاد كړو. اخري خبره يي دا وكړه چي كه په
عسكرو دي حمله وكړه نو زمونږ عسكرو په خپلو ټوپكونو كي
مرمي لري او ددي خبري سره پاڅيد.

عسكرو زه د تحقيق دكوټي نه راوايستم او چي د اول كمپ
دبلاكونو ترمنځ يي تېرولم نوله هرې خوا را باندي آوازونه كېدل .
په مختلفو ژبو كي تسلي راكول كېده چي هيڅ فكر مه كوه ته
كامياب يي. ته دالله په لار كي يي ، الله ستا ساتونكي دي ، داكفار
ستا هيڅ نه شي كولى ، مرگ په خپل وخت راځي ، الله ته توبه وكړه
اودي كفارو سره مرسته ونه كړي. زه ډېر حيران وم د بلاكونو ترمنځ
آوازونه مي ډېر په مشكل سره بېلول خو چي كله زه دگلف بلاك
Gulf Block ته ننوتم گورم چي په يوه داسي كوڅه كي عسكرو
روان كړم چي دپاسه پته وه بني او كين لور ته پنجرې وې رنگي

رنگي خلڪ په ڪي وو او اڪثر خاموش وو. دازما په شان نوي
 بنديان وو چي ماسره سم په يوه طياره ڪي راغلي وو، دوي دانظاره
 ڪوله، دخبرو جرئت يي نه درلود، زه په بلاڪ ڪي روان وم او دبلاڪ
 په آخر ڪي دښي ڪتار آخري پنځه ويشتمې پنجري ته يي ور دننه ڪرم
 . دلر ساعت آرام نه وروسته عسڪر راغلل اوزه يي بيا تحقيق ته
 بوتلم ، اوس دښي نهه بجي وي اوچي دتحقيق نه يي بيرته راورم
 دښي يولس بجي وي بلاڪ ته دراننوتو سره سم مې سترگي په
 مسلم دوست صاحب ولگېدي اوس يي هغه هم دتحقيق نه راوري و
 اودچپ لاس دڪتار په اول نمبر پنجره ڪي يي اچولي و هغه دهمدغي
 اول نمبر پنجري نه چي دعسڪرو دناستي خاي سره نږدي وه د
 عسڪرو ڊيري ناخوالي ليدلي وي. ڪله چي مسلم دوست صاحب هم
 ماته متوجه شو اوزه يي په رومبي خل په نارنجي جامو ڪي په تڙلو
 زنخيرونو ڪي وليدم نوپري پوه شوم چي ڊپر خفه شو خوماته يي
 تسلي راڪول شروع ڪرل ماته يي الله ته دتويي اودعا توصيه وڪره
 اوزه عسڪرو تري تهر ڪرم. اصلا دخبرو اجازه نه وه. دگلف په بلاڪ
 ڪي زماپه پنځه ويشتمه اود مسلم دوست صاحب په اوله پنجره ڪي
 اچول زماودهغه دجدا ساتلو تسلسل و. مونږ ڪه ڇه هم په بلاڪ ڪي
 سره يوځاي وو اود احوال نه سره خبرېدو خو پنجري موبالڪل په
 مخالفو ڪونجونو ڪي وي مونږ يواڻي دانه چي سره نږدي نه وو بلڪه
 ڪتارونه موهم جلا وو. دامريڪايانو تجريه شوي وه چي ڪه په يو
 بلاڪ ڪي ٽولي پنجري ڊڪي وي نو په يوڪتار ڪي دپنجرو بنديانو به
 يوبل ته پيغامونه لڙل. وروسته امريڪايانو دڪتارونو ترمنځ خپل

جاسوسان موظف ڪري وو دڪنر حاجي روح الله دوه ڄلي دملگرو ليڪلي پيغامونه پت ڪرل. اول ڄل چي افشاشو نو دوهم ڄل ملگرو امتحاناً يو عادي پيغام ولپڙه چي حاجي روح الله بيادخان سره معطل ڪر چي محققينو ته يي ورڪري او آي ايس آي جاسوسي پري پته ڪري اوچي ڪله تري پوڻتنه وشوه چي پيغام ڇه شو؟ هغه وويل چي مانه په ڪمود ڪي وغورڄده خو چي تحقيق ته د رسپدلي پيغام خبره افشا شوه نو سري بي ڄوابه شو اود بنديانو د ڪنڄلو هدف وگرڄد.

اول خودخط ليڪلو اجازه فقط دسره صليب په اوراقو وه ، وروسته چي په سپين کاغذ ليڪل آزاد شوو نو دبنديانو دوه تجربي شوي وي چي دخيل يا مخالف ڪتار پنجرې ته پيغامونه تبادله ڪبدل . نوري ڊپري داسي طريقي ايجاد شوي چي د دوه پنجره ترمنج د خالي پنجرې اوياهم مخالف ڪتار ته يوشي رسول اوياهم دبندي دپنجرې په سر د جزايي بندي نه اڃستل شوي سامان راکوزول اوداسي نور ڪارونه بيخي آسان شوو چي دلته يي افشاکول په ڪار نه دي .

ڪيوبا ته زمونڊ رسپدونه يوه هفته وروسته بل جهاز راغي او زمونڊ جهاز په شان يي نور پنڄه ڊپرش ڪسان راوڀل. نوي بنديان دزرو بنديانو له پاره د خبرونو يواڃيني ذريعه وه. تحقيق په مخه روان و البته دسڪرو او محققينو رويه د باگرام او ڪندهار په نسبت ٻيه وه. مونڊ نه مخڪي زرو بنديانو د X-Ray ايڪسري په ڪمپ ڪي چي دڪندهار په شان يو عارضي ڪمپ و او عين د ڪندهار

شرایط او رویه یې درلوده مونږ ته زړو بندیانو دهغې کیسې وکړې چې څنگه مشکلات یې د اذان او لمانځه لپاره زغملې وو او څنگه په سطلونو کې رفع حاجت ته تلل؟! زمونږ دکندهار دقیام په وخت یې دغه نوی کمپ چې اوس مونږ ورته راغلو اود ډیلتا Delta په نوم یادېده جوړ کړ اود X-Ray زاړه اودکندهار اوباکرام نه یې ورته بندیان راوړل. زمونږ درسېدو په وخت کې په ډیلتا کمپ کې فقط اول نمبر کمپ و. دویم، دریم، څلورم، او پنځم زمونږ د درې کاله قیام په دوران کې جوړ شو. د ډیلتا نه وروسته شپږم کمپ چې ایکنو نومېده او ایګوانا هم جوړ شوي وو اود نورو پتو کمپونو خبرې هم کېدې. مونږ د کلف بلاک په اوله اوپنځه ویشتمه کې اوه میاشتي تېرې کړې، بیا مسلم دوست صاحب دلیما بلاک په (۳۶) مه اوزه د مایک بلاک په دویمه پنجره کې وم وروسته یې په لومړي ځل د مایک بلاک په اوه دېرشمه اواته دېرشمه پنجره کې سره څنگ په څنگ واچولو چې دهغې پنجرې نه زه د مسلم دوست صاحب نه څلور میاشتي مخکې په (۲۷) د نومبر (۲۰۰۳) څلورم پنډه غالي ته لاړم.

په دغه ټول دوران کې تحقیق په مخه روان و اودباکرام او کندهار په نسبت په گوانتهنامو کې ډېر تفصیلي پوښتنې وشوې چې زمونږ په شخصي ژوند سربېره په کې د القاعدې، طالبانو، اسلامي تنظیمونو، مدرسو، علماو، جهاد، تدریب، ددغو ټولو دتمویل منابع، اوداسې نورو موضوعاتو په هکله پوښتنې کېدې هغوی په تحقیق کې فکري او نفسیاتي مطالعه هم کوله او اکثر به درې

محققين ناست وو چي يو به پوښتني کولي دوهم به ليکل کول
 اودريم به چپ ناست و او بندي ته به يي په زير زير کتل .
 ما او مسلم دوست صاحب او نورو هغو بنديانو چي يابه سره
 ورونه وو يا پلار اوزوي اوياهم نږدي ملگري وو ټولوسره دا حربه په
 کار اچول کېده چي هريو ته به يي دبل په غياب کې دروغ ويل چي
 هغه بل خو مونږ ته داسې داسې وويل. اوبيا به يي عين حربه په
 دغه بل استعمالوله. خو خو ځل يي ماته وويل چي مسلم دوست
 مونږ ته ټول حالونه وويل اوته ډېر خراب سړي يي چي مونږ ته
 معلومات نه راکوي هغه به کورته لارشي اوته به دلته ټول عمر
 پروت يي او ددي سره به يي د دروغو يولست رامخکي کړ چي دغه
 خبرې هغه کړي چي د هغي به دمسلم دوست صاحب د ژوند سره هيڅ
 تعلق نه و او عين حربه به يي مسلم دوست صاحب ته زما په هکله
 استعمالوله. کله به برعکس شو او ويل به يي چي ته خو ډير ښه سړي
 يي ته خو مونږ ستا د هغه بد ورور په وجه راوړي يي. هغه مونږ سره
 همکاري نه کوي ته مونږ سره همکاري کوه ته به کورته لارشي
 او هغه به ټول عمر دلته پروت وي. او چي دغه ټولي حربي به ناکامي
 شوي نو کله به يي ځان غوسه کړ او کله به يي نرمي شروع کړه اود
 خوراک څښاک ستونه به يي هم کول .
 مونږ سره گوانته نامو کي دلاهور ډاکټر سرفراز احمد صاحب هم و
 هغه کيسه کوله چي کله هغوي د شبرغان جبل ته ورسېدل نو يوه ورځ
 دوستميان راغلل او راته ويي ويل : تاسو کي چي څوک تعليم يافته
 وي او خصوصاً په انگرېزي ژبه پوهېږي نو هغه دي دباندې راووځي

چې صحافيان راغلي هغوی به نړۍ ستاسو په حال خبره کړي. ډاکټر صاحب وويل چې څه حضرات خو ډېر په خوشحالی ورياخېدل اوزه هم ځينو ملگرو وټو مېلم چې ډاکټر صاحب زرکوه زمونږ حال صحافيانو ته بيان کړه. صحافيان څه وو چې امريکايان بهر ولاړ وو او تعليم يافته خلک يې راچانول، هغوی دېرش کسه د درې نيم زرونه راچان کړل او کندهار ته يې ورسول، ډاکټر صاحب ويل چې دوستميانو ورته زه ډېر غټ معرفي کړم او له همدې امله يې له قهره يادتمسخر نه ماته په مخ د را اغوستل شوې بوجۍ په سر يو ټکټ ولگاوه او اسامه بن لادن يې پرې وليکه چې له همدې امله يې هغه په کندهار کې ډېر په عذاب کړ.

عين کيسه ماسره هم وشوه زه که يولورته دانگرېزي ژبې د زده کړې له امله په سهولت کې وم اود غلطو او ناپوهو ترجمانانو دشر نه په امن کې وم او خپل مطلب مې اداکولی شو خوله بله پلوه د امريکايانو په غم اخته شوی وم. هغوی تر ډېره وخته په ماداشک کاوه چې گنې ما اروپا او امريکا ته سفرونه کړي او گنې زه داخبره دهغوی نه پټوم.

دفکري مطالعې په سلسله کې مانه په نارنجي بلاک کې مشرانو مستشرقينو عجيبې او غريبې پوښتنې کولې او هغه پوښتنې هم په ډېرې ښې فضا کې. نارنجي بلاک د خوراک څښاک او نورو سهولتونو له پاره مشهور و. هلته په يوه وره کوټه کې پستي صوفي، دخوراک له پاره وچه مېوه دانه، دلمانځه له پاره جای نماز اوځينې اسلامي کتابونه ايښي وو. ماپخپله هلته په مختلفو

وختونو کي قرطبي تفسير ، جلالين اود سفر حوالي "العلمانيه" وليدل. په نارنجي بلاک کي به خبرې ډېرې ډېرې پرسکون فضا کي کېدلې او همدا وجه وه چې بنديان به يې هم دخپلو ملکونو دوفدونو سره په نارنجي بلاک کي مخ کول هغوی يې پنجره ته نه ورپرېښودل او دبندي سره دملاقات په وخت کي به يې يوڅه خوراک څښاک هم مخې ته ايښوده، په نارنجي بلاک کي مانه سپين ږيرو داپوښتنې وکړې:

- _ د امام ابن تيميه کتابونه دې لوستي؟
- _ سيد قطب، حسن البناء او مولانا مودودي دې لوستي دي؟
- _ تهجدوته پاڅېرې او که نه؟
- _ موسيقي اورې او که نه؟
- _ ستاد کور ښځې سترکوي؟
- _ ستاسو دکور د ښځو وېښتان کوڅي دي او که قيچي کړي شوي؟
- _ ته په ژوند کي څه ارمان لرې؟
- _ ته څه قسم حکومت غواړې؟

انگرېز ليکوال Janathan Swift په خپل کتاب **Gulliver Travels** کي فوځيانو ته د **Yahoos** ياهوگان يعني کم عقل او چټل انسان خطاب کوي او وايي چې دغه خلک ډېر پس فطرته خلک دي دوی نور انسانان فقط دخپلي تنخوا له پاره وژني او داسې نور. رېښتياهم چې کله زه دباگرام او کندهار نظاميان رايا دکرم نو واقعي دياهوگانو مصداق وو، خوددغه بداخلاقه اشخاصو شاته يو څومکار دماغونه دي.

ماد امريڪايي عسڪرو بد اخلاقي دومره درنده ونه ليده لکه د امريڪايي ايجنسيانوئيني اشخاص چي له ڊپري مڪاري نه به يي د تحقيق دوران کي مونڙ سره ظاهري خندا هم کوله خودهغوي دسترگو نه به کينه خڻجده. هغوي خپله دبنمني نه شوه پتولي اويه يونه يوشکل کي به هغه رابنڪاره ڪپده. زما په مستقلو محققينو کي

Mike, Tom, Dave, Antonio, George, Christ, Brown نومونه ماته ياد دي چي په دي ٽولو کي د ملڪي محقق George او نظامي محقق Mike رويه انساني وه چي دخپل نظام په غلطيانو او کمزوريانو يي خو خو حل شعوري او غير شعوري اعترافات زما په مخکي ڪري دي .

د خوبونو په شکل کي بشارتونه

هسي خود آي ايس آي د بند نه ترڪيويا پوري مونڙ پخپله اونورو ملگرو ڊپر عجيب او غريب خوبونه کتلي چي ددغو خوبونو شمير اوتفصيل ڊپر زيات دي خود گوانتهنامو په محبس کي تقريباً لس دولس ڊپر مشهور خوبونه وو چي ملگرو به بيابيا يوبل ته تڪرارول او يقيناً دغه خوبونه مونڙ له پاره د يوغت تسلا اوسڪون باعث و. دلته دبيلگي په توگه يو خورا اخلو.

لومري مشهور خوب ديو عرب مجاهد و چي رسول الله صلي الله عليه وسلم يي خوب کي ليدلي و اويه همغه قيافه و چي په صحيحو احاديثو کي راغلي دي. عرب مجاهد پيغمبر صلي الله عليه وسلم ته دکفارو دمظالمونه شکايت ڪري و اويپيغمبر صلي

الله عليه وسلم ورته په خوب کې فرمايلي وو چې تاسو هيڅ فکر مه کوئ تاسو د حق په لار ياست دا کفار ډېر زر تباه کيدونکي دي عرب مجاهد وايي چې در رسول الله صلى الله عليه وسلم په لاس کې دوه واړه سپين کاني وو چې يويې د کفارو په طرف وروغورځاوه او بل يې لاس کې و ، ماته يې وويل چې کفارو ته مايو گوزار ورکړ او که لاري ته رانغلل نو ډېر زر به دابل گوزار هم ورکړم او مکمل به تباه شي. په گوانته نامو کې دخويونويو مشهور معبر ددي خوب تعبير داسې وکړ چې ديو ولسم ستمبر د حملو په نتيجه کې دامريکا نيم اقتصاد له منځه لاړ او نيم نوريه ډېر زر له منځه لاړ شي چې داکار به د مهدي عليه السلام د ظهور نه مخکې دهغو جگړو لپاره يوه پيلامه وي چې د ملا حمو په نوم يادېږي او د عيسي عليه السلام د راکوزېدو نه مخکې غټه جگړه چې په شام کې به د متحدو کفارو او مسلمانانو ترمنځ کېږي اود "ملحمة الكبرى" په نوم يادېږي.

د يوولسم ستمبر د حملو په نتيجه کې د تېرو دريو څلورو کلونو په دوران کې دامريکايانو نيم اقتصاد له منځه تللو تائيد اقتصادي ماهرين هم کوي.

دوهم خوب ديو بل مجاهد و چې پېغمبر صلى الله عليه وسلم يې وليد چې په کندهار کې د عربيو مجاهدينو د شهيدانو د اديرې ترڅنگ دخاوري په يوې غټې ډوډۍ ولاړ وي اودغه شهيدانو ته يې ددعاله پاره لاسونه پورته کړي وي . دخوب ليدونکي مجاهد وايي چې دکندهار په هغه اديره کې چې عرب مجاهدين شهيدان په کې دفن دي زما يو ملگري هم هلته بنځ دی هغه مې په خوب کې وليده

چې رسول الله صلى الله عليه وسلم ته شکایت کوي چې امریکایانو او دهغوی ترڅنګ افغاني منافقینو د دوی سره ډېر ظلم وکړ دگل آغا شیرزي کسانو شپېته کسان حلال کړي وو چې ډېر یې په کې دخت له لوري حلال کړي وو. د خوب لیدونکی وايي چې پېغمبر صلى الله عليه وسلم په اديره کې د شهید عرب د شکایت اوریدونه وروسته وویل چې کفار او منافقین به الله پاک تباہ کړي او تاسو بريالي یاست. بیا پېغمبر صلى الله عليه وسلم وویل چې په دغه ملک (افغانستان) کې په منافقینو سرپېره نېکان بندګان هم شته الله تعالی به دهغوی په ذریعه اسلام ته فتح ورکړي او منافقین به ذلیل او رسواشي.

په کیویا کې یو مصري ملګري خوب ولید چې در رسول الله صلى الله عليه وسلم په مخکې ولاړ دی. رسول الله صلى الله عليه وسلم د ملګري نه پوښتنه کوي چې څه حال مودی؟ ملګری ورته وايي چې یار رسول الله! مونږ په پنجره کې پراته یو او ډېر ظلم راسره کېږي. رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمایل:

(لا تحزن والله معکم والفرج قریب یاذن الله) مه خفه کېږه الله پاک ستاسو ملګری دی او دالله په حکم آزادي ډېره نږدې ده .

د خوب خاوند وايي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم ماسره ډېرې خبرې وکړې او د بنديانو له پاره یې ډېر نصایح راته وکړل چې په هغو کې د ډېر عبادت او دعاء او د نظر د ساتلو توصیه شامله وه ملګري وايي چې پېغمبر صلى الله عليه وسلم ماته تکراراً وویل چې تاسو د امریکایانو بنځو ته مه ګورئ او دخپلو نظرونو حفاظت وکړئ.

همدغه ملگري وايي چي پيغمبر صلي الله عليه وسلم ماته وويل : (انتم من اهل البدن) (تاسو دبدر والا ياست) ملگري وايي : ما ورته وويل چي : يارسول الله ! دبدر خاوندان خو تاسره خوارلس سوه كاله مخكي تپرشوي دي .

پيغمبر صلي الله عليه وسلم وفرمايل : " انتم من اهل البدن الثاني " تاسو د دوهم بدر خبنتان ياست "

يوبل ملگري خوب وليد چي دپيغمبر صلي الله عليه وسلم ترخننگ يوسري ولاروي خويو نقاب يي اغوستي وي اومخ اوټول بدن يي پټ وي . پيغمبر صلي الله عليه وسلم دخوب ليدونكي اوخوب كي موجودو نورو مجاهدينو ته وايي چي : دغه نقاب پوش سري ستاسو امام دي . معبر ددي تعبير داوگر چي دغه نقاب پوش سري امام مهدي دي چي همدا اوس زمونږ په عصر كي ژوند كوي او موجود دي خويواخي مونږ نه پټ دي اودنقاب نه راوتل به دهغه ظهور وي او دهغه ظهور (ان شاء الله) لري نه دي .

يوعرب مجاهد په باگرام كي خوب وليد په داسي حال كي چي مجاهد په سخت ژمي كي دباگرام په يخني كي پروت دي ، گوري چي يو شخص ولاړ دي په بني لاس كي يي قرآن او په كين تخرگ كي يي انجيل نيولي ؛ هلته موجودو خلكو دخوب ليدونكي ته په خوب كي ددغه سري پيژندگلي وكره او ويي ويل چي دا عيسي عليه السلام دي . دخوب خاوند وايي چي ماورمنده كره ، غوبنتل مي چي ورغلري وحم اوپه تندي يي بشكل كرم خو عيسي عليه السلام مانه مخ په شاشو او دده يي رانه وكره . ددغه حركت سره هلته ناستو

خلکو ورته وويل چي دا خو عرب مجاهد دي او اوس په باگرام کي دامريکايانو سره بندي دي او په لنډو ورځو کي گوانته نامو ته روان دي.

دخوب ليدونکي وايي چي: ددي خبري په اورېدو سره عيسي عليه السلام رامنډه کړه ، ماته يې دواړه لاسونه خلاص کړل، په بني لاس کي يې قرآن شريف او په چپ لاس کي يې انجيل شريف و، ماته راغاړي ووت ، زه يې په تندي بشکل کړم اوراته يې وويل چي تاسو بريالي ياست ، تاسو هيڅ فکر مه کوئ تاسو به ډېر زر الله پاک خلاص کړي، زه راتلونکي يم اودغه خلک چي ځانونه نصاري بولي، دوي کي به ځينو ته الله پاک هدايت وکړي ، نور به الله پاک تباہ او برباد کړي اوزه به په زمکه محمدي شريعت نافذ کړم.

ملگري وايي چي عيسي عليه السلام ددغه خبرو په آخر کي زمابني لاس په خپل بني لاس کي ونيوه ، ټينگ يې کړ او ټکانونه يې ورکړل چي ددغه ټکانو نو په نتيجه کي زه راويښ شوم او گورم چي دباگرام په يخ محبس کي په يخ ژمي کي پروت يم اودبني لاس پنجه مې لمده اوډېره خوشبويه ده . ډېر حيران شوم چي اوږي خوهم نه دي چي په خولي مې لاس لوند شي. ملگري وايي چي زه ډېر خوشحاله وم، ډېر سکون مې زړه ته حاصل شو او دگوانته نامو تگ ته لېواله شوم چي په دي کي زما دمحبس دڅنگ ملگرو مانه دناڅاپي خوشبويي پوښتنه وکړه. دخبرو اجازه نه وه خو ماورته په پسپسکو دا خوب ووايه او ورته ومي ويل چي زه پخپله حيران يم چي راپاڅېدم نولاس مې لوند او خوش بويه و دغه خبره ديو خو بنديانو

ترمنخ خوره شوه او هريو کس کوبنبن کاوه چې دخوب خاوند ته خان راورسوي اودهغه دلاس نه خه خوشبويي په خان ومري. امريکايي عسکرو چې کله وليدل چې دبنديانو ترمنخ خه حرکت روان دی نو هغوی يې جزايان کرل اوديو يو ساعت له پاره يې دلاسونو نه زورند کرل خو ددغه خوب له امله بنديان دومره مطمئن وو چې حتی دغه جزا هم خوند ورکاوه او چې کله امريکايان ددغه خوب نه خبر شول نو دخوب ليدونکی يې منع کړ چې داخوب چاته مه وايه او همدا لامل و چې وروسته په کيوبا کې امريکايانو بنديانونه د خوبو نو پوښتنې هم کولې.

يو خوب داو : يوبندي خوب وليده چې دبحر خپي پنجروته راننوخي اوپنجري دنيمايي پوري دکې شي. خوچې کله خپي بيرته مخ په شاشي نودپنجرو يولورته جال وغورخپري، پنجرې خلاصي شي او اوبه خپل زور ساحل ته ورسپري. دپنجرو دخلاصو طرفونو نه ټول بنديان را ووخي اودبحر په طرف روان شي په بحر کې يوه غټه بېړۍ ولاړه وي، يو لوړ اوقوي سړی چې سپين عربي لباس يې اغوستی وي توره اوډال هم ورسره وي دبېړۍ په دروازه کې ولاړوي، مسکی وي او بنديانو ته اشاره کوي چې بېړۍ ته راوخېژئ بنديان بېړۍ ته ورخېژي اودخوب ليدونکی دچانه پوښتنه وکړي چې داخوک دی؟ په خواب کې ورته وويل شي چې داعمر رضی الله عنه دی اود بنديانو دخلاصولو له پاره راغلی. دخوب ليدونکی وايي چې کله مونږ بېړۍ ته خېژو نو شاته په لمده ځمکه امريکايان د دوی

پسي مندي راوهي چي راويي نيسي خوڻمکه يي د پنبولاندي
تنبتي اومخ په شا ځي.

يو خوب هم عين د يونس عليه السلام د نجات په څېرو. د خوب
ليدونکي وايي چي بنديان ټول د پنجرو نه ووځي اود بحر خواته
ورشي ؛ د بحر نه يو غټ کب سر راپورته کړي اود ساحل په غاړه ټول
منتظر بنديان وځوري. لږ ساعت وروسته په بحر کې اور ولگېږي ،
دغه غټ کب ډير تنگ شي ساحل ته راشي خوږلي نيم خلک بېرته
د استفراق له لارې راوغورځوي خوبيا هم تکليف کې وي او ډېر
مړاوي وي . دخوبونو معبر ددي خوب تعبیر داسې وکړ چي په
گوانته نامو کې موجودو بنديانو کې به نيم کسان زر خلاص شي
اونيم نوريه لږ وخت واخلي او حقيقت هم دادی چي ددي ليکنې
تروخته تقريباً مونږ نيم بنديان راخلاص شوي يوو. ديوو لسو سوو
خواوشا بنديانو نه اوس هلته څه دپاسه پنځه سوه کسان پاتې دي چي
که خصوصي بند کې ساتل شوي د عريانو مشران ور سره حساب کړو
نوبالکل نيمايي عدد جوړوي. ددغه خوب تعبیر کوونکي بنديانو
ته د ذي النون د دعاء چي يونس عليه السلام د کب په خپته کې
دخپل نجات له پاره ويله توصيه هم وکړه چي.

" لا اله الا انت سبحنک ايني کنت من الظالمين "

الله پاک وروسته فرمايي چي : " وكذلك ننجي المؤمنين."
(او همدارنگ مونږ مؤمنانو ته هم نجات ورکوو) د کيوبا د گوانته نامو
په پنجرو کې زماديو شعر انگېزه همدغه خوبونه وو.

هغه دادی :

چي دظلم انتهاشي
 تور اوسپين كي تميز ورك شي
 نه حق وايي نه حق اوري
 منافق گوډي په څنگ كړي
 چي دحق تله درنه شي
 بيا خبرې داخلاص كړي
 ځيني داسې په كې وايي
 ټول هدف يې ماديات وي
 چي بڼه سپيني سپيني وايي
 بيا عيسى شي يا موسى شي
 دتودواو بنكو څو پو كې
 په ركوع او په سجود كې
 اي دخپته يې مزدورانو
 بيا په خوب كې عاطفي غږ
 په څپودس مندر كې
 صبرو كړي صبرو كړي

بيا رواټول نارواشي
 لوی مفسدولي الله شي
 تش په نوم سمیع الله شي
 معرکه چې هویداشي
 نو خرسری راپیداشي
 غټ بلاوي خوملاشي
 چې پیسه دې جیب ته راشي
 که په مخکې که په شاشي
 نوژوندون یې په کیوباشي
 ابراهیم خلیل الله شي
 بیا له خلکو مستثنی شي
 ټوله شپه کله سبا
 چې هدف در ب رضاشي
 زخمي زړونوته دواشي
 بدره نوي خبر راشي
 توره شپه به زر سباشي

الحمد لله سباشوه

ببرزمريان

مونڙه دوخت اتلان   مونڙه سرلوري غازيان

مونڙه دغرونوزمريان

مونڙه اوس كيسوڪي اوسو   په حماسوڪي اوسو

دخلکوزروڪي اوسو

مونڙه دظالم مخڪي سپر   زمونڙه همت لکه غر

دوخت فرعون دي اوتر

سپينه ماني ڪي غاور   ٽول مجرمان اکابر

نه گوري دلته صابر

زمونڙه داوڻڪوگرداب   دي ور روان په شتاب

ڇوڪ يي راوري نه شي تاب

په دي پنڃرو ڪي مدام   داسمان ستوري ماڻام

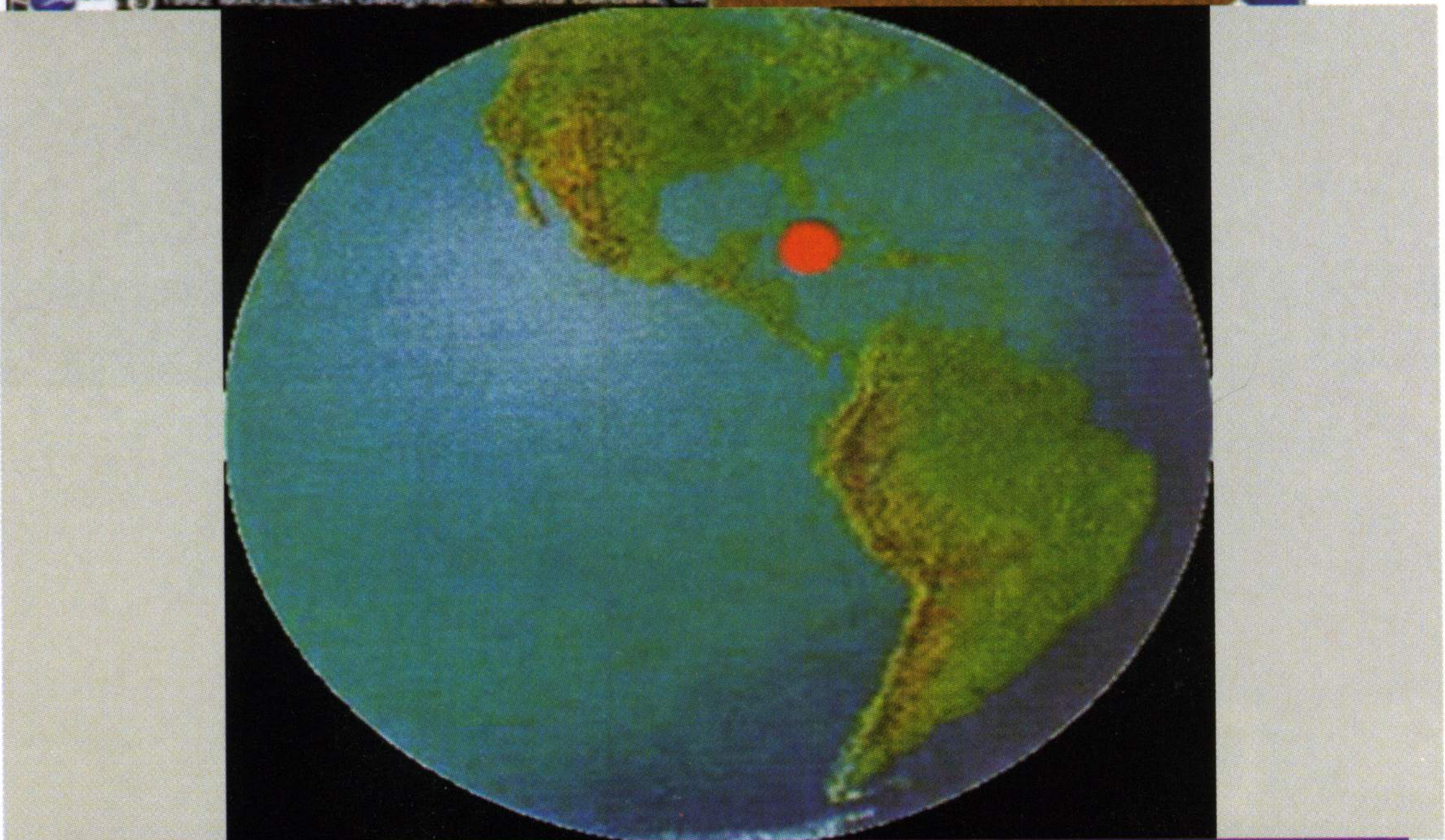
راکوي مونڙه ته پيغام

تاسوسرلوري کامران   ڪري انتظار موجهان

تاسودبدرکاروان

نور قلم مسلم دوست صاحب ته سپارم هغه نوره كيسه داسي

کوي :

د ګوانتنامو ټاپو

CAMP DELTA

JTF GUANTANAMO

"HONOR BOUND TO DEFEND FREEDOM"

د ډيلټا کمپ نه هڅه د چاپېره لوړو مورچو کې امریکایي عسکر ښکاري

د گوانتنامو ټاپو

د گوانتنامو ټاپو د کيوبا د دولت پورې مربوط دی او د کيوبا جنوب لورته په بحر کې پروت دی؛ اصل کې د کيوبا ملکیت دی خوا امریکا یوه وخت کې په کرایه نیولی و اوس کرایه هم نه ورکوي او په بدمعاشۍ د امریکا د بحري پوځ په لاس کې دی دغه ټاپو کې نه ښار او بازار شته نه کلي او نه شخصي کورونه. د امریکا بحري پوځ په کې دخپلو پوځیانو لپاره یو مجهز روغتون، د پوځیانو د اوسېدو ځایونه، کلبونه اوسرکونه جوړ کړي دي. داستواد خط سره نږدې دی نوله همدې امله ډېر گرم دی، د پسرلي، اوړي، مني او ژمي څلورو واړه فصلونه تقریباً یوډول وي په ژمي کې هم گرمي وي خود اوړي سره یې لږ توپیر پیداشي اوڅه لږو ورځو کې لږ ساړه وي واړه غرونه او غونډۍ هم لري، لویې ونې نه لري واړه بوټي، زقوم او واښه ډېر لري. په ژویو کې چینچنې، گوگیشټکې، توري مرغۍ، سورتاجي، چټي، ځینې نور ناشنا مرغان، ماران، سیمسارې، کریوني، چرمخکۍ، وړې او غټې مږې، مورگان او چنگاښان مونږ لیدلي دي.

ناشنا او عجیبه یې مږې دي چې د پيشو گانو نه غټې دي. څلورم کمپ کې یې د جالیو لاندې سوري کول او مونږ ته نږدې آخري جال ته راتلې. مونږ به ورته ځینې خوراکی شيان وراچول دانسان غونډې به یې په لاسونو کې نیول او خوړل به یې. دډوډۍ وخت یې داسې پېژنده؛ ته به وایې چې ساعتونه ورسره دي، نورو وختونو کې به نه

وي او دډوډي په وخت كې به راغلي. مونږ سره داسې روږدي شوي وي چې دجالي په سوريو كې به يې زمونږ د لاسونونه خوراك كاوه. ځينو پوځيانو مونږ ته وويل چې په دې كې تر (۲۵) پونډو وزن پورې مږې شته، جنګ به يې كاوه دانسانانو په ډول به اوږدې اولاسونه به يې سره واچول.

سيمسارې هم ډېرې وي او هغه هم داسې روږدي شوي وي چې زمونږ له لاسونونه يې خوراك كاوه. دشامتورو په كچ يو ډول تورمرغان وو چې لوي لوي سيلونه به راتلل، گوگيشتكي په درې ډوله وي: يو ډول زمونږ د سيمو غوندي غټې خړې وي، يو ډول غټې سور بخني خړې وي او يو ډول وړې وړې خړې وي چې په سينه كې يې لږ لږ رنگي تور تور داغونه هم وو.

ماران هم وو ځيني په كې دومره غټ وو چې وړې مږې يې ژوندي تېرولي عسكرو به راونيول او وړاندي يوه شېله كې به يې پرېښودل چې چل يې نه كول. چنگاښان هم ډېر زيات وودننه به رانوتل او مونږ به رانيول، غټ او واړه هر ډول وو خوتك زير اوسره رنگونه يې وو او يولاس به يې غټ و ډاډو بڼي لاسونه غټ وو.

گوانتهنامو كې دنسل دور كېدوله وېرې ددغو حيواناتو وژل منع وو خو په انسانانو ظلم او تېرې روا بلكه ضروري گڼل كېده !!!.

کیمونه او بلا کونه

دگوانتهنامو دتاپو زندان دتاپو په جنوبي برخه كې جوړ شوی دی او دامريكايي پوځ داوسېدو ځايونه دتاپو په شمالي برخه كې دي

دزندان اودهغوی ترمنځ څه غونډی اوفاصله ده. دازندان په امریکا د ۱۱ ستمبر ۲۰۰۱ م دیرغل نه وروسته جوړشوی دی. دتاپودغه ځای دبحر سره نښتی. شمال ته یې غونډی او جنوب ، ختیز او لویدیز لورته یې بحردی. دغه ځای ځنگل و هغه یې اوارکړی او داوسپنې بلاکونه اوپنجری یې په کې جوړې کړې دي ؛ گردچاپېره ترې څو کتاره اوسپنیز جالونه او گڼ اغزن تارونه راتاودي چې دامریکا داغزن سیاست اوداغزني کړنلارې اوتگلارې ترجماني کوي.

په دې کې څه کمپونه ښکاره او څه پټ دي چې په لاندې نومونو یادېږي :

۱: ایکسری کمپ .

۲: ایگواناکمپ .

۳: ایکوکمپ .

۴: پټ کمپ . (دزمکې لاندې تیاره)

۵: ديلتا کمپلکس .

له دې ټولو څوکتاره جالونه او اغزن تارونه راتاو دي او گرد چاپېره دلرگیو لوړې لوړې مورچې دي چې مسلح عسکر په کې پیره کوي اوپه یوه لوی گروپ او دورین دبلاکونو او شاوخواڅارنه او ننداره کوي . دغه لوی گروپ په یوه خوځنده ډولچه کې لگېدلی دی چې گردیې چورلوي اودبندیانو په سترگو ډېر بدلگېږي . داځکه چې دډېر تېزوالي نه سترگې برېښوي . لږه فاصله کې ورسره منتظره قطعي دي اوپه درندو وسلو سنبال جیپان او زري پوښ ټانکونه ترې

گرد چاپره گرځي، په غونډيو د پاسه بنکته پورته کېږي او شپه او ورځ څارنه کوي. دنږدې غونډيو د پاسه هم مورچې دي چې سوري يې له ورايه بنکاري.

کله کله دکمپ د پاسه څرخکه هم گرځي چې په لومړيو ورځو کې زياتې وې او په ځانگړې توگه به په هغه ورځ څرخکې گرځېدې چې نوي بنديان به راتلل. دکمپ نه گرد چاپره داوسپنيزو بستنو د پاسه لوی لوی گروپونه کمپ ته مخامخ دي چې د شپې ټول کمپ روښانه وي.

ايکسري کمپ

دگوانته نامويه جزيره کې ترټولو دمخه دايکسري کمپ جوړ شوی و، او مونږ نه مخکې ترټولو لومړني بنديان يې په کې اچولي وو. وروسته بيا هغه بنديان هم مونږ سره دډيلټا او نورو کمپونو کې يوځای شول. دهغوی په روايت دايکسري کمپ کې دډيلټا په څېر بلاکونه نه وو هلته يواځې اوسپنيز جالونه وو او دشنه اسمان لاندې اوسېدل. په لومړيو کې چت هم جال و بيا يې چتونه پټ او نور جالونه وو. بنديان په زمکه پراته وو او انساني ضرورت يې په سطلونو کې رفع کاوه دخبرو او اذان کولو يا دجماعت دلمانځه اجازه نه وه بندي بايد مخامخ وگوري، سرپټ نه کړي په ځانگړي انداز کېښني، يواځې دڅښلو اوبه وې خوداودس يامخ لاس مينځلو اوبه نه وې او په ولاړه لمونځ منع و.

دايکسري کمپ کي لومري مظاهره

دایکسري د کمپ بنديانو مونږ ته کيسه وکړه چې کله زيات تنگ شوونو د عسکرو د بداخلاقي په وخت کي يو عرب بندي د شپي په خوب کي رسول الله صلي الله عليه وسلم وليده چې ورته ويي ويل : (قم فأذن) پاڅه اعلان وکړه ! هغه چې راويښ شو داځان وخت نه و . بيا يي وليداو همدايي ورته وويل . په دريم ځل يي چې خوب وليده نو بندي ورته وويل چې اي دالله رسوله ! دڅه شي اعلان وکړم ؟ هغه ورته وفرمايل : " بالفرج " دازادي او آساني اعلان وکړه . هغه راويښ شو او د شپي په همدغه برخه کي يي د " الله اکبر " نعري ووهلې چې ټول کمپ يي راو پاراوه . ټولو د تکبير نعري پيل کړي . په عسکرو داوبو او د سطل د غائطه موادو اچول هم پيل شول . امریکايان د تکبير د نعرو په اورېدلو سخت ووېرېدل ، منتظره قطعې راوړسېدې او گرد چاپېره د خطر د اړندونو آوازونه شول . ټينگونه او پوځي گاډي راوړسېدل کېمري اوسپي راوړسېدل اوله ورايه يي سوال زاري پيل کړه چې دغه نعري مه وهئ مورچي يي ونيوي او اعلانونه يي پيل کړل چې ستاسو هره مطالبه وي مونږ يي منو ، دنه خوراک اعتصاب پيل شو دڅه ورځو جرگومرگونه وروسته داځان او خبرو اجازه وشوه اوپه ولاړه لمونځ هم پيل شو .

د ډيلټا کمپلکس

دایکسري کمپ نه وروسته د ډيلټا کمپلکس جوړشوی دی، دې ته دایکسري کمپ بنديان هم رانقل شول. په دغه کمپلکس کې لومړي درې کمپونه جوړشوي وو او بيا وروسته څلورم کمپ او بيا لږه فاصله کې پنځم کمپ هم جوړشول.

مونږ هم لومړی د ډيلټا کمپلکس د لومړي کمپ د گولف بلاک کې واچول شوو د ډيلټا کمپ نه گرد چاپېره لږه فاصله ترمنځ داوسپنيزو جالونو دوه دېوالونه راتاودي چې د پاسه يې په دايروي شکل اغزن سيمان پپيل شوي دي. لکه مخکې مو چې وويل هر دېوال يوه دروازه لري. د لومړيو دواړو جالونو ددوه دروازو نه دننه بلاکونو ته دننوتو نه مخکې دوه نور جالي دېوالونه دي او هريو کې يوه يوه دروازه ده، ددواړو دروازو ترمنځ پوڅي څوکيداران ناست دي. کله چې څوک راشي نو لومړی يوه دروازه بېرته کړي، راتلونکی چې دننه شي نو هغه بله دروازه ترهغه نه بېرته کوي چې لومړی يې تړلې نه وي، لومړی بنده کړي بيا هغه بله بېرته کړي. مخامخ کوڅه ده، بني او کين لورته بلاکونه دي، دبلاکونو مخې ته دوه نور جالي او اغزن دېوالونه دي او هريو کې دمخکې په څېر يوه يوه دروازه ده.

د لومړي کمپ دی او لوېديز ته يې دوهم او دريم کمپونه په همدې ترتيب دي چې د کمپلکس د لومړيو دوه درازونه دننه بني لورته لاره ورغلې ده او څلورم کمپ ته کين (ختيز) لورته لار ورغلې ده. د کمپلکس د څلورو کمپونو بلاکونه په لاندې ډول دي.

دلومري کمپ (پنډغالي) بلاکونه

A: ۱_ (الفا) B: ۲_ (بريوو) C: ۳_ (چارلي) ۴_
 D: (ڊيلٽا) E: ۵_ (ايڪو) F: ۶_ (فاڪسڦرو) G: ۷_
 H: ۸_ (هوٽل) I: ۹_ (انڊيا) (انفرادي؟).

ددهم پنډغالي بلاکونه

K: ۱۰_ (ڪيلو) L: ۱۱_ (ليما) M: ۱۲_ (مايڪ)
 N: ۱۳_ (نومبر) O: ۱۴_ (آسڪر) (انفرادي).

ددريم پنډغالي بلاکونه

P: ۱۵_ (پاپا) Q: ۱۶_ (ڪيوڪ) R: ۱۷_ (روميو) ۱۸_
 S (سيارا) T: ۱۹_ (ٽينگو).

دخلورم پنډغالي بلاکونه

U: ۲۰_ (يونيفارم) V: ۲۱_ (ويڪٽر) W: ۲۲_ (ويسڪي)
 Y: ۲۳_ (ينڪي) Z: ۲۴_ (زولو).

په دي بلاکونو کي ڪيلو، مايڪ ليما او پاپا کي هغه بنديان
 اچوي چي زيات تحقيق طلب دي اودي نورو کي دلر تحقيق والادي
 خو بنديان په يو خاي نه پرپردي او بدلوي رابدلوي يي. څوڪ زرزر
 او څوڪ څو مياشتي وروسته ديوي پنجرې نه بلې ته او ديو بلاک نه
 بل ته بدلوي رابدلوي.

په دي بدلون کي کله کله چان کوي او کله کله خپل جاسوسان دمختلغو کسانو خواکي اچوي . چي ماسره يي هم خو ځل جاسوسان اچولي او خطرناکي پوښتني به يي رانه کولي خوپه ډپرو زه پوه شوم او ځيني نورو بنديانو په اشارو او په پته راوپېژندل .

دگولف بلاک کي ماسره نږدي ملگري

هر بلاک کي دپنجرو نمبرونه دکين لورنه پيل کېږي کين لورته ديونه ترڅلرويشتو (۱- ۲۴) نمبري دي اوشي لورته بيا داخرنه تردروازي پوري دپنځه ويشت نه تر اته څلوېښت . (۲۵- ۴۸) پوري نمبري دي زه دگولف بلاک په اوله او استاذ بدر په پنځه ويشتمه کي وو چي نه موسره ليدل اونه مو غږ اورېدل کېده . دگرځېدو ځای ته دوتو په وخت کي به زه په هغه تېرېدم اودهغه دتحقيق په وخت کي به هغه په ماتېرېده دتېرېدو په وخت کي به موزر زر په ناگاري خبري سره وکړي . کله کله به مو چپره له پښي وايسته عسکر به چي ترڅو راپه پښه کوله څه خبري به مو وکړي . نورو بنديانو به خندل خو عسکر احمقان په دي نه پوهېدل .

زماپه خواکي په دوهم نمبر پنجره کي يو يمني عرب و چي سالم الحضرمي نومېده هغه په لومړيو کي چاته معلوم نه و خو وروسته معلومه شوه چي داسامه ډرېورو او هغه معلومات هم داسي وشو چي دهغه بنځه دامريکايانو دحمله او بمباريو په پيل کي له افغانسان نه وتلي او يمن ته رسېدلي وه ، هغه چي

د کوانټنامو ټاپو کې د ډیلټا اغزن کمپ

د ډيلټا کمپ نه ګرد چاپره لوړو مورچو کې امریکایي عسکر ښکاري

بندی پنجره کی په لمانځه ولاړ دی

د پنجرې په کر کې د بندی لاسونه تړل کېږي

ناروغ بندي په تذکره کې تړل شوی دوغتون یا تحقیق ته وړل کېږي

کله دخيل مېره (سالم) نه جلا شوې وه نو گومان يې کړی و چې مېره يې بمبار کې شهيد شوی دی. هلته يې ديمن حکومت او خلکوته ويلی وو چې زما مېره داسامه درېور و او شهيد شو. خوديمن حکومت ته چې کله دامعلومه شوه چې هغه ژوندي اوپه گوانتهنامو کې دی او امریکايانو دبنديانو بشپړ معلومات غوښتي وو، نو دسالم په هکله خو مياشتې وروسته ديمني حکومت له لارې دامعلومه شوه چې سالم داسامه درېور و. سالم په دې اعتراف کړی و چې زه داسامه سره دشخصي نه بلکه داجتماعي کارونو دگادې درېور وم او بنديانو ويل چې هغه امریکانو قندهار ته بېولي و او هلته يې دابو حفص او دالقاعدې دخينو مهمو غړيو قبرونه امرکايانو ته بنوولي وو او ځيني معلومات يې هم ورکړي وو چې امریکايانو دهغوی قبرونه راسپړلي وو او دگوتو دمنجیلو چاپې او دوېښتانو او وينې بېلگې يې ترې اخیستي وې. عکسونه يې هم اخیستي وو.

سالم يې دمعلومات نه وروسته زماله خوانه بل ځای ته انتقال کړ. دېره موده يې چاته معلومات نه و چاويل چې دایکوکمپ ته يې بيولی دی، چاويل بل ځانگړي ځای ته چاڅه او چاڅه ويل. آخر بيا بيرته پنجروته راوستل شو، ځيني امتيازات يې هم ورکړي وو کورته يې څو ځل تيلفون هم کړی و اوله کوره ورته خورما، قهوه او ځيني شيان هم راغلي وو چې يوې او بلې خواته يې پنجرې ورسره خالي کړې وې په يوه کې دهغه دکورنه

راغلي شيان وو چي دغوبنتني په وخت کي به عسکرو ورکول
 دانترنت کومه پانه يي هم ورته راوړه او وکیلان يي هم درلودل .
 زماتر خلاصېدو ما اورېدل چي دپاپا بلاک کي په همدغه حالت
 کي اوسېږي . په ټول زندان کي يواځيني سړي همداو چي دغه
 اسانتياوې يي لرلې او کورته يي ټيلفون هم کړي و !!!.

ماته مخامخ دبل کتار په آخري . (۴۸) اته څلورېنستمه پنجره
 کي دکويتې دچمن اوسېدونکي مولوي حاصب امين الله و چي
 دډېرو خو اخلاقو څښتن و ، زماودهغه سره نږدې نورټول عربان
 وو خو پنجرې وړاندې زماپه کتار کي مولوي عبدالسلام ضعيف
 او ورپسې ملاخير الله خير خواو .

چي دواړه له جاليو ښکارېدل او غږ مو سره کاوه خو زياتي
 خبرې به ما او مولوي صاحب امين الله سره کولې ځکه چي سره
 مخامخ او نږدې وو . دهغه دغوبنتني سره سم مادقران کریم
 ترجمه هم پيل کړه چي دشپږو سپارو نه وروسته يي هغه راڅخه
 بل ځای ته بدل کړ او ماته محققينو په تحقيق کي وويل چي ته
 دبلاک مشري يي . ماورته وويل چي آيادغه بنديان ماراټول کړي
 دي او که تاسو سره پوځاي کړي يوو؟ هغه وويل چي مونږ داکار
 کړي دي . ماورته وويل : نو په کوم دليل زه دبلاک مشریم ؟
 هغوی وويل چي ته درس ورکوي ، له تاپوښتنې کوي ...

ماورته وويل چي داپه دي دلالت نه کوي چي زه دبلاک مشر
يم درسونه او پوښتني زمونږ ددين برخه او زمونږ حق دي داخبره
پرې ښه ونه لگېده او کوبښن يې وکړ چي ماله درس ورکولو
منع کړي خو ماونه منل .

دامين الله مولوي صاحب دبدلېدو نه وروسته دهغه خای ته
ديمن يو خوان هلک راوستل شو چي "عديني" يې باله او دډېر
خوږ غږ څښتن او دقران کریم حافظ هم و، الله تعالی ډېره ښه
حنجره ورکړې وه ، تلاوت به يې هم ډېر ښکلې کاوه او دعربي
ترانې به يې په ترنم کې ويلې چي ټول بلاک او نږدې بلاکونوبه
ورته غوږ ايښوده، په آخر کې به هرچاشاباسی ورکاوه. جزاک
الله خيراً به يې ورته ويل او هروخت به په تکرارخلکو ورڅخه
غوښتنه کوله چي اشعار زمزمه کړي چي دبنديانو دښه وخت
دتېرېدلو ، دمعنوياتو دلورېدلو او دډاډ او تسلي يوه په زړه
پورې مشغله وه . مونږ سره نږدې دنورو بنديانو نومونه دادي :

سمير الجزائري ، ابو عبدالرحمان اليميني ، عبدالرحمان
الجداوي ، محمد الحمادي اليميني ، عثمان الحجازي ،...
پنځه مياشتې وروسته زه شپږم نمبر پنجرې ته بدل شوم هلته
زما خواکې عبدالعزيز العوشن و چي درياض و اوډېر فاضل او
دښو اخلاقو څښتن و مخامخ يو زوسي مسلمان و چي قتيبه يې
باله خوان زلمی و او ډېر ښک، دښو اخلاقو څښتن او مينه ناک
خوان و عربي يې زده کړې وه په ټولو بنديانو به يې غږ کاوه او

ټولو سره يې خبرې او سلام کاوه . ماسره چې کله اشنا شو نو
د صرف او تحوي درسونه يې پيل کړل هره ورځ به د پنځرو په
زمکه مخامخ سره کښېناستو مابه چې څه ورته ويل هغه به زده
کول قلم او کاغذ نه و چې ليکلي يې وای ، ښه ذهن او خواري
کښ هلک و نري بیره يې راغلي وه او ډېر نشيپ انسان و .

هغه ته نږدې يو استرالي و او بيا ورپسې د قندهار خيرا الله و
چې ډېرې ترانې او لنډۍ به يې ويلې او کله کله به يې پنځره کې
اتن هم کاوه . وروسته ابو عمر النجدي هم مونږ سره نږدې شو چې
ډېر ښه سرې و او په بدوي لهجه به يې ځينې اشعار هم زمزمه
کول . نور هم ډېر بنديان وو.....

دگولف په دې بلاک کې ټول (۴۸) اته څلوېښت کسان همدا
زمونږ ډېرې بنديان وو چې په يوه الوتکه کې له قندهاره
ترکيو با راغلي وو .

اوه مياشتې وروسته زه او زما ورور استاذ بدرپه يوه ورځ
د بلاک نه بدل کړای شوو هغه وخت د يو بلاک نه بل بلاک ته
بدلول لانه وو پيل شوي نو د لومړي ځل و او مونږ نه پوهېدو چې
چېرته مو بيايي ؟ . عسکر راغلل راته ويې ويل چې سامان راټول
کړه ! ويې ترلم سامان يې له کوټې راواخيسته او ماته يې په ترلو
لاسونو وويل چې د ادرسه واخله ! ماورته وويل چې څنگه يې
واخلم ؟ ! بيا هغوی مجبور شول چې سامان راسره واخلي . نورو

بنديانو فکر کاوه چې مونږ خلاصېږو نو ځکه ټولو په مخه بڼه راته وويل اوسلامونه يې راته راکړل ...

خومونږ ټول نه پوهېدو چې د سخت تحقيق بلاکونو ته روان يوو او کلونه به دلته پاتې کېږو! زمونږ ددغه بلاکونو غربي لورته نور بلاکونه وو او لار ورته لرې راتاوه شوې وه ، هلته بوتلل شوو زه يې د " ليما " بلاک کې په (۳۶) شپږ دېرشمه پنجره کې واچولم او داستاذبدر نه خبرنه شوم چې چېرته لار؟ څه ورځې وروسته بيا خبرشوم چې هغه د " مايک " بلاک کې دی .

د " ليما " بلاک ته چې لاړم ، پنجره کې يې واچولم او زنځيرونه او زولني يې راڅخه خلاص کړل . دنږدې بنديانو سره مو ستړي مه شي وکړل چې گورم ډېر غلي دي او زمونږ دگولف دبلاک غوندي نشيپ نه دي ، نه هغسې شور شته اونه هغسې خبرې . له پوښتنو وروسته پوه شوم چې داهغه نوي بنديان دي چې يوه مياشت مخکې راغلي دي او دوی لادکمپ دحالاتونه خبر نه دي ، سخت وپېرېدلي دي او په زوره غږ او ډېرې خبرې نه کوي . مانږدې بلاکونو ته غږ کړ ، يو بل سره په لوړ آواز خبرې اوسلام کلام مووکړل . دې سره دغه نوي بنديان هم رازپور او ډاډه شول اومعنويات يې غښتلي شول . نور زاړه بنديان هم راغلل ، نوي او زاړه سره گډ وډ پنجره کې پرېوتل او خبرې اترې پيل شوې . ماسره نږدې يوه لسته څه عرب وو او بلې خواته افغانان وو ، ماهغوی نه پوښتنې پيل کړې هغوی راته وويل چې

مونڙ نوي راغلي يو ماسره لنڊه پنجره کي دخوست عبیدالله او ورپسي دلوگر عبدالظاهر وو. دواږه مې نوي وپېژندل مخکي مو سره ليدلي نه وو. کله چي سره بلد شوو نو بيامو انډيوالي شوه، مينه موسره پيدا شوه، خبري اترې او ټوکي ټکالي مو کولې؟ د عبدالظاهر نه دوه پنجرې مخکي معلم صاحب اول گل و بيا صبر لال و چي هغوی سره هم نوي معرفي شوم.

عبدالظاهر لوگري چي مانه پوښتنه وکړه ماخپل خان ورمعرفي کړ چي زما نوم عبدالرحيم مسلم دوست دی، دننگرهار دکوټ دصاحبانو دکلي ... هغه رابوخ او متوجه شو اولکه چي ټگرشي ويل يې چي مسلم دوست؟!

ماوويل چي هو. هغه دډېر افسوس نه وروسته وويل چي ته دلته يې؟!

ماورته وويل چي هو. ماهغه نه پېژنده خو هغه زمانوم اورېدلی و هغه راته وويل چي زه تاپېژنم ... شه وخت وروسته زما بني لورته پنجرې ته دچپرهار نسيم هم راغی چي ډېر بڼه ځوان و.

مخامخ راته سعد الطائفي او ابو الحارث المغربي وو. بيا نور عرب او عجم وو. مختلفو بلاکونو کي وخت په وخت خلک بدلېدل او مختلفو خلکو سره مخ کېدو چي دټولو دنومونو يادونه دتطويل باعث گرځي.

او مناسب يې نه گڼو داسلسله روانه وه خو مياشتې وروسته
دليما د بلاک نه ډيلتا ته تبديل شوم هلته د احسان الله شينواري
او احسان الله مزارې په منځ کې وم نږدې راسره د شبر غان محمد
شريف صاحب هم و چې ډېر نېک او دښو اخلاقو خاوند و .

د ډيلتانه بيرته لميا ته اود "ليما" نه "مايک" بلاک ته تبديل
شوم هلته د استاذ بدرالزمان په خوا کې پنجره کې واچول شوم
داله خوارلسو مياشتو وروسته لومړی ځل دی چې زه او استاذ
بدر سره نږدې کېږو. له دې مخکې مو يو ځل د تحقيق په ځای
کې سره ليدلي وو او بيا مونه وو ليدلي ، دواړه ډېر خوشحال
شوو ، د الله تعالی حمد مو ووايه او شکر مو ادا کړ چې له دومره
مودې وروسته سره يوځای شوو . اگر چې هغه په بيله اوزه په بيله
پنجره کې وم خويواځې يو جال مو په منځ کې و نوداسې وو لکه
په يوه کوټه کې ، خبرې اترې موسره کولې ، دلته يواځې يوه
ورځ او يوه شپه پاتې شوو دواړه يې بيرته د "ليما" بلاک ته تبديل
کړو او هلته زه په (۴۶) شپږ څلوېښتم او استاذ بدر په (۴۴)
څلور څلوېښتم نمبر پنجره کې سره پاتې شوو . هلته په اوه
څلوېښتمه (۴۷) پنجره کې زما خوا کې د غزني عبدالحق "وثيق
" صاحب و ، په (۴۵) پنځه څلوېښتمه کې د استاذ او زما ترمنځ
محبت خان ، په (۴۳) دري څلوېښتمه کې د خوست ډاکټر
خاندان ، او په (۴۸) اته څلوېښتمه پنجره کې دهلمند دباگران
نصرالله و چې په همدې ورځو کې نوی گوانته نامو ته راغلی و .

عبدالحق صاحب دلومرنيو بنديانو نه و چې لومړي بحري
 بېري ته بېول شوي و او بيا گوانتهنامو ته راغلي و . دايكسري
 په لومرني كمپ كې يې هم وخت تېر كړي و . دلومريو ورځو
 ټولې سختي او كړاوونه پرې تېرشوي وو . دنوااخلاقو څښتن او
 ډېر نېك انسان و ، زماډېر خوښ شو او دزدان نږدې او زړه
 پورې ملگرو كې يې زماپه زړه كې جلا ځاي ونيوه . نصرالله هم
 ښه سړي و ټوكې ټكالي به يې كولې او دساعت تيري او
 انډيوالي سړي و . ډاكټر خاندان هم ددروندخوي څښتن او
 غيرتي انسان و . مخامخ دمحمد ولي اوپهلوان په نامه افغانان
 وو ، څه ورځې وروسته يې د عبدالحكيم بخاري په نامه يو عرب
 مونږ ته مخامخ واچاوه چې اصل كې تركستاني و اوپه سعودي
 كې اوسېده ، دطالبانو په وخت كې د سعودي استخباراتو
 افغانستان ته د جاسوسي له پاره لېږلي واو هلته عربيانو كشف
 كړي و .

طالبانو سره بندي و اوله بنده هلته راوستل شو ، هلته يې هم
 امريكايانو ته جاسوسي كوله ډېر بداخلاق او كرغېړن انسان و
 عربيانو به تل رته ...

مونږ دليما په دغه بلاك كې وو چې دقران كريم دبي حرمتي
 له امله دمظاهرو مسأله پيدا شوه .

انفرادي بلاکونه

د ديلتاپه کمپ کې درې بلاکونه انفرادي (کوټه قلفي) وو او هغه "آسکر"، انډيا او نومبر" په نومونو يادېدل. دا بلاکونه د جزايي بنديانو له پاره وو او مونږ نه وروسته به يې چې نوي بنديان راوستل نو د يوې يادوه مياشتو له پاره به په دغه انفرادي کې وو بيا به عمومي ښکاره پنجره ته راوايستل او په بلاکونو به ووېشل شول. انفرادي بلاکونو کې وړې وړې يو کسې کوټنۍ وې چې د کانتينرونو نه جوړې شوې وې او ټولې بندي وې. يو بل ته سره نه ښکارېدل خو زړو بنديانو به د بنديز سره سره په لور غږ د عمومي پنجره نږدې بلاکونو سره خبرې کولې او نوي بنديان به لانا بلد وو نو غلي به وو خو زړو به په ډېرو چغو زړور او روږدي کړل. عمومي پنجره کې چې کله کوم بندي د عسکر سره څه خبره لاندې باندې کړي نو د بلاک په کتاب کې يې وليکي او مرکز ته خبر ورکړي کله سمدستي او کله يې څو ورځې، اونۍ او مياشتې وروسته د پنجره نه انفرادي ته نقل کړي. کوم قانون او پوښتنه نشته. کله کله يې عسکر هسې د طبيعت د جوړولو له پاره هم جزايي کوي او انفرادي ته يې لېږي. هتله د درې ورځونه واخله تر هفتو، مياشتو او کلونو پورې جزا شته. ما خپله انفرادي نه دی ليدلی او استاذ بدر په لومړيو ورځو کې څو ورځې په کې تېرې کړې دي. کله کله بندي په حجره کې د کمپل په اخیستلو جزايي کېږي. او کله کله چې محقق گومان وکړي چې بندي درواغ وايي يا سم ځواب نه ورکوي.... نو د محقق له پلوه هم بندي د تحقيق د کوټې نه انفرادي ته لېږل کېږي، ما په تحقيق کې

په صراحت بي گرده خبرې کولې اودامريکاپه خلاف ليکنو اودآی ايس آی اودهغوی دگوداگيانو په خلاف ليکنوياندي مې اعتراف کاوه نو دهغوی پوره باور راغلی و چې داسې درواغ نه وايي نوځکه يې انفرادي ته نه يم لېرلی . انفرادي بلاکونو کې (۲۴) څلرويشت کوټې دي .

دهر انفرادي په منځ کې دپنجرو په ډول کوڅه ده، (۱۲) دولس کوټې يو لور او (۱۲) دولس بل لورته دي دهر انفرادي بلاک په آخر کې لوی ایرکنډېشن لگېدلی دی ، يخه هوايې په ټولو کوټو وپشل کېږي .

دتنګولو او تعذيب له پاره کله دایرکنډېشن يخوالی آخري درجې ته ورسوي چې په داخل کې دډېرو سرو له امله دبندیانو غاښونه رچېږي چې ډېر ډېرې يخې هواله امله ناروغ هم شي . اوکله کله ایرکنډېشن بندکړي نو بندیان دسختې گرمۍ سره مخ شي . خو پنجرو کې نه پکې شته اونه ایرکنډېشن .

روميو بلاک

جزايي بندیانو ته دجزاورکولو له پاره ترټولو بد او ناوړه بلاک د "روميو" بلاک دی . دغه بلاک هم پنجري دي خو دنورو پنجرو ناخيزه اسانتياوې هم دلته سلېږي . بندي ديوه نيکونه پرته چې دنامه نه دورنونو ترنيمايي پورې وي نورهيڅ ډول جامه نه لري او لغړ په دغو پنجرو کې اوسېږي خودپنجرو اسانتياوې لکه : کمپل ، ځانپاک ، څادر ، کميس پتلون ، گيلاس او بوتل ورڅخه اخيستل

کپري . دقضاء حاجت له پاره دکمود او نل اوبه هم ډپر ځله پري
 بندپري چې دڅنبلو او اودس له پاره هم اوبه نه لري ...
 په دې بلاک کې هغه بنديان اچوي چې د عسکر سره يې څه ستونزه
 پيداشي او ياپه تحقيق کې څه ستونزه ولري . ډپر ځله داسې هم کپري
 چې بندي دهیڅ ډول ستونزې لامل نه وي خود عسکرو او محققينو
 د ټولو اکي له امله دروميو بلاک ته لېږل کپري . او کله کله دروميو
 بلاک کې داسې هم کپري چې له بندي څخه هغه نېکر هم واخلي چې
 ورکړی يې وي او بېخي بريند په پنجره کې اوسېږي . هغه خوارکی په
 زمکه ناست وي اوله دې وېرې نه پاڅېږي چې عورت يې ښکاره نه
 شي . د سختې اړتيا په وخت کې پاڅېږي او عورت په خپلو لاسونو
 پټوي نور بنديان دهغه د احترام له پاره دهغه لورته نه گوري ...
 بنديان په همدې حالت کې هم د فاقد الطهورين والحجاب په حيث
 د پنجرې په اوسپنه تيمم و هي او خپل لمونځ کوي . فولادي ارادې او
 مغنويات يې دومره لوړوي چې دخپل عزم څخه دوېسته په شم
 تنازل نه کوي بلکه لا نور هم سختېږي .
 په عسکرو او پوځي افسرانو اوبه ، لارې او ... اچوي سختې
 خبرې ورته کوي او تحقيق ته يانه ځي او ياپه تحقيق کې هيڅ خبرې نه
 کوي .

د ډيلتاپه بلاک اولپوني بنديان

د ډيلتاپه کمپ کې يو بلاک هم د ډيلتاپه نامه و. په لومړيو کې عام بنديان په کې وو، بيا وروسته يواځې دلپونيانو له پاره وټاکل شو. ځيني بنديان د تعذيب، نفسياتي فشار او زيات غم او اندېښنو له امله په گوانتهامو کې لپوني شول. په لومړيو کې دنورو بنديانو سره يو ځای بلاکونو کې وو چې په خواکې پنجره کې به ورته رواني ډاکټران کښېناستل او دهغه حرکات به يې څلرو شت ساعت په نوبت څارل. بيا دغه کار پاتې شو لپونيان زيات شول او ټول يې د ډيلتاپه بلاک کې واچول. نور علاج يې نه و د شپې له پلوه به يې دخوب گولۍ ورکولې او نشه به پراته وو. چابه بې وخته اذانونه کول او چابه يو رکعت لمونځ وکړ، چې سجدي نه به راپورته شو نو څه به ملاست. نور عجيبه عجيبه کارونه يې کول. وروسته بيا اونۍ کې يو ځل ورته نفسياتي ډاکټر راته. پوښتنې به يې ترې وکړې او نور هېڅ نه وو.

په نورو بلاکونو کې به روغو بنديانو ته هم کله کله نفسياتي ډاکټر راته او پوښتنې به يې ورڅخه کولې استاذ بدر ته هم کله کله دغه ډاکټر راته پوښتنې به يې ترې وکړې نوريه ولاړ.

داکټرونه به يې دا پوښتنې کولې چې خوب کوې که نه؟ ډوډۍ خورې که نه؟ خپل ځان خونه وژنې؟....

يوسعودي بندي لپوني شوی و، ځوان هلک و، کله به يې ويل چې «انا اصنع قبلة نو وية مائة في المائة» بيا به يې وويل:

" والله أعلم " هغه شمالي اتحاد په افغانسان کې دنورو بنديانوسره نيولی و ، ډېرې وېلي تېکولې و اولواطت يې هم ورسره کړې و چې دډېرو ځورولو نه وروسته ليونی شوی و خو گوانتنامو کې امریکايي ډاکټرانو په خټ کې ورته اېرېشن وکړ او څه موده وروسته بڼه شو .

دایکوکمپ

دایکوکمپ دډیلتانه لرې دی چې ددواړو منځ کې غونډۍ دي دایکوکمپ هم یو ډول سخت انفرادي دی . هلته هم ځینې بنديان دمحققینو له لارې دجزا ورکولو له پاره لېږل کېږي چې ديو یو بندي له پاره وړه کوټه ده اودهرې کوټې مخې ته څوکیدار عسکروي . دباندې هیڅ نه بنکاري اودهیچاسره خبرې نه شي کولای . په میاشتو میاشتو بنديان دجزایي په توگه په کې اوسېږي چې نه لمر گوري ، نه رڼا اونه دنورو بنديانو دحالاتو نه خبرېږي . ددغه کمپ ځینې کوټې تپه تیاره دي او هیڅ رڼا نه لري .

څلورم کمپ

دډیلتا په پنجره کې ديو کال دتېرېدو نه وروسته څلورم کمپ لاجور شوی نه و خو محققینو او عسکرو ورته په تبلیغاتو پیل وکړ او دحقیقت نه یې زیات حجم ورکاوه چې یو کمپ به جوړېږي چې په هغه کې به دبندې له پاره ټولې اسانتیاوې وي ، ازادبه گرځي ، دلویو میدانونه به لري دپنجره په ډول سختي به نه وي او داسې نور ...

دا اواز ه نردي يو كال وچلېده او تقريبا ددوه كلونو دپوره كېدونه وروسته څلورم كمپ جوړ شو. محققينو د بنديانو په چانو لوييل و كړ او دا يې ويل چې څلورم كمپ د گوانتنامو د بند آخري او كورته د تللو لومړي پړاودى. د كمپ د جوړېدونه وروسته يې ځيني بنديان په زولنو او زنجيرونو كې هلته بوتل ، بلاگونه يې وروښودل او په دې ډرامې سره محققينو د تحقيق له پاره د گټې اخيستلو پيل وكړ. محققينو به هر بندي ته ويل چې دادى زه كوښښ كوم چې تا څلورم كمپ ته ولېږم خو څه پوښتنې پاتې دي ته مونږ سره همكاري وكړه او دا پوښتنې سم ځواب كړه چې كاردې خلاص شي او څلورم كمپ ته لاړ شي.

څلورم كمپ كې گرد چاپېره پنځه بلاگونه دي چې ديونيفارم، وكتر، ويسكي، ينكي او زولو، په نومونو يادېږي.

منځ كې يې يولوږ برج دى چې پاسنى برخه يې گرد چاپېره ښيښه ده. هلته لوى لوى كمپيوټرونه لگېدلي دي او موؤظف عسكرو ته ناست وي د همدغو كمپيوټرونوله لارې دبلاگونه كوټې د كېمرو په واسطه څاري او د ضرورت په وخت كې دهرې كوټې دروازه هم په كمپيوټر خلاصوي، هر بلاك كې څلور كوټې دي چې په منځ كې يې عمومي تشنابونه او د لمبلو او لاسونو مينځلو ځايونه دي چې دراوتلو په وخت كې ترې بنديان استفاده كوي. په هره كوټه كې لس اوسپنيز كتونه دي چې پنځه يولوږ او پنځه بل لور ته دي او د زمكې په سيمټې فرش كې د پېرو مېخونو په واسطه ټينگ نښتي دي دروازې سره لنډيو تشناب لري دادننه او دباندې تشنابونه ټول دروازې نه لري

اودبنديانو په ډېر ټينگار بيا د $\frac{1}{3}$ برخې نه لاندي درون پلاستيک پردي ولگېدلي . بنديانو به کله کله دروجايي گانو نه پردي خوړندي کړي خو هغه به هم بيا څه وخت منع شوي . دتشناب $\frac{1}{3}$ برخه بايد دتشناب مخامخ چت کې لگېدلي کېمري ته ښکاره وي ترڅو په کمپيوټر کې دتشناب دننه هم بندي ښکاره شي چې څه کوي؟! .

دټول بلاک دپوالونه داوسپنيزو څادرونو دي ، منح کې يې يوډول فوم دي او چتونه يې هم اوسپنه ده .

دبرېښناتارونه داوسپنو په پيپونو کې غځېدلي دي او هرڅه داسې کلک دي چې ماتول يې اسان نه برېښي . ددوه کوټو دمنځ ددېوال آخر کې دمثلت په ډول جال دي او دشاله خوا ورته دروازه ده دشاله دغه دروازه نه څوکيدار عسکر راځي هلته په چوکۍ کېښني او دواړه کوټې په سترگو هم دجاليو له لارې څاري او هلته ورته مخامخ دوه سکرينونه لگېدلي دي چې په هغې کې هم ټوله کوټه ښکاري . يو سکرين ديوې کوټې اوبل دبلې کوټې دي . دهمدغه مثلت جالي کوټنۍ دجال نه دواړو کوټوته وړې وړې کړې هم شته چې داوسپنې په تختو دشاله لوري بندېږي او ناروغپالان ناروغانوته په کې دواړکوي ، تبه ، شکر ، دوينې فشار اونورې وړې وړې کتنې هم دهمدې کړکۍ له لارې کوي . دليکونورا کړه ورکړه اودصليب دمورينو سره کله کله خبرې هم دهمدې جال اوکړکۍ له لارې کېږي .

دهرې کوټې په چت کې دلويو تورو دښيښي دچراغونو په څېر دوه دوه کېمري لگېدلي دي چې يوه د دواړو کوټو دمنځ مثلت کې کمپيوټر ته اوبله دباندې دبلاکونو منځ کې برج ته عکسونه ورکوي

چې په دې ترتيب په کوټه کې هيڅ شی هم دعسکرو څخه پټ نه وي اودبندي هر حرکت څاري او کتاب کې يې ليکي .

دهري کوټې په دېوال کې دلوډ سپيکريوه يوه خوله هم لگېدلې ده چې دباندني مرکزي برج سره يې تعلق دی او هلته ناست عسکر په کې بنديانو ته ددروازې دخلاصولو ، بندولواونورې ضروري خبرې کوي او دهمدې لگېدلې خولې نه دمايک کارهم اخيستل کېږي . بنديان له دې خوادبرج سره خبرې کوي اودکوټې ټولې خبرې هغوی برج کې اوري .

دهري کوټې دروازه په برېښنايي طريقه دبرج نه دکمپيوټر په واسطه خلاصېږي . دکوټې په چت کې څلور اوږده برېښنايي چراغونه لگېدلي دي چې نه ماتېدونکي دي ، شپه او ورځ لگېدلي وي او دبنديانو داندېښني سبب دی .

دهري کوټې دغه لس بنديان دکوټې په يوه برخه کې دجماعت لمونځ کوي .

دهر بلاک نه گردچاپېره داوسپني جالونه اودهغودپاسه اغزن تارونه راتاودي . بندي دبلاک شاته نه شي تلای خودبلاک مخې ته دپنځو قدمونو په فاصله جال دی دبلاک يو لور ته دډوډی دخورلوله پاره داوسپني دخادريو څپرگی دی چې گرد چاپېره په کې دلرگی اوږدې تختې دکښناسلوله پاره لگېدلې دي او منح کې دنکلو يو ميز او ورسره دواړو خواو ته دمېز سره نښتي دنکلو اوږدې چوکۍ دي چې داټول په سيمتي فرش کې نښتي دي او يو پلاستيکي مېز او ورسره نښتي پلاستيکي چوکۍ دي چې دغه مېز او چوکۍ نښتي نه

دي او دنقلولو وړ دي . يو بل پلاستيکي مېز هم دغلته وي چې دډوډۍ د وېش او دلوښو داينودلو له پاره وي .

د څلورم کمپ اسانتياوي او توپيرونه

د څلورم کمپ ځيني توپيرونه خومخکې ياد شول اگر چې څه خاص امتيازي او دپام وړ امتيازات نه لري خودپنجرو د کمپ سره يې ځيني نور توپيرونه او اسانتياوي دادي چې :

- ۱: دپنجرو جامې نارنجي او د څلورم کمپ سپينې دي .
- ۲: پنجرو کې دوړې کرکۍ له لارې عسکر ډوډۍ توزیع کوي او په څلورم کمپ کې د خوراک لوبښي راوړي ، دبلاک نه دباندې او دجال نه دننه دډوډۍ خوړلو په ځای کې يې ږدي او عسکر بېرته وځي دروازه بنده کړي بيا دوه کوټو ته د مرکزي برج نه په کمپيوټر دروازي خلاصې کړي ، په کوټه کې دلگېدلي لوډسپيکر له لارې دوتو غږو کړي . ددوه کوټې بنديان د خوراک د لوښونه دنيم خوراک مستحق دي دوی له پاره د خوراک يوساعت اجازه ده .

د يو ځل استعمال اسفنجي ، کاغذي او پلاستيکي قابونه ، کاشوغي او گيلاسونه هم ورسره ايښي وي ، ميوه هم په کاتن کې وي ، ددوه کوټو بنديان چې راووځي هغوی دخپل نظم مطابق دهرې کوټې نه يو يو موظف کسان داتول سره نيم کړي ددوه کوټو برخه پرېږدي او خپله برخه سره تقسيم کړي . هر څوک خپل قاب او ډوډۍ واخلي څوک دمېز دواړو خواو ته چوکيو باندې کښېني او په مېز خوراک وکړي او څوک دخپل کټ اسفنجي نری گټه له ځانه سره

راوړي اوپه زمکه پرې کښېني مېوه سره نيمه کړي اودهرې کوټې برخه خپلې کوټې ته يوسي او هلته يې بيا خوري .

د يوساعت دپوره کېدونه وروسته عسکر ووايي چې وخت پوره دی . داددوه کوټو شل کسان خپلو کوټو ته ننوځي اودروازې ورپسې بندي کړي . بيا دپاتې دوه کوټو بنديان را ووځي اوپه همدې ترتيب خپل وخت ډک کړي .

۳: پنجره کې پکې نشته او څلورم کمپ کې هره کوټه کې دوه زمکي پکې دي چې دجالي له لارې ورته تارونه راتېر شوي دي اودباندي مثلث کې دموظف عسکر سره يې دلگېدلو بڼې دي .

۴: همدارنگه څلورم کمپ کې هرې کوټې ته يو يو کولر ورکول شوی دی اودکوټو مخې ته يو پلاستيکي بکس هر سهار دواوړي نه ډکېږي ، دهرې کوټې بنديان ترې خپل خپل کولر ډکوي او يخې اوبه ترې څښي ، خو پنجره کې داسهولت نشته او هلته بنديان دبمبوتودې اوبه څښي .

۵: څلورم کمپ کې دکوټو ترمنځ جالي مثلث کې دليکلوله پاره کاغذوي او بندي هر وخت ترې گټه اخيستلای شي .

۶- څلورم کمپ کې همدغه جالي مثلث کې دډاک کارتونه او کاغذونه وي چې بندي هروخت خپل کورته ليک ليکلای شي دډاک والا عسکر يې په اونۍ کې يو ځل راتولوي . دا بيله خبره ده چې نه ټول لېږي اونه کوم ليکل پوره لېږي . په پنجره کې هم اونۍ کې يو ځل خطونه ټولوي خو هلته کارتونه هروخت نه وي .

۷: څلورم کمپ کې دکوتو مخې ته دورځي دوه ځل يويو ساعت دوه دوه کوتي دگرځېدلو له پاره را اوځي او دجال دننه گرځي راگرځي . په (۲۴) څلرو شت ساعتونو کې يوځل دبلاکونو منځ کې ميدان ته اوځي . هلته دوه ميدانگي دي يو دوليبال اوبل دفتبال دی هلته دجال نه دننه نيم ساعت (۳۰) دپرش دقيقې لوبه کوي . اودميدان نه دباندې دبرج په خوا کې دپينگپانگ يو بي کاره مېز هم شته چې دوه کسان پرې لوبه کولای شي اوپه دې وروستيو کې يې هرپلاک ته دجال دننه دډوډي دځای سره دپينگپانگ يو يو جرمني مېز کېښود چې قات کېږي او بندېږي هم او تېرونه هم لري . داسهولت هم پنځرو کې نشته .

۸: څلورم کمپ کې هر بندي ته يويو جانيماز هم ورکول شوی دی چې دپنځرو بنديانو سره نشته .

۹: څلورم کمپ کې دهرې کوتي لس کسان په خپله کوته کې سره دجماعت لمونځ کوي چې پنځرو کې صف جوړول نه شي کېدای .

۱۰: دڅلورم کمپ خوراک اودپنځرو يودی ؟

هماغسې بي کاره خوراک دی خو پوره دی اوبنديان پرې مړېږي بلکه ځيني شيان زياتېږي هم چې بنديان يې دجال نه دباندې مرغانو ، سيمسارو او مړوته وراچوي .

۱۱: څلورم کمپ کې دشنبې په ماښام دخوراک سره يويو يايو نيم وړوکی خوږ کېک اويوه يوه يانيمه وړه پيالاه مات شوي گډوډ مپلي ، بادام ، غوزان ، اوزني ورکوي چې دا يې ترټولو ښه اويواځيني امتياز او توپير دی .

۱۲: څلورم ڪيمپ نه بنديان تحقيق ته په يوه توره چسپڪي پته ڪي وري چي فقط لاسونه او ملايي ترلي وي خو پنجره ڪي بنديان تحقيق نه په غٽو درنو زنجيرونو ڪي وري چي له لاسونو او ملاپرتي يي پني هم ترلي وي. ڊاڪوم سهولت نه و خو آخر ڪي ڊاهم بيرته واخيستل شو.

له دي پرته نور څلورم ڪمپ هيڄ امتياز نه لري بلڪه ڇيني داسي ستونزي لري چي دهغوله امله بنديان تنگ او خپه دي. تردي چي ڇينو په ڪلڪه او ٽينگار غوڻتنه وڪره او بيرته پنجره لارل. ڪله به چي بندي دتحقيق له لاري پنجره ته دبيرته تلو غوڻتنه وڪره او مطالبه به يي ونه منل شوه نو خپل سامان به يي ڊڪوٽي نه دباندې راوايست، دننه وتوپه وخت ڪي به چي بنديان ننه وتل نو هغه به دخپل سامان سره دباندې ڪنهناست او دننه وتلو نه به يي انڪار وڪر، عسڪرو به مرڪز ته خبر ورڪر بيا به موظف عسڪر او ترجمان راغلل هغوي به ورسره خبري وڪري او ڪوڻين به يي وڪر چي بندي پاتي شي. ڪه بندي به ٽينگار وڪر نو له سهاره ترمازيگره به دباندې ناست و او ددغه بلاڪ نور بنديان به په ڪوٽو ڪي بند وو، ڊوڊي به يي هم دشاتي دروازو او جالي مثلث له لاري ورڪره آخر به دورخي په پاي يامانام ڪي دبندي مطالبه ومنل شوه، نارنجي جامي به يي راوري هغه به يي واغوستي، په زنجيرونو او زولنو ڪي به وتل شو اوپه واره گاهور گاهي ڪي به پنجره بوتلل شو.

دڅلورم کمپ ستونزي

په څلورم کمپ کې ډېرې داسې نيمگر تياوې وې چې بنديانو پنجروته پرې ترجيح ورکوله چې ځيني يې دادي .

۱: پنجره کې گرد چاپېره جال و، لمر او تازه هوارانه وته اوبنديانو اسمان لیده ، څلورم کمپ کې کوټه کې نه لمر لگېده نه دباندې ځای بنکارېده اونه تازه هوا وه بلکې چې پکې به نه و نو سخته گرمي به وه .

۲: څلورم کمپ کې د پنجره د بلاکونونه بنديان نه خبرېدل او پنجره کې چې ترټولو زيات بنديان په کې دي ، دډېرو بنديانوله حالاتو خبرېدل ، خبرې يې دغږ په واسطه له ډېرو سره کولای شوي اودبدلېدو له امله دمختلفو خلکو سره مخ کېدل .

۳: څلورم کمپ کې دهر بلاک دااجتماعي تشنابونو اوکوټو پاکول او دډوډي توزیع په بنديانو ده او پنجره کې خدمت په عسکرو دی يواځې دخپلې پنجرې پاکول په بندي دي .

۴: څلورم کمپ کې دکوټې دلسو کسانو دااجتماعي ژوندله امله ځيني ستونزي پيدا کېږي چې دپکيو ځای ته د نږدې والي او لرې والي له امله ، چې ځيني گرم مزاجه يې نږدې غواړي ځيني يخ مزاجه يې لرې غواړي ، څوک ويده وي څوک خبرې کوي ... اگر چې بنديانو په خپلو کې خپل نظم برابر کړي وي او بڼه په ورورولي اوسپږي خو ځيني مجبوریتونه اومروشته . چې پنجره کې بيا هغه نشته .

۵: دڅلورم کمپ په هره کوټه کې يو تشناب دی او د دروازي د بندېدوله امله بنديان د ټاکلي وخت نه پرته دباندې اجتماعي تشنابونو ته نه شي تلای نو ځيني وختونه لکه د تهجد ويا د سهار د لمانځه وخت کې هر څوک له خوبه راپاڅېدلی وي ، تشناب او اودس کولو ته اړوي نو دالس کسان به ټول دغه يو تشناب ته انتظار کوي . بيا ځيني بنديان مريضان وي زر زر تشناب ته ځي ، ځيني گودان او معلول وي چې تشناب ته ننوځي نو کښېناستل او راپاڅېدل په آسانه نه شي کولای او ډېر وخت نيسي نو که معذور ننوتی وي او څو نور کسان انساني ضرورت ولري نو مجبوروي چې د تشناب د فارغېدو او خپل نمبر ته انتظار وکړي او ضرورت ټينگ کړي چې د دغه ضرورت د ډېرو ټينگولو له امله ډېرو بنديانو ته د پختورگو ، مټانو او نور مرضونه پيداشوي دي . ځيني مريضان دي ته ضرورت لري چې ډېرې اوبه وڅښي خوددغه ستونزې له امله يې نه شي څښلای که اوبه څښي نو بيا به د تشناب د مشکل له امله نور کړاو سره مخ کېږي او که نه يې څښي نو مرض يې زياتېږي . او پنجره کې داستونزه نشته ځکه چې هلته په هره پنجره کې کمود او داوبو بمبه ده چې بندي هروخت کې خپلواکه او ازاده گټه ورڅخه پورته کوي . ددې اونورو ستونزو په هکله بيا بيا شکايتونه شوي دي خو چاپرې غوږ نه دی رپولی .

۶: دڅلورم کمپ بنديان د ځينو موعظو ، ترانو اورېدلو ، سلامونو ، دزياتو کسانو تسلي او ډاډ ورکولو او دمعنوياتو دلوړولو دنورو معنوي او اجتماعي امتيازاتو نه محروم دي .

۷: دڅلورم کمپ بنديان دپنجرو په څېر اجتماعي اعتصابونه او مظاهري نه شي کولای او دپنجرو دبنديانو دټولو بلاکونو خبره يوه ده ، هغوی ډېر هم دي ، اتفاق يې هم پوره دی او سره خبرېږي هم .

۸: څلورم کمپ کې هرې کوټې او هر ځای کې دکېمرو د موجوديت له امله بنديان مصئون نه دي اوټول اعمال يې څارل کېږي . اگرچې په ټولو کمپونو کې دتجسس او اورېدلو آلات لگېدلي دي خو پنجرو کې دڅلورم کمپ په څېر بنکاره کېمري نشته چې بنديان ترې تل په اندېښنو کې وي .

۹: دڅلورم کمپ په خوا کې خام سرک دی نودموټرو دتگ راتگ له امله ټولې خاورې ، دورې او لوگي دبنديانو کوټوته ددېوال دپاسني جال له لارې اودخوراک په ځای راځي اودخوراک په وخت کې په خوړو هم پريوځي .

۱۰: په څلورم کمپ کې بنديان خپله مطالبه ازادانه نه شي کولی اوکه احتجاج وکړي نو موجوده اسانتياوې هم ترې اخیستل کېږي او بيرته پنجرو ته ورل کېږي .

پنځم کمپ

پنځم کمپ ترټولو وروسته جوړ شو دادنورو کمپونو ختيز لورته جوړشوی دی چې څلورم کمپ ته ترټولو نږدې دی . دڅلورم کمپ او دپنځم ترمنځ غونډۍ ده خوديوې څنډې لوی لوی برېښنايي چراغونه يې بنکاري .

د پنځم کمپ حالات بېخي پټ دي او امریکايان کوبنس کوي چې څوک ترې خبر نه شي خو د تاجکستان يو بندي چې يوسف نومېده پنځم کمپ ته بوتل شوی و او بيا يې بيرته پنجروته راوست. دهغه نه څه موده وروسته هم ځيني بنديان ورڅخه راوتل او چې محقینو او پوځيانو ورته ويلي وو چې تاسو د پنځم کمپ حالات بنديانو ته مه وايئ خو هغوی يې ځيني حالات بنديانو ته ښکاره کړل.

کله چې پنځم کمپ جوړشو نو د پنجرو نه يې ځيني بنديان ورنقل کړل. دروغتون پټ گاډي چې مخکې او دواړو خواو ته لوی لوی صلیبونه پرې رسم دي، په هغوکې يې دبديانو نقلول پيل کړل، په دې وخت کې مونږ په څلورم کمپ کې وو نو ځکه مووليدل چې زمونږ خوا کې سرک باندي له مازيگره تلل راتلل او د ناوخته شپې پورې روان وو. د خوراک دراوړلو گاډي کې د خوراک بکسونه مونږ وليدل چې پنځم کمپ يې پرې ليکلی و او دا چې د ابکس يا کارتېن دخو کسانو له پاره دی؟ داهم پرې ليکل شوي وو. د همدغه حساب نه مونږ معلومه کړه چې په لومړيو ورځو کې پنځم کمپ ته ترينځه شپېتوپورې بنديان انتقال شوي وو.

د پنځم کمپ کوم بندي سره مونږ مخ شوي نه يو خو دنورو بنديانو او عسکرو له خولې مو اورېدل چې پنځم کمپ ښه ځای نه دی. هلته هر بندي په ځانگړې وره سيمتي کوټه کې دی چې هيڅوک نه گوري او هيچا سره خبرې نه شي کولای. عسکر هم نه گوري يواځې د خوراک ورکولو په وخت کې چې عسکر کله په دروازه کې لگېدلې وره کړکی خلاصه کړي نو بندي د عسکر لاسونه وگوري. گرځېدل

نشته ، په لسو ورځو کې يوځل دخو دقيقو له پاره دباندې جالۍ ته ایستل کېږي او هلته گرځي . تحقيق هم دنشت سره برابر دی او ډېر لږدی پنځم کمپ يواځې دذهني فشار له پاره دی چې بندي تنگ شي او محققينوته . دهغوی په گومان . ريښتيا او سمه خبره وکړي او ټول معلومات ورکړي . دجامو رنگ يې هم بدل دی . نورخوراک دټولو کمپونو دکيفيت په اعتبار يوډول دی يواځې په څلورم کمپ کې دکميت په اعتبار ډېر دی . او دپنځم کمپ خوراک دکميت په اعتبار ترټولو لږ دی .

ایگوانا کمپ

ایگوانا کمپ نه مونږ دوه نیم کاله وروسته خبر شو دا کمپ دنورو کمپونو نه دغرب په لور په دومره فاصله کې پروت دی چې موټر کې ورته تقریباً دلسو دقيقو لارده . دادبهر سره بېخي نښتې غاړه کې دی . هلته یولوی سالون دی چې تلویزون په کې لگېدلی دی اودوی سې آر" دوه کېستې ورسره دي ؛ دحيواناتو اونباتاتو دعکسونو دوه کتابونه او پنځه شپږ چوکۍ هم په کې پرتې دي او ایر کنډېشن هم لري . گردچاپېره ترې جال او اغزن سیمان دوه کتاره راتاو دي . یوه کوټه بله هم شته چې هغه دعسکرو ده او گومان کوم چې خوراکي شيان اونور ضروري سامان هم په کې ږدي . دسالون نه دباندې وړوکی میدان گي دی چې دبهر لوري ته دجال تقریباً پنځلس قدمه برخه پرده نه لري او بحر ترې ښکاري . دفوتبال یوه پنډوسکه هم په

دي ميدان کي پرته ده اويوي خواته دوه درې د حاجت تشنابونه هم لري . داتول کمپ يووړو کي غوندي خاي دي .

دا کمپ په لومړيو کي د ماشومانو له پاره ټاکل شوي و هلته هغه واره داتونهو نه واخله تر ديارلسو کالو پوري ماشومان بنديان وو چي دلويانو سره نيول شوي وو . کله چي د ماشومانو نه اوزگار شو نو دوه نيم کاله وروسته دخلورم کمپ نه په اونۍ کي يوخل په نوبت سره خلور خلور بنديان په دوه بندو گاهو او زولنو کي هلته نقلېدل او دادخلورم کمپ د بنديانو دتفريح له پاره وټاکل شو چي هر بندي ته ډېر وروسته نوبت رسېده ، ماته دوه ځل نوبت راوړسېده يوخل داستاذ بدر سره اوبل ځل دنورو ملگرو سره . تر هغه خايه دتللو او راتللو په وخت کي په بندگاهي کي ډېره سخته گرمي وه چي بندي به دتفريح نه دتکليف سره زيات مخ کېده ، کله چي مونږ په خپل نوبت کي دايگوانا کمپ ته لاړو نو هلته مو په لويه کوټه کي په وي سي آرکي يو ايراني فلم وليده چي درېدو ماشومانو و . مونږ هلته خلور ساعته وخت درلود بيا يې هغه خاي کي ډوډي راکړه چي د کمپ نه بڼه وه او پيپسي او آيس کریم هم ورسره وو . دبحر لورته دبې پردې جال سره مېز ته کښېناستو ډوډي مو خوړله ، خبرې مو کولې او بحرته مو ليدل چي دادگوانته نامو دزدان نسبتا ترټولو بڼه شپبه وه . هلته دجال نه دباندې سيمساري هم ډېرې زياتې وې " ايگوانا " هم په انگليسي کي سيمساري ته وايي نو ددې کمپ نوم هم دايگوانا (دسيمساري) کمپ و . مونږ به خوراک وراچاوه اوسيمسارو به خوړ . يوخل دجال لاندې دسوري نه يوه سيمساره راننه وته او زمونږ

دلاسونونه يې خوراک کاوه. مخامخ بحر کې به دگزمې وره بېړۍ تل
گرځېده خو دادوه ځل مونږ لري لويه بېړۍ هم وليده چې ددې ټاپو
سره نږدې تېره شوه .

داتفريحي سهولت دډېرلږ وخت لپاره و چې چاته يو ځل او چاته
دوه ځل په کې نوبت ورسېده بيا بندشو زمونږ دراخلاصېدو نه
وروسته نه پوهېږو چې اوس به وي اوکله نه ؟.

پټ کمپ

داسې ويل کېدل چې کوم پټ کمپ هم شته چې هلته دالقاعدې
مهم اشخاص بنديان دي اوډېره سختي ورسره کوي . دلمانځه کولو
اجازه نه لري ، تورې جامې يې ور اغوستې دي اوډول ډول تعذيب
ورکوي . ابوزبيده ، خالد شيخ اونور هغه مهم اشخاص چې خبري
رسنيو دهغوی نيول تائيد کړي دي او امريکايانو هم ويلي دي چې
نيولي يې دي . هيڅ کوم يو يې په بنکاره کمپونو او بلاکونو کې نه
و. داسې ويل کېدل چې په گوانتنامواودامريکااونورې نړۍ مختلفو
ځايونو کې امريکايان پټ جېلونه لري چې دسخت تعذيب جېلونه دي
داخبرې دسره صليب او ځينو عسکرو او محققينو له خولوهم
راوتلې وې .

دبرخ عالم

دگوانتهنامو دزدان ژوند د عالم برخ ژوند (د قبر ژوند) ته ورته دی او داځکه چې د کیوبا بندي نه مردی او نه ژوندی ؛ مړځکه نه دی چې روح په گې شته او آخرت ته لانه دی تللی. او ژوندی ځکه نه دی چې د ژوندي انسان له ټولو حقوقو څخه محروم دی. د ژونديو انسانانو دنړۍ سره يې هيڅ اړيکي نشته او دهغوی نه هيڅ خبرنه لري .

هلته نه ورځپاڼه شته .، نه راډيو ، نه تلوېزيون ، نه مجله ، نه نوی او بشپړ ليک ، نه کوم ژور نالست او دخبري رسنيو کوم زری راځي ، نه دخپلوانو ، دوستانو ، وطنوالو ، يادامريکايي پوځ او استخباراتو نه پرته دنړۍ دکوم کوټ نه دکوم انسان سره ملاقات شته ، نه څوک دبندي شکايت اوري اونه نوره نړۍ دبنديانو د حالاتو نه خبرېږي . هلته امريکايي استخبارات په خپلو عسکرو هم اعتماد نه لري . عسکرو به مونږ ته ويل چې مونږ کله دبنديانو دغه کمپ ته راځو نو څو ځايه موداسې سخته تلاشي کوي چې درېشي راڅخه باسي ، خوله راباندې وازوي ، عورت مو هم لټوي . کله چې بيرته وځونوهم همداحال مو وي . اوداله دې وېرې چې چېرته بندي ته څه خبر يا پېغام رانه شي يا دبنديانو پېغامونه اوحالات دباندې لارنه شي .

خوددې دومره زياتو بنديزونو سره سره به مونږ کله کله دځينو حالاتو نه خبرېدو چې دې کارته به محققين هم حيران وو . او هغه داچې کله به نوي بنديان راغلل ، دانفرادي موده به يې پوره شوه او پنجرو ته به راغلل نو هغوی به مونږ دځينو حالاتو نه خبر کړو . بيا به

دادغڙ په واسطه ديوه بلاک نه بل ته او بل نه بل ته ورسېدل او ټول کمپ به خبر شو. دبل کمپ نه به هم دبندې دبډلېدلو او روغتون کې دمريضانو دملاقاتو نونه سره خبرېدلوو. او هغه خبر چې دامريکايانو په گټه به و نو بيا به عسکرو او محققينو هم وايه لکه دصدام حسين نيول اوداسې نور.... کله به کوم ترجمان يادصليب دځينو کارکوونکيو له لارې هم خبرېدلو خو دصليب کارکوونکيو هم تروسه مونږنه خبرولو او که وبه مو پوښتل نو دهرې پوښتنې ځواب داو چې خبرنه يوو يا اجازه نشته.

اکثره به يې درواغ ويل او محققينو به دخاصواهدافو له پاره ځيني ددرغو اوازي هم خپرولې.

په گوانتهنامو کې دلمر عجيب دوران

دگوانتهنامو زندان ټولې پنجرې دي نوله همدې امله دباندې زمکه ، اسمان ، لمر ، سپوږمۍ او... ښکاري مادلمر سيوري هر وخت تعقيبواوه نوداوړي په موسم کې څه ورځې داسې راتلې چې سيوري به په کې درې ځل بدلېده. زمونږ دختيزه سيمو کې لمر دورځې دوه ځل بدلېږي : يو ځل چې سهار لمر راوخپږي نوسيوړی دلويديز لورته مات وي ؛ کله چې داستوا وخت شي لمر په سراو درېږي اوسيوړی منع کې وي ، چې زوال وشي نوسيوړی دختيز لورته مات شي بيا تراخړه همدغسې دلمر لويديوپوړې دختيز لورته وي نو ماسپښين نه مخکې سيوري دلويديزلورته مات وي اوماسپښين نه وروسته دختيزلورته مات شي. اودجنوبي دپوال سيوري تل دشمال لورته مات

وي. خودگوانتهنامو جزيره کې داوړي په يوځانگړي موسم کې سيوري دورځي درې ځل بدلېده: سهار لمر خاته نه وروسته دجنوبي دېوال سيوري دجنوب لورته مات وي دزوال نه وروسته دشمال لورته مات شي او مازيگر کې بيرته دجنوب لورته مات شي. دکال نور موسمو نه بيا داسې نه وي او په عادي توگه زمونږ دختيزو سيمو په ډول وي.

ماشې او گرمي

لکه مخکې موچې وويل دگوانتهنامو تاپو داستواخط ته ډېر نږدې دی نوله همدې امله په کې زياته گرمي ده. بنديان داوسپنو پنجرو کې اوسېږي نو دگرمۍ براس او انعکاس ورسره نور هم زياتېږي او بيا په پنجرو کې دپکيو هم کوم انتظام نشته دهر بلاک سرته پوځي څوکيداران وي هغوی ته پکي لگېدلي وي خو دبنديانو پنجرو کې پکي نشته. ددې ټولو سره سره دبنديانو دومره گرمي نه کېده لکه دعسکرو چې کېده عسکر به دگرمۍ نه ډېر تنگ وو او په ځان به يې ددرېشي له پاسه اوبه اچولې. دهغې لامل داو چې عسکرو ډېر خوراک کاوه او په خپته ماړه وو نو ځکه يې گرمي زياته کېده. او بنديان په خپته وږي وو او ډېر لږ خوراک يې ورکاوه نو ځکه يې گرمي ډېره نه کېده. اګر چې امريکايانو دا کار ديو ډول تعذيب اوفشار لېه پاره کاوه خو الله تعالی دبنديانو له پاره بڼه وگرځاوه. که امريکايي

پوځيان په دې خبروای نو هرو مرو به يې بنديان ددې له پاره هم ماره کړي وای چې گرمي يې وشي .

خوددې سره سره به هم دگرمۍ د شدت له امله ځينو بنديانو کميسونه ايستل . ماشي هلته په درې ډوله وو: يو ډول ډېر واره او تک تور وو چې دانسان دمخ سره به ډېر گڼ خو ځېدل اوپه هيڅ ډول نه تلل . تردې چې په خوړو کې هم پرېوتل اوخولې ته هم ننوتل . ډېر ځل دبنديانو تېرېدل هم . بل ډول دملارياماشي وو هغه هم زيات وو چې ډېر بنديان دملارياپه تبه اخته وو اوځينې د زيرې او محرقې په تبه هم اخته وو .

دریم ډول شين سترگي غوندي ماشي وو چې په کوم ځای به کښناستل نو بيا ترهغه نه پاڅېدل چې مړه به موکړل .

بنديان به ځينو وختونو کې ډېر په عذاب شول . امریکايي پوځيانو په خپل بدن يو ډول دوامېنله نوځکه يې ډېر نه په عذابول خو له دې سره سره به هم کله کله عسکرو د ماشو نه شکايت وکړ ، بيا به دکمپ نه گردچاپېره دواشیندونکي مشين وگرځېده او هغه به دلوگي په ډول دواشیندله . هغې سره به بيا ماشي کم شول . خودبنديانو شکايت هيڅ اغېزه نه لرله . دامریکايي پوځ داوسېدلو او دزدان دکمپونو ترمنځ ډېره فاصله وه او خو غوښلې يې په منځ کې وې ؛ دهغوی داوسېدلو په ځايونو کې ددوا دسم او منظم استعمال له امله ماشي نه وو او عسکرو به هم همداسې ويل چې کمپ ته مونږ راشو نو دماشو نه تنگ شو زمونږ داوسېدو په ځای کې ماشي نشته .

د بند يا نو پوښاک

د گوانتهنامو په پنځرو کې د بنديانو د جامورنگ نارنجي و يودکشک والا پتلون او يو دلندولستونو ترنامه پوري لنډه کميس يوه جالي خولۍ او يو جوړ پلاستيکي دوه تسمه يي چپرې د بنديانو لباس و. جامې د بنديانو د بدن په کچ نه وې ، بلکه کله به د پند اولور سړي جامې لنډې تنگې وې او کله به دورو کې او تپت سړي ازادې او اورېدې وې . يوبه دلندوالي او تنگوالي نه او د ابل به دلوی والي او اورېدوالي نه په کړاو کې و .

په اونۍ کې يې يو ځل جامې رابدلولې خو ځينو بنديانو د هغوی په مينځلو بسنه نه کوله بلکه په پنجره کې به يې هم کميس او پتلون په نوبت يو او بيا بل و مينځل .

په څلورم کمپ کې هم همدغسې وې خو هلته د جامو رنگ سپين و او يوه زياتي جوړه يې هم ورکوله .

د پنځم کمپ لباس راته معلوم نه و چې کوم رنگ کې وې؟ خو داسې ويل کېدل چې هغه هم د پنځرو غونډې د نارنجي رنگ جامې وې .

د بنديانو خوراک خېښاک

گوانتهنامو کې څو مياشتې د پلاستيکي کڅوړو تيار خوراک (ايم آراي) را کول کېده چې د امريکايي پوځ سوري خوراک دی خو غوښه يې له دې امله ترې لرې کوله چې حرامه وه او مونږ نه خوړه . د گرمولو

ماده يي له وپري لري کوله چې دوسلې په حيث يي بنديان استعمال
 نه کړي او ځيني نور شيان يي له دې امله ترې لري کول چې په
 بنديانو يي نه لورېدل . يو وچ ککوري او دکتغ کڅوړه چې کله په کې
 مکروني ، کله يو ډول کلکه داوړو سموڅه ډوله شي و چې اکثره
 بنديانو نه خوړ . دمپليو يو ډول حلوا او وړوکی کېک په کې وو خو
 هغه څيزونه چې تودولو ته اړتيا لري هغه يي هم مونږ ته يخ را کول .
 وروسته بيا گرم خوراک پيل شو چې ډېر لږ به يي ورکاوه همدومره
 و ، چې نه بندي مورشي اونه مرشي . په کاغذي ريکابي کې لري
 وريجې لکه يوې چرگې ته يي چې وراچوي . هغه به هم پخې نه وي په
 ريکابي کې به يي داچولو په وخت کې داسې شرنکار کاوه لکه شگې
 چې په کې واچوي . زه دگولف بلاک په لومړۍ پنجره کې وم
 زما دپنجرې خواته به خوراک په پلټونو کې عسکرو توزیع کاوه
 ما هرڅه ليدل . کله ورسره ايشېدلی الوو (دپوستکو سره) کله ورسره
 دکب يوه وره ټوټه وه چې ډېر بدبوی يي کاوه په اوبو کې به يي
 ايشولی و نه مالگه نه مساله اونه په کې غوړوو . څه وخت وروسته
 اونۍ کې يو ځل دچرگ دسينې يوه ټوټه هم راتله پتون يا بل غړی يي
 له دې امله نه ورکاوه چې هډوکي يي بنديان دوسلې په حيث
 استعمال نه کړي . په اخري کال کې اونۍ کې يو ځل دکوفتې يوه وره
 ټوټه هم ورکول کېده . نور اکثره دجوړو ايشولې دانې کله خالص
 اوکله د مترو ددانو او دگازرو دټوکرو سره گډ وډ ، کله خام گوپي ،
 کله مکروني ، اوکله ورسره يو ډول کلک غوندي شيان وو لکه
 دلوخو بېخونه ، کله ورسره ايشولي سابه وو . پنجره کې يي ډېر لږ

خوراک ورکاوه البته په څلورم کمپ کې نو عيت همدغه و خو مقدار يې زيات و. هلته بنديان ماره وو همدارنگه دخوراک سره يايوه مالته ، يامنه ياکبله اوياناک و. په لومړيو وختونو کې څوځل کله کله يوه يوه الوچه وه چې دغټې گوتې دسر په کچ وره وه دډبل ډوډۍ دوه پتري توتې هم ورسره وې چې ددواړونه يوه مړۍ جوړېده . وروسته بيا لږه غټه هم کله کله راتله . دسهار سبا ناري کې يوه وره کاغذي پياله شېدې وې چې ډېر بدخوند اوبدبوی يې کاوه اوويل کېدل چې عسکر ورسره شامپو گډوي هغه بېخي دڅښلو نه وو اوچانه څښل. په آخري کال بياښه شول . يوه کاغذي پياله تورچای ، يوه ايشولې هگۍ ، اوکله کله پوډري هگۍ اوبو کې پخکړې وې . کله کله يوه پيکوره چې دکبابو په شکل وه او وريجې ، غنم او اوږه په کې وو . په لومړيو کلو نو کې مالگه نه وه په وروستي کال کې دمالگې يو وړوکی کاغذي پاکټ و چې يو گرام مالگه په کې وه او ځيني به خالي وو . پنجره کې يو يو پاکټ ورکول کېده او څلورم کمپ کې دضرورت په اندازه وه. دپنجابيانو او ځينو بنديانو په بيا بيا غوښتنه څلورم کمپ کې په آخري کال دسورمرچکي دچکنې وړې بندي پلاستيکي کڅورگۍ په مياشت کې يوځل راتللي اوسرې سريوه ورکول کېده خو کله به وې اوکله نه . چې زماډېرې خوښې وې . په آخري کال اونۍ کې يوځل سهار کې د " کرونيچ" په نامه ډبي راتلل چې سري سري يې يو ورکاوه خو زمونږ دراخلاصېدونه لږ مخکې بندشول کله کله سهار کې دکوچو وړې ټيکۍ هم راتلې چې دخچې گوتې دسر په کچ کوچ په کې وو هغه هم زر بندشول .

دبنديانو به چي څه خوبښدل هغه به زر بدلېدل يا بندېدل او څه به يې چي خوبښ نه وو هغه به نه بندېدل اونه بدلېدل .

په کبانو کې چينجي هم راوتلي وو مونږ سره بلاک کې يو "چادي" و چې مدينې منورې کې اوسېده اويوسف المديني نومیده . دهغه په ريکابي کې چينجي راغلي و هغه مسئولينو ته هم وښود او بنديانو هم وليد . په څلورم کمپ کې دوکټر په بلاک کې په کرونيچ کې چينجي راوتلي وو دغه کرونيچ ډېر زاړه وو او تاريخ پرې تېر شوی و . پنجره کې بېخي لږ خوراک ورکول کېده مايو افغاني بندي ليدلی و چې دليما بلاک کې ماته په مخامخ پنجره کې يو ځوان هلک و اودهلمند دباغران و هغه له ولرې دماڼې پوستکي هم خوړل . يوبل بندي به له ولرې داچل کاوه چې دپنجرې اوسپنيزه زمکه به يې ښه پاکه کړه او کله به چې کړکۍ کې عسکر ورته خوراک ورکړ نو زر به يې قصداً وغورځاوه او عسکر ته به يې وويل چې رانه پريواته . تش قاب او کاشوغه به يې بيرته ورکړل عسکر به چې دنور خوراک دراوړلوپسې لاړ نو بندي به په زمکه پرېوتی خوراک زرزر وخور .

د بنديانو علاج اودرمل

دبنديانو درملنه دنشت سره برابره وه په لومړيو ورځو کې يې تقريباً ټولو بنديانو ته دتبر کلوز (نري رنځ) مکمل کورس دواورکړه چې تريوه کال يې دوام وکړ او ځينو بنديانو ته ددغو ډېرو گوليو خوړلو له امله نورې ناروغۍ پيدا شوې . ځينو عسکرو مونږ ته وويل چې دادواتاسوته له دې امله درکوي ، هسې نه چې په چاکې دغه

ناروغي وي او مونږ ته راتېره شي . بندي به چې ناروغ شو نو د (سک کال) (د ناروغ تليفون يا خبر) په نامه به يې عسکر ته وويل خود ناروغ پوښتنه به زر نه کېده تردې چې په ناروغ به اونی او مياشتې تېرې شوې او چا به يې پوښتنه نه کوله چې ډېر به بتر شو او پرې به واته بيا به يې کلينک ته ورساوه . همدومره درملنه وه چې نه مرشي اونه روغ شي . که چاته څه ناروغي ورپېښېده دا کوبښښ کېده چې مزمنه شي او د درملنې وړپاتې نه شي . واکسين هم بنديانو ته په زور کېدل او عسکرو - چې په لومړيو کلونو کې دا گومان نه کاوه چې د ابنديان به آزاد شي - مونږ ته ويل چې مونږ پخوا په مېرو او حيواناتو ځيني واکسين ازمييل اوس يې په تاسو ازمېيو و تاسو له حيواناتو هم بترياست . نوي نرسان او ډاکټران راتلل او په مونږ يې زده کړې کولې . بندي به چې روغتون ته وړل کېده نو پېښو او لاسونو کې به يې زولني وې او په روغتون کې به د کټ د بازو گانو پورې په زنجيرونو تړل شوي و . پردې به ترې راتاوې وې او نورو ناروغانو سره دخبرو اجازه ورته نه وه خو ځينو بنديانو خصوصاً عربيانو به د دغه بنديز هيڅ رعايت نه کاوه او بڼه په جرات اولورغږ به يې نورو ناروغانو سره خبرې کولې چې په دې ترتيب به دنورو بلاکونو او کمپونو د حالاتو نه خبر شول خو کله کله به په همدې جرم بيرته بلاک ته بې درملنې جزايي ولېږل شو .

ډاکټر به چې په کلينک کې کتنه وکړه نو يابه يې روغتون ته اويابه يې بلاک ته بيرته ولېږه . دوا به يې ورته وليکله خو ورځې وروسته به دوا نرسانو راوړه چې اکثره به بنځينه وې او اکثره به يې دوا نيمه شپه راوړله . بنديان به يې د دوا په بانه له خوبه راويښول .

دوابه يې چې بندي ته ورکوله نو لومړی به بندي مکلف و چې اوبه راواخلي بيا به يې دوا ورکړه دنرس مخکې به يې وخورله بيا به يې خوله ورباندي وازه کړه چې تېره کړې يې ده او که نه؟ د دردونو گولی خصوصاً د سپرين گولی يې ځينو بنديانو ته په مياشتو او کلونو ورکولې اودالحاظ يې هم نه ساته چې بندي نهار دی او که مور؟ د دردونو د ډېرو گوليو دخورلو له امله ځينو بنديانو ته دمعدې زخمونه پيداشول خوناروغه بنديان د دردونو له امله دې ته اړو و چې گولی و خوري . يو افغاني بندي چې په امريکايي بمباری کې سخت ټپي شوی و باگرام کې هم بې درملنې پروت و د پښې هډوکي يې هم مات و په همدې حالت کې گوانته نامو ته راغی، انفرادي کې دوه مياشتې بې درمله پروت و تردې چې د پښې پرسوب او گزگ يې زيات شو، ټپ يې وروست شو او وينې زوې يې دکوټې نه دباندې ووتې بيا يې درملنې ته يو ورځو ځل يې ورته جراحي علميات ورکړل خو هر ځل ناکام وو . ځينې سخت ناروغان په دعاء اودم الله تعالی روغ کړل . ايكسری او وينې يې ډېرې اخيستي خو مناسبه دوا يې نه ورکوله . زه پخپله سخت ناروغ وم ، د عرق النساء در دونه مې وو، دوينې سره کرويات او وزن مې کمېده (۲۵) كيلو گرامه وزن مې کم شوی و تقريباً ۲۵ - ۳۰ ځل يې ايكسری را وايستلې ، پنځه ځل يې په سکيننگ مشين معاینه کړم ، خو ځل يې التراساوند معاینې راته وکړې او (۸۹) نهه اتيا بوتلگي وينه يې راڅخه واخيسته . خو دارو درمل نه وو . هسې تشې اووچې تجربې وې چې راباندې کولې يې . آخري يې راته وويل چې ستاد رقي غدود

(دغورگندي) دي چې ظاهراً نه بنڪاري خودننه دي هغه ستادويني سره كورويات سوځوي او داټول تكليفوننه له همدې امله دي. ته بايد جراحي عمليات وكړې. دوه اږېشنه به درته كوو او ددواړو ترمنځ به يوه اونۍ فاصله وي. مازره نازره دمجبوريت له مخې ومنله. يوځل يې دعمليات له پاره دكمپ روغتون ته بوتلم. خو سباته خبر راغی چې عمليات معطل شو، غابونه يې راته پاك او ډك كړل او بيرته يې بلاك ته ولېږلم. خو ورځې وروسته يې بيا وغوښتلم روغتون كې مې دكت پورې تړلې شپه تېره كړه. سباته يې په يوولسو بجويه زنځيرونو او زولنو او تړليو سترگو امبولانس كې كښنولم او دبحري پوځ هغه لوی روغتون ته يې بوتلم چې زه په غړولو سترگو څو ځل مخكې هلته بېول شوی وم. هلته يوه بجه ډاكتره راغله جامې يې رابدلې كړې او دعمليات خونې ته يې بوتلم. څه وخت وروسته چې كله په هوښ راغلم ډاكتري راته وويل چې يوه غوټه مو لرې كړه او بله به يوه اونۍ وروسته لرې كړو. په دغه ورځ ماسره همدغه روغتون ته دطالبانو والي: مولانا ولي محمد هم راوستل شوی و دهغه دپيوس سرطان و همدغې ښځې ورته ناكام عمليات وكړل. هغه له پردې اخواو ماو هغه سره نه ليدل خو هغه پوه شوی و چې زه هم هلته يم. ماته يې ډېرې چغې ووهلې خو افسوس چې ماهيڅ غږ نه شو كولاى او ستونى مې بندو. يوه ورځ وروسته يې بيرته دكمپ روغتون ته ولېږلم. هلته اته ورځې پروت وم بيا بلاك ته ولېږل شوم دعمليات نه وروسته هيڅ درمل نه و. اوبه مې زياتې څښلې او ځان مې دماوه. دزخم پټۍ مې هم پخپله لرې

کړې . له دې عمليات نه وروسته مې غږ ورک او تپ شو ، خبرې مې په اشارو کولې استاذ بدر سره مې په غږ کي خبرې کولې . يوه اونۍ وروسته يې بيا روغتون ته وغوښتلم اوراته ويې ويل چې بل عمليات درته کوو . ما انکار وکړ ، ډاکټره سخته خفه شوه . کله به يې راته ويل چې کينسر دې دی او که عمليات ونه کړې مړ به شي . داوولې نه کوې ؟ ... ما ورته وويل چې زه په دغه عمليات ډير په تکليف شوم او غږ مې هم ورک شو بل نه کوم .

په تحقيق کي ما او استاذ بدر دواړو ته محققينو وويل چې داوولې عمليات نه کوې ؟ ما انکار وکړ . هغوی راته وويل چې ته په مونږ بدگومانه يې . ما ورته وويل چې بدگومانه نه بلکه زما پوره باور دی چې تاسو سم خلک نه ياست تاسو ماته سخت تاوان را واراوه ... ماته هلته هم يو افغاني ډاکټر علي شاه ويلي وو چې ستاد غږ پلې يې له يوه لورنه غوڅې کړې دي . دکمپ ټول بنديان ډېر خفه وو ، د عاوې يې راته کولې او ويل يې : له دې امله چې کله ناکله به يې درسونه کول نو قصداً يې گونگ کړ . اوس چې زه دلته پېښورته راغلم اوپه ځينو متخصصينو مې معاينې وکړې دوی هم راته وويل چې ستاد يوه لوردغږ پلې قصداً غوڅې شوي دي او که دابل لور هم غوڅې شوي وای نوته به بشپړ گونگ وای . اوبله داچې کلشيم جوړوونکي غدود يې هم درڅخه ايستلي دي ، نو اوس به ته ټول عمر دواخوري . اوس زه تل دواخورم ؛ دپلو تښتېدل اونور ځيني تکليفونه راته پيداشوي دي . هلته گوانته نامو کي پنځه مياشتې وروسته ورو ورو زما غږ بڼه شو . خو اوس هم لور غږ نه شم کولای .

دگوانتهنامو اخترونه

د زندان لومړي اختريه مونږ د ۱۴۲۱ هـ ق کمکي اختر و، دغه اختر زمونږ په کور د غمونو او اندېښنو اختر و. دا اختر په مونږ د پېښور په شامي سرک د آی ايس آی د دفترونو په پټ تور زندان کې راغی. زه او استاذ بدر په جلا جلا کوټنيو کې پراته وو او د اختر هيڅ نښه نه وه. يواځې داوه چې مونږ روژه ماته کړې وه. نور نه دکور نه خبروو چې څه پرې تېرېږي اونه مو خپلو کې يو بل وليدل. بلکې په دغه ورځ د آی ايس آی مجرمان هم په خپلو عياشيو کې بوخت وو، مونږ دنسيان په تيارو کې د غم، زغم او اندېښنو جامې اغوستې وې او د فکرونو په ټال کې مو زنگل داسې يو گونگ، روند او کون اختر و چې نه مو چاته مبارکي ورکړه اونه چا مبارکي راکړه.

خوښه خبره داوه چې د الله تعالی سره مورابطه جوړه وه د قران کریم تلاوت، ذکر او عبادت کې مشغول وو نو ځکه دا ټول راباندې اسانه تېرېدل.

دهمدې ۱۴۲۱ هـ ق لوی اختر مو د باگرام په امريکايي زندان کې راغی هلته هم د ازغنو تارونو په منځ کې ازغن اختر و چې زمونږ په زړونو کې پټ او خاموش تېر شو.

نور شپږ اخترونه مو ټول دگوانتهنامو په زندان کې تېر کړل خو هغه اخترونه د آی ايس آی زندان او د باگرام زندان په نسب ښه

وو اوهغه بنه والي يي داو چي دخيلونورو زنداني ورونو سره
موليدل اويوبل ته مو مبارکي ورکوله .

نور هلته هم نه عيدگاه وه اونه جامي ، نه دخيلوانو
اودونستانو سره تگ راتگ و اونه ناري ، نه اوجره وه اونه
جومات ، نه دکمکيو اوگلاليو ماشومانو شور ماشور و اونه
خوشحالي ...

لومري کمکي اختر کي امريکايي بزدلانو قصداً او عمداً
دغرمي ډوډي هم رانه کره اودايواخي ددي له پاره چي مونږ ته
يي روهي او رواني سزا راکوله .خو الحمد لله په مونږ ډېر بنه
تېرشو ، يوبل ته مو مبارکي ورکوله ، دکورونو داخترونو کيسي
مو کولې او ترانې ، شعرونه ، مو عظمي او ذهني مسابقي مو
کولې . دلومري کمکي اختر نه وروسته لوي اختر کي يي
دعادي ورځو غوندي ډوډي راکره اونوره شيخ توپير نه و
خووروستيو کلونو کي يي بياداختر په ورځ يوه يوه دانه خوږه
بقلاوه راکوله ، ما خونه خوږه خو خپله برخه به مي دپنجري
دجال په سوري کي دخوا ملگري ته ورکړه .

په اختر ونو کي دځينو هغوشعرونو بېلگي چي مونږ ويلي
دادي :

دگوانتهنامو دزندان اختر

چاته اختر دپغورونوشرمسار اختر دی
 چې داختر دراتلو لاره خرڅه کړې ده چا
 بنځې خونه یوو چې لاسونو کې بنګړي واچوو
 دازولني که پولادي وي نو معنایې داده
 چې دجرات او شجاعت ترجماني موكوي
 زمونږه فکر چې هیڅوک بندي کولی نه شي
 دگوانتهنامو په پنځرو کې نارنجي زمريانو
 ټوله روژه مو په لمانځني عبادت تېره کړه
 دوست درته وايي مبارک موشه بيا بيا مبارک

اختر زمونږ دی چې دویار او افتخار اختر دی
 نن دهغه اختر دشرم او دعار اختر دی
 زمونږ اختر دزنځیرونو دشرنګا اختر دی
 چې ارادې مو پولادي دي بي غبار اختر دی
 دغه اختر داختر ونوسکه پلار اختر دی
 مونږه ازاديو ازادي مويه باربار اختر دی
 ستاسو اختر دحقيقت داعتبار اختر دی
 ستاسو اختر دثوابونو دقرار اختر دی
 نبي داوايي دا اختر دانتصار اختر دی

۱۴۲۴ ۱۹ ۱۲۶ هـ ق

۲۰۰۳ ۱۱ ۱۱۶ م

الاياعيد

مضى شهر الصيام أتى شوالُ
 قلوب مزقت بنصال ظلم
 ألياعيد ما أحوال بيت
 أب حى وأيتام وثكلى
 ألياعيد فارجع حيث شئت
 هنا لا يعرفونك يا حبيبي
 وعفوا من هنالك ينكرونك
 هناشوك ودمع بالعيون
 ۱۲۸ ۱۹۱۲۵ هـ ق

بلاعيد أتى وكذا يقالُ
 ونار أضرمت وأتت نبال
 ينادى سائلا اين الرجال
 على أكتا فهم حملت جبال
 هناهم وغم وابتدال
 فمها لها ضيافتك المحال
 هنا سجن هنالك فاحتلال
 هنا لك فانفعال يا حلال

عيد زندان

كجاء عيد است اى عيد اسيران
 نيایي بهر ما خوشي نـداري
 چي يابي از غم و اندوه مایان
 در اينجا سنگ و خار و اشک و درد است
 اگر خواهی اسير باشي به زنجير
 بگر بر حال اهل مانظر کن
 پریشانتر مکن حال جگر خون

دگرگون هست عيد ما غریبان
 هيا هو وگر مجوشي نـداري
 نيابي گل و گل در کوه مایان
 در اينجا سوز دل از ژاله سرد است
 بيا با ماشريک ظلم و تحقير
 گریبان چاک يتيمان را گذر کن
 ورودت هست بر ما کارشـبخون

۱۲۸ ۱۹۱۲۵ هـ ق

عيدنا بالسجن

عيدنا فالعزم ثم وقار
 بالبخس با عوا أَلَّذِي يَأْتِي بِهِ
 سجنى كداري لا أبالي إنه
 زَنَزَانَتِي لِي غَرْفَةٌ دَرِيَّةٌ
 غفران ربي حل بي في شهرنا
 اصوات تكبيري بهامصحية
 قل بارك الله فيني رابح
 وقيودنا يا إخوتي كمعالم
 زين الرجال سلاسل تحوي بهم
 من لا يرى هذا فعلمي أنه
 تقبل الله ويني هانئ
 فلتفرحوا في عيدكم يا إخوتي

ولبعضهم ذل فعيب عار
 أني لهم بالعيد ذاك دمار
 داري لجنات فنعم الـدار
 قفص به تتلأ لأ الأ نوار
 أرجو إلا لله فإنه غفار
 تصحوبها الأذان والأبصار
 لاشك سجنى خلوة وقرار
 تحلو بنا إننا بها الأ حرار
 زين الأنث برسفن سوار
 إنس ولكن في الصفات حمار
 لصيامكم ذالذنبوب ستار
 وتضاحكوا كي يحزن الكفار

۱۲۹ ۱۹ ۱۴۲۴ هـ، ق

دبندیانو نشاطات

بندیان دډېرو بندیزونو ، څوړونو او فشارونو سره سره الحمد لله
 ډېر ډاډه دي ؛ یوېل ته دډاډ او تسل تلقین کوي ، ټوکې ټکالې کوي
 ، نږدې کسانو سره خبرې کوي ، یوډبل رواجونو او دودونو او دوطن
 دحالاتو نه ځان خبروي ، لغزونه او اړونه مطرح کوي ، شعرونه او
 ترانې وايي ، دمختلفو علومو درسونه کوي ، دعلماو نه دیني

پوښتني کوي او دقران کریم حفظ کوي . ډېرو بنديانو قرآن کریم یاد کړ . او ډېرو په ناظره ولوست . اگر چې په امریکایانو درسونه او موعظې ښې نه لگي خو بنديان یې پروانه ساتي . ماخپله خو ځل په مختلفو بلاکونو کې دقرآن کریم دتفسیر ، عقیدې ، فقهي مسائلو ، اصول حدیث ، صرف او نحوې درسونه پیل کړل خو تر یوه ځایه به چې ورسېدو نو ددرس داځل لولو له پاره به یې بل بلاک ته تبدیل کړم ، خو ځل یې ماته په تحقیق کې ویلي دي چې ته ولې درس ورکوي ؟ استاذ بدر ته یې هم ویلي وو چې ستاورور ولې درسونه ورکوي ؟!

ډېر داسې بنديان وو چې دبند نه مخکې په دیني التزام کې سست وو خو په زندان کې په دین داسې ټینګ شول چې تهجدو ته هره شپه راپاڅېدل ، نفلي روژې یې نیولې او ددین زده کړه یې کوله . ډېر په کې داسې وو چې د زندان نه مخکې په ځینو عقیدوي مسائلو ښه خبر نه وو ؛ هلته په کښې بشپړ بدلون راغی . تردې چې ځینو بنديانو د علماو نه دعقیدې ځیني واره متون یاد کړل . ځینو د تجوید ، صرف ، نحوې ، اصول حدیث او اصول فقهي مختصر متون یاد کړل . عربي ژبه ډېرو زده کړه . لنډه دا چې د امریکایانو دبندیزونو او د زندان او پنجرو د کړاوونو سره سره دالله تعالی په توفیق زندان د بنديانو له پاره د مدرسې حیثیت پیدا کړ . الله تعالی سره رابطه ټینګه شوه ، دسهار او ماښام اونور مسنون دعاوې او اذکار بنديانو زده کړل او دهغوی د عملي ژوند یوه برخه شوه . په زړونو کې د صبر ، حلم ، تحمل او زغم ځواک غښتلی شو . جرات ، متانت ، ثبات او زړورتیا

پياوړي او خواکمن شول . دتجربو يو پېچلی پړاو تېر شو او دژوندي ژوند دنارينتوب په هغه پورې پورته شول چې هر پارکي يې د تاريخ يو ځانگړی باب دی .

دبنديانو جرات او حوصلې

دگوانتهنامو پنجره کي الله تعالی بنديانو ته لوړه حوصله او جرات ورکړی و . ځينو عسکرو به مونږ ته ويل چې تاسو عجيب خلک یاست! که مونږ په دغه پنجره کي چابند کړو نوپه اونۍ کي دننه دننه به ليوڼي شوو؛ خو تاسو خپل عبادتونه او تلاوتونه هم کوي، خبرې او خدا هم کوي او هېڅ اندېښنه نه لرئ!!! .

مونږ ورته وويل چې دازمونږ کمال نه دی دادالله تعالی پېرزوينه ده . الله تعالی دهغه دين دمنلو له امله زمونږ حوصلې لوړې کړي دي چې تاسو پرې مونږ مجرمان گڼئ او دلته مو اچولي يوو . که تاسو داسلام دين ومنئ نو ستاسو حوصلې او معنويات به هم زمونږ په څېر لوړشي .

هلته الله تعالی زمونږ په زړونو کي داسې اطمینان اچولی و چې په کورونو کي هېڅ نشته .

دبنديانو جرات ډېر لوړو دبنديانو دزړورتيا خو بېلگې دلته يادوو چې ځيني يې دمخکينيو بحثونو په ترڅ کي هم يادشوي دي . دتعذيب او ځورولو سره سره ډېر داسې بنديان وو خصوصاً په عربو کي چې تحقيق کي يې هېڅ ځواب نه وايه . يو عرب بندي په تړلو لاسونو دڅنگلو په ذريعه دمحقق اودهغه په منځ کي مېز په محقق

ورتپله کړ، محقق او ترجمان يې دواړه مخ په خټ و غورځول چې له همدې امله بيا دزياتي جزا سره مخ شو .

دپنجرو درزول ، په عسکرو او پوځي افسرانو باندې داوبو ، لارو اوميتيازو وراچول ، اعتصابونه ، دگازونو ، وهلو اوتعذيب مقابلي اوداسې نورډېر هغه کارونه دي چې دبنديانو دجرات تمثيل کوي . مونږ دواړو ورونو ته الله تعالی داتوفيق راکړ چې دقران کریم ددفاع په مظاهرو کې دضربي قوې په دولسو سنډا ډوله عسکرو وراو ځوو ، يو يو عسکر په کې راخملوو او سخته مقابله ورسره وکړو .

يو عربي بندي په ترلو لاسونو او پښو څلور عسکر په پنجره کې ايسار کړل چې تفصيل يې ليکل شوی دی .

الحمد لله دډېرو ځورونو او سختيو سره سره مونږ ټولو بنديانو دخپلو ديني شعایرونه په کلکه دفاع کړې او دظالم پوځ په مقابل کې مو هيڅ تنازل نه دی کړی بلکه هغوی چې څومره ظلمونه او ځورونې زياتولې مونږ لازيات په خپل دين کلکېدو ، جرات او حوصلې مو لوړېدلې او عقیده مولا پخېده .

لمونځونه او روژې

دگوانتهنامو په پنجرو کې دايوه خبره ښه وه چې داوبو نلکه په کې لگېدلې وه نو داودسونو کار مو جوړ و ، لمونځونه مو په پنجرو کې کول دصف جوړولو له پاره يې دپنجري نه دباندې نه پرېښودو . په همدې پنجرو کې به چې کوم بندي قبلې ته نږدې و هغه به زمونږ امام

و کله به دقرائت اودعلم دکره والي له امله په منځ کې هم امام کېدای شو. هر چابه خپلې پنجرې کې دامام پسې اقتداء کوله. هر بلاک کې لوډ سپيکر لگېدلی و چې دکمپيوټر له لارې به په کې اذان کېده. ترڅو چې ابراهيم امريکايي او يوسف چينايي ددیني امورو مسئولین وواذان په وخت کېده خو کله چې هغوی بدل شول بیا پوځيانو صحیح وخت نه پېژنده کله کله به يې دلمر خاته نه وروسته هم اذان وکړ او په آخري ورځو کې خو پنځه وخته اذان دسهار داذان غوندي کېده چې "الصلاة خير من النوم" يې په کې وايه. خومونږ دهغوی په اذان کفايت نه کاوه او هر بلاک کې بنديانو خپل اذان کاوه. دهرې پنجرې دويده کېدو په اوسپنيزه تخته په تور رنگ دمکې مکرمې لورته غشي رسم شوی و، دغشي مخې ته په انگليسي (مکه) ليکلی وو او ورسره ليکلي وو چې (۱۲۷۹۳ KM).

دولس زره اوه سوه درې نوي کيلو متره. چې دادمکې مکرمې اودگوانتهنامو دزندان ترمنځ فاصله وه. قبله دختيز لورته وه چې لږه دشمال خواته کږه وه. په لومړيو ورځو کې ځينو بنديانو دغرب لورته لمونځ کاوه په هغوی کې ځينو گومان کاوه چې دخليج په کوم هېواد کې يوو. ځينو دناپوهی نه اوځينو لاداويل چې مونږ دزمکې په داسې برخه کې واقع يوو چې مکه دختيز اولويديز لور ته يو ډول فاصله کې واقع ده. يو افغاني بندي چې کله نوی راغی نو دماښام نه وروسته راوړسېد؛ هغه دماسختن لمونځ په پنجره کې دختيز لورته وکړ خو گومان يې کړی و چې گنې دافغانستان غوندي يې لويديز لورته لمونځ وکړ. کله يې چې بيا دسهار لمونځ هم په همدې

ترتيب دختيز لورته دلويديز په گومان وکړ نو د قبلي لورته ناست و او اذکار يې لوستل . کله چې لمر راوخوت نو گومان يې وکړ چې دلويديزله لوري لمر راوخوت . چې دادقيامت دنړېدې کېدو دلويو نښونه ده . نو چغې يې کړې ، په زوره زوره يې توبې وايستي اوويل يې چې قيامت شو ، دمغرب له لوري لمر راوخوت . بيا نورو بنديانو په ډېر کړاو پوه کړ چې داسې نه ده بلکې دلته قبله دختيز لورته ده . وروسته بيا مونږ هغو بنديانو سره مناقشه وکړه چې لويديز ته يې لمونځ کاوه ، د ډېر بحث نه وروسته هغوی قناعت وکړ او بيا ټولو دختيز لورته لمونځ کول پيل کړل .

په دې ترتيب په هر بلاک کې لمونځ په جماعت سره کېده ترکومه چې دامام قرائت اورېدل کېده هغوی اورېده خوا په منځ کې بيا مبلغين وو چې هغوی امام پسې تکبير وايه ، وروستيو خلکو همدغه دمبلغ غږ اورېده اولمونځ يې په دې ترتيب په جماعت کاوه .

عسکرو قصداً داکوښښ کاوه چې لمونځ مشوش او گډوډ کړي .

دروژې مسئله داسې وه چې په لومړۍ روژه کې اولس ورځو پورې نه دپيشنمي ډوډۍ وه او نه دماښام روژه ماتي و . دماښام ډوډۍ به يې په نيمه شپه کې راکوله نو يوه نيمه شپه اوبله نيمه شپه موډوډۍ خوره ؛ په منځ کې هيڅ نه وو اودا ددې له پاره چې مونږ ته زور راکړي خو الحمدلله مونږ ته الله تعالی دصبر او زغم ځواک راکړی و .

داولس ورځو نه وروسته بيا دپيشنمي ډوډۍ هم پيل شوه اودماښام ډوډۍ هم په خپل وخت شوه . خو هماغسې لږه او بې کاره ډوډۍ وه لکه بوزه کې چې وه .

نازله قنوت

بنديانو تل داخلاص دعاوې کولې او په لمانځه کې يې نازله قنوت لوسته ټولو کافرانو ، مشرکانو ، دغريو او عجمو طواغيتو ، جاسوسي ادارو او جاسوسانو او هغو خلکو ته يې بښې کولې چې مسلمانانو سره يې خيانت وکړ او بې گناه خلک يې امريکايانو باندې خرڅ کړل خصوصاً پروېز مشرف ، آی ايس آی او دهغوی اسلام نما او مجاهد نما گوداگي تنظيمونو او افرادو ته يې زياتې بښې کولې چې اکثره يې ډيرې زر قبولې شوې او دنورو په قبلېدوهم زمونږ پوره باوردی چې قبولې به شي او ډېر زر به وليدل شي . بنديانو امريکايانو او دهغوی گوداگيانو او متحدينو ته بښې کولې بش ، مشرف ، کرزي ، دپاکستان پوځ ، سياف ، رباني او دهغوی متحدينو ، افغاني اوپاکستاني جماعه الدعوة ، او دهغوی ځينو اشخاصو لکه دپاکستان دجماعه الدعوة دحافظ سعيد ، ذکي الرحمن ، جبران ، ابو سعد او ځينو نورو ته همدارنگه دافغانستان جماعه الدعوة : سمیع الله ، روح الله ، حیات الله ، ولي الله ، حاجي عبدالقدير ، حضرت علي او نورو گڼو منافقانو او مرتدانو ته يې بښې کولې چې په ځينو يې ډېرې زر ولگېدې .

هغوی به ويل : اللهم عليك بجيش باكستان مونږ به ويل : آمين ....

اللهم اخسف بهم الارض .... آمين ....

الله تعالي هغه ښېرې قبولې کړې او دپاکستان په پوځ يې داسې
 سخته زلزله راوړه چې په کشمير کې لوی لوی کمپونه په زمکه ننوتل
 ، خسف پرې راغی او په زمکه ډوب شول خو دپاکستان خبري رسنۍ
 دحکومت په لاس کې دي او حقائق له شرمه پټوي .

دافغانستان جماعة الدعوة دسلونه زيات عربان او نور بې
 گوناځلک په امريکا خرڅ کړي دي اودپاکستان جماعة الدعوة ، ابو
 زبيده ، ياسر الجزائري او نور گڼ عربان له خانو نو سره ساتلي وو او
 بيا يې په امريکايانو وپلورل. دلشکر طيبه _ چې اوس جماعة الدعوة
 پاکستان ورته وايي _ ځينو هغو افرادو ماته وويل چې مخکې هغوی
 سره وو او دهمدې خيانتو نو له کبله ورڅخه اوس جلا شوي دي چې
 دابو زبيده سره . (۱۸۰۰۰۰۰۰۰) يوسل او اتيا ميلیونه روپۍ وې
 اودلشکر طيبه (جماعة الدعوة) سره يې امانت ايښې وې لشکر طيبه
 په هغې هم خپته واچوله او دامريکايانو او پاکستاني استخباراتو
 (آي ايس آي) نه يې هم ډېرې ډالري اوروپۍ واخيستي او په دې
 ترتيب يې لوی خيانت وکړ ... لشکر طيبه تل دآي ايس آي
 دمصالحو له پاره کار کوي او اسلام يې دخپلو ناوړو اعمالو له پاره
 پرده کړې دی دافغانستان او پاکستان جماعة الدعوة تل دآي ايس
 آي له پاره اودهغوی په اشاره کار کوي او گومان کوي چې مونږ به هم
 الله تعالی وغولو ، هم به اسلامي امت ، هم به امريکا ...
 وغولو ... ځينې عربان يې دلوی مبلغ په بدل کې تري تم کړل او ځينې
 يې امريکايانوته د ډالرو مقابله کې حواله کړل ...

دبنديانو ځيني عجيب او غريب نوادر

دگوانتهنامو په پنجره کي بنديانو ځيني عجيب او غريب کارونه کول چې ځيني بېلگي به يې دساري په توگه دلته راوړو :

مېرې درواغ سخت بد گڼي

يو عربي په مېرېو يوه عجيبه تجربه وکړه ديو نري تار په سر کي يې څه خوراک غوټه کړ او دپنجرې په کونج کي يې دهغه سوري سره نږدې کېښود چې مېرې ترې را اوځي دتاريو سري يې په لاس کي نيولي و چې گوري يو مېرې راغي دتار پورې غوټه شوي خوراک نه گردچاپېره وگرځېده اولار بېرته سوړې ته ننه واته. لږه شېبه وروسته چې گوري خو نور مېرې ورسره راغلل کله چې رانږدې شول نو هغه خوراک پورته کړ، مېرې وگرځېدل، خوراک يې ونه مونده بېرته لارل، خو هغه يو مېرې پاتي شو هغه بيا خوراک په زمکه ورځوړند کړ هغه راغي ويې لیده او بيا لار، نور مېرې يې راخبر کړل، هغه بيا خوراک لرې کړ هغوی بيا مايوسه سوړې ته ننوتل هغه دريم ځل دغه کار ورسره وکړ په دريم ځل چې مېرې راغلل هغه خوراک پورته کړ مېرېو چې وليدل چې دغه مېرې درې ځل مونږ ته دخوراک خبر راکړ او درواغ وخاته نو ټول په هغه مېرې راتول شول او ويې واژه. هغه وويل : زه پوه شوم چې مېرې درواغ سخت بد گڼي اودوی په دې گومان دغه مېرې ددرواغو ويلو په سزا وواژه چې گڼي درې ځل يې درواغ وويل .

همدارنگه بله نادره داده چې کله به بنديان جزايي شول نو دهغه کمپل ممپل به عسکرو ترې واخيستل او دپنجري دپاسه به يې کېښودل ځينو بنديانو به دپنجري په دروازه کې دکرکي دباندي زنجير ددنه خوانه په داسې چل ول خلاص کړ چې نه ورته لاس رسېږي او نه په سترگو ښکاري . بيا به يې لاس تېر کړ کمپل به يې په داسې حال کې راواخيسته چې لاس به يې نه ورسېده . بيا به يې کړکي بيرته بنده او زنجير کړه . اکثره پرې عسکر نه پوهېدل خو کله به چې پرې پوه شول نو ډېر تعجب به يې کاوه چې دانه کېدونکي کار دغه بندي څنگه وکړ؟! اوبيا به يې جزايي کړ.

بله نادره داده چې کله به ددوه پنجره منع کې پنجره خالي وه او بنديانو به دپنجري دجال دوروسوريو له لارې يو بل ته څه شي نه شو ورکولای نو په ډېره زيرکي به يې دجالي خولۍ ، نېکريابلي جامې نه تاروايسته دهغې سرکې به يې قلم يا دعطرو وړوکی بوتل گنده کړ او دجال په سوري کې به يې په زوره ورووايه ، هغه به کله کله خطا شو نو دا عمل به يې بيا بيا تکرار کړ ترڅو چې به يادپنجري مخامخ دبل جالي دپوال سوري کې دهغه بل بندي پنجرې ته وروغورځېده اوبيا به دجال خواته نږدې پرېواته هغه به دگوتې يا قلم په واسطه راواخيست . نوددغه نري تار په واسطه به دخالي پنجرې دواړو خواته رابطه پيدا شوه چې واړه واړه شيان به يې هم دهمدغه تار په ذريعه ورلېږل ، تاريخه يې غبرگ کړي و او دواړه سرونه به يې سره گنده کړي وو چې يو طرف به بندي دخان لورته راښکود نو بل طرف به يې هغه بل لوري ته ورغځېده .

بله نادره داوه چي دخوراک دلر والي له امله به بنديان ډېر وږي وو نو ځينو به دتوزيع په وخت کې په دغه وږي پنجرې کې - چې هيڅ شي په کې د عسکر نه پنا کېدای نه شي - په ډېر کمال ريکابي پټ کړ او عسکر ته به يې وويل چې ماته دې پلټنه دي راکړي په دې ترتيب به يې دوه پلټنه واخيستل او گوزاره به يې پرې وشوه يو خالي پلټنه او کاشوغي به يې بيرته ورکړل او بل پلټنه او کاشوغي به يې ټوټه ټوټه کړل ، کمود کې به يې واچول ، د کمود په سوري به يې د خپلکې سره پښه کېښوده او اوبه به يې پرې راخوشې کړې کله به چې جمع شوي ورخوشې به يې کړې او په دې ترتيب به دهغه مات پلټنه او کاشوغي ټوټې په کمود کې لارې او پنا به شوې . داکار په هغه پنجره کې ښه کېده چې کله به عسکر په کراچي کې پلټونه راورل په کومه پنجره به چې ختم شول او عسکر به نورو پلټونو پسې لارل نو دغه آخري بندي به يازرز وخورل او پلټنه به يې کمود کې واچاوه او يابه يې دکمپل يالاسپاک شاته پټ کړنو په دې ترتيب به يې بل پلټنه واخيسته .

بله نادره داوه چې دگرځېدو په ورځ به چې کله بنديان دبلاک اخر کې دلويې پنجرې په شکل جال کې گرځيدو ته ايستل کېدل نو دوه دوه کسان به يې ايستل . هغه دوه به چې پنځلس دقيقونه تر دېر شوپورې هلته وگرځېدل نو اوبه ايستل شول او په دباندې وړو غسل خانو کې به يې لمبل . نو په دې وخت کې به نوردوه راوايستل شول ؛ ځينو بنديانو به غوښتل چې ځان يو بل بندي ته ورنږدې کړي نو دبلي خالي پنجرې نمبر به يې عسکر ته وښوده چې زه هغه پنجره

کې يم هغوی به همغه پنجرې ته وردننه کړ او هغه بل بندي به دده پنجره کې پاتې شو. په دې ترتيب به خو ورځې دنورو ورونو سره نږدې شو بيا به يې دگرځېدلو او لمبلو په بله ورځ په همدې ترتيب ځان خپلې پخوانۍ پنجرې ته بدل کړ او عسکر به پرې پوه نه شول. خو کله کله به دا خبره دتحقيق په ورځ ښکاره شوه چې عسکر به بندي پسې راغلل او ورسره کارت کې عکس به ددغه بندي نه وحتې داسې هم شوي دي چې عسکرو دايستلو په وخت کې دبې غورۍ له امله کارت ته نه دي ليدلي او بدل بندي يې دتحقيق کوټې ته رسولي دي بيا چې کله محقق راغلی دی او دوسيه کې يې عکس ته ليدلي دي يايې پېژندلی دی چې بدل دی، خوبيا هم په دې نه دی پوه شوی چې دا کار بندي خپله کړی دی چې دخپلې پنجرې نه بدلې ته راغلی دی، بلکه دايې دعسکرو سهوه بللې او بندي يې بيرته لېرلی خو کله کله ښکاره شوی او دجزايي کولوسره يې بيرته لېرلی دی. کله کله داسې هم شوي دي چې محقق عکس ته نه دي ليدلي او دبې غورۍ نه يې دهغه بل بندي پوښتنې دغه بندي نه کړې دي. کله کله بندي دپوښتنو په منځ کې ښکاره شوی دی چې بدل دی او کله کله بندي ترآخره دبل بندي پرځای داسې معقول ځوابونه ورکړي دي چې نه پرې محقق پوه شوی دی اونه هغه ځوابونه دبندي په تاوان وو بيرته به چې بلاک ته راغی نو ټولو بنديانو به خندل، هغه به ټوله کيسه وکړه او هغه بل بندي به يې دپوښتنو او ځوابونو نه خبر کړ.

بله نادره داوه چې يو عرب بندي تحقيق نه دبیرته راتللو په وخت کې په ولچکو او زولنو تړلو لاسونو او پښو څلور عسکر په خپله

پنجره کې ایسار کړل او هغه داسې چې کله تحقیق نه راوستل شو نو د بلاک دوه عسکر هغه پنجرې ته دتالاشۍ له پاره ننوتې وو او دوه عسکرو دابندي دمتونه نیولې و، کله چې دپنجرې خلاصې دروازې ته اودریدل نو بندي په تړلو لاسونو داوړو په واسطه دادوه عسکر پنجرې ته ورتپل وهل ، زر یې ورپسې دروازه بنده کړه اوداڅکه چې الله تعالی دبنديانو سره مرسته کوي . امریکایي عسکر دمسلمانانو بنديانو نه دومره مرعوب دي چې نفسیاتي وپره یې په زړه کې ده اوله همدې وپرې یې لامخکې ماتې منلې ده اوزړه کې یې داپرته ده چې مونږ ددوی مقابله نه شوو کولای اوداخلک دپر غښتلي ، سرتېري او جنگیالي دي . هغه بندي دبلاک منځ کې په زولنو کې گرځېده . دروازې سره نور عسکر وتښتېدل او دروازه یې بنده کړه . بندي خندل او په ټولو پنجرو وگرځېده ؛ عسکرو چغې سورې جوړې کړې ، دباندې دپر زیات عسکر دټینکونو او وسلو سره راغلل دخطر اړندونه یې وهل او بلاکونه یې محاصره کړل خو هیچا داجرات نه شو کولای چې په زنځیرونو کې تړلي بندي باندې راننوخې ، ویې نیسې او هغه څلور بنديان عسکر دپنجرې نه ازاد کړي . تردې چې گازونه یې راوړل اوددې خطرو چې ټول بلاک باندې بې هوښه کوونکی گاز وشیندي . بیا نورو بنديانو هغه بندي ته وویل چې څه خیر دی پنجرې ته ننوځه اوداعسکر خوشې کړه نو هغه بیا خپله دا کار وکړ پنجرې ته ننواته او عسکر یې خوشې کړل هغوی بیرته دروازه وتړله اودکړکی له لارې یې څه وخت وروسته دبندي لاسونه اوپښې خلاص کړل او بیا بله ورځ یې دتشدد بلاک (رومیو) ته جزایي نقل کړ .

بندی تحقیق ته روان کپرای شوی

وحشي او بز دلو عسکرو بندي تحقيقاته روان کړی

بندیان په پنجره کپ

د بلاک دواړو خواو ته پنجرې

د پنجرو بلاک دننه نه

په بلاک کې دبندي استقبال

بندي چې کله تحقيق ته ځي نو په زنځيرونو اوزولنو کې يې پښې اولاسونه وتري، په شرنگارشرنگار دبلاک په منځ کې روان وي اودواړو خواوته بنديانو باندي سلام اچوي. هغوی ورته دعاء کوي عربان ورته وايي: (والله يَحْفَظُكَ يَا سَد) " زمريه الله دې وساته " پروامه کوه پنجره او زنځيرونو کې زمري اوسپږي گيدران څوک په زنځيرونونه تري ....

کله چې دتحقيق نه راشي نو دبلاک منځ کې را روان وي يو عسکر له يوه مټ او بل له بل مټ نه نيولی وي اوپه شرنگار را روان وي . څنگه چې دبلاک په درشل پښه کښېږدي نو عربانو کې يو ورته وايي (جباحبا) نور ټول بلاک په يو اواز په ترنم وايي (بلي بلي جاء بلي جاء) افغانانو اونورو بنديانو هم زده کړي دي . هغوی هم خپل غږونه ورسره غبرگوي او همدغسې وايي . دالهجه ده اصل کې داسې ده چې يووايي (يامرحبا) (بنه راغلاست وايو) نور وايي : (بالذي جاء) " هغه چاته چې راغی " دانوډېر په لور غږ اوپه ترنم وي اوډېر پښه خوند کوي . په لومړيو ورځو کې به عسکر له دې ډول غږونو نه وپرېدل خو وروسته چې کله ورسره آشنا شول نو بيا عسکرو هم زده کړل او ځينو به دبنديانو سره يوځای زمزمه کول . دې ډول استقبال به بنديانو ته ډېر زيات ډاډ ورپښه او معنويات به يې پرې ډېر لوړېدل خودهغو خلکو داډول استقبال نه کېده چې خلکو پرې شک کاوه او يايې منافقت ښکاره و ....

دامريڪا يانو بداخلاقي

امريڪايان داخلاقو په نامه هيخ نه پېژني . څه يې چې خوبنه شي هغه کوي او دشرم او غيرت دلغتونو معناوي ورسره نشته .
دبداخلاقو ډېرې زياتې کيسې دي خومونږ يواځې په څو بېلگو بسنه کوو .

۱_ باگرام کې زمونږ په مخکې بنځو اونرو جنسي ناوړه حرکتونه کول تردي چې څو کيداران به مونږ ته مخامخ کوږي ته ننوتل ، دکوږي دروازه نه وه او مونږ ته بنکارېدل . هلته به يې زناوکره اوراوبه وتل .
لواطت هم په همدې ډول و .

۲_ قندهار کې زمونږ په مخکې يوه ډاکټره عسکر ته په شاشوه په اوږه يې دهغه مخ اوخولي سره خپل مخ ومېنه او بل عسکر يې تصويرونه واخيستل .

۳_ ځينو بنديانو دشپې دسرک په سر په زنا او لواطت عسکر ليدلي دي .

۵_ يوه جلی دلويې ډلې ډاکټرانو او عسکرو په منځ کې روانه وه ، يو پلاستيکي لنډپپ يې په لاس کې و يو سر يې دخپل فرج له پاسه کېښود او بل سريې څو ځل ښکته پورته کړ لکه چې ډولار او منتشر ذکر تمثيل کوي چې نورو ورسره په کټ کټ وخنډل .

۶_ بنديانو ته يې سترگکونه وهل اوناوړه حرکتونه يې کول .

۷_ قندهار کې يو عسکر دبل عسکر شاته اودرېده لاسونه يې حلقه کړل اودغاړې نه يې ورتاو کړل بيا يې ښکته پورته کول چې

داستما باليد تمثيل يي كاوه بيا اخر كي هغه بل عسکر توکانهي داسي توکري لکه دهغه سرچي دذکر سروي او انزال يي وشي .

۸_ په يوه بندي دټول بدن دخاربن شکايت و هغه ته ډاکټري دنورو بنديانو مخکي وويل چي ټولي جامي اوباسه چي زه دي وگورم اويواخي دکميس په ايستلو ياپيخوپورته کولو يي کفات نه کاوه حال داچي دعورت په برخه کي يي دخاربن شکايت هم نه و او ورته ويي هم ويل خو هغي ونه منل .

۹_ يوه سپين گيري بندي يوډاکټرته دکومي ناروغۍ شکات وکر ډاکټر ورته شار او اړوله، په خپل شاتني عورت يي خپله گوته کېښوده او سپين ږيري ته يي وويل چي دغه خاي چاته ورکړه چي ښه شي مونږ امريکايان يي هره ورځ ورکوو .

۱۰_ باگرام ، قندهار او گوانتهنامو کي ښځو ډاکټرانو بي موجه دبنديانو په عورت گوتي وهلي .

۱۱_ زه گوانتهنامو کي دبلاک دروازي سره لنډ اوله پنجره کي وم ښځو او نرو عسکرو يوبل ته گوتي ورکول ، ښکلول ، حتي په نيمه شپه کي په ډاگه زنا ، لواطت او ... يوه عادي خبره وه .

۱۲_ يو عسکر اويوه عسکره دبندي دپنجري مخي ته ولاړوو ځوان بندي نه عسکري پوښتنه وکړه چي ته واده کوي ؟ هغه ورته وويل چي هو . عسکري عسکر ته په لاس اشاره وکړه او ويي ويل چي دوی خو په خپلو کي سره اړم دي مونږ ته زيات التفات نه کوي .

۱۳_ يوي توري عسکري زماورور (استاذ بدر) ته وويل چي زه کورته ځم . په لاس کي يي دتشناب د کاغذ تشه کاغذي توته وه هغه

يې د پنجرې سوري کې مخکې وروسته کره او ويې ويل چې دلته
داکار لږ دی له دې امله دلته تنگه يم .

۱۴- دخبتي بادپرېښودل امریکايي پوځيانو کې يوه عادي خبره
وه تردې چې مونږ دلمانځه په جماعت ولاړوو يو عسکر راغی ديوه
بندي پنجرې ته يې شا راواړوله او بنه په درز کې يې باد پرې
کرل!!!

يوې وړې عسکرې زمونږ په مخکې باد پرې کرل زما ورور استاذ
بدر، ترې پوښتنه وکړه تاچې دا باد پرې کرل داتاسو کې شرم او عيب
نه دی؟ هغې وويل چې نه داخو د بدن باد دي ياپاس وتلي اويالاندي،
دې کې دشرم څه خبره ده .... امریکايي پوځيانو به تش اودس ماتي
ته نمبرون ويل ، ډک ته نمبر تويو غير ملتزم پنجابي اويو امریکايي
عسکر دبادوپرې کولو مسابقه کړې وه چې بې اوازه بادوته يې
نمبر تري ويل اوداوازاوالاته نمبر فور. نو امریکايي په نمبر تري کې
گتلي وه او پنجابي په نمبر فور کې.

۱۵- يوې امریکايي ښځينه محققي ديوه بندي په مخکې ټولې
جامې ايستلې وې، ځان يې ورنږدې کړی و او ورته يې ويلي وو چې
زرکوه ماسره زناوکره هغه ترې مخ اړولای و . بله ورځ يې بيا همدا
عمل تکرار کړی و هغه بيا انکار کړی و، په دريمه ورځ يې بيا همدا
عمل تکرار کړی و چې په دغه ورځ دښځې حيض هم راغلی و کله يې
چې حيض راغی خپلې گوتې يې په خپل فرج کې دننه کړې ، بيا يې
دحيض په وينو ککړې گوتې دبندي په مخ او کميس پاکې کړې او

ورته ويې ويل چې ماسره دې زنا ونه كړه آخر مې حيض راغی زه به تاسره كارلرم چې په همدې گونا يې انفرادي زندان ته ولېږه ....

۱۶_ دتحقيق په كوته كې ديوه بندي په مخكې يوې محققي دترجمان سره زنا وكړه .

۱۷_ دتحقيق ددوه كوتو منځ كې بنسینه وه چې كومه كوته كې تياره وي هغه نه بنكاري او كومه كې چې ريناوي هغوی بنكاري. دبنسینې شاته يو عسکر جامې وايستلې بيا شاشاته راغی او خپل شاتنی عورت يې په بنسینه كېښود چې بندي يې وگوري اونور ناوړه حركتونه يې هم وكړل .

۱۸_ دوه امريكايي عسكرو دتحقيق په كوته كې دبندي په مخكې لواطت كړی دی .

۱۹_ زما ورور استاذبدر وايي چې په قندهار كې يوپوځي زمونږ دخپزگي سره نږدې ولاړو او دكمپ په يوه گوت كې دلرگيو دلورې مورچې نه بل پوځي په دوربين كې ورته راليدل ، دغه لاندې عسکر چې كله وليدل چې هغه ورته په دور بين كې راگوري نو پتلون يې ښكته كړ، هغه ته يې شاورواروله او دخپل مقعد لورته يې گوته ونيوه چې داوگوره اودلږ وخت لهپاره همدغسې بريندولار و ....

۲۰_ ماخپله داسې څوك نه دي ليدلي چې جنسي تېری ورسره شوی وي خو بنديانو كې داخبره مشهوره وه چې ځينو بنديانو باندي امريكايانو جنسي تېری كړی دی او ځيني يې دتحقيق په وخت كې په جنسي تېری كولو تهديد كړي دي .

۲۱_ مخکې تېر شو چې قندهار کې يو امريکايي عسکر دانسان وچه گندگي لاس کې نيولې وه او بنديانوته به يې ويل چې داوخورئ!
 ۲۲_ يو عرب په سطل دانساني حاجت دپوره کولو له پاره ناست و عسکر ورباندې بيره کوله آخر کې چې کله بندي په کاغذ استنجا کوله نو عسکر ورته وويل چې خوله خونه ده چې خوراک پرې کوي ... خو هسې هم گنده وي .

۲۳_ يوې ډاکټرې بندي ته دوا ورکړه بيا داسې کښېناسته لکه قضاء حاجت ته چې کښينې لاس يې خپل عورت ته ونيوه اود خولې ډر يې ورسره وکړ .

دامريکا يې پوخ د بداخلاقي دومره زياتې کيسې دي چې يو کتاب ترې جوړېږي مونږ داڅو بېلگې دساري په توگه وليکلې .

دامريکايي پوځيانو ټولواکي

په باگرام ، قندهار او گوانتهنامو کې دامريکا پوځيان دومره کاواکه او ټولواکه دي چې قانون دهر عسکر او پوځي په خپل لاس کې دی ، هرڅه يې چې خوښه شي کوي يې ، هيڅوک نشته چې پوښتنه ترې وکړي . په هر بندي يې چې هرڅه وکړل او هرڅه يې چې ورپسې وليکل هغه سم گڼل کېږي او عملي کېږي ډېر ځله بنديان په ناکړي کار مجرمان گڼل کېږي او جزا ورکول کېږي . که يو عسکر په کوم بندي هر ډول دعوه وکړي که هغه سوچه درواغ وي او ټول بلاک پرې گواهي وکړي ، دبنديانو دريښتيا گواهي ته هيڅ ارزښت نه ورکول کېږي او د عسکر درواغ ريښتيا گڼل کېږي . زه دکولف بلاک

دسر او لومړۍ پنجره کې وم دخو کيدارو عسکرو کښېناستل پاڅېدل ، دخوراک وېش اونور ډېر کاورنه زمادپنجرې په خوا کې کېدل . مادهغوی ټول کره وره په زير څارل او هغه څه مې ليدل چې لري بنديانونه ليدل . ډېر ځله به عسکرو ځيني خوراكي توکي بشپړ په ترش بېگ (دډېران کڅوړه) کې واچول اوپه بنديانو به يې ونه وېشل . کوم به يې چې وېشل نو هم پوره به يې نه وېشل اولر لږ به يې وېشل . کله کله به چې ايشولې هگۍ يانور داسې څيزونه راغلل چې دهغوی به خوښ وو نو څه به يې وخوړل او څه به يې جېبونو ، بېگونو او گيلاسونو کې پټ کړل او دبل وخت له پاره به يې وساتل .

تالاشي

له پېښوره واخله ترگوانتهنامو اوبيرته راتگ پورې هرځای سخته تالاشي وه. دپېښور په هوايي ډگر او باگرام کې امریکايانو عجيبه تالاشي کوله ! گوتې به يې دبندې په بدن ايشودې او رپولې ، بيا به يې بل ځای ايشودې . لاسونه يې په بدن نه راښکودل اوداهم له دې وېرې چې څه چاودېدونکي مواد بدن پورې تړلي نه وي ! اودلاس په راښکودلو هغه وانه لوڅي ! . هرنوي ځای ته به چې لاړو جامې به يې رانه وايستلې اودټول بدن تالاشي به يې وکړه . ددومره سختې تالاشۍ سره سره به بلاکونو او پنجرو ته راننوتل او هرڅه به يې تالاشي کول . تردې چې په پنجره کې کمود کې به يې هم لاس ننه ايسته . که معمولي دخوراک شي به يې هم بندي سره پيدا کړ نو بيا

به يې جزايي کاوه . دتحقيق بلاک ته دبوتللو په وخت کې به يې دبندي او پنجرې دواړو سخته تلاشي کوله، دبندي پرتوگ (پتلون) به يې ددواړو خواوو دبلې نه ونيوه اوښه به يې وڅنډه په لومړيو ورځو کې به يې په عورت هم گوټې وهلې بيا مونږ سختې مظاهرې وکړې چې دا کارزمونږ ددين او ثقافت نه بېخي خلاف دی ، دا په هيڅ ډول نه شو منلای . دډېرو مقابلو او ځورونونه وروسته بيا په عورت لاس وهل بند شو خو دپرتوگ څنډل او نوره تلاشي هماغسې ترآخره ډېره سخته جاري وه . کله کله به يې هغه سپي هم راوړل چې بارود او نور خطرناک خيزونه په بوی کشفوي . الله تعالی د امریکایانو په زړونو کې دمسلمانانو دومره رعب او ډار اچولی دی چې عقل يې ترې اخیستی دی . دا فکر نه کوي چې بنديانو سره بارودله کومه شول ؟ اودې دومره تلاشيونه دراتېرېدلو او څو ځل لغړولو نه وروسته بندي خطرناک شيان او يا وسله له کومه کړه ؟!

دبنديانو جزايي کول

دگوانته نامويه زندان کې په معمولي خبره او کله کله بې مجبه هم بنديان جزايي کېږي هلته امریکايي پوځيان هريو ټولوک دی او قانون دهریوه په خپل لاس کې دی . هرڅه يې چې هر بندي سره وکړل پوښتنه نشته . که دټول بلاک بنديان ديو بندي په هکله يوه خبره وکړي دهغه تصديق نه کېږي اوددرواغجن عسکر خبره سمه گڼل کېږي . هلته څو ډوله جزاگانې دي : يوه داچې دڅو ورځو له پاره ورڅخه کمپل او څادر واخلي او په وچه اوسپنه پاتې شي . زه هم څو

ورځي له دې امله پوي عسڪري ښځي جزايي ڪرم چي ناروغ وم نرس چي ڪله دوارا وره نو دبلاڪ عسڪري چي سرجهنه (دعسڪرو مشره) هم وه راته وويل چي اوبه راواخله او زمامخڪي دوا وخوره! ماورته وويل چي دوا راڪره زه پخپله اوبه را اخلم اودوا خورم ستاپه ڪي ڪارنشته . نرس دوا راڪوله خوسرجني ورته وويل چي مه يي ورڪوه ! ما سرجني ته وويل چي (ڊرتي بيچ) (چتلي سپي) هغه روانه شوي وه خودا خبره يي چي واورپده راوگرځپده او راته ويي ويل چي ڇه دي وويل ؟ ماورته وويل چي (ڊرتي بيچ) هغه غوسه شوه لاره دوايي هم رانه ڪره اويه ڪتاب ڪي يي راپسي ليڪل ڪري وو چي سباته خو ورځي جزايي شوم . مونڙ ته الحمد لله داجزاگاني هيڃ نه ښڪارپدي . بل ڊول جزاداوه چي انفرادي ته به دخو ورځويامياشتو له پاره لپڙل ڪپده . همدارنگه داڪو ڪمپ تورو تپوتيارو ڪوتو ته لپڙل هم جزاوه چي دمحققينو له خوالپڙل ڪپدل . اود "روميو" بلاڪ ته لپڙل هم سخته جزاوه چي تفصيل يي مخڪي تپر شو . همدارنگه ڊپيرو خريل ، يويوساعت وروسته پنجرې بدلول او شپه او ورځ خوب ته نه پرپښودل هم دجزا ورڪولو له ڊولونو څخه وو . داسي هم شوي دي چي ٽول بلاڪ باندي يوه ورځ ڊوڊي بنده شي . دروغتون نه بي درملني را ايستل ، ددرملوبندول او نور ڊول ڊول طريقي دجزاورڪولو له پاره ٽاڪل شوي وي .

دجزاورڪولو يوه طريقه داهم وه چي دتحقيق نه وروسته يابي له تحقيقه به يي بندي دتحقيق په ڪوته ڪي دخو ساعتونو له پاره دموگي پوري ترلي پرپښود تردي چي په هماغه ڄاي به يي حاجت هم

رفع ڪر. ماسره دوه ڄل دا ڪاروشو چي دڄوساعتونو له پاره يي ترلي
 دتحقيق په ڪوته ڪي پرېنودم تش حاجت سخت په تڪليف ڪرم
 اونردي وو چي مثانه مي وچوي ترېنتو رگيومي دردونه ورسېدل ،
 عسڪروته مي ڊپري چغې (MP) (MP) ووهلي خو هغوي او
 محققينومي په بنينبه او ڪمپيوٽر ڪي سيال ڪاوه اوننه راتلل. اخر
 مجبور شوم نردي په مېز داوبو بوتل ايڻي و محقق ورڄخه اوبه
 ڄنيلي وي اوتش پاتي و هغه مي په ڊپر تڪليف را واخيست او تش
 حاجت مي په ڪي وڪر. بنه مي ڊڪ ڪر سر مي پري ٽينگ ڪر اوبه
 مېزمي ڪېنود ، ڪله چي عسڪر راغلل نو ورته ومي ويل چي
 دا جوس نمبر ون دي . عسڪرو به تش حاجت ته نمبرون او غت ته نمبر
 ٿو وايه نو ڇڪه مي ورته وول چي دانمبرون شريت دي . (ٿام) ته مي
 چي ڪله دا ڪيسه وڪره هغه راته وويل چي ڪله ڪله داسي ڪېري ماهم
 يوه ورڇ په موٽر ڪي دچاتعقيب ڪاوه او ميتيازي راغلي نو ڪه
 اودرېدم هغه راڄخه پنا ڪېده ماهم همدغسي ستاپه ڊول بوتل ڪي
 وڪري .

دقرآن ڪريم توهين اوسپڪاوي

په باگرام اوقندهار ڪي دقرآن ڪريم سپڪاوي دامريڪايي پوڄيانو
 معمول و او هره ورڇ او بيا بيا به يي په تڪرار ڪاوه . دتالاشي په
 نامه به راننه وتل بنديان به يي يوي خواته په زنگنو اودرول ، لاسونه
 به يي په سر ڪېنودل ، هغوي به ڪمپلي وارولي راورولي ، خاورو ڪي
 به يي اخوا ديخوا گوزاري ڪري ، قرآنونه به يي وارول راوارول او بيا

به يي په خاورو خواره واره گوزار کړل . په قندهار کې استاذ بدر ورته
 يوه ورځ ويلې وو چې تاسو داقرآنونه ولې داسې په بې عزتۍ په
 خاورو کې خواره واره واچول؟! يو عسکر ورته وويل چې بڼه دادی
 راټول به يي کړو بيا يې په پليته پښه اوپليت بوت يوبل ته ورتهېل وهل
 اوويې ويل چې دادی راټول مې کړل . ! يوه عسکر قران کریم
 راواخيست بندي ته يې وښود او ورته ويې ويل چې گوره چې زه
 ستاسو دمقدس کتاب بې عزتي کوم ته څه کولای شې؟ بيا يي
 دانساني ضرورت درفع کولو دغټو او وړو حاجتونو نه ډک سطل کې
 ورواچاوه ، بندي ورته وويل چې زمالاسونه او پښې ترلې دي که نه
 مابه تاسوته ښودلې وو چې زه څه کولای شم؟ يوبندي په باگرام کې
 امریکايي پوځي ليدلی و چې په قران کریم يې پښې ايښې وې
 اوبيا يې سپی پرې اودرولی و!!!! په گوانته نامو کې به يې هم قران
 کریم په هره پنجره کې دتالاشی په وخت کې په بې عزتۍ اوبې
 پروايۍ واراوه راواراوه اوبيا به يې گوزار کړ . يو ځل يو عربي
 دتحقيق نه راغی او ډېر خفه و مونږ وپوښته چې ولې خفه يې؟ هغه
 وويل چې نن امریکايي محقق زما په مخ کې قران کریم راواخيست ،
 خلاص يې کړ ، دبوټ سره پښه يې پرې کېښوده او دقندهار دعسکر
 په څېر يې راته وويل . ما هم هماغسې ځواب ورکړ .
 له دې خبرې چې بنديان خبر شول نوټولو بلاکونوته يې غږونه
 وکړل اوټول کمپ په مظاهرو لاس پورې کړ .

مظاهري او دنه خوراڪ اعتصابونه

په نورو گڼو مواردو کې هم مظاهري او دنه خوړلو اعتصابونه وخت په وخت کېدل خودقران کریم په مسئله کې ټول کمپ په اتفاق اويوه خوله مظاهري پيل کړې اوسخت زور يې واخيست. دمظاهروشکل داو چې دگرځېدلو ځای ته به نه وتلوو، تحقيق ته به نه تلوو، اوسپنيزې پنجرې به مودريولې، دتکبير نعرې به مو وهلي، دبلاک منځ کې کوڅه کې به چې کوم عسکر، ضابط او جنرال پورې څوک تېرېدل اوبه به موپرې ورشيندلي، لارې به مو په مخ ورتوکولې، تردې چې ځينو نارامانو به په کاغذي گيلاس کې اودس ماتي وکړ اوچې کوم يو امريکايي به دپنجرې مخې ته تېرېده نوپه دې مخ به يې ښه په زور وروشيندلي، هغه به ټول ککړوکړشو، وبه پرنبجېده، بش، ددفاع وزير او نورو مشرانو ته به يې کنځلې وکړې اووبه يې ويل چې هغوی په آرام ناست دي اومونږ يې له ستونزو سره مخ کړي يوو. عسکرو به دکمپ جنرال ته سختې کنځلې کولې اوويل به يې چې داټول کاردهغه دي. ترجمانان يې راوغوښتل مونږ ټولو ورته په يوه خوله وويل چې جنرال به معافي غواړي او وعده به کوي چې بيا به دقران کریم بې عزتي نه کېږي. نه به يې تلاشي کېږي اونه به عسکر لاس وروړي، هغوی دانه منله بېرني عسکر يې راوغوښتل ټينکونو اوتوپونو دکمپ چاپيره مورچې ونيوې، دولس کسيزه ضربه قوه به راغله پولادي واسکتونه، خولی او دمرمی ضدجامې به يې اغوستي وې مخونه به يې په نه ماتېدونکيو ښيښو کې پټ وو،

لويي لويي پلني پلني دفاعي بني بني به ورسره وي ، دجنرال په لاس
 کي به اوبنکي راوړونکي گازوبندي نه به يي پوښتنه وکړه چې اوڅي
 که نه ؟ هغه به وويل : نه ، ترڅو چې تاسو دقرآن کریم بي حرمتي
 کوي اونه منع کېږي زه نه اوځم ، بيا به يي دگاز سپري راباندي وکړه
 زمونږ مخونه به وسول سترگي به مووسوي ، اوبنکي به ترې بهېدي
 اوسابه موبنده شوه ، په دې وخت کي به يو عسکر دپنجري قلف
 بيرته کړ ، دروازه به يي خلاصه کړه اونور به په بندي ناڅاپي
 ورننوتل ، دلويو بني بنويو واسطه به يي ځملاوه ، لاسونه به يي په
 ډېر تشدد ورته شاته وتړل چې دځينو بنديانو لاسونه اوگوتي هم ماتي
 شوي دي ، پښي به يي وتړلي اوزنگه زولي به يي واخيسته ، په لاري
 کي به بندي دتکبير نغري وهلې ، نوروبنديانو به ورته دعاوي کولې ،
 معنويات به يي ورلوړول او عسکرو ته به يي ستغي سپوري ويلې ،
 بندي به يي دبلاک آخر کي دگرځېدولويي پنجري ته ننه ايسته ،
 هلته به يي گيره ، سر اووروڅي وچ وروخريل ، اوبه به يي پرې
 واچولي اوبېرته به يي پنجري ته وردننه کړ ، ماو زما ورور (استاذ
 بدن الله تعالي په دې موفق کړو چې هريو په خپل و اردپنجري نه
 کوڅي ته ورووتو ، عسکر سخت ووېرېدل ، بني بني يي له
 لاسو پرېوتي مونږ ورسره لنډه شپه زورواوه يويو عسکرموراځملاوه
 خوبيا راډېر شول اوپه ډېر تشدد يي وتړلو ، دباندي پنجري ته يي
 بوتلو ، هلته يي گيري ، سرونه او وروڅي راوخريلي په سترگو ، مخ
 او خوله کي يي په ډېر سخت فشار دپيپ په واسطه اوبه را واچولي .
 تردې چې ساموبنده شوه اودمرگ لحظات مو محسوس کړل . بېرته

يې زنگه زولي يورو، په لاره کې مودتکبير ونو چغې وهلي، د ژامني لاندي يې دغې گوتي په واسطه سخت فشار راوړ چې زمونږ د تکبيرونو نعرې بندي کړي، عربانو هر بندي ته ويل (والله يحفظک يا اسد) (اي زمريه الله دې وساته) ټول کمپ سراسر نعرې، درزار او مظاهري وې. ټول بنديان د قرآن په خوا او درېدل. يواځې درې څلور کسان چې يوپه کې د آي ايس آي گوداگي حاجي روح الله و هغوی د قرآن په خوا و نه درېدل؛ گرځېدلو او تحقيق ته لارل. ټولو بنديانو ورته د منافق، عدو الله، خبيث او... چغې وهلي. هغوی دا گومان کاوه چې مونږ په دغه مظاهرو کې گډون ونه کړو نو درغلي او جرمونه به مو پټ شي، امریکايان به راڅخه راضي شي او خوشي به مو کړي. خو چا چې په خپل دين غيرت ونه کړ او د الله غوسه يې دانسان په رضا کې ولټوله نو هغه، هم د الله د غضب او عذاب مستحق شي او هم انسانان ورباندي غوسه کړي...

دې مظاهرو څو ورځې دوام وکړ. د ضربې قوې يوه ډله به چې د يوه بندي دايستلو پسې راغله بيا به دومره سترې شوې وه چې دوهم ځل به نه راتله. بيا به بندي پسې نوې ډله راتله. آخر پوځيان سترې شول، ماتي يې ومنله او وعده يې وکړه چې بيا به نه د قرآن کریم بې حرمتي کېږي، نه به عسکر قرآن کریم ته لاس وروړي اونه به يې تلاشي کوي. زما در ا خلاصېدو پورې بيا داسې کومه پېښه نه وه شوې خو احتمال يې هروخت و. او اوس چې زمونږ د ازادېدونه وروسته ځيني بنديان راغلي دي نو هغوی وويل چې پنځم کمپ کې

بيا يو عسکر بندي وهلي او قرآن کریم يې ورڅه په زمکه گوزار کړی دی .

الله تعالی سره د بنديانو درابطې

دغوڅولو هڅې

څرنګه چې دگوانته نامو په زندان کې الله تعالی سره د بنديانو رابطه ډېره غښتلې ده ، لمونځونه ، تلاوتونه ، روژې ، دعاوې ، ذکر او اذکار هلته دهر بندي دژوند پیاوړې برخه ده ، نوله همدې امله الله تعالی د بنديانو په زړونو کې یو ډول داسې اطمینان او ډاډ اچولی دی چې په کورونو کې هغه نشته . همدې خبرې د بنديانو د مقاومت ځواک غښتلې کړی دی او امریکایانو هم دا خبره محسوسه کړې ده ، نوهغوی هڅه کوي چې الله سره د بنديانو رابطه غوڅه کړي اودې له پاره مختلفې حربې استعمالوي . عبادت اخلاص ، دښځینه عسکرو ناوړه حرکتونه ، تحقیق کې دبریندو او جنسي انځورونو دمجلو راوړل ، اود محققینو داسې خبرې کول چې العیاذ بالله ستاکاردالله په واک کې نه بلکې زماپه واک کې دی ، الله نشته ، الله دې تامانه خلاص کړي ، هسې ددین په خبرو چاغولولی یې اوداسې نور ....

دقرآن کریم توهین ، دگیرو خریل اونور ګڼ هغه حربې دي چې امریکایان یې دذهني فشار اوالله سره درابطې دغوڅولو له پاره په کار راوړي .

په بنديانو کې د بې اتفاقي د پيدا کولو کوښښ

امريکايان دا کوښښ هم کوي چې بنديانو کې بې اتفاقي پيدا کړي. د عربيو او عجمو ترمنځ، د ژبني توپيرونو او نورو گڼو اختلافونو له ليارې غواړي چې اختلاف پيدا کړي.

يو ځل يې زمونږ په ليما بلاک کې افغانان ټول يوه سرته په لومړنيو پنجرو کې او عربان بل سرته په وروستنيو پنجرو کې واچول. يو عرب چې "شاکر" نومېده د مدينې منورې و اوډېر محرک شخص و بنديان به يې اعتصابونو او مظاهرو ته هڅول دهغه انځور يې ديو کاغذ په مخ کېښلی و او ورسره يې ليکلي وو چې: (المنافقون) داوړه پرچه يې رانغښتې وه، د سگرت په څير يې توته کړې وه او دهر افغان د پنجري د باندیني جالی په لاندې اوسپنه يې د شپې له پلوه ايښې وه. مونږ چې کله قيام الليل او د سبالمانځه ته راپاڅېدو چې گورو د سگرت په څير يو نچه شوی کاغذ ايښی دی. کله مو چې راواخيست او ومو سپره چې گورو د "شاکر" دغه انځور په کې و. د عبدالهادي په هکله يې هم دغسې انځور جوړ کړی و. خو دې ټولو په بنديانو هيڅ ناوړه اغېزه ونه کړه بلکې دامريکايانو کينې او پلمې لارا څرگندې شوې. مونږ هغه انځور شاکر او نورو عربانو ته ورکړل او ټول له کيسې خبر شول.

په تحقيق کې يې ډېر بنديان دي ته هڅول چې د ځينو نورو بنديانو په هکله کينه ورسره پيداشي او يو په بل ووهي.

دسره صليب ڪرنا لاره

پېڻسور ڪي دآي ايس آي په پت جېل ڪي خو هيچاته اجازه نه وه
چي مونڙ سره ملاقات وڪري، يا زمونڙ ليک چاته ورسوي اوياز مونڙ
له ڪوره مونڙ ته ليک راوري .

دقندهار، باگرام او گوانته نامو په امريڪايي زندانونو ڪي نور
هيچاته اجازه نه وه، يواځي دسره صليب ڪار ڪوونڪي به راتل .
دهغوي هم بل هيخ ظاهري ڪارنه و يواځي ليڪونه به يي بنديانونه
اخيستل او امريڪايي پوخ ته به يي حواله ڪول، نورنه زمونڙ
بشپر ليڪونه ڪورونوته رسېدل اونه له ڪورونو خخه مونڙ ته بشپر
ليڪونه رارسېدل، په سلو ڪي تقريبا دري ليڪونه زمونڙ او په همدې
تناسب دڪورونو تلل راتلل اوراغلي ليڪونه به نيم وهل شوي وو نور
چي ڪله مونڙ گوانته نامو ته ورسول شوو نو په لومړيو ورځو ڪي
هريندي سره سره صليب خبري . وڪري خو خبري يي په داسي انداز ڪي
وي چي دامريڪايي محققينونه هم ژوري او پېچلي وي . داسي
پوښتني يي ڪولي چي ديوي خيريه مؤسسي سره هيخ اريڪي نه لري
بلڪي داسي برېښېدل لکه چي داهم دامريڪايي تحقيق يوه مرحله
وي .

په قندهار ڪي يو امريڪايي پوځي نه بنديانو پوښتنه وڪره چي
تاسو دبنديانو ڀيري او وروځي ولي وخرپيلي؟ هغه وويل چي
دامشوره زمونڙ مشرانو ته دسره صليب ڪار ڪوونڪيو ورڪري ده .

دسره صليب سره ملاقات هم دتحقيق غوندي و چې په زنجيرونو کې به بندي يوي ټاکلي کوټې ته وغوښتل شو او هلته به دصليب کارکوونکيو ورسره خبرې کولې . يو افغاني دسره صليب مسئول سره په دغه ځانگړې کوټه کې ناست و او خبرې يې ورسره کولې ، دسره صليب مسئول افغاني نه پوښتنه کړې وه چې ته په کوم مذهب يې ؟ هغه ورته ويلې وو چې زه دامام ابو حنيفه رحمه الله په مذهب يم . دسره صليب مسئول ورته لاس وراوږد کړی و او ورته ويلې يې وو چې پنجه واچوه زه هم دامام صاحب په مذهب يم او زه افغانستان ته تللی وم هلته مې په باميانو کې امام صاحب ولېد په تايې سلام هم وايه !.

هغه بندي ورته وويل چې امام صاحب خودولس سوه کاله مخکې وفات شوی دی نو تاخرنگه په باميانو کې وليد ؟ هغه وارخطاشوی او خجل شوی و بيا يې ويلې وو چې دا خبره پرېږده خبره يې بدله کړې وه اونورې خبرې يې پيل کړې وې .

نودصليب مسئول هسې اورېدلي وو چې مسلمانانو کې مذهبونه دي نور يې په حقيقت نه و پوه او گومان يې کاوه چې داگنې سياسي حزيونه دي نو ددې له پاره چې دبندې دلچسپي زياته کړي دا خبره يې ورته کړې وه . داڅو بېلگې وې نور دسره صليب کړنلاره ټوله ټگي ، برگي اودرغلي وه .

نيمگري خطونه

مونږ دواړه ورونه دگولف بلاک کي وو چي دکورنه لومړي ليک استاذبدر ته راورسېد، زه يي دنورو بنديانو له لاري يوبل ته دغږ په تسلسل خبر کړم اوزيات خوبن شوم. دليکونوداسلسله دبندبي کېدونو (۱۱) يوولس مياشتي وروسته پيل شوه. خو ورځي وروسته ماته هم دکورنه ليک راورسېد. اواستاد مې خبر کړ.

بنديانو کي به چي هرچاته له کورنه ليک راغي نوزيات به خوبن و اونورو بنديانوبه ورته مبارکي ورکوله. کله کله به هغه نوروته هم ولوست اوکله کله به يي دپنجري دجالي له لاري نږدي بنديانوته دلوستلو له پاره هم ورکړ.

لومړيو وختونوکي به چي مونږ ته ليک راورسېدنو (۸-۹) اته نهه مياشتي به پري تېري شوي وي بياوروسته په دوه، دري ياڅلور و مياشتو کي يوځل مونږ ته دسره صليب له لاري ليکونه راکول کېدل خو نيمگري به وو، يوداچي ټول هغه ليکونه چي له کورونو راتلل هغه مونږ ته بشپړ نه راکول کېدل ماته زمازوي عبدالاحد په يو ليک کي ليکلي وو چي زه په اونۍ (هفته) کي يو ليک درلېږم اوداځکه چي پېښور کي زمونږ کوردسره صليب دفتر ته نږدي و، نوپه مياشت کي څلور ليکونه يواځي دعبدالاحد شول دنوروزامنو، ورونو، خپلوانو

اودوستانو چي ورسره ڪري نوڊپر زيات رالپرل ڪڍڻل خو مونڙ ته په دوه دري مياشتو ڪي ايله يو يادوه ليڪونه راکول ڪڍڻل . داسي بنديان هم وو چي په ڪال ڪي يو ڄل يادبند په ٽوله موده ڪي يوليڪ ورڪول شوي و اوداسي بنديان هم وو چي دبندپه ٽوله موده ڪي يوليڪ هم نه و ورڪول شوي .

ڪوم يو ليڪ به چي مونڙ ته راکول شوهم نيم يادتيم نه ڇه لڙ ياڊپر به په قلم ويچار شوي و اونه به لوستل ڪڍهه . ڪله ڪله به ڄينو بنديانو په ڇه چل هنر ومبئه اودلوستلو ورپه شو خو اڪثره نه لوستل ڪڍڻل . وروسته بيا په ڪمپيوٽر ورائڊل چي دلوستلو هيڃ امڪان يي نه و . ڄيني هغه وهل شوي عبارتونه چي مونڙ ولوستي شول هيڃ ددي ورپه وو چي امريڪايان يي ووهي خودسختي ڪيني له امله يي وهلي وو . لکه دا احترام الفاظ به يي وهلي وو اوددي معني داده چي تاسو محترم نه ياست . يوليڪ ڪي زما زوي مونڙ ته ليڪلي وو چي مونڙ ڄينو اخبارونو ڪي ولوستل چي امريڪا اعلان ڪري دي چي : " ٽول بي گونا بنديان به ڊپر زر خوشي شي " له دي عبارت نه يي د " ٽول " ڪلمه وهلي وه معنا داچي ڪه بي گونا هم وي ٽول به نه خوشي ڪڙي بلڪه ڄيني بي گونابه هم په بند ڪي پاتي ڪڙي . وروسته بيادليڪونو دڄند موده رابنڪته شوه شپڙ ، پنڄهه ، ڄلوردري اودوه مياشتو ته راغله . هغه ليڪ چي دبندي دڪور خلڪو به

ليکلی و لږ تر لږه دوه مياشتې وروسته به بندي ته نيمگري په لاس ورغی . دادوه مياشتې يازياتې ټولې دليکونوپه لټون او چان لگېدلې چې ژباړونکيو به ژباړل بيا به امريکايي مسئولينو په کې فکر کاوه چې چېرته بندي ته نوی خبريا څه پيغام په صراحت ، کنايه ، رمزيا اشاره کې نه وي ليکل شوی . دټولو ليکونو تقريباً يوډول عبارتونه او محتوا پرېښودل کېده چې مونږ ښه يوو او ستاسوروغتيا غواړو ، سلام او دعاء . کله کله به ددعاء عبارتونه هم وهل شوي وو په دې ټولو کې له يوه پلوه دامريکايانو بزدلي وه چې دليکونو دځينو عبارتونو او پيغامونو نه وپرېدل اوله بله پلوه يې بنديان ناخبره ساتل او ذهني درد او اندېښنې يې ورته پيدا کولې . دځينو هغو ليکونو بېلگې چې مونږ ته نيمگري راکول شوي دي او امريکايانو وهلي دي :

5. MESSAGE

پیغام

Family and/or private news only

احوال خانواد گي که محض ماهیت شخصی داشته باشد
کورس پیغام چه یوازی شخصی احوال بیان کری

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

د قدر و کم والده و پرونه هموزی یی دکور پونر قبول المضاء لوی او وارو
دکورن شتران او کشران مگرې او د نوستان خیلوان او عزیزان
السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

شاعلو محترمومو پونر د وارو پرونه روغ زېږېدک یو ارستاسی زو غنیا او
خویننی هم مو پونر د هغیسی د پاره د الله پاک من غواړو و هیل من پونر روغ او

زمو پونر خطونه شایه در روخت لیری یی چه نه وی در رسیدل هم پونر ستاسی
خطونه هم هومیا ستی کیری نه وی براملی دیسه علیب خاوندان

فقط د علم الما جلا لوی حفظاً را که هر صورت
تاسی تشویش هم کوی د ماشومانو در رسیدن خو خيال ساتی ستاسی

د خوا اطمینان هم بر رسیدل دی الله دی تاسی موافق لری - زمو پونر تقین
دی چه تاسی قبول دعا کال کوی زمو پونر کولو د وستانو او مگر و تم پونر دها

تم غیب ورگی

والسلام
ستاسی د دعا و طالب بهر الزمان بدر

6. Date: 03-02-04 { تاریخ } Signature: [Handwritten Signature] { امضاء / لاسلیک }
The addressee is my { نسبت خانوادگی / اخیستونکی سره کورنی اړیکې }
CLEARED BY U.S. FORCES

GUAN2004I 01953

5. MESSAGE

APPROVED BY
US FORCES

پیغام

Family and/or private news only

خاندانی اطلاعات فقط ذاتی نوعیت کی AUG 30 2004

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

JTFI JDOG S-2

GUANTANAMO BAY, CUBA

دې ښځې ته لیکلو پورې مور ته ټول لوی واکونه د الله په فضل او

کم سره رڼه روغ یو او ستاسو صحت او خوشحالی او ازادۍ د

الله جل جلاله مخې همیشې لپاره غواړو.

د ادرې په موږه کېرې هېڅ خط خبره مو نشته چې نه امله یې

مور ته په تشویش کې یو

دیک چېله ستاسو خط دا ښځه

میا شتی کېرې ته دی راغلی

زه خوستا سورت خطونه وچته پوهه در لیرم لکن

الله خبر چېرې رسی به او که نه؟ نور ټول ماشومان روغ جوړ دي
چېل سید قون وایو هېڅ قسم مشکل نشته دعا راته کوئ د

استقامت الله مو خبر شکر او - د ټول خپلوانو او دوستانو

سلامونه قبول کړه

6.

Date تاریخ 04.05.2004

دستخط عبداللہ

The addressee is my

Father

وصول کرنے والے سے رشتہ

5. MESSAGE

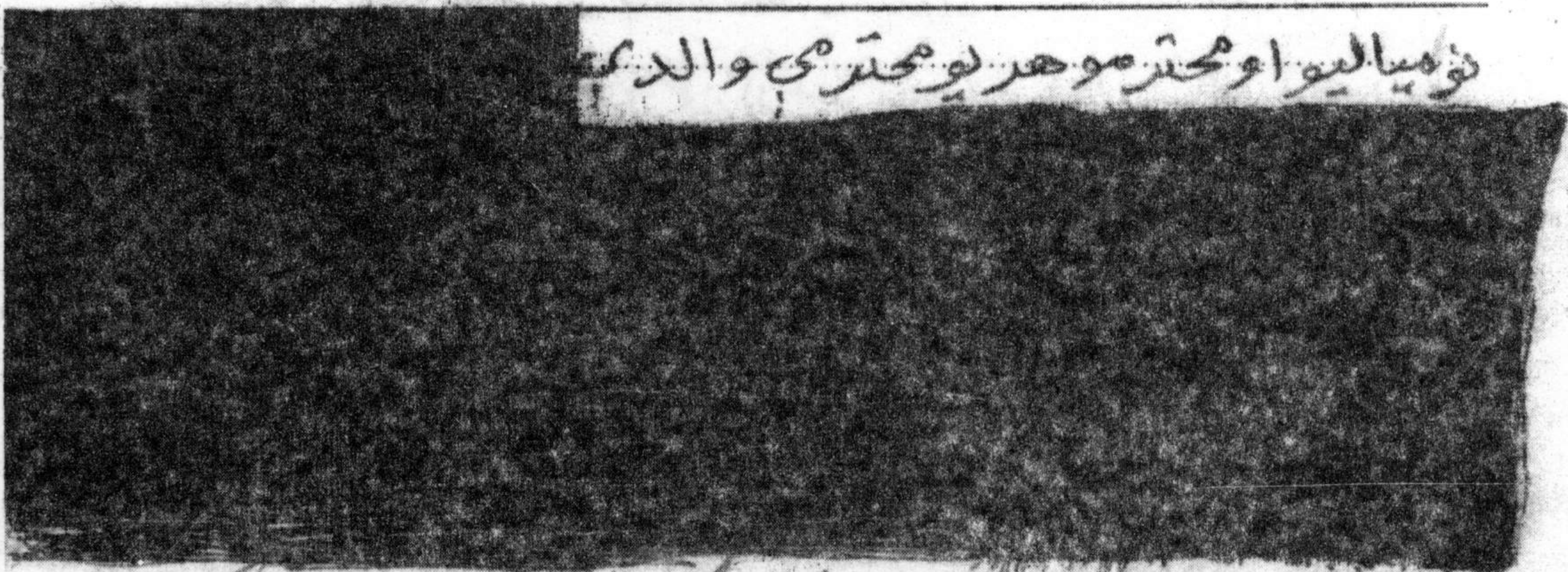
GUAN2004B 04243

پیغام

Family and/or private news only

احوال خانوادگی که محض ماهیت شخصی داشته باشد
گذرن پیغام چه یواری شخصی احوال بیان کنی

نو میالیو او محترم و هر نو محترم و والدین

د لور نو یو و هر نو، چیلوانو دوستانو او کلیوالو له لاسه مین و کع او

یو اچین سلامونه و ایم السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

او و هر و سینه له سلامونه APPROVED BY US FORCES

نور خا من خبر نشته په هکله هیچ کس و پښه کوی داسره یو دی
۱۱ 2004 ۰۵۴

او بیا به سینه کور و سینه سو لیکه نه او رسنیدل او پښه خو پښه شوم د

له الله زما هو صله بنی

لوره ده تاسره هر ډول تشویشونه کوی ما سره د خوشن کیدو و وعده شوه ده

یوخل به بیاد خو پښه په فضائی سره کښینو د خپل کور او ما شو ما نو خیال ساتی

ددې خط سره د ایو شعر هم خو پښه کوم په تاسو پې ولوی او د خو پښه سره

یوه خو پښه بله پښه پښه په الله و سینه پښه ۱۲/۸/۱۴۲۰ هـ ق

6.

Date 28/9/2004 تاریخ

Signature عبدالرحیم

امضاء لاسلیک

The addressee is my

نسبت خانوادگی یا گیرنده
اخستونکی سره کورنۍ اړیکې

نوله همدې امله له څه مودې وروسته مادگوانتهنامو په زندان کې
د نيمگريو ليکونو په هکله داشعرويلی و :

نيم خبر

راور غليمانو راته نيم خبر زور و او نيمگري و قدیم خبر
ستري و شاكي و ظالمانونه ډيري راته و ژړل سقيم خبر
سترگه يې يوه او ژبه نيمه وه گرم و پياوړی و حميم خبر
وويل مظلوم په نيمکي راته لاره کې ډاکوان وهي سليم خبر
ناست يمه په تمه انتظار کوم رابه وري سپورمی اوڅه نسيم خبر
درې واړه به يوځای گرم پوره به شي جوړ به شي عظيم خبر عميم خبر
دوست غواړي وسيم خبر صميم خبر نه غواړي دميم خبر وخيم خبر

دڅارني اوتجسس آلات

دگوانتهنامو د زندان په ټولو کمپونو ، بلاکونو ، پنجرو ،
کوټو او دگرځېدو ځای کې دتجسس آلات ځای په ځای شوي دي . په
پنجرو کې دلاسونو د مينځلو په ځای کې داوبودجالی لاندې
داورېدلو آلات پټ لگېدلي وو . کله به چې څه خرابي په کې راغله
ټوبندي به يې دپنجرې نه وايست ، پردې به يې څوړندي کړې
او انجنير به راغی جوړبه يې کړل چې ځينو بنديانو د پردې دوت نه
دجوړولو په وخت کې ليدلي وو او زما په پنجره کې يوځل دانجنيرنه
دجالی دپېچ تاوول او کلکول هېر شوي وو ، زه چې کله ورته راغلم نو

هغه جالي مي پورته ڪره او ومي ليدل چي دجالي لاندې يوي خواته يوه څلور ڪونجه وره آله لگبدلي ده اوتارونه ورته راتپر دي .

دڅلورم ڪمپ دڏوڏي، خورلو ڄاي کي گرد چاڀره دسيمتهو په ڏوبلا ڪونو دپاسه دڪنڀناستلو له پاره دلرگي تختي لگبدلي وي ڄينو عربانو په ڄه چل هغه تختي راوسپرلي چي گوري دبلا ڪونو په ڏوون اوتشو منڄونو کي آلات لگبدلي دي اوتارونه ورڄه په زمبڪه کي بنڪته شوي دي چي هغه عربانو وشڪول خو امريڪايانو به په ناگاري سره دبلاڪ دترميم په بانه ٽول بلاڪ خالي ڪر اوآلات به يي ٽول سم او جوڙ ڪرل .

ڊپرو عسڪرو ، ترجمانانو اودسره صليب ڄينو موظفينوبه هم ڪله ڪله دڄينو بنديانو دپوښتنوپه وخت کي لاندې باندي دورو ڄواوسترگواشاري وڪري اوبندي به يي پوه ڪر چي پت آلات لگبدلي دي او ڄه نه شم ويلاي .

ترٽولو مشراوترٽولو ڪشربندي

دگوانٽينامو په زندان کي ترٽولو مشربندي د (۱۲۵) ڪالو و اوترٽولو ڪشر دلسو مياشتو تي خوري ماشوم و. ترٽولو مشر دارزگان دولایت ددير اوت دولسوالي يو بوڊاو چي له ڊپر بوڊاوالي يي وروڄي اوبانه هم سپين و، په خبره هم ښه نه پوهېده اوبه غوربونو هم ڪونو. د (۱۰۵) اودسلو په شواوخواکي دوه نور بوڊاگان اوڄه ڄوانان هم ورسره وو .

پرتوگ او کميس سره گندلي درپشي يې چې وراغوستي وه نو
 دانساني ضرورت درفع کولو په وخت کې ټول کميس ددرپشي لور ته
 بنکته ايستل کېده ، هغه بوډاپه دې نه پوهيده چې څه ډول يې
 وباسي ؟ دضرورت په وخت کې دسطل خواته لاړ چې ويې ليدل
 کميس اوپرتوگ سره گندلي دي نونه پوهېده چې څه وکړي ؟ دواړه
 لاسونه به يې وځنډل او امريکايانوته به يې په کنځلو او بنېرو پيل
 وکړ . بيا زمونږ څپرگي نه دنورالله په نامه ديرواتي له ورايه په اشاره
 پوه کړ چې داسې وکړه . دهغوی څپرگي زمونږ مخامخ چپ لورته و .
 کله چې لومړي ځل تحقيق ته عسکرو روان کړ نو نه پوهېده چې
 چېرته مې بيایي ؟ گومان يې وکړ چې وژلو ته مې بيایي نودلاري
 منځ کې رنډ شو او عسکر وته يې وويل چې کافرانوتاسو خو
 ماشهيدوي خو صبر وکړئ چې دوه رکعته لمونځ وکړم بيا مې شهيد
 کړئ . عسکر نه پوهېدل چې څه وايي ؟ په زوريي ديکه کاوه خو هغه
 رنډشو او ورسره نه ته ، بيا دنږدې څپرگي يو بندي وروړاندې شو او
 ويې پوښته چې ولې ورسره نه ځي ؟ هغه ورته وويل چې دا کافران مې
 وژلوته بيایي زه ورته وايم صبر وکړئ چې زه دوه رکعته لمونځ وکړم
 بيا مې بوزئ . هغه بندي ورته وويل چې پوښتنو ته دې بيایي وژني
 دې نه ورسره لاړشه يو څو پوښتنې به درڅخه وکړي بېرته به راځي .
 بابا قناعت نه کاوه اوپه خپل دريځ ټينگ ولاړو بيا نور بنديان هم
 جالی ته ورنږدې شول اوپه ډېر تکليف يې پوه کړ ، بيا ورسره روان
 شو . دغه بابا شيخ فاني و نه يې څه اورېدل اونه په خبره بڼه پوهېده

خوهغه هم گوانتهنامو ته نقل شو اوبيا څه وخت وروسته له هغه ځايه خوشي شو .

اوترهولو کوچني بندي هغه تي خوري دلسو مياشتو کمکي ماشوم و چې په کويته کې يو افغان خپلوانو کره تللی و ، بيایي خپل دغه ماشوم نږدې روغتون ته دواکسين له پاره بيولی و ، په لاره کې دآی ایس آی توري شبکې نيولی و اوپه امریکایانو يې دماشوم سره پلورلی و . امریکایانوپه پتوسترگودغه پلار اودهغه دلسو مياشتو ترهگرېچي گوانتهناموته راوړسول . پلار يې په پنجره کې اوماشوم يې په کلینک اوبيايوي امریکایي کورنۍ ته سپارلی و . دوه کاله وروسته يې په داسې حال کې خوشي کړل چې ماشوم په انگلېسي خبرې کولې او دخپل پلار سره بېخي نابلدو! نړيوال دې اوس پرېکړه وکړي چې دلسو مياشتو ماشوم بندي کول ، پلورل اوترگوانتهنامو رسول ترهگري ده اوکه نه ؟ دآی ایس آی توروترهگرو داسې په سوونو کسان په امریکا وپلورل چې په عمر کې به پوره سړي وو خو په بې وزلي اوبې گوناھۍ کې دهمدغه ماشوم په څېر وو .

نورداتو ، نهو ، لسو اوترينځلسو کلونو هلکانو نه واخله تر(۱۲۵) يوسل اوپنځه ويشت کلو پوري دهر عمر بنديان دکيويا دگوانتهنامو په زندان کې وو .

بنځينه بنديانې

بنکاره خومونږ خپله کومه بنځينه بندي نه ده ليدلې خودنورو بنديانونه موموثق معلومات ترلاسه کړي دي چې دپاکستان دآی ایس آی په جېلونو کې د عربانو بنځي ليدل شوي دي . په باگرام کې امریکایانوسره يوه پنجابی بنځه وه اوډېرو بنديانو ليدلې وه چې ژړل به يې . آخريې دماغې توازن هم له لاسه ورکړی و هغه به هم دنارينه بنديانو غوندي په زنځيرونو اوزولنو کې تحقيق نه بېول کېده اونورټول تعامل ورسره دنارينه بنديانو په څېر ډېر ناوړه و . ددوسيې نمبر يې (۶۵۰) و .

دقندهار دامريکايي زندان کيسه يوه عرب کوله چې د پاکستان آی ایس آی د عربانو يوه بنځه او خاوند دواړه امریکایانو باندي پلورلي وو امریکایانو دواړه سره جلا کړي وو بيا په قندهار کې دتحقيق په څېمه کې عرب ناست و چې دهغه بنځه يې برينده راوستې وه ، سړيې هم ورته خرېلی و ، دخاوند په مخکې يې اودروله چې سخت سخت يې ژړل اوسلگي يې وهلي .

په گوانتهامو کې يوه عرب دامريکايي نه په ميز پاتي يوه پانه ليدلې وه چې په تېر کې پاتي شوې وه دهغې پانې په جدول کې دالاندي پوښتنې ليکلې وې : کوم ځای کې ونيول شوې ؟ کله نيول شوې يې ؟ تاسره مېره هم نيول شوی دی ؟ حامله خونه يې ؟ دځواب په خانو کې ليکل شوي وو چې دپاکستان په لاهور کې نيول شوې يم ، په فلاني تاريخ ، مېره مې هم راسره نيول شوی دی ، حامله يم .

او ځينو عسڪرو هم ځينو بنديانو ته پت ويلي وو چي بنځينه
بندياني هم شته .

بنديانو کي دامريڪايانو جاسوسان

بنديانو کي دامريڪايانو ڇيني جاسوسان هم وو چي دامريڪايانو
په ڇپر احمقان وو اوڊرزر رابنڪاره شول . خوڄو دگوتو په شمپر وو
په دوي کي په قندهار کي يو بحر يني عرب و عيسي نومبده . کله به
يي په يوه خيمه کي اوکله په بله خيمه کي اچاوه او خلکو گومان کاوه
چي جاسوس دي . لڙه لڙه انگلېسي يي هم زده وه امريڪا ته يي سفر
هم کړي و ، دامريڪايانو نه يي " بايبل " هم اڅيستي و او مطالعه کاوه
يي . په خيمو کي يي دبنديانو ترجماني اود عسڪرو سره ڊبري خبري
هم کولي . ڊبر بد عمله اولو فر معلومبده . څوورځي مونږ سره خيمه
کي و د عسڪري تيار خوراڪ دوجبو وپش کي به يي هم ٽگي کوله
اود کريم بورڊ لوبه اوشطرنج به يي هم کاوه . شپه اوروځ يي معلومه نه
وه او هروخت به لگياو ! ماورته يوه ورځ وويل چي دغه لوبي ته يو
وخت وٽا که او هروخت يي مه کوه خلک ويده وي اوته لگيا يي له
خوبه يي باسي ! هغه زما خبره ونه منله مادلوبو هغه تخته
ديلاستيکي چيتروگانوسره دخيمي نه دباندې وغورځوله . عيسي
بحريني سمدستي امريڪايي پوځيانو ته شکايت وکړ اوزما په هکله
يي ورته وويل چي دالوي ترهگري ، دالقاعدې ، طالبانو اونورو
ترهگروډلو سره اړيکي لري ، مادشطرنج او کريم بورڊ لوبي ته نه
پرېږدي اوتخه يي هم راڅخه واڅيسته اودباندې يي وغورځوله ...

يوپوخي ضابط راغي او زه يي دباندې خاورو کي لمرته په
 زنگتونو جزايي اودرولم او عيسى ته يې وويل چې داکار
 مستادخوښي له پاره وکړ مونږ هر هغه کار کوو چې ته پرې
 خوښېږي ...

وروسته يو بل پوخي افسر راغي ، ډېرې بدې ردې يې وويلې
 اومونږ ته يې وويل چې تاسو ترهگر ياست دلته هم ترهگري کوئ .
 تاسو به هيڅکله آزاد نه شئ اوتاسو به دخپل عمل سخته
 سزاوگورئ ...

عيسى خلکو ډېر ملامت کړ راغي ماته مخامخ دپښو په
 سرکښېناست او بڅښنه يې وغوښته اوراته ويې ويل چې " سامحني "
 ماپه سينه کې تېل واهه هغه په کوناتو کښېناست اوشاته وغورځيده
 بياگوانته نامو کې په مايک بلاک کې دلږ وخت له پاره ماهغه عيسى
 بحريني وليد اوراته ويې ويل چې ما اوس توبه ايستې ده ،
 ماغوښتل چې امريکايان وغولوم اوخپل ځان په دې چل ازاد کړم ...
 دامريکايانو جاسوسان ټول دغه ډول وو چې غوښتل يې دنورو
 دضرر په قېمت خپل ځان ازاد کړي اوامريکايان وغولوي .

دامريکايانو له پاره چې يې جاسوسي کوله يوه بله ډله هم وه چې
 ټول شيعه گان وو څلور شيعه گان چې : علي ، ارکان ، حسن
 اوحيدر نومېدل ډېر لوی خيستان وو اوپنځم يې يمني شيعه و چې (
 باسرده) نومېده هغه هم ددوی په ډله کې و ، شپږم يې عبدالمجيد
 نومېده چې ايراني اولوی احمق و . ښکاره به يې ويل چې زه
 امريکايانو له پاره جاسوسي کوم او ماته په تحقيق کې سگرت او ....

مهياکوي بل افغاني شيعه و چې ډاکټر علي شاه نومېده اوپه ايران کې يې زده کړه کړې وه هغه هم ددغو کسانو په ډله کې و او هغوی سره يې ټينگ اړيکي لرل.

خلکو پرې همداتور لگاوه چې دايران له پاره کار او جاسوسي کوي دايران نه يې سخته دفاع کوله. او زندان کې يې هم ددغه عراقيانو ملگري کوله.

دغه ډلې گيرې هم خريلې ، بشو سره يې خبرې هم کولې ، په څلورم کمپ کې په نېکرونو کې برينه هم گرځېدل او امریکايان احمقان به يې استعمالول . د مذهبي تعصب له مخې به يې صحابه و ته کنځل هم کول اوپه څلورم کمپ کې ورڅخه بنديان ډېر په تکليف کې وو . پنجره کې خو دغه فاسده ډله ډېره تکليف کې وه ځکه چې هرچابه دسل اورتل ....

خوپه څلورم کمپ کې په بيله کوټه کې سره راټول شوي وو امریکايانو احمقانو ته به يې کله ويل چې کمپ کې خلکو چاقوان جوړ کړي دي اوپه تاسو حمله کوي ، هغوی به دټولو بلاکونو سخته تلاشي وکړه او هيڅ به لاس ته ورنه غل . کله به يې ورته ويل چې خلکو يو بل ته سره ليکونه لېرلي دي بيا به سخته تلاشي وشوه خوپه هرځل به امریکايانو هيڅ نه موندل ځکه چې ددغه ډول کارونو هيڅ امکان نه و . خو بيا به يې هم هغوی ته نورې اونورې خبرې کولې اودټولو درواغو سره سره به هغوی ريښتيني گنل . ارکان به دامريکايي بنځينه عسکرو سره د شپې داوسپنيز جال ترمنځ شطرنج

اونورې لوبې هم کولې اودې ټولو به بنځو ته ناوړه جنسي اشارې او حرکتونه هم کول ...

ارکان دطالبانو په حکومت کې بندي شوی هم و چې په آخرو ورځو کې دقندهار دزندان نه تېښتېدلی و اوداسې ویل کېدل چې دې ټولو صدام او دافغانستان ځینو گوانډیو هېوادونو ته جاسوسي کوله ...

امریکایانو ددغې ډلې ډېر رعایت کاوه او هغوی ددغه رعایت نه ډېره ناوړه گټه اخیسته . په ډېرو کسانو یې ددرواغو گواهي کړې وه چې داخلک په القاعده کې وو ډېر کسان ددوی دشیطاني له امله پنځم کمپ ته ولېږل شول ...

زمونږ په هکله یې څلورم کمپ کې هم محقینو او پوځیانو ته ویلي وو چې مسلم دوست خلکو ته فتوې ورکوي ، ټول بنديان خصوصاً عربان یې زیات احترام کوي ، شطرنج ته حرام وایي ، ستاسو راوړې غوښې حرامې گڼي اوداسې نور ... تردې چې محقینو دهر بلاک نه یو اودوه کسان تحقیق ته وغوښتل اوزما په هکله یې ترې په سختې پوښتنې وکړې او حتی نارنجي جامې یې ځینو ته راوړې او بیرته پنجروته په لېږلو یې تهدید کړل . لکه چې په افغانانو کې یې دکونړ دمرورې " اختر " نه دغه ډول پوښتنې کړې وې هغوی ټولو ورته ویلي وو چې مونږ خبر نه یوو . داستاذ بدر نه یې هم په تحقیق کې پوښتنې کړې وې .

اودایي هم ورته ویلي وو چې څرنګه خلک ستادورور : مسلم دوست احترام کوي ؟! هغه ورته ویلي وو چې داخوکومه بده خبره نه ده تاسو ته ترې څه تکلیف دی ؟! ...

ماته هم محققينو وويل چې ته فتوي ورکوي ماورته وويل چې دلته يواځې دلمانځه ، اوداسه ، روژې او داسې نورې پوښتنې کېږي چې تاسو پورې هيڅ اړه نه لري ماته چې کوم معلومات وي نودازمونږ دين دې اوزه هرو مرو ځواب ورکوم په دې ځوابونو زه مفتي نه شم جوړېدای .

بيا ماورڅخه پوښتنه وکړه چې آيا دحيواناتو پچې خوراک لپاره دي بايد وخورل شي او که نه ؟ هغه وويل چې نه . ماورته وويل : ته هم مفتي شوي ځکه چې دپچي دنه خوړلو فتوي دي راکړه .

لنډه داچې ددغو شيعه گانو څخه مونږ ټول بنديان زيات په تکليف کې وو ، خلکو ورته په نازله قنوت او نورو دعاگانو کې بښې هم کولې . آخر " ارکان " او " باسرده " سره سخت جنگ وکړ چې په باسرده يې پوزه هم وينې کړه ددوی خپلو منځو کې سخت اختلافات پيداشول او الله تعالی ټول سره تيت او پرک کړل .

علي يې پنځم کمپ ته ولېږه اونورپنجرو ته بېرته لاړل .

ماهيڅکله دانه وو ويلي چې گڼې دگوانته نامو بنديانو ته چې په وروستيو وختو کې کومه غوښه راځي هغه حرامه ده ځکه ډېر داسې دليلونه وو چې دهغې غوښې په حلال والي يې دلالت کاوه . مانوروته هم ويل چې خورئ يې اوماخپله هم خوړله . دعلي او استاذ بدر محقق يو و ، يوه ورځ بلاک ته راغی او استاذ ورته وويل چې مونږ کله ويلي دي چې داغوښه حرامه ده ؟ هغه دسخت خجالت سره مخ شو ، ځان يې درواغجن ثابت کړ او ويې ويل چې تاسو نه دي ويلي ....

عراقي شيعه گانو کي دابو فاطمه په نوم هم يوو خودهغه ظاهري سلوک بڼه و او شيطاني اوجاسوسي يې هم نه کوله .

ايراني شيعه عبدالمجيد خوپه غاړه کي صليب هم خوړند کړي و اوددېرې غوړه مالي له پاره به يې امريکايانو ته وروڼه هم ويل ...

علي او ارکان به په څلورم کمپ کي دعسکرو په مشوره دډوډي دلوبنو دراوړلو په وخت کي ووتل غوښه يابل هغه څه چې دهغوی به خوښ وو پت به يې کړل او کله کله به چې دهغوی دکوټې دوتلو نمبر مخکي و نو وبه وتل او دهغوی دلوبنو نه به يې خوراک وکړ نورو کي به يې شگي واچولې چې څوک يې ونه خوري ! کله کله به يې دکوټو ترمنځ دعمومي تشنابونو سره اضافي کتغ وشينده او بيا به يې عسکروته دنوروبنديانو کوټه ورپه گوته کړه چې دا کار هغوی کړي دي . عسکرو به هغوی دگرځېدلو څخه څو ورځي محروم کړل اوپه دې ترتيب به په ناحقه جزايي شول . ددريمې کوټې او دعمومي تشنابونو ترمنځ دپوال کي چاودشوی و دغوشيعه گانو څو ځل په هغه چاود کي دتشناب پيپ ايښی او کوټې ته يې اوبه ورخوشي کړې دي ...

لنډه داچې ډېر پليت شيطانان وو . په کندهار کي دارکان سره عبدالحکيم بخاري، صديق ترکستاني او ..... هم بنديان وو . صديق ترکستاني بڼه سپری و او عبدالحکيم بخاري دسعودي استخباراتو افغانستان ته دجاسوسي له پاره لېرلی و او هلته نيول شوی و .

دامريکا يانو نور جاسوسان په افغانانو او پاکستانيانو کي ځيني لوفران او بدعمله هم وو چې هغوی اصلا داسلام په نوم نه وو بنديان

شوي بلکه دغلا ، جاسوسی ، درغلی ، پاتکونو او نورو جنايتونو له امله بنديان شوي وو . لکه حاجي روح الله ... خودايوه خبره جوته ده چې جاسوسانو کې تراوسه يوهم نه دی راخوشي شوي او داځکه چې هغوی نه تراخه هلته کار اخلي .

بنديانو سره دامريکايانو روحي او رواني جنگ

دگوانتهنامو بنديانو سره دامريکاپوځ او محققين په رواني جنگ کې بوخت دي بنديانو باندې په بدني تعذيب سربېره روحي فشار دېر زيات دی دنفسياتي ځورونو څو بېلگې په لاندې توگه وړاندې کوو :

۱: په پنجره کې ستونزمن ژوند چې تفصيل يې مخکې تېر شو .
۲: په ډېره يخه يا ډېره گرمه کوټه کې دبندې کنبېنول چې داهم بدني اوهم روحي تعذيب دی .

۳: دتحقيق په کوټه کې بندي دخوساعتونو يادپوره ورځ اوشپې له پاره يواځې تړلی پرېښودل ، تردې چې انساني ضرورت يې هم همغه ځای کې رفع کړی دی داهم دبندې اوروحي تعذيب او فشار يو ډول و .

۴: په داسې کوټه کې دبندې پرېښودل چې هلته لغړ او جنسي تصويرونه وي .

۵: دتحقيق په کوټه کې يو ډول دوه چراغونه په دېوال کې بندي ته مخامخ لگېدلي دي ، بندي هلته تړلی پرېږدي او هغه دواړه چراغونه

روښانه کړي هغه زر زر بلېږي او مړه کېږي او يو ډول خطرناکې شعاع خوشې کوي چې د بندي په سترگو ډېره سخته بده اغېزه کوي او سر پرې گرځوي داهم بدني او هم روحي تعذيب دی.

۶: بندي ته سپکې سپورې او سختې خبرې کوي او ورته وايي چې ته به هيڅکله له دې بنده ونه وځې ، ترمرگه به دلته يې او خپلوان او دوستان به بيا هيڅکله ونه گورې ...

۷: دگرځېدو پنجره اودتحقيق کوټه کې يې دبنديانو دوطن دخوراکونو اونور انځورونه لگولي وي چې بندي ته وطن ، کلی کور او ..... ورياد کړي او وځورېږي .

۸: دتحقيق په کوټو ، روغتون ، اودگرځېدلو ځای کې يې دبوډا پلاريا بوډی مور انځورونه لگولي وي اوپه مختلفو ژبو ورسره ليکلي وي چې زويه ! ماته بې له تاژوند ډېر سخت دی ته به ترکومه نه يې ؟ يايې دماشو مانو انځورونه لگولي وي يادښځې ، هغوی ژاري او وايي چې مونږ ستاله پالنې پرته لويېږو اودستونزو نه ډک ژوند تېروو ...

۹: په يوه پوستري يې دلاندې لوري نه ديوه وړوکی ماشوم انځورلگولی وي او ورسره يې ليکلي وي چې ستازوی ياستالور ستادبندي کېدو په وخت کې ، بيالږ پاس ترې دلږ غټ ماشوم انځوروي او ورته ليکلي وي چې ستاله بندي کېدو څخه درې کاله وروسته ، په همدې ترتيب لږ لږ لوړېږي په آخر کې دلوی زلمي ياپېغلې انځوروي او ورسره ليکلي وي چې ستاله بندي کېدو څخه (۲۵) پنځه ويشت کاله وروسته . په دې ترتيب بندي ته انتباه

ورکوي او ځوروي يې چې دلته به ته تر ډېره عمره يې ستاچي به دغسې ستاپه غياپ کې لويېږي .

۱۰: ځينو پوسترو باندي يې په همدې ډول دمور ، پلار ، بچو اوبنځي انځورونه کنبلي وي او ورسره يې ليکلي وي چې دمحققينو سره مرسته وکړه ريښتيا ورته ووايه اوزر خپل کورته راشه .

۱۱: د عربانو دکېږديو ، اوبنانو ، دخورمادباغونو او نورزره رابنکونکي انځورونه په پوستر کنبلي وي اودافغانانو دافغاني تنور دډول ډول ډوډيو ، سيخ کباب ، اونور ځوروونکي او زړه رابنکونکي انځورونه يې کنبلي وي چې البته دامريکايانو غوندي دنياپرستو ته سخت تمامېږي اوالحمد لله په مونږ يې هيڅ ناوړه اغېزه نه وه .

۱۲: دبنديانو دبي خويه کولو ، له خويه راويښولو ، ځورولو او غوسه کولو له پاره په بلاک کې موظف عسکر په نيمه شپه دبلاک يو لور اوبل لورته پېر پېر داوبو رېري پيپونه چې په سر کې يې اوسپنه لگېدلې وي راواخلي او دبلاک دمنځني لارې دمينځلو په بانه يې دبلاک په اوسپنيزه زمکه رابنکارې چې گرگرکوي او دخوبولي انسان په دماغو ډېره بده اغېزه کوي .

۱۳: کله کله يو بلاک نه بل بلاک ته تيرې او کاني ولي چې داوسپنيزو بلاکونو دپاسه لگېږي او سخت گرز گروز کوي . بنديان راويښوي ، ځوروي او بي خويه کوي .

۱۴: په درندو بوتانو دبلاک منځ کې په نيمه شپه کې په درزدرز ځي ، چغې وهي ، لوبې کوي اوبنځي نريو په بل سپرېږي ....

۱۵: په نيمه شپه ، دپشني ، سهار دوخته اونورو نازکو او نامناسبه وختونو کې بندي تحقيق ته بوزي او هلته ورسره سختي اوتشدد کوي .

۱۶: دقران کریم بي حرمتي اوددیني شعائرو سپکاوی هم امریکایانو ددې له پاره کاوه چې په بنديانو روجي او رواني فشار راوړي .

۱۷: دگيرو او وروځو خرپيل هم روجي فشار و .

۱۸: مشين ته ورکول اوډارول چې دامشين ستادروغ او ريښتيا معلوموي : داهم روجي فشار و .

۱۹: کله چې بندي دغسل په وخت کې په ځان صابون و مړي نو عسکر ور باندي اوبه بندي کړي او صابون په ځان يې دغسل خانې نه راوباسي داهم روجي فشار دی .

۲۰: دگرځېدو په وخت کې دخپل استحقاق چې شل دقيقې يانيم ساعت دی نه بشپړول اودنيمايي ياڅلورمې برخې دوخت په پوره کېدو دگرځېدو دځای نه را ايستل .

دامريکايانو حماقتونه

مونږ مخکې داگومان کاوه چې امریکايان به دومره احمقان نه وي لکه چې وموليدل. نورخو مونه دي ليدلي خو پوځيان اوداستخباراتو والا (CIA) (FBI) اکثره سخت احمقان دي . دپوځيانو په هکله خودامشهوره ده چې دهرځای پوځيان ډېر احمقان

وي . اودا ځکه چې عقل او پوهه دعاقلانو سره دناستي پاستي ،
 بنووني اوروزني ، دژوند دهرارځ دتودو سرو او گڼو تجربونه زده
 کېږي او پوځيان له دې ټولو محروم وي . پوځي يواځې تيارسي ، کين
 گرس بني گرس ، درېش ، وضعیت اساس اونورو عسکري تمرینونو
 ، اصطلاحاتو او دجنگ نه پرته نورڅه نه زده کوي . نو ځکه به تمیزه
 اوبې توپيره دقوماندان په قومبانده خپل سر ورکوي . نورنه پوښتنه
 کوي اونه دپوښتنې حق لري چې ولې؟! .

خبره نه اوږدو اونه يې هېرومونږداويل چې امريکايي محققين
 او پوځيان ډېر احمقان دي . پوځيان خو همداسې وي خو محققين
 اوداستخباراتو خلک خوددولت چاڼ شوي ، ذهين ، زيرکه او نخبه
 کسان وي نو چې نخبه يې داسې کم عقل وي نو عوام به يې لاشه
 وي؟! .

ځيني حماقتونه خوداسې دي چې مونږ يې ليکل مناسب نه گڼو
 ځکه چې هغه اوس هم جريان لري اودامريکايانو هغه حماقتونه
 دبنديانو په گټه دي نوکه مونږ يې وليکو هسې نه چې ورته متوجه
 شي پرېږده چې دهغوی دجريان نه بند يانو ته گټه ورسېږي
 خودځينو نورو حماقتونو څو بېلگې به يې وليکو :

يو محقق چې دبندي دوسيه هروخت لولي اولوستي يې ده اود
 بندي په هکله پوره معلومات په کې ليکل شوي دي په دې ټولو
 سربېره بندي ته ويلى وو چې مونږ ستاپلار هم نيولى دى اوډېر زر به
 يې دلته په گوانته نامو کې وگورې ، هغه ورته وييل چې داخوډېره
 دخوښۍ خبره ده . هغه وييل : څرنگه ؟ ده ورته وييل چې زما پلار

خوشل کاله مخکي مرشوي دي اوماتاسوته ويلى هم دي اودوسيه کي داخبره ليکلي هم ده نوکه اوس تاسو نيولي وي نو حتما به راژوندي شوي وي اوچي هغه راژوندي شوي وي اوتاسو نيولي وي نو هيڅ پروانسته خوورځي به دلته وي بيا به خلاص شي .

محقق ډېر سخت خجالت سره مخ شو نور يې هيڅ ونه ويل او خبره يې بل خوا واروله .

ځينو محققينو به پوښتنې کولې چې په مونږ کله حمله کېږي؟! .

ايا دي زندان ته څوک اور ورته کوي؟! .

ته مشري يې که ستازوي؟! .

ډېر داسې کارونه چې د عسکرو په گټه به وو اوبنديانو به ورته مشوره ورکړه چې داسې وکړئ خو هغوی ته به چې څرنگه ويل شوي وو نو بې له دي چې ظروفو او شرائطوته وگوري هماغسې به يې کول اوبنديانو به مشوره به يې هم نه منله! .

قندهارنه د کيوبا په لپور دروانېدو په وخت کې يې په داسې حال کې چې د بنديانو لاسونه ترملا او پښې د زمکې سره تړلې وې وويل چې که د چا ضرورت و نو لاس ياپښه به پورته کوي! خودې ته يې فکر نه کاوه چې تړلي لاسونه اوتړلې پښې به څرنگه پورته کړي؟! کله چې مونږ ورته وويل چې داخونه شي کيدای نوويې خندل اوسخت خجل شول .

لکه مخکي مو چې وويل د گوانتهامو په بنديانو کې يودايران ، او څوکسان د عراق شيعه گان وو هغوی د سنيانو سره سخت تعصب کاوه امريکايانو ته به يې جاسوسي کوله او هغوی به يې په پټو سترگو

بي له تحقيقيه خبره منله . لکه چي ورته به يي ويل چي بنديانو چاقو گان جوړ کړي دي او په تاسو حمله کوي . هغوی به يو دم زيات عسکر را وغوښتل ، ټول بلاکونه به يي ويلتل ، دهرشي تلاشي به يي واخيسته او هيڅ شی به لاس ته ورنه غی ، خونه يي دافکر کاوه چي بنديانو له څه شي څرنګه چاقوان جوړل کړل؟! اونه يي هغوی ته ويل چي ستاسو خبره خودرواغ وخته . بلکه لابه يي شاباسی ورکړ . بله ورځ به يي بله شیطاني په همدې ډول وکړه او هغه به هم درواغ شوه خو دا کار په دوام او تکرار روان و هغوی دامريکايانو د حماقت نه بده گټه اخيسته اولوبي يي پرې کولې خودوی نه پوهېدل هغوی به يي نازول ، امتيازات به يي ورکول او ريښتيني به يي گڼل .

په دې ټولو سربېره دامريکالوی لوی سياست پوهان ، جنرالان او مسئولين ځکه ډېر لوی احمقان دي چي دپاکستان دآی ایس آی جنرالان يي مسلسل غولوي . بي گونا خلک يي پرې ويلورل ، په خپلو دښمنانو يي دهغوی له اوږو ډزې وکړې او کوي يي ، دترهګری په خلاف دمبارزې په نامه اونورو مختلفو پلمو ، دسيسو، ډرامو او درواغو باندي دامريکانو نه ډالر ، وسلې او وسائل اخلي اودکارغه غوندي هم گندګي خوري اوهم ټونګه څنډي : خو امريکايان يي په پټو سترگو تصديق کوي چي ځيني بېلګې يي مخکې بحثونو کې تېرې شوې او ځيني به په راتلونکيو کې راشي نو اوس دې لوستونکي قضاوت وکړي چي آيا امريکايان احمقان دي اوکه نه؟ .

امريکايان خپل ځانونه دټولې نړۍ باداران اودهرچانه هوبسيار گڼي اونوروته په سپکه سترګه گوري ، چي دا ترټولو لوی حماقت

دی؛ نور ټول حماقتونه یې د همدغه حماقت نه سرچینه اخلي او د ټولو ستونزو لامل یې همدغه غرور او همدغه حماقت دی. امریکایي محققینو به مونږ ته ډېر زیات درواغ ویل. د امریکایانو په څېر درواغجن مایه خپل عمر کې نه دي لیدلي، خود ډېر حماقت خبره په کې داده چې داگومان یې کاوه چې مونږ د هغوی په درواغو نه پوهېږو!!!

هغوی زموږ د ژوند او عاداتونه ناخبره وو او زموږ ژوند یې هم دخپل ژوند په تله تله هغوی به چې کله مونږ نه دخپل سفر په هکله پوښتنه کوله نو دعادي کلیوال بس سفر کې به یې هم دکمپیوټر دانټري پوښتنه کوله.

د امریکایي پوځ بې خرته لگښتونه

د امریکایي پوځ خوله ځایه هم ډېر نازولی دی خو په افغانستان یرغل ورته ډېر دروند او قېمته تمامېږي. د امریکایانو په پرتله دروسانو لگښتونه ډېر لږ وو، ځکه چې په هغه وخت کې شوروي اتحاد لانه و ړنگ شوی او د شورویانو او افغانستان ترمنځ یواځې داموسیندو نودزمکې له ليارې یې ډېر په اسانۍ دخپل پوځ اکمالات کول. اوبله دا چې د افغانستان دننه وسائل یې هم استعمالول او نسبت امریکایانو ته ډېر زړه وړ وو هر کار یې پخپله کاوه.... او د فکري ملگرو شمېر او زړورتیا یې هم زیاته وه. د امریکایانو ټول اکمالات افغانستان ته له بهره کېږي چې اکثره یې له امریکا څخه راځي دبېلگې په توگه: امریکایي پوځ دخپلې بزدلۍ او ډار له امله افغانستان کې په خپلو

گوډاگيانو هم باور نه لري د عسکرو خوراک هم دامريکانه راځي ،
 د خښاک اوبه ورته دکويت ، بحرین ، اودخليج دنورو هېوادونو نه
 راځي د جاسوسی نه واخله نور ټول کارونه په نورو کوي چې داهم
 لگښتونه ايجابوي . تردې چې افغانستان څخه لرگي نورو هېوادونو
 ته صادرېږي خومونږ په قندهار کې وليدل چې حتی لرگي هم ډک
 ډک کانتينرونه دامريکانه راتلل اوداله دې وېرې : هسې نه چې څوک
 راته په کې کوم چاودېدونکي مواد ... کنډېږدي ! پوځيان هرڅی
 نارامه اوبې ځايه استعمالوي که دخوراک بندېږي يايوه منه ورڅخه
 په زمکه وغورځېږي نو هغه بيا نه را اخلي بلکه بل ډبی اوبله منه را
 اخلي . دهر وخت مېوې ورته په وخت اوبې وخته هرځای ته رسول
 کېږي ، امریکايان هر کار په وسائلو او مشينونو کوي اوپه لاس يو
 موگی هم په زمکه کې نه ټک وهي . وسايل په تېلو چلېږي نو ځکه
 يې دتېلو لگښت ډېر دی اودهمدې لگښتونوله پاره جنگېږي .
 قندهار کې دخېمو گرد چاپېره داغزنو سيمانو ددېوالونو نه خېمې ته
 دروازه هم لومړی دهمدغو اغزنوسيمانو وه خوبيا يې کلکې
 داوسپني دډنډو دروازي راوړې . ددغو دروازو له پاره يې په مشيني
 برمې لوی او ژور سوري وکنل بيایي په کې ددروازو اوسپنيز
 چوکاتونه لک کرل بيا به يې په کې لومړی دوچو سيمتو بوری تشه
 کره اودپاسه به يې پرې وچې شگې واچولې په دې ترتيب يې دهرې
 دروازي دچوکات يوې پښې ته اته بوری اوبلې ته هم اته بوری
 سميت واچول چې يوه وره دروازه يې په شپاړسو بوريو اودروله بيایي
 دغو وچوسيمتو اووچو شگو دپاسه اوبه وارولې ! ...

دمعمولي کار له پاره هم ربري ديوخل استعمال والا لاسکشي
اچوي او بيا يې غورځوي او په لاسونو يو ډول مکروب وژونکي کریم
مري . دهر عسکر سره يوه پلاستيکي اوږده مشکوله شاته تړلې او يو
اوږد پيپ ورڅخه مخې ته راتيردي دورځي څو وخته تياره ميده
واوره راځي هر عسکر خپله دغه پلاستيکي مشکوله له واورې
اوشريت نه ډکوي او بيا يې د ماشومانو د چوشني غوندي دغه پيپ په
خوله کې نيولې وي اوروي يې ... يا ورسره بکسي نه څه خوري
دامريکايي عسکر خوله تل په خوراک خوځېږي او شخوند وهي !

دهر عسکر سره يوه لويه سفري بکسه وي چې شاته يې اچوي .
دغه بکسه يو پوره سينگار بکس او د سامان بوجی وي . په دغه
بکسه کې ډول ډول خوراکونه ، خوږې دانې ، پاپر ، ژاولې ، بسکت
، ممپلي ، ډول ډول دچپسو ډبي ، پوکني ، دمنځ کریم ، دنسوارو
ډبي ، سگرت ، وړوکی کمپيوتر ، تېپ ، راډيو ، دوښتانو لري کولو
ماشين ، جنکيانو سره سرخي پوډر ، لپسیرين ، ږمنځي اونور
د سينگار سامان او ..... وي دبکسي پاسنيو جېبونو کې يې ترماس
، کېمره چريکي بستره ، چاقو او کاشوغه او پنجه يو ځای سره نښتي
اونور زيات گڼ سامان وي .

نورې ډبلې تنځاگانې اود اضافي لگښتونو خويې پوښتنه مه کوه .
نور يې هر کار د تېکې په ډول سرته رسېږي او عسکرو به ويل چې په
دې تېکو کې زمونږ جنرالان اولوررتبه افسران شريک دي يو ځای به
نن جوړکړي سبا يې بيرته وړانوي .... يو جنرال يو کار په يوه نقشه
وکړي بل چې راشي بيا يې په بله نقشه کوي ... امريکايان ډېر داسې

شيان هم يوخل استعمالوي چي هغه په غريبو هېوادونو کي په کلو نو استعمالېږي ... نور له مونږ پنالگښتونه به يې لاشومره وي؟ دامريکا اقتصاد به ددغوبې خرته لگښتو ته له امله ارومرو راپرېوځي .

دامريکايانو ډار او بزدلي

دډېرو هغو حقيقتونو نه چي مونږ ته جوت شول يو دادی چي مونږ مخکي فکر کاوه چي امريکايان به دومره بي زړه او ډار نه وي لکه چي وموليدل . امريکايان ډېر بزدل ، ډارن او بي غيرته خلک دي ديو کس نه شل کسه راجا پېرشي خو بيا هم هغوی ډارېږي زمونږ لاسونه او پښي به يې په پولادي زنجيرونو او زولنو کي کلک تړلي وو اوددواړو مټونه به عسکرو نيولي وو خوبيا به يې هم مونږ ته ويل چي په مونږ حمله ونه کړي ، مونږ له تاوېږو ، مونږ ته مه راگوره ، لاندې گوره ....

مونږ به حيران شوو چي دداسې پولادي زنجيرونو سره سره چي پيلان يې هم نه شي ماتولی مونږ څرنگه په تاسو حمله کولای شو؟! خودا هغه رعب اودارو چي الله تعالی دهغوی په زړونو کي اچولی و . په شپږو مياشتو کي به عسکر بدلېدل . کله به چي نوي عسکر راغلل نو ډېر په ډار به دبلاک منح کي تلل راتلل چي دډار نښي به يې په مخونو کي بېخي جوتي وې . زړو عسکرو به ورته لارښوونې کولې چي داسې به کوئ او هغسي به کوئ ....

په لومړيو ورځو کي به يې ډېر په ډار بنديانو سره دضرورت په وخت کي خبرې کولې او ډېر په تعجب به يې مونږ ته راکتل ، خوڅو

ورځي به چي تپري شوي اولر لږ به روږدي شول نو مونږ به ورځه پوښتني کولي چي تاسو ولي دومره ډارپري؟! هغوي به ويل چي مونږ په خپله خوبه دي جزيري ته نه راځو ، مونږ په زور رالږل کېږو . مونږ چي کله دلته راځو نو له ډېره غمه اوډاره ژاړو ، مونږ په پوځي الوتکو کې يو نامعلوم ځای ته بوتلل شو ، هلته درې اونۍ په تدريب کې تپري کړو اودا راوښي چي بنديان به څرنگه تړو ، پرانيزو او څرنگه تعامل به ورسره کوو؟ بيايو نصراني ملا راشي اومونږ ته قرآن راواخلي اوراته وايي چي پام کوي چي دا کتاب ونه گوري ، داپه زړه اغېزه کوي ، دي کې جادودي ..... دبنديانو خبروته غوږ مه ږدي ، ديني خبرې ورسره مه کوي ....

بيا يو جنرال راشي او راته وايي چي : تاسو دډېرو خطرناکو خلکو سره مخ کېږئ ، مونږ دمسلمانانو ډېر سخت دريځه او خطرناک خلک راټول کړي دي اودگوانته نامو په ټاپو کې مو په اوسپنيزو پنډرو کې اچولي دي . ددهغوخلکو ملگري دي چي په نيويارک او واشنگټن يې ځانمرگې بریدونه وکړل او الوتکې يې دسکو برجونو او پنتاگون سره وجنگولي . داخلک نه په خپل مرگ دي اونه دنورو . دوی مرگ ته خوشحالېږي اوله مرگه هيڅ نه وپېږي . ددوی يو کس دزروکسانو سره مقابله کولای شي ..... پام کوي ځانونه ورځه ساتئ ...

نودادامريکا هغه بزدل پوځيان او هغه ډارن جنرالان دي چي هغوي پري وياړي !!!

امريکايي محققين دبنديانو نه دومره ډارېدل چې بندي به
زنخيرونواو زولنو کې دتحقيق کوټې کې په زمکه کې دبنخي کونډې
پورې تړل کېده اوبيا به ترې محقق پوښتنې گرو پرې کولې. مريض
به ټپي، بي هوښه، گود او شوټي په روغتون کې دکت پورې داسې
تړلی و چې له اړخه به نه شو اووښتي !!!.

همدارنگه په خوړو کې يې ټولو بنديانو ته دغوښې په ورځ تل
دسينې ټوټه ياد کوفټې ټوټه ورکوله چې کوم وړوکی هډوکی به هم په
کې نه و د هډوکی والاغوښه يې له دې امله نه ورکوله چې بندي
دهډوکی نه دوسلې کار وانه خلي او کوم عسکر پرې ونه وهي !!!.

دامريکايانو بله بزدي او ډار داو چې ډېر نرم او پاسته قلمونه به
يې ورکول اوداهم له دې وېرې چې په کلک قلم چېرته عسکر ونه
وهي.

دغابونو برش هم دلاس دخچې نيمې گوټې په کچ و. دلوی برش
ورکولونه هم وېرېدل.

دډوډۍ خوړلو کاشوغي به يې په شمارورکولې او هرچا نه به يې
بیرته غوښته او داهم له دې امله چې بندي چېرته دکاشوغي نه
دوسلې کاروانه خلي. که کله به کوم بندي ته کاشوغي نه وه ورغلي
اودورکولو په وخت کې به ورسره نه وه نو ټول بلاک به يې ډېرسخت
تلاشي کاوه.

دادامريکايي پوځ دډار خو بېلگې وې که نه دهغوی هر قدم پراو په
پراو دډار نه ډک و.

بزدل امریکایان د پروت بندی نه د تپستی په حالت کې

د بنديانو په سر کڅوړې دي او د پاسه پرې سترګې او غوږونه لا نور هم تړل شوي دي

د روسانو او امريکايانو پرتله

مونږ مخکې دنورو ډېرو خلکو غوندي فکر کاوه چې امريکايان دروسيانو نه په هرڅه کې مخکې او غښتلي دي خو کله مو چې له نږدې وليدل نو رامعلومه شوه چې امريکايانو هسې په درواغو او تبليغاتو ځان پرسولای دی او منځ يې تش توکر دی. ماڅينو محققينو ته هم په ډاگه وويل او حقيقت هم همدا دی چې دروسيانو جرأت ، متانت او ثبات مونږ ته هله څرگندشو چې دبزدلو اوبې غيرتو امريکايانو سره مخ شوو. روسيان د افغانانو او مسلمانانو په مقابل کې بې زړه او بې ننگه دي او ماتې يې وخوړه خودامريکايانو اوروسيانو پرتله او موازنه چې وکړو نوزه په پوره باور ويلای شم چې که دروسيانو او امريکايانو ترمنځ جنگ ونښلي نو امريکايان به هرو مرو ماتې خوري. روسيان نسبت امريکايانو ته ډېر زړور دي. هغوی چې کله په افغانستان يرغل کړی و نو هغوی سره مونږ وجنگېدو او وموليدل چې خپله په غرونو راختل يوبه مو چې په کې وويشت بل به راوخوت. هرځای کې يې دهرچاله لاسه هرڅه خوړل اوخپله يې خلک نيول. دهغوی جېبونه تش وو خوپه زړونو غښتلي وو ....

مونږ امريکايي محققينو ته ښه په صراحت اوپه ډاگه ويل چې تاسو نه ديو نوک په کچ ځای فتح کولای شئ اونه يو کس نيولای شئ . دگوانتهنامو په دې ټول زندان کې يو سړی مونږ ته راوښیئ چې تاسو نيولی وي. تاسو نه يو کس نيولی دی اونه مو عراق يا افغانستان نيولی دی بنديان هم زمونږ خپلومناقانو اومرتدانوپه پلمو نيولي

اوپه تاسو يې پلورلي دي او خاورې ته هم زمونږ دخپلو منافقانو او مرتدانو په اوږوسپاره شوي او ورننوتی. ستاسو جېبونه ډک دي اوزړونه موش دي. کروز ميزايل بمبار اونوروسائل او ټکنالوجي خای رنکولای شي خوفتح کولای يې نه شي، فتح کول دمتو په زرو اودزړونو په جرأت کېږي اودا دواړه تاسونه لرئ په پلمو، دسيسو اودډالرو په بدرگه يوخای ته ننوتل دهغه خای فتح کول نه دي. تاسو به ډېر زر ماتي وخورئ اوتاسو ته به دا جنگ دروسيانو نه ډېر دروند تمام شي. ستاسو پوځيان نازولي دي توريالي نه دي. تاسو زمونږ لاسونه اوپښې په پولادي زنجیرونو تړلي دي او بياهم راته وايئ چې مونږ باندې حمله ونه کړئ، مونږ ته مه راگورئ، مونږ له تاسو وېرېږو. تاسو دحيوان غوندي مونږ دتحقيق په کوټه کې دپولادي کونډې پورې وتړئ اوبياراسره تحقيق کوئ... چې داستاسو په بې زړه توب او ډاردلالت کوي.

دروسيانو او امریکايانو بله مقایسه داده چې روسيانو دنړۍ په مطبوعاتو فشارنه راوړ اونه يې په خبري رسنيو بنديز لگاوه چې دهغوی په خلاف خپرونې دې نه کوي يادې حقائق نه وايي او امریکايانو په مطبوعاتو او خبري رسنيو سخت بنديزونه لگولي دي او څوک چې لږ حقائق ووايي يادامريکا خلاف وکړي هغه تهديد ېږي، نيول کېږي او تعذيبېږي...

همدارنگه امریکايان ترروسيانو زيات درواغ وايي، امریکايان هم خپلو خلکو اوخپل ولس ته درواغ وايي اوپه تيارو کې يې ساتلي

دي ، خپل تلفات يانه بښئ او يايې لږ بښئ اودنورې نړۍ په سترگو کې هم خاورې اچوې او ډول ډول درواغ ورته وايي .
 بله داچې روسيانو زمونږ کورونه ړنگ کړل ، وگړي يې ووژل ، معلول يې کړل ، بښخې يې کونډې کړې ، ماشومان يې يتيمان کړل ..... خو دا يې نه دي کړي چې هرڅوک ونيسي ، گهړې او وروځې پرې وڅري او په لرې ټاپو کې يې دحيواناتو په څېر پنجره کې واچوي اوله حيوانه بتر سلوک ورسره وکړي ....

د ترجماني ستونزې

امريکايانو دمختلفو ژبوگن ترجمانان ساتلي دي اوداتول هغه خلک دي چې امريکاته تللي دي او هلته يې امريکايي جنسيت اخيستی دی . هغوی خپلو هېوادونو ته ځانونه نه منسوبوي بلکه هريو په وياړسره وايي چې زه امريکي يم ، خو امريکايان يې امريکي نه گڼي ، ډېر سپک يې گڼي ، لږ معاش ورکوي اودغلامانو سلوک ورسره کوي . په عربيانو کې مصري ترجمانان ډېر دي په افغانانو کې تقريباً ټول پارسيوانان دي يواځې درې کسان ماپښتانه وليدل چې يودکوزې پښتونخوا دديرو بل دکونږ اودريم دقندهار و البته دازه دخپلو معلوماتو مطابق وايم کېدای شي چې نورهم وي اومانه وي ليدلي . هلته ټول ترجمانان دامريکايانو غلامان وو . نورټول فارسيوانان و چې پښتو يې هم داکثرو زده وه خودچاچې پښتو ښه زده وه هغوی بندي ته ځان پښتون معرفي کاوه ، ډېرو بنديانو نه پېژندل او پښتانه يې گڼل خومونږ او ځينو نورو وپېژندل چې کله کله

به ترې دژبې غلطې راووته اکثره به مذکر او مؤنث کې تېر وتل .
 فارسيوانو ترجمانانو پښتنو سره تعصب کاوه ځينې يې پرچميان
 ځينې ستميان او شغليان وو چې ټول په شمالي اتحاد کې سره راټول
 شوي وو. ډېرو پښتنو بنديانو ته دغه ترجمانانو قصدا او عمدا په
 غلطه ترجماني ستونزې پيدا کړې وې چې ډېر وروسته امريکايي
 محققينو هم محسوس کړه . او ځينو دناپوهۍ له امله له ځانه غلطه
 ترجماني کوله کله به چې په کومه جمله يا کلمه پوه نه شو نو
 امريکايي محقق ته يې دانه ويل چې پوه نه شوم بلکه له ځانه به يې
 په کې خبره ورټومبله او غلطه ترجماني به يې وکړه . کله به چې محقق
 او ترجمان بدل شول او هماغه پوښتنه به له بندي بيا وشوه او بندي
 ځواب به بدل و نو څرگنده به شوه چې مخکني ترجمان غلطه
 ترجماني کړې ده .

دايو تريخ حقيقت دی زه يې له تعصبه نه وایم په هر قوم کې ښه
 او بد دواړه شته دافغانستان ټول قومونه افغانان دي او مسلمانان
 ټول سره وروڼه دي ، خودگوانته نامو پارسي ژبو ترجمانانو کې له يوه
 پرته ټولو پښتنو سره تعصب کاوه يو په کې مسئوليت شناس او ښه
 برېښېده ، ښه پښتويې زده وه او ځان يې قندهاري پښتون معرفي
 کاوه چې بنديانو يې هم تصديق کاوه خو ماوېرته وويل چې
 ډېره ښه پښتودي زده کړې ده نه پښتون يې اونه دقندهار ، ماته
 کابلي برېښي ، ويې خندل اودهو سريې راته وخوځاوه . داسې
 معلومېده چې يواځې ترجماني نه بلکه په امريکايي استخباراتو کې
 يې ډېر کار کړی وي پوخ سړی و ، هغه ډېره ښه ترجماني کوله .

د ترجمانانو د تپروتنو او قصداً غلطيو ځيني بېلگې دادي چې : يو ځاځي بندي و دهوالورته په ډز کولو بندي شوی و ، هواکې يې په يوه باز دتوپک ډز کړی و امریکايانو گومان کړی و چې په امریکايي الوتکه يې ډز کړی دی . هغه نه باگرام کې امریکايي پوښتنه کړې وه چې ولې دې ډز وکړ ؟ څرنگه چې هغه ځاځي و او ځاځي او ځيني نور پښتانه قبایل د پښتو دکلمې دمنځ الف په واو بدلوي نو هغه وويل : " بوزبوندي مې ډز وکړ " فارسيوان ترجمان " بوز " ونه پيژنده ، د فارسي " بَز " (اوزه) يې ترې واخيسته او امریکايي محقق ته يې وويل چې دی وايي چې ما په اوزه ډز وکړ . هغه ورته وويل چې اوزه خوپه هواکې نه وي تاخو دهوا لورته ډز کړی دی . هغه وويل چې نه ما په بوز ډز وکړ ، او هغه هواته الوتې و . پارسيوان بيا داوزې ترجمه وکړه امریکايي په غوسه شو او ويې ويل چې اوزه خو هواته نه الوزي بيا يې بل پښتون ترجمان راوغوښته هغه ورته وويل چې دی وايي : ما په باز ډز وکړ ددوی لهجه داسې ده چې دباز نه د فارسي بز جوړېږي خو هغه ترجمان خپله غلطې نه منله او ټينگار يې کاوه چې نه ده اوزه وښوده بيا امریکايي محقق ډېر تصويرونه راوړل چې دباز او اوزې تصويرونه هم په کې وو ځاځي نه يې پوښتنه وکړه چې وښيه دې کې دې په کوم شي ډز کړی دی ؟ هغه په باز گوته کېښوده او خبره حل شوه .

يو بل پښتون بندي کيسه کوله چې مانه محقق پوښتنه وکړه چې فلاني ځای ته کله تللی يې ؟ ماورته وويل چې نه هلته زما کوم کار نه دی پيداشوی نه يم تللی . فارسيوان ترجمان قصداً غلطه ترجماني

وکره او ورته ويې ويل چې دی وايي : هو زه هلته تللی یم او د جهاد تريننگ مې کاوه . داهله معلومه شوه چې کله بل حل محقق او ترجمان بدل شول او همداپوښتنه يې بياتکرار کړه او مادنه ځواب ورکړنو هغه وويل چې تاخو تېر حل مخکني محقق ته ويلی دي چې هو زه د جهاد تريننگ له پاره هلته تللی وم . زه حيران شوم او ورته ومې ويل چې دادترجمان غلطي ده هغه زما غلطه ترجماني کړې ده ماخود جهاد او د تريننگ نوم هم نه دی اخیستی بلکه ماورته وويل چې زه هلته نه یم تللی .

داسې غلطیاني او تېروتنې ډېرې زیاتې کېدې چې ځینې په ناپوهی او ځینې قصداً وې .

د کویټې د چمن مولوي امین الله ته په آخري ورځو کې داستونزه راوړه شوه چې محقق ورته وويل چې ته درواغ وايې ته د کویټې نه یې بلکه ته د یمن یې ماستادوسیه ولیده تامخکې یوه محقق ته ويلي دي چې زه د یمن یم . هغه ورته وويل چې داسمه نه ده ماورته "چمن" ویلی دی هغه "یمن" لیکلی دی نونه پوهېږم چې دادترجمان غلطي ده او که دمحقق ؟!

یوبل بندي کیسه کوله چې زما انگلېسي زده ده خو ترجمان گومان کاوه چې زمانه ده زده نو محقق راڅخه پوښتنې کولې او ترجمان به دهغه پوښتنې او زما ځوابونه ژباړل یو وخت داسې راغی چې ماپه ځواب کې یوه خبره وکره او هغه قصداً او عمداً ژباړه بېخي بل ډول وکره چې په هغې کې ماته ډېر زیات تاوان و او زه یې لوی مجرم ثابتولم ماسمدستي په انگلېسي خبرې پیل کړې او محقق ته

مي وويل چي ماداسي خواب درکړ او ترجمان خوتا وليد چي بدله خبره يې درته وکره ؛ ددې سره دترجمان رنگ والوت ، لارې يې ونښتې اوپه رېږدېدويي پيل وکړ . په رېږدلي اواز يې عذر او زاري پيل کړه ؛ ما او محقق دواړو ته يې وويل چي مابد وکرل ما معاف کړئ بيا به داسي نه کوم . ما هم ستغې ، سپکې اوسپورې ورته وويلې او ومې کنځه او محقق هم ښه ورته بيا مې هغه ونه لیده چي څه شو ؟!

دا خوځيني هغه بېلگې دي چي رابنکاره شوې دي . دهغو بنديانوبه څه حال وي چي بې سواده او بې گونادي خو ددښمنانو ددرواغو دشیطاني ، دترجمانانو دتعصب او دامريکايانو د حماقت اودظلم ښکار شوي دي ؟!

دلته تاسو دهغه پښتو ژباړې تصويروگورئ چي فارسيوان ترجمان ژباړلې ده اوپه ډاگه برېښي چي ژباړونکي فارسيوان دي . داددې دليل او تصديق دی چي امريکايانو سره ټول يا اکثره افغاني ترجمانان فارسيوانان وو او پښتو يې زده کړې وه دژباړې دې تصوير ته وگورئ :

PASHTO PGI
۲۵۲

د جنګي اسيرانو محاکمه

د بنديانو د پاره خبرتې

تاسو د امريکي د نظامي قوې د جنګي د پوځي د شتمنيو په حيث ايسار يا ست، د جنګي د پوځي دشمنان هغه خوځ دی می نظامي او يا د الحاقې د واکو ملاتړ او يا د مغزي د لګرو هور چې په جګړه کې دوي سره د امريکي او يا د هغه د ملګرو هورونو په خلاف شامل و دا د هغه چا ته راجع کيږي چې لاس په حربي عمل ويلي دي او يا مستقيماً د محکاري لکه يو دشمن درلود

د امريکي متحده ايالتو د پوځي چا نه د جنګي اسير په صفت موقع ورکوي چې د خپل خان د باره دعوا برابر کړي، د تاسو دوسيه د يو جنګي اسيرانو محکمې چې د نظامي تشکيلونو ته جوړ شوي دي وړاندي کيږي، دا دميرمانو يو محکمه نه او د جنګي اسيرانو محکمه هيڅکله تاسو نه وړاندي ايا د معلوماتو چې ايا د تاسو ايسار په صحيح توګه شوی يا وي، نظامي محکمه په لاندې ډول تاسو ته اجراً کيږي:

۱ - تاسو هر يو د يو نظامي صاحب منصب سره د دوسيه په تړاو دعوا په کولو کې په نظامي محکمه مرسته وکړي، دا د جنګي اسيرانو صاحب د تاسو شخصي وکيل دعوا گڼل کيږي، د تاسو وکيل د تاسو په دوسيه کې د هغه موضوعاتو په سر چې د تاسو د ايسارولو په حالت ارتباط لري غور او مرسته کوي، د تاسو شخصي وکيل حق لري چې تاسو سر د تاسو د موضوعاتو په سر خبرې وکړي، بغير د مخفي معلوماتونو نه.

۲ - مخکې د هغه نه چې محکمه شروع شي تاسو ته هغه حقايقو چې د تاسو د حالت سره سم د جګړې د پوځي دشمن په صفت مخفي نه وي، به ليکلو کې ورکول کيږي.

۳ - هغه جريانانو نه چه په هغه کې اعضا د محکمه غور يا فيصله کوي، او هلته چه اقرار او يا نور کارونه وي چه ته مننه ولاړ شي د امريکا ملي حفاظت په خطر کې وي، ته باندې زور ندی چه ولاړ شي، مگر که ته ونه غواړي چه ولاړ شي، اضافي محکمه بدون د تاسو نه شروع شي، د تاسو

۲۱۲ / PASHTO PG2

شخصي وکیل په هر صورت هلته به وي.
 ۳- که لازم وي تاسو ته يو ترجمان به درکړل شي.
 ۵- تاسو کولای شئ چې خپل شواهد نضامي محکمه ته حاضر کړئ. چې
 د عيني شاهدان شهادت هم دئ. که هغه شاهدان په يو معقول دليل حاضر
 نشي. د هغوي ليکل شوي سند ته به وکتل شي. او تاسو کولای شئ چې ليکل
 شوي خط او يا سند حاضر کړئ او تاسو کولای شئ چې د نضامي محکمه
 په مخ کې اقرار وکړئ اما ځواب ورکول او اقرار کول حتمي ندئ.
 پرته د نضامي محکمي نه د امريکا قضا صلاحيت لري چې غور وکړي هغه
 قانوني اسنادو باندې چې بنديانو وړاندې کوي په دا ځاي کې چې ثابت وکړي
 چې د بنديانو بندي کيدل قانوني دئ که نه. په دا نژدې وقتو کې په تاسو ته
 وړايل شي چې څه شيانو حاضر دئ چې تاسو کولای شئ چې د امريکا په
 محکمه کې خپل دوسيه باندې دعوا وکړئ. که وخواړې او که نه غواړې.
 نضامي محکمه تاسو په حيث د يو جنگي اسير پېژني.
 که چيري کوم سوال د دغه خبرتيا په هکله لري د تاسو شخصي وکیل کولای شي چې
 تاسو ته ځواب درکړي.

تحقيق ياپوښتني گروپزني

دنيولوله ورځي واخله ترراخلاصېدو پورې ټوله موده دبندي په تحقيق کې تېرېږي. امريکايان غوږونه لري خوماغزه نه لري، دهر شيطان خبره اوري، دهرچاپه هکله چې هرڅه ورته ويل شوي دي هغه ريښتيني گڼي. ډېر خلک دخپلو شخصي دښمنانو په غلطه شيطاني گوانته ناموته رسېدلي دي، امريکايان کوبښښ کوي چې دبنديانو نه معلومات واخلي اوڅه نوې خبره ترې رااوباسي ډېر مستنطقين او محققين دي او يو محقق دډېرو بنديانو سره تحقيق کوي. دوی خپله هم پوښتني کوي خو اکثره پوښتني دواشننگټن نه ورته راځي، دوی د بندي ځوابونه واشنگټن ته لېږي، هلته په هرځواب کې نورې پوښتني راپيدا کوي اوبيا يې رالېږي. دهر بندي دخپل وطن اوداوسېدوله ځايه هم ددرواغو اورينبتيا معلومات ورته راځي اودهغو په رڼاکې ورته ووايم اوکه په تيارو کې، هم پوښتني کوي. بندي ته کله نرمه او کله گرمه وايي. يو محقق ورسره سختي وکړي بل نرمي. محققين وخت په وخت بدلېږي يو چې ستري يامايوس اوناکام شي بل راشي. د (CIA)، (FBI) اونورو مختلفو ادارو مختلف کسان کله سره شريک او کله بيل بيل تحقيق کوي، بلکه کله کله دناتو دنورو غړو هېوادونو استخبارات هم تحقيق کوي چې داخبره مونږ ته دپوښتنو دنوعيت، دمحقق دشکل، صورت او قيافي اونورو نښونه څرگنده شوې ده. مونږ ځينو محققينو ته ويلي هم دي چې تاسو دامريکا دمختلفو ادارو اودناتو د هېوادونو استخبارات مونږ سره مخ کوئ اوپه دې ترتيب دبندي دتحقيق دوره

دنامعلوم وخت لپاره اوږدوي ؛ داظم دي داستاسو حق نه دي. هغوي به وخنډل او ځينو به يو بل ته سره وليدل او سترگو کي به يې سره وويل چې دابندي خويه دي راز هم پوهېږي بلکه يوه ورځ مایوه محقق ته همدا خبره وکړه دهغه شاته يو بل غلي ناست و هغه ماته دسترگو په اشاره وويل چې همداسې ده ، اوداځکه چې هغه زمادوسيه مطالعه کړې وه ، ماسره زمادتحقيق په دوران کي خو ځل ناست و او داورته جوته شوې وه چې زه بې گوناييم . دسترگو او وېښتانو درنگ ، شکل او صورت اونورو ټولو نښونه معلومېده چې امريکايي نه دي . تحقيق له پاره دکمپ دننه جلابلاکونه جوړ شوي دي چې دنږدې بلاکونونه ورته پلي اودلږ لري بلاکونوبنديان ورته په بريندو وړو گاډوکي بوتلل کېږي چې گاټور ورته وايي په شاتني لپکي کي بندي کښېنوي چې ځينو کي چوکي وي اوځيني بې چوکي وي . دورې او گردونه پرې پراته وي ، څرنگه چې دبندي پښې اولاسونه ترلي وي نو گاټورته نه شي ورختلی ، اکثره بندي لومړي دگاټور دلپکي په وروستني برخي کښېني اوبيادواړه پښې راپورته کړي اوکله کله يې عسکرو رپورته کوي .

دتحقيق بلاکونه په دي ترتيب جوړ شوي دي چې اوږده دمستطيل په شکل ابادي وي منح کي يې کوڅه وي اويولور بل لورته کوټي وي ، دهرې کوټي نمبر اونوم معلوم وي دتحقيق دهر بلاک نوم هم معلوم وي . دتحقيق پنځه بلاکونه دي اونومونه يې دادې :

۱- زير . (يلو).

- ۲: اسماني. (بلو).
- ۳: نارنجي. (اورنج).
- ۴: طلايي. (گولڊ).
- ۵: نسواري. (براون).

هر بلاڪ دڄانڪريو اهدافو له پاره استعمال ٿيڻي او ٽول بنديان يو بلاڪ ته نه بوتلل ڪيڙي. بنديانو په خپل گومان او دڄينو نينو له مخي دهر بلاڪ دهدف اٽڪل ڪاوه خود امريڪايانو اهداف ڊاگيزنه

وو .

دتحقيق په دوران ڪي دبندي لاسونه اوپيني په فولادي زولنو او زنجيرو نو ترلي وواوڊپينو زولني په زمڪه ڪي دفولادي ڪري سره په قلف داسي ترلي وي لڪه حيوان چي موگي پوري ٽرل ڪيڙي . محققين دبنديانو نه سخت وپريڙي . دتحقيق په دوران ڪي دڪيمري له لاري په بله ڪوته ڪي نور محققين تحقيق ڄاري او اوري اوددوه ڪوته منڇ ڪي دلگهڊلي بنيني له لاري هم بندي ڄارل ڪيڙي . ڪله ڪله محقق دتحقيق په دوران ڪي دڄو پوڻتنو نه وروسته پاڇيڙي او دباندې اوڄي داسي برپيني چي بله ڪوته ڪي ڪمپيوٽر ته ناستو محققينو سره مشوره ڪوي . بيا راڄي اوپوڻتنو ته دوام ورڪوي . پوڻتني ڪله لڙ او ڪله زيات وخت نيسي . داسي وخت هم راڄي چي ڄو ورڄي سر په سر بندي سره تحقيق ڪيڙي تردي چي ڪله په يوه ورڄ او شپه ڪي دوه دري ڄل بندي دتحقيق له پاره غوڻتل ڪيڙي او پوڻتني گرو پڙني تر ڪيڙي . ڪله يوه ورڄ وروسته ڪله اونئ ڪي يو يادوه ڄل ، ڪله لسو ورڄو ڪي ، ڪله مياشت او ڄينو بنديانو سره په

مياشتو مياشتو ياتريوه كال پورې تحقيق نه كېږي . هر محقق چې راشي بندي ته وايي چې ستا كار زما لاس كې دى ، ماسره همكاري وكړه ريښتيا راته ووايه چې كار دې خلاص كړم او كور ته دې ولېږم . يو چې بندي سره په درواغو وعدو اودرواغو ويلو ستړى شي هغه بدل شي بيا بل راشي . هريو وايي چې هغه مخكني محقق درته درواغ ويلي دي زه درته ريښتيا وايم ، هغوى بې غوري كړې ده زه ستا په دوسيه غور كوم ....

دپوښتنو په دوران كې كله دمهمو پوښتنو منځ كې بابيزه پوښتنه وكړي او كله دبابيزه پوښتنو منځ كې مهمه پوښتنه تېره كړي .

كله كله له ځوابه يوه مهمه پوښتنه راولاړېږي خو دمحقق ورته يافكر نه شي اويا داده چې له پاسه چې ورته كومې پوښتنې راغلي وي هغو كې نه وي نو ځكه يې نه كوي . اويا دا چې له حماقته ورته متوجه نه شي .

كله دبندې دريښتيا خبرې تصديق نه كوي اودرواغ يې گڼي . ديو عربي نه يې پوښتنه كړې وه چې ته افغانستان ته دڅه شي له پاره تللى وي ؟ هغه ورته وويل : ددې له پاره چې تاسو سره جهاد وكړم تاسو زمونږ دښمنان ياست او ستاسو په مقابل كې په مونږ جهاد فرض دى ... داسې برېښي چې امريكايي محققينو ته دتعليم په دوران كې ويل شوي دي چې بندي لومړى درواغ وايي اودلومړي ځواب تصديق يې مه كوى نو ځكه بې تميزه محقق هغه عربي ته ددغه ريښتيني ځواب په مقابل كې وويل چې : نه داسې نه ده ته درواغ وايي سمه خبره وكړه . هغه ورته وويل چې مادرته سپينه

اورينبتيا خبره وکړه له دې زيات رينبتيا کوم کېدای شي؟ محقق په تکرار، اصرار او ټينگار بيا بيا ورته ويل چې نه دا خبره سمه نه ده رينبتيا ووايه. دمحقق دټينگار له امله عربي بندي ورته درواغ وويل چې زه افغانستان ته دتجارت له پاره تللی وم. محقق يې تصديق وکړ او ورته ويې ويل چې اوس دې سمه او رينبتيا خبره وکړه!.

مونږ سره چې ددرې نيمو کلونو په دوران کې کوم تحقيق شوی دی داخپله يوه پلنه موضوع ده چې تفصيل يې يو ځانگړی کتاب ايجابوي. خوزه يې کوچ اوغټې غټې بېلگې وړاندې کوم او ځينې يې بل مناسب وخت ته پرېږدم.

اگر چې دپوښتنو په نوعيت کې کوم ځانگړی توپير نه و دپېښور، باگرام، قندهار او گوانتهنامو دزندانونو دامريکايي محققينو دتحقيق پوښتنې گروپونې تقريبا يوشی وې او اکثره همغه پوښتنې تکرارېدې چې مخکې مادپېښور، باگرام او قندهار په کيسه کې يادې کړې دي. امریکايان نه پوهېدل چې څه ووايي؟ مخکې مو چې يادې کړې دي دهغو تکرار ته ضرورت نشته. په گوانتهنامو کې دلومړي تحقيق نه وروسته يو سورمخی، دسرو وېښتانو او شنو سترگو خاوند او يو ورسره پوځي محقق دترجمان سره راغلل ماته يې وويل چې ته به ټول عمر دلته يې، بيا به خپل کورته لاړنه شې، خپل بچي او خپلوان به دې بيا ونه گورې.....

— هيڅ پروانه کوي هرڅه مو چې راسره وکړل تاريخ به يې وليکي.

— ته چې دلته په دې گرمه جزيره کې وسوځې بيا پروانسته،

تاريخ چې هرڅه ليکي ودې ليکي.

— استاد مسئوليت دا احساس پوري اړه لري ؛ داچې تاته د تاريخ ليکل بابيزه بنکاري ماته ستا وزن او قدر رابښي. د تاريخ ليکل يواځې د کاغذ د پانو پوري نه محدودېږي بلکه د اليکل د انتقام ولولې راپاروي ، انقلابونه پلي کوي او د داسې اعمالو لامل گرځي لکه چې درسره وشول . . . . .

نور يې موضوع بدله کړه او مخکنۍ تکرار پوښتنې يې وکړې .
دغه محقق خو ځل ماسره تحقيق وکړ او بيا بدل شو . بل ځل بيا دوه دشخصي جامو خاوندان — چې داستخباراتو کسان وي او يو په عسکري جامه کې راغلل ، ترهولو دمخه يې داراته وويل چې :
— ته ما پېژني چې زه څوک يم ؟ .

— نه .

— زه د صدر بوش پسې دوهم سړی يم او خاص ستاد موضوع پسې و اشنگتن نه راغلی يم .
— ما وخنډل .

— ښه ته لا خاندي هم د کرسۍ نه پاڅېد په کوټه کې له ډېرې غوسې گرد وچورلېده ، سپکې ، سپورې او ستغې يې وويلې بيا کښېناست او ويې ويل :

— سمه خبره او ريښتيا ووايه چې کاردې خلاص کړم او زر کورته لاړشي .

— مارينښتيا ويلي دي او ريښتيا ووايم زه نه په (CIA) کې کار کوم نه په (FBI) کې اونه په (ISI) کې چې درواغ ووايم .

خو زړې پوښتنې يې وکړې او لار .

دلر ځنډ نه وروسته عسکر راغلل دکونډې قلف يې خلاص کړ او دزنځيرونو دشرنگارسره يې بيرته خپلې پنجرې ته بوتلم .

لنډه داچې دغه محققينو هم خپل وخت پوره کړ او څه موده يې راسره تحقيق وکړ گڼ محققين بدلېدل او اکثر و يې تکرار پوښتنې کولې. داسامه بن لادن ، حکمتيار ، ملا عمر ، ظواهرې ، القاعدې ، طالبانو ، دنړۍ داسلامي حرکتونو ، اسلامي مؤسسو او داسې نورو په هکله معلومات دپوښتنو محوري موضوع گانې وې .

کله کله به يې ډېر عکسونه راوښودل چې په دې کې څوک پېژني ؟

دشخصي ژوند دمختلفو اړخونو په هکله يې پوښتنې کولې .دمدرسو ، جوماتونو ، خطيبانو او امامانو په هکله چې دامدرسي څرنگه جوړېږي ؟ څرنگه تمويلېږي ؟ څوک پيسې ورکوي ، زکاتونه ، خيراتونه ، سرسايې ، اوداد قربانيو څرمنې ولې خلک مدرسوته ورکوي او په څه ترتيب يې ورکوي ؟

دجهاد خبرې څوک کوي ؟ کوم ملايان دامريکايانو خلاف کوي ؟ ابن تيميه ، محمدبن عبدالوهاب ، حسن البناء ، سيد قطب ، اخوانيان ، او وهابيان پېژني که نه ؟ دهغوی کتابونه دې مطالعه کړي دي که نه ؟

دهغوی په هکله څه نظر لري ؟ دعربي هېوادونو نه دمدرسو ، احزابو ، مؤسسو او جهادلپاره اموال له کومې لارې راځي ؟ دحوالې طريقه څرنگه ده او څوک يې کوي ؟

جهاد دي ڪري دي ڪه نه؟... داٿولي هغه پوڻتني دي چي دهر بندي نه بيا بيا او په تڪرار ڪهري .

ماته دغرق النساء تڪليف و اويو ڄل ڊهر سخت مريض وم چي ڪنهناستي نه شوم ، دتحقيق عسڪر راغلل ، پنجرې ته اودرېدل ، زه پروت وم اوسخت دردونه مي وو ، نورو بنديانو هم ورته وويل چي داسخت مريض دي علاج يي نه ڪوي او تحقيق ته يي بوزي ؟

عسڪرو په مخابره ڪي خبري وڪري لارل او ڇه شپبه وروسته ديوي ڊاڪٽري سره راغلل . عسڪر رانه وتل ، زه يي په زولنو او زنجيرونو ڪي په داسي حال ڪي وتلم چي هيڃ حرڪت مي نه شو ڪولاي ، ملا او پڻي مي سخت درد ڪاوه . ڊاڪٽري ددرديوه گولي راکره نوره لاره عسڪرو تذڪره راوپه اوپه زور يي په ڪي واچولم ، دتحقيق بلاڪ ته يي بوتلم اودتحقيق ڪوتي ته يي ننه ايستم . څرنگه چي زه نه شوم ڪنهناستي نوپه زمڪه ڄملاستم يوپهر محقق چي ڪولغ سري يي و ، گيره او برهت يي دواپه خريلي وو او دهر چاغوالي نه يي غورونه په سر ڪي ننوتي ووراغي ترجمان ورسره و دواپه ماته مخامخ په چوڪيو ڪنهناستل او پوڻتني يي پيل ڪري . ماته يي دنيو يارڪ دبرجونو هغه عڪسونه وڻودل چي دحلمي په وخت ڪي داورد لگبدلويه وخت ڪي اڃيستل شوي دي .

راته ويي ويل چي دادې ليدلي دي ؟ ماورته وويل چي داماپوري ڇه اڙه لري ؟ تاسو شرمهري نه چي زه مريض يم ، علاج مي نه ڪوي ، زه په زمڪه پروت يم ، حرڪت نه شم ڪولاي اوتاسو په دي حال ڪي هم ماسره تحقيق ڪوي ؟ تاسو ڊهر بزدل خلڪ ياست . تاسو ڊهر ظالمان

يئ. نوري ستغي سپوري مي ورته وييلي ؛ هغه راته وييل چي مونڙ
 بنه يوو که روسيان ؟ ماورته وييل چي مامخکي گومان کاوه چي
 تاسوبه په هغوي بنه ياست خواوس راته معلومه شوه چي هغوي له
 تاسو بنه وو . په تکراري وييل چي آياروسيان ترمونڙ بنه وو ؟ ماپه
 تکرار وييل چي هو . غوبنتل يي چي نوري پوښتني وکړي . ما وخت
 ورنه کړ ډپر غوسه شو خو ماديخ پوښتني خواب نه ورکاوه بلکه
 د خواب په خاي مي ستغي سپوري ورته وييلي . اخر مایوس اوپه
 غوسه پاڅيد او روان شو . له همدې ځل نه وروسته بدل شو او بيا رانه
 غي . يو ځل بل محقق هم په داسي حال کي راسره تحقيق کاوه چي
 ما حرکت نه شو کولای او دپنجرونه يي په تذکره کي بوتلم ، دتحقيق
 کوټي ته يي هم دتذکرې سره دننه کړم هلته مي هم سم خوابونه ورنه
 کړل اوزياتي خبري مي ورته وکړي .

يو ځل يو مستنطق يامحقق راغي او ترجمان ورسره نه و ډېره بنه
 وضعه يي وه او کوبښي يي وکړ چي ماپه انگلېسي پوه کړي او څه
 پوښتني راڅخه وکړي . اکر چي زه په انگلېسي نه پوهېدم خودومره
 پوه شوم چي ځيني پوښتني يي وکړي او دهرې پوښتني سره به يي
 راته وييل : زه پوهېږم چي ستا خواب به داسي وي . خواب به يي هم
 پخپله ووايه . دا يي هم راته وييل چي مونږ ستاسو په هکله
 دپاکستان دآي ايس آي نه پوښتنه وکړه چي داخلک مو ولې نيولي
 دي او کوم جرم لري ؟ مکتوبونه يي هم راوښودل چي مونږ دامکتوب
 ورلېږلي و او هغوي اوس دريښتيا په ميدان کي دخپلو لومړنيو خبرو

او راپورونونه منکر دي او وایي چې په دې خلکو کې مونږ هېڅ جرم ونه مونده .

مابه اکثره دتحقیق په وخت کې په محققینو طنز هم کاوه یو ځل راته یوه محقق وویل چې څرنګه یې ؟ شپه او ورځ څرنګه تېرېږي ؟ ماورته وویل : الحمد لله ښه تېرېږي دورځې دنورو بندیانو سره خبرې کوم او دشیپې دوه کسان زما پنجرې ته دننه راځي کله کله یو هم راځي زما هغوی سره ډېر ښه وخت تېرېږي اوښه شپه ورسره مشغولېږم . محقق سخت وارخطا ، ترور او حیران شو راته وایي ویل چې :

— هره شپه راځي ؟

— هو هره شپه راځي .

— دروازه ورته څوک خلاصوي ؟

— دادرته نه وایم .

— ښه داراته ووايه چې دا دوه کسه چې ستا پنجرې ته هره شپه

راځي څوک دي ؟

— داهم درته نه وایم .

ډېر زیات اصرار او عذر او زاري یې وکړه اوراته ویې ویل چې

مونږ سره همکاري وکړه دا کسان راته وښيه تابه خلاص کړو ...

ماورته وویل چې دا کارنه کوم ، داراز درته نه وایم ، تاسو مونږ ته

درواغ وایي زه هم درته له دې راز پرده نه پورته کوم . دباندې وواته او

یوبل کس هم ورسره راغی ، دواړو زیات ټینګار وکړ چې دغه کسان

راته وښيه ، ښه مې وځورول په آخره کې مې ورته وويل چې
 زما پنجرې ته هره شپه دوه مورې کان رادننه کېږي ، زه پاس په تخته
 پروت يم او هغه لاندې ګرځي راګرځي ، ټوپونه وهي ... زه ورته ګورم
 او مشغولېږم . په خداشول او راته ويې ويل چې ته هروخت ټوکي
 کوي او په مونږ پيتموزې کوي . ما ورته وويل چې ستاسو داروانه
 ډرامه ټولې پيتموزې دي که يوه يوه رنگي رنگي مونږ وکړو څه پروا
 لري؟! .

داسلسله روانه وه کله يو کله دوه ، درې او ترينځو پورې محققين
 راتلل او پوښتنې ګروېږنې يې کولې . يوځل يو محقق راغی چې
 چينايانو او جاپانيانو ته ورته و دسياف ، رباني ، دوستم ، خاتمي
 او خونور عکسونه يې راوښودل چې دا پېژنې؟ ما وويل هو: يو يو مې
 وروښود .

يوه شپه په خواږه خوب ويده وم دنيمې شپې نه هم اخوا عسکر
 راغلل ، دزنځيرونو په شرنگار او چغو يې راوين کړم ، راته يې
 وويل چې تحقيق دې دی . ټول بنديان ويده ووماسره نږدې ځينې
 بنديان هم راوين شول زولني يې راواچولې او په شرنگاريې دتحقيق
 کوټوټه بوتلم . هلته چې کله يوې کوټې ته ننوتم او موکي پورې يې
 وترلم ، چې ګورم هغه توربخن پېر شونډی محقق راغی چې قندهار
 کې يې ماسره دتحقيق په دوران کې سختي کړې وه . چې څرنگه
 کېښناست يو لوی سګرټ يې هم لګولی و ؛ په ډېر تکبر او غوسه يې
 راته وويل : ته پوهېږې چې ولې مې ته په دغه وخت کې راوغوښتې
 چې ټول بنديان ويده دي اوته مې له خوبه راپاخولې ؟

نه .

په تمسخر يې شونډې بېرې کړې اوراته ويې ويل : داځکه چې ته ډېر خطرناک سړی يې ، زه خاص ستاد دوسيې له پاره دواشنگتن نه راغلی يم . ماو خندل او ورته ومې ويل : زه دې پېژنم ، ماسره دې قندهار کې هم تحقيق او تشدد کړی و . او په دې هم پوهېږم چې يواځې زما دقضيې له پاره نه يې راغلی بلکه ته د امریکا په پوځي استخباراتو کې کار کوي او همدا دې وظيفه ده : چېرته به دې په کوم کلب کې وينه شپه تېره کړې وي اوس غواړې چې له يوې خوا سياته ويده شي اوله بلې خوا ماو خوروي . نور هم په غوسه شو په چوکۍ کې تاوراتا و شو او راته ويې ويل : ته خو زما خبرې بابيزه گنې خو معلومات به درته وشي .

ماته معلومات شوي دي خواته به معلومات وشي .

خرنگه ؟

داسې چې زه بې گوناييم او تاسو ظالمان ؛ زه باور لرم چې ستاسو خوبه وي او که نه ، زه به ان شاء الله يوه ورځ خپل کورته روان يم .

سمه خبره وکړه اورينبتيا ووايه په ځان باندي ظلم مه کوه .

کوم رينبتيا اودڅه شي خبره ؟

هغه سره ځواب نه و څه شپه غلی و او فکر يې کاوه چې څه

ووايي ؟!

ته تل محققينو سره استدلال کوي او ددې په ځای چې سم

ځواب ورکړې ته هغوی نه پوښتنې کوي او پوښتنې کې پوښتنې

راباسي ، ديوه کب نوم يي واخيست چي ته فلاني کب يي هيڅ په لاس نه راځي.

— داځکه چي زه بي گونايم .

— ته دپوښتني هيڅ حق نه لري يواځي زمونږ پوښتنو ته بايد ځواب ووايي .

— ولي ؟

بيا غلي شو اودلږ ځنډ نه وروسته يي وويل :

— دا خبري پريره نوري خبري يي منځ ته راواچولي او دلمر خاته نه مخکي يي بېرته بلاک ته ولېږلم . همدغه محقق منځ کي ورک شو نورو محققينو راسره تحقيق کاوه بيا څه موده وروسته يي بيا يو ځل راسره تحقيق وکړ خوپه دې ځل يي وضعیت هم ښه و اواردو کي يي راسره خبري وکړي .

دتحقيق په دوران کي يي دعربي ، پښتو ، فارسي او اردو ژبو ترجمانانو په واسطه په مختلفو وختونو کي ماسره خبري کولي او ضمن کي يي داهم معلوموله چي په کومو ژبو ترکومه حده پوهېږي ؟

کله کله به يي نقشي هم راوړي اودايي معلوموله چي زه په نقشه پوهېږم او که نه ؟

دتحقيق داسلسله روانه وه چي دقران کریم دهتک حرمت ستونزه راولاړه شوه زمونږ گيري ، سرونه او وروځي يي چي رواخريږلي اودقران کریم بي حرمتي يي وکړه زمونږ غوسه نوره هم راپارېده . ددې پېښي نه وروسته يي زه کيلو بلاک ته بدل کړم اواستاد بدر يي

مايڪ بلاڪ ته . ڪيلو بلاڪ ڪي دمنخ ڪوڙهه ڪي روان وم چي گورم حاجي روح الله دپنجري دروازي سره ولاڙدي . ماچي وليده ورته ومي ويل چي دآي ايس آي گوڊاگيه ته دلته يي ؟ هغه هيخ ونه ويل او پنجره ڪي په شالارهلته ڪنپناست . زه دهغه نه دوه پنجره وړاندي په (۲۷) اوه ويشتمه پنجره ڪي دننه شوم . ڪله يي چي دروازه راپسي وترله اودڪرڪي له لاري يي زولني راڻخه خلاصي ڪري نو په روح الله مي خوله راخلاصه ڪره بنه ستغي سپوري مي ورته وويلي او خلڪوته مي وويل چي دا دآي ايس آي جاسوس دي ، داوطن فروش ، دين فروش ، ناموس فروش .....

نورو خلڪو هم ورته ، هلته حاجي صاحب نعيم کوچي ، عبدالحق صاحب ، عبدالسلام ضعيف ، حاجي صاحب خان زمان ، نصر الله صاحب ، دقندهار حاجي صاحب شهزاده ، جمعه دين نورستاني ، اختر اونور گن ڪسان وو هغوي راته وويل چي اوس يي پرپرده ڪه شرم لري همدائي بس دي بيا به ورسره گورو ..... لڙي ورڇي وروسته زه په همدې بلاڪ ڪي دبل ڪتاريلي پنجره ته تبديل شوم . له هغه حايه بپرته په مايڪ بلاڪ ڪي زه او استاذ بدر سره يو حاي شوو . دمظاهرو دپيڻي نه وروسته لومري حل لپاره زه تحقيق ته وغوڻتل شوم چي گورم زمامخڪني سور مخي اوشين سترگي محقق دي . په لومريو ورڇو ڪي محققينو دتحقيق ڪوته ڪي بنديانو ته ستري مه شي هم نه ڪوله ، خو وروسته يي بيا پيل ڪره . السلام عليكم يي هم زده ڪري وو او سلام به يي اچاوه . ما ته په ترلو لاسونو محقق لاس را اوڀر ڪر او غوڻتل يي چي لاس راڪري اوستري مه شي راسره وڪري .

ماتري گوتي موٽي ڪري او مخ مي بله خوا واراوه . هغه په چوڪي
کينپناست ، ترجمان هم ورسره و؛ ماته يي وويل:

- ولي په غوسه يي؟

... ماهغه ته نه ليدل او خواب مي ور ڪر چي: ته لا پوښتنه هم ڪوي
؟ ته خبرنه يي چي تاسو مونڙ سره ڇه وڪرل؟

... زمالاسونه خوستاسو په وينو ڪڪر نه دي ماخوتاسو سره ڪوم
بدنه دي ڪري .

... ستا لاسونه ڪڪر دي خو ستادزړه او احساس سترگي ڀندي دي
ڇڪه درته نه بنڪاري .

... ماته ولي نه راگوري؟

... ستا مخ را باندي بدلگهڀري .

... په سياسي مظاهرو ڪي دي ولي برخه اڃسته؟ زه هيڄڪله
دامريڪا په سياسي مظاهرو ڪي برخه نه اخلم .

... ته زما مقتدا او قدوه نه يي . مظاهري ڪول زمونڙ حق دي تاسو
له يوه پلوه زمونڙ دين او قران ته سپڪ گوري اوله بله پلوه دمظاهري
حق هم نه راگوي! ستاسود ديموڪراسي درواغجن شعارونه ڇه
شول؟

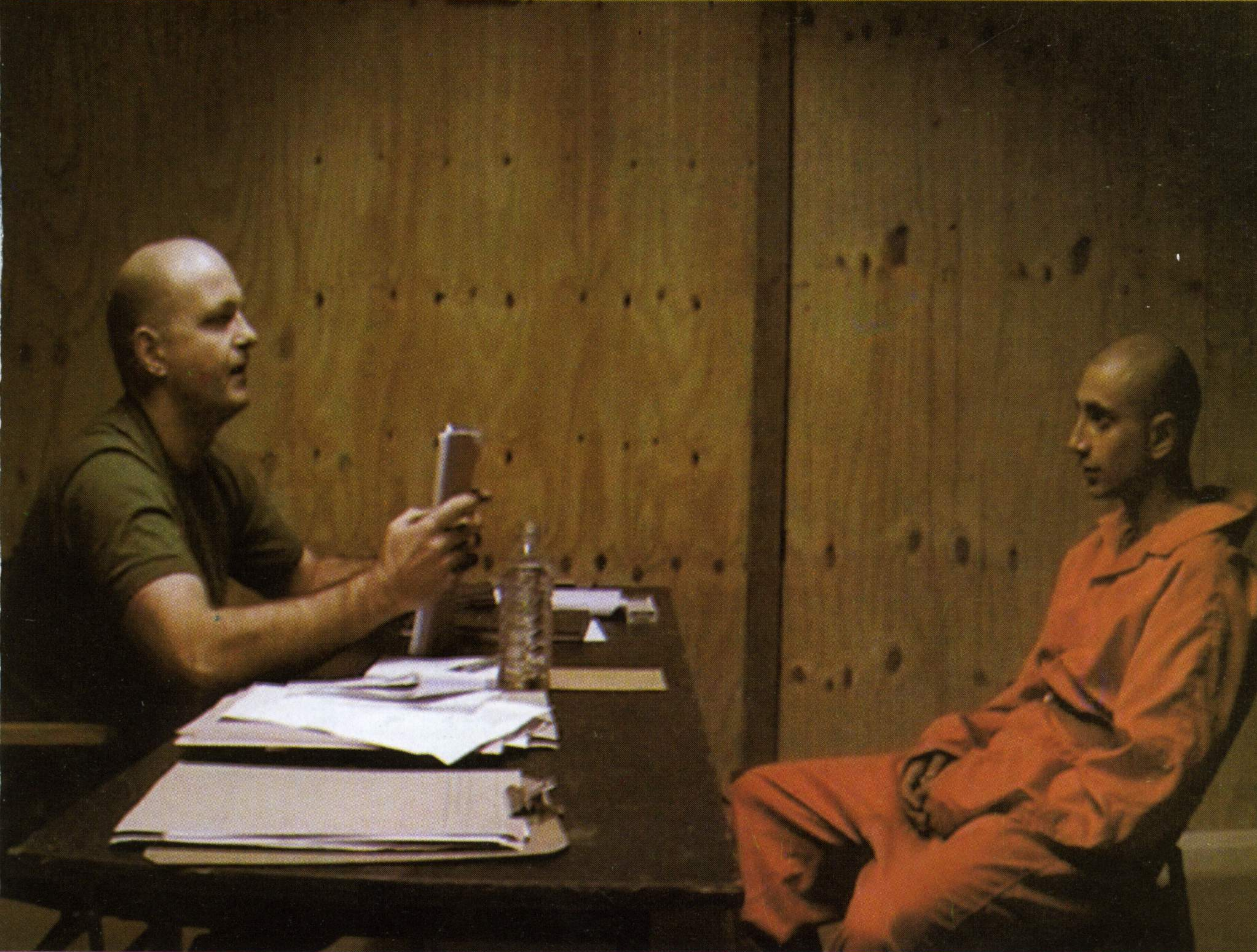
... داخبري پرڀرډه يو څو پوښتني لرم غوارم چي خوابونه راڪري .

... زه نه غوارم چي خواب درڪرم .

... ڊپر ڪوښن يي وڪر ، مايوس او ناکام وووت .

د تحقیق کوټه کې بندي ته عسکر تمانچه په سر ایښې او محقق ترې پوښتنې کوي

بندی سره وحشی محقق تحقیق کوی

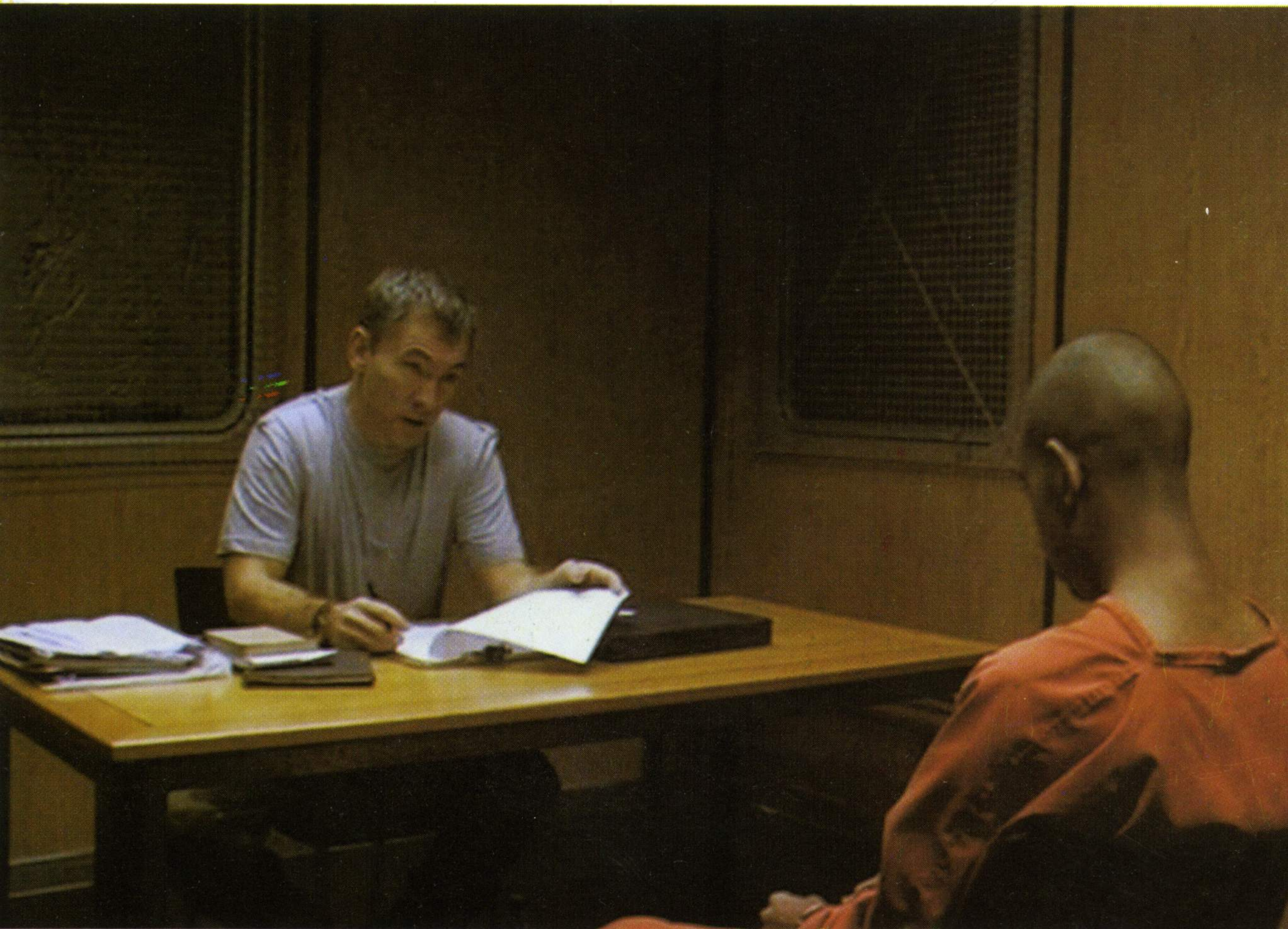
د دروغو مشین ته بندي ناست دی

د تحقیق کوټه کې بندي سره تشدد کېږي

وحشي محقق د تحقيق دوران کې سگرت څښي

بندي سره وحشي محقق تحقيق کوي

د بلاک نه بندي تحقيق ته وړل کېږي

کندهار کې د بنديانو په مخ پکولونه رابنکته شوي دي

شبرغان کې امریکایي پوځي په تړل شوي بندي چغې وهي

دامحقق بدل شو بيارانه غي . آخري حل نه مخکي ورسره يو پنډ
سري اويوبل راغلي وو چې پنډوروسته زما محقق شو .

اگر چې محققينو به مونږ ته خپل نومونه بنوول خو مونږ پوهېدو
چې درواغ وايي او بيا مونږ ته ثابته هم شوه چې يوه بندي ته محقق
يونوم بنوولي و او بل ته يي بل نوم .

خو ورځي يې پرېښودم چې غوسه مې سره شي ؛ وروسته بيا
تحقيق ته وغوښتل شوم . کله چې موکي پورې وتړل شوم يو محقق
راغی چې لنډه گيره اوبرېتان ، سره وېښتان او زيرې سترگې يې وې
اوپه ونه ټيټ و . زه په چوکۍ ناست وم هغه دراننه وتو سره سم
زمامخکي لږ وړاندې په زمکه په گونډه شو سلام يې واچاوه ، دحال
پوښتنه يې وکړه اوسخته وېره ورسره وه چې خبرې به راسره وکړي او
که دمخکني محقق غونډې به مې ناامیده او مايوس رخصت کړي ؟
ماته يې وويل چې زمانوم "تام" دی . ماورته چوکۍ ته اشاره وکړه او
ورته ومې ويل چې کښېنه . ددې خبرې سره ډېر زيات خوښ شو
نږدې و چې له ډېرې خوښۍ والوځي .

ويې خندل اوپاخېد په چوکۍ کښېناست . ماته يې وويل چې تاسو
سره څه وشول بد وشول مونږ افسوس کوو ...

ماورسره خبرې پيل کړې او ورته ومې ويل :

— تاسو مونږ دخپلو ځانونو سره مه پرتله کوئ . مونږ په تشدد نه

شي ماتولای .

تاسو ته په کاردي چې زمونږ خويونه او عادات زده کړئ مونږ ته په نرمه ماتي راکولای شئ مونږ په زور او تشدد هيڅکله چاته نه تسليمېږو ، مونږ مرگ قبلوو خو په زور تسليمي نه منوو .

— زه دافغانسان دچارو ماهریم او دپښتنو عادات او دودونه راته معلوم دي . جرگه ، ناغه ، ننواټي ، اوداسې نور دپښتنو دعاداتو او دودونو نومونه يې په پښتو واخيستل . تردې چې ما گومان وکړ چې په پښتو پېژنېږي . دځينو منطوقو او اشخاصو نومونه يې هم زده وو .
زه حيران شوم ورته ومې ويل :

— آيا ستا پښتو زده ده ؟

— نه پښتومي نه ده زده خودافغانانو او په ځانگړي توگه دپښتنو ځيني عادات ، محاورې او اصطلاحات پېژنم . زه دافغانستان دچارو ماهر او متخصص يم .

ټام ماته وويل چې زه ستا محقق نه يم خو غواړم چې تاڅخه ځيني پوښتنې وکړم او خبرې دې واوړم . څه وخت وروسته دټام سره هغه پند محقق راغی هغه ماته وويل : زه ستانوی محقق يم او نوم مې " ټي جي " دی ډېر چاغ او دلويې خېټې څښتن و ، سره وپښتان يې وو او ظاهري وضعه يې ښه وه ، چې وبه يې خندل نو سترگې به په کې ورکې شوې ، خبره يې اورېده او سختي يې نه کوله . ترآخړه زما محقق پاتې شو . کله کله به داستاذ بدر محقق هم ورسره راته چې " جورج " نومېده تک سور او پنډسړی و ، شنې سترگې او توربخن وپښتان يې وو . دسروپښتان يې ډېر اوږده ساتل ، دواړو به په شريکه پوښتنې کولې ، ما اکثره مناقشې ورسره کولې ، جورج به چې کله

زما دخبرو خواب راکول غوبنتل نو ٽي جي ٽه به يي په وراڻه يوتس ورکړچي زه خواب وایم، د جورج بنځه هم محققه وه .

دوی هم زري پوښتني کولي اودابه يي هم ويل چي ته خلاص شي څه به کوي؟ او زمونږ په هکله به څه وايي؟ ماورته وويل چي زه به حقيقت وایم، له هغه مخکي هم څو محقینو په آخره کي دادوه پوښتني په تکرار سره کولي چي خلاص شوي نو خبري رسنيو او خلکو ته به څه وايي؟ ماويل چي حقيقت به وایم. سربه يي وخواوه اوخوند به يي ورنه کړ. ځينو به په صراحت سره وويل چي که دحقيقت وينا زمونږ په تاوان وي نو بيا؟ ماورته وويل چي داخوستاسو په لاس کي ده ظلم مه کوي چي دحقيقت وينا ستاسو په گټه شي. که تاسو اوس هم ظلم بند کړئ او سلوک انساني کړئ نوزه به تاسو سره انصاف وکړم او ستاسو انساني سلوک به هم وليکم. ددي مثال داسي دی چي که تاسو پچي خوري نوزه به ارو مرو ليکم چي امريکايان پچي خوري خو که تاسو دپچو خوړل بند کړل نوزه به بيا وليکم چي امريکايانو پخوا پچي خوړي خو اوس يي نه خوري. خوله يي مونجه کړه اوسريي وښوراوه .

ماداهم ورته وويل چي ستاسو خوبه ده زه هېڅ پروانه کوم په ماچي دلته يوه ورځ هم زياته تېرېږي زما معلومات زياتېږي نو اوس وگورئ چي ستاسو په هکله زمونږ دمعلوماتو اوليکنو حجم زياتوي او که کموي يي .

بل ماورته ويلي وو چي زه به ان شاء الله کتاب ليکم او مونږ چي څه وليدل، څه مو واورېدل، څه راباندې تېرشو اوپه څه پوه شو

داتول به په کې ليکم بيا بيا به هريو محقق ويل چې آياته به خامخا کتاب ليکې؟ ماورته ويل چې خامخا به يې ان شاء الله ليکم .
 په هغوی دا خبره ښه نه لگېده او ځينو به په کې ټوکې پيل کړې .
 دتې جي نه مخکې محقق چې ماورته لاس نه و ورکړی او خبرې مې ورسره بندي کړې وې دخبرو بندولو نه مخکې يې ماته ويلې وو چې زما په هکله وليکه چې ډېر ښکلی او ښايسته و . هغه په غورږونو کې غورږ والی غوندي کړی هم اچولې وې . دادی زه اوس ليکم چې هغه ښکلی نه بلکې ډېر بدرنگ ، بې نمکه او بداخلاقه سړی و .
 تام يو ځل راڅخه پوښتنه وکړه چې : کرنل امام پېژنې ؟

— نوم مې يې اورېدلی دی دافغانستان لوی دښمن دی اودآی ایس آی يو فعال غړی دی .

— څه نومېږي ؟

— امام .

— دا استخباراتي نوم دی اصلي نوم يې څه شې دی ؟

— اصلي نوم يې رامعلوم نه دی خو يو بل فرعي نوم هم لري .

— څه ؟

— " بگ باسټرډ " " لوی حرامي " هغه ډېر وخنډل ويې ويل : دا

ورسره ښه مناسب نوم دی خو اصلي نوم يې (سلطان امير تارر) دی .

تام څو ځل مسلسل راغی او ماسره يې په مختلفو وختونو کې په

مختلفو موضوعاتو خبرې وکړې او بيا ورک شو .

له هغه وروسته " ٽي جي " راسره تحقيق ڪاوه او ڪله ڪله به " جورج هم ورسره و . ڊٽي جي سره يوئل دوه جنڪي هم راغلي چي ڊيوپ شني سترگي اوسره وپڻستان ، او دبلي توري سترگي او توروپڻستان وو . هغوي ماته وويل چي مونڙ دلڙ وخت له پاره راغلي يوو اوبيرته ڄوو . دمخڪنيو ڄينو ڄوابونو په هڪله يي راسره خبري وڪري او گومان ڪوم چي په بله ڪوته ڪي نورو ڪسانو زماڄوابونه او روحيات مطالعه ڪرل .

بل ڄل ٽي جي يواڄي راغي ماورسره ڊپره مناقشه وڪره چي تاسو ولي مونڙ سره ظلم ڪوي؟ داستاسو ڄرنگه نظام دي چي په مياشتو او ڪلونو يو ڄوڪ ددي له پاره ساتي چي معلومات تري واخلئ او دهغه په هڪله دامعلومات نه شي ڪولاي چي ايا مجرم دي او ڪه نه؟ او جرم يي ڄه دي؟ هر ڪله به چي مادا اودي ته ورته استدلال اومناقشه ڪوله نو ٽولو محققينو به ويل چي ددي ڄواب مونڙ سره نشته اودازمونڙ ڊپورته خلڪو ڪاردي مونڙ دهغوي مامورين يوڄه چي راته ووايي هماغسي يي ڪوو . ٽي جي هم همداسي وويل .

ماورته وويل چي: خو هغه خلڪ دي زمونڙ مخي ته راشي چي دداسي پوڻتنو ڄوابونه ورسره وي . داچي تاسو سره ڄواب نشته او هغوي نه راڄي او مونڙ په زنجيرونو او پنڄرو ڪي دحيواناتو نه بتر ژوند ٽيروو ددي مسئلويت دچاپه غاره دي؟ تاسو ولي زمونڙ خبره ڄاي ته نه رسوي؟

— ٽولو حڪومتونو ڪي اداري فساد وي او ڪله ڪله داسي ڪپري .

بيا يي خبره بدله ڪره اوراته ويي ويل چي :

— څرنگه يي؟ څه حال دي دي؟

— حال مې تاته معلوم دي هرڅه چې کپري تاسو يې کوي.

— نه زه دهرڅه نه نه خبرېږم.

— که رينتيا هم ځان له حاله پوره خبروي نو دبنديانو دانارنجي جامې واغونډه اوپه زنځيرونو او زولنو کې راشه هلته زمونږ په خوا کې يوه پنجره خالي شوي ده هلته يوه اونۍ زمونږ مېلمه شه چې په حال نه بلکه په حالاتو خبرشي..

— هغه خپلې راوتلې خپتې او پرسېدلو کوناتو باندي لاسونه کېښودل او ويې ويل زه خو ډېر پند يم دپنجرې په دروازي به څرنگه ننوځم؟

— خير دي په دوه پېرو کې به دي وردننه کړو.

— هغه سخت وخنډل اوراته ويې ويل ته ډيري ټوکې کوي مابه له خندا مې کړې.

مابه په اکثرو تحقيقونو کې په محققينو اودامريکا په نظام طنز کاوه.

يوه ورځ مې ورته وويل چې تاسو داسې کار کوي لکه دعراق دصدام بعثي حکومت چې کړي و.

— څرنگه؟

— دعراق، روس او امريکايابل کوم هېواد استخباراتي ماهرين سره يوځای شوي وو او خپلو کې يې ويلي وو چې راضي دا معلومه کړو چې بحث او پلټنې کې څوک تکره دي اودچا استخباراتي پلټنه

خواکمنه ده؟ دري وارو دري هوسي پيدا کړي او نښي يې په کې وکړي، يوه د عراق شوه يوه دروس او يوه دامريکا. دري وارو هوسي يې په يوه لري دښته کې خوشي کړي او يوه ورځ وروسته يې سره وويل چې: ځي دري وارو استخبارات دي لارشي او هرڅوک دي خپله هوسي پيدا کړي. روسيانو او امريکايانو په دري وارو کې خپله خپله هوسي راپيدا کړه خود عراق استخبارات وځنډېدل. لس دولس ورځي وروسته روسيان او امريکايان لارل چې عراقي استخبارات راپيدا کړي. چې گوري دښتي په يوه شپه کې يې بل حيوان را ايسار کړي دی، پښي يې ورتړلي دي. او ورته وايي چې: زرکوه اعتراف وکړه او ووايه چې زه هوسي يم. نو تاسو هم اوس بي گوناځلک په پنجره کې اچولي دي او په زوره ترې دا اعتراف غواړئ چې ووايه چې زه ترهگريم، زه القاعدي کې يم.... په دې يې هم وځنډل. يو بل عسکري افسرته مې دا کيسه وکړه هغه راته وويل چې: ملندي هم راباندي وهي؟ ما ورته وويل:

— نه زه دري باندي ملندي نه وهم هغه چا دري باندي ملندي وهلې دي چې زه يې په لاس کې درکړي يم.

د تحقيق داسلسله روانه وه خو ځل په گڼو کسانو مشتملې ډلې راغلي او تحقيق يې راسره وکړ. يوه ورځ د تحقيق کوته کې کوندي پورې تړلي وم چې ترجمان او محقق دا وره راغلل، راته ويې ويل چې نن څه مشران راځي او تاگوري. هغوی ووتل زه په تمه وم چې ريښتيا به راځي محققينو سره به چې کله زما د پوښتنې ځواب نه و نو هغوی به ويل چې ددې پوښتنې ځواب مونږ سره نشته. مابه ورته

ويل : زه پوهېرم چې ځوابونه نورو سره دي او تاسو له واشنگتن نه په ريموډ کنټرولېږئ خو هغه خلک ولې نه راځي چې ستاسو مشران دي او دهرې خبرې ځواب ورکولای شي؟! ماگومان وکړ چې همغه مشران به راغلي وي او ماسره به خبرې کوي خو محقق او ترجمان بيرته راغلل او په تحقيق يې پيل وکړ ، نورڅوک رانه غلل . زه پوه شوم چې دوی زه پوهولم چې هغه خبرې بايد وکړم چې مشرانو ته يې کول غواړم او په دې هم پوه شوم چې مشران يې راغلي دي او په بله کوټه کې دښينې اود کمپيوټري کيمري له لارې ماسره دتحقيق ننداره کوي . محقق يوځل وواته او بيا راغی داسې برېښېده چې هغوی سره يې مشوره وکړه او بيا راغی .

دڅلورم کمپ آوازي

په دې ورځو کې دڅلورم کمپ دجوړېدلو آوازي وې . محققينو به بنديانو ته ويل چې ريښتيا ووايه نوي کمپ ته به لاړشي . هلته پنجري نشته ، اسانتياوې دي او کورته دتللو دروازه ده ..... کمپ لاجوړشوی نه و چې دا آوازي خپرې شوې .

دبنديانو درجه بندي

په دې وخت کې دبنديانو درجه بندي هم پيل شوه څه خاص توپير يې نه و خو څرنگه چې دامريکايانو په بندي هيڅ نه لورېدل نو ډېر معمولي شي به يې هم ډېر لوی گانه . دلومړۍ درجې بندي ته دا اسانتياورکول شوه چې دڅښلو په پلاستيکي تش بوتل - چې دوه

مياشتو کي بدلېده _ باندي يې سر ورسره ورکاوه نورو بنديانو ته دورځي يو ځل دومره دتشناب کاغذ ورکول کېده چې دتشناب حاجت داستنجاله پاره هم بس نه و اولومړۍ درجې ته يې دکاغذيو بندل او کاغذ او قلم هم ورکاوه . دوه کمپلې ، دوه ځانپاکونه او يو څادر يې هم ورکول . دوهمې درجې ته څادرنه و اودريمې ته يو ځانپاک او يوه کمپل وه . دڅلورمې والا هيڅ نه درلودل او دروميو بلاک يواځي يو نېکر درلود ، جامې يې هم نه درلودې .

استاذ بدر مانه مخکې لومړۍ درجه شو او زه څه موده وروسته . کله چې استاذ لومړۍ درجه شو ، نورو بنديانو گومان وکړ چې گني خلاص به شي . عبدالسلام ضعيف صاحب ماته مبارکي هم راکړه چې وروردي کورته روان دي . زه خو بن شوم چې که رينستيا هغه کورته لارشي نو دابنه خبره ده خوداسې نه وه . ضعيف صاحب او نور گني عرب او عجم بنديان هم لومړۍ درجه شول . زه ډېر وخت وروسته لومړۍ درجه شوم . نورڅه په کې نه وو خو قلم او کاغذ ته زيات خوشحاله شوم . دورځي او شپې دسکرو درې ډلې بدلېدې او هرې ډلې يوه پاڼه کاغذ راکاوه خو ماته به دپنجرو دجاليو له لارې نورو بنديانو هم خپله برخه کاغذ راکاوه چې ډېر څه مې وليکل او راڅخه وايې خيستل .

خلورم کمپ ته دځينو بنديانو بدلول

دخلورم کمپ په هکله مخکې مونږ معلومات وليکل . کله چې خلورم کمپ تيار شو نو دبنديانو نه يې دوه کسان په زنځيرونو کې بوتلل چې ويې گوري او نورو بنديانو ته يې کيسه وکړي ، زمونږ د بلاک نه شيخ فائز کويتي لار او خبر يې راوړ .

وروسته دبنديانو ورتلل پيل شول . بندي به چې خلورم کمپ ته ورل کېده نو تحقيق ته به وغوښتل شو هلته به ورته سپينې جامې ورکول شوې ؛ هغه به يې واغوستې او يو پلاستيکي بکس به هم ورکول شو چې دوه ځانپاکونه يو لاسپاک ، يو جانيماز ، يوه جوړه تسپې ، يود غابونو کریم او برش ، او يو ډبې قطعي يادلوبو بل څيز لکه شطرنج به په کې وو . بندي به يې دتحقيق نه بيرته په سپينو جامو کې بلاک ته راوست هغه به هرې پنجرې ته اودرېد او دخپل بلاک ټولو بنديانوسره به يې مخه ښه وکړه يو شور اوزوگ به جوړشو ، ټول بلاکونه به خبرشول ، هرچابه سلام ، مخه ښه او مبارکي رالېږله او گومان به يې کاوه چې کورته ځي خوداسې نه وه ځينو بنديانو په خلورم کمپ کې هم کلونه تېر کړل .

بندي به خپل قرآن کریم په تړلو لاسونو را واخيست اونور سامان به ورسره عسکر واخيست . په شرنکار به له بلاکه وواته . نور بنديان به هم خوشحال شول او هم به ځورېدل . کله کله به دې منظر پسې مخکې وروسته کېمره هم روانه وه اوددې منظر فلم به يې واخيست . مونږ ته هم وعدې راکول کېدې چې خلورم کمپ ته به لارښی اوله

هغه ځايه به کورته لارشي خو معلومه نه ده چې کله؟ اخر دوه کاله وروسته يوه ورځ استاذ بدر تحقيق ته وغوښتل شو اوله هغه پلوه په سپينو جامو کې راغي. زه دگرځېدلو پنجره کې وم چې عسکرو راوست ډېر زيات خوشحال شوم او په کر کې کې مو لاسونه سره ورکړل، مخه ښه او دڅلورم کمپ بنديانو اودوطن، کلي کور او خپلوانو او دوستانو ته مې سلامونه هم ورکړل. هغه څلورم کمپ ته لار او مونږ گومان کاوه چې کورته به لارشي. زه په پنجره کې پاتې شوم. تحقيق روان وڅه وخت وروسته يو ځل په تحقيق کې راسره استاذ يوځای شو اولرې خبرې مو سره وکړې. څه وخت وروسته وضعیت بدل شو او په تحقيق کې ترل بند شول. هلته به يې زنجيرونه راڅخه خلاص کړل زه حيران شوم. دې کار په همدې ترتيب دوام وکړ. خو مياشتې وروسته زه ددوهم کمپ دمايک دبلاک نه دلومرې کمپ چارلي بلاک ته تبديل کړای شوم هلته (۱۸) نوي راوستل شوي بنديان وو. هغوی سره مې څلور ورځې تېرې کړې. يوه ورځ عسکر راغلل او تحقيق ته يې بوتلم، هلته يې راته وويل چې يوه اونۍ وروسته به دې څلورم کمپ ته ولېږواو بېرته بلاک ته راغلم. خويه همدې ورځ ماسپښين کې يو عسکر راغي اوزما په خوا کې بندي نه يې پوښتنه وکړه چې دپښو نمبر دې څو دی؟ زه پوه شوم چې عسکر خطاشو دابندي خونوی دی نوي بندي نه يواځې دپوښتنه نه کوي. زما گومان سم وخاته لږ وروسته عسکر بيا راغي او مانه يې دپښو دمېچ پوښتنه وکړه، لږه شېبه وروسته عسکر دزنجيرونو سره راغلل او زما دپنجرې دروازي ته ودرېدل. ما پوښتنه وکړه چې تحقيق

دي؟ هغوی وویل: هو. ویي ترلم او په شرنکار یې دتحقیق بلاک ته بوتلم. دبلاک مخکې زما محقق ټپي چې ولاړ و کوټې ته ننه ایستل شوم اوټپي جي راغی راته ویي ویل چې زه نن تاله پاره زېری لرم ته ووايه چې هغه به څه وي؟ ماورته وویل: څلورم کمپ ته دتبدیلېدلو. هغه وویل: هو. یو پلاستيکي بکس پروت و راته ویي ویل چې دې کې جامې دي دابدلې کره هغه وواته ما سپینې جامې واغوستې او نارنجي مې هلته پرېښودې. ټپي جي راننه واته مبارکي یې راکړه، دڅلورم کمپ ځینې قوانین یې راوښودل او تاکیديې وکړ چې هلته کوم اندېښمن حرکت ونه کړم. بېرته بلاک ته بوتلل شوم، هلته مې دبندیانو سره مخه ښه وکړه قران کریم مې راواخیست او دبلاک نه راووتلم. دواړه گاتپور په شاتنی لپکي کې دزنځیرونو سره کښېنول شوم. دمعمول مطابق عسکر راسره کښېناست، لاس یې زماپه ورنونو واراوه او دگاډي اوسپنه یې کلکه ونيوه. څلورم کمپ ته لاړم او هلته دیونیفارم بلاک په دوهمه کوټه کې واچول شوم. هلته څه افغانان، څه عربان او څه تاجکان وو. استاذ بدر دویسکي بلاک کې و. ټول کمپ خبر شو اوښه راغلاست او ستړي مه شي یې راته وویل. ټولو گومان کاوه چې خلاصېږم او داځکه چې مخکې یې هرڅوک خلاصاوه نوپه همدغه کوټه کې به یې اچاوه. استاذ اونورو ملگرو راته دکور او یارانو دوستانو له پاره سلامونه راکول خو خبر نه وو چې استاذ به مانه مخکې ازادېږي. خو ورځې وروسته استاذ بدر اودلوگر عبدالظاهر صاحبان دواړه دویسکي نه دیونیفارم لومړۍ کوټې ته راتبدیل شول چې مونږ سره خواکې شول، سره لیدل رالیدل

مو ، خبرې موسره کولې اوپه خپل نمبر دبلاک مخې ته دجال دننه دډوډې او گرځېدلو له پاره سره وتلو .

خو ورځې وروسته زه لومړۍ کوټې ته ورتبديل ، او هغوی سره يو ځای شوم هلته مونږ سره په دغه خونه کې ، دسروبي حاجې نصرت او ميرويس ، دازرې چمن ، دکونږ اختر دلوگر عبدالظاهر او دننگرهار کاکو وو . څه وخت وروسته ديو نيفارم دغه لومړۍ کوټه اوزگار شوه ، مونږ دريمې کوټې ته نقل شوو او دالومړۍ کوټه دمعاينې له پاره تشه پرېښودل شوه . کله به چې کوم امريکني حکومتې پلاوی راغی نو دغه کوټه کې يې ځينې نمايشي څيزونه ايښي وو چې پلاوی يې وگوري . ديو نيفارم بلاک ددريمې کوټې په خوا کې څلورمه کوټه وه او هلته دعراق درې شيعه گان : علي ارکان اوشاکر وو ، يو ايراني شيعه : عبدالمجيد هم هغوی سره و . لکه مخکې موچې وويل داڅلور واړه افغانستان ته دجاسوسۍ له پاره تللي وو او بيا نيول شوي وو . ډېر بد عملة او بداخلاقه خلک وو هلته يې امريکايانو له پاره جاسوسي کوله چې اکثره به يې ورته دسنيانو په هکله ددرواغو راپورونه ورکول . کله چې دمحرّم لسم (دعاشورا ورځ) رانږدې شوه نو دعلي او ارکان په تحريک عبدالمجيد احمق معاويه رضی الله عنه اونورو خلفاو او صحابه وته کنځلې اوبدې ردې ويل پيل کړل . په لوړ غږ به يې ويل او مونږ ته يې را اورول . مونږ عبدالظاهر صاحب ددواړو کوټو ترمنځ جالی ته ورولبږه چې پوه يې کړې اونور له دغه کاره منع شي ، خو ونه شول . عبدالمجيد خبرې ته غوږ نه ايښوده زه جالی ته ورنږدې شوم اوپه لوړ غږ مې

راوغوبست ، خو خواب يې رانه کړ ستغي سپوري مې ورته وويلې او استاذ نورو بنديانوته هم غږ کړ ، دروازي موودرزولي اوشور مو جوړ کړ . عبدالمجيد غلي و " تشناب کي پت شو " اوپه مونږ درې وارو شيعه گانو : علي ، ارکان او عبدالمجيد شکايت وکړ . ارکان په دغه وخت کي دجاسوسي له پاره زمونږ کوټه کي و خومشوره او همدرد يي هغوی سره وه . خو ورځي وروسته مونږ ديو نيفارم نه تبديل شوو . زه ، استاذبدر ، عبدالظاهر ، کاکو او اختر د " وکټر " بلاک ته او حاجي نصرت او چمن ينکي ته لارل او ارکان خپلو شيعه گانو سره يو ځای شو . دوکټر بلاک کي اکثره دشرقي ترکستان بنديان وو چي دچين داشغال لاندې دي . هغوی ډېر بڼه خلک وو مونږ څلورمې کوټې کي واچول شو . مونږ سره ابو رعد راشدا لسعودي الجوفي ، ابوايمن الفلستيني ، حماد ترکستاني ، ارکين ترکستاني ، جمال يو گندي او ابراهيم مالديپي وو . هلته مو ځيني فقهي او لغوي درسونه پيل کړل . عبدالصبور ترکستاني او ځينو نورو ترکستانيانو چي په لومړي اودوهمه کوټه کي وو . مونږ سره ډېره مينه کوله او دصرف او نحوې ليکلي درسونه يي اخيستل . جمال يو گندي د يو گندا و او په لندن کي اوسېده نوی مسلمان شوی و او ډېر نیک او دښو اخلاقو څښتن و دگوانتهنامو په پنجره کي يې قران کریم ياد کړ او مونږ ته به يې پنجره او دڅلورم کمپ په دغه کوټه کي امامت هم راکاوه . دپاکستان دآی ايس آي استخباراتو په پاکستان کي نيولی و اوپه امریکايانو يې پلورلی و . ابراهيم مالديپي دمالديپ و په کراچي کي يې په يوه ديني مدرسه (جامعة ابي بکر) کي زده کړه

کوله نه يې طالبان پېژندل او نه القاعده . اي ايس آي نيولي و بيا يې ورته ويلې وو چې مونږ ته اوه لکه روپۍ را کره خوشې به دې کړو . هغه ورته ويلې وو چې ماسره نشته . بيایې ورته ويلې وو چې څه خیر دی پنځه لکه را کره تيلفون به در کړو مالديپ ته تيلفون و کره او کورنه پيسې را وغواړه . هغه ورته ويلې وو چې زه متعلم سړی يم او پيسې راسره نشته . بيا آي ايس آي په امریکا يانو پلورلی و او گوانتهامو کې پروت و . هغه ډېر غمجن و او ويل يې چې ماسره زما ځوانه حامله بنځه هم وه زه اوس خبر نه يم چې دهغې برخليک به څه وي؟! ...

دوه مياشتې وروسته مونږ څلور واړه افغانان دينکي بلاک ته تبديل شوو هلته اکثره افغانان او پاکستانيان وو . مونږ په دريمه کوټه کې واچول شوو . مونږ سېره په دغه کوټه کې حاجي نصرت ، حاجي نعيم کوچی او معلم صاحب عبدالواحد وو .

دينکي بلاک کې اکثره هغه پنجابيان وو چې په افغانستان کې نيول شوي وو ځيني متقاعد پوځيان هم وو لکه : چاچا الياس چې دبنگله دپش دجلاکېدو په وخت کې يې په هندوستان کې هم څه دپاسه دوه کاله بندتېر کړی و . دپاکستان دپوځي استخباراتو فعال غړی و او افغانستان کې نيول شوی و . ځيني نور داسې کسان وو چې دنېونه يې داڅرگندېده چې په آي ايس آي کې کار کوي . کمپ ته به په دوه مياشتو کې يو ځل دجنرال استباذی راغی او دهر بلاک بنديانونه به يې پوښتنې کولې چې څه شکايت لرئ ؟ اګر چې دشکايت دلرې کولو کومه هڅه نه وه بلکه هسې نمايشي پوښتنې

وي . يوه ورځ د جنرال نمايده راغي او پوښتنې يې کولې پنجابيانو به اکثره د مالگې ، مرچکي اونورو خوراكي شيانو غوښتنه او شکايت کاوه . استاذ بدر ورته وويل چې مونږ مالگې مرچکي نه غواړو بلکه مونږ داپوښتنه کوو چې له درې کلونو راهيسې ولې دلته بې گونا ساتل شوي يوو ؟ دلته ډېر بې گونا خلک دي او هيڅ برخليک يې معلوم نه دی . زه او زما ورور په تاسو دپاکستان استخباراتو پلورلي يوو ، اوس تاسو اسره ظلم کوئ او دناخرگندي گونا په تور مودلته ساتلي يوو ، داوولې؟!.....

په پنجابيانو دا خبره ښه ونه لگيده او يوه په کې امريکايي ته وويل چې مونږ هم افغانستان په تاسو پلورلي يوو.... استاذ ورته وويل چې بالکل همداسې ده خو مونږ او تاسو کې زيات توپير دی تاسو افغانسان ته د جنگ له پاره تللي وئ او هغو خلکو سره مو جنگ کاوه چې امريکايانو ته يې حواله کړئ خو مونږ پاکستان ته د جنگ له پاره نه ووتللي بلکه هجرت موکړې و هلته مودامن ژوند کاوه او دهیڅ جرم ارتکاب مونه دی کړی ....

پنجابی چپ شو . له دې وروسته پنجابيانو باندي مونږ ښه نه لگېدو . ځينو لمونځ هم راپسې پرېښود ، يو ډاکټر سرفراز احمد خان ښه سړی و چې اصل کې د غزني و نيکونه يې پخوا پنجاب ته تللي وو اوس لاهور کې اوسېږي . هغه ښه سلوک کاوه ، دکوزې پښتونخوا شاه بابا او رفيق هم ډېر ښه دنېکو اخلاقو څښتنان وو ، دډېره اسماعيل خان نعمان هم نېک انسان و او عبدالستار هم ښه سړی و چې دډېره اسماعيل خان ضلع بکرو . ځينو پنجابيانو پنجره کې هغو

عريانو پسي هم لمونځ نه کاوه چې نازله قنوت کې يې پروېز مشرف ، دپاکستان استخباراتو ، پوليسو ، پوځ او دځينو په نوم اسلامي تنظيمونو ځينو اشخاصو ته بڼېرې کولې .

لنډه داچې دغو ځينو بداخلاکو پنجابيانو سره زمونږ اختلاف زيات شو هغوی امریکايانو ته زمونږ په خلاف شکايتونه وکړل او مونږ بيا د يونيفارم بلاک دريمې او بيا دوهمې کوټې ته تبديل شوو .

هلته راسره دهلمند دباغران خوشکيار ، حاجي الف خان چې په خوږ ماما مشهور و ، بسم الله اکا ، امان الله ، محمد نسيم ، دبرمل ډاکټر نقب او دهغه ورور محمد رسول او دهلمند قوماندان رحمت الله سنگر يارو چې په معلم صاحب مشهور و . خوږ ماما سپين گيری سړی و او دژوندي زړه څښتن و کله کله به يې اتڼ هم کاوه او بدلي اونعتونه به يې هم ويل ...

دتحقيق سلسله جاري وه يو ځل دټولو بنديانو تصويرونه ، دپښو مېچونه او دگوتواو لاسونو بصمات (منجیلې) هم واخيستل شول او دا اواز شوه چې بنديان خوشې کېږي .

په دې وخت کې ټي جي لانه و بدل شوی چې يو بل محقق هم ماله پاره وټاکل شو چې ماته يې (هاسوس) نوم وښود او نوروته يې (فيلپي) نوم ښودلی و ، هغه امریکنی نه معلومېده له خويه تېز ښکارېده . يو بل ملگری هم ورسره و چې توروېښتان او تورې سترگې يې وې ، هغه هم امریکايي نه معلومېده هاسوس غنم رنگه او هغه بل ملگری يې سپين و ، پوښتنې به هاسوس کولې او هغه بل به هسې چپ ناست و غوږ به يې نيولی و . هاسوس هم زړې پوښتنې تکرار

کري دهغه په وخت کي شيعه گانو : ارکان او علي عراقيانو او عبدالمجيد ايراني په ما شکايت وکړ او امريکايانو ته يې شيطاني وکړه چي مسلم دوست فتوي ورکوي ، عربان اونور بنديان يې احترام کوي ، شطرنج او غوښي ته حرام وايي ، بمونه يې جوړ کړي دي ، په عکسرو دحمله تياري يې نيولي دي ، ستاسو په خلاف دجهاد فتوي ورکوي .... دا خبري په هاسوس او نورو محققينو بدې او سختې ولگېدې دهريلاک نه يې يو يو بندي وغوښت او ورته ويې ويل چي آيا رينبتيا مسلم دوست دغه ډول فتوي ورکړي دي ؟...

مانه دشطرنج په هکله بنديانو پوښتنه کړې وه ماورته ويلي وو چي دامام ابو حنيفه ، امام مالک او احمد بن حنبل په نزد حرام دي ، اوپه لومړي کال دفوجي تيارخوراک په لفافو کي غوښه راتله هغه مونږ نه خوړه او خپله امريکايانو هم ويل چي داستاسوپه دين (اسلام) کي حرامه ده دامونږ خپلو عسکرو ته تياره کړې ده ، دخنزير هم په کي شته اودچرگانو او غويانو هم په اسلامي طريقه نه ده حلاله شوي په باگرام اوقندهار کي دغه غوښه راتله اوپه گوانتهنامو کي بيا بنده شوه. څه موده وروسته بيا دچرگ غوښه او کوفته کله کله راتله چي پاکتي نه وه او خلاص خوراک سره وه. بيا ديوې اسلامي مؤسسې مکتوب امريکايانو راوړ هغه مونږ پخپله وليده هغې کي اسلامي مؤسسې ليکلي وو چي دامونږ پخپله په اسلامي طريقه په لاس حلالوو. نورو ترجمانانو هم وويل نورو گڼو قرائنو په دې دلالت کاوه چي هغه حلاله وه هغه بيا مونږ خوړله خوشيعة گانو دا او نور درواغ هم ما پسې تړلي وو. کله چي هاسوس ته څرگنده شوه چي

شيعة گانو درواغ ويلي دي نو کمپ ته راغي زه يي دکوتي نه دباندې راوغوبنتم جال ترمنخ راسره اودريد جال کي موگوتي سره ورکري زماپه لاسونو رابنکته شو ترجمان هم ورسره و مانه يي معافي وغوبسته اوراته ويي ويل چي ته ډېر محترم يي . له دي وروسته مونږ هم ستاداسي احترام کوو لکه داستا ورونه بنديان يي چي کوي . مونږ اشتباه کري وه بيا به داسي نه کوو . له دي څه موده مخکي ټي جي اوجورج يوه ورځ کمپ ته راغلل ، مونږ دواړه ورونه يي له کوتي دباندې وغوبستلو ، هلته يي راته زېري راگر چي تاسو دواړه به يوه مياشت وروسته کورته لارشي او آزاد به شي . له دي مخکي يي څو ځل استاذ بدر ته ويلي وو چي ستاسو ددواړو ورونو کاردنورو ځايونونه خلاص شوي دي خوستا دورور مسلم دوست کاردنظاميانو نه نه دي خلاص شوي نظاميان له هغه وپريږي چي خلاص شي مونږ ته به مشکلات پيدا کړي ... خودي ځل يي وويل چي مونږ نظاميانو ته هم قناعت ورکړ او اوس به تاسو دواړه سره يو ځای ازادشي .

خودشيعة گانو د شيطاني له امله فيصله بيا بدله شوه استاذ يوه مياشت وروسته ازاد شو او زه شپږ مياشتي له هغه نه وروسته شوم . په دي منخ کي تحقيق روان و دشيعة گانو شيطاني رابنکاره شوه او علي دجورج په مخکي اعتراف وکړ چي په مسلم دوست داتورونه دروغ دي . عجيبه خبره خوداوه چي امريکايانو دافکر نه کاوه چي بمونه له څه شي او څرنگه جوړ شول؟!... کله چي مياشت پوره شوه يوه ورځ دروغتون هغه گاډي راغي چي دصليب نښي لري اودبنديانو

انتقال لپاره استعمالېږي. استاذ بدر ته غږ وشو او ورته ويې ويل چې سامان دې راواخله. استاذ گومان کاوه چې دايکو کمپ ته مې جزايي لېږي خوماته داسې وېرېښېده چې استاذ کورته ځي ماورسره دکور مخه ښه وکړه او کور، کورنۍ، خپلوانو او دوستانو ته مې سلامونه ورکړل، خودهغه باورنه راته هغه په گاډي کې تړل شوی کښېناست، دروازي وړپسې وتړل شوې او لار. نورو بنديانو له ورايه گاډي تعقيب کړې و چې دپنځم کمپ خواته تللي و؛ هغوی گومان کاوه چې پنځم کمپ ته ولېږل شو ماته يې نه ويل خو ټول خفه وو خصوصاً بسم الله اکاڅو وړپسې ژړل. مابه ورته ويل چې هغه کورته لار خو هغوی ماته څه نه ويل خو ورځې وروسته بسم الله اکا، حاجي نعيم کوچی، دين محمد فرهاد او امان الله هم وړپسې لارل دهغوی په هکله هم داگومان کېده چې پنځم کمپ ته ولېږل شول. دين محمد فرهاد افغاني و ډېر نیک انسان و، دآی ایس آی پنجابيانو لاهور کې نيولی و او دډېر تعذيب نه وروسته يې په امرکايانو پلورلی و. کله چې خلاص شو مونږ ډېر خوښ شوو. په همدې ورځو کې له درې کسانو پرته نور ټول پاکستانيان هم خوشې شول خو هغوی ته وويل شول چې تاسو آزادېږئ؛ دشيپې له پلوه بس راغی، ټول په کې سپاره شول اولارل. وروسته بيا خبر شوو چې داستاذ بدر دوی ډله هم تللي ده او آزاد شوي دي. له دې وروسته دبنديانو هغه ښېږي الله قبولې کړې چې شيعه گانو: (علي، ارکان، عبدالمجيد او باسرده) ته يې په قنوت نازله کې کولې. هغوی الله تعالی دومره سپک او ذليل کړي وو چې دبلاک مخکې دجال

د دروازي دباندي به چې کوم امريکايي پوځي پيره داران ناست وو نو هغوی به ډېر زيات نسوار اچول؛ غټې غټې کوتالي به يې دسور بخنو نسوارو نه ډکې کړې وې او په درې گوتو ډکه ټونگه نسوار به يې اچول. هغوی به چې کوم نسوار په زمکه توکړي وو نو کله به چې عسکر برج ته لاړل او دورزش له پاره به يې دروازه خلاصه کړه نو علي، ارکان، عبدالمجيد، او باسرده به هغه دامريکايانو دخولي توکړي نسوار په خاورو او شگو کې لټول چې کوم به يې پيدا کړل نو کاغذي پياله کې به يې راټول کړل او بيا به يې ددوهم ځل لپاره په خوله کې اچول. په دې نسوارو يوه ورځ داشيعه گان خپلو کې سره ونښتل؛ ارکان راپاڅېد او باسرده يې وواهه، پوزه يې پرې ماته کړه او وينې پرې راماتي شوې. ددې جنگ او نورو درواغو له امله محققينو شيعه گان دڅلورم کمپ نه وايستل او خواره واره يې کړل.

مونږ د "يونيفارم" نه "ينکي" بلاک ته ولېږل شوو، زه هلته په لومړۍ کوټه کې واچول شوم ماسره ديونيفارم ټول ملگري په دغه کوټه کې وو او بلاک کې ضعيف صاحب، ملا عبدالرزاق، حاجي نصرت، اختر، مصطفى کابلي او نور گڼ افغانان دينکي بلاک په مختلفو کوټو کې اوسېدل.

د کندوز حاجي امان الله، د زابل قوماندان نصيب الله، معلم عبدالواحد، دگر ډېز تورن امان الله، حاجي محمد گل، حاجي ولي محمد هم هلته وو وروسته ملا خير الله خير خواه هم زمونږ کوټې ته راغی، دکويت سعد العازمي هم زمونږ کوټې ته داوول کمپ نه راغی چې ډېر نېک او دښو اخلاقوڅښتن و. دخوست عبیدالله هم راغی

هغه هم يو نېڪ ځوان و داندخوي حافظ نورالله هم دوکتر نه ينکي بلاک ته راغي چي زمونڙ ڪوٽه کي نه و. هغه هم بي جوڙي اود بنواخلاقو خبستن و زما اودهغه ترمنح يوه ڄاڻڪري مينه وه اودقندهار له زندانه موسره پڙندلي وو. ديندار ، پرهيزگار او خنده رويه انسان و ددواودعليه السلام روڙي (يوه ورڇ روڙه يوه بوڙه) . يي نيولي ، تهجد يي نه قضاڪول ، دوستميانو بي گونا نيولي او خرڇ ڪري و .... د فلسطين محمد عبدالله هم دپنجرو نه زمونڙ ڪوٽي ته راغي چي ڊپر نيك اوپرهيزگار انسان و اويويل بداخلاقه عربي هم زمونڙ ڪوٽي ته راوستل شو.

زه ڊپري ورڇي تحقيق ته ونه غوڻستل شوم . هغوي گومان ڪاوه چي زه به په غوسه يم پر پرڊه چي غوسه يي سره شي . بيا مي تحقيق پيل شو هاسوس يوڄل و غوڻستم او يوڄل ڪمپ ته راغي . ٽي جي او جورج هم دوه دري ڄل ڪمپ ته راغلل او ڄوڄل يي تحقيق ته و غوڻستلم . ٽي جي ڇه ڊپر وخت ورڪ و بيا ڪمپ ته راغي دڪوٽي نه دباندې يي و غوڻستلم او راتنه ويي ويل چي زه ناروغ وم او دمقعدا پرپشن مي ڪري و ڄڪه نه راتلم . ماورڄڇه داستاڌ بدر پوڻتنه و ڪره چي هغه ڪورته رسېدلي دي او ڪه نه ؟ .

— ڪورته نه دي رسېدلي او جلال اباد کي دي .

— آيا زمونڙ ڪورله پېڻوره جلال اباد ته نقل شوي دي ؟ .

— نه .

— نو زما ورور په جلال اباد کي بندي دي ؟ .

— نه .

— نو وٺي ڪورته نه ڏي رسيدلي؟

— زه نه پوهيم.

په ڏي موده ڪي ماباندي ڊڪور ليڪونه هم بند وو اونه راکول ڪپدل خو ڊبنديز سره سره الله تعاليٰ ماته ڊڪور خطونه لاس ته راورل. هغه داسي چي ڪله نظاميانو ته خط حواله شي نو هغوي پري ڊبندي نمبر ليڪي. زما او دحاجي ولي محمد نمبر ونه سره نڙدي وو زما نمبر (۵۶۱) اودحاجي ولي محمد (۵۶۰) ونوپه غلطي ڪي نظاميانو زماپه خط دحاجي ولي محمد نمبر ليڪلي و. زما خط هغه ته ورڪول شو اوله نپڪه مرغه هغه ماسره يو بلاڪ ڪي و. نو هغه چي لوستي و پوه شوي و چي دازمادي. ماته يي زهري راکر او خط يي را وسپاره. خط داستاڏبدر و هغه ليڪلي وو چي زه الحمد لله ڪورته رسيدلي يم. په همدې ترتيب زمادزوي عبدالاحد ليڪ هم راورسيد. هغه هم ليڪلي وو چي استاڏ ڪورته رارسيدلي ڏي. نو زما اندپڻنه ورڪه شوه او خوبن شوم. ٽي جي ته مڀ ونه ويل چي ماته خط لاس ته راغلي ڏي. هغه بيا بياراته ويل چي بدر ڪورته نه ڏي رسيدلي گومان ڪوم چي په ڏي درواغو هغه ماسره اندپڻنه پيدا ڪوله..... دايواخي ڊالله تعاليٰ مرسته وه چي امريڪايانو ماته خطونه راکول بند ڪرل خو الله تعاليٰ دهمغوي په لاس له بلي لاري ماته راورسول.

داستاڏ بدر ڊڊلي نه وروسته ڊپري اوازي وي چي لنه وخت ڪي نور بنديان ازاد پري. دصليب له لوري داخبره هم راغله چي امريڪا غواڙي: په نورو هپوادونو ڪي ڊولس (۱۲) زندانونه جوڙ ڪري، دادگوانته نامو ٽيني بنديان هم ورائتقال شي اونور هغه

مسلمانان هم په کې واچوي چې امريکا ته د دښمن په سترگه گوري!.....

په دې موده کې يوځل د شپې تحقيق ته وغوښتل شوم نوي ځای و چې مخکې زه ورته کله نه وم غوښتل شوی. له دې مخکې له څه وخت راهيسې لومړی د لاسونو تړل بند شول تحقيق کې پښې موگي پورې تړل کېدې خود لاسونونه زنجيرونه خلاصېدل. بيا وروسته څو تحقيقونه داسې هم وشول چې د تحقيق په کوټه کې به يې پښې او لاسونه دواړه خلاصول خو په آخر کې بيا تړل پيل شوي وو او دمخکې نه څه سختي هم په کې راغلې وه خودغه ځل چې زه د شپې نوي ځای ته وغوښتل شوم نو پښې او لاسونه يې راته خلاص کړل او عسکر وو تل. يو دپوخ عمر والا امريکايي راغی چې دسرلومړنی برخه يې کولغه وه سورسپين و او زيرې سترگې يې وې شخصي درېشي يې وه او عجيبه دا وه چې ترجمان هم ورسره نه و، په عربي ډېر ښه پوهېده سلام يې واچاوه او ماسره يې په عربي خبرې پيل کړې.

— زه خبر يم چې ته په عربي ډېر ښه پوهېږې او په ترجمانانو هم ډېر بدگومان يې نو ځکه زه يواځې راغلم او ترجمان مې رانه وست.

— ښه شو زه هم غواړم چې تاغوندي سړي سره خبرې وکړم؟

— زه ستامحقق نه يم ستامحقق له دې هم خبر نه دی چې زه تاسره خبرې کوم هغه ته حال مه وايه.

— سمه ده.

— زه تاسره تحقيق نه کوم هسې مجلس به سره وکړو او يوبل به سره وپېژنو.

— سمه ده .

— ستا په هکله ماډېر څه اورېدلي او لوستي دي خو غوښتل مې چې له نږدې دې وگورم اوښه دې وپيژنم .

— ښه ده .

— ايا ته څه ويل غواړې ؟

— که زه وغواړم او که نه زما ويل کومه گټه نه لري .

— ولې ؟

— ته ښه پوهېږې چې تاسو مونږ سره ظلم کوئ او زموږ خبره نه اورئ .

— زه دانه شم ويلای چې داسې به نه وي شوي خو زه ستا خبره اورم او همدې له پار راغلی يم چې ستا خبرې واورم .

— تاسو ټول زموږ خبرې اورئ خو دخپل مقصد تر حده .

— نه تېه په مونږ سخت بدگومان يې خوداسې نه ده زه نور څه نه شم ويلای خودومره به درته ووايم چې ستا قضيه خلاصه ده اوته کورته روان يې .

— کله .

— دانه شم ويلای .

— ستاسو د دروغو وعدو سره مونږ اوس روږدي شوي يو هر محقق همداسې وايي، په دې درې نيمو کلونو کې مونږ ستاسو د محققينو نه ډېر درواغ واورېدل اوس ستاسو په خبرو باور نه کوم خو په دې باوري يم چې زه به ان شاء الله اخر هم آزادېږم اودا ځکه چې زه مجرم

نه یم مجرمان تاسو یاست چې بي گوناځلک مو په یوه لري ټاپو کې پنجره کې اچولي دي اوله حیواناتو بتر سلوک ورسره کوی ....
 _ ته ماسره داسې خبرې کوي لکه محقق سره یې چې کوي.

زه دامنم چې ته دلته دمحققینو له لاسه ډېر خورېدلی یې او ډېر درواغ به درته هم ویل شوي وي خونه زه محقق یم اونه دمحققینو خبرې ټولې درواغ دي ، په تاهېر تورونه لگېدلي وو نو مونږ مجبور وو چې دتحقیق مراحل به مو طی کول . تاو لیدل چې په امریکا سخت گوزار وشو او اوس هم مونږ سخت وپېرېږو هره شېبه دا احتمال شته چې اسامه په مونږ نور سخت او خطرناک بریدونه وکړي . مونږ دامتولیت لرو چې دخپلو خلکو امتیت وساتو .

_ تاسو دخپلو خلکو دامتیت دساتلو امتولیت لری خودبې گونا خلکو دژوند په بیه نه .

_ داسمه ده خودگونا هگار او بې گونا بیلول څه اسان کارنه دی دا خامخا وخت نیسي .

_ ترکومه .

_ ددې ځواب ماسره نشته .

لاس یې تېر کړ ځواکې ورسره په واړه مېزیو پنډ کتاب و چې دنورو کتابونو اودوسیو خواته ایښی و . کتاب په کاغذونو پوښل شوی و منځ یې راواړاوه منځ کې یې یوه سپینه پاڼه داسې ایښې وه چې ددواړو مخونو لیکل یې پناه کړي وو دیوه تصویر ځای یې قیچي کړی و هغه یې راوښود اوراته ویې ویل چې دا پېژنې ؟ ماورته وویل : هو دازما تصویر دی .

کتاب يې بند کړ اوراته ويې ويل چې په دې کتاب کې ستا په هکله ډېرڅه ليکل شوي دي .

له دې مخکې ماته دخوست عبیدالله ویلي وو چې پنځرته (ستوري دادب په اسمان کې) کتاب راغلی و په هغه کې ستا په هکله ليکل وو .

زه پوه شوم چې داهماغه کتاب دی ماورته وويل : هو دا کتاب محمد داود (وفا) ليکلی دی او په پښتو دی ....

هغه لږ چپ او حيران شو بيا مسکي شو او ويي ويل چې ډېر تېز يې .

— دې کې دتېزۍ هيڅ خبره نشته .

— دامې يواځې ددې له پاره وويل چې ته په دې پوه شې چې زه تاپېژنم .

— کيدای شي چې مابه پېژني خو بشپړ نه .

— هو ځکه خو تاته لنډ راغلم چې بشپړ دې وپېژنم اوستادقضيې ژوروته وربښکته شم .

بيا يې راته زما په هکله زما دکور ، کورنۍ ، کلي او ولس ، زمکې ، کارو بار او افکارو په هکله تفصيلي خبرې وکړې چې زه يې حيران کړم . تردې چې دکوټ دصاحبانو کلي او فقير آباد په هکله يې هم معلومات لرل ، داستاذ بدر په هکله يې هم معلومات لرل بيا يې وويل : تاسو دواړه ورونه داسې جوړه ياست چې بڼه هم جوړېداي شئ او خطرناک هم ، زمونږ ايجنسياني وايي چې که دا دواړه ورونه په

شريڪه زمونڙ په خلاف څه ڪول و غواږي نو دابه ډېر خطرناڪ وي له همدې امله ستاسو ڪار وروسته شو اوله همدې امله ته له هغه جلا شوې .

– دې دليله گومان او اندېښنې خو علاج نشته نور نو د فرهنگي ڪارنه پرته ستاسو په خلاف مونڙ څه ڪري دي ؟.

– مونڙ ښه پوهېږو چې امريڪايان ستاسو خوښ نه دي اود دښمني په سترگه ورته گوري او همداسو په څېر فرهنگي فعاليتونه خلک راپاروي ، قناعت ورکوي او ..... خوله دي امله چې مونڙ په تاسو ظاهر ڪي ڪوم جرم نه شو ثابتولاي نو ځکه مو آزادوو ، په هيڅ قانون مونڙ تاسو نه شو ساتلي او تاسو غوندي نور ډېر بنديان به هم خوشي شي . په مونڙ زيات فشار دي اود بنديانو ساتلو مونڙ ته هيڅ ڪټه ونه ڪره .

زه غواږم چې تاته داسې څه دروښيم چې هرچاته يې نه ښيو اکر چې زه پوهېږم چې ته په دي ڪارونو پوهېږي خوبيا هم درته وايم چې تاسو دواړه وروڼه تعليم يافته ياست په هرڅه پوهېږي ، راتلونکي ته مو فکر وکړي زمونڙ جال په ټوله نړۍ خپوردي هرڅه چې کوي مونڙ پرې خبرېږو .

نور موخوښه چې خطرناک ڪارونه کوي او که بي خطر ه ، لاس يې تېر ڪړي وه وږه آله يي راواخيسته چې ما کله نه وه ليدلې کمپيوټر ته يې وردننه ڪره گومان ڪوم چې خاص قسم استخباراتي سي ډي يا حافظه وه عادي سي ډي نه وه . ماوس يې خوځاوه راخوځاوه فلم پيل شو چې گورم زمونڙ دپېښور دحيات آباد دڪور په کتابخانه کې زه دمېلمنو سره ناست يم او خبرې ڪوم . بيا يې تېر ڪړ چې گورم

استاذ بدر دڊبل سڀته پيڪپ اشترنگ ته ناست دي خواڪي ورسره يو
 بوڊاسري ناست دي ڀنه نه ڀنڪارڀده يازمونڙ مرحوم والد صاحب
 اوياحاجي کوچي و، سڀينه پڪري او سڀينه گيره يي وه خودڀڀڀني نه
 دننه واضح نه ڀنڪارڀده. استاذ دڪرڪي نه سر رابهر ڪر او مخامخ
 يي چاته وويل چي راءِ دننه سڀت ڪي ڪڀڀنه او عبدالعزیز به
 وروسته ڪڀڀني. ڊاسي برڀڀڀده چي چاته مخاطب دي همدغه
 دڪيمري ڄڻتن دي. بيا يي برتهڪال ڪي زمونڙ دڪاروبار گودام
 وڀڀود او زريي بند ڪر. بيا يي بله آله وردننه ڪره بل فلم ڪي گورم چي
 ملا سمیع الله (نجیبي) حاجي روح الله، حاجي حیات الله، حاجي
 ولي الله او ڄڻني نور ڪسان زمونڙ په هڪله خبري ڪوي اويه دي
 گواهي ڪوي چي زمونڙ طالبانو او اسامه سره اريڪي دي، دامريڪا
 سخت مخالفين يو، دگردي نري اسلامي احزابو سره مرستي ڪو،
 دامريڪا خلاف جهاد ته بلنه ورڪو، خپروني ڪو.....

زر زريي تهر ڪر او تفصيل ته يي پري نه ڀڀود خو دهریوه دخبرو
 يوه برخه يي راواخيسته، محققينو به دي ڄلورو مفسدانو ته
 (فور وُلان) ويل. فورولاگانو ڀنه په اخلاص زمونڙ خلاف گواهي
 ورڪره بيا يي دروح الله دتحقيق ڄو اقتباسونه را واخيستل.

بيا يي ڪمپيوٽر بند ڪر يوه اوڀده تبصره يي وڪره او دا يي هم ووهل
 چي مونڙ په تادغه ثبوت هم لرو اومحڪمي ڪي په تا دگواهي له پاره
 دافلم هم ڀڀودلي شوو خو پوهڀرو چي داخلڪ ستاسو دڀڀمنان دي،
 او دروغ يي ويلي دي. مونڙ ته يي له دي پرته نور ڀڀر دروغ هم ويلي
 دي او خيانت يي هم راسره ڪري دي دي خلڪو دخپل وطن، دين او

مونږ ٽولو سره خيانت ڪري دي دوي دخپلو خپتوله پاره ڪار ڪوي اوداي ايس آي په اشارو گڏ ٻڙي ڪه دي خلکو مونږ ته دروغ نه واي ويلي او خيانت يي راسره نه واي ڪري نو دافلم هڻخڪله مونږ تاته نه بنوده بلڪه ستاسو ددوارو ورونو برخليڪ به اوس بل و ..... بيا يي ديني معلومات اويونبنتني پيل ڪري داسي معلومبده چي ڪوم پوخ مستشرق و، زيات معلومات يي لرل اويه گنو مسائلو پوهبده ، اسلام ته دمنسوبو مختلفو مذاهبو ، احزابو ، مؤسساتو ، اشخاصو ، ڪتابونو او افڪارو په هڪله يي معلومات لرل .

بيايي وويل : مونږ پوهڀرو چي تاسو ديو اسلامي امت او خلافت خبري ڪوي او غواڙي چي زمونږ خلاف وڪري خوشتاسو په ڊول خلڪ زيات دي مونږ ٽول نه شو نيولاي ستاسو افڪارو ترخطرناڪ حده په مسلمانانو ڪي سرايت ڪري دي . تاسو غواڙي چي وهابي او اخواني خلافت جوڙ ڪري . مونږ داسلام خلاف نه يوو خو وهابي اخواني حڪومت په هيڻ ڄاي ڪي نه شوزغملی ...

— دوهابي اخواني او اسلام ترمنځ ڇه توپير دي ؟ .

— وهابيان او اخوانيان سخت دريځي او بنسٽپال دي مونږ داسلام دڊڀرو علماو سره بني اڀيڪي لرو په افغانستان او عراق ڪي مونږ سره ڊڀر ملايان ڪار ڪوي هغوي دديمو ڪراسي خلاف نه دي مونږ داسامه ، ظواهري ، حڪمتيار او ملا عمر غوندي اسلام نه غواڙو امريڪا ڪي هم مسلمانان شته ...

— داسلامي خلافت په قيام ڪي تاسو ته ڇه تاوان دي ؟ .

— دا اوسني حکومتونه ټول اسلامي دي اسلامي خلافت ته څه ضرورت دی؟

که بنسټپالوته حکومت لاس ته ورشي نو له دې بترکارونه به راسره وکړي چې په نيويارک او واشنگټن کې يې وکړل .

— که تاسو د مسلمانانو په امورو کې مداخله ونه کړئ ، د مسلمانانو په هکله دوه مخي سياست ونه لرئ ، د مسلمانانو د بنمنان تقويه نه کړئ او د امن معاهده ورسره ولرئ زه گومان نه کوم چې اسلامي خلافت کې دې ستاسو تاوان وي ، بلکه په اسلام کې ستاسو گټه ده ، ستاسو او د مسلمانانو د مسائلو حل ماته يواځې اسلامي خلافت او اسلام کې ښکاري .

— هغه څرنگه؟

— هغه دا چې تاسو ته په اسلام کې څلور لارې دي چې درې دامن او يوه د جنگ ده. که تاسو درې دامن لارو کې هره يوه ومني نو دامن او سوکالي ژوند به وکړئ او که پخپله د جنگ لاره غوره کوئ نو دا خوبيا د اسلام او مسلمانانو گونانه ده .

— هغه څلور لارې کومې دي؟

— دامن درې لارې دادي :

۱— اسلام قبول کړئ تاسو به زمونږ وروڼه شئ او د ټپلو نه واخله په ټولو منافعو کې به مونږ سره شريک شئ .

۲— که اسلام نه قبلوئ جزیه ومني جزیه ستاسو داوسنيو پوځي مصارفو دلسمې برخې نه هم لږه راځي بيا به د دغه جزیې په بدله کې ستاسو دامن ساتل د مسلمانانو مسئوليت وي هغوی به تاسو نه دفاع

کوي بيا مونږ نه پوخ ته اړتيا شته ، نه جنگي الوتکو ، توپونو ،
ټينکونو ، ميزايلو اونه بارودو ته داپيسي دخپل ژوند دسوکالي له
پاره ولگوي .

۳_ که نه اسلام مني اونه جزیه ورکوي اوداسلامي خلافت سره
دامن معاهده ولري ، دمسلمانانو اموروکې مداخله نه کوي ،
دبشمنان يې نه تقويه کوي . دسيسي اوپلمي ورته نه جوړوي ..... نو
هم مسلمانان په تاسو هيڅ تعرض نه کوي .

۴_ که دا درې واړه نه مني نو بيا پخپله څلورمه دجنگ لاره
نيسي .

– مونږ په دې پوهېږو ته چې دلته مونږ ته داسې خبرې کوي نو بهر
به څه وايي؟! .

– زه دلته اوبهر حقيقت وایم زمونږ په خبرو کې به دلته اودباندي
هيڅ توپيرونه مومي .

– ستا په فایلونو (دوسيو) کې ماته درې خبرې ډېرې په زړه پورې
دي نو ځکه مې تاسره په خبرو کې دلچسپي واخيسته ، يوداچې
ستا فایلونو کې هر محقق ليکلي دي چې داسې رينټيا اوبې گرده
خبرې کوي . بله داچې استدلال او مناقشه کوي او دريمه داچې ټوکې
او طنزونه کوي . بيرته مخکنۍ خبرې ته راگرځم بنسټپالان مونږ په
هيڅ حال کې نه پرېږدي نو ځکه يې مونږ خلاف کوو اونه يې پرېږدو .

– بيانو دهغوی غبرگون ته هم غاړه کيدئ .

– زمونږ اود بنسټپالوترمنځ جنگ دی هغوی وايي چې مونږ به يې
گټو او مونږ وايو چې مونږ به يې گټو . گورو چې څه کيږي . مونږ سره

دخپل ژوند، گټو او کلتور اندېښنې دي او هغوی سره خپل موازين او معيار ونه دي، يوبل ته غاړه نه ږدو کېدای شي چې دا جنګ ډېر پلن او اوږدشي .

دکمپ، بنديانو، افغانستان او پاکستان په هکله اونورې گڼې ديني، سياسي، فرهنگي اوحياتي پوښتنې او تبصرې يې وکړې، اوږدې خبرې، تبصرې او پوښتنې يې وکړې بيا يې راته وويل: که دافغانستان حکومت سره کار کوي له ولايته واخله تر وزارتته پورې هر کار مونږ تا او ستاورورتته درکوو. که بل کار کوي مونږ مرستې ته تيار يو، زمونږ مخالفت پرېږدي ژوندبه مونږه شي دځانونو اودخپلو بچو دراتلونکي فکر وکړئ ....

— دافغانستان په حکومت کې ټاکنې تاسو کوي؟! .

— ښه شېبه غلی اوپه فکر کې شويوځل يې ټنډه غونجه کړه اودکوټې چت ته يې وکتل بيا يې ماته مخ کړ مسکي شو او ويې ويل: زما مطلب دادی چې کرزي ته مو سپارښت وکړو، بيا يې ددواړو لاسونو گوتې سره تېروپېر ورکړې او ويې ويل: مونږ اودافغانستان حکومت خو اوس سره داسې يوو .

ماورته وويل: مونږ حکومت کې کارنه کوو، زه چې کله آزاد شوم وبه گورم، که حکومت دافغانستان او دافغانانو دغوبښتنو سره سم و زمونږ ددين اونواميسو ساتونکي و اودهیچا لاسپوڅي او گوډاگي نه ونوبيا په کې مونږ هر خدمت ته تيارينوواوداخپل مسئوليت او فريضه گڼو اوکه نه و نو بيا يواځې دانه چې کار په کې نه کوو بلکه مخالفت يې کوو:

— خه ډول مخالفت ؟ .

— ترټولو دمخه په قلم .

— تاپه لومړيو ورځو کې هم دمحقق همدې ډول غوښتنو ته همداسې ځوابونه ورکړي دي تراوسه نه يې بدل شوي ډېر سخت دريځي يې .

خبره يې بدله کړه زما دليکنو په هکله يې لنډه تبصره وکړه .
 او دسهار داډان نه مخکې يې رخصت کړم . درخصتېدو په وخت کې يې راته وويل چې زما تاسره همدايو ځل کتنه وه بيادې نه گورم زه به امريکاته لاړشم او ته افغانستان ته . لاس يې راکړ وواته ، لږه شپبه وروسته عسکر راغلل ، ويې ترلم اود زولنو اوزنځيرونو په شرنکار يې بيرته بلاک ته بوتلم .

د دروغو معلومولو دروغجن مشين

مونږ ته د پېښور د آی ایس آی په جېل ، باگرام ، قندهار او گوانتهنامو کې خوځو ځل امریکایي محققینو داوویل چې تاسو به مونږ داسې مشين ته ورکړو چې دروغ او ریښتیا به مو معلوم کړي . مونږ به ورته ویل چې سمه ده. د گوانتهنامو د جېل اکثره بندیان یې دوه ډوله مشين ته ورکړل ، څه تارونه به یې د بندي مختلفو غروسره وصل کړل بیا به یې بندي ته ویل چې خوځېږې به نه ده او نه ځواب به راکوي . دا د زړه دای سي جي غوندي مشين و چې د پوښتنې په وخت کې یې د زړه د حرکت کرښې معلومولې نور هيڅ حيثیت یې نه و .

ماته یو ځل گوانتهنامو کې محقق وویل چې مشين ته دې ورکو تیارې ؟ ما ورته وویل چې هوستاسو مشين زه پېژنم . دا د زړه دای سي جي نه پورته هيڅ حيثیت نه لري مشين راوړه خولومړی به مشين په تا کنېږدو که مشين وویل چې دا محقق دروغجن دی نو مشين ریښتیا وايي بیا زه هم ورته چمتویم او که مشين وویل چې دا محقق ریښتیا وايي نو دا مشين دروغجن دی ځکه چې ستا دروغ خو ماته معلوم دي که غواړې چې اوس یې درته وشمېرم نو تیار شه . هغه وویل : اوس زما دروغ مه شمېره ويې خندل او پا څېد . له دې وروسته بیا نه کوم محقق راته د مشين وویل اونه یې مشين ته ورکړم .

د اهم هسې ډرامه او روحي فشار و چې ځینې ساده گان بندیان یې پرې غولول .

داند او ذوق ازموينه

ددې له پاره چې دبنديانو ذوق او فکر معلوم کړي اويا په بله اصطلاح قدامت پسندي اوروڼ اندي يې څرگنده کړي، بندي به دتحقيق کوټې ته وغوښتل شو هلته يو عسکري محقق او يو ترجمان وو، بندي ته به يې په يولوی کاغذ انځورونه اورنگونه وروښودل او پوښتنې به يې ترې وکړې چې رنگونو کې دې گوم رنگ خوښ دی او انځورونو کې دې کوم کوم خوښ دي؟ دا پوښتنې يې له ټولو بنديانو وکړې. زه يې چې کله وغوښتلم نو درنگونو په هکله مې ورته وويل چې رنگونه ټول ښکلي دي خو خبره په تناسب کې ده يو رنگ ديوه شي سره ښکلی ښکاري خو هماغه رنگ دبل شي سره ښه نه برېښي بلکې بدرنگي گڼل کېږي بيا مې ورته دخپل هغه شعر يو بيت ووايه چې همغلته دجبل په پنجره کې مې ليکلی و. هغه بيت دادی:

په ښايست کې درنگونو دخل نشته

دښکلانمک چې ولري جمال شي

انځورونو کې ديوې زړې پخې کلا، دخټو دکلاگانو، يوې محجوبي ښځې، دښکلو سترگو والا تنبوزک وهلې کوچۍ جلی، دغريبي لباس، دمر مرو پوخ برج، درېشي کړې جلی دښکلو چرگي سخوندرانو دسرونو، دمیووددوکان، ديوه عصري څلور لاري، دکښت، گلانو او چمن انځورونه وو. مادپخې کلا، دخټو دکلاگانو، محجوبي ښځې، ښکلو سترگو، ښکلو سخوندرانو، کښت، گلانو او چمن انځورونه انتخاب کړل؟ ماورته وويل چې پخه

کلا د عقيدې ، عزم او ارادې د پخوالي ، دخټو کلازمونږ د گران هېواد افغانستان دخټو دکلاگانو ، محجوبه بنځه زمونږ د دين ، پت او عفت ، او بښکلي سترگې ، چرگي سرونه ، کښت ، گلان او چمن د بښکلا ترجماني کوي او مونږ ته خپل وطن را يادوي . له دې امله مادهمدغو انځورونو انتخاب وکړ .

هغه وويل چې دانوردې ولي منتخب نه کړل ؟ ماورته وويل : نه زما غربي لباس خوښ دی اونه دغه نور شيان زمونږ هېواد کې شته . کله چې زمونږ هېواد ودان شي او دغسې برجونه او عصري څلور لاري په کې جوړ شي بيا به يې زه هم خوښوم او س د پرديو پرمختگ ماته هيڅ گټه نه لري نو انتخاب يې هم نه کوم .

په دې سربېره يې مخکې پنجره کې زمادگوتو بصمات (خاپونه) او انځورونه بيا واخيستل .

دلته په څلورم کمپ کې يې هم په دغه ورځو کې د لاسونو د ټولو گوتو او د ټول لاس او ورغوي خاپونه او انځورونه واخيستل ؛ بنديانو گومان کاوه چې دادا زادېدو يوه پيلامه ده .

د بنديانو ازادېدل

د بنديانو ازادېدل هغه وخت پيل شوي وو چې مونږ پنجره کې وو . زمونږ تر راتگ تقريبا نيم بنديان ازاد شوي وو مونږ په منځ او نيمايي کې راخوشي شو . مونږ نه مخکې ځينې اروپايان ، عرب ، افغانان اودرې کسونه پرته نور ټول پاکستانيان ازاد شوي وو . هر ځل به چې د بنديانو کومه ډله ازاده شوه نو نور نوي بنديان به له باگرام څخه

راورل شول. زمونږ تر راخوشي ڪېدو داسي هيڻ ڊله نه ده خوشي شوي چي دهغي بدل ڪي بله پيره نوي بنديان نه وي راغلي.

اوس ددوه زره شپڙم ڪال دفروري په نهمه نېته چي په ڪابل ڪي ڪوم اوه ڪسيزه ڊله دگوانتهامو دزنډان نه را ازاده شوه نو دپينتهاگون درسمي اعلان مطابق په گوانتهامو ڪي څلورسوه او نوي (۴۹۰) بنديان پاتي شول او ددوهم اعلان مطابق (۵۸۵) يا (۵۵۸) خوداخبره واضحه ده چي له دغه عادي بنديانو پرته دقاعدي مشران اونورپت بنديان په مختلفو مخفي ځايونو ڪي ددغه شمېر نه بهر دي.

محاڪمه

داستاد بدر دازادېدو پوري چي څومره ڊلي بنديان له زندانه وتلي وو داستاد دوي دڊلي په شمول ٽول بي له محاڪمي ووتل او داستاد دوي دتگ نه وروسته مونږ پاتي ٽولو بنديانو باندي دمحاڪمي اطلاعيي وويشيل شوي چي انځور يي مخڪي د ترجماني دستونزو عنوان لاندي تېر شوي دي.

ددې اطلاعيو دويشونه څو مياشتي وروسته يوه نمايشي نظامي محاڪمه پيل شوه. اڪثرو بنديانوته يي داڀر پڪره واوروله چي امريڪا حق لري چي تانورهم دجنگي دشمن په حيث دناملومې مودي پوري وساتي. (۱۸) اتلسو بنديانوته يي دبرائت اعلان وڪړ او دڅلورم ڪمپ ڊيو نيفارم بلاڪ ڪي يي واچول. په دي بري ڪسانو ڪي زه هم وم.

زما محڪمه داسي وشوه چي يوئل يي وغوبستلم، په عسڪري لباس ڪي يو ڪس راته وويل چي زه ستاوڪيل يم او خو ورخي وروسته ستامحاڪمه ده .

— ته خومانه يي ٽاڪلي نو ڇرنگه زماوڪيل يي ؟ .

— زه دامريڪاپوخ تاله پاره وڪيل ٽاڪلي يم

— عجيبه خبره ده ! ته خو زما دشمن يي نو ڇرنگه زماوڪيل

ڪيداي شي ؟ .

— نه زه ستا دشمن نه يم .

— خو ورخي مخڪي تاسو مونڙ ته اطلاعيي راکري اوپه هغوڪي مو

ليڪلي دي چي تاسو دامريڪا جنگي دشمنان ياست .... ته هم

يوامريڪايي اودامريڪايي پوخ عسڪريي . دامريڪاهيخ فرد زما وڪيل

نه شي ڪيداي . عجيبه محاڪمه ده چي امريڪاهم مدعي دي ، هم

قاضي ، هم وڪيل ، هم گواه .....!؟ .

— ويي خندل ، بيرته يي ٽنڊه غونجه ڪره اوويي ويل چي

ستاخوبنه وي اوڪه نه دامحاڪمه به ضرور ڪپري . تورونه يي

راوڻبودل اوراته ويي ويل چي گواهان لري ڪه نه ؟ ماورته وويل :

گواهان خوبه تاسو راوراندي ڪوي چي په مامو دعوه ڪري ده

اوتورونه موراباندي لگولي دي . مانه ڇرنگه گواهان غواڙي ؟ هغه

وويل : مونڙ يي نه لروته يي راوبشيه دهڀري مناقشي نه وروسته

ماوروڻبودل او ولاڙ . خوورخي وروسته يي بيا وغوبستلم اوراته ويي

ويل چي مونڙ ستا گواهان پيدانه شوڪراي . دلته زندان ڪي راته

گواهان وبشيه ماورته وويل چي دي بنديانو سره خوزه دلته اشناشوم

خودايوه خبره چې ماپه هرات کې دفتر درلود ، لوی درواغ دي ددي پوښتنه تاسو دلته په هرات کې دطالبانو والي : ملا خير الله خير خواه نه وکړئ که هغه وويل چې زه يې پيژنم يا هلته داسې کوم دفتر و نوزه به مجرم يم . که نه تاسو بايد گواهان راوړاندي کړئ اصلاً گواهان مدعي له پاره وي مدعي عليه باندې گواهان نه وي تاسو په مادعوه کړې ده تاسو بايد گواهان ولرئ او که نه يې لرئ نو همدا خبره ددي دليل دی چې زه بې گونا يم . زه بيرته بلاک ته ولېږل شوم . خو ورځې وروسته محاکمې ته په زنځيرونو او زولنو کې وغوښتل شوم دمحاكمې له پاره يې يو لوی سالون جوړ کړی و . زه ديوه دېوال خواته په چوکۍ کېښول شوم او په زمکه کې دښځې کونډې پورې دحيوان په څېر وتړل شوم . لږه شېبه وروسته زما وکیل او ترجمان راغلل . وکیل مې ښي لور او ترجمان کيڼ لورته په چوکيو کېښناستل . لږه شېبه وروسته دوه ښځې راغلي چې يوه سپين پوستې وه هغه مونږ نه لږ وړاندي ديوه مېز شاته کېښناسته او بله تور پوستې دهغې خوا کې دبل مېز شاته کېښناسته . تور پوستې دامريکا دحکومت وکیله وه اودسپين پوستې مخکې مشين ايښی و . دمحاكمې جريان يې ټيپ کې ثبتاوه . ورپسې درې قاضيان راغلل چې درېشي گانې يې هم دموقتو ځانگړيو نمائشي قاضيانوگواهي ورکوله . يولوړ ، پنډ او پېر دزيرو سترگو څښتن و ، بل دشنو سترگو څښتن و چې مخکې زما محقق پاتې شوی و . ما وپيژنده خو هغه گومان کاوه چې زه يې نه پيژنم . بل وچ نری دزيرو سترگو او کولغ سرڅښتن و . دراننوتو سره ټول داحترام له پاره ورته ودرېدل

اوزه ناست وم . هغه لوړ پند مونږ ته دمخامخ اوږدلوړ مېز شاته منځ کې کښېناست . وچ نري يې ښي لور او شين سترگي يې کين لورته کښېناستل . ترجمان ټول راوپېژندل . او منځني قاضي خبرې پيل کړې . لومړي هغوی درې واړو لوړه وکره او بيا يې ماته لوړه راگره چې رښتيا به وايوو او عدل به کوو . بيا يې راته وويل : مسلم دوست ! ته دامريکا د جنگي دښمن په حيث نن محاکمه کېږې په تادامريکا د حکومت درې تورو نه دي چې دادي :

۱_ ته په ۲۰۰۱ م کال کې افغانستان ته تللی يې .

۲_ ته د اسلامي تنظيمونو سره اړیکې لري چې ترهگري .

۳_ تاپه هرات کې دفتر درلود چې هغه د القاعدې دفتر و او

د القاعدې هيڅ کاغذ ستا د لاسليک نه پرته نه تېرېده ....

ماورته وويل :

۱_ داچې په ۲۰۰۱ م کال کې زه افغانستان ته تللی وم د ابېخي

سمه ده افغانستان زما وطن دی هلته زه هروخت ځم راځم دا کوم جرم

نه دی ....

۲_ زما د کومو تنظيمونو سره څه ډول اړیکې وو ؟ زما چې

چاسره اړیکې وو او چاسره نه وو يامې پرې کړي وو هغه ټول

ماتاسوته پخپله درپه گوته کړي دي . دا کوم جرم نه دی .

۳_ داچې هرات کې زما دفتر و د ابېخي غټ دروغ دي . که

زما دفتر نو په کومه ناحیه او کوم سړک و ؟ دکور نمبر څه و ؟ او

زمونږ گاونډيان څوک وو ؟ .... بله داده چې تاسو سره دلته د هرات

والي ملا خير الله خيرخواه بندي دی له هغه پوښتنه وکړئ د هرات

ښار ستاسو دښارونو په څېر لوی ښارنه دی . که هلته دومره مهم دفتر و نو ملا خیر الله به ارومرو خبر وي که هغه داوویل چې زه هسې هم هرات ته تللی یم نو دا دعوه به سمه وي . زه په خپل ټول عمر کې تراوسه هرات ته هیڅ تللی نه یم . بله دا چې ستاسو د تورونو لومړی اودریم تور خپلو کې سره تناقض لري . دلومړي تورنه خوداڅرگندېږي چې زه له افغانستان څخه دباندې اوسېږم او یواځې ۲۰۰۱ م کال کې افغانستان ته تللی یم اوددريم تورنه داسې ښکاري چې افغانستان کې زما دفتر و اوزه هملته اوسېدم !!! که ریښتیا هم هلته زما دفتر وای نو ما انکارنه کاوه اوښه په جرأت به مې اقرار او اعتراف کړی و خوداسمه نه ده .

قاضي د حکومت دوکيلې نه پوښتنه وکړه چې آیا تاسره کوم دليل يا گواه شته ؟ .

هغې وويل چې نه . ما هم وخنډل او قاضي هم . وکيلې بيا وويل چې ځينې خبرې شته چې دامنيتي دلائلو له امله پتې دي اوزه يې اوس نه شم ويلای بيا به زه تاسو سره په خصوصي مجلس کې کښېنم .

ماورته وويل چې محکمې دمدعی عليه نه خبرې نه پتوي او س يې ووايه چې زه يې ځواب ووايم .

پتې خبرې دروغ وي او مجرمان يې کوي . زه پوه شوم چې ددې خبرې مقصد دادی چې دخپلو گوداگيانو او جاسوسانو نوم نه شم اخيستی

په دې کې يې ملاحير الله خير خوا راوست . زما کين لورته
د ترجمان نه اخوا کښېنول شو هغه نه يې پوښتنه وکړه چې : ته په دې
خبروې چې هرات کې د القاعدې دفتر و او مسلم دوست په کې کار
کاوه ؟ هغه وويل : نه هلته نه دفتر و او نه ما مسلم دوست پېژنده .

هغه بيرته وايستل شو . د قاضي خواته شين سترگي قاضي
دمحاکمې د قضيې نه دباندې ځينې پوښتنې وکړې چې تا په
ورځپاڼو کې مضامين ليکلي دي ؟ ماورته وويل : هو . دهغو مجلو په
هکله يې پوښتنې وکړې چې ماخپرو لې دخپرېدو او دبنديدو
د تاريخونو په هکله يې هم پوښتنې وکړې ماورته ټول وويل . زما
وکيل ورته وويل چې د اسلامي او ميلادي تاريخ توپير ته بايد
پاملرنه وکړئ . ماورته وويل چې ماتاسو ته ستاسو دپوهولو له پاره
ميلادي تاريخونه ياد کړي دي . وکيل په ټوله محاکمه کې يواځې
همدغه خبره وکړه نور غلی ناست و . قاضي وويل چې ته خوداسې
خبرې کوي چې وکيل ته ضرورت نه لري . مونږ به پرېکړه و اشننگتن
ته ولېږو انتظار وکړه . بيا يې وويل چې مونږ به تاسره عدل وکړو .
هغوی لارل او زه هم بلاک ته ولېږل شوم . په ۱۳۸۴ \ ۱ \ ۲۸ هـ ش .
۱۳۱۸ \ ۱۴۲۶ هـ ق ، ۱۴۱۷ \ ۲۰۰۵ م دیکشنې په ورځ بيا
وغوښتل شوم يو ترجمان اويوبل کس چې پوځي جامې يې اغوستې
وي راغلل او راته ويې ويل چې ستاپه هکله قاضيانو پرېکړه کړې ده
چې په تا کوم جرم ثابت نه شو . آيا ددې په معنا پوهېږې ؟ ماوويل : هو
ددې معناداده چې زه بري يم . هغه وويل : هو ته بري يې اوس به له
نورو بنديانو جلاشي او ډېر زر به کورته لارشي . بيرته بلاک ته

ولېرل شوم . هلته مې نور ملگري خبر کړل ټول خوشحاله شول او دمعمول مطابق مې خپل سامان راواخيست دوه ملگرو راسره سامان واخيست او دينکي بلاک نه ورسره نږدې يو نيفارم بلاک ته ولېرل شوم ، هلته يو نيفارم بلاک ته مانه مخکې هم بري شوي بنديان لېرل شوي وو او مانه وروسته هم راغلل . ټول شل کسان هلته راټول شو دوه سعودي ، يوترکي اوولس (۱۷) مونږ افغانان وو . خو ورځې وروسته دسره صليب کسان راغلل ، يو يو يې له کوټې دباندې وغوښتوو او راته ويې ويل چې تاسو خپلو کورنوته ځئ اوپه دې ترتيب به لارښئ ...

دبري کېدو له ورځې نه يوه مياشت وروسته يو عسکر راته وويل چې تاسو بيگاته کورونوته لېرل کېږئ ټول خوشحال شوو او دنورو بنديانو سره موله ورايه مخه ښه وکړه خو داخبره سمه نه وه بيگاته لارنه شوو سباته دکمپ مسئول راغی او ټولوته يې وويل چې بيگاته تاسو الوتکه کې باگرام ته لېرل کېږئ . بيا موله ورايه بنديانو سره مخه ښه وکړه بيگاته ددوشنبې په شپه ۱۳۸۴۱۲۱۲۹ هـ ش ، ۴۱۸ ۱۴۲۶۱ هـ ق ، ۲۰۰۵۱۴۱۱۷ م د شپې په يو ولسو بجو عسکر راغلل او راته ويې ويل چې تللو ته تيارۍ ونيسئ . يو يو يې را ايستوو يو يو توريکس يې را کړ چې پتلون ، کورتي ، بنين ، ټوکري بوتان ، جرابې ، يوه کمپل ، شامپو ، صابون ، دغابونو کریم ، برش او دوا په کې وه . جامې مو بدلې کړې او د شپې په يوه بجه يو يو را ايستل کېدو ، زنځيرونو او زولنو کې تړل کېدو او دباندې ولاړو بسونوته خېژول کېدو . هماغه بې چوکيو بسونو کې په زمکه زولنو او

زنخيرونو کي ترلي کښېنول شوو . دڅه ځنډ نه وروسته بسونه روان شوو . او يو ستونزمن سفر پيل شو . ټولې بښېنې پلستر شوې وې او هيڅ ترې نه ښکارېدل خو زه داسې ځای کې ناست وم چې دډرپور بښېنه لږه غونډې ښکارېده او دباندې مخامخ ځای ترې ښکارېده . بسونه دبحر غاړې ته ورسېدل په بېرې کې ورپورته شول او بېرې د ساحل په لور روانه شوه . تقريبا څلوېښت پنځوس دقيقې وروسته بېرې ساحل ته ورسېده ، بسونه ترې ښکته شوو او هوايي ډگرته ورننوتل . يوه لويه پوځي الوتکه چالان ولاړه وه . دلکې له پلوه خلاصه وه او مونږ يو يو ددواړو متونو نه نيول شوي وردننه کړای شوو . په کلکو پلاستيکي چوکيو کښېنول شوو او دپښې زنخيرونو يې دپخوا په شان دالوتکې دفرش کونډې سره وتره . عجيبه خبره خوداوه چې مونږ د امريکې محکمې بري کړي وو خويياهم په زنخيرونو او زولنو کې دجهاز د کونډې پورې ترلي روان کړای شوو ! مونږ فکر کاوه چې مونږ خويي گونا يودامريکا محکمې زمونږ په بې گونا هې اعتراف وکړ او بري يې کړو . مونږ سره به اوس انساني سلوک کېرې اوپه پستو چوکيو کې به خلاص لاسونه او خلاصې پښې کورونو ته ځوو . خو خبر نه وو چې دامريکا بزدل پوځيان مو اوس هم نه معافوي او هماغسې دځناورو سلوک راسره کوي !!!

سترگې يې راونه ترلې او غوږونه يې راوترل چې وروسته مو خلاص کړل . يوه عجيبه الوتکه وه ماخود سپرليو بوينگ الوتکو کې دحج اونور سفر ونه کړي وو ، هغه خو سمې الوتکې وې ، دا باروړونکې الوتکه وه . ددې الوتکې چت اودواړه خوا ديوالونو ته

ددننه پلوه کوم پوخ نه و او ټولې کولمې يې بنکارېدې مشين ،
 سلنسونه ، تارونه ، پيپونه ، اونور هرڅه يې بنکارېدل دلکې دخوا
 تختې به يې هملته په نږدې بټنو بنکته پورته کېدې ، په الوتکه کې
 دغټ حاجت اجازه نه وه او وړوکی حاجت هم په ولاړه و او عسکر به
 هم شاته راته ولاړ وو په دې هکله بنديانو باندي زيات تکليف تېر
 شو ډېر بې کاره خوراک يې خو ځل راوړ چې يواځې دوه پتري ډبل
 ډوډۍ وه او منځ کې په خواړه شريت نېلول شوې وې . هيچا ونه
 خوړل يواځې تروې منې مو يو ځل بڼه په مينه و خوړې نور مو تقريباً ( )
 ۳۰) ډېرش ساعته سفر ډېر ستونزمن وکړ . په بري کسانو کې دوه
 سعودي پاتې شول او مونږ اولس (۱۷) افغانان او يوتر کی راغلوو .
 ترکي په ترکيې کې بنکته شو او مونږ دسې شنبې په ورځ ۱۱۱۳۰
 ۱۳۸۴ هـ ش ، ۱۹۱۲۱۹ هـ ق ، ۱۱۸۱۴۱۴۰۵۲۰م تقريباً
 دورځې په لسو بجو دباگرام په هوايي ډگر بنکته شوو ؛ کله چې
 باگرام ته ورسېدو بيا يې سترگې راوتړلې او دباگرام په هوايي ډگر
 کې دامريکايانو دکمپ يوې لويې څمې ته ننه ايستل شوو . هلته يې
 سترگې راپرانېستې او نور تړلې وو . يو يو ورتلوو او دسترگو
 کمپيوټري عکسونه ، اودلاسونو دگوتو کمپيوټري بصمات يې
 راڅخه واخيستل . دې کار ډېر زيات وخت ونيوه هلته مو لمونځونه
 هم وکړل او پاکټي ډوډۍ مو هم و خوړه بيا يې بکسونه راکړل .

زمونږ ليکنې امریکایانو ستنې کړې

دگوانتهنامو په زندان کې ترډېرې مودې پورې مونږ ته قلم او کاغذ نه راکول کېدل بیا چې کله دبندیانو درجه بندي وشوه نو دلومړۍ درجې والا بندیانو ته یې قلم او کاغذ ورکول پیل کړل. یونرم غوندي قلم او په شواروز کې درې ډلو کې هرې یوې ډلې یویو کاغذ راکاوه. ځینو ډلو کې به کله کله کوم عسکر دوه درې پاڼې هم راکړې. زه او استاذ بدر دواړه په لومړۍ درجه کې وو نو ځکه یې قلم او کاغذ راکول کله کله به استاذ نه هم کاغذ زیات شو نو ماته به یې راکړ او زمونږ په کتار کې به نورو بندیانو هم د عسکرو نه پټ دپنجرو دسوریو نه توته کړې کاغذونه راېرل. مونږ قلم او کاغذ ته ډېر خوشحال شوو. مالیکل پیل کړل او ډېر زیات لیکل به مې کول چې نور بندیان به هم راته حیران وو. مادبند په دغه موده کې دومره لیکل وکړل چې دازادی په ټول عمر کې مې نه دي کړي. استاذ بدر هم لیکل وکړل خو لږ.

ماته الله تعالی توفیق راکړ دقرآن کریم دوه ډوله، ټکي په ټکي او روانه ژباړه او مختصر تفسیر مې بشر ولیکه، په عقیده کې مې یو کتاب ولیکه، په اصول حدیثو کې مې یوه رساله په عربي ولیکله چې هلته هم ځینو عربو بندیانو ورڅخه گټه واخیسته. منظومه فقه مې ولیکله چې دایمان طهارت، لمانځه، زکات، روژې، حج او نکاح دبحثونو ټول ډولونه په کې بشپړ شوي وو او اوس بیوعو کې روانه وه. څه دپاسه "۲۵۰۰۰ پنځه ویشت زره بیته شعري

مجموعه مي وليکله چي مختلف موضوعات په کي رانغښتي وو ، نور ادبي ، فرهنگي ، علمي او معلوماتي بحثونه مي وليکل او داټول د ذهن د خپو محصول و چي تر دولسو کتابونو رسېدل . هلته نه مراجع وو اونه ماخذونه ، ډېره خواري مي کړې وه دتلاشي په وخت کي به عسکرو راڅخه واخيستل . دپوخ رنگ والا زېړولفانو کي به يې بند کړل ، زما دپنجري اودوسيې نمبر به يې پرې وليکه اويو به يې وړل ؛ مابه داخيستلو په وخت کي هم پرې تاکيد وکړ چي ضايع يې نه کړي ، په تحقيق کي به مي هم وخت په وخت مطالبه کوله او محققينو ته به مي ويل چي زما ليکل زما پانگه ده دابه زه کورته وړم دا بايد ماته راکول شي دازما حق دی . تاسو چي ماته قلم او کاغذ راکول نو اوس به زما ليکل نه ستنوي . محققينو به وخت په وخت وعدي کولي اخر دراتلو په ورځ دکمپ مسئول راغي راته ويې ويل چي تادخپلو ليکنو مطالبه کړې وه ستاليکنې نه دي ضائع شوي هغه مونږ ټولي ساتلې دي او تاسره به په يوه الوتکه کي ځي ، باگرام کي به تاته درکول شي خو کله چي زه باگرام ته راغلم مامطالبه وکړه امريکايانو راته انکار وکړ اوويې ويل چي ستا کاغذونه نه دي راغلي ؛ زما کاغذونه امريکايانو ستانه کړل او ماسره يې ډېرلوی ظلم وکړ . يواځي وروستني لږ غوندي کاغذونه يې راسره راپرېښودل او نور ټول يې ستانه کړل زما کاغذونه داسلامي مکتبي او دپښتو ژبي لويه پانگه وه هغه اوس هم دامريکاپوخ سره دي که ويې غواړي نورا کولای يې شي . استاذ بدر هم ډېر ښه ښه شيان ليکلي وو هغه يې هم ترې ستانه کړي دي .

د کابل په لور

باگرام کې چې کله دامريکايانو کار خلاص شو نو بيابې سترگې راوترلې او موټرو کې يې کنبېنولو دکمپ نه دباندې افغاني چارواکي زمونږ منتظر وو هلته يې سترگې راخلاصې کړې اودلاسونو او پښو زنځيرونه اوزولني يې هم خلاصې کړې . مونږ يې افغاني حکومتي چارواکو ته تسليم کړو او تور لاسي بکسونه يې راکړل . افغاني چارواکو راسره روغبر هم ونه کړ په فلاينگ کوچ کې يې کنبېنولو اوراته ويې ويل چې مونږ تاسوته ستري محکمې کې سرشته نيولې ده هلته ژورنالستان هم راټول شوي دي هلته به خوو . مونږ وويل : سمه ده . په ضمن کې يې ددې تلقين هم راکړ چې تاسويه خبرې نه کوئ دستري محکمې رئيس به خبرې کوي .

دافغاني چارواکو داپلاوي چې کوم ځای کې ولاړو دادکمپ نه دباندې او داخري خط نه دننه و کله چې له باگرامه په وتو کې شوو چې گورو په سرکونو دسيمتهو لوی لوی بنديزونه پراته دي چې موټر دبنديزونو ترمنځ ښي او چپ لورته گورږوورځي او سم نه شي تلی . شاوخوا گردچاپېره هرځای کې داوسپنيزو جالونو ددنه دشکو دبوجيو لويې لويې غونډۍ جوړې دي ، ځای په ځای امريکايي اغزن تارونه غځېدلي دي او سخته تالاشي اوپلټنه روانه ده چې داټول دامريکايانو دډار او په افغانستان کې دامنيت دنشتوالي ترجماني کوي . مونږ گومان کاوه چې افغانستان کې به تور سرکونه وي ، وداني به وي او کابل به بېخي گلبن وي . خو خبره بېخي سرچپه وه . هرځای خاورې او دورې وې ، سرکونه وران ويجاروو او هيڅ مثبت

بدلون نه بنکارېده بلکه داسې برېښيده چې گه پردي او خارجي
خواکونه په افغانستان کې درې څلور کاله نور هم پاتې شي نو د کابل
سرکونه به د عامو خلکو په مخ وتړل شي او هرځای به د شگو ډېري،
بنديزونه او اغزن تارونه شي او که خارجيان واوځي نو د کابل نه به
د جزیره العرب هغه ربع خالي جوړه شي چې دوچو شگو سيلابونه
په کې بهېري.

کله چې د امریکايانو د آخري خط نه وتوو نو امریکايي پوځيانو
د افغاني چارواکونه د امریکايي پوځ هغه کارتونه وغوښتل چې
د ننوتو په وخت کې يې ورکړي وو. افغاني بې وزلو چارواکو چې کله
کارتونه وروښودل نو يو کارت په کې کم و. امریکايي پوځي په ډېر
تکبر او بادارنه لهجه ورته وويل چې يو کارت کم دی ترڅو چې مو
کارت نه وي راکړي نه شی تلای. د کورنيو چارو د وزارت مسئول
قوماندان - چې دشمالی اتحاد څو کيداران هم ورسره وو - په ډېره
بې وزلی او غلامانه لهجه عذر او زاري ورته کوله چې لار ورکړي او
خوشې يې کړي. ټولو ترور ترور اخوادېخوا کارت لټاوه خونه
بنکارېده. ما يو افغاني انضباط ته وويل چې خیردی يو کارت کم
دی قوماندان صاحب دې امریکايانو سره پاتې شي او مونږ به
لار شوو. دا خبره په انضباط ښه ونه لگېده.

آخر چې يو عسکر دفلاينگ کوچ لاندې وليدل کارت هلته پروت
و ډېر خوشحال شو زواويې خيست، قوماندان صاحب ته يې
ورکړ او هغه په دواړو لاسونو په ډېر احترام امریکايي عسکر ته ورکړ
؛ دې جريان يو ساعت ونيوه، يو ساعت وروسته داستونزه حل شوه

اود کابل په لور روان شوو. بڼه شېبه وروسته دکابل په ښار ورننوتو اودسترې محکمې دودانۍ مخ کې اودریدو؛ ژورنالستان دسترې محکمې مخ کې ډلې ډلې ولاړوو او زمونږ په لیدو ټول را روان شوو دسترې محکمې رئیس مولوي فضل هادي شینواری راووت سپینه پگړی اوتوره چین یې په غاړه وه دمطبوعاتي کانفراس لوی صالون ته وردننه شوو؛ هلته ښکته پورته مېزونه پراته وو، دچایو پیالی پرې ایښې وې او گرد چاپېره ترې چوکۍ ایښودل شوې وې کین لاس ته دمېزونو آخرته دټولو مخې ته سټیج و. مونږ په چوکیو کښېناسو، فضل هادي او حکومتی چارواکي سټیج سره کښېناستل او ژورنالستان ډیر زیات وو نو ټولو ته چوکۍ ونه رسېدې ځیني گردچاپېره اودرېدل. مونږ نه ځینو پټې پټې پوښتنې پیل کړې خو وخت یې ونه مونده. فضل هادي نه الله تعالی ددې توفیق هم ورنه کړ چې ددرې نیمو کالونه وروسته دامریکادبند نه راخلاص شوو بندیانو ته لږ ترلږه لاس ورکړي اوروغېر ورسره وکړي. اوداځکه: هسې نه چې دامریکاډالرې بندې شي اوباداران خفه شي!!!

دسټیج نه یې خبرې پیل کړې اوداسې برېښېده چې مخکې ترمخکې امریکایانو ملاکړې و. ځکه چې ټولې خبرې یې دامریکایانو په پلوی اودهغوی دخوشحالو لو له پاره وې؛ سترگې یې ټیټې وې اوسپینې پگړۍ یې له ورايه چغې وهلې چې زما سپینوالي ته مه گورئ زه ډالرو داسې توره کړې يم لکه دشینواری صاحب په گوگل کې تور زړه اوپه اوږو توره چین...

فضل هادي صاحب لنډې خبرې وکړې او ويې ويل چې تاسو باندې به دگوانتهنامو په زندان کې اوله هغې مخکې ډېر تکليفونه تېر شوي وي : هغه چاته مه وايئ او دهغه ځای حالات چاته مه بيانوي .

بيا يې وويل چې والله ماخودامريکاسفير سره ملاقات وکړ هغه ماته قناعت راکړ چې امريکا کوم بنديان گوانتهنامو کې بنديان کړي دي نو دايې بڼه کړي دي والله چې زما خودهغه په خبرو قناعت راغی .

بيا يې وويل چې کيوبا کې درې ډوله بنديان دي : يو ډول يې ددښمنانو ددښمنۍ ښکار شوي دي او يو ډول داغيارو په لمسون تللي دي او يو ډول خوداسې دي چې همغلته وي نو بڼه دي .

يو ژورنالست دفضل هادي نه پوښتنه وکړه چې دا بنديان خو بري شوي دي ددوی ددې درې نيمو کلونو تاوان به څوک ورکوي ؟ شينواري هغه دغه وکړل . مادحکومتي چارواکو بنديز ته ونه کتل بې نمبره په خپل ځای کې پورته شوم او خبرې مې پيل کړې : زما په پاڅېدو کې ژورنالستانو زياته دلچسپي واخيسته ټولو چغې کړې چې ستيج ته لارښه ستيج سره ټولې چوکۍ ډکې وي او خالي ځای نه و دژورنالستانو په زيات ټينگار دفضل هادي دښي لوري نه يو چارواکي چوکۍ خالي کړه زه هلته لارم او خبرې مې پيل کړې .

ما وويل چې : مونږ خودعالم برزخ نه راغلي يوو ، اوداځکه چې مونږ داسې ځای کې وو چې نه دنياوه اونه آخرت .

دنياځکه نه وه چې دنيا سره زمونږ هيڅ اړيکي نه وو . هلته نه راديو وه ، نه تلوېزون ، نه ورځپاڼه وه او نه مجله . مونږ له دې دنيا

هيڅ خبر نه يوو. مونږ له دې هم خبر نه يوو چې مونږ په افغانستان کې حکومت لرو او که نه؟! خو که فرضاً لرو يې نو د حکومت دنده دانه ده لکه فضل هادي صاحب چې وويل: بلکه د حکومت مسئوليت اودنده داده چې د پردیو سره بنديان به خپل هېواد ته رانقلوي. فرضاً که هغوی مجرمان وي او تاسو ځان ته حکومت وايئ نو دلته يې ولې نه را غواړئ او پخپله يې ولې نه محاکمه کوئ؟! زه خويې چې ترڅو پېژنم اوومې ليدل د گوانته نامو بنديان به گناه دي خو فرضاً که مجرمان وي نو تاسو يې پخپله ولې نه محاکمه کوئ؟ که فرضاً يو څوک د اعدام وړ گنې هم راويې غواړئ او دلته يې اعدام کړئ؛ د مسلمانانو فريضه داده چې بنديان به د کافرو د بند نه ازادوي رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايي چې:

(فکوا العاني) (تاسو بندي ازاد کړئ) بيا مې د معتصم بالله خليفه کيسه وکړه چې په روم کې يوې مسلمانې بندې بنځې د بندي کېدو په وخت کې غږ کړی و چې: (وامعتصماه) ای معتصمه چېرته يې اوڅه شوې؟ هغه لوی پوځ تيار کړ، وروپې لېږه او د مسلمانانو ټول بنديان يې راخوشي کړل.....

زما دخبرو منځ کې فضل هادي د مجلس نه پاڅېد او غلی بنويه شو. زما شاته کوم حکومتی چارواکی والاړ و زما جامې يې رابنکودې اوراته ويل يې چې بس دی بس دی.....

ماداهم وويل چې پاکستانیان افغانستان ته د جنگ له پاره راغلي وو. افغانستان کې نه حج و اونه عمره وه چې هغوی يې دکولو له پاره راغلي وو، خود پاکستان د حکومت د چالاکی له امله هغوی ازاد

شول خو افسوس چې دافغانستان دستري محکمې ملا صاحب وايي چې افغاني بنديان همغلته گوانته نامو کې بڼه دي !!!...!!!

نورو خبرو ته چارواکو پرې نه بنودم رالندې مې کړې ، ژورنالستانو غوښتل چې مونږ سره خبرې وکړي خو سره جلايې کړو . دوه نورو بنديانو هم لنډې خبرې وکړې ، ازدحام جوړشو ، په مېز ايسودل شويو پيالو کې چای اچولو ته هم وخت ونه موندل شو ، په زور روان کړای شوو ، په گاډو کې کښېنول شوو او په دې نامه چې دازمونږ مېلمانې دي ، دژورنالستانو نه پټ کړای شوو . کارته پروان کې دداخله چارو دوزارت په يو مېلمستون نماتعمير کې دننه کړای شوو . هلته ددوهم پور کوټو کې ووېشل شوو يو يو تور واسکت ، پگړۍ او يو جوړ افغاني جامې راکول شوې . هغه مو واغوستې او مادامريکايانو درېشي ، بنين او جامپر ددفتر يو انضباط ته ورکړل . دشيپې همغلته پاتې شوو . مادټيليفون هڅه وکړه ددفتر نه دټيليفون اجازه ونه شوه . انضباط سره موبایل و ماورته پيسې ورکړې چې کارت ورته واخلي بيا ما دپېښور اکاډمي ټاون هغه کورته ټيليفون وکړ چې مونږ دنېول کېدو په وخت کې په کې اوسېدو . دابنه وه چې مانه په دې درې نيمو کلونو کې دټيليفون نمبر نه و هېر شوی . کله مې چې ټيليفون وکړ زمونږ ديو دوست زوی را واخيست ويې پېژندم او راته ويې ويل چې ستاسو کور له دې ځای نه بلې کوڅې ته نقل شوی دی . زه بيه هغوی ته خبر ورکړم . ما دانضباط دټيليفون نمبر ورکړ هغه زما زوی عبدالاحد ته نمبر ورکړی و څه شېبه وروسته عبدالاحد ټيليفون راوکر خبرې موسره وکړې .

ورپسې استاذبدر هم تيلفون راو کړ ، حکيم صاحبان عطاء الرحمن ، عبدالمالک اونوروسره مې خبرې وشوې استاذ بدر جلال اباکې و او ويل يې چې مونږ همدا اوس در روانېږو. ماورته ډېر وويل چې تاسو مه راځئ اوزه درځم خو هغوی په ټينگار وويل چې مونږ ان شاء الله درځوو .

همغه وو چې هغوی د شپې درې بجې د جلال اباد نه د کابل په لور را روان شوي وو سباته نهه بجې وې چې کارته پروان ته راورسېدل. افغاني چارواکو هرچاته خپله دوسيه اودلارې کرايې له پاره لس زره افغاني ورکړې تقريباً دټولو بنديانو خپلوان اودوستان راورسېدل. زمونږ نور خپلوان او دوستان جلال آباد کې ايسار شوي وو او استاذ بدر ، مولوي صاحب محمد يونس حسنيار او حکيم صاحب عبدالمالک کابل ته راغلل اگر چې کابل کې دټولو دوستانو داهيله وه چې څه وخت ورسره تېر کړو خو مونږسره وخت نه و دمامور صاحب عبدالرزاق په ډېر ټينگار مو هغه سره دچهار شنبې دورځې ۱۱ ۱۳۱ هـ ش دغرمې ډوډۍ وخوړه .

استاذبدر ماته له کوره زما پخوانۍ ددروزو خولۍ ، پگړۍ او نوې جامې کابل ته راوړې وې هغه مې واغوستې ، لمونځونه مو وکړل او مامور صاحب نه مورخصت واخيست .

د جلال اباد په لور حرکت

جلال اباد او پېښور کې ډېر خپلوان او دوستان منتظر وو د چهار شنبې په ورځ ۱۳۸۴ \ ۱۱ \ ۳۱ هـ ش دوه بجې د کابل نه د جلال اباد په لور روان شوو ماديپير لاره په سرک باندي دکارله امله بنده وه او اکثره گادي "دلته بند" په لاره تلل خوځيني وارپه موټر د ماديپير په لاره هم تلل. مونږ هم د ماديپير په لاره روان شو: په لار کې مودنويو زړو پوښتنې وکړې او په خبرو خبرو مو د کابل او جلال اباد لاره لنډه کړه.

له احساساتو او ولولو ډک استقبال

د ټولو خپلوانو او دوستانو د اهيله وه چې کابل ته راشي خو مایه ټيلفون ورته ويلي وو چې مه رايځي هغوی له خوښيو، احساساتو او عواطفو سره د درونتيې د تونل نه ښه وړاندي راتېر شوي وو او استقبال ته ولاړ وو. کله چې زمونږ موټر هلته ورسېد نو زما پرې نظر شوو موټر مو غاړې ته کړ او رابښکته شوو، ټولو رامنډې کړې او ځينو ځوانانو له ډېرې خوښۍ په سرک باندي الله تعالی ته د شکر سجدي کېښودې. دانو د احساساتو او خوښيو نه ډکه شېبه وه چې په ژوند کې ډېره نادره وي، چاله خوښۍ ژړل او چاشکرونه ايستل. هريو راغاري واته، روغبر يې کاوه او د احساساتو هيجان يې له لاسه واته. د سرک په غاړه نږدې هوټل والا چې د اهيجاني او احساساتي شېبې وليدلې نو پوښتنه يې کړې وه چې داڅه کيسه ده؟ چاورته ويلي وو چې د غسې يو کس درې نيم کاله په گوانته نامو کې د امريکا په زندان

کي تهر کري دي هغه اوس راخلاص شو او مونږ يي دلته استقبال ته راغلي يوو ، هغه هم رامنډه کړه اورا غاړې واته .

دغه احساساتي استقبال او هرکلي مانه د بند ټول غمونه سپک کړل .

د گرم روغبر نه وروسته ټول د جلال اباد په لور وروخوځېدو هلته نرسره ووبشل شوو او مونږ د حکيم صاحب عبدالمالک کره شپه وکړه چې هلته زمونږ مهربانه مور هم په ناروغه او ضعيف خان له پېښوره زمونږ استقبال ته راغلي وه چې دا هغې له پاره په ژوند کې يوه لويه خوښي وه . او زما زلمي زوی عبدالوهاب هم راغلي و. څوک دراديو گانو له لارې او څوک د ټيليفونونو له لارې خبر شوي وو . اکر چې مونږ دا خوښوله چې کوټ ته لاړشو .

خپل کلي (صاحبانو کلي) کې څه وخت تهر کړو او ټول دوستان او وطنوال وگورو خو څرنگه چې زمونږ کور د هجرت په ټاټوبي : پېښور کې و نو هلته هم زمونږ کور ، کورنۍ او ډېر خپلوان او دوستان په تمه وو او په تليفون کې ټولو ټينگار کاوه چې هلته لاړشو . مونږ چې تر خود پېښور په لور حرکت کاوه نو د کوټ نه ځينو مخلصو دوستانو جلال اباد ته تشریف راوړ . دوه درې پېرې راغلي هغوی ته مو وويل چې مونږ ان شاء الله بيرته راگرځوو او کوټوالوته ووايي چې دلته دراتلو تکليف مه کوي خو سره له هغې هم ډېر خلک جلال اباد او پېښور ته راغلل ټولو ته د الله تعالي نه موفقيت او نېکمرغي غواړو .

جلال اباد کې ځينو ژورنالستانو تليفون وکړ چې ورسره وگورو او مطبوعاتي کانفراس ورکړو خو وخت ډېر تنگ و او ومونه شو کولای .

ديپښور په لور وروخوځېدو ډېر خپلوان او دوستان راسره تورخم پورې لارل چې ځينې دتورخم نه راوگرځېدل او ځينې پېښور ته راسره لارل .

يو امريکايي ژورنالست دکابل نه را روان شو او تليفون يې وکړ چې جلال اباد کې لږ تم شئ چې مونږ مرکه درسره کوو. مونږ ورته وويل چې وخت نه لرو بيا چې کله تورخم ته ورسيدو تليفون يې راوکر چې تورخم کې لږ تم شئ مونږ در روان يوو. مونږ ورته بيا وويل چې نه شو ايسارېدی هغه وو چې پېښور ته زمونږ کورته راوړسېدل اوامونږ دواړو ورونو سره يې مرکه وکړه .

مونږ گومان کاوه چې دتورخم جلال اباد سرک به پوخ شوی وي خو ډېر گډه وډ شوی او ځای په ځای يو خوا او بل خوا اووختی را اووښتی و. ټول گردونه او دورې وې. ماپوښتنه وکړه چې داولې؟ چاوويل چې دپاکستان دجوړولو په بانه ورځ په ورځ ړنگوي او په دې هيله يې زرنه جوړوي چې دافغانستان حالات به بدل شي او سرک به پاتې شي !!! .....

پېښور کې کورته رسېدل

لنډه داچې په تورخم واووختوو په لاره کې وخت په وخت استاذ بدر اونورو خپلوانو او دوستانو کورسره تيلفوني رابطه ساتله او خبرول يې چې دغه او هغه ځای ته راوړسېدو اخر دپېښور داکيډمي ټاون په سيمه کې خپل کورته راوړسېدو. کور کې زيات خپلوان او دوستان راټول شوي وو ، شپږ اوه مياشتې مخکې چې کله استاذ

بدر کورته رارسېدلي و نودگرم استقبال نه وروسته يې نور دکورتول غري لوی واره پېژندلي وو خو خپل وړوکی زوی جابري يې نه وپېژندلي نوله همدې امله هغوی په لاره مشوره وکړه چې ماته ماشومان معرفي نه کړي خو الحمد لله ماتول وپېژندل . ټولوراته په او جره کې گرم استقبال اوستري مه شي وکړل ؛ احساساتو نه يوه ډکه او هيچاښي شېبه وه چې ثبت شوي هم ده بيا دلرې شېبې له پاره کورته ننوتم چې هلته هم احساساتو نه ډک او گرم استقبال وشو چې ترټولو مخکې زمونږ محترمه خور مخې ته دامېل سره راغله او بيانورو ټولو سره ستري مه شي وشوه کور کې زه کې نه ناستم او جره کې دډېرې گڼې گونې له امله بيرته ووتم او راغلو مېلمنو سره کښېناستم .

له عواطفو او احساساتو ډک مېلمان

له لومړي ورځې نه دولولو، عواطفو او احساساتو نه ډکه ستري مه شي پيل شوه . دلې دلې خپلوان او دوستان راتلل چې ډېرو په کې له زياتې خوښۍ او ولولونه ژړل : تردې چې ځينې داسې خلک هم راتلل اولتراوسه راځي چې ماسره يې په خپل عمر کې هم نه وو ليدلي خو راتلل ، ژړل يې ، خوشېدل او ټولو په ډېره مينه او اخلاص غوږ ايښوده او هرچاسره داتلو سه وه چې دزندانونو او پنجره جريانات واوري . اکثره دوستانو پسونه ، دغوړيو ټيمان ، دوريجو او بورې بوجي او نورې ډالۍ له ځانه سره راوړې الله تعالي ته دټولوله پاره جزيل اجر غواړو . په مونږ يې دومره احسانونه بارکړي دي چې

مننه يې نه شو په ځای کولی. ټول مسلمانان دگوانتهنامو بنديان ديو کور، کورنۍ او ولس بنديان نه گڼي بلکه دټول اسلامي امت بنديان يې گڼي او داخلاص دعاوې ورته کوي. بلکه دگوانتهنامو بنديان يواځيني هغه خلک دي چې دټولې اسلامي نړۍ په جوماتونو او کورونو کې ورته دعاوې کېږي. مونږ ته هم ډېرو خلکو په اخلاص دعاوې کړي دي. تردې چې په کورونو کې بنځو روژې نيولي، لمونځونه يې کړي دي او مونږ ته يې دعاوې کړي دي، الله تعالی دې ټولو هغو دوستانو ته دنيوي او اخروي سعادت په برخه کړي چې مونږ او نورو مسلمانانو ته يې دعاوې کړي دي، په بندي کيدو موخفه شوي دي او په راخلاصېدو مو خوشحاله شوي دي.

سره له دې چې زمونږ مړۍ خرابې وې خودسهارلمانځه نه واخله دټېر ماسختن پورې به په ډېره مينه مېلمنو سره ناست وو، خبرې مو ورسره کولې او دزدان له جرياناتو مو خبرول. خو مياشتې خو پرله پسې گڼ مېلمانه راتلل خو اوس چې ۱۷، ۱۰، ۱۱، ۱۳۸۴ هـ ش دی تراوسه هم نوي نوي دوستان له لرې لرې ځايونو راځي او دحالاتو پوښتنې کوي.

دژورنالستانو بهير

زمونږ دراتگ سره سم دداخلي او خارجي ژورنالستانو بهير رامات شو څرنگه چې زمونږ ددواړو ورونو دصحافت سره اړيکي دي او هغه څه چې مونږ وويل اوله هغو حقائقو چې مونږ پرده پورته کړه نورو راخوشي شويو بنديانونه وه کړې نو ځکه دژورنالستانو

دلچسپي زياته وه . يو لورته دمېلمنو گڼه او ازدحام و او بل لورته دژورنالستانو . مونږ ددواړو ورونو نمبر په نمبر دواړو ته ځوابونه ويل اودا سلسله تراوسه روانه ده .

دازادو شويو بنديانو ملاقاتونه

دډېرو هغو بنديانو خپلوان زمونږ کورته راغلل چې هغوی اوس هم په گوانتهنامو کې بنديان دي . مونږ هغوی ته دهغه ځای دحالاتو په هکله مختصر معلومات ورکړل اودبنديانو په هکله مو چې څه ليدلي وو ورته وموويل . او ځيني هغه بنديان هم راغلل چې مونږ نه مخکې اووروسته را آزاد شوي دي چې دهغوی نومونه داي .

۱_ دین محمد " فرهاد " افغاني .

۲_ چاچا الياس . کراچي .

۳_ ابو مهند . سوري .

۴_ عبدالستار . ډېره اسماعيل خان .

۵_ حبيب رسول . بنو .

۶_ مولوي امين الله . کوپته .

۷_ ډاکټر سرفراز احمد خان . لاهور .

زمونږ په غياب کې اوازي

زمونږ په غياب کې زمونږ اودنورو بنديانو په هکله ډول ډول ددرواغواوازي خپرې شوې وې چې اکثره زمونږ دښمنانو او ځينو غرضيانو خپرې کړې وې . له هغو څخه يوه داوه چې داخلک

امريکايانو وژلي دي . بله دا چې امريکايانو دمسلم دوست نه سترگې ايستلې دي ، ليوني شوي دي ....
 دې ټولو اوازو اودرواغوتريوه وخته زمونږ دکور غريو ، خپلوانو او دوستانو ته سختې اندېښنې پيدا کړې وې چې دحقائقو دخرگندېدونه وروسته دښمنان دخجالت ، شرم او غم سره مخ شول او دوستان مو خوښ او سرلوړي شول .

زمونږ نوي ژوند

مونږ نوي ژوند پيل کړی دی او تراوسه خپل ځای ته نه يوو راغلي . دصحت ستونزې راته پيداشوې دي ، کاروبار او تجارت مود آی ايس آی له لاسه ړنگ شوی دی . دصابون کاروبار مو چې کاوه هغه ختم شوی دی ، په کور کې مو نقدې پيسې ، زيورات ، قيمتي کاڼي او نورسامان و هغه ټول دآی ايس آی ډاکوانو لوت کړي دي او تراوسه يې لانه دي راکړي چې په هغوکې دځينو دوستانو امانتونه هم وو . په دې سربېره يوځل دآی ايس آی دوه چارواکي زمونږ کورته راغلل چې يويې پنجابي اوبل يې کوهاتي و او مونږ دآی ايس آی په پټ زندان کې ليدلی و ، مونږ ته يې دطارق په نامه ځان معرفي کړی و . دواړو ويل چې تاسو ژورنالستانو او صحافيانو سره مرکې مه کوئ او زمونږ په هکله حقائق خلکو ته مه وايئ . که دامريکايانو پسي څه وايئ نو خیردی خوای ايس آی پسي يې مه وايئ .... مونږ ورته وويل چې حقائق به خامخا وايو تاسو شرمېږئ نه چې مونږ سره موخيانت وکړ افغانستان ، بې گونا مسلمانانو ،

الله، دهغه پېغمبر ..... سره مو خیانت وکړ. مونږ مویه امریکایانو وپلورلو لا اوس دا خبرې هم کوی چې حقائق مه وایئ؟! لاس مو خلاص شه چې کولای شئ ویې کړئ که زولني درسره وي همدا اوس یې را واچوئ مونږ مرگ درد ، زندان او هرڅه ته تیار یوو خو حقائق نه شو پتولای .

تاسو زمونږ کورلوټ کړ ، زمونږ ژوند مو تباہ کړ ، زمونږ بچي ، خپلوان اودوستان مو غمگین کړل او په دې ټولو سربېره لدا خبرې هم کوی؟! .... ددې خبرو سره یې غوږونه سوړشول اولارل . له دې څه موده وروسته دآی بی یو کس راغی هغه ته موهم همدا خبرې وکړې بیا بله ورځ راغی مونږ دواړه وروڼه یې دفتر ته بوتلو هغه شیان چې زمونږ کورنه دآی ایس آی ډاکوانو لوټ کړي وو هغه موهم ورته وویل ویې لیکل اوتراوسه یې هیڅ معلومات ونه شو.

په دې سربېره زمونږ ژوند دآی ایس آی اودهغوی افغاني او پنجابي گوداگیانو نه په خطر کې دی . په ځانگړې توگه دافغانستان اوپنجاب دوه جاسوسي ډلگۍ چې دواړه دجماعة الدعوة په نامه یادېږي اودواړه دآی ایس آی مخلص جاسوسان او غلامان دي اودواړو بې گونا افغانان ، عربان ، ازبکان ، ترکستانیان او نور ددري پنځوس هېوادونو بې گناه مسلمانان په امریکایانو دډالرو په بدل پلورلي دي او اوس چې مونږ نړۍ ته حقائق رابرسېره کړل او ددوی دبدو اعمالو نه مو پرده پورته کړه او خلکو کې منفور شول نو اوس مونږ ته په غوسه دي خو ان شاء الله چې دوی به ډاکینه او غوسه

له خپلو ځانونو سره قبرونو ته يوسي او داسې يوه ورځ به راشي چې
دوی سره به مناسبه محاسبه وکړو .
وماذک علی الله بعزیز .

د آی ایس آی د توري شبکې توري پلمې

آی ایس آی د پاکستان د پنجابي پوځ د استخباراتو اداره ده چې
د انسانیت ضد پلمو او دسيسو له پاره جوړه شوې ده دا اداره په هر
ښار کې پټ دفترونه او جېلونه لري، د هر قانون نه مستثنی ده او
دهیڅ قانون لاندې نه ده . د دولت او حکومت اصلي واکداران
دهمدې ادارې مشران دي او د داخلي او خارجي پالیسیو او تگلارو
جوړول او پلي کول دهمدغو مشرانو په لاس کې دي. د پردې شاته او
دزمکې لاندې نه بدلېدونکي حکومت دی . د ظاهري حکومتونو
بدلون او انتخابات دهمدوی په لاس کې دي . دخپلو وگړو
د پرویزکو او ذهینو افرادو او د پردیو د احمقانو نه کار اخلي .
او داددې له پاره چې خپل ذهین او هوښیار یې کره پلمې جوړې کړي
او پردی احمقان دخپلو گټو له پاره استعمال کړي . څوک چې ددوی
د توروپالیسیو خلاف کوي هغوی نیسي، په تورو تنگو کوټو کې یې
اچوي ، وهي یې، برېښنايي ډنډې پرې استعمالوي ، ډول ډول
تعذیبونه ورکوي ، په میاشتو او کلونو ورسره بندیان وي ، هیڅوک
پرې خبر نه وي او د تعذیب لاندې یې وژني . اکثره هغه وگړي چې
پاکستان کې ورکېږي هغه دهمدغه توري ادارې له خوانیول کېږي او
وژل کېږي . اکثره لا وارته مړي چې په کوڅو او نهرونو کې پیدا کېږي

، هغه آی ایس آی وژلي وي .... په کورونو ، لارو کوڅو ، بازارونو ، اونورو گڼو ځایونو کې په مختلفو ډولونو د اجرتي قاتلانو او خپلو گوډاگیانو په ذریعه په ملک کې دننه او بهر سیاسي قتلونه کوي .

په اسلامي اوسیکولر سیاسي تنظیمونو کې یې خپل تریبه شوي خلک ننه ایستي دي اود هغوی د ټولو حرکتونه په خپل محور څرخوي . د دوی افراد او مشران کومه ځانګړې جامه نه لري په عامو خلکو کې دهغوی په جامه کې ګرځي ، ظاهري شغل او کار یې عادي وي ، ظاهر کې ، ملا ، ډاکټر ، انجنیر ، دوکاندار ، صراف ، مزدور ، سوالګر ، لیونی ، ملنګ ، تبلیغي ، مجاهد ، مستري ، پایلټ ..... وي اودننه ، مېجر ، کرنیل او جنرال وي خودننه رتبه سمې اودباندي اويا پرديو لپاره هسې هوا او غولول وي . دپیسو حساب کتاب ورسره نه کېږي او هرډول وسائل لري . دګوانډیو هېوادونو او برطانیې ، امریکا ، چین ، هند ، عربي ممالکو او نورو گڼو هیوادونو په استخباراتو کې ننوتی دي او دهرهېواد استخباراتو ته وایي چې مونږ ستاسو یوو او تاسو له پاره کار کوو . دټولونه بې خرته مالونه وهي . دآی ایس آی د ادارې مشران هغه پاڅه خلک دي چې حکومتونه بدلېږي خو دوی نه بدلېږي بلکه دوی حکومتونه بدلوي . د دولت او حکومت ټولې پالیسي همدوی جوړوي او حکومتونو ته یې ورکوي . که پالیسي یې ناکامه شي نو بیا خلک ګومان کوي چې ددغه ظاهري حکومت پالیسي وه او ناکامه وه . بیا دآی ایس آی محرکین مظاهري تنظیموي او د حکومت بدللولو له پاره بانې لټوي . دپارلمان غړي او ان تر وزارتونو پورې حکومتي مسئولیتونو ته یې

خپل ګوډاګيان رسولي وي د هوایي ډګرونو ځانګړي مامورین ددوی وي . دا کثرو خارجي هېوادونو سفیران او بهر ته د تلونکیو پلاویو غړي د آی ایس آی ادارې نه ټاکل کېږي . بلکه د سفارتونو ټول تشکیل د همدې ادارې غړي وي . د هند ، چین ، امریکا ، افغانستان او ځینو نورو هېوادونو د پارلمان غړي په پیسو اخلي ، ډېر لوی لوی رشوتونه او ډالرې ددې له پاره ورکوي چې په خپلو پارلمانونو او مهمو غونډو کې د آی ایس آی د مصالحو له پاره کار وکړي .

اوس چې مونږ له ګوانته نامو څخه راغلي یو اوس هم آورو او خبرېږو چې د آی ایس آی مجرمان ځینو افغانانو ته وایي چې وسلې او پیسې واخلي او په افغانستان کې د ادات خرابي اعمال ترسره کړئ . که نه نو امریکایانو ته مو د القاعدې په نامه په لاس کې ورکوو چې ګوانته نامو ته مو ولېږي او بیا به خپل کور په سترګو ونه ګورئ ، په دغه طریقه پې استحصال کوي . اوس دې نولو ستونګي ووايي : هغه کسان چې په افغانستان کې یې عادي او آرام ژوند ته امریکایان او دهغوی ګوډاګيان نه پرېږدي او پاکستان کې ورته آی ایس آی داسې خبرې کوي او داسې غوښتنې ورڅخه کوي ، هغوی څه وکړي ؟؟؟

ای ایس آی دوسلو ، مخدره موادو ، جعلی پیسو ، انسانانو ، د ټکنالوجي د حساسو پرزو او ... قاچاق او کاروبار کوي د هند ، امریکا او افغانستان پیسې ډالرې او .... جوړوي او دخپلو استخباراتي ګوډاګيانو له لارې یې خپروي . تر ټولو زیاته ګټه د اسلام ، تبلیغ او د جهاد دنومونو نه پورته کوي او په دې ډول ساده او ناخبره مسلمانان دخپلو ګټو له پاره استعمالوي . د مدرسې ، تبلیغي مرکز

او جهادي معسکر په نوم ځايونو کې خلک تربيه کوي او بيا يې دخپلو اهدافو دلاسته راوړلو له پاره دننه او دباندنيو هيوادونو ته لېږي او کار ترې اخلي . دپرساده گان له ځانه هم خبر نه وي چې زه گني دآی ايس آی له پاره کار کوم ، هغه گومان کوي چې زه ديوه جهادي مشر ، يو مولوي صاحب او داسلامي تنظيم دمستول په مشوره او امر دثواب کار کوم خو په حقيقت کې هغه دآی ايس آی دمجرمانو دکرنيل او جنرال په امر دهغوی دمصالحو له پاره دگوناو عذاب کار کې بوخت وي . هغه چې کله په کوم بهرني هېواد کې ونيول شي نو دانه وايي چې زه آی ايس آی تربيه کړی او رالېږلی يم . بلکه داسلامي تنظيم او مدرسې نوم اخلي ځکه چې خبر نه وي . ټول کار دپنجاب په نامه کېږي . پښتانه ، بلوچ ، سنديان او دهغوی وسائل ټول دپنجاب دگټوله پاره استعمالېږي او آی ايس آی خالص دپنجابي نشنلېزم له پاره کار کوي . دافغانستان دهجرت او جهاد نه مخکې دپاکستان اقتصاد دپېر پېرېوتی و . وگړي يې دپېر وږي او حکومت او رعيت يې دژوند ددېرو وسائلو نه محروم و . نري نري سرکونه يې وو چې دوه گاهي به پرې سره مخامخ شول نو يوځای پرې په اسانۍ نه شول تېرېدای يويه اودرید او بل به تېر شو يابه دواړه نيم خامې ته ښکته شول . دحکومت له پلوه پاکستان ته دنوي گاهي په راواردولو بنديز و . دحکومت وزيران او نور معتبرين او اکابر مجرميهاهم په زړو گاهو کې گرځېدل پاکستان ته کېږي ، مستعمل او زاړه گاهي راتلل او دهغو رانيول هم هر دچاله وسه پوره نه وو .....

خو کله چې روسانو په افغانستان يرغل وکړ ، هجرت او جهاد پيل شو ، ټوله نړۍ راويښه شوه او هرچاسره اندېښنه پيداشوه نوپه دې وخت کې دپاکستان غوالنگه شوه اولارې يې تېرې شوې .

وايي چې يو پارسيوان په سخت ژمي کې ناروغه شوی و ، اوبه ډېرې يخې وې او هغه ته ښې نه وې چې اودس پرې وکړي . دکلي ملا صاحب ورته ويلې وو چې خير دی ته تيمم وهه او اودس مه کوه ته معذور يې تيمم درته روا دی . هغه چې کله په تيمم وهلو پيل وکړ اودژمي په يخو اوبوله اوداسه خلاص شو نو ډېر خوند يې ورکړ تردې چې روغ شو نو هم تيمم يې واهه ، اودس يې نه کاوه او ويل يې چې ((تيمم نه يودگنج خدا بود که اموخته شدم اسوده شدم)) " تيمم نه و دالله خزانه وه چې پرې روږدی شوم نو ايله په مزو کې شوم " .

دافغانستان جهاد او هجرت دپاکستان له پاره (گنج خدا) شو کله چې دآی ایس آی خوله ددغه لنګې غوا په شېدو ولگېده نو اوس يې نه پرېږدي تردې چې ددې غوا بشپړې خوړلوته يې هم خولې اوبه راپرېښې دي . لکه مخکې مو چې ددې کتاب په سريره کې وويل چې دافغانستان دجهاد او هجرت نه پاکستان کومې کومې مادي او معنوي گټې پورته کړي (۱) . نوروسان چې کله له افغانستان څخه ووتل دآی ایس آی مشران سخت خپه شول .

خوتويه يې هله قبوله شوه ، کله چې امريکا دخپلې ټلوالې ، ډالرو ، وسلو او وسائلو سره دترهګرو دله منځه وړلو دډرامې ترسره کولو له پاره سيمې ته راغله . پاکستان ورته ډالرو دپنډ مبلغ په بدل کې

هوایي اډې ورکړې ، پنجابي پايلتيان به په امريکايي الوتکو کې کښېناستل او دافغانستان په مظلوم ولس به يې بې درېغه بمباري کوله .... (۷۵۰) اوه سوه پنځوس بې گونا افغانان ، عريان اونور د (۵۳) هېوادونو مسلمانان يې په امريکا د ترهگرو په نامه وپلورل دآی ایس آی جنرالانو او کرنيلانو داهم وکړل چې ويې ليدل چې څوک زياتې پيسې ورکوي ، د عريو د لويو لويو سوداگرو او اميرانو زامن او خپلوان به يې چې ونيول نو د جېب پيسې خو هغوی دمور شېدې گڼلې اوبې پوښتنې يې اخيستي خو بندي ته به يې د تيلفون اسانتياوې برابرې کړې او ورته وبه يې ويل چې له کوره دومره زرونه ، لکونه يا ميليونونه ډالر راوغواړه نو خوشې به دې کړو کله به چې هغه دغه مبلغ ته غاړه کېښوده اوله کوره به يې راوغوښته نود هوایي ډگر د ځانگړيو پتو دروازو له لارې به يې په الوتکه کې کښېنول او کورونو ته به يې ولېږل. مونږ ته په گوانته نامو کې يو عربي وويل چې زه کله آی ایس آی ونيولم نوراته ويې ويل چې ته يو عادي بې گوناسړی يې او مونږ ته امريکايان په عادي سړي (۵۰۰۰) پنځه زره ډالر را کوي خوته زمونږ مسلمان ورور يې نو خير دی څلور زره ډالر را کړه خوشې به دې کړو . ماونه شو کولای چې دغه مبلغ ورته پيدا کړم نو امريکايانو ته يې حواله کړم !

د مالديپ يو متعلم چې ابراهيم نومېده مونږ ته يې په گوانته نامو کې کيسه وکړه چې زه د مالديپ یم مانه افغانستان ليدلی او نه طالبان پېژنم. کراچۍ کې مې د جامعة ابي بکر په نامه يوه مدرسه کې زده کړه کوله ، نوی واده مې کړی و او خپله ځوانه ښځه هم راسره وه

يو وړوکی کړایي کورمې نیولی و او خپل درس مې وایه . پاسپورټ ، وېزه او ټول قانوني کاغذونه هم راسره وو دآی ایس آی مجرمینو و نیولم راته ویې ویل چې له کوره اوه لکه روپۍ را وغواړه نو پرې به دې ږدو ماورته وویل چې ماسره دومره پیسې نشته هغوی امریکایانو ته په لاس کې ورکړم او اوس په گوانتنامو کې پروت یم . زما ځوانه بنځه حامله هم وه زه خبر نه یم چې دهغې برخه لیک به څه وي ؟ ! .

. اوس خبره دې حدته رسېدلې چې امریکایان په عادي سړي آی ایس آی ته ډالري نه ورکوي نو ځینې عربان یې دخپلو گوډاګیانو سره ساتلي دي او هغوی ته یې ویلي دي چې مونږ دفلاني اسلامي او جهادي تنظیم غړي یوو مونږ تاد حکومت نه پټ ساتو او پنادرک وو ، خو بل لورته امریکایانو ته وایي چې مونږ ته اطلاع رسېدلې ده چې په یوه لرې قبائلي سیمه کې یو عرب دی اوداسامه پسې دریم سړی دی او ډېر مهم دی خو په نیولو یې ډېر مصرف راځي وسلو ، ترانسپورت او ډالرو ته ضرورت دی بله داده چې هلته سړک نه دی تللی دسړک غځول هم مصارف ایجابوي ، ځینو قبائلي مشرانو ته به هم رشوت ورکول وي او دې قربانی ته چې خپل کوم پوځیان او ملېشې لېږو هغوی ته به هم څه ورکول وي ... امریکایي احمقان ورته وایي چې سمه ده په همدې ترتیب زیاتې ډالري ورڅخه واخلي ، دوه درې ځل ووايي چې لږ څه کې بچ شو او زمونږ دومره فوځیان تپیان او مړه شول اوس نورو ډالرو ته ضرورت دی په همدې ترتیب یې څو ځل وغولوي اخر کې یې ورته دپنډ مبلغ په بدل کې وسپاري . تقریبا درې

سوه عربان يې داسامه پسي ددريم نمبر په نامه ورکړل او دريم نمبر
خلورم نه شو.....

دترهگري دمخنيوي په نامه دامريکايانو نه د(۸۰۰۰۰) اتيازره
پوځيانو دمعاشونو ، لباس ، خوراک ، وسلو ، ترانسپورت ، علاج
او نورو بانو ډالري اخلي چې دغه پوځيان مونږ دډيورنډ دکرښي په
اوږدو کې ځای په ځای کړي دي چې دترهگرو مخه ونيسو . په دې
کې هره ورځ (۷۹۵۰۰) نه اويازره پنځه سوه مريضان بولي
اودهغوی د علاج معالجي مصارف امريکايان ورکوي اودپوځيانو
دغه شمېر هيڅ حقيقت نه لري ماته خپله يو پنجابي متقاعد سپين
گيرې پوځي ويلي دي چې په کویته کې دپولې سره دپوځيانو کتنې له
پاره امريکايي پلاوی را روان و نودآی ایس آی مسئولينو دکويتې په
ښار کې ورځ مزدوران راټول کړل اوورته ويي ويل چې نن مونږ سره
لارښی ديوې ورځې مزدوري اودهوډی به درکړو خوچې څه مونږ درته
ويل همغسې به کوی . هغوی ومنله په پوځي گاهو کې يې سپاره کړل
. دډيورنډ کرښې سره نږدې يې ښکته کړل ، پوځي درېښي يې
ورواغوسته ، ټوپکونه يې په لاسونو کې ورکړل او دسلامي چل يې
وروښود ؛ کله چې امريکايي پلاوی راغی نوورو يې ښودل چې زمونږ
پوځ دادی اوددې په ډول په څو چنده زيات دډيورنډ دکرښي په اوږدو
کې په غرونو کې پروت دی . نيم ساعت وروسته چې کله پلاوی لار
مزدورانو ته يې ډوډی اوديوې ورځ مزدوري ورکړه درېښي اووسله
يې ترې بيرته واخيسته او دکويتې ښارته يې بيرته ولېږل.....
په دې ترتيب يې امريکايي احمق پلاوی وغولاوه .

دلنډې کوتل يودوست راته کيسه وکړه چې لنډې کوتل ته نږدې دغرونو په يوه گوښه ځای کې پاکستاني پوځ يودرامه يي فلم جوړ کړ. ځينې گيره وروپوځيانوته يې شخصي افغاني لباس اغوستی او پگړی يې ورته په سر کړې وې او کټ مټ يې دطالبانو غونډې جوړ کړې وو. وسلې ورسره وې او دپاکستان پوځ ورسره جعلی جنگ پيل کړ. ښه دروند جنگ وشو جعلی زخمیان او مړي په کې وشول صحنه فلمبنده شوه او په دې ترتيب يې داسې وښوده چې دپاکستان پوځ دطالبانو سره سخت جنگ وکړ هغه وايي چې ماته زما يودوست پوځي افسر پټ وويل چې دافلم مونږ امریکايانوته ورکوو او په دې ترتيب يې غولوو او ډالري ترې وهور. امریکايان ډېر لوی احمقان دي زموږ مشران ورسره تل دغسې لويې کوي .....

دای ایس آی دجرمونو ، درغلیو او پلمو کيسې ډېرې زياتې دي ای ایس آی نه غواړي چې دترهگری په نامه دغه ډرامه پای ته ورسېږي ، دغه لټگه غواوچه شي او امریکايي ځواکونه له سيمې نه واوځي ترڅو چې امریکاپاکستان ته ډالري اووسائل ورکوي نو دالوبه به روانه وي او هيڅکله به پای ته ونه رسېږي . دکشمير مسأله هم آی ایس آی نه حلوي ځکه چې که دکشمير مسأله حل شي نوبيا به دولت اوپوځ دبوديجې نه کرنيلان او جرنيلان په کومه بانه بې خرته پيسې وهي؟ . او اسلام نما جهادي تنظيمونه به دسادگانو نه په کومه بانه چنډې او مالونه راټولوي؟ .

دلسومياشتو ماشوم ترهگر

دآي ايس آي دظالمانه اوبزدلانه پلمونه داهم ده چې امريکايانوباندي يې دترهگرو په ترڅ کې دلسومياشتو تي خوري ماشوم پلورلي و او هغه دگوانتهنامو جېل ته رسېدلي و . کيسه داسې وه چې دکويتې په چمن کې يو افغان مهاجر دکور سره لنډ روغتون ته دلسومياشتو تي خوري ماشوم دواکسين وهلو له پاره دکورنه ايستي دي ، کله چې له کوره وتلي روغتون ته درسېدو نه مخکې دآي ايس آي مجرمانو نيولي دي او په امريکايانو يې دترهگر په نامه پلورلي ، امريکايانو هم بې له تحقيق او پلټنې گوانتهنامو ته ورساوه هلته يې پلار پنجر او ماشوم يې روغتون ته ورکړي و . دوه کاله وروسته يې په داسې حال کې له بنده خوشې کړل چې ماشوم په انگلېسي خبرې کولې ، مورنۍ ژبه (پښتو) يې نه وه زده اوپلار يې نه پېژنده .

اوس داکتوبر (۸) اتم ۲۰۰۵ م چې کشمير اودکوزې پښتونخوا په ختيز شمال کې سخته زلزله وشوه او زيات پوځيان او عام خلک په کې مړه شول . دلته هم آي ايس آي ددغه دردناکې پېښې نه ناوړه گټه واخيسته . دپوځيانو اودعوامو ځيني مړي يې واخيستل اودوزیرستان په يوه گوبنه سيمه کې يې واچول . امريکايانوته يې وويل چې مونږ دالقاعدې او دطالبانو ترهگرو سره سخته مقابله او جنگ وکړاوله دواړو خواو نه زيات مړي وشول بيابې دغه مړي

وروشودل او فلمونه يي هم واخيستل چې په دې ترتيب يې يوځل
بيادامريکايانو جېبونه قيچي کرل .

امريکا کافر ډالرمسلمان

دآی ایس آی دغرائبو او دخيانتونوله بېلگونه يوه عجيبه داده
چې يوه عرب ماته دخپلونيولو کيسه داسې وکره :

کله چې زه آی ایس آی ونيولم نو ما ورته وويل چې تاسو ولې مونږ
امريکايانوته تسليموي هغوی کفران دي او مونږ مسلمانان يو
اوتاسو هم داسلام دعوه کوئ (!؟) هغوی قسمونه وخوړل چې دا کار
نه کووتاسو هيڅکله امریکاته نه سپارو تاسو زمونږ مسلمانان ورونه
يئ کفرانوته به موولي سپارو؟ تاسو خپلو کورونوته لېږو. خو کله
چې دتسليمولو ورځ راغله اومونږ يې هوایي ميدان ته بوتلو او مونږ
پوه شو چې اوس مو امریکايانوته سپاري ، ورته وموويل چې تاسو
خومونږ سره وعده کرې وه چې کفرانوته مونږ نه سپارو اوس ولې په
خپلو ژمنو وفا نه کوئ؟! هغوی راته په خدا وويل : امریکا کافر
ډالرمسلمان . معنا داچې په ډالرو مو ويلورلي !!! .

يو عرب کيسه کوله چې د آی ایس آی په پټ جېل کې
يو پنجابی راغی ، خواکې مې کښېناست ، يولاس يې سترگوته
نيولی و اود مکر ژړا يې کوله اوبل لاس يې زماپه جيب کې
دنه کر اوپيسې يې راڅخه وايستي !!! .

همدارنگه مونږ ته په گوانتهنامو کې ځينو بنديانو وويل چې
آی ایس آی ځيني عربان دخپلو ښځو او بچو سره نيولي دي ،

خيني بنخي يې بي عفته كرې دي اوخيني بنخي يې
 امريكايانوته لاس كې وركرې دي . حقيقت دادې چې آي ايس
 آي دتولي نري لاشه چې دپاكستان سره هم لويه دبنمني كوي .
 لنډه داچې آي ايس آي فكر كوي چې دوي به الله تعالى ،
 اسلامي امت ، افغانستان ، دپاكستان عوام ، امريكا او ټوله
 نري وغولوي خوداسې نه ده . وايي چې ددروغو مزل لنډ وي .
 داگنكپي اودرغلي به ترآخره ونه چلېږي ؛ منگي هره ورځ نه
 ماتېږي دا دمنافقت ، دوه مخي ، شيطان اودرغلي نه ډك منگي
 به هرو مرو يوه ورځ ماتېږي اوداسې بنكاري چې ان شاءالله دماتېدو
 وخت يې ډير زر را روان دي .

دگوانته نامو په جېل كې ما دآي ايس آي اودپاكستاني
 چارواكو ددرغلي دوه مخي او منافقت په هكله ډېر شعرونه
 ويلي وو چې دبېلگې په توگه دادوه وړاندې كوو :

خه راكوي؟

غليم دسرومچوگبين راكوي
 چي خپل وطن ورباندې ونړوو
 دپردې لاندې راته كندې كني
 زمونږ له سوبه چي ژوندي پاتې دي
 هم مو كورونه ړنگوي وژني مو
 چي سپاره يې لاويلې نه ده
 دامريكا وسلې چي ودرېدلې
 دشيطاني اوبدمرغي له پاره
 دخپلو گټو د حصول په خاطر
 له خپله حقه مو محروم غواړي تل
 دوسته زمونږ د سپكېدوپه هيله
 په رنگ دشاتوكې مالگين راكوي
 دورانولو بڼه تمرين راكوي
 دملگري راته يقين راكوي
 مونږ ته دژوند پوره تضمين راكوي
 هم تسلي ډاډاو تسكين راكوي
 مونږ ته درسونه اوس ددين راكوي
 راته بمونه اوس دچين راكوي
 چي ورونه وژنو آفرين راكوي
 مونږ ته بد تخم دا پين راكوي
 دسبابرڅه ماسپينين راكوي
 راته داغونه په جين راكوي

۱۴۲۵۱۳۱۲۹ هـ ق

۱۳۸۳۱۲۱۳۰ هـ ش

تور غليمان

تور غليمان راته تك تور راكوي
 دخواخوږي او همدردۍ په نامه
 كه بم بارود ورڅخه وغواړونو
 بڼه په اخلاص يې راكوي راته تل
 دخپل وطن دورانولو وسلې
 چي پت ناموس وياړونه وربوړي
 هم موزخمونه جوړوي په زړه كې
 په نوم دگورې راته سكور راكوي
 پت په ايروكې راته اور راكوي
 په خاي ديو بيادري څلور راكوي
 كله چي ختم شي بيانور راكوي
 خه راته مفتي خه په پور راكوي
 راته دلوله پاره لور راكوي
 هم بيا دزهرو بدتكور راكوي

دشپې مومال او هال په غلا ولوتي
 مونږ ته چې راشي هغه خان ته وهي
 بې ننگ غليم چې كله وږي شي ډېر
 چې ورونه وژنو آفرين وايي خو
 دوسته چې تل مورقيبان لمسوي
 سباخيرات بيا دخپل كور راكوي
 مونږ ته وراسته نيم اونيمگور راكوي
 په لس روپۍ بيا مور او خور راكوي
 چې سوله وكړو بيا پېغور راكوي
 ماته همدا خبره زور راكوي.

۱۴۲۵/۷/۲۳ هـ ق

دگوانته ناموزندان

دشمالي اتحاد تور تاريخ

دافغانستان دشمالی اتحاد پخوانی ددرغلی، منافقت او داسلام
 دښمنی او افغانستان دښمنی اوروسانو سره داتو كلونو اوریند
 اودوستی او كمونستانو سره داتحاد تاریخ هرچاته څرگند دی او هغه
 جلا بحث دی دلته هغه نه څېړو. دلته یواځې دا خبره څېړو چې
 څرنگه امریکایانو سره ودرېدل او امریکایان دشمالی اتحاد
 دزمامدارانو: ریانی، سیاف، فهیم، محقق، عبدالله، قانونی،
 دوستم او ..... نورو په اوږو سپاره شول. کابل او افغانستان ته
 ننوتل او دغومجرمانو کوم ډول فجائعو اودرغلیوباندې دتاریخ پانې
 توري كړې دي؟!.

دایو څرگند حقیقت دی او ټولې نړۍ ولیدل چې امریکایان
 افغانستان ته پاکستان او شمالي اتحاد دننه کړل. ددې حقیقت نه
 که څوک انکار کوي نو هغه به لمر په گوتوپتوي. لکه مخکې مو چې
 په تفصیل سره وویل پاکستانی استخبارات خوتل دافغانستان ستر

د بنمنان پاتې شوي دي . اوس هم دي اوتل دافغانستان په ړنگولو او بربادۍ کې خپلې گټې گوري . داموضوع مخکې خپرل شوي ده بايد هلته وليدل شي .

اوس دشمالی اتحاد کرنلاري ته راځو . کله چې امریکا اودهغه متحدینو په افغانستان يرغل کاوه نو په نیویارک او واشنگتن دحمله پسې متصل بش وویل چې مونږ به دترهگرو سره اوږدجنگ کوو اودابه مقدس صلیبي جنگ وي . اودايې هم بڼه په صراحت وویل چې دوه لاري دي :

یابه هېوادونه مونږ سره اودرېږي اویابه دترهگرو سره . نو دتولي نړۍ بزدلو کفرانو ، اوداسلامي نړۍ طواغیتو او مرتدانو ورته په یوه خوله وویل چې مونږ تاسره یوو په دې کې ځینوله ډار ، ځینو دخپلو منافعو او ځینو ددې له پاره د امریکاسره ملگري اعلان کړه چې دامریکا پښه په خټوکې ونښلوي اودماتي سره مخ شي.... او په همدې ترتیب په افغانستان يرغل پیل شو دزرگونو کیلو گرامه درندو بمونو بمباري ، دکروز میزائلو حملې او دهغو ډول ډول درنو ، مهلکو ، اتومي اولېزري وسلو استعمال پیل شو چې له دې مخکې نه وې استعمال شوي . خو دومره دروند يرغل هم دشمالی اتحاد زړه یخ نه کړ اوریاني خبري رسنیو ته په ډاگه وویل چې دابمباري سپکه اولږه ده بايد نوره هم درنده او گڼه شي ! . سیاف په افغانستان کې دمیشو مېلمنو په هکله وویل چې دانا بللي مېلمانه دي اوداهغه مېلمانه وو چې یووخت کې یې سیاف ته عمر ثالث وایه . په میلیو نونو ریالونه او دینارونه یې ورکول او سیاف چې سیاف شونو

دادهمغو اموالو له سوبه وو . خو سياف اورباني دواړو هريو د (اضله الله على علم) مصداق وگرځېدل . قرآن ، اسلام ، اسلامي امت او افغانستان يې ويلورل او د يو موټي ډالرو او دناور كړې چوكۍ په تمه يې دغه امريكايي جنگ كې په قرآن پښې كېښودې ، دامريكاسره اودرېدل او گومان يې وكړ چې مونږ به الله ، مسلمانان ، امريكا ، افغانان او ټوله نړۍ وغولوو دشمالې اتحاد دغونااهلو اوبې پتو واكدارانوبش ته وويل چې : باداره راځه ، مسلمانان ونيسه گيرې پرې وخريه ، جامې ترې اوباسه او دگوانتهنامو پنجره كې يې واچوه ، زمونږ بنځې او ميندې خويندې دلارو په سررنا ورځ تالاشي كوه ، په تيونو او عورتونو ورته گوتې وهه اوڅښتگونه يې گوره ، دپېغلوپت او عفت مولاوتوه او ايدېز په كې خپروه ، بچي مودفحاشۍ اوبې غيرتۍ كندوته غورځوه ، كورونه اوجوماتونه مورنگوه ، دقرآن بې عزتي او توهين كوه ، ماشومان ، تورسري ، سپين سري ، ځوانان او بوډاگان مو وژنه او دتورو بارودو په لمبويې سپزه ..... لنډه داچې څه ډول فجائع دي له وسه پوره وي كوه يې خوياداره په دوه خبرو كې مو يادلره چې هغه ډالر اوچوكۍ ده . مونږ هرڅه ته تياريوو كله چې ستاسو په ملاقات دمشرق كېدوله پاره په خپل وطن كې ستاسو دروازي ته اودرېرونودتالاشۍ په وخت كې په ..... كې راته گوتې وهه ، په سپيو موگيرې لتهوه خوفقط جبب راډكوه ....

مونږ به ستاسو دخوښۍ له پاره دقرآن په آياتونو كې تحريف وكړو او اسلامي نصوص به پښولاندې كړو خوستاسو دمباركې خولې پاتې

شونې ککړې کاسې دمهرباني له مخې زمونږ لورته راتپل وهی چي
د تبرک له پاره يې ختوو ....

د شمالي اتحاد د تور تاريخ تور فصلونه او بابونه د دې کتاب په
مختصر بحث کې نه ځايېږي دهغې له پاره جلا کتاب ليکل په
کار دي خودلته به يې د ساري په توگه ځينې بېلگې ولېکوو:

شمالي اتحاد د سياسي اختلاف ، ژبني او قومي تعصب ،
د چوکۍ او ډالرو په تمه بې گناه مسلمانان په ډېره بې رحمۍ ووژل ،
تعذيب يې کړل ، په سرونو يې ورته مېخونه ووهل ، د بښځو عفتونه يې
لوټ کړل ، غلا ، نهب ، غصب او ډول ډول درغلي يې وکړې ، زنا ،
لواطت او نور فواحش خو حدث ولا حرج ، د جنکيو تښتول ، په زور
او جبر وړې بې وزله ځان ته واده کول خويه شمال کې يوه عادي خبره
شوه . په دې ټولو سريږه يې بې گناه مسلمانان ونيول او د ډول ډول
زورونو او تعذيبونو وروسته يې په امريکايانو وپلورل . د افغانستان
خاوره او خپل عفتونه ، پتونه او عصمتونه خويي په ښه اخلاص
امريکايانو او خارجي ځواکونو ته ډالۍ او لېلام کړل . مونږ ته په
گوانته نامو کې ځينو هغو بنديانو د شمالي اتحاد ، شيعه گانو او
د دوستم د جنبشيانو د ظلمو نوداسې وحشتناکې کيسې وکړې چې
غونۍ ورته زيږېږي . د شمالي اتحاد امريکايي ملېشي يو فلسطيني
په کوهي کې زورېد کړی و ، په ورځو ورځو يې وږی تږی پرې ايشی
و ، وهلی ټکولی يې و او په دې ټولو سريږه يې ورسره لواطت کړی
و !!! ....

دوستمیان بندیان کانتینر ونو ته ورپورته کوي

اغزن کمپ او امریکایی سپی

يوبل کرغزستاني هم د بند کيسه کې دشمالی امریکي اتحاد دملېشو داسې کيسې وکړې لکه چې مخکې مويې يادونه کړې ده . هغه وويل چې دشمالی اتحاد په زندان کې يو څوکيدار دا کوښښ وکړ چې لواطت راسره وکړي خوزور يې ونه رسیده او ماله ځانه کلکه دفاع وکړه هسې خودوه ويشت کلن ځوان وڅو کرغيزيان کوسه گان وي دگيرې دننه لرلو او دپوستکې دسپينوالي له امله يې هغه سره دبدفعلي کولو هڅه کړې وه .

ژوندي بنخول ، جيانو پورې دتپيانو تړل اورا بنکودل ، کانتينرونو کې اچول او داسې نور هغه وحشتناک کارونه دي چې دشمالی اتحاد مجرمين يې مرتکب شوي دي .

دوستم دطالبانو او هغوی سره دخارجي مېلمنو سره تړون وکړ چې هغوی ته تسليم شي ، درندې وسلې هغوی ته پرېږدي او سپکې ځانونو سره واخلي اوترقندهاره يې په امن ورسوي .

خو کله چې تسليم شول (۱۲۰۰) دولس سوه گاهي ، درندې اوسپکې وسلې يې ترې واخيستي اوبيا يې يو يو په خپلو پگړيو او څادرونو لاسونه ترشاوتړل ، واسکتونه او قېمتي جامې ، بوټان او پيسې يې ورڅخه واخيستي ، څه يې په همدغه وخت کې ووژل ، څه يې په کانتينرونو کې واچول او کانتينرونو لاندې يې ترهغه اوربل کړ چې انسانان په کې دننه دنيوغوندي ورپته شول ، وترسکېدل او وسوزيدل . نورو باندي يې په کانتينرونو دپاسه ددهشکو ډزې وروکړې اودننه

يې په کي ووژل . څه يې لاس ترلي په کندو کي واچول اوپه بلدوزرو يې پرې خاورې ورواړولې او ژوندي يې دخاورو لاندي کړل اوپاتي يې قلعه جنگي ته يوړل ، هلته چې کله جنگ پيل شو په هاوانو، ميزائلو او توپونو يې وويشتل، امريکايي الوتکو پرې بمبار وکړ ؛ بنديانو هم ددوستم دملېشي نه ډېر ووژل او بنديانو کي هم زيات شهيدان او تپيان شول. بيا چې کله هغوی دزمکي لاندي کوټوته ننوتل نوورکوزو شويو پوزيو کي يي ورته دميزائلو باره کېښوده اوشارت يې ورکړ . په ورننوتي پيپ او کرکيو کي يې تپل ورواچول او اور يې ورته کړ ، بيا يې اوبه ورخوشي کړې او مونږ ته دقلعه جنگي بنديانو خپله کيسې وکړې چې کله يې دزمکي لاندي کوټوته اوبه ورخوشي کړې نوزمونږ مخکي زخميان په کي ډوبېدل. څوک چې لږ جوړو هغه به تپي په اوږه کړ او اوبونه به يې پورته ونيوه خو تپيان ډېر زيات وو او زمونږ دا وس نه و چې ټول پورته کړو نو هغوی ټول په اوبو کي ډوب او شهيدان شول .....

دجنگي کلا فجائع خودومره زيات دي چې دجلاکتاب دليکلو وړ دي اخضر ابراهيمي لاوايي چې دجنگي کلا موضوع ډېره نازکه او حساسه موضوع ده او اوس بايد ونه څېړل شي.!!!...

عجيبه خوداده چې که مسلمانان په فلسطين کي ديهودي ټينکونو او توپونوپه مقابله کي دربرونو په ليندو ياپه لاس کاني ولي نوهغه بي قانونه دي ، هغه ترهگري ده

خودفلسطيني مور په غېږ کې چې کمکی بچی ديهودي په
گولی ايشتل کېږي او د فلسطيني بودی په سرچې اسرائيل
ټينک ورخېږوي نو هغه قانوني دی او په جنگي کلا کې چې
کوم ظلمونه شوي دي هغه بايد ونه خپرل شي !! ....
داموضوع ډېره پلنه اوسره وره ده خو مونږ دساري په توگه
يواځې څو بېلگې وليکلې.

۱۸۰۱۱۴۸۱ هـ ش

مخ	سرليک	گڼه
۱	..... سريزه	۱
۲	..... د داود کودتا	۲
۹	..... د افغاني اسلامي گوندونو مسير	۳
۲۳	..... له كوره تر گوانتهنامو	۴
۴۱	..... د آی ايس آی په زندان کې نوربنديان	۵
۸۰	..... د پېښور هوايي ډگر کې د امريکايانو په لاس کې...	۶
۸۱	..... د باگرام په هوايي ډگر	۷
۸۹	..... يوه خندوونکې ډرامه	۸
۸۹	..... په باگرام کې د بنديانو نظافت	۹
۹۱	..... د باگرام خوراک	۱۰
۹۱	..... باگرام کې افغاني بيرغ نه و	۱۱
۹۲	..... باگرام کې د امريکايي پوځيانو بدسلوک	۱۲
۹۲	..... باگرام د امريکايي تعذيب مرکز دی	۱۳
۹۳	..... باگرام کې د امريکايي تعذيب لاندې	۱۴
۹۵	..... په جلال اباد کې تعذيب	۱۵
۱۲۰	..... د قندهار په لور	۱۶
۱۲۵	..... له درې نيمو مياشتو وروسته لمر	۱۷
۱۳۵	..... د قندهار په څپرگي کې زما ملگري	۱۸
۱۳۶	..... د قندهار وضعیت	۱۹
۱۴۱	..... د قندهار زندان کې د بنديانو خوراک	۲۰
۱۴۲	..... په سطلونو کې د انساني ضرورت رفع کول	۲۱
۱۴۳	..... قندهار کې د پاکوالي کچ	۲۲

مخ	سرليڪ	گهڻه
۱۴۴	قندهار کي دارو درمل اود ڊاڪٽرانو سلوڪ.....	۲۳
۱۴۵	په قندهار کي دبنديانو لباس.....	۲۴
۱۴۶	دقندهار زندان کي دامريڪايانو خپل گوداگيان...	۲۵
۱۴۸	دقندهار زندان ته دنورو بنديانو راتل.....	۲۶
۱۴۹	قندهار کي انفرادي زندان.....	۲۷
۱۴۹	د قندهار د زندان آخري ورڇي.....	۲۸
۱۵۰	دگوانٽنامو زندان ته دلپرلو نبي.....	۲۹
۱۸۵	له قندهاره تر گوانٽنامو.....	۳۰
۱۸۹	دگوانٽنامو ٽاپو کي.....	۳۱
۱۹۶	اوسپنيزي پنجرې.....	۳۲
۱۹۷	دپنجرو ژوند.....	۳۳
۲۱۸	د خوبونو په شڪل کي بشارتونه.....	۳۴
۲۲۷	دگوانٽنامو ٽاپو.....	۳۵
۲۲۸	ڪمپونه اوبلاڪونه.....	۳۶
۲۳۰	ايڪسري ڪمپ.....	۳۷
۲۳۱	دايڪسري ڪمپ کي لومري مظاهره.....	۳۸
۲۳۲	د ڊيلٽا ڪمپلڪس.....	۳۹
۲۳۳	دلومري پنڊغالي بلاڪونه.....	۴۰
۲۳۳	د دوهم پنڊغالي بلاڪونه.....	۴۱
۲۳۳	د دريم پنڊغالي بلاڪونه.....	۴۲
۲۳۳	دخلورم پنڊغالي بلاڪونه.....	۴۳
۲۳۴	دگولف بلاڪ کي ماسره نڀڊي ملگري.....	۴۴

مخ	سرليک	گڼه
۲۴۳	انفرادي بلاکونه	۴۵
۲۴۴	دروميو بلاک	۴۶
۲۴۶	د ډيلټا بلاک اوليوني بنديان	۴۷
۲۴۷	ايکو کمپ	۴۸
۲۴۷	خلورم کمپ	۴۹
۲۵۱	دخلورم کمپ اسانتياوې او توپيرونه	۵۰
۲۵۵	دخلورم کمپ ستونزې	۵۱
۲۵۷	پنځم کمپ	۵۲
۲۵۹	ايگوانا کمپ	۵۳
۲۶۱	پټ کمپ	۵۴
۲۶۲	دبرزخ عالم	۵۵
۲۶۳	په گوانتنامو کې د لمر عجيب دوران	۵۶
۲۶۴	ماشي او گرمي	۵۷
۲۶۶	دبنديانو پوښاک	۵۸
۲۶۶	دبنديانو خوراک څښاک	۵۹
۲۶۹	دبنديانو علاج او درمل	۶۰
۲۷۴	دگوانتنامو اخترونه	۶۱
۲۷۸	دبنديانو نشاطات	۶۲
۲۸۰	دبنديانو جرأت او حوصلې	۶۳
۲۸۱	لمونځونه او روژې	۶۴
۲۸۴	نازله قنوت	۶۵
۲۸۶	دبنديانو ځيني عجيب او غريب نوادر	۶۶

مخ	سرليک	گنه
۲۸۶	..... ميري درواغ سخت بدگني	۶۷
۲۹۱	..... په بلاک کې دبندي استقبال	۶۸
۲۹۲	..... دامريکايانو بد اخلاقي	۶۹
۲۹۶	..... دامريکايي پوځيانو توالواکي	۷۰
۲۹۷	..... تلاشي	۷۱
۲۹۸	..... دبنديانو جزايي کول	۷۲
۳۰۰	..... دقرآنکريم توهين او سپکاوی	۷۳
۳۰۲	..... مظاهري او دنه خوراک اعتصابونه	۷۴
۳۰۵	..... الله تعالی سره د رابطې دغوځولو هڅې	۷۵
۳۰۶	..... په بنديانو کې د بې اتفاقي د پيدا کولو کوښښ	۷۶
۳۰۷	..... دسره صليب کړنلاره	۷۷
۳۰۹	..... نيمگري خطونه	۷۸
۳۱۷	..... دڅارني او تجسس آلات	۷۹
۳۱۸	..... ترټولو مشرا و ترټولو کشر بندي	۸۰
۳۲۱	..... بنځينه بنديانې	۸۱
۳۲۲	..... بنديانو کې دامريکايانو جاسوسان	۸۲
۳۲۸	..... بنديانو سره دامريکايانو روحي او رواني جنگ	۸۳
۳۳۱	..... دامريکايانو حماقتونه	۸۴
۳۳۵	..... دامريکايي پوځ بې خرته لگښتونه	۸۵
۳۳۸	..... دامريکايانو ډار او بزدلي	۸۶
۳۴۱	..... دروسانو او امريکايانو پرتله	۸۷
۳۴۳	..... دترجماني ستونزې	۸۸

مخ	سرليک	گنه
۳۵۰	تحقيق ياپوښتنې گروپونې	۸۹
۳۷۲	دڅلورم کمپ آوازي	۹۰
۳۷۲	دبنديانو درجه بندي	۹۱
۳۷۴	څلورم کمپ ته د ځينو بنديانو بدلول	۹۲
۳۹۹	د دروغو معلومولو دروغجن مشين	۹۳
۴۰۰	د اند او ذوق ازموينه	۹۴
۴۰۱	دبنديانو ازادېدل	۹۵
۴۰۲	محاكمه	۹۶
۴۱۱	زمونږ ليکنې امريکايانو ستنې کړې	۹۷
۴۱۳	دکابل په لور	۹۸
۴۲۰	دجلال آباد په لور حرکت	۹۹
۴۲۰	له احساساتو او ولولو ډک استقبال	۱۰۰
۴۲۲	پېښور کې کور ته رسېدل	۱۰۱
۴۲۳	له عواطفو او احساساتو ډک مېلانه	۱۰۲
۴۲۴	دژورنالستانو بهير	۱۰۳
۴۲۵	د آزادو شوو بنديانو ملاقاتونه	۱۰۴
۴۲۵	زمونږ په غياب کې آوازي	۱۰۵
۴۲۶	زمونږ نوي ژوند	۱۰۶
۴۲۸	د آی ايس آی دتورې شبکې تورې پلمې	۱۰۷
۴۳۷	دلسز مياشتو ماشوم ترهگر	۱۰۸
۴۳۸	امريکا کافر ډالر مسلمان	۱۰۹
۴۴۰	څه راکوي	۱۱۰

مخ	سرليک	گڼه
۴۴۰	..... تور غليمان	۱۱۱
۴۴۱	..... دشمالې اتحاد تور تاريخ	۱۲۲
۴۴۸	..... لړليک	۱۲۳

AGREEMENT

WHEREAS, as a result of certain terrorist attacks, the United States and its coalition partners are engaged in armed conflict with al Qaida, an international terrorist organization, and its Taliban supporters; and

WHEREAS, Badr-ul-Zaman Badr was detained as an enemy combatant during such armed conflict;

Badr-ul-Zaman Badr undertakes as conditions for no longer being detained the following:

- THAT he will not in any way affiliate himself with al Qaida or its Taliban supporters;
- THAT he will not engage in, assist, or conspire to commit any combatant activities, or act in preparation thereof against the United States or its citizens, or against allies of the United States or citizens of such allies;
- THAT he will not engage in, assist, or conspire to commit any acts of terrorism or knowingly harbor anyone who does;

FURTHERMORE, Badr-ul-Zaman Badr agrees that if he does not fulfill any of the above stated conditions, he may be detained immediately consistent with the law of armed conflict;

IN CONSIDERATION of these conditions, it is agreed that Badr-ul-Zaman Badr will not be further detained by the United States, but should he not fulfill any of these conditions he may again be detained consistent with the law of armed conflict.

The agreement has been read to me and I understand the contents.

Signed this 16 day of Sep, 2004

_____
Signature of Detainee to be released

_____
App. U.S. Official

559 Badr, Badr uzman
_____
ISN# and Printed Detainee Name

2/25/2004

Release Agreement.doc

استاذ بدر الزمان بدر ته د را خلاصولو په وخت کې ورکول شوی
سند او د امریکایانو وهل شوي لاسلیکونه.

DEPARTMENT OF DEFENSE
COMBINED/JOINT TASK FORCE (CJTF)-76
BAGRAM AIRFIELD, AFGHANISTAN
APO AE 09354

CJTF-76-PMO

19 April 2005

MEMORANDUM FOR RECORD

SUBJECT: Certificate for Release of Abdul Rahim MANNAN.

1. This memorandum is to certify that the following individual was detained by the United States Armed Forces from 13 December 2001 to 19 April 2005:

Official IDN	Temporary #	Last Name	First Name	MI	Country	DOB	Father
USAF-00001DP		MANNAN	ABDUL RAHIM		AFGHANISTAN	1880-00-00	

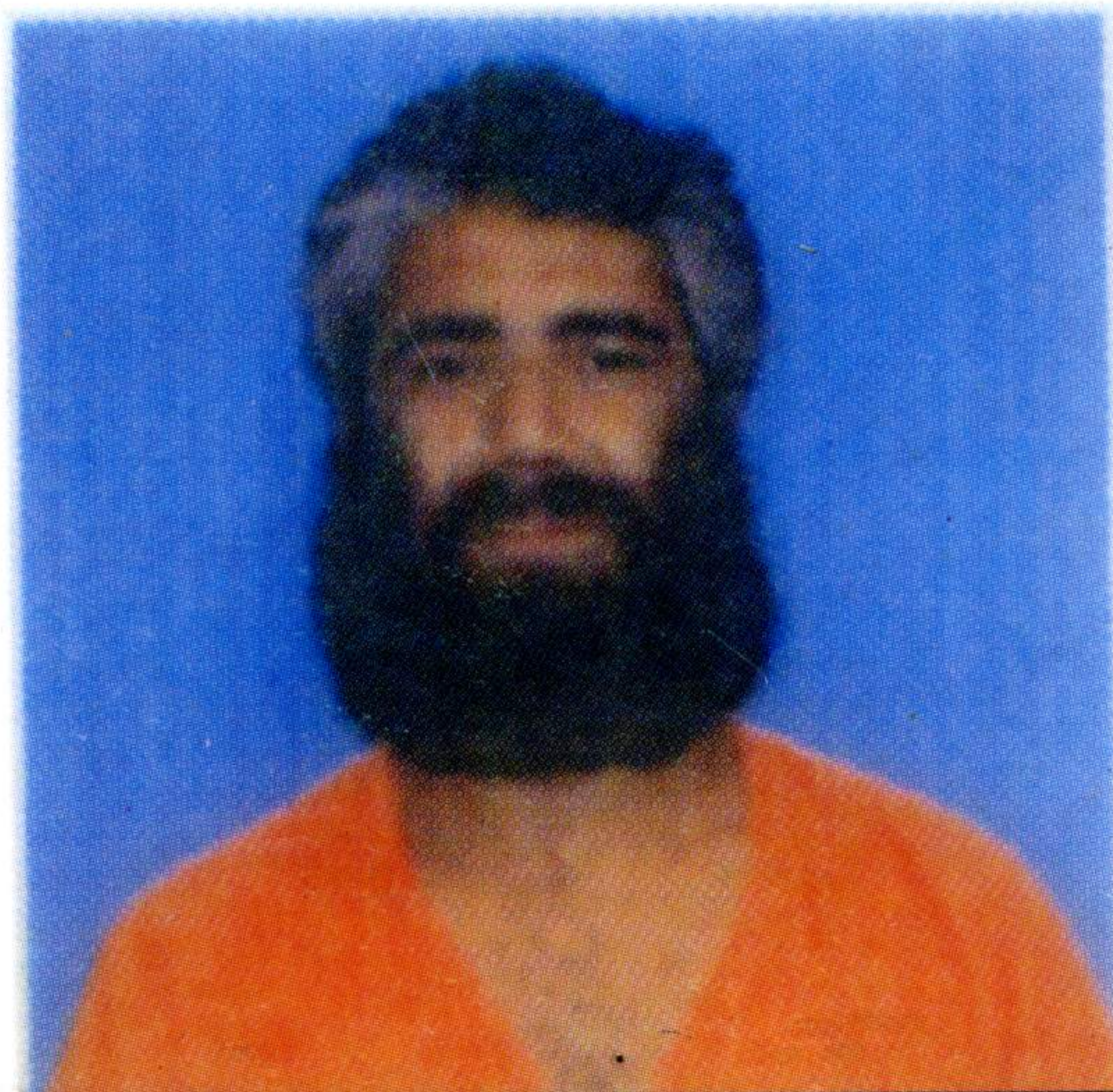
2. This individual has been determined to pose no threat to the United States Armed Forces or its interests in Afghanistan. There are no charges from the United States pending this individual at this time. This individual has been released into in the vicinity of his capture location. The United States government intends that this person be fully rejoined with his family. This certificate has no bearing on future misconduct.

SFC, MP
CJTF76 Detainee Ops NCOIC

مسلم دوست ته د نظامي تربیونل د برانت
نه وروسته په باگرام کې ورکول شوی سند.

US9AF-000559DP

Signature

Name

MANNAN, ABDUL BADR

استاد بدرالزمان بدر د گوانتنامو د زندان په نارنجي جامو کې

دليکوالانولنجه پيژندنه

استاذبدر الزمان بدر

دمسلم دوست صاحب کشر ورور چي په ۱۳۳۲ ه لمريز کال دننگرهار دکوت د صاحبانو په کلي کې زېږېدلی دی لومړنی او ثانوي زده کړې يې په کوت، جلال آباد او پېښور کې کړې دي. لسانس يې د پېښور يونيورستي (پوهنتون) تخه آخستې، او ماجستري يې هم په انگلېسي ادبياتو کې د پېښور پوهنتون نه لاس ته راوړې ده په ۱۳۵۶ هـ ل کال يې پېښور ته هجرت کړی دی. د جهاد په گرمو سنکرونو کې يې برخه اخيستې ده.

د پېښور په ټينو کالجونو کې استاذ پاتې شوی دی فرهنگي فعاليتونه يې کړي دي، په پښتو او انگلېسي ژبو کې شعر اونثر هم ليکي. په عربي، پښتو، فارسي اردو او انگلېسي ژبو خبرې کوي، او په پښتو، اردو او انگلېسي کې ليکنې هم کوي.

دمسلم دوست صاحب ورور، باجه، اود گوانتنامو د زندان ملگری دی، داکتاب دواړو په گډه ليکلی دی، نوله همدې امله ډېر په زړه پورې او زړه راښکونکی دی.

(محمد عبيد)

استاذعبدالرحيم مسلم دوست

دمرحوم حاجي عبدالمنان زوی د حاجي عبدالحنان لمسی اود غازي صوفي محمد عالم _ چې په صوفي عالم گل مشهورو _ کړوسی دی. په ۱۳۳۸ ه لمريز کال دننگرهار دکوت د صاحبانو په کلي کې زېږېدلی دی. لومړنی زده کړه يې دکوت لاغرجوی په لومړي ښوونځي کې کړې ده. ثانوي او عالي زده کړې يې دمزار اسديې، دننگرهار نجم المدارس، د پېښور حديقه العلوم، المرکز الاسلامي او الجامعة الاثرية کې کړې دي. په ۱۳۵۶ هـ ل کال يې پېښور ته هجرت کړی دی. ټينو اسلامي تنظيمونو سره يې فرهنگي، جهادي، سياسي او اداري کارونه کړي دي. د (۳۷) آثارو ليکوال دی. په عربي، پښتو، فارسي اواردو ژبو خبرې کوي. په عربي او پښتو کې يې شعر اونثر دواړه ليکلي دي، او په فارسي کې يې شعر ليکلی دی.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**